ΑΠΛΗ ΕΚΔΟΣΗ €1,50
64 ΜΕΓΑΛΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ ΕΚΔΟΣΗ 2 ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ & CD €3,90
Σταύρος Ξαρχάκος
ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ
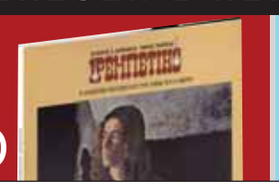
&εύκολα&σπιτικά
Τα φαγητά του καναπέ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Κυριακή 27 Μαΐου 2012

www.kathimerini.com.cy

Έτος 40 ▪ *Αρ. φύλλου 188*

Κυπριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

€ 1,50 (ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 3,90 (ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ)

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ Αθλητισμός, σελ. 11

ΚΑΡΙΕΡΑ Οικονομική, σελ. 12

ΣΗΜΕΡΑ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΑΡΡΗΣ

Δεν πρόκειται να επαναληφθούν τα ίδια λάθη

Η Λαϊκή Τράπεζα «έχει εντοπίσει» τα προβλήματα στην εσωτερική της λειτουργία που οδήγησαν στη σημερινή κατάσταση. Βασικό πρόβλημα στην αναζήτηση επενδυτών, παραμένει η αστάθεια στην Ελλάδα, αλλά «δεν έχει κλείσει η πόρτα» στον διαχωρισμό των εν Ελλάδι εργασιών από τις κυπριακές. Ο κ. Σαρρής σχολιάζει επίσης το δέον γενέσθαι εν όψει Μηχανισμού. **Οικονομική, σελ. 3**

ΒΡΕΤΑΝΟΣ ΥΦ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Λιτότητα και ανάπτυξη πάνε μαζί

Ο Μαρκ Χόμπαν, ο Βρετανός υφυπουργός Οικονομικών σε συνέντευξή του στην «Κ» μιλάει για την κρίση και τις παραμέτρους της. **Οικονομική, σελ. 7**

ΘΑΝΟΣ ΒΕΡΕΜΗΣ

Η Κύπρος είναι αμαρτωλό θέμα

Η αλήθεια για την τραγωδία της Κύπρου κρύβεται πίσω από τις ευθύνες που υπάρχουν, υποστηρίζει ο καθηγητής Θάνος Βερέμης, ο οποίος μιλάει στην «Κ» για την Ιστορία και την προπαγάνδα, την κρίση στην Ελλάδα και τις ευκαιρίες που διανοίγει για την Κύπρο η κόντρα Ερντογάν- Στρατού. **Σελ. 10**

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ ΣΤΟΝ ΟΗΕ

Κλείδωμα συγκλίσεων θέλει ο Μπαν Κι Μουν

Αδιαπραγμάτευτο θεωρούν στα Ηνωμένα Έθνη το κλείδωμα των συγκλίσεων που έχουν επιτευχθεί μεταξύ των δύο πλευρών στις απευθείας διαπραγματεύσεις. Η Τουρκία ανεβάζει τους τόνους προσβλέποντας σε ανταλλάγματα, την ώρα που βλέπει τους σχεδιασμούς της στην ανατολική Μεσόγειο να τίθενται εν αμφιβόλω. **Σελ. 3 και 9**

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Φοροδιαφυγή με κρατική βούλα

Η ανοχή της Πολιτείας έχει ξεπεράσει κάθε όριο, με συνέπεια την εκτόξευση των οφειλών των σωματείων προς τα κρατικά ταμεία. Τι χρωστάει κάθε ομάδα.

Μίζες για τον Άκη μέσω Κύπρου

Αποδείξεις για «προμήθειες» από εξοπλισμούς μέσω Λαϊκής και υπεράκτιες-πλυντήρια

Οι εισαγγελικές αρχές στην Αθήνα που ασχολούνται με την υπόθεση Άκη Τσοχατζόπουλου δεν πίστευαν στα μάτια τους, όταν ερευνώντας στο αρχείο του πρώην ισχυρού πολιτικού άντρα βρέθηκαν μπροστά και στο έγγραφο - απόδειξη για τη μίζα από τα εξοπλιστικά προγράμματα των TOR M1. Επίσης, στο αρχείο της οδού Κομνά Τράκα 3, βρέθηκαν και οι έγγραφες αποδείξεις για την κίνηση της μίζας από τα εξοπλιστικά, καθώς και η σχετική αλληλογραφία με τη Λαϊκή Τράπεζα της Κύπρου και με την Τράπεζα Εξωτερικών Υποθέσεων της Μόσχας, που επιβεβαιώνει τη μεταφορά του ποσού των 21 εκατομμυρίων δολαρίων, καθώς και τη διαδρομή του μέχρι να φθάσει στις υπεράκτιες εταιρείες - πλυντήρια, που σήμερα έχουν πλήρως ταυτοποιηθεί με τον κ. Τσοχατζόπουλο και στενούς του συνεργάτες. **Σελ. 20**

Ετοιμασίες για να ενταχθούμε στον Μηχανισμό

Προωθούνται άμεσα μέτρα

Προ των πυλών Μηχανισμού βρίσκεται πλέον η Κύπρος, με το Υπουργείο Οικονομικών να προετοιμάζει όχι μόνο τη Συνταγματική ρύθμιση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων, αλλά και το νέο πακέτο μέτρων. Σύμφωνα με πληροφόρηση, στο πακέτο περιλαμβάνονται κατά βάση περικοπές δαπανών από πλευράς του κράτους. Στόχος του Υπουργείου είναι να ετοιμάσει το έδαφος για προσφυγή στον Μηχανισμό με όσο το δυνατόν πιο «ομαλό» τρόπο. Έχοντας ήδη λάβει ουσιαστικά μέτρα, τα οποία ούτως ή άλλως αναμένεται να είναι εντός του «Μνημονίου» για τη διάσωση της Κύπρου, η κυβέρνηση ελπίζει πως ο Μηχανισμός θα είναι, κατά το δυνατόν, ανώδυνος. Μεγαλύτερη ανησυχία παραμένει ο εταιρικός φόρος, αλλά η κυβέρνηση ελπίζει πως θα μπορέσει να μείνει αλώβητος. **Οικονομική, σελ. 4**

Αλλαγή συσχετισμών στην Ευρώπη

AP

Την πολιτική μοναξιά άρχισε να βιώνει η καγκελάριος της Γερμανίας, Άγκελα Μέρκελ, αφού ολοένα και αυξάνονται οι επικρίτές της πολιτικής της για αυστηρή δημοσιονομική πειθαρχία. Την ίδια ώρα ο ηγέτης της Γαλλίας, Φρανσουά Ολάντ, αναζητεί συμμάχους για την προώθηση της πρότασής του για την ανάπτυξη και την έκδοση ευρωομολόγου. **Σελ. 22**

ΠΡΟΕΔΡΙΚΕΣ

ΚΕΝΤΡΟ

Παρασκήνιο για τον υποψήφιο

Με τέσσερεις διευκρινίσεις, μία εκκρεμότητα και με δύο κύριους εν δυνάμει υποψηφίους, οι διαδικασίες του ενδιάμεσου χώρου φτάνουν στο τέλος τους. **Σελ. 4**

ΑΚΕΛ

Κινείται προς αυτόνομη κάθοδο

Βλέπει κεντροαριστερά αναμένοντας, ωστόσο, στο ακουστικό για μήνυμα από το Κέντρο. Πονοκέφαλος η εξεύρεση υποψηφίου. **Σελ. 4**

ΔΗΣΥ

Προεδρικό προφίλ από Αναστασιάδη

«Όσα έπρεπε να κάνει ο Πρόεδρος Χριστόφιας, τα κάνει ο Νίκος Αναστασιάδης», είναι το μήνυμα της Πινδάρου, η οποία επικεντρώνεται στα της οικονομίας. **Σελ. 5**

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ

Συνενώνω πολίτες και ιεράρχες

«Η Διακήρυξη των τεσσάρων κομμάτων του ενδιάμεσου χώρου με εκφράζει απόλυτα», δηλώνει ο Γιώργος Λιλλήκας σε συνέντευξή του στην «Κ». **Σελ. 6**

Σιωπηλός αλλά τραχύς ο σχολικός εκφοβισμός

Τι πρέπει να ξέρουν οι γονείς

Καθόλου άγνωστο δεν είναι στην Κύπρο το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού, το λεγόμενο bullying. Τη στάση και τη συμπεριφορά του θύματος και του θύτη αντανακλά και αναπαράγει το οικογενειακό, σχολικό και κοινωνικό περιβάλλον. Το πρώτο πράγμα που πρέπει να κάνουν οι γονείς του παιδιού-θύματος, όταν πλέον το ανακαλύψουν, είναι να το πλησιάσουν. **Σελ. 11**

13 τυφλά σημεία για αγνοούμενους

Αισχρό blame game

Η κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι το Ινστιτούτο Γενετικής απέρριψε το νέο συμβόλαιο που του προσφέρθηκε από τη ΔΕΑ και ότι τα λείψανα θα ταυτοποιούνται πλέον στο εξωτερικό. Εσκεμμένα, δεν διευκρινίστηκε ότι επρόκειτο για ένα «τυφλό συμβόλαιο» με εξωφρενικούς όρους και 13 σημεία που θα έπρεπε να υπογραφούν χωρίς προηγουμένως το Ινστιτούτο να γνωρίζει περί τίνος πρόκειται! **Σελ. 7**

Τα τρία πιθανά σενάρια για την Ελλάδα

Φόβοι για κραχ στην πραγματική οικονομία της χώρας

Με την πραγματική οικονομία να βρίσκεται πλέον στα όρια του κραχ, τα έσοδα να βαδίζουν απ' το κακό στο χειρότερο, τις επιχειρήσεις να μην μπορούν να αντεπεξέλθουν σε στοιχειώδεις υποχρεώσεις τους και τις τράπεζες να δηλώνουν σχεδόν παντελή έλλειψη ρευστότητας, στις Βρυξέλλες διαμορφώνονται τα τρία πιθανά σενάρια για την επόμενη μέρα της Ελλάδας. Το ευνοϊκό σενάριο προβλέπει τη συγκρότηση κυβέρνησης που θα έχει ως βασική στρατηγική την εφαρμογή του Προγράμματος Προσαρμογής και θα της διασφαλίζεται, υπό όρους, η δυνατότητα παράτασης της μείωσης του ελλείμματος και η διοχέτευση επιπλέον αναπτυξιακών κονδυλίων. Το κακό σενάριο προδιαγράφει το «διαζύγιο» της χώρας με την Ευρωζώνη, σε περίπτωση εκλογής κυβέρνησης που δηλώνει ότι δεν προτίθεται ή δεν δύναται να εφαρμόσει το Μνημόνιο. Τέλος, το χειρότερο σενάριο όλων είναι αυτό κατά το οποίο προκύπτει κυβέρνηση που όχι μόνο θα καταγγείλει τη σύμβαση, αλλά θα ανατρέψει και τα μέτρα που έχουν ληφθεί. **Σελ. 16-21**

EPA

Διάσπαση στους κόλπους των Αδελφών Μουσουλμάνων.

Σύγκρουση δύο κόσμων στην Αίγυπτο

Στα εξήντα χρόνια από την κατάργηση της Μοναρχίας, οι πρόεδροι που κυβέρνησαν την Αίγυπτο προέρχονταν από τις τάξεις του πανίσχυρου στρατού. Οι προεδρικές που έγιναν αυτή την εβδομάδα, καρπός της εξέγερσης που σάρωσε τον Μουμπάρακ, έχουν ιστορική σημασία. Η αναμέτρηση των Αδελφών Μουσουλμάνων με τον στρατό στην ουσία είναι η σύγκρουση του πολιτικού Ισλάμ με το «βαθύ κράτος» της χώρας του Νείλου. **Σελ. 23**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Η ώρα πλησιάζει

Η προηγούμενη περίοδος χαρακτηρίστηκε από αντιπαραθέσεις αλλά και από την επιμονή της κυβέρνησης να μην παραδέχεται πως ο Μηχανισμός είναι προ των πυλών. Το τελευταίο διάστημα, όμως, υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις πως η στάση στο πολιτικό πεδίο αλλάζει. Μπορεί το νομοσχέδιο για τη διάσωση της Λαϊκής, αλλά και ο διορισμός των νέων μελών του Δ.Σ. της τράπεζας να προκάλεσε έντονες συζητήσεις και πολύωρες συνεδρίες, αλλά τελικά επιτεύχθηκε συμφωνία. Την ίδια ώρα, ακόμα και εν όψει των προεκλογικών «προετοιμασιών», εντοπίζεται μια διάθεση για σοβαρότητα και νηφαλιότητα. Την περασμένη εβδομάδα, αυτή η διάθεση εδραιώθηκε. Έτσι, και ενώ η πιο κρίσιμη και δύσκολη ώρα για την οικονομία πλησιάζει, υπάρχει, έστω και αμυδρή, η ελπίδα πως οι ηγέτες θα αρθούν στο ύψος των περιστάσεων.

κτήμα & κήπος
Το περιοδικό που...σκαλίζει τα πάντα
Σελ. 18

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΙΟΥΝΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

Η σύγκρουση συμφερόντων και η έρευνα στις τράπεζες

Πριν από μερικά χρόνια στις ΗΠΑ είχε αχθεί ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου μία υπόθεση περί δικαιωμάτων των ομοφυλοφίλων στον αμερικανικό στρατό. Ο ένας από τους εννέα δικαστές ζήτησε να εξαιρεθεί από την υπόθεση, διότι είχε γιο στη σχολή αξιωματικών του Ναυτικού. Αυτό, ονομάζεται «σύγκρουση συμφερόντων» και εφαρμόζεται σε κράτη που στοιχειωδώς σέβονται τον εαυτό τους και όπου η δικαιοσύνη προσπαθεί να λειτουργεί χωρίς να βλέπει πρόσωπα και εξουσίες. Στην Κύπρο η «σύγκρουση συμφερόντων» όχι μόνο δεν δηλώνεται αλλά θεωρείται και μαγκιά. Όπου κοιτάξεις, θα βρεις διαπλεκόμενα οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα. Τώρα, για παράδειγμα, γίνεται λόγος από πλευράς κυβέρνησης, κομμάτων και Βουλής περί της ανάγκης διεξαγωγής έρευνας για τις τράπεζες. Πώς, δηλαδή, οι τράπεζες έφτασαν την κυπριακή οικονομία και τον τόπο στο χείλος του γκρεμού.

Όταν τα πράγματα φτάσουν στο απροχώρητο και κάποιοι θα πρέπει να πληρώσουν τον λογαριασμό, οι πολιτικοί ζητούν άμεσα τη διεξαγωγή έρευνας. Αυτός ο «ποντιοπιλατισμός» επινοήθηκε για να φαίνονται οι ίδιοι καθαροί, καθώς και για να υπονοείται απάτη που τη συγκαλύπτουν άλλοι. Η «έρευνα» αποδεικνύεται μια εξαιρετική μέθοδος για επιμηθείς ή για απατεώνες λευκού κολάρου. Στην Κύπρο είναι πλέον κεκτημένο του κατεστημένου ότι τις μεγάλες κομπίνες και τα τραγικά λάθη τα κρίνει η Ιστορία και ποτέ η Δικαιοσύνη. Θέλετε παραδείγματα; Έχουμε την «Helios» με 121 νεκρούς. Ουδείς πλήρωσε και ουδείς θα πληρώσει. Ούτε ο πολιτικός προϊστάμενος του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας (ΤΠΑ), ούτε οι υπάλληλοι του ΤΠΑ, ούτε οι ιδιοκτήτες της εταιρείας, ούτε και οι διευθυντές. Οι μόνοι που πλήρωσαν ήταν οι νεκροί και οι τραγικές οικογένειες. Θέλετε λιγότερους νεκρούς και περισσότερο χρήμα; Το Μαρί κουβαλάει μαζί του13 νεκρούς και το μέγα ενεργειακό πλήγμα στον ηλεκτροπαραγωγό σταθμό, που το πληρώνει και σε χρήμα ολόκληρος ο λαός μέσω των λογαριασμών του ηλεκτρικού ρεύματος. Θέλετε κι άλλο παράδειγμα; Το σκάνδαλο του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου. Τα κόμματα όχι μόνο έφτιαξαν ένα νόμο γεμάτο τρύπες αλλά κάποια από αυτά δημιούργησαν και επενδυτικές εταιρείες, ενώ πολιτικοί έκαναν χοντρές μπάζες. Θυμάστε τότε; Οι τραπεζίτες όχι μόνο δεν ελέγχονταν για τη ληστεία που έγινε αλλά τους συμπεριφέρονταν όλοι σαν να ήταν ημίθεοι. Και τότε τον λογαριασμό τον πλήρωσε ολόκληρο ο κοσμάκης. Τους αυτουργούς, αντί της δικαιοσύνης, θα τους κρίνει η Ιστορία..!

Τώρα, με τις τράπεζες, πάλι ζητούν όλοι να γίνει έρευνα! Βγήκε πρώτα η κυβέρνηση και δήλωσε ότι θα προχωρήσει σε έρευνα και κατόπιν η Βουλή και δεν ξέρουμε ποιος άλλος θα κρυφτεί πίσω από μια έρευνα. Θα ερευνήσει ας πούμε μία Black Rock τι έκαναν οι διευθύνσεις και τα Δ.Σ. των τραπεζών και βρέθηκαν εκτεθειμένες, κυρίως η Τράπεζα Κύπρου και η Λαϊκή με 25 δισεκατομμύρια ευρώ στην Ελλάδα. Ναι, αλλά οι ίδιοι κύριοι των Δ.Σ. και τα golden boys, οι διευθυντάδες τους, αφού βούλιαξαν τις τράπεζες, ανέλαβαν στη συνέχεια την ανακεφαλαιοποίησή τους, ώστε να τις σώσουν! Μα αφού τις βούλιαξαν σημαίνει ότι δεν ήταν οι κατάλληλοι να τις σώσουν. Κατά τη βίβλο της λειτουργίας των τραπεζών, δεν ήταν fit and proper, άρα πως τα Δ.Σ. τους επέτρεπαν και επιτρέπουν να είναι ακόμα στο πηδάλιο; Πάει να πει ότι και τα Δ.Σ. δεν είναι fit and proper; Πώς να είναι όμως; Όταν μέλη των Δ.Σ. έχουν δάνεια δεκάδων εκατομμυρίων που δεν εξυπηρετούνται, πώς είναι δυνατόν να ελέγξουν ουσιαστικά τη διεύθυνση της τράπεζας, όταν τους καλύπτει; Αν τα Δ.Σ. δεν είναι fit and proper, τότε ελέγχεται η εποπτική αρχή, δηλαδή η Κεντρική Τράπεζα. Που έχει διοικητή –κατά το Σύνταγμα– ανεξάρτητο αξιωματούχο. Αυτόν ποιος θα τον ελέγξει; Το Συνταγματικό Δικαστήριο ή μήπως η Βουλή; Ήταν fit and proper η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών να αποφασίσει για τη διάσωση της Λαϊκής ή να έχει λόγο σε αυτούς που θα διορίσει η κυβέρνηση στο νέο Δ.Σ. της τράπεζας; Μήπως ο πρόεδρος της Επιτροπής θα έπρεπε εξαρχής να δηλώσει σύγκρουση συμφερόντων ως ένας εκ των δικηγόρων της Λαϊκής; Μήπως και άλλοι βουλευτές θα έπρεπε να κάνουν το ίδιο, είτε διότι έχουν επαγγελματική σχέση με την τράπεζα, είτε διότι είναι μέτοχοι, είτε επειδή έχουν μεγάλα δάνεια ή έστω συγγενείς πρώτου βαθμού να δουλεύουν στην τράπεζα;

Το πιο ανατριχιαστικό είναι ότι ως κοινωνία δεν μας φοβίζει πλέον η διαφθορά Αντίθετα, έχω την αίσθηση, ότι ο καθένας αναζητεί μία ευκαιρία να χωθεί σ' αυτήν...

paraschosa@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΜΕ ΦΟΝΤΟ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

Η άνοδος και η πτώση της Eurovision

Της **ΣΑΝΤΥΣ ΤΣΑΝΤΑΚΗ**

Ποιος σχεδιαστής υπογράφει το φόρεμα της Ελευθερίας Ελευθερίου; Της Ήβης Αδάμου, έστω; Ποιος είναι ο χορογράφος του «Aphrodisiac»; Τα ονόματα των χορευτών που την πλαισιώνουν; Ποια κοπέλα είναι στα φωνητικά; Η διοργανώτρια χώρα; Με ποια σειρά θα βγει στη σκηνή η Ελευθερία Ελευθερίου, τι λένε τα προγνωστικά, ποια είναι τα φαβορί; Ποιο είναι το γούρι της 23χρονης τραγουδίστριας; Ποιο τραγούδι θα κατακτήσει την κορυφή;

Κανένα τηλεοπτικό παράθυρο. Καμία υστερία. Σιωπή. Μέχρι το παρά πέντε. Η Eurovision αποτελούσε για την Ελλάδα εθνικό στοίχημα, μείζον πολιτικό θέμα... Από το 1974 έως σήμερα η Ελλάδα έχει λάβει μέρος στον διαγωνισμό 32 φορές. Για να φρεσκάρουμε τη μνήμη μας... Το 2005 με το «My Number One» (Ελένα Παπαρίζου) βρεθήκαμε στην πρώτη θέση. Στην τρίτη θέση πάλι, η Ελλάδα βρέθηκε τρεις φορές: το 2001, με το «Die For You» (Antique), το 2004 με το «Shake It» (Σάκης Ρουβάς), το 2008 με το «Secret Combination» (Καλομοίρα). Τα τελευταία χρόνια είναι σταθερά στην πρώτη δεκάδα... Η χειρότερη συμμετοχή; Το 1998 με το «Mia Krifi Evesthisia» με τους Thalassa, όταν η Ελλάδα βρέθηκε στην 20ή θέση με μόλις 12 βαθμούς –εννοείται– από την Κύπρο.

Από την ποπ παράκρουση της τελευταίας δεκαετίας, φθάσαμε στη σημερινή αδιαφορία, καθώς τίποτα δεν ανανεώνεται

Για όποιον το αγνοεί, ο τελικός του 57ου Διαγωνισμού της Eurovision ήταν χθες και την ώρα που θα διαβάζετε αυτές τις γραμμές το αποτέλεσμα θα είναι γνωστό. Την Τρίτη και την Πέμπτη ήταν οι δύο ημιτελικοί (με την Ελευθερία Ελευθερίου και την Ήβη Αδάμου να προκρίνονται για τον τελικό, εκπροσωπώντας Ελλάδα και Κύπρο, αντίστοιχα), στο Crystal Hall στο Μπακού. Γαλλία, Ιταλία, Ισπανία, Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο και Αζερμπαϊτζάν, πέρασαν απευθείας στη φάση του τελικού, χωρίς να διαγωνιστούν σε κάποιον από τους ημιτελικούς.

Η Ελευθερία Ελευθερίου δεν έχασε την ευκαιρία να πει πως η ελληνική συμμετοχή φέτος πήγε με ιδιαίτερα χαμηλό προϋπολογισμό και θέλησε να δικαιολογηθεί, λέγοντας ότι η προώθηση του τραγουδιού δεν έγινε όπως άλλες χρονιές. Η δισκογραφική της ερμηνεύτριας καλύπτει κατά το ήμισυ τα έξοδα συμμετοχής. Καμία σχέση με την υπερπαραγωγή που θυμόμαστε τα προηγούμενα χρόνια.

Η Ήβη Αδάμου, τραγούδησε για την Κύπρο και η Ελευθερία Ελευθερίου εκπροσώπησε την Ελλάδα.

Sakis Rouvas, Elena Paparizou, Kalomoira, 12 points... Οταν η Eurovision ήταν για την Ελλάδα συνώνυμο της υπερπαραγωγής.

Φαντάζεστε; Κάπως έτσι μοιάζει η άνοδος και η πτώση της Eurovision, τυλιγμένης –πάντα– με την ελληνική σημαία. Με γκλίτερ. Θυμηθείτε την εποχή από τους Antique και μετά. Από το ελληνοαγγλικό τραγούδι, και τη λευκή ασυμμετρία με το μπουζούκι, περάσαμε στην απόλυτη υπερβολή. Βιώσαμε όλοι μας την εποχή της... αστακομακαρονάδας, μία δεκαετία από το 2000 και μετά, χειροκροτώντας, αποθεώνοντας, θεοποιώντας, Ελένα Παπαρίζου, Σάκη Ρουβά, Καλομοίρα, και ξανά, τους ίδιους με τους κλώνους τους, με σκισμένα λευκά μπλουζάκια, Ρομπέρτο Καβάλι φορέματα, πιο στενά, πιο κοντά, πιο Greek hot lover...

Στο πανηγύρι λοιπόν είχαμε επενδύσει. Το παρακολουθούσαμε φανατικά, το υποστηρίζαμε, ήταν για εμάς εθνικό χρέος και κάτι παραπάνω. Τυλίγαμε τους νικητές (στην 3η, την 6η θέση, δεν έχει σημασία) με τη γαλανόλευκη σημαία, τους αντιμετωπίζαμε σαν ολυμπιονίκες με κάθε επισημότητα. Και κιτς ατάκες.

Πώς φτάσαμε λοιπόν από την παράκρουση στην αδιαφορία; Δεν έχει σημασία τι έγινε χθες βράδυ στο Μπακού. Η Ελευθερία Ελευθερίου θα δώσει την παράστασή της, με το σούπερ μίνι και τα 12ποντα, την αισθησιακή χορογραφία, η Ελλάδα θα λάβει μέρος στην εποχή της κρίσης και της αβεβαιότητας με στίχους όπως «You make me dance dance like a maniac, You make me want your aphrodisiac» και βλαχοπόπ, τουρκομπαρόκ ήχο, τσιφτετέλι, γκρικ μπουζούκι, pop syrtaki, ευελπιστώντας να συγκεντρώσει όσο γίνεται περισσότερα douze points.

Αν μας λυπηθούνε... Και αν βγει πρώτη; Αν το «Aphrodisiac» ψηφιστεί το καλύτερο ευρωπαϊκό τραγούδι της χρονιάς; Αν βγει στην πρώτη δεκάδα; Αν βγει τελευταίο;

Τουλάχιστον οι γιαγιάδες από τη Ρωσία είναι αυθεντικές. Με τα τσεμπέρια τους, τα ταψιά τους, τις ρυτίδες τους... Η Αλβανία έστειλε φωνάρα. Το ρουμάνικο προοριζόταν για βραζιλιάνικη σαπουνόπερα. Εμείς επιμένουμε να παραληρούμε με greeklish ρεφρέν. Αναζητώντας ένα τραγούδι εύπεπτο. Απλό. Χορευτικό. Εθνικ με ταυτότητα. Και... light your fire! Αυτό είναι το σλόγκαν της φετινής Eurovision που ταιριάζει με την εικόνα της χώρας που φιλοξενεί τον διαγωνισμό, τη χώρα των Αζέρων, με σύμβολο τη φωτιά.

Αντιγράφω σχόλια από το Twitter... «Εμένα πάντως μ' άρεσε η Ελευθερία. Και μακάρι να βγει "προφητικό" το όνομά της για τη χώρα μας.» Τι έλεγαν τα προγνωστικά λίγες ημέρες πριν από τον τελικό στο Μπακού; Η Σουηδία νικήτρια με μεγάλη διαφορά με τη Loreen και το «Euphoria», Κύπρος στην 7η θέση, Ελλάδα στη 15η. «Με κάνεις να θέλω το αφροδισιακό σου... Είμαι τόσο εθισμένη, δεν υπάρχει επιστροφή...»

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: **ΜΙΧΑΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ**

49 χρόνια πρίν στην «Κ»

27.V.1963

ΘΑΝΑΤΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗ: Η σορός του βουλευτού [συνεργαζομένου με την ΕΔΑ] Γρηγορίου Λαμπράκη μετεφέρθη χθες εκ Θεσσαλονίκης σιδηροδρομικώς εις Αθήνας, και εναπετέθη εις το παρεκκλήσιον του Αγίου Ελευθερίου, όπου θα εκτεθή μέχρι της εκφοράς, η οποία θα γίνη δαπάνη της Βουλής των Ελλήνων, εκ του Μητροπολιτικού Ναού σήμερον την 4ην μ.μ.. Ούτε κατά μήκος της διαδρομής, ούτε κατά την άφιξιν της αμαξοστοιχίας το μεσονύκτιον εις Αθήνας εσημειώθησαν επεισόδια. Αι αστυνομικαί δυνάμεις της πρωτευούσης, ως και η Διοίκησις Χωροφυλακής τελούν από της πρωίας χθες εις αυστηράν επιφυλακήν, απηγορεύθη δε οιαδήποτε εν υπαίθρω συγκέντρωσις, προ ή μετά την κηδείαν. Τα περί επιφυλακής και του στρατού διεψεύσθησαν. Ο βουλευτής Λαμπράκης υπέκυψε χθες τας πρώτας πρωινάς ώρας εις το μοιραίον, Ητο, όμως, κατ' ουσίαν νεκρός από τριημέρου. [...] Της αμαξοστοιχίας επέβαινον η σύζυγος, ο αδελφός και άλλοι συγγενείς του Λαμπράκη, ο βουλευτής της ΕΔΑ κ. Βασίλειος Εφραιμίδης, δύναμις Χωροφυλακής και δημοσιογράφοι. Η αμαξοστοιχία διήνυσεν την διαδρομήν μέχρις Αθηνών άνευ σταθμού. Παρά το προκεχωρημένον της ώρας είχον συγκεντρωθή εις τον σταθμόν Λαρίσης περί τας 3.000 ατόμων, εκ των οποίων τα 90% νεαρωτάτης ηλικίας. Επί κεφαλής των συγκεντρωθέντων ήσαν οι βουλευταί της ΕΔΑ κ.κ. Ηλίας Ηλιού, Αντώνης Μπριλλάκης, Λεωνίδας Κύρκος, Σταύρος Ηλιόπουλος, Νικόλαος Κιτσίκης, και η κ. Ελένη Μπενά, ο βουλευτής της Ενώσεως Κέντρου κ. Ασημάκης Φωτήλας, ο αντιπρόεδρος της Ιταλικής Γερουσίας κ. Πιέτρο Σέκια, ο Εμμανουήλ Γλέζος, ο ποιητής Κώστας Βάρναλης, ο μουσικοσυνθέτης Μίκης Θεοδωράκης και άλλοι.

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΗΛΙΟΥ: Ολίγον προ της αφίξεως της αμαξοστοιχίας, ο βουλευτής της ΕΔΑ κ. Ηλίας Ηλιού προέβη διά του μεγαφώνου του σταθμού εις συστάσεις προς τους συγκεντρωθέντας διά την τήρησιν της τάξεως και την αποφυγήν αναρμόστων εκδηλώσεων. Κατά την άφιξιν [...] το φέρετρον ήτο κεκαλυμμένον με ελληνικήν σημαίαν. Τα νεαρά άτομα ήρχισαν χειροκροτούντα, αλλ' εσταμάτησαν συμμορφωθέντα προς τας συστάσεις των επί κεφαλής και έψαλον τον Εθνικόν Υμνον.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: «[...] Εν εκ των δύο πρέπει να συμβαίνη: Ή Κυβέρνησις της ΕΡΕ και ο αρχηγός της είναι ασυνείδητοι εγκληματίαι ή έχουν χάσει τον έλεγχον της καταστάσεως και άλλοι οργανώνουν δολοφονίας προς επιδίωξιν ανοσίων σκοπών. [...]».

Δίκαιη Κοινωνία

Με άριστα το 10

Γράφει **Ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ**

1 Στο ΚΚΚ. Ωραία θα είναι με τον Μηχανισμό πάντως, θα βρίζει η ΠΑΣΥΔΥ στο υπερπέραν... τον Μηχανισμό, όταν θα κοπούν ΑΤΑ, ΜΑΤΑ, ΦΑΤΑ. Οι δικηγόροι, λογιστές, κοσμηματοπώλες ας θεωρήσουν όμως πως ήδη μπήκαμε σε μνημόνιο, σ' αυτό του εφόρου εταιρειών κ. Κόκκινου, στο μαγαζί του οποίου αλλάζουν χέρια εταιρείες εκατομμυρίων χωρίς δικαιολογητικά. Τα πήραν οι Ρώσοι στο κρανίο, και φώναζαν πως ούτε ο Πούτιν δεν τα κάνει αυτά. Έδειξαν οι Κόκκινοι (Ρώσοι), κόκκινο στον Κόκκινο.

2 Στον Μιχαλάκη. Οκ, ο κακός Βγενόπουλος τα έκανε μαντάρα, ο κακός Βγενόπουλος μας έφερε εδώ που μας έφερε, Μιχαλάκη μας, όμως κλείσε και λίγο το στόμα γιατί διερωτόμαστε πότε δουλεύετε εκεί στην τράπεζα. Είπαμε καλή η επικοινωνία, αλλά όχι μόνον επικοινωνία.

3 Στον Πρόεδρο. Πρόεδρε οι τράπεζες έκαναν λάθη αλλά μην το παρακάνεις στις ντρίπλες, γιατί για αυτογκόλ σε έχω. Αν δηλαδή είχες χαμηλό έλλειμμα, δεν είχες ποτέ στη κυβέρνησή σου έναν κύριο με το όνομα Χαρίλαο, αν είχες πλεόνασμα τα πρώτα σου χρόνια (όπως το παρέλαβες) και δεν έκαιγες τα ευρώ σαν πετσετάκια, και δανειζόσουν σήμερα με 3%, δεν θα τις κρατικοποιούσες για ψίχουλα Πρόεδρέ μου, και θα δικαιωνόσουν και στη κομμουνιστική σου θεωρία; Αντ' αυτού θα μείνεις στην ιστορία ως ο μοναδικός κομουνιστής που του έδιναν ιδιωτική τράπεζα να την κάνει κρατική και αυτός έλεγε όχι. Καλά τα spa στην Αυστρία;

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Βρέχει φωτιά στη στράτα μου, φωτιά που μ' έχει κάψει...

4 Στον Δημήτρη. Όχι τον Χριστόφια, τον άλλο, τον Συλλούρη. Επειδή δεν τον έπαιζαν πιριλλιά στην Πινδάρου όταν ήταν μικρός, τώρα προσπαθεί να κόψει τον δρόμο του Healthy προς το Προεδρικό. Ο Νίκαρος προσφέρθηκε να του δώσει όσα υπουργεία θέλει αλλά ο Συλλούρης επιμένει να θέλει τα πιριλλιά που του έκλεψαν μικρός στη Πινδάρου στο χωράφι του Κουλέρμου. Μύλος η υπόθεση.

5 Στον Ρόντι. Ο Ρόντι στις συζητήσεις του με τον Συλλούρη, τη Ρόντι και τον Άντροκ, κατέθεσε την ειλικρινή του ανησυχία που οδηγεί στην απόρριψη του ναυάρχου Γιαννάκη από την Προεδρία της Δημοκρατίας. Ο λόγος είναι απλός. Η Ρόντι ζήτησε από τον Ρόντι-λαχματζούν ένα καλό ζευγάρι (άντρα-γυναίκα) για την μπιρίμπα. Η επιθυμία της Ρόντι είναι διαταγή.

6 Στον jet-set. Ο Πρόεδρός μας σε διάλλειμα από τα spa στην Αυστρία έριξε και μια μπαλοθιά! «Προσπαθούμε να αποφύγουμε τον Μηχανισμό στήριξης». Όπα! Όταν η «Κ» έγραφε πριν από 3 μήνες «προς Μηχανισμό Στήριξης η Κύπρος» ο Πρόεδρος σταυροκοπιόταν πού τα βρίσκουμε και τα γράφουμε και έδινε επιδόματα το Πάσχα, ενώ την Πρωτομαγιά έριξε και κορώνες πως δεν θα καταργήσει ποτέ την ΑΤΑ (την αναστολή της οποίας υπέγραψε). Ομορφάαααντρα μου.

7 Στον Sharli. Βγήκε, ως είθισται στη συγκεκριμένη κυβέρνηση, ο υπουργός Οικονομικών και έκανε δηλώσεις Παρασκευή ημέρα: «Δεν είμαι και τόσο κακός ο Μηχανισμός Στήριξης» είπε ο Shiarli. Η στήλη δεν παράλαβε ακόμη την καθιερωμένη -273 στη σειρά- τάπα του Στεφάνου στον υπουργό Οικονομικών. Ο Στέφανος σε λίγο θα παίζει Euroleague με την Πανάθα.

8 Στον Μάριο Ηλιάδη. Σ' αυτή τη χώρα υπάρχουν δυο-τρία σταθερά πράγματα όσο κι' αν περνά ο χρόνος. Κάθε άνοιξη έρχονται τα χελιδόνια, και κάθε πέντε χρόνια έρχεται ο Μάριος Ηλιάδης. Ευτυχώς μετά φεύγει.

9 Στον Healthy. Επειδή έρχονται περίεργοι καιροί και δεν ξέρουμε πού θα καταλήξουμε όλοι μας, ο Νίκαρος άρχισε το τραγούδι τραγουδώντας άσματα πού προφανώς θα χαρακτηρίσουν το ύψος της εξουσίας που θα ασκήσει: «Της γυναίκας η καρδιά είναι μια άβυσσοοοος...» Μάθε τέχνη κ' ασ' την Πρόεδρε.

10 Στα κορίτσια. Είναι γνωστό πως αρκετοί Κύπριοι άντρες ορέγονται τις Ρωσίδες καλλονές που έρχονται μαζικά στο νησί μας. Μετά τη Γιουροβίζιον και τις εμφανίσεις της Ελευθερίας και τη Ήβης, οι Κύπριοι άντρες δυσκολεύονται να πείσουν τους ξένους γιατί προτιμούν τις ξένες. La La Love...

Γιώργος Λιλλήκκας

ΕΙΠΕ

Ενώνω τον κλήρο με τον λαό.

ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΠΕΙ

Είμαι ο Μακάριος.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: **Κωστας Ιορδανιδης** ■ Γενικός Διευθυντής: **Χριστης Λοττιδης** ■ Διευθυντής: **Ανδρεας Παρασχος** ■ Αρχισυντάκτης: **Γιαννης Αντωνιου**
Υπεύθυνος Οικονομικού: **Μιχαλης Περσιανης** ■ Υπεύθυνος Αθλητικού: **Μικαελο Παπαδακης** ■ Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: **Κωστας Σωτηροπουλος** ■ Υπεύθυνος Ατελιέ: **Παντελης Δαμιανου**

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **Αλεξης Παπαχελας** ■ Διεύθυνση συντάξεως: **Νικος Κωνστανταρας - Κωστης Φαφουτης**

Κλείδωμα των συγκλίσεων θέλουν τα Ην. Έθνη

Ανεβάζει τους τόνους η Τουρκία προσβλέποντας σε ανταλλάγματα – Κρίσιμο ραντεβού Μπαν – Ερντογάν στην Κωνσταντινούπολη, στις 31 Μαΐου

ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ
Ανάλυση του **ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ**

Όταν ο γενικός γραμματέας ενημερώθηκε την προπερασμένη Τετάρτη από τους συνεργάτες του, ότι απέτυχε η προσπάθεια του ειδικού του συμβούλου στη Λευκωσία για να βρεθεί φόρμουλα συνέχισης των διαπραγματεύσεων μέχρι τις προεδρικές εκλογές σήμανε καμπανάκι συναγερμού, αφού κάτι τέτοιο άνοιγε τον δρόμο για ένταση, με «ακραίες κινήσεις» αναβάθμισης του ψευδοκράτους εκ μέρους της Άγκυρας, προκλήσεις στη Μεσόγειο και ευρωπαϊκά αντίποινα που θα προκαλούσαν ένα κλίμα που η Ε.Ε. δεν θα ήθελε στη διάρκεια της κυπριακής προεδρίας.

Ο γενικός γραμματέας με τον βοηθό του Λιν Πάσκοε αποφάσισαν να απευθυνθούν απευθείας στον Ταγίπ Ερντογάν, να τον πείσουν να αλλάξει στάση. Ενημερώθηκε σχετικά και ο πρόεδρος

Ο ΟΗΕ επιθυμεί συνέχιση των διαπραγματεύσεων σε επίπεδο τεχνικών επιτροπών

της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μανουέλ Μπαρόζο, ότι ο κ. Μπαν θα έθετε το ζήτημα σε συνάντηση που ήλπιζε ότι θα έχει με τον κ. Ερντογάν στο Σικάγο, την περασμένη Κυριακή, στο περιθώριο της συνόδου κορυφής του ΝΑΤΟ.

Η μη έλευση του Ταγίπ Ερντογάν ανάγκασε τον Μπαν Κι Μουν να τροποποιήσει τα σχέδιά του. Έτσι, έθεσε κατ' αρχάς τις ανησυχίες του ενώπιον του Τούρκου προέδρου Αμπντουλά Γκιουλ στο Σικάγο και στη συνέχεια, αφού κλήθηκε εσπευσμένα στη Νέα Υόρκη ο Αλεξάντερ Ντάουνερ, κλείστηκαν συναντήσεις του ιδίου και του ειδικού του συμβούλου με τον Τούρκο υπουργό Εξωτερικών, Αχμέτ Νταβούτογλου, ο οποίος θα ήταν στην έδρα του διεθνούς οργανισμού για την ειδική σύνοδο της Γενικής Συνέλευσης με θέμα τη διαμεσολάβηση.

Δυστυχώς, ο Τούρκος υπουργός Εξωτερικών εμφανίστηκε αμετακίνητος, τόσο ενώπιον του γενικού γραμματέα, όσο και στη 40λεπτη συνάντησή του με τον κ. Ντάουνερ, στα γραφεία της Τουρκικής Μόνιμης Αντιπροσωπείας.

Στη διάρκεια της συνομιλίας του με τον γενικό γραμματέα, ενώπιον των κ.κ. Πάσκοε και Ντάουνερ, ο Τούρκος υπουργός Εξωτερικών απέφυγε να εισέλθει στην ουσία του θέματος και στις συγκεκριμένες δεσμεύσεις που ζητούσαν στα Ηνωμένα Έθνη, παραπέμποντάς τα στην κατ' ιδίαν συνομιλία του με τον ειδικό σύμβουλο.

Στη συνάντηση Νταβούτογλου – Ντάουνερ, ο Τούρκος υπουργός Εξωτερικών εμφανίστηκε ιδιαίτερα επιθετικός, επικρίνοντας με σφοδρότητα την ελληνοκυπριακή πλευρά ότι δεν επιθυμεί λύση και κωλυσιεργεί, εκμεταλλευόμενη τη θέση της στην Ε.Ε., ενώ η συζήτηση έφτασε μέχρι και την εκμετάλλευση των κοιτασμάτων φυσικού αερίου και τις σχέσεις Κύπρου – Ισραήλ. Χαρακτηριστική ήταν η αναφορά Νταβούτογλου λίγο αργότερα, στην τοποθέτησή του ενώπιον της ειδικής συνόδου της Γενικής Συνέλευσης για τη διαμεσολάβηση, όπου μίλησε για «τέτοια κρίση στο νησί».

Η αποχώρηση Χριστόφια

Η τουρκική πλευρά για να αποφύγει την αποδοχή της συνέχισης των διαπραγματεύσεων –έστω και σε χαμηλό επίπεδο– το οποίο θα της περιόριζε τη δυνατότητα της κλιμάκωσης των προκλήσεων, επέμεινε στον καθορισμό της διεθνούς διάσκεψης και καταληκτικής ημερομηνίας για την προσπάθεια, ακόμη και λαμβάνοντας υπόψη τις προεδρικές εκλογές του Φεβρουαρίου.

Ένα μέρος των τουρκικών επιχειρημάτων –που αποδέχονται εν μέρει και τα Ηνωμένα Έθνη– είναι πως η εξαγγελία εκ μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας ότι δεν θα επαναδιεκδικήσει την προεδρία τον Φεβρουάριο, περιορίζει τις κινήσεις και τις δυνατότητές του, άρα και τις πιθανότητες να βρεθεί συμφωνία στο διάστημα αυτό. Ωστόσο, ανώτερη πηγή στη Λευκωσία είπε πως για την πρόθεση του Προέδρου της Δημοκρατίας να μην είναι εκ νέου υποψήφιος, τόσο τα Ηνωμένα Έθνη, όσο και η τουρκοκυπριακή πλευρά, είχαν ενημερωθεί στη διάρκεια του πρώτου Greentree.

Από τις δηλώσεις του Αλεξάντερ Ντάουνερ μετά τη συνάντηση, αλλά και από όσα μας είπαν αξιωματούχοι του ΟΗΕ, για τα Ηνωμένα Έθνη το θέμα της διασφάλισης των όσων έχουν επιτευχθεί στα 3,5 χρόνια των διαπραγματεύσεων είναι αδιαπραγμάτευτο. Ταυτόχρονα, όπως δήλωσε και ο κ. Ντάουνερ, το κλίμα χαρακτηρίζεται από αβεβαιότητα, κάτι που στη διπλωματική γλώσσα προδιαθέτει αρνητικές εξελίξεις στη διαπραγμάτευση.

Οι προσπάθειες θα συνεχιστούν στη Λευκωσία με επαφές της Λίζα Μπάτενχαϊμ με τις δύο πλευρές και τα Ηνωμένα Έθνη θα ήθελαν να υπάρξει και απευθείας συνάντηση των δύο πλευρών. Την ίδια στιγμή ο γενικός γραμματέας θα συνεχίσει την προσπάθεια να λάβει το πράσινο φως από την Άγκυρα και θα συζητήσει το όλο θέμα με τον Τούρκο πρωθυπουργό, Ταγίπ Ερντογάν, όταν θα συναντηθούν στην Κωνσταντινούπολη, στις 31 Μαΐου, στο περιθώριο της συνόδου για τη Σομαλία.

Ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ και ο Τούρκος ΥΠΕΞ χαιρετούν τους κ.κ. Ντάουνερ και Πάσκοε και προσέρχονται στο δωμάτιο για τη συνάντηση Μπαν - Νταβούτογλου, με κύριο θέμα το Κυπριακό, την περασμένη Τετάρτη 23 Μαΐου. Αδιαπραγμάτευτη παραμένει για τα Ηνωμένα Έθνη η θέση για «κλείδωμα» των συγκλίσεων που έχουν επιτευχθεί μέχρι τώρα.

Οι τουρκικές απειλές και οι κινήσεις της Λευκωσίας

Τα Ηνωμένα Έθνη εκτιμούν ότι η στάση της Τουρκίας θα αλλάξει και ότι η αδιαλλαξία που αυτή τη στιγμή εμφανίζει η Άγκυρα γίνεται με στόχο την εξασφάλιση κάποιων ανταλλαγμάτων. Τόσο ο Πρόεδρος Γκιουλ, όσο και ο Αχμέτ Νταβούτογλου, δεν άνοιξαν τα χαρτιά τους για πιθανά ανταλλάγματα, στις συναντήσεις της περασμένης εβδομάδας με τον γενικό γραμματέα και τον κ. Ντάουνερ, αναμένουν, ωστόσο, ότι αυτό θα συμβεί στις συναντήσεις της Λευκωσίας ή στη συνάντηση της Κωνσταντινούπολης. Όπως γράψαμε την περασμένη εβδομάδα, διπλωματικές πηγές πιστεύουν ότι θα πρέπει να τεθεί με σαφήνεια η Τουρκική πλευρά ενώπιον των ευθυνών της και ο καλύτερος τρόπος είναι αν οι έμμεσες αιχμές του ΟΗΕ για την έλλειψη ουσιαστικής προόδου στην περίοδο που συνομιλητής ήταν ο Ντερβίς Έρογλου – συγκεκριμενοποιηθούν σε μία έκθεση του γενικού γραμματέα.

Καθώς μία από τις πτυχές του τουρκικού «σχεδίου Β» σχετίζεται με την πρόκληση έντασης στα θέματα που σχετίζονται με την ΑΟΖ της Κύπρου, διπλωματικοί αναλυτές σημειώνουν ότι οι τελευταίες τουρκικές ανακοινώσεις (17 και 18 Μαΐου) με αφορμή τη β΄ φάση δανειοδοτήσεων επιβάλλεται να απαντηθούν.

Επισημαίνεται ότι με τις ανακοινώσεις η Άγκυρα ανεβάζει περισσότερο τους τόνους, άρα, το ελάχιστο που επιβάλλεται να γίνει από μέρους της κυπριακής κυβέρνησης είναι να απευθυνθεί γραπτώς προς το Σ.Α., εκφράζοντας ανησυχία για την τουρκική ρητορική που απειλεί την ασφάλεια της Κύπρου και την ειρήνη στην περιοχή. «Παρότι η προσφυγή στη φάση αυτή ίσως θα ήταν υπερβολική ενέργεια, θα πρέπει το Σ.Α. να ενημερωθεί επίσημα, μέσω αυστηρής επιστολής της υπουργού Εξωτερικών. Αυτό θα προλειάνει το έδαφος, για την περίπτωση που η Άγκυρα κλιμακώσει περαιτέρω την ένταση και θα χρειαστεί να ζητηθεί σύγκληση του Σ.Α.», αναφέρουν διπλωματικές πηγές.

Πληρώνοντας με τις κάρτες σας σε όλα τα ξενοδοχεία της Κύπρου για όλο το καλοκαίρι.

Απολαύστε τις καλοκαιρινές σας διακοπές και ανταμειφθείτε διπλά. Χρησιμοποιώντας τις κάρτες σας American Express για διαμονή σε όλα τα ξενοδοχεία της Κύπρου τον Ιούνιο, Ιούλιο και τον Αύγουστο 2012, παίρνετε διπλά προνόμια!

- **Διπλοί βαθμοί Sunmiles για τους κατόχους καρτών Sunmiles American Express.** Είστε έτσι πιο κοντά σε ακόμα ένα ταξίδι με τις Κυπριακές Αερογραμμές!
- **Διπλάσια επιστροφή χρημάτων με το Σχέδιο ΑΛΦΑΜΕΓΑ American Express, για τους κατόχους καρτών American Express Gold, Green και Blue που είναι μέλη στο Σχέδιο ΑΛΦΑΜΕΓΑ American Express.** Έτσι κερδίζετε 2% επιστροφή και το ποσό της επόμενης δωροεπιταγής σας θα είναι ακόμα μεγαλύτερο!

Ωφελήματα/προνόμια που προσφέρονται στον Κάτοχο Κάρτας από τρίτο πρόσωπο (φυσικό ή νομικό) συνεργάτη της Τράπεζας, δυνατό να τροποποιηθούν από καιρού εις καιρό ή και να αποσυρθούν.

Για επιπρόσθετες πληροφορίες και για τους όρους που σήμερα ισχύουν για τη χρήση των καρτών American Express, αλλά και για τους όρους του Σχεδίου "Διπλά Προνόμια" μπορείτε να απευθυνθείτε στις ιστοσελίδες **www.americanexpress.com.cy, www.bankofcyprus.com.cy** ή στα καταστήματα της Τράπεζας Κύπρου.

AMERICAN EXPRESS

Τράπεζα Κύπρου

Ωρες οργιώδους παρασκηνίου στο Κέντρο

Εφικτή η συνεργασία με το ΑΚΕΛ διά του υποψηφίου, λένε στο ΔΗΚΟ – Μόνο αν δεχτεί τη Διακήρυξη ως έχει, λένε οι υπόλοιποι

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ**

Έντονες κινήσεις στο παρασκήνιο διεξάγονται από την Παρασκευή το βράδυ στον χώρο του Κέντρου αναφορικά με την επιλογή του κοινού υποψήφιου με όλα τα ενδεχόμενα να είναι ανοικτά. Στη συνάντηση των ηγετών ξεκαθαρίστηκαν κάποια σημεία ως προς το πλαίσιο κινήσεων μιας ενδεχόμενης συμμαχίας αλλά την ίδια ώρα άνοιξαν άλλα, με αποτέλεσμα τίποτα να μη θεωρείται δεδομένο και τελεσίδικο. Αύριο αναμένεται να συνεδριάσει το Εκτελεστικό Γραφείο του ΔΗΚΟ, ενώ σήμερα θα συνέλθει η Κεντρική Επιτροπή των Οικολόγων.

Μάκης Κεραυνός και Γιώργος Λιλλήκας οι κύριες επιλογές των κομμάτων του ενδιάμεσου

Ένταση στο ΕΥΡΩΚΟ μετά από διαρροές ότι άλλα αποφάσισε το κόμμα, κι άλλα έκανε ο Δημήτρης Συλλούρης.

Ξεκαθάρισμα και σύγχυση

Κατά τη συνάντηση της Παρασκευής οι τέσσερεις αρχηγοί ξεκαθάρισαν τέσσερα σημεία:

Πρώτον. Ότι η προσπάθεια που καταβάλλεται για μέτωπο συνεργασίας αφορά τα τέσσερα κόμματα και μόνον.

Δεύτερον. Η Διακήρυξη είναι αδιαπραγμάτευτη στην ολότητά της.

Τρίτον. Ο υποψήφιος που θα επιλεχθεί θα δεσμεύεται με τη Διακήρυξη.

Τέταρτον. Έως στις 31 Μαΐου (ερχόμενη Πέμπτη) πρέπει να ανακοινωθεί υποψήφιος.

Την ίδια ώρα όμως δημιουργείται σύγχυση ως προς την ευελιξία που παρέχεται στον υποψήφιο του Κέντρου για να διαπραγματευτεί την υποστήριξή του από το ΑΚΕΛ. Ως προς τούτο υπάρχουν δύο προσεγγίσεις.

Από τη μία είναι το ΔΗΚΟ, του οποίου ο πρόεδρος, θεωρεί ότι ο υποψήφιος θα μπορεί να έχει τόση ευελιξία όση απαιτείται για να μπορέσει να βρει τη χρυσή τομή και να εξασφαλίσει και τη στήριξη του ΑΚΕΛ.

Από την άλλη, τα υπόλοιπα κόμματα, και κυρίως η ΕΔΕΚ, είναι κάθετα προς τούτο. Ότι η ευελιξία του υποψηφίου τελειώνει στο πλαίσιο που καθορίζεται από την Κοινή Διακήρυξη του Κέντρου. «Ο υποψήφιος θα μπορεί να διαβουλευτεί για να τύχει στήριξης αλλά χωρίς να γίνεται υπέρβαση ούτε και κατά ένα γιώτα από τα όσα αναφέρονται στη Διακήρυξη», ήταν το σχόλιο υψηλόβαθμου αξιωματούχου της ΕΔΕΚ, ο οποίος πρόσθεσε πως ως εκ τούτου, δεδομένης και της απόρριψης της Κοινής Διακήρυξης ως έχει από το ΑΚΕΛ, μία συνεργασία με το κυβερνών κόμμα καθίσταται πρακτικά αδύνατη, προσέγγιση που συμμερίζεται και το ΕΥΡΩΚΟ.

Οι δύο επιλογές

Στο παρασκήνιο κομματικοί αξιωματούχοι κινούνται για να διαμορφώσουν το σκηνικό του υποψηφίου. Πρώτη επιλογή παραμένει ο Μάκης Κεραυνός, ο οποίος, ωστόσο, δεν έχει ξεκαθαρίσει τις προθέσεις του, με αποτέλεσμα να κτίζονται διάφορα σενάρια χωρίς όμως να υπάρχουν συγκεκριμένες αποφάσεις. Ένα σενάριο θέλει τον κ. Κεραυνό να μην ενδιαφέρεται, δεύτερο θέλει τον ΔΗΚΟϊκό τραπεζίτη να ενδιαφέρεται μόνο εάν υπάρχει εξασφαλισμένη η στήριξη ενός μεγάλου κόμματος και τρίτο να ενδιαφέρεται έστω και ως υποψήφιος του Κέντρου. Ωστόσο, μέχρι στιγμής, αυτά παραμένουν σενάρια, και γι' αυτό άλλωστε οι τέσσερεις αρχηγοί έδωσαν πίστωση χρόνου για μερικές ημέρες μέχρι να γίνουν οι διαβουλεύσεις με τον κ. Κεραυνό.

Δεύτερη επιλογή για το Κέντρο είναι η υποψηφιότητα του κ. Λιλλήκα. Ωστόσο, η υποψηφιότητα του κ. Λιλλήκα φαίνεται να προσκρούει κυρίως στον Μάριο Καρογιάν.

Ανω κάτω το ΕΥΡΩΚΟ

Στο ΕΥΡΩΚΟ πληροφορίες κάνουν λόγο για ένταση, μετά από διαρροές ότι άλλα αποφασίστηκαν από το κόμμα κι άλλα έπραξε ο Δημήτρης Συλλούρης κατά τη συνάντηση των τεσσάρων αρχηγών. Πιο συγκεκριμένα το ΕΥΡΩΚΟ αποφάσισε όπως κατατεθούν τα ονόματα Γιώργου Λιλλήκα, Χριστόδουλου Χριστοδούλου και Ελένης Θεοχάρους. Ωστόσο, διαρροές θέλουν τον πρόεδρο του ΕΥΡΩΚΟ να μην καταθέτει το όνομα του κ. Λιλλήκα, να υποστηρίζει την υποψηφιότητα του κ. Κεραυνού και να «καταθέτει ως τροφή για σκέψη» άλλα τέσσερα ονόματα. Του Χριστόδουλου Χριστοδούλου, Ουράνιου Ιωαννίδη, Γιαννάκη Μάτση και Ελένης Θεοχάρους. Μάλιστα, για την κ. Θεοχάρους ο ίδιος ο κ. Συλλούρης, αφού κατέθεσε το όνομά της, φέρεται να δήλωσε πως «αν και με τον τρόπο που ενήργησε η ίδια η κ. Θεοχάρους…» εννοώντας την εμπλοκή της στην εσωκομματική διαδικασία του ΔΗΣΥ. Από πλευράς ΕΥΡΩΚΟ διαψεύδεται ότι τα πράγματα έγιναν με τον τρόπο που περιγράφεται πιο πάνω. «Ο κ. Συλλούρης συμφώνησε με την υποψηφιότητα του κ. Λιλλήκα, η οποία κατατέθηκε προηγουμένως από τον κ. Ομήρου», ήταν το σχόλιο αξιωματούχου του ΕΥΡΩΚΟ για να προσθέσει πως «και μετέπειτα κατέθεσε και τα ονόματα των υπολοίπων».

ΚΥΠΕ

Καθοριστικό θα είναι το ραντεβού των τεσσάρων ηγετών την προσεχή Τρίτη, κατά την οποία αναμένεται να οριστικοποιήσουν την απόφασή τους για τον υποψήφιο.

Τα επτά ονόματα

Εκ των πραγμάτων αυτή τη στιγμή στο τραπέζι του κεντρώου χώρου βρίσκονται επτά ονόματα: Μάκης Κεραυνός, το οποίο είχε συζητηθεί αρχικά στις χωριστές επαφές που είχε ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ με τους άλλους τρεις αρχηγούς και αυτονόητα ήταν στο τραπέζι και την Παρασκευή. Γιώργος Λιλλήκας και Μάριος Ηλιάδης. Τα ονόματα τέθηκαν από πλευράς ΕΔΕΚ. Γιαννάκης Μάτσης, Ουράνιος Ιωαννίδης, Ελένη Θεοχάρους και Χριστόδουλος Χριστοδούλου, τους οποίους εισηγήθηκε το ΕΥΡΩΚΟ. Αξιοσημείωτο είναι και το γεγονός ότι ο κ. Καρογιάν, κατά τη συνάντηση της Παρασκευής, είπε στους τρεις ηγέτες ότι εκτός του Μάκη Κεραυνού έχει επίσης άλλα τρία ονόματα υποψηφίων, τα οποία σημείωσε δεν θα αποκαλύψει, διότι υποσχέθηκε στους ίδιους πως θα διευκρινίσει προηγουμένως με τους άλλους τρεις αρχηγούς του ενδιάμεσου χώρου, ποιο θα είναι το πλαίσιο και ο ρόλος ενός υποψηφίου, έτσι ώστε να μη δεσμευθούν και κατόπιν να μείνουν εκτεθειμένοι.

ΔΗΚΟ: Ο υποψήφιος θα έχει πρωτεύοντα ρόλο

Το ουσιαστικό ζήτημα που αποφασίστηκε τελικά από τα τέσσερα κόμματα του ενδιάμεσου χώρου, σύμφωνα με πηγή προσκείμενη στην ηγεσία του ΔΗΚΟ, είναι ότι ο υποψήφιος στον οποίο θα καταλήξουν δεν μπορεί παρά να έχει κυρίαρχο ρόλο στις διεργασίες που θα ακολουθήσουν. Δηλαδή, όπως εξήγησε στην «Κ» η ίδια πηγή, ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ στη συνάντηση της Παρασκευής διατύπωσε τη θέση ότι ο υποψήφιος δεν μπορεί να είναι υπό κηδεμονία, δεν μπορεί να είναι «εκπρόσωπος Τύπου» των τεσσάρων στην προεκλογική, ούτε και αχυράνθρωπος.

Ο κ. Καρογιάν είπε ακόμα ότι ο υποψήφιος σίγουρα πρέπει να ασπάζεται το πλαίσιο των προγραμματικών αρχών του ενδιάμεσου χώρου, που θα τον έχει εξάλλου επιλέξει. Πρέπει ωστόσο να είναι ικανός να παραγάγει κοινωνικές και πολιτικές συναινέσεις, να διαθέτει εμπειρία και κύρος, και να εγγυάται με τις γνώσεις και τις ικανότητές του την αποτελεσματικότητα της διακυβέρνησης, που είναι το ζητούμενο της εποχής. Αυτό, σύμφωνα με την ίδια πηγή του ΔΗΚΟ, στο πλαίσιο της εφαρμογής του προγράμματος διακυβέρνησης που θα καταρτίσει ο ίδιος ο υποψήφιος, σε συνεννόηση με τον ενδιάμεσο χώρο αλλά και με όποιους άλλους οι οποίοι ενδεχομένως να στηρίξουν στην πορεία την υποψηφιότητά του. Τέλος, πρέπει επίσης να είναι εκλέξιμος.

Θα έχει την ευχέρεια να καταρτίσει το πρόγραμμα διακυβέρνησης και να προσελκύσει στην υποψηφιότητά του κι άλλες δυνάμεις

Η ίδια πηγή εξήγησε περαιτέρω ότι ο υποψήφιος θα έχει τη δυνατότητα και την ευχέρεια να αναζητήσει, να συζητήσει και να συνεννοηθεί με πολιτικές δυνάμεις, κινήσεις και οργανωμένα σύνολα προς την κατεύθυνση της διεύρυνσης της δικής του εκλογικής βάσης. Και, ως εκ τούτου, στο πρόγραμμα διακυβέρνησής του, εκτός από τα τέσσερα κόμματα του ενδιάμεσου χώρου, θα συνυπολογίσει και αυτούς που βρήκε για να ενισχύσουν περαιτέρω την εκλογική του βάση.

Στη συνάντηση της Παρασκευής, αυτά έγιναν κατανοητά και αποδεκτά από τους ηγέτες και των άλλων τριών κομμάτων, σύμφωνα με το ίδιο στέλεχος του ΔΗΚΟ, το οποίο εξήγησε επίσης ότι τα κόμματα του Κέντρου θα πρέπει να αποφύγουν το κακό προηγούμενο της υποψηφιότητας Πασχαλίδη, όταν έγιναν προσυμφωνίες και ο υποψήφιος δεν είχε καμία ευχέρεια αυτόνομης κίνησης, με τα γνωστά καταθλιπτικά αποτελέσματα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

Δική του πορεία χαράζει το ΑΚΕΛ για τις προεδρικές

Κινείται κεντροαριστερά προς την αυτόνομη κάθοδο, κρατώντας ωστόσο και το ακουστικό για ενδεχόμενη κλήση από τον ενδιάμεσο

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Προς την αυτόνομη κάθοδο φαίνεται να γέρνει η πλάστιγγα στο ΑΚΕΛ, όπου πολύ σύντομα οι εσωκομματικές διεργασίες για την εξεύρεση υποψηφίου θα μπουν στην τελική ευθεία. Μέγα ζήτημα παραμένει ο υποψήφιος με τον οποίο το κόμμα της Αριστεράς θα δώσει την εκλογική μάχη. Η αναζήτηση εξωκομματικής προσωπικότητας παραμένει η πρώτη προτεραιότητα για την ηγεσία του ΑΚΕΛ, τουλάχιστον σ' αυτό το χρονικό σημείο, δεδομένων και των αρνητικών πολιτικών συνθηκών που επικρατούν σε βάρος του κυβερνώντος κόμματος για συνεργασία με άλλα κόμματα με προοπτικές νίκης. Οι εν λόγω δυσχερείς συνθήκες καθιστούν ιδιαίτερα δύσκολη την προσπάθεια για εξεύρεση εκείνης της προσωπικότητας που θα μπορέσει να δώσει την εκλογική μάχη με αξιώσεις. Πληροφορίες φέρουν την ηγεσία του ΑΚΕΛ να βρίσκεται στο στάδιο των βολιδοσκοπήσεων με ζητούμενο την εξεύρεση «μιας αξιόλογης και αξιόπιστης προσωπικότητας» από τον χώρο της κεντροαριστεράς που να βρίσκεται κοντά στις διαχρονικές θέσεις του ΑΚΕΛ, τόσο στο Κυπριακό όσο και σε ζητήματα εσωτερικής πολιτικής. «Τα πράγματα δεν είναι εύκολα» δήλωσε στην «Κ» αξιωματούχος του κυβερνώντος κόμματος, ο οποίος υπέδειξε ότι σε περίπτωση που δεν καρποφορήσουν οι προσπάθειες για εξεύρεση εξωκομματικής προσωπικότητας «υπάρχει και η κομματική λύση». Όλοι όμως αναγνωρίζουν ότι αυτή η επιλογή παρότι σε μεγάλο βαθμό θα λειτουργήσει συσπειρωτικά εντός του κομματικού χώρου, την ίδια ώρα λειτουργεί αποτρεπτικά για την προσέλκυση ψηφοφόρων από άλλους πολιτικούς χώρους.

Πονοκέφαλος για το κυβερνών κόμμα η εξεύρεση του υποψηφίου

Μικρό παράθυρο

Οι αποφάσεις που έλαβαν την Παρασκευή οι ηγέτες του λεγόμενου ενδιάμεσου χώρου βρίσκουν την ηγεσία του ΑΚΕΛ να εκτιμά ότι εξαντλούνται τα περιθώρια συνεννόησης από τη στιγμή που τα τέσσερα κόμματα θα καταλήξουν ενδεχομένως και την Τρίτη στο όνομα του υποψηφίου και το κυριότερο ότι θα του καθορίσουν το πολιτικό πλαίσιο μέσα στο οποίο θα κινηθεί, χωρίς να του παράσχουν τη δυνατότητα να κάνει ο ίδιος παιχνίδι για αναζήτηση συμμάχων πέραν του χώρου του ΔΗΚΟ, της ΕΔΕΚ, του ΕΥΡΩΚΟ και των Οικολόγων. «Εάν ο υποψήφιος του ενδιάμεσου χώρου είναι μια προσωπικότητα με την οποία υπάρχουν δυνατότητες να έρθουμε σε διάλογο για τη διερεύνηση του εδάφους συνεργασίας, αλλά τα τέσσερα κόμματα δεν του επιτρέψουν να σεβαστεί και τις δικές μας κόκκινες γραμμές τότε ουσιαστικά είναι ως να μας λένε ότι δεν μας θέλουν» ήταν η απάντηση στελέχους του κυβερνώντος κόμματος στην ερώτηση κατά πόσον υπάρχουν περιθώρια συνεννόησης με τον κεντρώο χώρο, δεδομένης της απόφασης που έλαβαν τα τέσσερα κόμματα την Παρασκευή.

ΚΥΠΕ

Προσωπικότητα από τον χώρο της κεντροαριστεράς θα αναζητήσει το ΑΚΕΛ για τις προεδρικές εκλογές, διαφορετικά υπάρχει και η κομματική λύση. Και στη μία και στην άλλη περίπτωση τα δεδομένα είναι εξαιρετικά δυσχερή για το κυβερνών κόμμα.

Υπενθυμίζεται ότι το ΑΚΕΛ έχει ξεκαθαρίσει δημοσίως ότι δεν τίθεται θέμα να στηρίξει την υποψηφιότητα Γιώργου Λιλλήκα, σε περίπτωση που είναι τελικά ο εκλεκτός των τεσσάρων του ενδιάμεσου χώρου, ενώ τα ίδια δεδομένα φαίνεται να ισχύουν για τα περισσότερα από τα ονόματα που έπεσαν στο τραπέζι του ενδιάμεσου χώρου την Παρασκευή. «Είμαστε διατεθειμένοι να ελιχθούμε, εάν υπάρχουν οι προϋποθέσεις εκείνες που θα μας επιτρέψουν να μπούμε σε διάλογο για να στηρίξουμε μια προσωπικότητα αλλά σε καμιά περίπτωση δεν πρόκειται να αυτοαναιρεθούμε» είναι η απάντηση από πλευράς ΑΚΕΛ, την οποία επαναλαμβάνει δημοσίως η ηγεσία του κόμματος.

«Παράπλευρες απώλειες»

Στο ΑΚΕΛ ο χρόνος κυλά αντίστροφα και εντός των ημερών η Κεντρική Επιτροπή θα συνέλθει για να διαμορφώσει πρόταση προς τη βάση του κόμματος, της οποίας η γνώμη θα τεθεί ξανά ενώπιον της Κεντρικής για την τελική εισήγηση προς την έκτακτη συνδιάσκεψη, η οποία θα αναδείξει τον υποψήφιο του ΑΚΕΛ. Έντονος προβληματισμός επικρατεί στο ΑΚΕΛ για τα φαινόμενα κόπωσης και απογοήτευσης που καταγράφονται σε επίπεδο κομματικής βάσης, όπου η συμμετοχή δεν είναι η αναμενόμενη. «Έχουμε να κάνουμε πολλή δουλειά σε αυτόν τον τομέα» σημείωσε στέλεχος του ΑΚΕΛ, κάνοντας λόγο για παράπλευρες απώλειες εξαιτίας των αρνητικών επιδόσεων της διακυβέρνησης και του άκρως δυσμενούς κοινωνικοοικονομικού κλίματος που επηρεάζει τα λαϊκά στρώματα και τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, «τον φυσικό χώρο του ΑΚΕΛ».

Προεδρικές κινήσεις από Αναστασιάδη

Σιωπηρή επίθεση από τον ΔΗΣΥ – Μετά τον Γιούνκερ ακολουθούν Μπαρόζο, Ρομπάι, Σουλτς

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ**

Την ώρα που τα υπόλοιπα κόμματα βρίσκονται στην αναζήτηση υποψηφίου, η Πινδάρου εφαρμόζει τακτική «σιωπηρής επίθεσης» με κινήσεις μέσω των οποίων θέλει αφενός να υπενθυμίσει τις ικανότητες του υποψηφίου της, να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες, να προβαίνει σε ενέργειες και να πραγματοποιεί συναντήσεις με αρχηγούς κρατών και υψηλότατους αξιωματούχους της Ε.Ε. και αφετέρου να στείλει το μήνυμα ότι «όλα όσα δεν μπόρεσε να κάνει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας προς όφελος του τόπου», μπορεί να τα κάνει ο ηγέτης της αντιπολίτευσης και υποψήφιος για τον προεδρικό θώκο.

«Οσα δεν μπορεί να κάνει ο Πρόεδρος τα κάνει ο υποψήφιος του ΔΗΣΥ», είναι το μήνυμα της Πινδάρου

Η τακτική αυτή επιλέχθηκε από το επιτελείο της Πινδάρου ως η καλύτερη απάντηση προς πάσα κατεύθυνση αλλά και ως μία «επιθετική» διπλωματία, μέσα από την οποία «αναδεικνύονται οι ικανότητες του υποψήφιου Προέδρου» αλλά την ίδια ώρα θεωρείται «εποικοδομητική» για την κατάσταση που επικρατεί στην Κύπρο και συμβάλλει προς τις προσπάθειες που γίνονται για να αντιμετωπιστεί η οικονομική κρίση, ήταν η προσέγγιση συνεργάτη του Νίκου Αναστασιάδη.

Την ίδια ώρα, στην Πινδάρου γίνεται αντιληπτό ότι ο υποψήφιός τους «δεν μπορεί αυτή τη στιγμή να παίξει στο εσωτερικό πολιτικό σκηνικό» για δύο κυρίως λόγους.

- Πρώτον, τα μάτια όλων είναι στραμμένα στο τι μέλλει γενέσθαι στην Ελλάδα και στις επιπτώσεις που θα υπάρξουν στην Κύπρο αλλά και για το κατά πόσο η Κυπριακή Δημοκρατία θα εισέλθει σε Μηχανισμό Στήριξης.

- Δεύτερον, η πολιτική επικαιρότητα επικεντρώνεται στις διεργασίες του ενδιάμεσου χώρου και στις κινήσεις του ΑΚΕΛ. Ως εκ τούτου, όπως σημειώνουν στα δώματα της Πινδάρου, κινήσεις ή δηλώσεις από πλευράς του υποψηφίου του ΔΗΣΥ ενδεχομένως να παρερμηνεύονταν ως προσπάθεια διεμβόλισης του κεντρώου χώρου, ενώ από την άλλη δραστηριότητες προεκλογικού χαρακτήρα, όπως π.χ. η παρουσίαση θέσεων μέσω θεματικών, ενδεχομένως να έστελναν λανθασμένα μηνύματα στους πολίτες του τύπου ότι «ενώ η Κύπρος βυθίζεται, ο Αναστασιάδης κάνει προεκλογική».

Ο Νίκος αντί ο Χριστόφιας

Κατά συνέπεια, το επιτελείο της Πινδάρου επέλεξε μία διαφορετική τακτική. «Την ώρα που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αποσύρεται και πραγματοποιεί συναντήσεις στην εξοχική του κατοικία ενεργώντας περισσότερο ως τέως παρά ως Πρόεδρος εν ενεργεία, ο Νίκος Αναστασιάδης δρα προς πάσα κατεύθυνση για αντιμετώπιση της δραματικής κατάστασης που έχει εισέλθει η Κύπρος λόγω παραλείψεων και αδυναμίας της κυβέρνησης», δηλώνουν στην Πινδάρου. Σε αυτά τα πλαίσια προγραμματίστηκε και πραγματοποιήθηκε η συνάντηση του Νίκου Αναστασιάδη με τον πρόεδρο του Γιούρογκρουπ και πρωθυπουργό του Λουξεμβούργου, Ζαν Κλωντ Γιούνγκερ, ενώ στις επόμενες δύο βδομάδες αναμένονται παρόμοιας φύσεως συναντήσεις από πλευράς Ν. Αναστασιάδη.

Πιο συγκεκριμένα, συναντήσεις προγραμματίζονται με τον πρόεδρο της Κομισιόν, Χοσέ Μανουέλ Μπαρόζο, με τον πρόεδρο του Συμβουλίου της Ε.Ε., Χέρμαν Βαν Ρομπάι καθώς και με τον πρόεδρο του Ευρωκοινοβουλίου, Μάρτιν Σουλτς. Καθόλου άσχετη με την όλη προσέγγιση και σημασία που αποδίδει η Πινδάρου στις συναντήσεις αυτές, σε συνάρτηση δηλαδή με το τι «θα ανέμεναν οι πολίτες από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αλλά το πράττει ο ηγέτης της αντιπολίτευσης», δεν είναι η ατζέντα τόσο της συνάντησης που είχε ο Νίκος Αναστασιάδης με τον κ. Γιούνγκερ όσο και των επόμενων συναντήσεων, η οποία στην ουσία περιλαμβάνει τις κύριες επιδιώξεις της Κυπριακής Δημοκρατίας για να αντεπεξέλθει από την κρίση χωρίς περαιτέρω συνέπειες και κυρίως χωρίς την ένταξή της σε Μηχανισμό Στήριξης. Δηλαδή, πρώτον να επιδιωχθεί η ανακεφαλαιοποίηση των κυπριακών τραπεζών με τρόπον ώστε να αποφευχθεί η ένταξη στον Μηχανισμό. Δεύτερο, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα να αποδεχτεί τα ομόλογα της Κυπριακής Δημοκρατίας και τρίτο και το πλέον σημαντικό για τη βιωσιμότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Κύπρου να διατηρηθεί το φορολογικό καθεστώτος (εκτιμάται ότι ο μεγαλύτερος κίνδυνος για την Κύπρο στην περίπτωση Μηχανισμού θα είναι η απαίτηση της Ε.Ε. για αύξηση του εταιρικού φόρου στο 17% με αποτέλεσμα οι περισσότερες υπεράκτιες εταιρείες που τώρα εδρεύουν στην Κύπρο να μην έχουν πλέον κίνητρα για παραμονή της έδρας τους στο νησί).

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Ο Νίκος Αναστασιάδης πραγματοποιεί επαφές εντός και εκτός Κύπρου για την οικονομία με τρία σημεία στην ατζέντα: Ανακεφαλαιοποίηση τραπεζών χωρίς Μηχανισμό, αποδοχή κυπριακών ομολόγων από την ΕΚΤ και καμία αλλοίωση του φορολογικού καθεστώτος της Κύπρου. Την Παρασκευή συναντήθηκε με τον διοικητή της Κεντρ. Τράπεζας και αύριο αναμένεται να συναντηθεί με τον υπ. Οικονομικών.

Πρώτη στην ατζέντα η οικονομία

Οι επαφές Αναστασιάδη με επίκεντρο την οικονομία, σύμφωνα με τα πλάνα της Πινδάρου, αναμένεται να κορυφωθούν και εντός Κύπρου. Ο κ. Αναστασιάδης μετά τη συνάντηση που είχε την Παρασκευή με τον διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, αναμένεται αύριο να συναντηθεί με τον υπουργό Οικονομικών, ενώ προγραμματίζονται συναντήσεις με τον Κύπριο νομπελίστα Χριστόφορο Πισσαρίδη, καθώς και με άλλους οικονομικούς παράγοντες και οικονομολόγους. Επιπλέον, στο πρώτο δεκαπενθήμερο Ιουνίου αναμένεται να γίνουν επαφές με όλες τις οργανωμένες ομάδες, φορείς και οργανώσεις που έχουν άμεση σχέση με τα της οικονομίας, όπως ΚΕΒΕ, ΟΕΒ, ΣΕΚ, ΠΕΟ, λογιστές, Δικηγορικό Σύλλογο, ξενοδόχους – ΠΑΣΥΞΕ, μικρομεσαίες επιχειρήσεις, επενδυτές, εταιρείες ανάπτυξης γης κ.λπ. Στόχος του Συναγερμικού επιτελείου είναι μέσα από τις επαφές και την ανταλλαγή απόψεων που θα αναπτυχθεί να μπορέσει να ετοιμάσει τις θέσεις του Νίκου Αναστασιάδη για την οικονομική πολιτική που θα βρίσκονται στο προεκλογικό του πρόγραμμα, θέσεις, των οποίων το περίγραμμα αναμένεται ότι θα είναι και το επόμενο κεφάλαιο που θα παρουσιαστεί και ενώπιον των πολιτών μέσα από θεματική ενότητα.

Υποστήριξη με διάρκεια

Cyprus Import Corporation Ltd - General Distributors of Daimler AG for Mercedes-Benz Cars for Cyprus

Για περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνήστε με τους εκθεσιακούς χώρους της Κυπριακής Εταιρείας Εισαγωγών στα τηλέφωνα: 22474747, 25879222, 24818400, 26943900

Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Συνενώνω πολίτες και ιεράρχες

■ *Το αδύνατό μας σημείο είναι ο προϋπολογισμός για την προεκλογική εκστρατεία*

■ *Επαφή με την ηγεσία του ΑΚΕΛ δεν υπήρξε, αλλά υπάρχει με τον κόσμο του ΑΚΕΛ*

Συνέντευξη στον **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ**

«Η Διζωνική Δικοινοτική Ομοσπονδία (ΔΔΟ) είναι εκ της φύσεώς της διχοτομική», δηλώνει ο υποψήφιος πρόεδρος Γιώργος Λιλλήκας, ο οποίος επισημαίνει πως ο ίδιος προτείνει την έναρξη της επαναδιαπραγμάτευσης του Κυπριακού από μηδενική βάση και μακριά από την πλατφόρμα της ΔΔΟ. Εκφράζει την ικανοποίησή του που το όνομά του προτάθηκε από δύο κόμματα του κεντρώου χώρου και σημειώνει ότι η υποψηφιότητά του μπορεί να ενώσει και τους πολίτες αλλά και την Εκκλησία μέσα από τις θέσεις του στο Κυπριακό, στην οικονομία, στην ενέργεια και στην παιδεία. Δηλώνει ακόμη πως δεν υπάρχουν γέφυρες επικοινωνίας με το ΑΚΕΛ αλλά υπάρχει επαφή με ΑΚΕΛικούς ψηφοφόρους.

–Κύριε Λιλλήκα, σε περίπτωση εκλογής σας θα είσαστε δεσμευμένος από τις αποφάσεις ή την τακτική που ακολούθησε ο Πρόεδρος Χριστόφιας στο Κυπριακό;

–Όχι.

–Αλλά;

–Μα το έχω δηλώσει ήδη. Η δική μου η θέση είναι η απόσυρση όλων των υποχωρήσεων που έκανε η ελληνοκυπριακή πλευρά και το τονίζω όλων και όχι μόνο αυτών που έγιναν τα τελευταία τέσσερα χρόνια. Και διαπραγμάτευση του Κυπριακού από μηδενική βάση.

> *Η Διακήρυξη των τεσσάρων κομμάτων του ενδιάμεσου χώρου με εκφράζει απόλυτα*

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

«Η υποψηφιότητά μου δεν συνδέεται ούτε με άλλη υποψηφιότητα ούτε και με αποφάσεις άλλων κομμάτων, όμως πιστεύω ότι η υποψηφιότητά μου μπορεί να καταστεί το σημείο συνάντησης των δυνάμεων του Κέντρου» υποστηρίζει ο υποψήφιος πρόεδρος, Γιώργος Λιλλήκας.

–Από μηδενική βάση και χωρίς το πλαίσιο της διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας;

–Πολλές φορές εμείς οι Ελληνοκύπριοι ξεχνούμε ποια είναι η πραγματική αιτία της δημιουργίας του κυπριακού και της μη λύσης του Κυπριακού. Γι' αυτό και πολλές φορές κατηγορούσαμε ο ένας τον άλλο για απορριπτισμό ή για ενδοτισμό. Γι' αυτό και κατηγορούσαμε Προέδρους ότι δεν ήθελαν λύση ή ότι ήθελαν λύση. Το Κυπριακό δεν λύθηκε όχι διότι υπήρξε Πρόεδρος που δεν ήθελε λύση. Αλλά διότι αυτά που θέλει να πετύχει η Τουρκία μέσα από τη λύση δεν υπάρχει χέρι Ελληνοκύπριου Προέδρου που να τα αποδεχτεί και να τα υπογράψει. Άρα ας σκεφτούμε πως θα εξαναγκάσουμε την Τουρκία να αλλάξει πολιτική, αν θέλουμε όντως λύση του Κυπριακού. Διότι αν δεν αλλάξει η Άγκυρα, αυτό που θα πετύχουμε με τις συνεχείς υποχωρήσεις είναι λύση τουρκικών προδιαγραφών. Αυτό θα είναι το εφικτό σημείο…

–Σας ρώτησα και για τη Διζωνική…

–Μα η Διζωνική εκ φύσεώς της είναι διχοτομική και αφαιρεί ελευθερίες και δικαιώματα από τους Έλληνες Κύπριους.

–Η Διζωνική, Δικοινοτική Ομοσπονδία;

–Ναι. Εκ φύσεώς της. Και γιατί; Αν επιτρέπεται η ελεύθερη διακίνηση, εγκατάσταση και ελεύθερη ψήφος, τότε με μαθηματική ακρίβεια οι Τουρκοκύπριοι δεν θα έχουν κρατίδιο ή περιοχή την οποία να ελέγχουν και να κυβερνούν. Άρα θα πρέπει να αφαιρεθούν από τους Ελληνοκύπριους βασικές ελευθερίες και δικαιώματα, τα οποία θα απολαμβάνουν όμως οι υπόλοιποι Ευρωπαίοι πολίτες και τώρα δυστυχώς τα έχουμε παραχωρήσει και στους Τούρκους πολίτες και όχι μόνο στους Τουρκοκύπριους.

–Συνεπώς δεν θα στηρίξετε αυτό το πλαίσιο…

–Η λύση είναι μεγάλης σημασίας. Εξαιρετικής σημασίας να βρούμε λύση. Πολύ πιο μεγάλη σημασία όμως έχει η βιωσιμότητα της λύσης. Η επόμενη μέρα της λύσης. Συνεπώς πρέπει να μας ενδιαφέρει η λύση αλλά να μας ενδιαφέρει και το τι θα γίνει μετά τη λύση…

–Συγγνώμη, αλλά όταν λέτε ότι η Διζωνική Δικοινοτική Ομοσπονδία (ΔΔΟ) είναι διχοτομική, που είναι το πρόβλημα να πείτε ευθαρσώς ότι στόχος σας είναι η επαναδιαπραγμάτευση μακριά από τη βάση της ΔΔΟ;

–Μα το είπα. Δεν έχω πρόβλημα να το πω. Άλλοι έχουν πρόβλημα. Άλλοι κοροϊδεύουν τον λαό. Αυτοί που λένε ότι η λύση της ΔΔΟ θα επανενώνει και θα ελευθερώνει την Κύπρο. Αυτοί που λένε ότι θα γίνουν σεβαστά όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα και το ευρωπαϊκό κεκτημένο αλλά ταυτόχρονα μιλούν για Διζωνική Δικοινοτική Ομοσπονδία.

–Και τα δύο δεν γίνονται, λέτε εσείς…

–Ας μου αποδείξει κάποιος πώς γίνεται.

–Η ΔΔΟ δεν τα διασφαλίζει όλα αυτά;

–Όχι δεν τα διασφαλίζει, προϋποθέτει την αφαίρεσή τους. Εξ αντικειμένου. Εκ φύσεως. Αυτό το μοντέλο προϋποθέτει ότι πρώτον οι πρόσφυγες δεν θα επιστρέψουν στα σπίτια τους. Δεύτερον, οι Ελληνοκύπριοι δεν θα έχουν το δικαίωμα ελεύθερης εγκατάστασης στην Κερύνεια, Καρπασία κ.λπ. Και όσοι πάνε, δεν θα έχουν δικαίωμα ψήφου. Διότι, αν έχουμε όλες αυτές τις ελευθερίες, τότε οι Τουρκοκύπριοι θα είναι μειοψηφία και δεν θα μπορούν να έχουν υπό τον έλεγχό τους το ένα εκ των δύο κρατιδίων. Κατά συνέπεια δεν είμαι εγώ που λέω ότι η ΔΔΟ αφαιρεί αυτά τα δικαιώματα. Δεν είμαι εγώ που έχω το πρόβλημα. Εγώ μιλώ με ειλικρίνεια στους πολίτες. Άλλοι είναι που εμπαίζουν τους πολίτες για να τους εξαπατήσουν την ώρα της κάλπης. Ας μας πουν πρακτικά πώς η ΔΔΟ πετυχαίνει όλες αυτές τις ελευθερίες.

–Ναι αλλά παράλληλα λένε ότι η ΔΔΟ είναι ένας οδυνηρός συμβιβασμός. Και επιπλέον η λύση θα γίνει με τους Τ/κ, συνεπώς πρέπει να βρεθεί ένα μοντέλο ως βάση λύσης που να το αποδέχονται και οι δύο πλευρές…

–Κοιτάξτε, και ο κυπριακός λαός και οι ευρωπαϊκοί λαοί έχυσαν ποτάμια αίμα για να καταφέρουν να αποκαταστήσουν τη δημοκρατία. Εάν κάποιοι είναι διατεθειμένοι να καταλύσουν τη δημοκρατία και να μας οδηγήσουν στον μεσαίωνα απλώς και μόνο για να εξευρεθεί λύση, είναι δική τους ευθύνη. Αλλά να έχουν το θάρρος να παραδεχτούν ότι αυτή η λύση που προάγουν καταλύει τη δημοκρατία.

–Συνεπώς με αυτές τις θέσεις σας βρίσκεται σε πλήρη διάσταση με τα τρία μεγαλύτερα κόμματα, ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ…

–Η περιγραφή της λύσης που έχει κάνει ομόφωνα το Εθνικό Συμβούλιο το 2009 με εκφράζει απόλυτα. Όπως με εκφράζει και η περιγραφή που έκαναν στην Κοινή Διακήρυξη τους τα τέσσερα κόμματα του Κέντρου. Ως περιγραφή των αρχών που πρέπει να διέπουν τη λύση…

> *Επαναδιαπραγμάτευση του Κυπριακού από μηδενική βάση και μακριά από την πλατφόρμα της Διζωνικής*

–Αλλά όχι το όνομα της ΔΔΟ;

–Μα σας είπα. Ο όρος ΔΔΟ δεν είναι αόριστος. Δεν είναι απλώς ένα όνομα. Προϋποθέτει αυτά που σας είπα προηγουμένως. Την κατάλυση βασικών δικαιωμάτων και ελευθεριών των Ελληνοκυπρίων. Διαφορετικά δεν μπορείς να έχεις ΔΔΟ. Θέλετε να κοροϊδεύουμε τον λαό; Και τους προκαλώ. Όποτε θέλουν να συζητήσουμε το θέμα. Με συγκεκριμένα ερωτήματα και συγκεκριμένες απαντήσεις. Στις ΗΠΑ φεύγεις από τη Νέα Υόρκη πας και εγκαθίστασαι στην Καλιφόρνια χωρίς σύνορα και έλεγχο. Εγγράφεσαι στις Αρχές της Καλιφόρνιας, πληρώνεις τους φόρους σου, αγοράζεις, πουλάς περιουσία, κυκλοφοράς όπου θέλεις και ψηφίζεις στην Καλιφόρνια. Το ίδιο και στη Γερμανία. Το ίδιο σε όλα τα ομοσπονδιακά συστήματα του κόσμου. Θα ισχύει αυτό στην Κύπρο με λύση ΔΔΟ; Ας μας πουν. Και μπορεί να είμαι σε αντιδιαστολή με τις ηγεσίες των μεγάλων κομμάτων αλλά είμαι ταυτισμένος με την τεράστια πλειοψηφία των πολιτών.

Υποψηφιότητα και για ΑΚΕΛικούς και για Κέντρο

–Δύο από τα τέσσερα κόμματα κατέθεσαν το όνομά σας ως εν δυνάμει υποψηφίου του Κέντρου, και σύμφωνα με τα όσα λέγονται και οι άλλοι δύο αρχηγοί δεν τάχθηκαν αρνητικά. Πώς σχολιάζετε;

–Δεν θέλω να σχολιάσω κάτι πριν ληφθούν οριστικές αποφάσεις. Όμως με χαροποιεί το γεγονός γιατί επιβεβαιώνει αυτό που όλοι γνωρίζουμε. Ότι αυτά που μας ενώνουν είναι πάρα πολλά και μπορούμε να κτίσουμε ένα ισχυρό και νικηφόρο μέτωπο αλλαγής που θα ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των πολιτών.

–Προϋπόθεση των τεσσάρων κομμάτων είναι ο υποψήφιος που θα επιλεχθεί να δεσμεύεται πλήρως με την Κοινή Διακήρυξη…

–Σας είπα και σε άλλη απάντησή μου ότι η Διακήρυξη των τεσσάρων κομμάτων με εκφράζει απόλυτα. Στη Διακήρυξη περιγράφεται μια λύση, η οποία θα σέβεται όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα και ελευθερίες χωρίς διάκριση, σε μία ελεύθερη Κύπρο με δημοκρατικό πολίτευμα. Εκείνο που πρέπει να είναι το ζητούμενο και στο οποίο πρέπει να εστιάσουμε την προσπάθειά μας είναι στη στρατηγική μας που θα εξαναγκάσει την Τουρκία να αλλάξει πολιτική έναντι του Κυπριακού.

–Με το ΑΚΕΛ έχετε επιδιώξει να δημιουργηθούν κάποιες γέφυρες; Υπάρχει κάποια επαφή;

–Με τον κόσμο του ΑΚΕΛ πάντοτε είχα επαφή. Με την ηγεσία δεν υπήρξε κάποια επαφή αλλά από την ώρα που ο γ.γ. του κόμματος απέστειλε τις προτάσεις του ΑΚΕΛ στα υπόλοιπα κόμματα και με απέκλεισε, θεωρώ πως δεν αφέθηκαν περιθώρια να υπάρξουν γέφυρες.

–Είδαμε κάποια ΔΗΚΟϊκά στελέχη, όπως π.χ. ο κ. Αγγελίδης, να τάσσονται δημόσια υπέρ της δικής σας υποψηφιότητας.

–Νομίζω ότι αν κάποιος δει και τα αποτελέσματα των δημοσκοπήσεων, που βεβαίως δεν είναι αποτελέσματα κάλπης, αλλά στοιχεία που αποτυπώνουν την τάση που επικρατεί αυτή τη στιγμή εντός της κοινωνίας, φανερώνεται ότι η μεγάλη πλειοψηφία των ψηφοφόρων του κεντρώου χώρου τοποθετείται θετικά έναντι της δικής μου υποψηφιότητας. Νομίζω αυτά τα στελέχη έχουν εκφράσει και δημόσια εκείνο το μήνυμα που λαμβάνουν από τους ψηφοφόρους τους. Δεν είναι μόνο η προσωπική τους εκτίμηση ή εμπιστοσύνη και για την οποία τους ευχαριστώ αλλά θεωρώ ότι με τις δηλώσεις τους διαμηνύουν, εκφράζουν τα μηνύματα που και οι ίδιοι λαμβάνουν από τη βάση των κομμάτων τους.

–Ανεξαρτήτως των όποιων εξελίξεων στο Κέντρο η δική σας υποψηφιότητα θα παραμείνει μέχρι τέλους;

–Ναι. Είπα ξανά ότι η υποψηφιότητά μου δεν συνδέεται ούτε με άλλη υποψηφιότητα ούτε και με αποφάσεις άλλων κομμάτων. Όμως πιστεύω ότι η υποψηφιότητά μου μπορεί να καταστεί το σημείο συνάντησης των δυνάμεων του Κέντρου…

–Γιατί;

–Γιατί ακριβώς υπάρχουν κοινές θέσεις, στα κύρια ζητήματα. Θέσεις, οι οποίες διαμορφώθηκαν μέσω του χρόνου, καθώς και με τη συνεργασία που είχα με τον Τάσσο Παπαδόπουλο αλλά και με τη στήριξή μου προς την υποψηφιότητα του Τάσσου Παπαδόπουλου στις τελευταίες εκλογές. Ταυτόχρονα, βλέποντας και τη δυναμική που αναπτύσσεται από πλευράς των πολιτών, με τη στήριξη των κομμάτων του Κέντρου, είναι μία νικηφόρος υποψηφιότητα, με πάρα πολλές προοπτικές για να μην πω βεβαιότητα να περάσει στον δεύτερο γύρο και βεβαίως να έχει νικηφόρο αποτέλεσμα. Γι' αυτό πιστεύω ότι θα ήταν πολύ φυσιολογικό να υπάρξει η συνεργασία με τα κόμματα του Κέντρου.

Πόλος ενότητας και της Εκκλησίας

–Με τον Αρχιεπίσκοπο τι γίνεται; Λέγονται και γράφονται πολλά. Τη μία ότι σας στηρίζει, την άλλη ότι δεν σας υποστηρίζει…

–Η υποψηφιότητά μου είμαι σίγουρος ότι μπορεί να αποτελέσει πόλο ενότητας και της Εκκλησίας.

–Δηλαδή;

–Θα είναι υποψηφιότητα που μπορούν να στηρίξουν πολλοί ιεράρχες ανεξαρτήτως των όποιων διαφωνιών υπήρξαν και ίσως υπάρχουν και σήμερα.

–Είχατε επαφές με διάφορους ιεράρχες;

–Είχα πει παλαιότερα ότι είχα διάλογο και με τον Αρχιεπίσκοπο και με άλλους ιεράρχες. Και οι θέσεις που διατυπώσαμε στο Κυπριακό, στην ενέργεια, στην οικονομία και στην παιδεία, τις οποίες θα καταθέσουμε σύντομα, είναι θέσεις που μπορούν όντως να αποτελέσουν σημείο ενότητας και της Εκκλησίας.

> *Ο Αρχιεπίσκοπος, οι λοιποί Ιεράρχες και τα έξοδα εκστρατείας*

–Με τον προϋπολογισμό της εκστρατείας σας τι γίνεται;

–Τώρα με ρωτάτε για το αδύνατό μας σημείο. Την πολύ μεγάλη μας αδυναμία, και είναι το σημείο, αν θέλετε που σαφέστατα θα υστερούμε από τους άλλους υποψηφίους. Θα κάνουμε μια προσπάθεια για εξεύρεση πόρων, θα απευθυνθούμε και στους ίδιους τους πολίτες. Δεν ευελπιστώ ότι θα έχουμε τον προϋπολογισμό που θα έχουν οι υποψήφιοι των δύο μεγάλων κομμάτων, ευελπιστώ όμως ότι θα μπορέσουμε να κάνουμε μια συμμαζεμένη, συγκροτημένη και έξυπνη εκστρατεία, με χαμηλό όμως κόστος. Και ήδη αν συγκρίνετε το τι έχουμε διαθέσει εμείς, που είναι κοντά στο μηδέν, με το τι έχει διαθέσει ο Νίκος Αναστασιάδης σε διαφήμιση στα κοινωνικά μέσα ενημέρωσης, θα δείτε ότι έχει αρχίσει να φαίνεται η διαφορά στον προϋπολογισμό.

–Και θα υπάρξει πλήρης διαφάνεια;

–Απόλυτη. Δεν νομίζω να καταφέρουμε καν να δαπανήσουμε όσα προνοούνται από τον νόμο. Και θα είμαι ιδιαίτερα χαρούμενος να εφαρμοστεί επιτέλους ο νόμος και για τη χρηματοδότηση των κομμάτων με διαφάνεια και για τις δαπάνες της προεκλογικής εκστρατείας.

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Θα κάνουμε μια συμμαζεμένη, συγκροτημένη και έξυπνη εκστρατεία, με χαμηλό όμως κόστος, δηλώνει ο κ. Λιλλήκας στον πολιτικό συντάκτη της «Κ», Παναγιώτη Τσαγγάρη.

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΝΙΚΟΥ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗ**

Οι τράπεζες και η δική μας ευθύνη

Οι τράπεζες είναι χωρίς υπερβολή ο κεντρικός πυλώνας κάθε εθνικής οικονομίας, διότι μέσω τους διακινείται το χρήμα από τους καταθέτες προς τους δανειζόμενους και αντιστρόφως. Η πίστη του καταθέτη ότι οι καταθέσεις του είναι ασφαλείς και πάντα διαθέσιμες προς άμεση απόσυρση είναι η σημαντικότερη συνιστώσα του τραπεζικού συστήματος. Είναι για αυτό τον σκοπό που το Ευρωσύστημα –δηλαδή, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μαζί με τις 17 εθνικές Κεντρικές Τράπεζες– διαθέτει αυτόματους μηχανισμούς που διασφαλίζουν την άμεση ρευστοποιησιμότητα όλων των καταθέσεων. Παράλληλα, σε περίπτωση ζημιών, οι τράπεζες πρέπει να εξυγιαίνονται χωρίς να γίνεται οποιοδήποτε «κούρεμα» ή να τίθεται άλλος περιορισμός στις καταθέσεις. Αυτό είναι τόσο μεγάλης σημασίας, ώστε για λόγους δημοσίου συμφέροντος τα κράτη σε όλο τον κόσμο στέκουν πίσω από τις τράπεζες της χώρας τους με απεριόριστη ευθύνη ως η τελευταία γραμμή άμυνας.

Λόγω του ιδιαίτερου ρόλου που διαδραματίζουν στις εθνικές οικονομίες και λόγω της έκθεσης των πολιτών σε οικονομικό κίνδυνο, επιβάλλεται οι τράπεζες να διοικούνται και να εποπτεύονται ορθά και πάνω από όλα με διαφάνεια.

Οι κυπριακές τράπεζες είναι τα θεμέλια της οικονομίας μας. Όλοι έχουμε ευθύνη να ελέγχουμε ότι αυτά τα θεμέλια χτίζονται στέρεα και συντηρούνται σωστά, για να αντέχουν και στον μεγαλύτερο «σεισμό» που θα μπορούσε να υπάρξει.

Η ευθύνη της αποφυγής ολοκληρωτικής κατάρρευσης είναι θεμελιώδης για την Πολιτεία μας. Δεν βαραίνει μόνο τους άμεσα ενδιαφερόμενους θεσμούς, την Κεντρική Τράπεζα, το Υπουργείο Οικονομικών και βεβαίως τις διοικήσεις των τραπεζών. Όταν διασαλεύεται η ασφάλεια και η εμπιστοσύνη του συστήματος είναι ευθύνη όλων, και της Βουλής να στηρίξουν το τραπεζικό σύστημα.

Αυτή την ευθύνη, την αναλάβαμε στο ακέραιο. Όμως το κρίσιμο σημείο είναι ότι μαζί με τις αυξημένες ευθύνες, έρχονται και τα αυξημένα δικαιώματα.

Ο Κύπριος φορολογούμενος πολίτης έχει δικαίωμα να απαιτεί από τους αντιπροσώπους του στην εκτελεστική και στη νομοθετική εξουσία τα πιο κάτω:

1. Οι τυχόν ζημιές των τραπεζών πρέπει να απορροφούνται και να καλύπτονται πρώτα από τους μέτοχους και τους κατόχους των ομολόγων της τράπεζας, πριν τεθεί θέμα παροχής οικονομικής στήριξης από το κράτος.

2. Σε περίπτωση που τίθεται θέμα παροχής οικονομικής βοήθειας σε ιδιωτική τράπεζα από το κράτος, πολιτικά είναι αυτονόητο ότι δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιείται ούτε ένα σεντ από τους πόρους του Κύπριου φορολογούμενου για στήριξη τραπεζικών δραστηριοτήτων σε άλλες χώρες.

3. Σε περίπτωση που ικανοποιούνται οι πιο πάνω προϋποθέσεις και δεν μένει άλλη επιλογή από του να λάβει μια τράπεζα οικονομική βοήθεια από το κράτος, δεν μπορεί η υφιστάμενη ανώτατη διεύθυνση της τράπεζας να παραμένει στη θέση της ύστερα από τη λήψη της βοήθειας.

4. Ταυτόχρονα, δεν μπορεί να διοικείται μία τράπεζα που έλαβε οικονομική βοήθεια από το κράτος με κομματικά κριτήρια. Η διοίκηση πρέπει να ασκείται με οικονομικά κριτήρια από έμπειρους διευθυντές, με μόνο γνώμονα τη βιωσιμότητα και την οικονομική ευρωστία της τράπεζας.

Τα συντεταγμένα όργανα της Πολιτείας μας, αλλά και ο ενεργά σκεπτόμενος πολίτης, πρέπει να διδαχθούμε από την εμπειρία της διάσωσης της Λαϊκής Τράπεζας. Ο κίνδυνος από την κρίση χρέους στην Ευρωζώνη μεγαλώνει συνεχώς και όλοι πρέπει να απαιτούμε να γίνει καλύτερος σχεδιασμός, σε οποιοδήποτε σενάριο προκύψει στο μέλλον. Αυτός ο σχεδιασμός χρειάζεται πάνω από όλα να προστατεύει την κυπριακή οικονομία και τις κυπριακές τράπεζες, χωρίς την παραμικρή έκπτωση στα βασικά δικαιώματα του Κύπριου φορολογούμενου πολίτη. Στο τέλος της ημέρας είναι τα δικά του χρήματα που διαχειριζόμαστε…

Ο κ. Νίκος Τορναρίτης είναι αντιπρόεδρος του ΔΗΣΥ.

13 τυφλά σημεία Ζιρόντ για το Ινστιτούτο

Μία δεύτερη κομπίνα από πλευράς της ΔΕΑ σε ένα αναίσχυντο blame game κατά του ΙΝΓΚ με στόχο την αποξένωση της Τράπεζας DNA

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΡΑΣΧΟΥ**

Το σχέδιο Ζιρόντ για τον ολοκληρωτικό έλεγχο της διαδικασίας και των κονδυλίων του προγράμματος για τους αγνοούμενους από τη Διερευνητική Επιτροπή Αγνοουμένων (ΔΕΑ) βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη και έχει φέρει σε δύσκολη θέση πλέον και την κυβέρνηση. Με την ανακοίνωση την περασμένη Πέμπτη ότι το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου (ΙΝΓΚ), δεν αποδέχθηκε να υπογράψει το «νέο συμβόλαιο» που του πρότεινε η ΔΕΑ, ενώ είχε αποδεχθεί όλα τα προηγούμενα που στη συνέχεια τα απέρριπτε η ίδια η ΔΕΑ, που προκλητικά επανερχόταν με νέους όρους, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Στέφανος Στεφάνου εμφανίστηκε την Παρασκευή, απογοητευμένος και μοιράζοντας εξίσου τις ευθύνες στις δύο πλευρές. Ο κ. Στεφάνου είπε χαρακτηριστικά ότι «η κυβέρνηση, για λόγους αρχής, αλλά και κύρους ενός δικοινοτικού θεσμού, όπως είναι το Ινστιτούτο Γενετικής το οποίο έχει αποδείξει ότι μπορεί να αντεπεξέλθει στις απαιτήσεις του προγράμματος, εργάστηκε πολύ έντονα και προς διάφορες κατευθύνσεις για να πετύχει την παραμονή τού προγράμματος στην Κύπρο».

Ο ρόλος Ζιρόντ

Είναι εκπληκτικό το πως ακόμα και η κυβέρνηση επιλέγει να μη λαμβάνει υπόψη ότι ο βασικός ρόλος του τρίτου μέλους της ΔΕΑ, που διορίζεται από τα Ηνωμένα Έθνη, είναι να αναζητεί συναινέσεις και συνεννοήσεις μεταξύ των δύο πλευρών, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων και όχι να γίνεται ο ίδιος η μία πλευρά του προβλήματος, όπως ο ίδιος ο κυβερνητικός εκπρόσωπος υπογραμμίζει: «Είναι αλήθεια ότι από μέρους του τρίτου μέλους της ΔΕΑ (Κριστόφ Ζιρόντ) τέθηκαν όροι στη διάρκεια της μακράς συζήτησης του θέματος, που δεν ήταν εύκολο για το Ινστιτούτο Γενετικής να τους αποδεχθεί. Κατανοούμε ότι υπάρχει και θέμα ανεξαρτησίας του Ινστιτούτου», προχωρεί όμως και επιρρίπτει ευθύνες στο ΙΝΓΚ: «Όταν, όμως, στη ζυγαριά είναι ένα ανθρωπιστικό θέμα, όπως είναι το θέμα των αγνοουμένων θα έπρεπε να επιδειχθεί περισσότερη ευελιξία από μέρους του Ινστιτούτου Γενετικής Κύπρου, ακόμα και να γίνουν θυσίες, για να παραμείνει το πρόγραμμα στην Κύπρο. Δυστυχώς, αυτό δεν έγινε με αποτέλεσμα η πιθανότητα παραμονής του προγράμματος στην Κύπρο, να έχει πλέον εκμηδενιστεί».

Ο ρόλος Γ. Ιακώβου

Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος είπε ακόμα την Παρασκευή ότι «τόσο από πλευράς του επιτρόπου προεδρίας όσο και από πλευράς Προέδρου της Δημοκρατίας έγιναν έντονες, συνεχείς και συντονισμένες προσπάθειες με επαφές, με συμβουλές, ακόμα και με ικεσίες προς τις δύο εμπλεκόμενες πλευρές, για να βρεθούν συμβιβαστικές λύσεις στα προβλήματα που προέκυψαν στη συνεργασία ανάμεσα στο Ινστιτούτο Γενετικής Κύπρου και τη ΔΕΑ. Παραστάσεις έγιναν και προς τα Η.Ε. Δυστυχώς, η κατάληξη δεν ήταν αυτή που προσδοκούσαμε. Η μη υπογραφή του συμβολαίου από μέρους του Ινστιτούτου Γενετικής οδηγεί στην απομάκρυνση του προγράμματος από την Κύπρο». Ο επίτροπος προεδρίας, ωστόσο, όπως η «Κ» έγραψε επανειλημμένα κατέστη και ο ίδιος μέρος του προβλήματος που τελικά οδηγεί σε ναυάγιο το πρόγραμμα των αγνοουμένων. Είχαμε εδώ και μήνες καταγγείλει ότι ο κ. Ιακώβου κάλυπτε τον κουμπάρο του, τέως μέλος της ΔΕΑ, Ηλία Γεωργιάδη, ο οποίος υπήρξε το πρόσωπο που δημιούργησε μέτωπο πυρός εναντίον του ΙΝΓΚ, με στόχο να αποξενωθεί η Τράπεζα DNA από το Ινστιτούτο και να περάσει στη δικαιοδοσία της ΔΕΑ. Η «Κ» κατάγγειλε δημόσια τους Γεωργιάδη και Ζιρόντ για αδιαφάνεια στη διαχείριση των 15 εκατομμυρίων δολαρίων που εισέρρευσαν στο πρόγραμμα από τις 11 χώρες δωρητές και την Ε.Ε., ενώ αποκάλυψε και στοιχεία με τιμολόγια και αποδείξεις για υπερτιμολογήσεις στις ενοικιάσεις εκσκαφέων και ανεξέλεγκτες αγορές οχημάτων και μηχανημάτων. Όλα αυτά όχι μόνο δεν ελήφθησαν υπόψη από τον επίτροπο προεδρίας και το Προεδρικό αλλά ο κ. Ιακώβου συνέχισε να συνεργάζεται με τον Κριστόφ Ζιρόντ της ΔΕΑ σε μία προσπάθεια να υπονομεύσουν το κύρος του ΙΝΓΚ και να το παγιδεύσουν σε ένα αναίσχυντο blame game. Έτσι στο πλαίσιο του σχεδιασμού τους αυτού ο κ. Ζιρόντ και η ΔΕΑ με την πρόφαση ότι ήθελαν να ξεκινήσει ξανά η ταυτοποίηση των λειψάνων των αγνοουμένων, παρουσίαζαν στο ΙΝΓΚ νέο συμβόλαιο προς ανανέωση του παλιού. Μετά από τις πρώτες ενστάσεις που υπέβαλε το επιστημονικό συμβούλιο του Ινστιτούτου και οι οποίες προσέκρουαν σε νέους όρους από πλευράς ΔΕΑ, το Δ.Σ. του Ινστιτούτου αποδέχθηκε στις τρεις τελευταίες περιπτώσεις τις αλλαγές στο συμβόλαιο ως είχαν. Με στόχο να μην υλοποιήσει τις απειλές του ο κ. Ζιρόντ ότι θα βγει σε διεθνή διαγωνισμό για να στείλει τα σκελετικά δείγματα στο εξωτερικό. Κάθε φορά που υπήρξε συναίνεση του Ινστιτούτο η ΔΕΑ και ο Ζιρόντ εμφανίζονταν με νέους επιπρόσθετους όρους.

Οι αποκαλύψεις της «Κ» με ονόματα και αποδεικτικά στοιχεία για κακοδιαχείριση πόρων και αδιαφάνεια στα κονδύλια των 15 εκατ. δολαρίων που εισέρρευσαν στη ΔΕΑ από το 2005 μέχρι το 2011, έχουν μείνει αναπάντητες και αφήνουν τους εμπλεκόμενους, Κριστόφ Ζιρόντ, Πλουμέρ Κιουτσιούκ και το τέως μέλος Ηλία Γεωργιάδη εντελώς εκτεθειμένους.

Το τελευταίο κόλπο

Τον Μάρτιο ο κ. Ζιρόντ ανακοίνωσε ότι θα βγει σε διεθνή διαγωνισμό, ενώ αρχές Μαΐου ανακοίνωσε ότι ο διαγωνισμός κατακυρώθηκε στο International Commission on Missing Persons (ICMP) που εδρεύει στη Βοσνία. Στη συνέχεια το νέο μέλος της ΔΕΑ Άριστος Αριστοτέλους δήλωσε στην «Κ» ότι παρόλο που κατακυρώθηκε στο ICMP η δημόσια προσφορά για ταυτοποιήσεις «το θέμα δεν τελείωσε, διότι υπάρχουν κάποια επί μέρους ζητήματα που θα πρέπει να εξεταστούν για να υπογραφεί συμφωνία με βάση την προσφορά. Η ε/κ πλευρά καταβάλλει μία ύστατη προσπάθεια, διερευνώντας κι άλλες προοπτικές». Εκείνο που έγινε στην ουσία ήταν ότι για να μπορέσουν να ταυτοποιήσουν λείψανα οποιδήποτε αλλού, θα πρέπει να αποξενωθεί η Τράπεζα DNA από το ΙΝΓΚ, πράγμα δύσκολο, καθώς περίπου 7.000 συγγενείς έχουν υπογράψει σχετική σύμβαση με το Ινστιτούτο. Μάλιστα, συγγενείς έχουν προσφύγει στα δικαστήρια για να μη σταλεί το DNA τους στο εξωτερικό. Έτσι οι της ΔΕΑ σκέφτηκαν ότι καλό θα ήταν να προσποιηθούν ότι δίνουν μία έσχατη ευκαιρία στο ΙΝΓΚ έστω και την υστάτη, όταν ο διαγωνισμός κατακυρώθηκε στο ICMP της Βοσνίας. Σχετικά ο κυβ. εκπρόσωπος την Παρασκευή είπε ότι « καταβλήθηκαν πάρα πολλές προσπάθειες για να ξεπεραστούν τα προβλήματα. Για να φτάσουμε μέχρι εδώ –δηλαδή να προταθεί το συμβόλαιο στο Ινστιτούτο, η έγκριση του οποίου (συμβολαίου) θα οδηγούσε και στη συνέχιση του προγράμματος στην Κύπρο, κάτι για το οποίο η κυβέρνηση εργάστηκε πάρα πολύ– αυτό ήταν αποτέλεσμα των σκληρών προσπαθειών που έγιναν». Στο υποτιθέμενο τελευταίο συμβόλαιο, που όπως γράψαμε και την περασμένη Κυριακή αποτελείτο από δύο σελίδες Οδικού Χάρτη και οκτώ σελίδες όρων, που ήταν –σημειωτέον– αδιαπραγμάτευτοι, υπήρχαν 13 σημεία τα οποία καταγράφονται στο συμβόλαιο. Το συμβόλαιο όμως δεν δόθηκε στο ΙΝΓΚ, αφού έπρεπε προηγουμένως οι του Ινστιτούτου να αποδεχτούν τις 10 σελίδες και μετά να δουν το συμβόλαιο. Τόσο εξωφρενικοί ήταν οι όροι που έθεσε στο Ινστιτούτο η ΔΕΑ. Ο απώτερος στόχος της ΔΕΑ είναι να περάσει στην κατοχή της την Τράπεζα DNA ώστε να δημιουργήσει δικό της εργαστήριο γενετικής, δίπλα από το ανθρωπολογικό εργαστήριο στο αεροδρόμιο Λευκωσίας. Έτσι, η ΔΕΑ θα ελέγχει όλο το φάσμα των κονδυλίων που θα εισρέουν στο πρόγραμμα και αφού παρά τις καταγγελίες εναντίον του Κριστόφ Ζιρόντ και την αποπομπή του Ηλία Γεωργιάδη, ο επίτροπος προεδρίας Γιώργος Ιακώβου συνεχίζει να καλύπτει και να στηρίζει τις αμαρτωλές ενέργειες της ΔΕΑ, η τραγωδία των συγγενών των αγνοουμένων από εδώ κι εμπρός θα επαναλαμβάνεται ως φάρσα… Η συνέχεια θα δοθεί την Τετάρτη στη Βουλή όπου το ζήτημα θα συζητηθεί στην αρμόδια επιτροπή.

Winners' Team

Αποταμιευτικό Σχέδιο για παιδιά μέχρι 13 ετών, με ΔΩΡΕΑΝ Ασφάλεια Ζωής για τον ένα γονέα ή νόμιμο κηδεμόνα

«ΟΣΑ ΘΕΛΕΙ, ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΚΑΙ ΕΧΕΙ ΦΑΝΤΑΣΤΕΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ!»

Οφέλη και πλεονεκτήματα του Winners' Team:

- Δωρεάν Ασφάλεια Ζωής για τον ένα γονέα ή νόμιμο κηδεμόνα, μέσω της Hellenic Alico Life
- Λογαριασμός Προειδοποίησης με ελκυστικό επιτόκιο
- Εξασφάλιση εκπτώσεων σε προϊόντα και υπηρεσίες μέσω του εκπτωτικού σχεδίου more4U (www.cardschemes.com)
- Δώρα και ένα σωρό εκπλήξεις
- Με το άνοιγμα του λογαριασμού δώρο ο Κύπρος ή η Αφροδίτη (τα χαριτωμένα κουμπαράκια της Ελληνικής Τράπεζας)
- Με συνολικές καταθέσεις €170 δώρο ο Φλουρής ή η Διαμάντω (οι μεγάλοι κουμπαράδες - θείοι του Κύπρου και της Αφροδίτης)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

HELLENIC Alico LIFE
...η ασφάλειά σας στην Τράπεζά σας

γραμμή εξυπηρέτησης 8000 9999 | γραμμή από εξωτερικό +357 22 743843 | www.hellenicbank.com

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις. Για πλήρη πληροφόρηση απευθύνεστε στα καταστήματα της Ελληνικής Τράπεζας ή τη Γραμμή Εξυπηρέτησης Πελατών 8000 9999.

Η επιστροφή του λόρδου Χάνεϊ και ο νέος πρέσβης των ΗΠΑ

Ο λόρδος επιστρέφει

Ο λόρδος Χάνεϊ είναι πολύ γνωστός στην Κύπρο ως ένας τέως διπλωμάτης του βρετανικού Υπουργείου Εξωτερικών, που ενεπλάκη όσο λίγοι στις διαβουλεύσεις, συνομιλίες και σχέδια για την επίλυση του Κυπριακού. Μπορεί ο Βρετανός λόρδος να μη σχετίζεται πλέον με τις συνομιλίες στο Κυπριακό –μπορεί λέμε– αλλά οι σχέσεις του με την Κύπρο δεν έχουν διακοπεί. Αντίθετα ενισχύονται μέσω της εμπορικής οδού ως φαίνεται, ιδιαίτερα τώρα που η Κύπρος έχει υδρογονάνθρακες προς διάθεση. Πληροφορίες της στήλης αναφέρουν ότι ο λόρδος Χάνεϊ συγκαταλέγεται στα στελέχη βρετανικής εταιρείας, η οποία έχει επιδείξει ενδιαφέρον για τον δεύτερο γύρο αδειοδότησης στην κυπριακή ΑΟΖ και έχει υποβάλει σχετική αίτηση για να λάβει «οικόπεδο» προς εκμετάλλευση. Λέτε στο εγγύς μέλλον να δούμε τον λόρδο Χάνεϊ με πλαστικό κράνος να ξεναγεί τον Πρόεδρο τη Δημοκρατίας (τον νέο εννοείται) σε κάποια πλατφόρμα που θα πλέει δίπλα στο χρυσοπράσινο φύλλο;

Ποιος έγραψε το σημείωμα

Το ότι δεν το έγραψε κάποιος του ΑΚΕΛ, το «Andros and his people» είναι πλίου φαεινότερο, διότι δεν είναι μέσα στην κουλτούρα των ΑΚΕΛικών αυτός ο τρόπος επικοινωνίας. Το ότι εκείνος (βουλευτής) που το εντόπισε και το υπέδειξε στους δημοσιογράφους, επίσης γνώριζε ότι δεν ευσταθεί ότι ο κ. Μάριος Χατζηγιαννάκης είναι του περιβάλλοντος του Άντρου ή υποστηρίζεται από τον γ.γ. του ΑΚΕΛ, είναι επίσης γνωστό. Είναι ακόμα γνωστό και σε πιο κομματικό σχηματισμό πρόσκειται ο κ. Χατζηγιαννάκης, για τον οποίον συνάδελφοι του έχουν να λένε τα καλύτερα, ιδιαίτερα για την επαγγελματική του επάρκεια. Εκείνο που δεν ήταν γνωστό ήταν ο συγγραφέας του σημειώματος μέχρι που μας υπέδειξαν την υπογραφή που υπάρχει από κάτω από το σημείωμα και μας επισήμαναν ότι είναι του επιχειρηματία Μιχαλάκη Λεπτού. Παράλληλα, πληροφορίες της στήλης λένε ότι ο επιχειρηματίας δεν κινήθηκε μόνος του για να υποδείξει στον υπουργό Οικονομικών πρόσωπα αλλά ο τελευταίος ζήτησε συστάσεις από οικονομικούς παράγοντες για πολλά από τα πρόσωπα που η κυβέρνηση θα τοποθετούσε στο νέο Δ.Σ. της Λαϊκής.

Ο δικηγόρος του Άκη

Η έκπληξη μας ήταν μεγάλη όταν ακούσαμε ότι ο Σπύρος Χατζηνικολάου είναι στην Κύπρο ο δικηγόρος πίσω από τον Τσοχατζόπουλο και ότι κατηγορείται για «την αξιόποινη πράξη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα από κοινού, κατ' εξακολούθηση, τελεσθείσα κατ' επάγγελμα». Κι αυτό διότι εμείς γνωρίζαμε τον άνθρωπο και την εξαιρετική ποιότητα του χαρακτήρα του από μια άλλη οπτική. Ο κ. Χατζηνικολάου είναι γιος του δικαστή Τάκη Χατζηνικολάου, ο οποίος εκτελέστηκε μαζί με άλλους 8 Ε/κ το 1974 στην Καρπασία από τους Τούρκους. Ο ομαδικός τάφος εντοπίστηκε πριν από μερικά χρόνια κοντά στη Γαλινόπορνη και έγινε εκταφή, ταυτοποίηση των λειψάνων και επιστροφή τους οικείους τους. Όλως αιφνιδίως λοιπόν πέφτει το όνομα του Σπύρου από τον ουρανό, χωρίς όμως να λεχθεί ότι ο κ. Χατζηνικολάου ως συνεργάτης του μεγάλου δικηγορικού γραφείου «Άντης Τριανταφυλλίδης & Υιοί ΔΕΠΕ» ενέγραψε κάποιες από τις εταιρείες μέσω των οποίων διακινήθηκαν χρήματα και οι οποίες βρίσκονται τώρα στο επίκεντρο της έρευνας στην υπόθεση Τσοχατζόπουλου. Το πράγμα διευκρινίσθηκε στη συνέχεια από σχετική ανακοίνωση του δικηγορικού γραφείου. Ο κ. Χατζηνικολάου θα πάει να καταθέσει ενώπιον του ανακριτή στην Αθήνα στις 5 Ιουνίου.

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

«Της γυναίκας η καρδιά είναι μια άβυσσος, πότε κόλαση και πότε ο παράδεισος», τραγούδησε σε ένα πιο βαρύ τόνο από εκείνο του Στράτου Διονυσίου, ο μέγας θαυμαστής του αλλά και επίτιμος οπαδός του ωραίου φύλου Νίκος Αναστασιάδης, το βράδυ της Πέμπτης ενώπιον των εκπροσώπων της τέταρτης εξουσίας. Ο χαιρετισμός του προέδρου του ΔΗΣΥ ήταν αυτό που λέμε χαιρετισμός υπερκομματικού υποψηφίου από έναν πολιτικό που φαίνεται να νιώθει άνετα στην κούρσα, κοιτάζοντας πότε-πότε πίσω και τραγουδώντας, «φέρτε μου να πιω το ακριβότερο πιοτό»... τον ενδιάμεσο με παγάκια.

Νταβούτογλου και Ανάν

Εξαιρετικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι πληροφορίες του αδελφού Ιανού στις ΗΠΑ, όπου βρέθηκε τις περασμένες μέρες ο Τούρκος ΥΠΕΞ. Τελικά, η Τουρκία, μέλος των G20 και επίδοξη υπερδύναμη, ξοδεύοντας για διάφορες διεθνείς πρωτοβουλίες των Ηνωμένων Εθνών και συνέδρια, κάποια από τα δεκάδες εκατομμύρια που λαμβάνει προκλητικά ως αναπτυξιακή βοήθεια (άλλο και τούτο πάλι), προωθεί μια χαρά την πολιτική της και τα σχέδιά της και σε λίγο καιρό, έτσι που έχει αφεθεί ανενόχλητη, θα μας καθίσει στο εδώλιο του κατηγορουμένου. Ήρθε λοιπόν ο Αχμέτ Νταβούτογλου και μαζί με τον Φινλανδό υπουργό Εξωτερικών προέδρευσαν της ειδικής συνόδου της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ για τη διαμεσολάβηση. Κάπου στην ομιλία του, ο κ. Νταβούτογλου, αναφέρθηκε και στην αποτυχημένη προσπάθεια επιβολής του σχεδίου Ανάν, λέγοντας ότι αν υπήρχε μεγαλύτερη ενθάρρυνση από μέρους της Ε.Ε. το πρόβλημα θα είχε λυθεί. Παρενέβη τότε ο εκπρόσωπος της Κύπρου, Στέλιος Μακρυγιάννης και με μία σύντομη και καλά στοιχειοθετημένη απάντηση του είπε πως αφενός το 2004 η διαδικασία μετατράπηκε σε επιδιαιτησία κι αφετέρου πως αν αφιερωνόταν περισσότερος χρόνος για τη διαπραγμάτευση του σχεδίου, αντί να τεθεί στα γρήγορα σε δημοψήφισμα, θα είχαμε λύση.

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Βάσος Σιαρλή
Υπουργός Οικονομικών

Ο υπουργός Οικονομικών Βάσος Σιαρλή, είπε στο ΡΙΚ ότι σύντομα θα μας ανακοινώσουν το νέο πακέτο μέτρων. Δεν είναι τέλειο διευκρίνισε αλλά ... Θα μας σφίγγει δηλαδή το νέο κοστούμι και άρα θα πρέπει να κάνουμε δίαιτα. Το κόζι που ομολόγησε ήταν ότι έτσι κι αλλιώς θα πάμε στον Μηχανισμό άρα αν πάρουμε τα μέτρα εγκαίρως δεν θα μας επιβληθούν σκληροί όροι... Λα, λα, λαβ!

Ο Αχμέτ ο ψεύτης

Απαντώντας ο Νταβούτογλου κι αφού ενημέρωσε τη συνέλευση ότι ήταν παρών στο Μπούργκενστοκ, είπε πως «συμφωνία υπογράφηκε» κι οι ηγέτες συμφώνησαν να τεθεί ενώπιον του λαού σε δημοψήφισμα. Και για να μην αφήσει καμιά αμφιβολία, επανέλαβε ότι στο τέλος της διαδικασίας κατέληξαν σε διευθέτηση την οποία «μονογράψανε τα ενδιαφερόμενα μέρη, οι ηγέτες των Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων». Είμαστε σίγουροι ότι η κυβέρνηση θα κυκλοφορήσει επιστολή στη Γενική Συνέλευση, επανορθώνοντας τα τουρκικά ψεύδη, ωστόσο, μέσα στην οικονομική μας σκοτοδίνη, θα μπορέσουμε Ελληνοκύπριοι και Ελλαδίτες αδελφοί να έχουμε κάποια διάλαμψη και να ασχοληθούμε με την τουρκική πολιτική στα διεθνή φόρα;

Μέχρι που ήλθε ο S&P

Περιμένοντας τον Νταβούτογλου να τελειώσει τη συνάντηση με τον Μπαν Κι Μουν, Έλληνες και Τούρκοι δημοσιογράφοι το είχαν ρίξει στα αστεία, με τους Τούρκους να μας μιλούν για τα οικονομικά προβλήματα της Ελλάδας και τις προεκτάσεις τους. Και ενώ περιμέναμε ν' ανοίξει πόρτα της συνάντησης, έσκασε η είδηση της νέας υποβάθμισης της τουρκικής οικονομίας από τον S&P και κάποιοι από τους Τούρκους παράτησαν τον Αχμέτ κι έσπευσαν να μεταδώσουν την είδηση. Ενώ οι Έλληνες συνηθισμένοι από υποτιμήσεις χαμογελούσαν με κατανόηση.

Λύσαμε τον γρίφο

Μας απασχόλησε πολύ ο γρίφος που μας έβαλε πηγή μας, για το όνομα του νέου αμερικανού πρέσβη στη Λευκωσία, αλλά νομίζουμε ότι τον λύσαμε. Μας είχε πει ότι η απάντηση βρίσκεται στη σκηνή της ταινίας «Γάμος α λα ελληνικά», όπου ο Πορτόκαλος έλεγε ότι έχουμε μήλα και πορτοκαλια κι ότι όλοι είμαστε φρούτα. Πιστεύουμε ότι το όνομα του πρέσβη δεν μπορεί να είναι άλλο από του Τομ Μίλερ, που έχει υπηρετήσει υπεύθυνος στο γραφείο Δημόσιας Ενημέρωσης στην πρεσβεία της Λευκωσίας και στη συνέχεια επιτετραμμένος της αμερικανικής πρεσβείας στην Αθήνα. Είναι παντρεμένος με ελληνίδα δασκάλα αγγλικών από την Αιτωλοακαρνανία και μιλά αρκετά καλά τα ελληνικά. Απομένει και η επίσημη επιβεβαίωση.

Επιβεβαίωση

Θέμα ημερών η ανακοίνωση του διαδόχου του Λιν Πάσκοε, στη θέση του επικεφαλής του Τμήματος Πολιτικών Υποθέσεων του ΟΗΕ, που όπως αποκάλυψε η «Κ» θα είναι ο Αμερικανός υφυπουργός Εξωτερικών για θέματα Εγγύς Ανατολής, Τζέφρι Φέλντμαν. Όπως έγραψε στη στήλη του ο πλέον άριστα ενημερωμένος ανταποκριτής του ΟΗΕ και blogger Μάθιου Λι, ρώτησε τον Λιν Πάσκοε πού βρίσκεται το θέμα κι αυτός του απάντησε ότι «ήδη το έχεις γράψει». Και ο Μάθιου είχε αποκαλύψει το όνομα τού Φέλντμαν.

Συνέδριο ΠΣΕΚΑ

Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Στέφανος Στεφάνου θα εκπροσωπήσει την κυβέρνηση στο φετινό συνέδριο της ΠΣΕΚΑ, το οποίο θα πραγματοποιηθεί στην Ουάσινγκτον στις 6-8 Ιουνίου. Παράλληλα θα συμμετάσχει και αντιπροσωπεία κατεχομένων δήμων με επικεφαλής τον δήμαρχο Αμμοχώστου, Αλέξη Γαλανός. Έτος προεδρικών εκλογών το 2012 κι ας ελπίσουμε ότι κάποιος υψηλόβαθμος αμερικανός αξιωματούχος θα μιλήσει στους αντιπροσώπους.

Πέρασαν ήδη 7 χρόνια

Λένε ότι ο χρόνος είναι γιατρός. Μόνο που όταν το τραύμα είναι τόσο βαρύ, όσο εκείνο της τραγωδίας της «Helios», ακόμα και ο χρόνος δύσκολα το γιατρεύει. Γιατί οι 121 συνάνθρωποί μας άφησαν πίσω παιδιά, αδέλφια και γονείς, άφησαν σπίτια αδειανά, άφησαν μνήμες ανεξίτηλες. Έτσι η Επιτροπή Συγγενών των Θυμάτων του Αεροπορικού Δυστυχήματος διοργανώνει σήμερα την εκδήλωση, «Εφτά χρόνια χωρίς εσάς» στη μνήμη των 121 θυμάτων και καλεί όλους, όπως διά της παρουσίας μας τιμήσουμε τη μνήμη τους. Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στο Δημοτικό θέατρο Λατσιών στο Δημαρχείο Λατσιών, σήμερα Κυριακή στις ώρα 4:30μ.μ. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει: Τρισάγιο, χαιρετισμό από τον πρόεδρο της Επιτροπής κ. Νικόλα Γιασουμή, ομιλία από την κ. Στέλλα Κυριακίδου, στη συνεχεία θα διαβαστούν κείμενα-αφιερώσεις και τέλος προβολή βίντεο με αποσπάσματα από εκπομπές με σχέση το αεροπορικό δυστύχημα.

Γράφει **Ο ΙΑΝΟΣ**

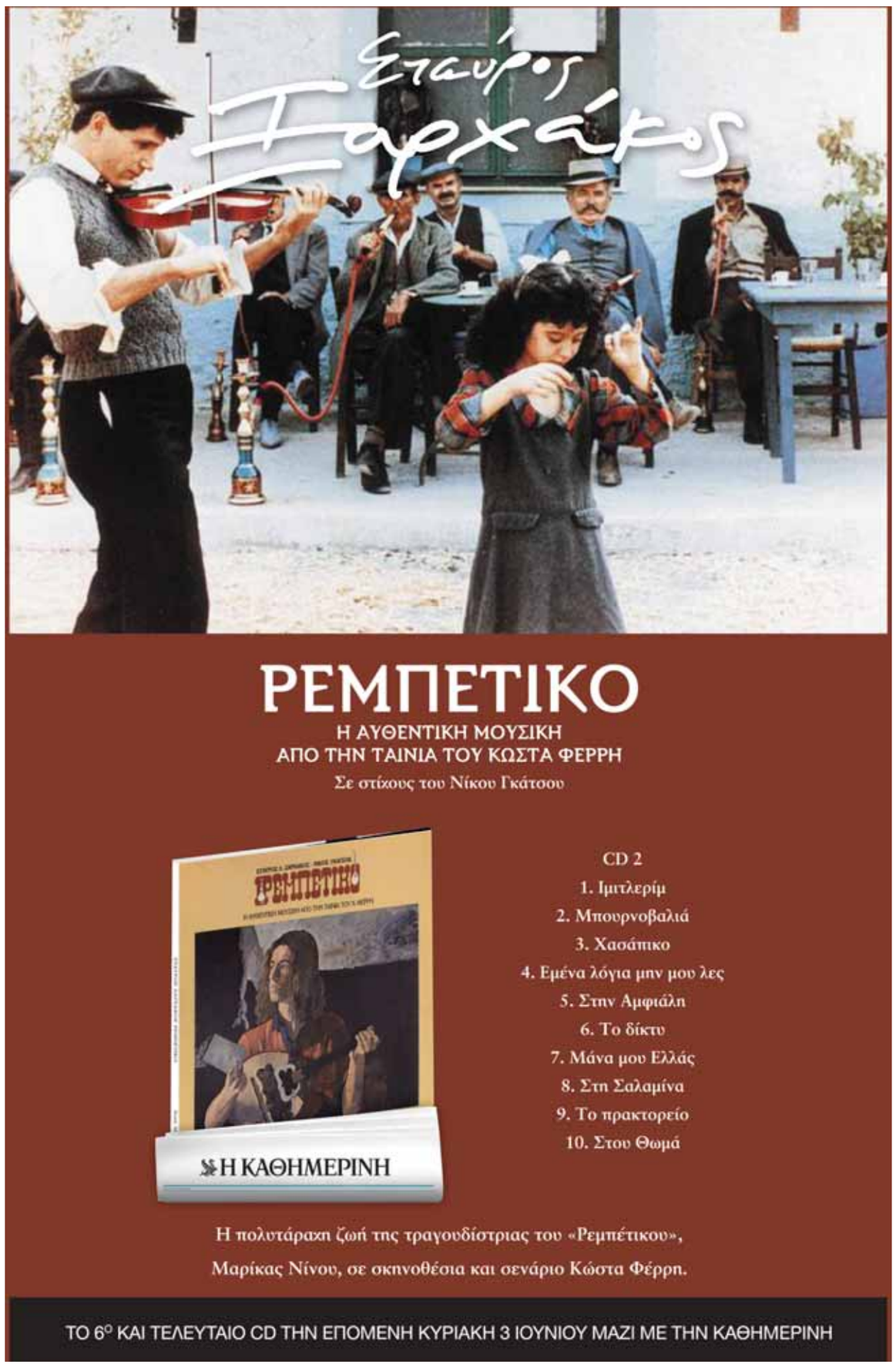

ΒΟΛΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΒΟΥΛΗ

Ο «διάβολος» στις λεπτομέρειες της Λαϊκής

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΠΑΡΗ**

Κομμουνισμός στην πράξη, από τον κομμουνιστή στην ιδεολογία Πρόεδρο της Κύπρου. Ο Δημήτρης Χριστόφιας, είτε εν γνώσει είτε εν αγνοία, προβαίνει στη μεγαλύτερη κρατικοποίηση ιδιωτικής εταιρείας στο νησί. Το πολύκροτο νομοσχέδιο για σωτηρία των τραπεζών, το οποίο ψηφίστηκε μεταμεσονύκτια από την Ολομέλεια της Βουλής, προκαλεί τουλάχιστον προβληματισμό, όσο βλέπει το φως της ημέρας. Άσε που κάποιοι φωνάζουν ότι «τις δουλειές της νύκτας, τις βλέπει η μέρα και γελά». Τώρα που άρχισε να κατακάθεται ο κουρνιαχτός από τον τρόμο, για κατάρρευση της οικονομίας, άρχισαν να φαίνονται τα προβληματικά σημεία της συμφωνίας της κυβέρνησης με τη Λαϊκή. Σε αυτή την ιστορία είναι συνυπεύθυνοι και οι βουλευτές, οι οποίοι ήδη άρχισαν να ανησυχούν για τυχόν «ατυχία» στο μέλλον.

Η πλάκα είναι ότι η πλειοψηφία των βουλευτών, δεν αντιλήφθηκε τι ψήφιζε, αφού όπως κατατέθηκε το νομοσχέδιο με τη μορφή του κατεπείγοντος, δεν μπόρεσαν να αποκωδικοποιήσουν τις παγίδες. Εξαίρεση ο Μάριος Μαυρίδης και μερικοί άλλοι, οι οποίοι τήρησαν αποχή. Ο νέος βουλευτής του ΔΗΣΥ προχώρησε ακόμη ένα βήμα και δημοσίως διατύπωσε τον προβληματισμό του, αν ήταν καλύτερα για τα δημόσια ταμεία να αφεθεί να χρεοκοπήσει η τράπεζα ή να υποχρεωθεί σε συνένωση με άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Φυσικά ο άνθρωπος δεν υπολόγισε το πολιτικό κόστος, αφού θα χάνονταν δεκάδες διευθυντικές θέσεις, μιας και οι υπάλληλοι των τραπεζών πιο εύκολα θα βρουν δουλειά.

Ο «διάβολος βρίσκεται στις λεπτομέρειες» και ήδη με την παρέλευση του χρόνου, άρχισαν να φαίνονται οι ατέλειες. Με μαθηματική ακρίβεια, δεν αναμένεται να βρεθούν ιδιώτες να επενδύσουν στη Λαϊκή και έτσι αναγκαστικά το κράτος θα πρέπει να πληρώσει 1,8 δισ. ευρώ, για να αγοράσει το 95% των μετοχών της Τράπεζας στην τιμή των 10 σεντ και μαζί βεβαίως να αναλάβει τα χρέη. Το ερώτημα που τίθεται από ανθρώπους που διάβασαν για δεύτερη φορά τη συμφωνία είναι γιατί πρέπει να πληρώσει το κράτος και δεν παίρνει δωρεάν την Τράπεζα, αφού ουσιαστικά είναι χρεοκοπημένη. Γιατί τέθηκε η πονηρή πρόνοια, όταν το κράτος πωλήσει τις μετοχές το κέρδος να περιοριστεί στο 10% και τα υπόλοιπα κέρδη να πάνε στους μετόχους. Δηλαδή αν ύστερα από πέντε χρόνια η μετοχή από τα 10 σεντ πάει στα 30, στα 50 ή και στο ένα ευρώ, το δημόσιο θα βάλει στα ταμεία του, μόνο ένα σεντ, ενώ τα υπόλοιπα θα καταλήξουν στις τσέπες των ανάξιων μετόχων, που υποτίθεται έλεγχαν τους διοικητές και τους διευθυντές της Τράπεζας. Αλήθεια, υπάρχει λογικός άνθρωπος που θα αναλάμβανε μια χρεοκοπημένη εταιρεία, να επένδυε δισεκατομμύρια ευρώ και το κέρδος, αν βεβαίως έλθει, να είναι τόσο ασήμαντο;

Οι αντιπρόσωποι του λαού ήδη δέχθηκαν ένα «γερό χαστούκι» με τη συμπεριφορά των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, που όχι μόνο δεν υπέβαλαν ομαδικώς τις παραιτήσεις τους, αλλά αντιθέτως «έπαιζαν παιχνιδάκια» για να μην χάσουν τις καρέκλες τους. Δικαιολογημένη η οργή των βουλευτών και υποχρεωτική πλέον είναι η έρευνα για τα «κόλπα» που έφεραν την τράπεζα σε αυτό το χάλι. Φτάνει όλα να γίνουν στα κρυφά και μόνο η τιμωρία να είναι στα φανερά. Συνήθως αυτό που συμβαίνει, όπως στο σκάνδαλο του χρηματιστηρίου, είναι να γίνεται θόρυβος, αλλά κανένας να μην τιμωρείται. Υπάρχει βεβαίως και η μεταφυσική διάσταση που θέλει «όλα εδώ να πληρώνονται» και ήδη πολλοί από τους μεγαλοαπατεώνες του χρηματιστηρίου πληρώνουν και μάλιστα πολύ σκληρά και πολύ φρικτά.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Κατά τα άλλα «ούνα φάτσα, ούνα ράτσα» με τους αδελφούς Έλληνες. Το κυπριακό Κοινοβούλιο έζησε στιγμές Γιωργάκη Παπανδρέου και Αντωνάκη Σαμαρά, οι οποίοι επένδυσαν στον φόβο για να ψηφιστούν τα μνημόνια. Τρόμος καταλαμβάνει και αρκετούς Κύπριους βουλευτές, οι οποίοι δεν ξεχνούν το «κάζο» που έπαθαν με τη «Eurocypria». Ενέκριναν δεκάδες εκατομμύρια ευρώ, για να καταστεί τάχα κερδοφόρα η εταιρεία και να μην χαθούν θέσεις εργασίας, αλλά τελικά κατάλαβαν ότι οι διαβεβαιώσεις, των πάλαι ποτέ σπουδαίων Τραπεζιτών που διεύθυναν την εταιρεία, ήταν μπούρδες. Τα εκατομμύρια πήγαν για να ξεχρεώσουν τα δάνεια στις τράπεζες και την επομένη η «Eurocypria» πάττισε. Τα χρέη φορτώθηκαν στον κρατικό κορβανά, δηλαδή στις τσέπες των «μικρών» που πληρώνουν φόρους. Ευτυχώς, σύντομα έχουμε εκλογές και στην Κύπρο και ήδη η αλαζονεία ότι δεν μας αγγίζει η κρίση πληρώνεται πολύ ακριβά.

Στρατηγική ελεγχόμενης έντασης από Τουρκία

Ιράκ και Συρία, σε συνδυασμό με τη συνεργασία Κύπρου-Ισραήλ, δημιουργούν ένα επικίνδυνο διπλωματικό κοκτέιλ

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Το προηγούμενο σαββατοκύριακο εκατοντάδες εξαγριωμένοι σιίτες διαδηλωτές περικύκλωσαν το τουρκικό προξενείο στη Βασόρα του Ιράκ και «επιτέθηκαν» στην τουρκική κυβέρνηση φωνάζοντας εχθρικά συνθήματα. Οι διαδηλωτές δήλωσαν στους Ιρακινούς δημοσιογράφους ότι διαφωνούν με την ανάμειξη της Άγκυρας στα εσωτερικά της χώρας τους. Κατά την άποψή τους, η τουρκική κυβέρνηση ακολουθεί το παράδειγμα των κυβερνήσεων της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και επιχειρεί να θέσει υπό τον έλεγχό της τις πολιτικές εξελίξεις στη Βαγδάτη.

«Τουρκία πάρε τις επενδύσεις σου και ξεκουμπίσου από τη χώρα μας», ήταν το χαρακτηριστικό σύνθημα των διαδηλωτών, το οποίο μονοπώλησε τα ιρακινά, κουρδικά

Σενάρια για απομάκρυνση του Άσαντ στα πρότυπα της ανατροπής του Καντάφι

και τουρκικά πρωτοσέλιδα την προηγούμενη εβδομάδα. Το συγκεκριμένο σύνθημα ήρθε να δώσει νέες διαστάσεις στους μεγάλους προβληματισμούς της τουρκικής πλευράς σε ό,τι αφορά την ασφάλεια και τη σταθερότητα στα νότια σύνορα της Τουρκίας. Το τελευταίο διάστημα, η Άγκυρα βρίσκεται αντιμέτωπη με πολλά «ανοιχτά μέτωπα» στα νότια σύνορα της χώρας. Στο «μέτωπο» της Συρίας, η τροπή των γεγονότων δεν αφήνει πολλά περιθώρια αισιοδοξίας για τον υπουργό Εξωτερικών, Αχμέτ Νταβούτογλου, και το επιτελείο του. Τι κι αν η Συρία έχει οδηγηθεί στον όλεθρο μιας εμφύλιας σύρραξης; Τι κι αν η τουρκική πλευρά επιστρατεύει τις τουρκικές λίρες και τη διπλωματία για να υποστηρίξει την αντιπολίτευση της Συρίας; Παρά την αντίθεση του δυτικού μπλοκ, το κόμμα Μπάαθ του Μπασάρ Αλ Άσαντ παραμένει στην εξουσία, με τις ευλογίες πάντα της Τεχεράνης, της Μόσχας και του Πεκίνου. Ο Μπασάρ Αλ Άσαντ κρατά κλειστά τα χαρτιά του για το μέλλον της Συρίας και οι δυνάμεις ασφαλείας της χώρας εξουδετερώνουν τις μεμονωμένες εστίες αντίστασης. Αντιμέτωπη με τη συγκεκριμένη κατάσταση, όπως επισημαίνουν τα κορυφαία τουρκικά κέντρα στρατηγικών μελετών, η κυβέρνηση του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης στρέφει το βλέμμα της στη Δύση και συγκεκριμένα στην Ουάσινγκτον, από όπου αναμένει το «πράσινο φως» για την έναρξη μιας «στρατιωτικής επιχείρησης», η οποία θα έχει παρόμοια χαρακτηριστικά με αυτή της Λιβύης. Η Άγκυρα επιθυμεί να αναλάβει πρωταγωνιστικό ρόλο σε αυτή την επιχείρηση. Ωστόσο, μέχρι στιγμής, η Δύση διαφωνεί με την εν λόγω πρωτοβουλία και γυρίζει την πλάτη της στον κ. Νταβούτογλου και στους συνεργάτες του. Με αυτό τον τρόπο, η Τουρκία παραμένει απομονωμένη και εκτεθειμένη στο «μέτωπο» της Συρίας.

Όπως στο «μέτωπο» της Συρίας, έτσι και στο «μέτωπο» του Ιράκ, τα πράγματα δεν πάνε καθόλου καλά για τον Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν και τους συντρόφους του. Το Ιράν, το οποίο με παρασκηνιακές κινήσεις έχει αποδειχθεί ο πρωταγωνιστής των εξελίξεων στη Συρία, έχει συνάψει στενή συνεργασία με την ιρακινή κυβέρνηση και επιχειρεί να συμπληρώσει το στρατηγικό κενό που έχουν αφήσει πίσω τους οι ΗΠΑ μετά την απόσυρση των στρατευμάτων τους από το Ιράκ. Εδώ και καιρό, η Τουρκία έχει τινάξει στον αέρα όλες τις γέφυρες επικοινωνίας με την ιρακινή κυβέρνηση και προωθεί τη δημιουργία ενός ενιαίου, «σουνιτικού» άξονα με τη συμμετοχή μεγάλων κουρδικών, σουνιτικών και κάποιων σιιτικών δυνάμεων. Η συγκεκριμένη προσπάθεια της Άγκυρας βρίσκεται ακόμη στα αρχικά της στάδια και κανένας αναλυτής στην Άγκυρα δεν εκφράζει την απόλυτη σιγουριά για την έκβασή της.

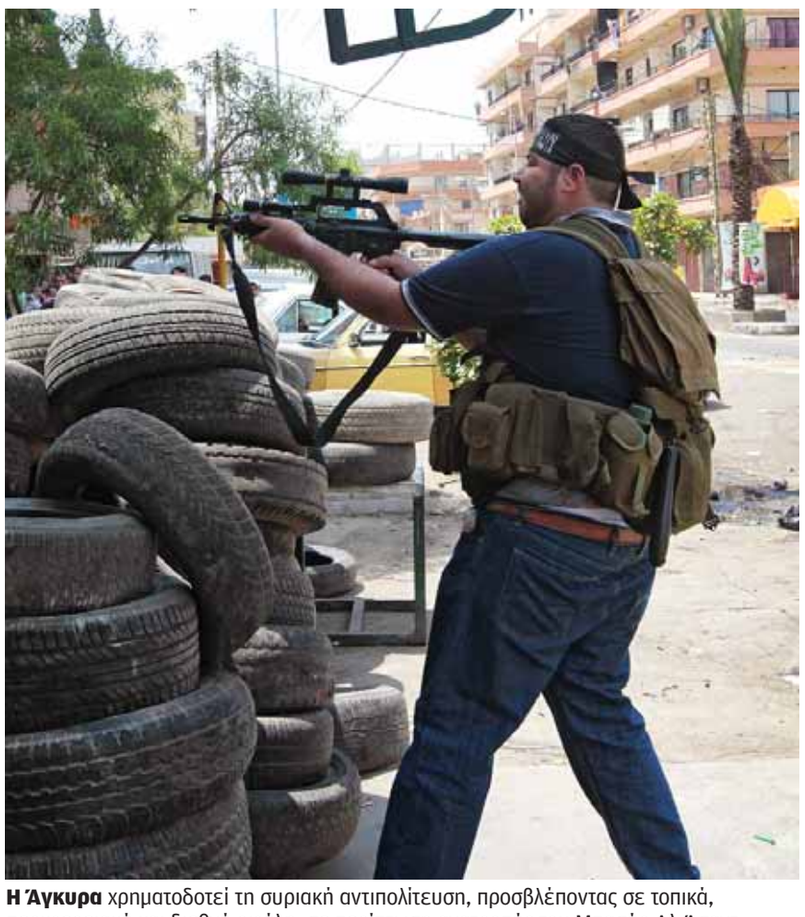

Η Άγκυρα χρηματοδοτεί τη συριακή αντιπολίτευση, προσβλέποντας σε τοπικά, περιφερειακά και διεθνή οφέλη, σε περίπτωση ανατροπής του Μπασάρ Αλ Άσαντ.

«Η Ελλάδα είναι χαμένη, η Κύπρος είναι πιόνι»

Το αίσθημα ανασφάλειας της Τουρκίας στα νοτιοανατολικά της σύνορα πλαισιώνεται από τον έντονο προβληματισμό της σχετικά με τις εξελίξεις γύρω από τον περίφημο νέο άξονα Ελλάδας-Κύπρου-Ισραήλ. «Η Ελλάδα είναι χαμένη υπόθεση. Η Κύπρος είναι ένα πιόνι. Το Τελ Αβίβ είναι η δύναμη που κινεί τα νήματα στην περιοχή και η οποία αδυνατεί να κατανοήσει την ιστορική δυναμική της Αραβικής Άνοιξης», επισημαίνει χαρακτηριστικά στην «Κ» τουρκική πηγή, η οποία έχει μεγάλη εμπειρία σε θέματα που αφορούν τον τουρκικό στρατό. Η ίδια πηγή προσθέτει τα εξής: «Η Τουρκία, η οποία δίνει μάχη με μεγάλες δυσκολίες στα "μέτωπα" του Ιράν, του Ιράκ και της Συρίας, αισθάνεται την ανάγκη να απαντήσει μέσα από μια ελεγχόμενη ένταση στις κινήσεις του Ισραήλ. Η Άγκυρα ανταγωνίζεται το Τελ Αβίβ για τον έλεγχο των ενεργειακών πηγών και τη διαμόρφωση του νέου γεωστρατηγικού χάρτη της περιοχής». Κατά την άποψη της συγκεκριμένης πηγής, η πρόσφατη αυστηρή προειδοποίηση του τουρκικού Υπουργείου Εξωτερικών για τα ενεργειακά κοιτάσματα αποτελεί κομμάτι της τουρκικής στρατηγικής περί ελεγχόμενης έντασης.

Σύγκρουση κορυφής στην τ/κ ηγεσία

Η κρίση που έχει ξεσπάσει στους κόλπους της τουρκοκυπριακής ηγεσίας συνεχίζεται με αμείωτους ρυθμούς και λαμβάνει νέες διαστάσεις. Η πρόσφατη απεργιακή κινητοποίηση των εργαζομένων του «τ/κ Δήμου Λευκωσίας» κινητοποιεί τις διάφορες αντιπολιτευόμενες ομάδες εντός της τουρκοκυπριακής ηγεσίας και κρούει τον κώδωνα του κινδύνου για το μέλλον της συνοχής της ηγεσίας. Οι πρωταγωνιστές της νέας κρίσης στους κόλπους της τουρκοκυπριακής ηγεσίας είναι τέσσερεις: Ο Τ/κ ηγέτης, Ντερβίς Έρογλου, ο «πρωθυπουργός» Ιρσέν Κιουτσούκ, οι υποστηρικτές του κ. Έρογλου εντός του «κυβερνώντος» Κόμματος Εθνικής Ενότητας (UBP) και ο «δήμαρχος» του «τ/κ Δήμου Λευκωσίας», Τζεμάλ Μπουλουτογλουλαρί. Μέχρι στιγμής, ο κ. Έρογλου διατηρεί επιφυλακτική στάση και κινεί τα νήματα εντός της τ/κ ηγεσίας από το παρασκήνιο.

Αυτή την περίοδο, ο κ. Κιουτσούκ επιχειρεί να κρατηθεί με κάθε τρόπο στην καρέκλα του «πρωθυπουργού». Την ίδια στιγμή, ο κύκλος του δεν αποκλείει ενδεχόμενη διεκδίκηση της ηγεσίας της τ/κ κοινότητας από τον «πρωθυπουργό» στις επόμενες «προεδρικές εκλογές». Μέσα στα πλαίσια αυτών των λεπτών πολιτικών υπολογισμών και σχεδιασμών, ο «πρωθυπουργός» συγκρούεται ταυτόχρονα με τον «δήμαρχο» και τον κ. Έρογλου. Κατά την άποψη του κ. Κιουτσούκ και των συνεργατών του, η μεγάλη οικονομική κρίση στον «τ/κ Δήμο Λευκωσίας» έχει ως σημείο εκκίνησης την «προεκλογική» εκστρατεία του κ. Έρογλου.

Ο κύκλος του Τ/κ ηγέτη διαψεύδει τους ισχυρισμούς του κ. Κιουτσούκ και κινητοποιεί τους υποστηρικτές του εντός του «κυβερνώντος» κόμματος. Στα μέσα της προηγούμενης εβδομάδας, μια ομάδα «βουλευτών» του UBP ζήτησαν δημοσίως την παραίτηση του κ. Κιουτσούκ, ενώ στα πλαίσια των σκληρών τοποθετήσεών τους άφησαν να εννοηθεί ότι για το κοινωνικοοικονομικό αδιέξοδο της τουρκοκυπριακής κοινότητας ιστορική ευθύνη φέρει η «κυβέρνηση» του κ. Κιουτσούκ και όχι ο κ. Έρογλου. Οι «αντάρτες» βουλευτές ξεκαθαρίζουν ότι ο επόμενος στόχος τους είναι η άμεση προκήρυξη πρόωρων «βουλευτικών εκλογών» και η απομάκρυνση του κ. Κιουτσούκ από την ηγεσία του UBP.

Παράλληλα με την επίθεση των «ανταρτών» βουλευτών, ο κ. Κιουτσούκ βρίσκεται αντιμέτωπος και με τα πυρά του «δημάρχου». Ο κ. Μπουλουτογλουλαρί ισχυρίζεται ότι για την οικονομική κρίση στον «τ/κ Δήμο Λευκωσίας» αποκλειστική ευθύνη φέρει η «κυβέρνηση» του κ. Κιουτσούκ. Φίλοι και συνεργάτες του «δημάρχου» επισημαίνουν ότι, παράλληλα με την κορύφωση της κρίσης εντός της τ/κ ηγεσίας, ο κ. Μπουλουτογλουλαρί συζητά με τον κύκλο συνεργατών του το ενδεχόμενο της διεκδίκησης της «πρωθυπουργίας» από τον ίδιο. Από ό,τι φαίνεται, ο κύκλος του «δημάρχου» πιστεύει ότι αυτός είναι το πρόσωπο που μπορεί να εκτοπίσει τον κ. Κιουτσούκ από το «αξίωμα» του «πρωθυπουργού» στο επόμενο συνέδριο του UBP, το οποίο θα λάβει χώρα στα τέλη του έτους.

Ο αναβρασμός στους κόλπους της τ/κ ηγεσίας εντείνεται και λόγω της νέας κίνησης του εκπροσώπου του Τ/κ ηγέτη στις συνομιλίες, Κουντρέτ Οζερσάι. Εδώ και λίγο καιρό, ο νεαρός Τ/κ ακαδημαϊκός χρησιμοποιεί τους διαδικτυακούς χώρους κοινωνικής δικτύωσης και κινητοποιεί τους Τουρκοκύπριους με απώτερο στόχο τη δημιουργία ενός νέου τ/κ κοινωνικού φορέα. Ο κ. Οζερσάι επισημαίνει ότι ο νέος φορέας δεν θα έχει καμία σχέση με την τ/κ ηγεσία και ότι δεν πρόκειται να αναπτυχθεί σε ένα νέο πολιτικό κόμμα στο άμεσο μέλλον. Ωστόσο, η εντυπωσιακή ανταπόκριση των Τουρκοκυπρίων στο εγχείρημά του έχει αρχίσει ήδη να προκαλεί ισχυρούς κλυδωνισμούς στο σύνολο του τ/κ πολιτικού πεδίου.

ΝΙΚΟΣ ΣΤΕΛΓΙΑΣ

Διαβάστε στο www.kathimerini.com.cy Ακόμη πιο «έξυπνες» αναζητήσεις από τη Google με τη λειτουργία «Knowledge Graph»

Με την ένταξή της στην Ε.Ε. η Κύπρος έβγαλε την Ελλάδα από μπελάδες

Θάνος Βερέμης: «Είναι βλακεία ότι στη Δημοκρατία δεν υπάρχουν αδιέξοδα, η Δημοκρατία είναι το πιο ευπαθές σύστημα»

Συνέντευξη στον **ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ**

Για την κρίση και τις αλλαγές που συντελούνται στην Ελλάδα, τον εθνικισμό και την προπαγάνδα μιλά στη συνέντευξη που παραχώρησε στην «Κ» ο καθηγητής Πολιτικής Ιστορίας Θάνος Βερέμης. Αναφέρεται, επίσης, στο εγχείρημα τού «1821» και τις αντιδράσεις που αυτό προκάλεσε, ενώ για την Ιστορία υποδεικνύει ότι η φροντίδα του σχολείου είναι να μάθει στα παιδιά ορισμένα χρήσιμα πράγματα για την κοινωνία, ωστόσο υποχρέωση της Ιστορίας, ως επιστήμης, είναι να λέει την αλήθεια. «Δεν είναι δουλειά των ιστορικών να κάνουν προπαγάνδα», σημειώνει.

–Η κρίση έφερε και την αντίδραση του κόσμου όπως φάνηκε και από το εκλογικό αποτέλεσμα, έφερε όμως και την επιβράβευση των αριστερών κομμάτων, των οποίων για χρόνια η ρητορική έχτισε τις υπερβολές και καταχρήσεις που οδήγησαν τη χώρα στη σημερινή κατάσταση αλλά και της ακροδεξιάς. Πώς είδατε το αποτέλεσμα;

– Αυτά είναι ανθρώπινα. Εμένα δεν με εκπλήσσουν. Ο κόσμος υποφέρει. Και αυτό που τον απασχολεί είναι ότι η σύνταξή του έχει περικοπεί αγρίως, ο μισθός του επίσης, τη στιγμή που κανείς από τους υπεύθυνους για τα σκάνδαλα δεν είχε μέχρι πρόσφατα οδηγηθεί ενώπιον της δικαιοσύνης. Για χρόνια ήταν γνωστό ότι ο Άκης Τσοχατζόπουλος είχε, όχι σπίτι, αλλά σπίτια. Και σαν αυτόν υπάρχουν κι άλλοι. Υπάρχει μια ευρύτατη κακοδιοίκηση, η δικαιοσύνη δεν λειτουργεί όπως πρέπει, η οικονομία είναι φαλιρισμένη εδώ και πάρα πολύ καιρό. Όλα αυτά έχουν δημιουργήσει ένα τσουνάμι. Εγώ πιστεύω ότι σε αυτή την κατάσταση οδηγηθήκαμε λόγω των κακών ηγεσιών τα τελευταία 30 χρόνια και μιας κοινωνίας η οποία –κακά τα ψέματα– όταν έχει κακές ηγεσίες για τόσα χρόνια παθαίνει σύγχυση. Δεν είναι σε θέση να καταλάβει τι της συμβαίνει.

– Δεν θα έπρεπε η κρίση του συστήματος να είχε οδηγήσει στην ανάδειξη νέων πολιτικών και στη δημιουργία νέων σχηματισμών που να μπορούν να απαντήσουν στα προβλήματα και να δώσουν προοπτική;

– Ναι. Αλλά όπως και σ' όλα τα πράγματα, έτσι και στην πολιτική, το κακό χρήμα διώχνει το καλό. Όταν μπαίνουν συνέχεια μέτριοι άνθρωποι επειδή ο κόσμος δεν έχει καθαρά κριτήρια, αυτοί σιγά-σιγά αποκλείουν τους καλούς. Δεν πάει κανείς νέος που να σέβεται τον εαυτό του στην πολιτική σήμερα.

– Η σημερινή κρίση αλλά και το εκλογικό αποτέλεσμα ίσως τελικά να καταδεικνύει ότι το δημοκρατικό πολίτευμα είναι το πιο ευαίσθητο και ανοικτό σε αδιέξοδα, καθώς εξαρτάται απόλυτα από την αρετή των πολιτών;

– Βέβαια. Αυτό που λέει ο κόσμος ότι δεν υπάρχουν αδιέξοδα στη δημοκρατία είναι μια βλακεία. Η δημοκρατία είναι το πιο ευπαθές σύστημα. Τα άλλα συστήματα δεν έχουν ανάγκη. Κάνεις μια δικτατορία και καθαρίζεις. Τη δημοκρατία πρέπει κάθε μέρα να την προσέχεις για να μη σου γίνει ολιγαρχία ή οχλοκρατία.

– Ίσως η ατάκα που συζητήθηκε περισσότερο και που προκάλεσε τον θυμό του κόσμου ήταν αυτή του Θ. Πάγκαλου «μαζί τα φάγαμε». Ποιες οι ευθύνες του πολίτη όταν μια δημοκρατική χώρα φτάνει σε μια κατάσταση όπως η Ελλάδα σήμερα;

– Σε μια δημοκρατία οι ευθύνες είναι συλλογικές. Μόνο αν παραδεχθούμε τις ευθύνες μας μπορούμε να δημιουργήσουμε διορθωτικούς μηχανισμούς συμπεριφοράς. Δεν μπορεί να φταίνε μόνο οι πολιτικοί. Στο κάτω-κάτω, εμείς δεν τους εκλέξαμε; Εμείς δεν τους ανεχτήκαμε; Αποφασίζαμε και είχαμε κάθε δυνατότητα να τους κράξουμε όποτε θέλαμε. Δεν το κάναμε. Σε κάποιο βαθμό μάλιστα είχαμε συμμετοχή στην παραβατικότητα της φοροδιαφυγής, του νεποτισμού και της εξαγοράς.

– Για κάποιους η «επιβολή» Παπαδήμου στην Ελλάδα ή Μόντι στην Ιταλία είχε αποτελέσει και μια ξεκάθαρη αιχμή κατά της δημοκρατίας. Μια παραδοχή ότι ο κόσμος δεν είναι αρκετά ώριμος για να αποφασίζει για το μέλλον του.

– Κοιτάξτε, ο κόσμος ποικίλλει σε ωριμότητα. Υπάρχουν στιγμές που ο καλός μας εαυτός βγαίνει, που οι συνθήκες μάς βοηθούν να έχουμε ενάργεια και βλέπουμε τι γίνεται, και άλλες που είμαστε αδιάφοροι και βαράμε μύγες. Η δουλειά των ηγετών είναι να εξηγούν, να καθοδηγούν τον κόσμο. Η Ελλάδα υπέφερε και υποφέρει ακόμα από τον λαϊκισμό. Αυτοί που λένε στον κόσμο ότι θα πρέπει να εγκαταλείψουμε το Μνημόνιο γιατί δεν λένε ότι το πιθανότερο είναι ότι θα σταματήσει η εισροή ξένων πιστώσεων και θα πάψει το ελληνικό Δημόσιο να καταβάλλει τους μισθούς των υπαλλήλων; Αυτό θέλουν;

– Βλέπουμε τον φονταμενταλισμό και τον εθνικισμό να επανέρχονται, όχι μόνο στην Ελλάδα με τη Χρυσή Αυγή, αλλά και σε χώρες με ιστορία στον διαφωτισμό και τη δημοκρατία όπως οι ΗΠΑ και η Γαλλία. Τι μπορούμε να αναμένουμε ότι θα φέρει τυχόν συνέχιση της κρίσης σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή ελευθεριών, νοουμένου ότι οι σωτήρες εμφανίζονται συνήθως σε κοινωνίες που βρίσκονται σε κρίση;

– Είναι δύσκολο να πούμε. Ο εθνικισμός είναι ένα φάρμακο για τις δυσχέρειες που περνά μια κοινωνία. Μπορεί το φάρμακο να είναι τοξικό –να δημιουργεί οργή, μίσος εναντίον άλλων– ή μπορεί να έχει χαρακτήρα ενωτικό, να δημιουργεί δηλαδή αλληλεγγύη ανάμεσα σε κόσμο που υποφέρει. Στη Γερμανία του Χίτλερ έγινε ένα τοξικό φάρμακο, το οποίο τύφλωσε τους Γερμανούς και τους οδήγησε στα εγκλήματα που έκαναν τότε, σε μαζικό επίπεδο, διότι κακά τα ψέματα ο Χίτλερ δεν βγήκε από το πουθενά. Με την ίδια λογική, ο πόλεμος του '40, όταν οι Έλληνες όλοι ενωμένοι πήγαν να πολεμήσουν τους Ιταλούς, ήταν μια στιγμή εθνικής έξαρσης. Μπορεί κανείς να την πει εθνικισμό, μπορεί να την πει οτιδήποτε, ήταν όμως μια στιγμή αλληλεγγύης.

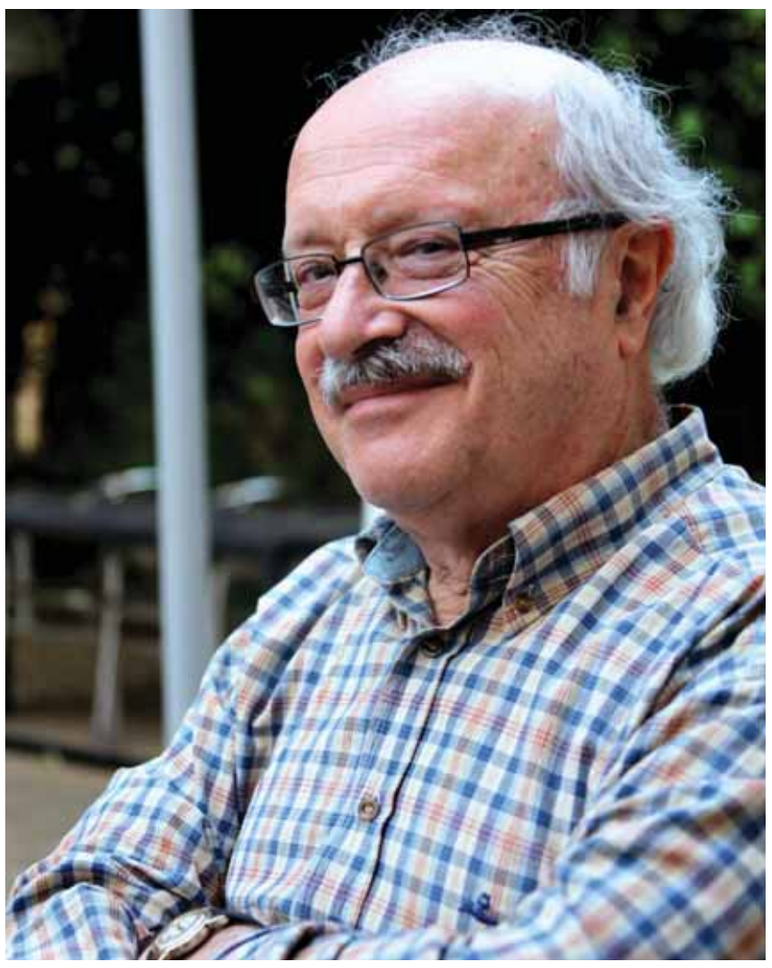

«Με την ένταξή της στην Ε.Ε., η Κύπρος έβγαλε την Ελλάδα από πολλούς μπελάδες. Η Κύπρος έχει σήμερα μια αυτονομία. Και η Ελλάδα έχει βρει την ησυχία που πάντοτε ήθελε αλλά δεν μπορούσε να έχει, γιατί η Κύπρος είναι μεγάλο εθνικό ζήτημα», υποστηρίζει ο καθηγητής Θάνος Βερέμης.

Δεν είναι δουλειά των ιστορικών η προπαγάνδα

– Γράψατε ότι τα εκπαιδευτικά βιβλία της Ιστορίας σκοπό έχουν να δημιουργούν πρότυπα αξιομίμητα από τους νέους ανθρώπους, ώστε αυτοί να ασκούνται στη φιλοπατρία και την αλληλεγγύη. Πόση όμως ευθύνη έχουν για τις εξιδανικεύσεις, που οδηγούν στις απόλυτες αλήθειες, και πολλές φορές και σ' ένα αίσθημα ηθικής υπεροχής έναντι των υπολοίπων, και για φαινόμενα εθνικισμού/λαϊκισμού που βιώνει σήμερα τόσο η Ελλάδα όσο και ο υπόλοιπος κόσμος;

– Κοιτάξτε, υπάρχει μια λεπτή γραμμή ανάμεσα στο να δημιουργείς στους πολίτες σου την αίσθηση ότι ανήκουν σε μια εθνική οικογένεια και της υπερβολικής φιλοπατρίας, να λες δηλαδή «εμείς είμαστε και κανένας άλλος δεν είναι». Διότι έτσι καλλιεργείς τη μισαλλοδοξία. Βεβαίως ν' αγαπάς την πατρίδα σου, επειδή αυτό σου δίνει μια αίσθηση ταυτότητας που είναι σημαντική για κάθε άνθρωπο, αλλά να μην τρελαθούμε κιόλας και να θεωρούμε ότι όλοι οι άλλοι είναι υποδεέστεροι. Αυτά είναι βλακείες και δυστυχώς καλλιεργούνται. Είτε είναι Γερμανός και βγάζει τον Χίτλερ, είτε είναι Έλληνας και έχει κάποιο φανατικό Καρατζαφέρη ή Ψωμιάδη που του λέει σαχλαμάρες –ότι «σαν εμάς δεν έχει πουθενά στον κόσμο»–, τον θολώνεις τον άνθρωπο.

– Με τον τρόπο που διδάσκεται η Ιστορία όμως δεν συντηρούνται συμβολισμοί, που οδηγούν μια χώρα εκτός πραγματικότητας, όταν μάλιστα, όπως είπατε, υπάρχουν πολιτικοί που και για ψηφοθηρικούς λόγους συντηρούν και υπερπροβάλλουν τους συμβολισμούς αυτούς; Με το Κυπριακό και Μακεδονικό για παράδειγμα. Πώς μπορεί η εκπαίδευση να ισορροπήσει μεταξύ της δημιουργίας ταυτότητας και της διατήρησης της λογικής;

– Η εκπαίδευση σταδιακά πρέπει να ανοίγει το μυαλό του ανθρώπου στην πραγματικότητα. Εγώ κατανοώ ότι η εκπαίδευση θα λέει στα παιδιά ότι ο Κολοκοτρώνης ήταν σπουδαίος, ο Καραϊσκάκης ήταν γενναίος, και βεβαίως αυτό είναι αλήθεια – και οι δύο ήταν σπουδαίοι από κάθε άποψη. Δεν θα πεις στα παιδιά ότι ο μεν Καραϊσκάκης έκανε καπάκια όποτε χρειαζόταν γιατί είχε και αυτός να συντηρήσει τον στρατό του, ο δε Κολοκοτρώνης ότι όταν μπήκε στην Τριπολιτσά έκανε αγριότητες μεγάλες. Οι ενήλικες όμως οφείλουν να ξέρουν. Δεν είναι μόνο οι Γερμανοί που κατέσφαξαν τον κόσμο. Και οι Τούρκοι έχουν τη γενοκτονία τους, ενώ φοβερές αγριότητες –αν και δεν το λέμε στα σχολεία– είχαμε και στους Βαλκανικούς Πολέμους από τους συμμάχους: τους Σέρβους, τους Βούλγαρους και τους Έλληνες. Δεν είναι όλες οι γενοκτονίες το ίδιο βέβαια. Αλλά αγριότητες έγιναν απ' όλους. Όταν μεγαλώσει ο άνθρωπος, καλό είναι να ξέρει ότι δεν υπάρχει αποκλειστικότητα καλοσύνης ή κακίας στον κόσμο. Υπό ορισμένες συνθήκες, οι άνθρωποι γίνονται θηρία. Υπό άλλες, μπορεί να γίνονται άγιοι. Η φροντίδα του σχολείου είναι να μάθει στα παιδιά ορισμένα χρήσιμα πράγματα για την κοινωνία. Υποχρέωση της Ιστορίας, ως επιστήμης, είναι να λέει την αλήθεια. Δεν είναι δουλειά των ιστορικών να κάνουν προπαγάνδα.

- Ιστορία και πολιτική όμως συνήθως συμβαδίζουν. Σήμερα τα κράτη επενδύουν στην Ιστορία για να δημιουργήσουν το αίσθημα της κοινότητας και του πολιτικώς ανήκειν. Μπορούμε να θέσουμε όρια για να αποφανθούμε πότε το κράτος είναι δικαιολογημένο να παίρνει θέση στην καταγραφή της Ιστορίας και πότε οφείλει να μην παρεμβαίνει; Και δίνω ως παράδειγμα τον Φάκελο της Κύπρου από τη Βουλή.

– Η Κύπρος είναι αμαρτωλό θέμα, διότι υπάρχουν πολλές ευθύνες. Συνεπώς πολλοί άνθρωποι δεν θα ήθελαν το όνομά τους να συνδεθεί μ' ένα τέτοιο γεγονός. Ευτυχώς έχουμε και την κοινωνία των πολιτών. Η οποία οφείλει να ρωτάει και να ψάχνει. Διότι το συμφέρον της είναι η αλήθεια. Άμα δεν μάθεις την αλήθεια, πώς μπορείς να πορευτείς; Με ψέματα; Η Ιστορία γράφεται από όλους. Αν βέβαια κανείς ξέρει να διαβάζει την Ιστορία σωστά, καταλαβαίνει ότι ένας πολιτικός έχει συμφέροντα να πει συγκεκριμένα πράγματα. Κι ο ιστορικός όμως δεν είναι άμεμπτος. Είναι πολίτης που ψηφίζει, που έχει προτιμήσεις. Θα ήταν αφελές να νομίζει κανείς ότι είναι ένας πέραν της κοινωνικής πραγματικότητας ρέκτης. Αυτό είναι το ζητούμενο, αλλά κανείς δεν το καταφέρνει.

– Τα ιστορικά ταμπού συνδέονται με τη λογοκρισία της εξουσίας μόνο; Επειδή είδαμε και από τις αντιδράσεις για το «1821», αλλά και από αυτές που προηγήθηκαν σε Κύπρο και Ελλάδα για τις προωθούμενες αλλαγές στα βιβλία της Ιστορίας, ότι αυτές δεν προήλθαν μόνο από πολιτικές ηγεσίες, αλλά και από μεγάλη μερίδα του κόσμου.

– Ελάχιστοι πολίτες έχουν διαβάσει Ιστορία απ' το σχολείο. Αυτό που διδάχθηκαν τότε έγινε πηγή ανατροφοδότησης που δεν επιδέχεται αλλαγές. Εγώ είπα σ' όλους όσοι μου έκαναν κριτική και στους πολιτικούς, «έχετε διαβάσει την ιστορία της Επανάστασης; Ποια έχετε διαβάσει; Δεν υπάρχει μια γραμμένη με χρυσά γράμματα κάπου στον Όλυμπο». Δόξα τω Θεώ, το '21 έχει τη μεγαλύτερη βιβλιογραφία στην ελληνική ιστοριογραφία. Συνεπώς, αν διαβάσει κανείς τα απομνημονεύματα του Κασομούλη, του Φωτάκου, είναι ουκ ολίγα, σχηματίζει μια εικόνα για την Ελληνική Επανάσταση πάρα πολύ σαφή. Μάλιστα, αντιλαμβάνεται ότι ο εμφύλιος πόλεμος απασχόλησε πολύ περισσότερο τους Έλληνες από ό,τι ο πόλεμος εναντίον των Οθωμανών. Όλες αυτές οι ομάδες που αρχικά βγήκαν ενωμένες, όταν θεώρησαν ότι όλα είχαν τελειώσει, άρχισαν να υπονομεύουν και να σκοτώνουν η μία την άλλη. Και βέβαια αυτό δεν ήταν έκπληξη. Έκπληξη ήταν το ότι συνεργάστηκαν για μια περίοδο. Αυτά δεν θα τα καταλάβει ποτέ κανείς αν περιοριστεί στα βιβλία του σχολείου. Η άγνοια είναι απίστευτη. Η εκπομπή για το '21 που κάναμε –και το λέω με πλήρη επίγνωση– ήταν αρκετά στρογγυλεμένη. Σε κάποιους ακόμα κι αυτά φάνηκαν πολύ ανορθόδοξα...

Υπάρχει μικρότερη έγνοια για το Κυπριακό

– Σε άρθρο σας γράψατε ότι η Τουρκία αλλάζει και πως αυτό δίνει σε Ελλάδα και Κύπρο ευκαιρίες για ελιγμούς στα μεγάλα εξωτερικά ζητήματα. Ποιες είναι αυτές; Επειδή η γενική εντύπωση που υπάρχει είναι ότι με το πάγωμα της ενταξιακής της πορείας, η Τουρκία έχει μπει και πάλι σε μια λογική συγκρουσιακή.

– Υπάρχει σήμερα σύγκρουση κράτους και παρακράτους, που στο παρελθόν ήταν ένα. Ο κεμαλισμός γέννησε το στρατιωτικό κατεστημένο και το παρακράτος, το οποίο, όποτε πήγαινε κάποιος να παρεκκλίνει λιγάκι, επενέβαινε και τον κατέβαζε, όπως τον Μεντερές και τον Ντεμιρέλ.

– Βλέπουμε και πάλι όμως το κράτος να δημιουργεί ένα παρακράτος ή, αν θέλετε, να παίρνει τη θέση του. Απολύει δημοσιογράφους, φυλακίζει πολιτικούς αντιπάλους...

– Γιατί έτσι ξέρει η Τουρκία. Σε μία προβληματική δημοκρατία τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν είναι ποτέ σε υψηλή στάθμη. Και βέβαια ο Ερντογάν θα βάλει τους εχθρούς του μέσα αν μπορεί. Αλλά δεν υπάρχει η μονοκρατορία που υπήρχε πριν. Δεν μπορεί να κάνει αυτά που έκανε το κεμαλικό κράτος, το οποίο είχε και ένα στρατό πίσω του. Αυτός έχει τον στρατό απέναντι. Δεν μπορεί π.χ. να παίζει απερίσπαστος το παιχνίδι που έπαιζε στο παρελθόν στην Κύπρο ο Ετζεβίτ ή οι πολιτικοί του κεμαλισμού. Που είχαν τον άνθρωπό τους εκεί, ο οποίος καθάριζε για την Τουρκία. Βλέπετε ότι πολλοί Τ/κ έχουν αρχίσει να αντιδρούν. Υπάρχει μια πολυφωνία πλέον που δεν υπήρχε παλιά. Αυτό είναι μια αδυναμία του συστήματος, η οποία δεν βλάπτει Ελλάδα και Κύπρο να υπάρχει. Καλό μάς κάνει.

–Η Τουρκία είναι από τις δυνάμεις που αναμένεται ότι θα έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο στο άμεσο μέλλον, όπως και η Κίνα και η Ρωσία. Θεωρείτε ότι αυτό είναι δυνατόν να δημιουργεί κινδύνους για την παγκόσμια ισορροπία;

– Θα είναι επικίνδυνο. Και οι τρεις αυτές χώρες έχουν προβληματικές δημοκρατίες. Πιστεύω ότι ιδιαίτερα η Κίνα ως υπερδύναμη θα είναι κάτι διαφορετικό απ' αυτό που γνωρίσαμε ως τώρα. Εγώ δεν θα ζήσω για να το δω. Θα ζήσετε εσείς μάλλον. Θέλει προσοχή. Η Κίνα έχει άλλες αρχές και άλλη ιστορία. Υπήρξε για αιώνες αυτοκρατορία. Αυτό δεν φεύγει εύκολα. Εδώ κατάφεραν να βγάλουν καπιταλισμό διατεταγμένο. Το οποίο είναι πρωτοφανές.

– Το 2004 κατέδειξε και τον διαφορετικό τρόπο με τον οποίο Ελλάδα και Κύπρος βλέπουν το Κυπριακό. Ότι υπάρχουν διαφωνίες στον τρόπο χειρισμού αλλά και στους στόχους. Έκτοτε η Ελλάδα φαίνεται να έχει αποστασιοποιηθεί κάπως.

– Έχετε δίκιο. Με το να μπει η Κύπρος στην Ε.Ε., έβγαλε την Ελλάδα από πολλούς μπελάδες. Η Κύπρος έχει σήμερα μια αυτονομία. Και η Ελλάδα έχει βρει την ησυχία που πάντοτε ήθελε αλλά δεν μπορούσε να έχει, γιατί η Κύπρος είναι μεγάλο εθνικό ζήτημα. Αλλά νομίζω ότι και οι δύο έχουν ξενοιάσει λιγάκι. Και η Ελλάδα έχει απομακρυνθεί και η Κύπρος δεν φαίνεται να πιέζεται πλέον τόσο με το Κυπριακό. Υπάρχει μικρότερη έγνοια σήμερα.

Τα μεγάλα ανοικτά ζητήματα της Κύπρου

Νομικοί και πολιτικοί προβληματισμοί για Κυπριακό, Ευρωπαϊκή Ενωση, ΑΟΖ και Τουρκία στο νέο βιβλίο του Κύπρου Χρυσοστομίδη

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Διαχρονικούς προβληματισμούς γύρω από τα ζωτικής σημασίας ζητήματα που άπτονται του μέλλοντος της Κύπρου με εισηγήσεις για το δέον γενέσθαι καταθέτει δημοσίως ο δρ Κύπρος Χρυσοστομίδης, με το νέο του βιβλίο υπό τον τίτλο «Ανοικτά ζητήματα», το οποίο κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Καστανιώτη. Το Κυπριακό, η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη της Κύπρου και η Τουρκία είναι τα θέματα που πραγματεύεται ο Κ. Χρυσοστομίδης φωτίζοντας τις νομικές και πολιτικές πτυχές τους, γεγονός που καθιστά το βιβλίο του πολύτιμο εργαλείο για τον κάθε μελετητή. «Οι μέρες και τα χρόνια περνούν, αλλαγές επισυμβαίνουν, όπως η ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε. μετά το δημοψήφισμα και τώρα η ανακάλυψη φυσικού αερίου. Ούτε η ένταξη, ούτε το δημοψήφισμα όμως μετακίνησε τα εμπόδια, δεν κατάφερε να φέρει πιο κοντά τη δικαίωση και τη λύση. Άραγε, θα το πετύχει το φυσικό αέριο;» διερωτάται ο συγγραφέας στο προλογικό του σημείωμα, όπου παρά τη απαισιοδοξία για την πορεία των πραγμάτων, τόσο σε ό,τι αφορά το διεθνές σκηνικό, την τουρκική αδιαλλαξία αλλά και την κατάσταση στο εσωτερικό, εμφανής είναι και η προσδοκία αλλά και η πεποίθηση του συγγραφέα για καλύτερες μέρες. «Η διεκδίκηση λύσης, επανένωσης και τερματισμού της κατοχής της πατρίδας μας, με όλα τα μέσα στη διάθεσή μας, δεν πρέπει να σταματήσει ποτέ» σημειώνει ο κ. Χρυσοστομίδης, ψέγοντας το βαθιά απογοητευτικό κλίμα αντιπαράθεσης που επικρατεί στο εσωτερικό: «Δείχνει απλώς προσπάθεια πολιτικής κατίσχυσης, ενώ η επιδίωξη της βέλτιστης δυνατής πολιτικής για το καλό της πατρίδας μας και το καλό των επερχόμενων γενεών δεν φαίνεται να απασχολεί. Και τούτο ενώ έχουμε και νομικά και πολιτικά ερείσματα που παραμένουν χωρίς επαρκή μελέτη και εκμετάλλευση. Ας έχουμε όμως υπόψη μας ότι η ιστορία είναι αμείλικτη» υπογραμμίζει.

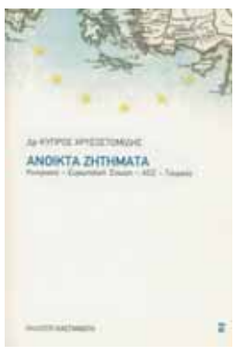

Το βιβλίο αποτελείται από πολιτικούς και οικονομικούς στοχασμούς του συγγραφέα που καλύπτουν μία περίοδο μερικών χρόνων, από την τελευταία εκδοτική του προσπάθεια το 2008, με το βιβλίο «Πολιτικές διαδρομές». Το τελευταίο κεφάλαιο του βιβλίου καταπιάνεται με την επικείμενη ανάληψη της προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου από την Κυπριακή Δημοκρατία. Πρόκειται ουσιαστικά για το υπόμνημα που ο δρ Χρυσοστομίδης υπέβαλε προς την πολιτική ηγεσία τον Νοέμβριο του 2011 για προβληματισμό. Πέραν των συγκεκριμένων εισηγήσεων που καταθέτει, ο συγγραφέας αναφέρεται στα πολλαπλά οφέλη που θα έχει η Κύπρος από την άσκηση της προεδρίας. Οφέλη πολιτικά, θεσμικά και ιστορικά. Πολιτικά κυρίως για την ανάδειξη των νέων τάσεων εντός της Ε.Ε., που θα αφορούν την περαιτέρω εμβάθυνση της συνεργασίας μεταξύ των μικρών μεσογειακών χωρών, θεσμικά για την άσκηση πίεσης προς την Ε.Ε. ως προς την υιοθέτηση κανόνων που θα διασφαλίζουν και τα συμφέροντα και των λιγότερο ισχυρών οικονομικά χωρών και ιστορικά ως προς την παρακαταθήκη που θα αφήσει στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα μία επιτυχημένη προεδρία από μία χώρα όπως η Κύπρος. «Το σημαντικότερο όμως όφελος είναι πως μόλις λίγα χρόνια μετά την πλήρη ενσωμάτωσή της στην Ε.Ε. η Κύπρος πρωταγωνιστεί στους κόλπους της, επιβεβαιώνοντας έτσι όχι μόνο την ιστορική της θέση και αποστολή αλλά και την εμπέδωση της ιδιότητάς της ως ισότιμου μέλους στην Ευρώπη των 27», καταλήγει ο συγγραφέας.

«Έχουμε νομικά και πολιτικά ερείσματα που παραμένουν χωρίς επαρκή μελέτη και εκμετάλλευση» υποστηρίζει ο κ. Κύπρος Χρυσοστομίδης.

Παρουσιάζουν Περάκης-Αρέστη

Το βιβλίο του Κ. Χρυσοστομίδη θα παρουσιαστεί την ερχόμενη Πέμπτη 31 Μαΐου 2012 στις 6.30 μ.μ. στην αίθουσα εκδηλώσεων της Τράπεζας Κύπρου (Αγία Παρασκευή) στη Λευκωσία. Το βιβλίο θα παρουσιάσει ο κ. Στέλιος Περάκης, καθηγητής Διεθνών και Ευρωπαϊκών Θεσμών στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Διεθνούς Δικαίου και ο κ. Γιώργος Αρέστη, δικαστής του Δικαστηρίου των Κοινοτήτων, πρώην δικαστής του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Χαιρετισμό θα απευθύνει ο γενικός εισαγγελέας της Δημοκρατίας κ. Πέτρος Κληρίδης. Πληροφορίες τηλ. 22777000.

Το bullying εν αγνοία γονέων και δασκάλων

Ποτέ οι γονείς των παιδιών που είναι θύματα σχολικού εκφοβισμού δεν πλησιάζουν το παιδί-θύτη

Της **ΜΙΡΑΝΤΑΣ ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ**

Όταν το 2008 είχε συγγραφεί, στο πλαίσιο ευρωπαϊκού προγράμματος, ένα εγχειρίδιο για τον σχολικό εκφοβισμό στα σχολεία της Κύπρου, το φαινόμενο βρισκόταν σε πρώιμα στάδια. Το ίδιο ισχύει τέσσερα χρόνια μετά, ωστόσο, όπως καταγράφει η συγκεκριμένη μελέτη, η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση των εμπλεκομένων ήταν και παραμένει, αν όχι μηδαμινή, τουλάχιστον ανεπαρκής. Η σύμβουλος-ψυχολόγος Άννα Δαλώση, μιλώντας την Τετάρτη ενώπιον των γονέων που συμμετείχαν σε βιωματικό εργαστήριο στο πλαίσιο του Συμβουλευτικού Κέντρου του Δήμου Λευκωσίας, τόνισε χαρακτηριστικά ότι η εξάπλωση του σχολικού εκφοβισμού, του λεγόμενου bullying, είναι πολύ μεγαλύτερη απ' όσο πιστεύουν οι γονείς. Οι διεθνείς στατιστικές αναφέρουν ότι το ποσοστό των παιδιών που βιώνουν σχολικό εκφοβισμό κυμαίνεται στο 10-20%. Όπως κατέδειξε η παρουσίαση της κ. Δαλώση, η σχολική βία είναι αναπόσπαστο κομμάτι της βίας και της παραβατικότητας που εμφανίζεται ευρύτερα στην κοινωνία. Τη στάση και τη συμπεριφορά του θύματος και του θύτη αντανακλά και αναπαράγει το οικογενειακό, σχολικό και κοινωνικό περιβάλλον.

Το παιδί-δράστης, όσο κι αν επιχειρεί να δείξει ανωτερότητα ασκώντας στην πραγματικότητα διακατέχεται από αισθήματα κατωτερότητας

Πέραν των χαρακτηριστικών του σχολικού εκφοβισμού και των συμπτωμάτων του, οι γονείς πρέπει επίσης να γνωρίζουν πως το bullying διαδραματίζεται εν αγνοία τους. Τα θύματα διστάζουν να ενημερώσουν τον ενήλικα λόγω ντροπής και φόβου ότι ο δράστης θα τους επανέλθει δριμύτερος ή ότι ο γονέας δεν θα τους πιστέψει ή θα τους κοροϊδέψει. Το κάθε περιστατικό πειράγματος ή απειθαρχίας στα σχολεία δεν είναι σχολικός εκφοβισμός, επισημαίνει η κ. Δαλώση. Ο εκφοβισμός έχει έναν συγκεκριμένο χαρακτήρα. Υπάρχει η πρόθεση για βλάβη, η επανάληψη της πράξης βίας και συγκεκριμένος στόχος. «Το παιδί δράστης σημαδεύει ποιον θα κάνει θύμα του». Και εκεί θα βρει το αδύνατο σημείο του. Συνήθως ένα απομονωμένο παιδί γίνεται πιο εύκολα στόχος. Επειδή ο δράστης γνωρίζει ότι δεν θα μιλήσει εύκολα στους γονείς του. Ο εντοπισμός του bullying είναι δύσκολος. Τα σωματικά συμπτώματα είναι αυτά που θα δει τελευταία ένας γονιός, καθώς συνήθως, όπως αναφέρει η κ. Δαλώση, η σχολική βία περιορίζεται στην άσκηση ψυχολογικής βίας. Μελαγχολία, άγχος και κατάθλιψη, επιθετικότητα ή συναισθηματική αστάθεια, σχολική φοβία (όπως π.χ. το να είναι συνεχώς «άρρωστο» και να μη θέλει να πάει σχολείο) είναι συμπτώματα που πρέπει να κινητοποιήσουν τον γονιό.

Τι κάνουν οι γονείς

Το πρώτο πράγμα που πρέπει να κάνουν οι γονείς του παιδιού-θύματος, όταν πλέον το ανακαλύψουν, είναι να πλησιάσουν το παιδί τους. Να ανοίξουν συζήτηση γύρω από τα αίτια. Να γίνει η αναγνώριση των αδύνατων σημείων του παιδιού και η αποδοχή τους. Να ενθαρρυνθούν η σταθερότητα, τα ταλέντα και οι κλήσεις του. Η στροφή στον αθλητισμό και ειδικά στα ομαδικά αθλήματα είναι ιδιαίτερα επωφελής, σημειώνει η ψυχολόγος, γιατί αναπτύσσεται έτσι η αίσθηση σύμπνοιας και υγιούς ανταγωνισμού. Δεν ωφελεί να πλησιάσουν το άλλο παιδί. «Αυτό θα στείλει το μήνυμα της αδυναμίας και ο χορός του εκφοβισμού σε βάρος του παιδιού μας θα γίνει χειρότερος. Εμείς μαθαίνουμε στο παιδί μας να στέκεται στον εαυτό του και να λύνει τα προβλήματά του με τη δική μας στήριξη. Να γίνει πιο δυνατό. Επιβάλλεται να μιλήσουμε και στον εκπαιδευτικό, ενώ, εάν συντρέχουν ζητήματα αυτοπεποίθησης, μπορούμε να απευθυνθούμε και σε ψυχολόγο. Αλλά σε καμία περίπτωση δεν μιλάμε εμείς στο παιδί του άλλου. Δεν δικαιούμαστε να το κάνουμε», σημειώνει.

Κι ενώ όλοι πιστεύουν ότι το παιδί τους μπορεί να γίνει θύμα bullying, αποκλείουν το ενδεχόμενο να γίνει δράστης. «Φανταζόμαστε ότι το παιδί-δράστης είναι παραμελημένο και προέρχεται από μία φτωχή ή διαλυμένη οικογένεια. Ίσως με έναν γονιό στη φυλακή... Αλλά δεν είναι έτσι. Τα παιδιά-δράστες προέρχονται από οποιοδήποτε σπίτι. Με τις πιθανότητες να αυξάνονται όταν το παιδί ζει σε ένα περιβάλλον όπου ασκείται βία. Τα παιδιά μιμούνται. Ο γονιός θα δείρει το παιδί και αυτό το μικρότερο αδελφάκι ή την κούκλα. Όλοι πρέπει να ξέρουμε ότι το παιδί-δράστης, όσο κι αν επιχειρεί να δείξει ανωτερότητα ασκώντας δύναμη πάνω στους άλλους, στην πραγματικότητα διακατέχεται από αισθήματα κατωτερότητας, ανεπάρκειας και χαμηλής αυτοεκτίμησης». Η ευθύνη των γονέων είναι η εποπτεία και η σταθερότητα. Η ενδυνάμωση της σχέσης εμπιστοσύνης με τη βοήθεια και ειδικών. Ποτέ η σωματική τιμωρία. Χρειάζεται ο πατέρας ή η μητέρα να κάνουν το παιδί-θύτη να νιώσει ντροπή για τις πράξεις του. Κατανοώντας ταυτόχρονα ότι ένα παιδί-δράστης είναι κι αυτό ένα παιδί σε αδιέξοδο. Ένα τραυματισμένο παιδί που χρειάζεται συμπαράσταση.

Σχολικός εκφοβισμός (bullying)

Ο σχολικός εκφοβισμός είναι φαινόμενο νεανικής παραβατικότητας στο οποίο παρατηρείται συστηματική κατάχρηση δύναμης. Είναι η χρήση βίας μεταξύ συμμαθητών με σκοπό να προκληθεί πόνος ή αναστάτωση και παρατηρείται σε πολλές χώρες του κόσμου. Τα χαρακτηριστικά του bullying είναι η πρόθεση για βλάβη, η επαναληπτικότητα, η στόχευση του θύματος και η άντληση ικανοποίησης από τη δύναμη και την επιβολή.

Μορφές Bullying

Σωματική κακοποίηση: σπρωξίματα, μπουνιές, κλωτσιές κ.λπ.

Συναισθηματική κακοποίηση: Απομόνωση, καταστροφή προσωπικών αντικειμένων, εκβιασμός για χρήματα κ.λπ.

Λεκτική κακοποίηση: Κοροϊδία, διάδοση φημών, χειρονομίες, ομοφοβικά ή ρατσιστικά σχόλια, υβριστικά συνθήματα στον τοίχο.

Ηλεκτρονικός εκφοβισμός (Cyberbullying): Αποστολή sms ή email με υβριστικό, απειλητικό περιεχόμενο, φωτογράφηση-κινηματογράφηση για εκβιασμό και εξευτελισμό του παιδιού.

Bullycide: Θάνατος

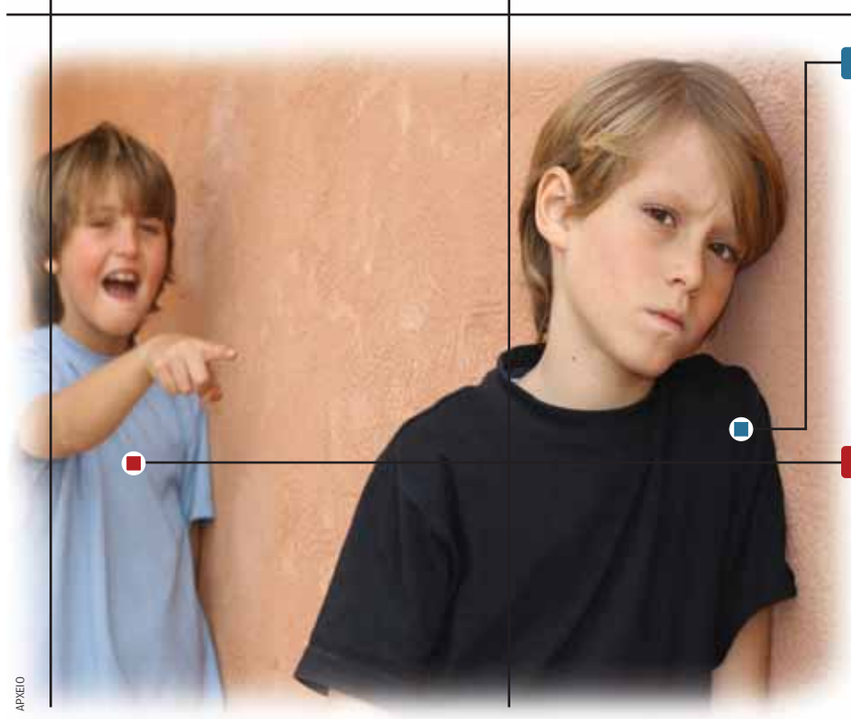

ΑΡΧΕΙΟ

Προφίλ του παιδιού θύματος

- ✔ Καμία ιδιαιτερότητα παρά μόνο το να βρεθεί σε λάθος τόπο τη λάθος στιγμή.
- ✔ Διαφορετικότητα. Χρώμα. Θρησκεία.
- ✔ Εμφάνιση και ντύσιμο.
- ✔ Σωματική ιδιαιτερότητα ή αναπηρία.
- ✔ Σεξουαλικός προσανατολισμός.
- ✔ Εσωστρέφεια/ δυσκολία έκφρασης.
- ✔ Άγχος. Ανασφάλεια. Παθητικότητα.
- ✔ Χαμηλή αυτοεπεποίθηση. Υποτακτικότητα.
- ✔ Ανυπαρξία υποστηρικτικού δικτύου.
- ✔ Ανεπαρκής επικοινωνία στην οικογένεια.

Προφίλ του παιδιού-δράστη

- ✔ Μπορεί να είναι οποιοδήποτε παιδί από οποιαδήποτε κοινωνική τάξη.
- ✔ Θετική στάση προς τη βία.
- ✔ Ελλειψη κατανόησης των συναισθημάτων των άλλων.
- ✔ Απουσία ενοχής.
- ✔ Αισθήματα ανεπάρκειας, κατωτερότητας / χαμηλή αυτοεκτίμηση.
- ✔ Εμπειρίες ενδοοικογενειακής βίας (τιμωρίες, ποινές, συγκρούσεις)
- ✔ Αίσθηση ότι οι γονείς του δεν τους αγαπούν.
- ✔ Κακή γονεϊκή εποπτεία και τάση να του επιτρέπουν οι γονείς του να κάνει ό,τι θέλει.
- ✔ Ιδιοσυγκρασία (δραστήριοι και παρορμητικοί) με υψηλότερα επίπεδα δυσκολιών ελέγχου των συναισθημάτων τους.
- ✔ Σωματική δύναμη.
- ✔ Τάση κυριαρχίας στην ομάδα των συνομηλίκων.
- ✔ Εξωτερική και εχθρική απόδοση αιτιών.

Επιπτώσεις και σημάδια στα παιδιά θύματα

- ✔ Μαθησιακά προβλήματα / μείωση σχολικής επίδοσης.
- ✔ Απώλεια αυτοπεποίθησης.
- ✔ Μοναξιά και απομόνωση (φόβος για ανάπτυξη σχέσεων).
- ✔ Αποφυγή του σχολείου / σχολική φοβία.
- ✔ Παραίτηση από χόμπι και ενδιαφέροντα.
- ✔ Σωματικά συμπτώματα.
- ✔ Μελαγχολία, άγχος και κατάθλιψη.
- ✔ Εχθρικές - εκδικητικές συμπεριφορές.
- ✔ Συναισθηματική αστάθεια.
- ✔ Αυτοκτονία ή απόπειρα εξόντωσης.

ΑΡΧΕΙΟ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

www.volkswagen.com.cy

Ακόμα πιο κοντά σε ένα Tiguan

Γιατί να πρέπει να διαλέξετε ανάμεσα στην ποιότητα και την προσιτή τιμή; Τώρα μπορείτε να τα έχετε όλα. Μπορείτε να έχετε την ανώτερη ποιότητα, την καινοτόμο γερμανική τεχνολογία, την αξεπέραστη οδηγική συμπεριφορά και επιδόσεις ενός Volkswagen Tiguan, στην πιο ελκυστική τιμή. Volkswagen Tiguan τώρα από €19.990. Γιατί σε κανέναν δεν αρέσουν οι συμβιβασμοί.

Volkswagen Bank
Ευέλικτα χρηματοδοτικά προγράμματα από τη Volkswagen Bank

Εκπομπές ρύπων CO2 (gr/km) 152. Κατανάλωση καυσίμων (Lt/km): Μικτός Κύκλος: 6.5
• 3 χρόνια εγγύηση • 12 χρόνια αντισκωριακή εγγύηση • 1 χρόνο δωρεάν οδική βοήθεια

Das Auto.

UNICARS

Το αυτοκίνητο της προσφοράς μπορεί να διαφέρει από αυτό της φωτογραφίας.
Η τιμή ισχύει μέχρι τέλος Ιουλίου 2012.

Να καταθέσει πρόταση η Κύπρος για τα ευρωπαϊκά δημοσιονομικά

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ**

Το κυρίαρχο θέμα το οποίο ταλανίζει σήμερα την Ε.Ε. –αλλά και ευρύτερα, όπως φάνηκε στη Σύνοδο των G8– είναι η ακολουθούμενη δημοσιονομική πολιτική σε σχέση με την ευρύτερη κρίση σε διάφορες χώρες της Ευρωζώνης. Ήδη η εν λόγω προσέγγιση αμφισβητείται έντονα από διάφορα φιλοσοφικά ρεύματα και σχολές σκέψης. Η αυστηρή προσήλωση σε συγκεκριμένους δημοσιονομικούς δείκτες δημιουργεί περισσότερα προβλήματα απ' όσα επιλύει. Εξ ορισμού η δημοσιονομική περισυλλογή καθώς και ο εξορθολογισμός δαπανών και εσόδων σε οποιαδήποτε χώρα πρέπει να θεωρείται ως ύψιστη αρχή. Από την άλλη, όμως, δεν πρέπει να υποτιμούμε τη σημασία και άλλων παραγόντων. Στην περίπτωση της Ελλάδας βλέπουμε ότι υπάρχει μία άνευ προηγουμένου προσήλωση στη φιλοσοφία της δρακόντειας δημοσιονομικής πειθαρχίας χωρίς να προωθείται καμία αναπτυξιακή πολιτική.

Ο ελληνικός λαός σήμερα υποφέρει ως αποτέλεσμα, όχι μόνο ενός σαθρού κοινωνικο-οικονομικο-πολιτικού συστήματος, αλλά και μονόπλευρων συνταγών από την Ε.Ε. τα τελευταία δύο χρόνια. Όταν μια οικονομία είναι σε ύφεση και επιβλήθούν επιπρόσθετες φορολογίες και μειωθούν ακόμη περισσότερο οι δαπάνες, επιδεινώνονται η οικονομική δραστηριότητα, το βιοτικό επίπεδο καθώς και οι δημοσιονομικοί δείκτες. Όταν μάλιστα η οικονομία είναι σε κρίση, μια τέτοια πολιτική οδηγεί στην εξαθλίωση. Τελικά, καλύτεροι δημοσιονομικοί δείκτες μπορούν να προκύψουν μόνο μέσα από μια αναπτυξιακή πολιτική, καθώς και από μια συγκεκριμένη αλλά σταθερή πορεία εξορθολογισμού των δημοσίων δαπανών και εσόδων.

Εκείνο το οποίο θα πρέπει να επανεξετασθεί ξανά στην Ε.Ε. είναι οι προτεραιότητές της, καθώς και τα αποτελέσματα της φιλοσοφίας που έχει ακολουθήσει σε σχέση με την Ευρωζώνη και τις πρόνοιες της δημοσιονομικής ένωσης. Αποτελεί πλάνη η θέση ότι τυχόν έξοδος της Ελλάδας από την Ευρωζώνη θα έχει μικρό κόστος. Μια τέτοια εξέλιξη θα αποτελέσει την απαρχή εξόδου και άλλων χωρών, όπως έχει ήδη επισημανθεί από διάφορους αναλυτές.

Αλλά και στην Κύπρο, όταν ο αριθμός των ανέργων προσεγγίζει τους 40.000, αντί η πολιτική κατεύθυνση να είναι περισσότερο προς την ανάπτυξη, ο στόχος είναι κλειδωμένος στο να υπάρξει αυστηρή δημοσιονομική πολιτική. Αντί μέγιστος και πρωταρχικός στόχος να είναι η ανάκαμψη και η μείωση της ανεργίας, η επικέντρωση είναι στη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος στο 2,5% του ΑΕΠ για το 2012. Προτεραιότητα σε αυτή τη συγκυρία θα πρέπει να δοθεί σε μια αναπτυξιακή πολιτική. Περαιτέρω μειώσεις των δημοσίων δαπανών θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα κινήσεων εξορθολογισμού και παραμερισμού των στρεβλώσεων που πρέπει να γίνουν ούτως ή άλλως, ακόμα και αν υπήρχαν δημοσιονομικά πλεονάσματα. Εικάζεται ότι είναι δυνατόν να υπάρξουν επιπρόσθετες φορολογίες. Πρέπει να υπογραμμισθεί ότι μια τέτοια πολιτική θα δημιουργήσει περισσότερα προβλήματα απ' όσα θα επιλύσει.

Επειδή η Κυπριακή Δημοκρατία θα ασκεί την προεδρία της Ε.Ε. κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2012, παρέχεται η εξαιρετική ευκαιρία να καταθέσει εναλλακτική πρόταση για το μείζον θέμα της κρίσης χρέους. Εν ολίγοις, στο κυρίαρχο θέμα για τη δημοσιονομική πολιτική σε ευρωπαϊκό επίπεδο, είναι σημαντικό να καταθέσουμε την εισήγηση όπως, αντί να προκρίνονται ισοσκελισμένοι προϋπολογισμοί ετησίως, είναι προτιμότερο να αξιολογούνται στα πλαίσια μιας μεγαλύτερης χρονικής περιόδου. Άλλωστε αυτή η προσέγγιση ήταν γνωστή ως η σουηδική φιλοσοφία προϋπολογισμού κατά τη δεκαετία του 1950.

Στα πλαίσια αυτά είναι δυνατόν, για παράδειγμα, να στοχεύσουμε σε έναν ισοσκελισμένο προϋπολογισμό στη βάση του μέσου όρου μιας περιόδου (π.χ. μιας πενταετίας). Με αυτή τη λογική είναι δυνατόν να δοθεί έμφαση σε μια αναπτυξιακή διάσταση και να είναι εφικτή μια διακριτικά επεκτατική δημοσιονομική πολιτική σε περιόδους υφέσεων ή/και κρίσεων. Οι ιδέες αυτές πρέπει να τύχουν της ανάλογης επεξεργασίας από τα τμήματα διαμόρφωσης πολιτικής, να προβληθούν στους εταίρους μας και να προκριθεί συζήτηση με τα θεσμικά όργανα της Ε.Ε. Με μια τέτοια προσέγγιση, η Κυπριακή Δημοκρατία θα έχει μια αξιόλογη και δημιουργική συμβολή για το μέλλον της Ευρωζώνης και της Ε.Ε.

Ο κ. Ανδρέας Θεοφάνους είναι καθηγητής Πολιτικής Οικονομίας και πρόεδρος του Κέντρου Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων του Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

Ποιος θα γεμίσει το στρατηγικό κενό στην ανατολική Μεσόγειο;

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΖΑΡΟΥΝΑ**

AP

Ενώ εμείς είμαστε απορροφημένοι από τα τεράστια προβλήματα στην οικονομία το γεωπολιτικό σκηνικό στην ευρύτερη περιοχή αλλάζει συνεχώς. Ένα τεράστιο στρατηγικό κενό τείνει να διαμορφωθεί εξαιτίας της μείωσης ή και μετακίνησης του ενδιαφέροντος σημαντικών χωρών. Η πρώτη χώρα που δείχνει να στρέφει το ενδιαφέρον της αλλά και τις αεροναυτικές της δυνάμεις αλλού είναι οι ΗΠΑ. Πρώτη προτεραιότητα τους είναι πλέον η Κίνα και ο Ινδικός Ωκεανός όπου περιπολεί πλέον ο κύριος όγκος του αμερικανικού ναυτικού. Η συνεχιζόμενη εμπλοκή στο Αφγανιστάν και η αντιπαράθεση με Ιράν και Β. Κορέα έχουν υποχρεώσει τις ΗΠΑ να συγκεντρώσουν ισχυρές δυνάμεις στην ευρύτερη περιοχή.

Αντίθετα, στη Μεσόγειο ο 6ος αμερικανικός στόλος έπαψε από καιρό να διαθέτει αεροπλανοφόρο. Ακόμα και όταν η επιχείρηση στη Λιβύη βρισκόταν σε εξέλιξη οι ΗΠΑ απέφυγαν να μεταφέρουν ένα αεροπλανοφόρο και να ηγηθούν των επιχειρήσεων. Προτίμησαν να δώσουν την πρωτοκαθεδρία στη Γαλλία και στη Βρετανία. Σήμερα που η κρίση στη Συρία έχει ουσιαστικά οδηγήσει σε ένα εμφύλιο πόλεμο και πάλι οι ΗΠΑ φαίνεται να επιλέγουν ένα δεύτερο ρόλο. Αντί της ισχυρής αεροναυτικής παρουσίας και των όποιων στρατιωτικών επιχειρήσεων προκρίνουν τη διπλωματία τις οικονομικές κυρώσεις και τη σταδιακή ενίσχυση του Ελεύθερου Συριακού Στρατού μέσω τρίτων χωρών όπως η Τουρκία, η Σ. Αραβία και το Κατάρ. Σταδιακά μειούμενη είναι και η βρετανική παρουσία, καθώς οι σοβαρότατες επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης έχουν οδηγήσει τη Βρετανία σε δραστικές μειώσεις των ενόπλων τους δυνάμεων και ειδικότερα του ναυτικού.

Στο πλαίσιο αυτό είχαν αναρωτηθεί με εξειδικευμένη μάλιστα μελέτη το κατά πόσο θα έπρεπε να αποχωρήσουν από την Κύπρο. Τελικά κατέληξαν να παρατείνουν την παρουσία τους. Την ίδια όμως στιγμή περιόρισαν τα αεροπλανοφόρα τους σε δύο κάτι που στην ουσία οδηγεί σε σημαντικά κενά για τη διεθνή παρουσία τους γενικά και στη Μεσόγειο ειδικά, καθώς οι ανάγκες περιοδικής συντήρησης θα άφηναν τη Βρετανία χωρίς αεροπλανοφόρο για σημαντικά χρονικά διαστήματα. Η συμφωνία για από κοινού χρήση των αεροπλανοφόρων τους που υπέγραψαν με τη Γαλλία ήταν μία απόπειρα για κάλυψη του κενού και αποτέλεσε ένα ιστορικό βήμα και για τις δύο χώρες. Η αναζωπύρωση της αντιπαράθεσης με την Αργεντινή για τα νησιά Φόκλαντ που αναμένεται να διαρκέσει υποχρέωσε τους Βρετανούς να αποστείλουν ναυτικές μονάδες στην περιοχή, μειώνοντας περαιτέρω τις διαθέσιμες δυνάμεις για τη Μεσόγειο. Η οικονομική κατάρρευση της Ελλάδας έχει αρνητικές επιπτώσεις στις ελληνικές αμυντικές δυνατότητες και οδηγεί στην πράξη σε απόσυρση του ελληνικού πολεμικού ναυτικού από την ανατολική Μεσόγειο.

Ταυτόχρονα με τα πιο πάνω η αραβική άνοιξη έχει αποσταθεροποιήσει και αποδυναμώσει τις αραβικές χώρες της περιοχής όπως η Αίγυπτος, η Συρία και η Λιβύη. Η εμπλοκή τους στα πράγματα της περιοχής είναι σήμερα εξαιρετικά περιορισμένη. Όλα τα πιο πάνω δημιουργούν ένα στρατηγικό κενό ισχύος και επιρροής στην περιοχή της ανατολικής Μεσογείου. Οι προσπάθειες κάλυψης του από διάφορες δυνάμεις προκαλούν με τη σειρά τους αντιπαραθέσεις και αναταράξεις. Να σημειώσουμε ότι ιστορικά η περιοχή είχε ειρήνη και σταθερότητα μόνο όταν βρισκόταν κάτω από τον άμεσο ή έμμεσο στρατηγικό έλεγχο μιας δύναμης (Μακεδόνες, Ρωμαίοι, Βυζαντινοί, Άραβες, Οθωμανοί κ.λπ.)

Η πρώτη δύναμη που συστηματικά και με σχέδιο προσπαθεί να καλύψει το κενό αυτό είναι η νέο-οθωμανική Τουρκία. Με σχέδιο (δόγμα στρατηγικού βάθους) και πρόγραμμα (πολιτική και αμυντική αυτονομία) και αξιοποιώντας την οικονομική της μεγέθυνση διευρύνει την πολυεπίπεδη παρουσία της στην ευρύτερη περιοχή. Ιδιαίτερα αξιοπρόσεκτα είναι τα βήματα και οι σχεδιασμοί στον τομέα των ναυτικών εξοπλισμών και δραστηριοτήτων. Αποκτά νέες ισχυρές μονάδες επιφανείας και μεγάλο αριθμό σύγχρονων υποβρυχίων, ενισχύει τον στόλο της στην ανατολική Μεσόγειο, ενώ έχει συγκροτήσει ειδική δύναμη (task force) αποτελούμενη από τέσσερεις φρεγάτες και ένα υποβρύχιο και με την οποία περιπολεί στη Μεσόγειο. Προγραμματίζει δε την απόκτηση και μεσαίου μεγέθους αεροπλανοφόρου που θα της επιτρέπουν να διεξάγει επιχειρήσεις μακράν των τουρκικών ακτών. Ανάλογη όμως ενίσχυση και αλλαγή του ναυτικού του δόγματος επιχειρεί το Ισραήλ που από την παράκτια άμυνα περνά στις ανοικτές θάλασσες. Προχωρεί σε διπλασιασμό της δύναμης υποβρυχίων του από 3 σε 6 και απόκτηση μεγαλύτερου εκτοπίσματος και δυνατοτήτων σκαφών επιφανείας. Υπογράφει συμφωνίες αμυντικής συνεργασίας και όχι μόνο με την Κυπριακή Δημοκρατία, την Ελλάδα και τις χώρες της βαλκανικής με τις οποίες ασκούνται σε συστηματική βάση οι ένοπλες του δυνάμεις. Στην περιοχή επιστρέφει ως ένα σημείο και ο ρωσικός στόλος σε μία επίδειξη του αυξημένου ενδιαφέροντος της Μόσχας. Μικρές κινήσεις κάνει και το Ιράν που απέστειλε δύο φορές ναυτικές δυνάμεις σε συριακά λιμάνια, ενώ παράλληλα εκδήλωσε και ενδιαφέρον για εμπλοκή στα ενεργειακά θέματα του Λιβάνου.

Όπως επισημάναμε και πιο πάνω η περιοχή της ανατολικής Μεσογείου έχει εισέλθει αντικειμενικά σε μία μακρά περίοδο αστάθειας και στρατηγικού ανταγωνισμού. Η ανακάλυψη σημαντικών κοιτασμάτων φυσικού αερίου όπως όλα δείχνουν θα οδηγήσει σε πρόσθετες αντιπαραθέσεις και εντάσεις. Το πρόσφατο επεισόδιο ανάμεσα σε τουρκικά και ισραηλινά αεροσκάφη είναι το τελευταίο δείγμα των αντιπαραθέσεων αυτών. Τα νέα αυτά δεδομένα θα πρέπει να μας οδηγήσουν σε μία αναθεώρηση και διεύρυνση της εθνικής μας στρατηγικής, η οποία δεν μπορεί να συνεχίσει να λειτουργεί μονοσήμαντα και με κέντρο βάρους το Κυπριακό. Η αποδυνάμωση της Ελλάδας δημιουργεί ένα σημαντικό κενό που με σύνθετο τρόπο και ενέργειες πρέπει να καλύψουμε.

Ο κ. Πέτρος Ζαρούνας είναι διεθνολόγος και πρόεδρος της επιτροπής διεθνών σχέσεων του Δημοκρατικού Κόμματος

Τέρμα στις στρεβλώσεις και στα εγκληματικά κενά

Της **ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ**

Η κρατική παρέμβαση για διάσωση της Λαϊκής Τράπεζας επιβεβαίωσε τις ανησυχίες για διαχρονικά κενά στη λειτουργία του τραπεζικού συστήματος, που διαφάνηκε ωστόσο πιο έντονα λόγω της έκθεσής του στα ελληνικά τοξικά ομόλογα. Η κατάσταση έφτασε στο απροχώρητο, αφού το ίδιο το κράτος αναγκάστηκε να εμπλακεί, με ένα πιθανό τεράστιο κόστος για το ίδιο αλλά και για τον φορολογούμενο πολίτη.

Αν θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς με τους πολίτες αλλά και τους εαυτούς μας, δεν πρέπει να κρυβόμαστε πίσω από το δάχτυλό μας, αλλά να επικεντρωθούμε στα κορυφαία προβλήματα της κυπριακής οικονομίας και να αναζητήσουμε λύσεις. Οι λόγοι που οδήγησαν στα ψηλά επιτόκια και στα προβλήματα λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος είναι πολλαπλοί και προφανείς:

1. Τάσεις κερδοσκοπίας και οικονομικού τυχοδιωκτισμού στο τραπεζικό σύστημα.

2. Μη εφαρμογή ορθολογιστικών κανόνων διασποράς κινδύνου.

3. Λανθασμένες επενδύσεις στο εξωτερικό, σε άγνωστες και επικίνδυνες αγορές.

4. Φυγάδευση δισεκατομμυρίων ευρώ προς τρίτες χώρες, για αμφιβόλου αξίας επενδύσεις ή τοποθετήσεις, γεγονός που στράγγισε την οικονομία από ρευστότητα, ωθώντας τα επιτόκια σε πρωτόγνωρα ύψη.

5. Ελλιπής εποπτεία και έλεγχος από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές, δηλαδή την Κεντρική Τράπεζα και ίσως το Υπουργείο Οικονομικών.

6. Δυσλειτουργίες στην αγορά και πιθανή λειτουργία καρτέλ ή άλλων περιοριστικών πρακτικών στο τραπεζικό μας σύστημα.

7. Ψηλά επιτοκιακά περιθώρια, δηλαδή μεγάλη διαφορά μεταξύ επιτοκίων καταθέσεων και δανείων, που εφαρμόζονται στην Κύπρο και που είναι υπερδιπλάσια των αντίστοιχων της Ευρωζώνης.

8. Ηγεμονικές αμοιβές και άλλα προνόμια των λεγόμενων «golden boys», που δεν είναι υπερβολή να λεχθεί ότι υπό τις παρούσες συνθήκες ξεπερνούν τα όρια του σκανδάλου. Χωρίς περιστροφές, θα πρέπει να αναγνωρίσουμε τις στρεβλώσεις και τα εγκληματικά κενά στο σύστημα.

Έχω την ισχυρή άποψη πως έφτασε η ώρα της εξυγίανσης και της διαφάνειας. Έχουμε άλλωστε φορτώσει πολλά στον λαό. Τα όρια της αντοχής του έχουν ήδη ξεπεραστεί προ πολλού.

Υπό τις περιστάσεις, η διεξαγωγή έρευνας προς τρεις κατευθύνσεις είναι επιβεβλημένη. Συγκεκριμένα:

Πρώτον, ο γενικός εισαγγελέας θα πρέπει να κληθεί ή να κινηθεί αυτεπάγγελτα για να διερευνήσει το ενδεχόμενο διάπραξης ποινικών αδικημάτων. Από στοιχεία που βγήκαν στη δημοσιότητα, η περίπτωση διάπραξης τέτοιων αδικημάτων φαντάζει πολύ πιθανή. Μπροστά στον νόμο είμαστε όλοι ίσοι και καμία εξαίρεση δεν πρέπει να γίνεται. Δεύτερον, απαιτείται μια ξεχωριστή, τεχνοκρατικής υφής έρευνα, αναφορικά με τον ρόλο και τη συμπεριφορά των διοικήσεων των τραπεζών, όπως και των αρμόδιων θεσμικών οργάνων του κράτους, ιδιαίτερα της Κεντρικής Τράπεζας και του Υπουργείου Οικονομικών.

Τρίτον, θα πρέπει να διερευνηθούν οι πιθανές πολιτικές ευθύνες, οι οποίες, όπως διδάσκει η ιστορία, δύσκολα αποδίδονται και ακόμη πιο δύσκολα αναλαμβάνονται. Κατά την άποψή μου, πολιτικές ευθύνες υπάρχουν σίγουρα στην κυβέρνηση, που έχει τη γενική ευθύνη λειτουργίας του κράτους και των θεσμών, αλλά και σε πολιτικούς και κόμματα που καθημερινά τοποθετούνται δημόσια.

Η κάθαρση και η διαφάνεια είναι η μοναδική οδός που μπορεί να οδηγήσει στη διόρθωση και την ανάκαμψη. Ο χρόνος λειτουργεί εις βάρος μας. As κινηθούμε γρήγορα.

Η κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου είναι ευρωβουλευτής του ΔΗΚΟ, της ομάδας των Σοσιαλιστών και Δημοκρατών.

Οικονομική Κρίση-Κοινωνική Κρίση-Υπαρξιακή Κρίση

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΛΟΥΚΑΪΔΗ**

Αγαπητοί φίλοι, πρέπει το συντομότερο να αναγνωρίσουμε ότι σε όλα αυτά που συμβαίνουν, οικονομική κρίση-κοινωνική κρίση-χρεοκοπίες-μηχανισμοί στήριξης κ.λπ., το χειρότερο είναι το αίσθημα φόβου που νοιώθουμε όλοι. Φοβόμαστε. Φοβόμαστε ότι θα χάσουμε την καλοπέρασή μας και τα προνόμιά μας, ότι τα κεκτημένα θα μειωθούν, λιγότερες διακοπές, λιγότερα ιδιαίτερα, όχι τόσο συχνά στα εστιατόρια, στα καφενεία και στα ξενυχτάδικα.

Φοβόμαστε τη στιγμή που θα αποκαλύψουμε στην οικογένειά μας ότι θα πρέπει να σφίξουμε τα ζωνάρια, να μειώσουμε τα έξοδα στον μπακάλη, να μειώσουμε τον λογαριασμό του ηλεκτρικού ρεύματος και του νερού αλλά και να σταματήσουμε τη συνδρομή της καλωδιακής. Ο γιος μας δεν θα ξαναπάει στην ακαδημία futsal, αλλά θα αναγκαστεί να παίξει ποδόσφαιρο με τα γειτονόπουλα, η κόρη μας θα σταματήσει το μπαλέτο και θα αναγκαστεί να παίξει με τις ξαδέλφες τις βασιλέα, και άλλα, και άλλα πολλά.

Και όμως, αγαπητοί μου φίλοι, μέσα από την κρίση μπορούν να αναπηδήσουν και ωραία πράγματα τα οποία σήμερα δεν μπορούμε να τα δούμε, διότι μας εξουσιάζει ο φόβος της στέρησης. Όταν τα παιδιά σταματήσουν να τρέχουν από τη μία δραστηριότητα στην άλλη, καθημερινά και κάθε απόγευμα, θα μαζευτούν στο σπίτι και εσείς θα σταματήσετε το τρελό και αγχωτικό απογευματινό ράλι από το τένις στα αγγλικά και από τα αγγλικά στο ποδόσφαιρο κ.λπ. Αφού περάσουν μερικές μέρες που τα παιδιά μας έχουν μαζευτεί στο σπίτι, θα αντιληφθούν ότι στην πολυκατοικία ή στην γειτονιά έχει κι άλλα παιδιά που ψάχνουν για παρέα. Θα βγουν στους δρόμους και θα αρχίσει να υπάρχει και πάλι η γειτονιά και ποιος ξέρει και η γειτονική φιλία και αλληλεγγύη.

Και τα παιδιά θα αρχίσουν και πάλι να παίζουν και θα γίνουν και πάλι παιδιά και εμείς θα σταματήσουμε το τρέξιμο και θα γίνουμε ξανά γονείς. Επακόλουθο της μείωσης του τρεξίματος και του στρες θα είναι βεβαίως και η μείωση της αρτηριακής πίεσης, των καρδιακών νοσημάτων και των εγκεφαλικών επεισοδίων.

Αφού τα λεφτά για τα εστιατόρια και τα «κλαμπ» δεν θα υπάρχουν, το βράδυ του Σαββάτου, αν το επιτρέπουν τα οικονομικά μας, θα αγοράσουμε μισό κιλό χοιρινό και θα ψήσουμε σουβλάκια για την οικογένεια, στη βεράντα μας. Θα φάμε σαν οικογένεια και θα επικοινωνήσουμε σαν οικογένεια. Τα σουβλάκια θα μυρίσουν στο γείτονα και θα ακολουθήσει το παράδειγμα και πριν καλά το καταλάβουμε θα τρώμε μαζί σουβλάκια στη βεράντα ή στην αυλή. Και μπορεί να μην είναι σουβλάκια, διότι κοστίζουν, αλλά ένας απλός καφές. Και επειδή η καλωδιακή δεν είναι πληρωμένη δεν θα μπορούμε να δούμε ποδόσφαιρο ή το «Ελλάδα έχεις ταλέντο» (τι ταλέντο διερωτώμαι) και θα αναγκαστούμε να παίξουμε τάβλι, πιλότα, μπιρίμπα. Και θα αναγκαστούμε, διότι θα έχουμε περίσσιο χρόνο, να κάνουμε παρέα και να επικοινωνήσουμε. Να μιλήσουμε για τη ζωή, για το τι είναι αληθινό και τι είναι ψεύτικο.

Δεν θα μιλάμε με του φίλους μας και την ίδια ώρα να στέλνουμε μηνύματα στο κινητό ή να προσπαθούμε να βρούμε κάποια άχρηστη πληροφορία στο iPad μας. Θα επικοινωνούμε με τους ανθρώπους με τους οποίους είμαστε πρόσωπο με πρόσωπο και όχι με αυτούς που κάθονται κάπου αλλού με άλλους ανθρώπους πρόσωπο με πρόσωπο.

Και αφού επικοινωνήσουμε θα μπορέσουμε να κατανοήσουμε και να βοηθήσουμε ο ένας τον άλλο. Και επιπλέον θα φύγει και ο ΦΟΒΟΣ για τους άλλους ανθρώπους, ότι μπορεί να μας κάνουν κακό ή για το ότι μπορεί να είναι και καλύτεροι μας.

Γι' αυτό φίλοι μου as διευρύνουμε τη σκέψη μας και as ανακαλύψουμε τις ευκαιρίες μέσα από τις δυσκολίες. As ανακαλύψουμε και as βιώσουμε το καλό μέσα από το φαινομενικά κακό.

Και θα επιβεβαιώσουμε επιτέλους το όνομα μας.

Άνθρωπος: Το ον που ανήκει στα πρωτεύοντα θηλαστικά και έχει την ικανότητα να στέκεται όρθιο και να παράγει έναρθρο λόγο.

Έτσι as σταθούμε από τώρα όρθιοι και όχι γονατισμένοι από τον φόβο της στέρησης και as παράγουμε έναρθρο λόγο. Θυμάστε ότι ο φόβος δεν είναι φυσικό συναίσθημα στον άνθρωπο όπως η αγάπη, αλλά επίκτητο, φτιαχτό και ψεύτικο.

Σημαντικές επιστημονικές Ημερίδες ευαισθητοποίησης για την Πολλαπλή Σκλήρυνση

Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Πολλαπλής Σκλήρυνσης στο πλαίσιο των εκδηλώσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού τις οποίες πραγματοποιεί με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Πολλαπλής Σκλήρυνσης η οποία καθιερώθηκε να γιορτάζεται κάθε τελευταία Τετάρτη του Μάη διοργανώνει δύο σημαντικές Επιστημονικές Ημερίδες.

Οι ημερίδες θα πραγματοποιηθούν στη Λευκωσία, στις 2 Ιουνίου στο ξενοδοχείο Hilton Park από τις 9.30πμ-13.00μμ, υπό την αιγίδα του Υπουργού Υγείας Δρα Σταύρου Μαλά και στη Λεμεσό στις 3 Ιουνίου, στο ξενοδοχείο Ajax, από τις 9.30πμ-13.00μμ υπό την αιγίδα της Υπουργού Εργασίας, Σωτηρούλας Χαραλάμπους.

Για τις νεότερες εξελίξεις στη θεραπεία της Πολλαπλής Σκλήρυνσης θα μιλήσει ο Δρ Νικόλαος Φάκας, Επιμελητής της Νευρολογικής Κλινικής 401 του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών, ενώ οι νευρολόγοι Δρ Μιχάλης Πρωτοπαπάς και Δρ Μάριος Παντζαρής θα αναφερθούν στα Επιδημιολογικά δεδομένα και την παθογένεια στην Πολλαπλή Σκλήρυνση.

Για τις ψυχολογικές προκλήσεις στην πολλαπλή σκλήρυνση θα μιλήσουν ο ψυχολόγος Ζήνωνας Γεωργίου και η ψυχοθεραπεύτρια Μαρίνα Ζαννέτη και τέλος η Διευθύντρια του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες Χριστίνα Φλουρέντζου και η Λειτουργός Νατάσα Μιχαήλ θα ενημερώσουν για τα δικαιώματα και ωφελήματα των ασθενών από το Τμήμα τους.

Η παρουσία του κοινού στις διαλέξεις προϋποθέτει δήλωση συμμετοχής μέχρι τις 30 Μαΐου στο τηλέφωνο 22 59 09 49. Η είσοδος είναι ελεύθερη.

Μελαγχολία της Κυριακής

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΗΛΙΑΔΗ**

Την ώρα που σύρονται αυτές οι γραμμές δεν είναι ακόμα γνωστή η θέση και απόφαση του λεγόμενου «ενδιάμεσου χώρου» για τις προεδρικές εκλογές. Όποια όμως κι αν είναι η απόφασή τους, ήδη την έχουν οι ίδιοι από μόνοι τους υπονομεύσει με την πολιτική τους διγλωσσία. Και οι «ενδιάμεσοι» τώρα συνειδητοποιούν με θλίψη πως «ενδιάμεσος χώρος» δεν υπάρχει. Υπάρχει μόνο Δεξιά και Αριστερά. Και ανάμεσά τους ένας κόσμος κινητός, ασυνάρτητος, που ιδεολογικά παραπαίει, νεροκουβαλητής πότε στον μύλο της μιας άκρας, πότε της άλλης. Ένας κόσμος δίχως πολιτική συγκεκριμένη, δίχως συνέπεια και κατεύθυνση, γεμάτος από ηγέτες αοριστολόγους, άτολμους, ψευδαισθησιαζόμενους και παραζαλισμένους. Ανάμεσά τους μπερδεύονται πολλοί εγκάθετοι της Αριστεράς, που επιτείνουν τη σύγχυση σκόπιμα.

Από τον «ενδιάμεσο χώρο» λείπει η ειλικρίνεια, η παρρησία. Ζει σ' ένα καθεστώς θεσμοποιημένης υποκρισίας. Η επιεικής εξήγησή του είναι κυρίως ιστορική. Είναι φαινόμενο πολιτικής ατολμίας, που σφυρηλατήθηκε από τη μανία τους να είναι πάντα «μέσα στα πράματα» – διάβαζε ρουσφέτι.

Όμως, ο Μακάριος, τον οποίο επικαλούνται, κληροδότησε, σε μια γενιά ανθρώπων ανίκανη να τον καταλάβει, ένα κόσμο με αγωνιστικότητα, καρτερικότητα, πιστό στις ελληνικές του παραδόσεις και καταγωγή. Και πώς κατάντησαν αυτόν τον λαό; Τον κατέστρεψαν για να …τον «αξιοποιήσουν»! Τον εκμεταλλεύτηκαν, εκπορνεύοντάς τον. Και τι απέμεινε; Οι εκμεταλλευτές με αδειανά χέρια: χωρίς εκμεταλλεύσιμο κεφάλαιο.

Τον τελευταίο καιρό παρακολουθούμε άναυδοι συναντήσεις πολιτικών ηγετών για σύμπηξη μετώπου για εκλογές ενός γύρου. «Ευγενής προσπάθεια» θα πει ο αφελής. Όμως, αυτό που φαίνεται είναι ένα πολλοστημόριο του πραγματικού. Όπως τα παγόβουνα, που το κύριο σώμα είναι υποβρύχιο. Εκείνο που πραγματικά γίνεται σ' αυτές τις ανώμαλες επαφές, είναι παζάρια, συναλλαγές, ελιγμοί. Και ο λαός διαβάζοντας αυτά που διοχετεύονται στα ΜΜΕ, νομίζει πως μπορεί να κρίνει. Σάμπως να διαθέτει τα πραγματικά δεδομένα.

Η Αριστερά και η Δεξιά τώρα.

Η μαρξιστική σχολή δίδαξε την υποχρεωτική, ολοκληρωτική στράτευση των πάντων στην πολιτική. Αυτό τη συνέφερε και κατόρθωσε να το επιβάλει. Το περίεργο, όμως, αλλά και αστείο, είναι πως αυτό έγινε νόμος και για τους άλλους, αυτούς που ξεσκίζουν τα ρούχα τους για τον φιλελευθερισμό τους. Και οι δύο, όταν τους χρειάζεται μία γαλαρία ενεργός, που να μπαίνει στο παιχνίδι, στέλλουν στον διάβολο και Δημοκρατία και Ελευθερία και ανιδιοτέλεια και κηρύσσουν τον ιερό πόλεμο, την υποχρέωση των πάντων να αλληλοφαγωθούν για λογαριασμό τους.

Με αυτά κι αυτά, οι ευγενέστεροι αποσύρονται, απέχουν – για να μην υποκύψουν. Τους λένε «αδιάφορους» ή «απολιτικούς». Δεν είναι! Είναι ανίκανοι να συνθηκολογήσουν, είναι ανίκανοι να επιβραβεύσουν το ελαστικό. Δεν ανέχονται να παίρνονται αποφάσεις ερήμην του λαού, εις βάρος του λαού – αλλά πάντα στο «όνομα του λαού» και με του λαού το ψευδώνυμο.

Υ.Γ. Στον λεγόμενο «ενδιάμεσο χώρο» υπάρχουν δύο άτομα που θα μπορούσαν να οδηγήσουν νικηφόρα την κούρσα των προεδρικών εκλογών. Ποια είναι; Τα ξέρουν καλύτερα οι ηγέτες των κομμάτων, όμως δεν βολεύουν τις ανομολόγητες σκέψεις τους. Τελικά, οι «ενδιάμεσοι» ηγέτες δεν σκέπτονται, απλώς συσκέπτονται.

Το πιο πάνω κείμενο γράφτηκε την Πέμπτη. Σήμερα είναι Κυριακή. Μελαγχολήστε…

AP

Ο ΣΥΡΙΖΑ, η τρόικα και το Μνημόνιο

Του **ΣΤΑΥΡΟΥ ΛΥΓΕΡΟΥ**

Δεν είναι η πρώτη φορά που ξένοι παράγοντες επιχειρούν να επηρεάσουν με δηλώσεις το εκλογικό αποτέλεσμα. Τα τωρινά, όμως, δεν έχουν προηγούμενο. Οι Έλληνες βομβαρδίζονται επικοινωνιακά για να πειθαναγκαστούν να μην ψηφίσουν τον ΣΥΡΙΖΑ. Απειλούνται ότι η «εγκατάλειψη του Μνημονίου ισοδυναμεί με έξοδο από την Ευρωζώνη». Οι εγχώριοι προπαγανδιστές, μάλιστα, έχουν πει τις πιο χονδροειδείς και αντιαισθητικές υπερβολές. Στις 6 Μαΐου αποδείχθηκε ότι το Μνημόνιο τρώει τους υποστηρικτές του. Το ΠΑΣΟΚ καταβαραθρώθηκε στο 13%. Ο ανερχόμενος μέχρι το 2010 ΛΑΟΣ βρέθηκε εκτός Βουλής. Η διεκδικούσα την αυτοδυναμία Ν.Δ. δεν άγγιξε το 19%. Τα κόμματα της κ. Μπακογιάννη και του κ.Μάνου έμειναν εκτός Βουλής. Το ίδιο και η νεοπαγής Δημιουργία Ξανά. Αντιθέτως, οι κάθε είδους αντιμνημονιακοί επιβραβεύθηκαν.

Η εκτόξευση του ΣΥΡΙΖΑ οφείλεται στην αγωνιώδη προσπάθεια απεγκλωβισμού από μία πολιτική που συσσωρεύει οικονομικά και κοινωνικά ερείπια. Το εκλογικό αποτέλεσμα είναι η ύστατη κραυγή απόγνωσης μίας καταστρεφόμενης κοινωνίας πριν διολισθήσει σε βίαιες αντιδράσεις. Η καθεστωτική τύφλωση, όμως, εμποδίζει τις άρχουσες ελίτ να δουν την πραγματικότητα. Για να νομιμοποιήσουν το Μνημόνιο το ταυτίζουν με την παραμονή στην Ευρωζώνη. Ετσι, όμως, υπονομεύουν τον ευρωπαϊσμό της ελληνικής κοινής γνώμης.

Η πραγματική υποχρέωση της Ελλάδας προς την Ευρωζώνη (και κυρίως προς τον εαυτό της) δεν είναι η εφαρμογή του Μνημονίου, αλλά η αποτελεσματική συρρίκνωση του ελλείμματος και η ανάπτυξη. Το πολιτικό σύστημα που έριξε την οικονομία στον γκρεμό διέπραξε και ένα διά παραλείψεως έγκλημα. Αντί να επεξεργαστεί ένα ρεαλιστικό πολιτικό σχέδιο, βολεύτηκε με τη συνταγή που ήρθε ντελίβερι από την τρόικα. Τα αποτελέσματα είναι γνωστά. Αντί για ανασυγκρότηση έχουμε ερείπια.

Οι βασικοί υπεύθυνοι κατηγορούν τον ΣΥΡΙΖΑ για αντιευρωπαϊσμό. Το πρόβλημα του ΣΥΡΙΖΑ, όμως, είναι άλλο. Εκτοξεύεται εκλογικά, επειδή πρεσβεύει τον απεγκλωβισμό από το Μνημόνιο. Η σε ελάχιστο χρόνο μεταλλαγή σε κόμμα εξουσίας, όμως, είναι από μόνη της πολύ δύσκολη. Πολύ περισσότερο όταν πρέπει να συντελεσθεί σε συνθήκες δημοσιονομικής ασφυξίας.

Οι πιθανότητες να τα καταφέρει είναι λίγες, κυρίως επειδή ούτε αυτός διαθέτει αξιόπιστο εναλλακτικό σχέδιο. Χωρίς τέτοιο σχέδιο, όμως, η δέσμευσή του για απεγκλωβισμό ή θα νοθευθεί στην πράξη ή θα οδηγήσει σε τυχοδιωκτισμό. Μία κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ δεν θα έλθει αντιμέτωπη μόνο με τις εγγενείς αδυναμίες της. Το ευρωιερατείο θα τη στριμώξει για να αποτρέψει τους υπόλοιπους αδύναμους κρίκους της Ευρωζώνης να στραφούν προς την Αριστερά. Η τρόικα εμμένει δογματικά σε μία πολιτική, η οποία, εάν δεν μεσολαβήσουν διορθωτικές παρεμβάσεις, οδηγεί σε κατάρρευση. Οι εγχώριες άρχουσες ελίτ θα επιχειρήσουν να φορτώσουν στον ΣΥΡΙΖΑ τον «μουτζούρη». Η Ελλάδα, όμως, δεν χρειάζεται αποδιοπομπαίο τράγο. Εχει ζωτική ανάγκη από ανασυγκρότηση, που, όμως, δεν μπορούν να πραγματοποιήσουν οι βασικοί υπεύθυνοι για την κατάντια. Εκτός των άλλων, και επειδή -όπως έδειξε η κάλπη- δεν τους εμπιστεύεται ο λαός. Η τρόικα ισχυρίζεται ότι το Μνημόνιο δεν εφαρμόστηκε, αλλά δεν καταγγέλλει όσους -κατ' αυτήν- δεν το εφάρμοσαν. Αντιθέτως, κάνει προεκλογική εκστρατεία υπέρ των απαξιωμένων, αλλά υπάκουων κομμάτων, απειλώντας τους Ελληνες. Είναι τυχαίο, άραγε, ότι η τρόικα σχεδόν ταυτίζεται με τις εγχώριες δυνάμεις, που κυοφόρησαν και επωφελήθηκαν περισσότερο από την κλεπτοκρατία;

Η τρόικα ισχυρίζεται ότι το Μνημόνιο δεν εφαρμόστηκε, αλλά δεν καταγγέλλει όσους -κατ' αυτήν- δεν το εφάρμοσαν

Η άμαξα και το άλογο

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ**

Μία κοσμογονία συμβαίνει στο πολιτικό σύστημα ολόκληρης της Ευρώπης. Θα συνέβαινε κάποια στιγμή, μετά την παταγώδη αποτυχία των πολιτικών και των πολιτικών σχηματισμών, που με ρυθμούς γεωμετρικής προόδου έβαζαν την μικροπολιτική πάνω από την ουσιαστική πολιτική, την πελατειακή σχέση πάνω από οράματα και αξίες, που επέλεγαν τον εύκολο δρόμο της παροχολογίας και της αναξιοκρατίας. Ήταν επόμενο να υποστούν τον λαϊκό «λιθοβολισμό» όσοι έκτισαν πολιτικά παλάτια στην άμμο του πολιτικού λαϊκισμού, αλλά και αρκετοί πραγματικά παλάτια στη βρωμιά της διαφθοράς και της διαπλοκής.

Οι Ευρωπαίοι πολίτες που –για να τα λέμε όλα– φέρουν ακέραιη τη συνυπευθυνότητα της στήριξης ενός σαθρού συστήματος. Τώρα που αντιλαμβάνονται ότι το πελατειακό κράτος δεν έχει πια να τους προσφέρει ούτε «νερό και στάρι», ξύπνησαν και θέλουν εκδίκηση από την κεφαλή του. Αυτά «εις τας Ευρώπας» και ιδιαίτερα την Ελλάδα και τις άλλες μεσογειακές χώρες.

Στην Κύπρο, έχουμε ως συνήθως μία χρονική καθυστέρηση στην εμφάνιση των πανευρωπαϊκών πολιτικών φαινομένων. Το γνωστό «delay syndrom». Η αποθυμία και η ψωροπερηφάνια δεν μας επιτρέπει να αναγνωρίσουμε τα λάθη και οδηγεί τις κοινωνικές εκρήξεις να εμφανίζονται μετά το πανηγύρι.

Το πολιτικό μας σύστημα έχει στις επερχόμενες προεδρικές εκλογές την ευκαιρία να πάρει ξανά την κατάσταση στα χέρια του. Να ηγηθεί πριν οι εξελίξεις το καταπλακώσουν. Ιδιαίτερα από την ώρα που η κυβέρνηση και ο Πρόεδρος το μόνο πλέον που παρακαλούν είναι να προλάβουν να τελειώσουν την «καταραμένη» βάρδια πριν το πλοίο βουλιάξει, οι υπόλοιποι μπορούν να παρουσιάσουν τη δική τους συνταγή για να ξαναγίνει η Κύπρος χώρα με κύρος και ουσιαστική αξιοπρέπεια, χώρα που παρά το ιδιαίτερό της πρόβλημα κέρδιζε τον σεβασμό και απολάμβανε την εμπιστοσύνη των ξένων κυβερνήσεων και πολιτών. Κατ' επέκταση, να είναι η χώρα μας ασφαλές καταφύγιο για κάθε σοβαρό επενδυτή, αλλά και πολιτικά ισχυρή απέναντι στην τουρκική απειλή που ουδόλως έχει εξαλειφθεί.

Όνειρα θερινής νυκτός... Την ώρα που υπουργός Οικονομικών και διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας μάς προετοιμάζουν για τον Μηχανισμό, πρώτο θέμα συζήτησης και ειδησεογραφίας εξακολουθεί να είναι αν θα τα βρει ο Καρογιάν με τον Ομήρου και ο Καρογιάν με τον Άντρο Κυπριανού. Αν δηλαδή το ανατολίτικο παζάρι της εξουσίας καταφέρει να μας επιβάλει για άλλη μία φορά Πρόεδρο.

Και εδώ είναι που θέλω να σταθώ. Η σημερινή κατάσταση απαιτεί περισσότερο παρά ποτέ ηγεσία. Ηγέτη με στόχους, πρόγραμμα και σχέδιο. Στο προεδρικό μας σύστημα ο Πρόεδρος απολαμβάνει σχεδόν βασιλικών αρμοδιοτήτων. Χρειαζόμαστε άνθρωπο που θα μας βγάλει από τον βάλτο στον οποίο βουλιάζουμε και θα μας οδηγήσει στο αύριο.

Παρακολουθώ ανελλιπώς τις προσπάθειες του λεγόμενου ενδιάμεσου χώρου να συμφωνήσει σε κοινή κάθοδο στις προεδρικές, κυρίως για να διασωθούν οι ηγεσίες των κομμάτων που τον συνιστούν. Αλλά και την εμφανή προσπάθεια να βρεθεί ο τρόπος που και το ΑΚΕΛ θα συνταχθεί με αυτό το σχήμα, από την ώρα που ο κ. Χριστόφιας έριξε λευκή πετσέτα. Δεν θεωρώ κακό κόμματα να συνασπίζονται γύρω από ένα κοινό πολιτικό στόχο, μια πολιτική πρόταση, ένα όραμα. Αυτό είναι θεμιτό. Είναι μέρος των δημοκρατικών τους καθηκόντων.

Η πολιτική των σκοπιμοτήτων που μας φόρτωσε Χριστόφια, τώρα θέλει Πρόεδρο «μαριονέτα»;

Αντιδρώ όμως όταν βλέπω τα κόμματα που για τις μικροπολιτικές τους σκοπιμότητες μας φόρτωσαν τον Δημήτρη Χριστόφια για Πρόεδρο, σήμερα να επιχειρούν να μας επιβάλουν ένα Πρόεδρο μαριονέτα. Πού έχει ξανακουστεί σε προεδρικό σύστημα να συμφωνείται πρώτα η πολιτική που θα ακολουθηθεί για την επόμενη πενταετία και μετά ο άνθρωπος που θέλουν να ηγηθεί της χώρας; Μια πολιτική μάλιστα που το μόνο στο οποίο επιχειρεί να δώσει έμφαση είναι στο τι δεν αποδέχεται και όχι τι θέλει να πετύχει; Να μπαίνει η άμαξα μπροστά και να ψάχνουμε κάποιο άλογο που να φαίνεται «όμορφο» να την σπρώξει; Και τι θα κάνει αύριο αυτό το «άλογο» αν εκλεγεί με τα χίλια λουριά των μικροκομματικών δεσμεύσεων, όσο καλές προθέσεις και αν έχει;

Πολλοί ήλπιζαν ότι τα πράγματα στην Κύπρο κάποια στιγμή θα εξελίσσονταν και θα άλλαζαν προς το καλύτερο. Συμφωνώ και έχω αγωνιστεί έντονα για ένα νέο ύφος πολιτικής. Δεν δείχνουν όμως ότι θα αλλάξουν σύντομα αναίμακτα. Θα πρέπει πρώτα να αιματοκυλιστούμε με το χτες που θέλει να δώσει την τελευταία μάχη της βολέψης και της επιβίωσης του στις πλάτες μας.

www.sophocleous.info

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Το τσίρκο και ο Μάκης

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ**

Η μεγαλύτερη παγίδα στην πολιτική είναι η οδός του πολιτικού εξευτελισμού, όπου όταν το καταλάβεις ότι τη διανύεις, είναι πλέον αργά. Στη Νήσο των Αγίων ο πολιτικός εξευτελισμός βρίσκεται σε έξαρση. Εδώ και μήνες τα κόμματα του Κέντρου, λένε πως θέλουν να κάνουν συμμαχία. Ωραία. Αυτά έλεγε ξανά ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ, όταν προσπαθούσε να κερδίσει την προεδρία της Βουλής τον Μάιο του 2011, ότι είναι η ώρα του Κέντρου, για τη συνένωση του Κέντρου, για την κοινή πορεία του Κέντρου κ.λπ. κ.λπ. κ.λπ. Τίποτα όμως δεν έγινε. Καμία πρωτοβουλία δεν αναπτύχθηκε. Ας είναι. Εκείνο τελείωσε. Και βρισκόμαστε στο σήμερα. Όπου ενόψει προεδρικών εκλογών θυμηθήκαμε ξανά το Κέντρο και την κοινή πορεία.

Ασθμαίνοντας, λοιπόν, τα τέσσαρα κόμματα κατάφεραν και έκαναν μία Διακήρυξη. Αφού την άλλαξαν, την προσάρμοσαν, και έβαλαν και μία υποσημείωση, κατέληξαν. Κοινή Διακήρυξη.

Στις 16 Μαΐου έγινε συνάντηση Άντρου Κυπριανού και Μάριου Καρογιάν. Και μας ανακοίνωσαν ότι υπήρξαν συγκλίσεις στα κύρια σημεία της Διακήρυξης και συμφώνησαν ότι μπορούν να αφήσουν πίσω τα δευτερευούσης σημασίας ζητήματα στα οποία ενδεχομένως να υπάρχουν διαφωνίες. Κανείς όμως δεν μας διευκρίνισε ποια είναι τα δευτερευούσης σημασίας ζητήματα που υπάρχουν σε μια 11σέλιδη διακήρυξη. Μετά δε και την αντίδραση της ΕΔΕΚ (και των Οικολόγων για να είμαστε δίκαιοι), η υπόθεση ξεχάστηκε, ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ αναδιπλώθηκε και δεν μας ξαναείπε για δευτερευούσης σημασίας ζητήματα που υπάρχουν στη Διακήρυξη και μπορεί ο ίδιος να τα προσπεράσει για να επιτευχθεί σύμπτωση απόψεων και με το ΑΚΕΛ.

Και φθάνουμε στη «Μεγάλη Παρασκευή» του Κέντρου. 25 Μαΐου 2012. Και τι γίνεται; Οι τέσσερεις αρχηγοί φθάνουν στο σημείο να συζητούν τα αυτονόητα. Κατά πόσο δηλαδή η Διακήρυξη είναι διαπραγματεύσιμη ή όχι. Κατά πόσο ο υποψήφιος που θα βρουν (αν θα βρουν) θα είναι δεσμευμένος ή όχι με τη Διακήρυξη. Τελικά είχαμε τέσσερεις αποφάσεις/διευκρινίσεις και ένα ερώτημα (πάλι). Οι τέσσερεις διευκρινίσεις/αποφάσεις είναι:

Πρώτον. Ότι η προσπάθεια που καταβάλλεται για μέτωπο συνεργασίας, αφορά τα τέσσερα κόμματα και μόνον.

Δεύτερον. Η Διακήρυξη είναι αδιαπραγμάτευτη στην ολότητά της.

Τρίτον. Ο υποψήφιος που θα επιλεχθεί θα δεσμεύεται με τη Διακήρυξη.

Τέταρτον. Έως τις 31 Μαΐου (ερχόμενη Πέμπτη) πρέπει να ανακοινωθεί υποψήφιος.

Το ερώτημα όμως που δημιουργήθηκε είναι: Πόση ευελιξία θα έχει ο υποψήφιος του Κέντρου να μπορεί να διαπραγματευτεί την υποστήριξή του με το ΑΚΕΛ; Και εδώ υπήρξε και πάλι διαφωνία. Ο Μάριος Καρογιάν θεωρεί πως ο υποψήφιος πρέπει να έχει τόση ευελιξία όση απαιτείται για να μπορέσει να ενταχθεί στη συμμαχία και το ΑΚΕΛ. Ο Γιαννάκης Ομήρου θεωρεί πως ο υποψήφιος πρέπει να έχει την ευελιξία εκείνη που δεν θα καταπατείται και δεν θα αναιρείται ούτε και ένα γιώτα της διακήρυξης.

Ο υποψήφιος του Κέντρου να κάνει Διακήρυξη με υποσημειώσεις. Στο α΄ διαφωνεί το ΕΥΡΩΚΟ. Στο β΄ το ΑΚΕΛ. Στο γ΄ το ΔΗΚΟ. Και όλοι θα ζήσουν καλά κι εμείς καλύτερα...

Ποιος έχει δίκιο; Πολιτικά ομιλούντες ο Γιαννάκης Ομήρου. Συμφεροντολογικά και «εξουσιαστικά» ομιλούντες ο Μάριος Καρογιάν. Διότι αν θες να είσαι συνεπής στις θέσεις σου πρέπει να αποδεχτείς ότι ενδεχομένως να μη βρεθείς στην εξουσία. Αν όμως θες την εξουσία πάση θυσία, τότε και τις θέσεις σου αναιρείς και τις αρχές σου. Αυτό παρενθετικά.

Και φτάσαμε στο σίριαλ των ονομάτων. Προσέξτε τώρα τι γίνεται. Η «Κ» δημοσίευσε εδώ και μήνες (18 Μαρτίου 2012) το όνομα του Μάκη Κεραυνού, ότι είναι ο εκλεκτός του Μάριου Καρογιάν και ότι το ΑΚΕΛ ίσως να είναι θετικό με αυτό το όνομα. Φτάσαμε στην συνάντηση της Παρασκευής (25 Μαΐου), 2,5 μήνες μετά και ο Μάριος Καρογιάν ζήτησε πίστωση χρόνου για να διαβουλευτεί με τον Μάκη Κεραυνό. Ο δε κ. Κεραυνός δεν ξεκαθάρισε ποτέ ευθαρσώς. Ενδιαφέρεται ή όχι; Και αν ναι, θέλει και το ΑΚΕΛ; Ή μπορεί να είναι υποψήφιος μόνο του Κέντρου;

Δεν ξέρω αν ο κ. Κεραυνός ενδιαφέρεται. Αυτό όμως που είναι ξεκάθαρο είναι πως παρακολουθούμε ένα τσίρκο. Φθηνής παράστασης. Και δεν ξέρω κατά πόσο άνθρωποι με κύρος και με σοβαρότητα και εκτός της πολιτικής αρένας θα θέλουν να εμπλακούν σε αυτή τη φαρσοκωμωδία. Και αν τέλος έχουν πρόβλημα ας ρίξουν άλλες πέντε έξι υποσημειώσεις στη Διακήρυξη, να συμφωνήσει και το ΑΚΕΛ, να έχουμε το «μεγάλο μέτωπο» να τελειώνουμε. Κορόιδα.

tsangarisp@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Τα ερωτήματα των νέων εκλογών

Του **ΕΥΤΥΧΗ ΒΑΡΔΟΥΛΑΚΗ**

Τα βασικά ερωτήματα ενόψει των εκλογών της 17ης Ιουνίου διαμορφώθηκαν το βράδυ των προηγούμενων εκλογών και σχηματοποιήθηκαν ως διακύβευμα την ημέρα που προκηρύχθηκαν οι νέες. Από τα ερωτήματα που τίθενται κυριαρχούν κυρίως τρία: Πρώτον, υπάρχει ζωή έξω από το ευρώ; Δεύτερον, υπάρχει ευρώ έξω από το Μνημόνιο; Τρίτον, τι κάνουμε με την «αλλαγή» του πολιτικού τοπίου; Το κάθε κόμμα δίνει ήδη τις δικές του απαντήσεις, άλλες περισσότερο πειστικές, άλλες πιο αδύναμες, σε μια προεκλογική εκστρατεία η οποία μοιάζει να μην έχει τελειωμό.

Σε ό,τι αφορά το πρώτο ερώτημα, όλοι δηλώνουν ότι θέλουν την παραμονή της Ελλάδας στην Ευρωζώνη. Ακόμα και οι πλέον «αντιμνημονιακοί» ψηφοφόροι υποστηρίζουν την παραμονή στο ευρώ, όχι μόνο ως αναγκαία, αλλά και ως επιθυμητή επιλογή, σε ποσοστά που ξεπερνούν το 80%. Το ζήτημα είναι πόσο πειστικά στηρίζει ο πολιτικός λόγος του καθενός αυτόν τον στόχο.

Εδώ υπεισέρχεται το δεύτερο ερώτημα. Υπάρχει ευρώ χωρίς το Μνημόνιο; Η ΝΔ και το ΠΑΣΟΚ, παρά τις όποιες μεταξύ τους διαφοροποιήσεις, λένε όχι. Συζητάνε τροποποιήσεις, αλλαγές πολιτικής, παρατάσεις χρονοδιαγραμμάτων, κλπ, αλλά δηλώνουν σε όλους τους τόνους ότι καταγγελία του Μνημονίου ή μονομερείς ενέργειες που δεν προβλέπονται από αυτό, οδηγούν νομοτελειακά εκτός του ευρώ. Ο ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και άλλες δυνάμεις όπως οι «Ανεξάρτητοι Έλληνες» (Πάνος Καμμένος) λένε πως είναι εφικτό.

Πόσο πειστική είναι η θέση του καθενός και πόσο αποτελεσματική εκλογικά; Το «όχι» ακούγεται «λογικό» και υποστηρίζεται από το σύνολο των μεγάλων ευρωπαϊκών ομάδων (Κεντροδεξιούς, Σοσιαλδημοκράτες, Φιλελεύθερους), καθώς και τους περισσότερους παράγοντες της αγοράς, οι οποίοι λένε ότι η στήριξη της Ελλάδος απαιτεί και υλοποίηση των δεσμεύσεων που αυτή έχει αναλάβει.

Ωστόσο, η θέση αυτή υπονομεύεται από το γεγονός μετά από δύο δανειακές συμβάσεις και δύο χρόνια λιτότητας, το πρόβλημα δεν έχει λυθεί. Άρα, η κόπωση και η δυσπιστία τροφοδοτούνται από την αναποτελεσματικότητα της ακολουθούμενης πολιτικής. Παράλληλα, φωνές από το εξωτερικό που τονίζουν το πόσο επώδυνη είναι για όλη την Ευρωζώνη μια πιθανή έξοδος της Ελλάδας από αυτήν, οδηγούν πολλά στελέχη που υποστηρίζουν την καταγγελία του Μνημονίου να κλείνουν πονηρά το μάτι, λέγοντας «τα βλέπετε; Δεν συμφέρει ούτε αυτούς να μας βγάλουν εκτός». Η απάντηση σε αυτό το ερώτημα αναμένεται να είναι και η πιο κρίσιμη και σε αυτό αναμένεται να επικεντρώσουν την επιχειρηματολογία τους τα περισσότερα κόμματα.

Το τρίτο στοιχείο, που θα μετρήσει σε αυτές τις εκλογές είναι η διάθεση αλλαγής του πολιτικού σκηνικού. Και αυτό, προς το παρόν τουλάχιστον, φαίνεται να αποτελεί τον προνομιακό χώρο του ΣΥΡΙΖΑ. Ο ΣΥΡΙΖΑ λαμβάνει ψήφους, όχι μόνο λόγω θέσεων, αλλά και στη λογική της καταδίκης του δικομματισμού. Εμφανίζει χαρακτηριστικά αντισυστημικής επιλογής και ο ίδιος διαθέτει ένα απλό επιχείρημα όπου ασχέτως του κατά πόσο ισχύει επί της ουσίας είναι δύσκολα μαχητό: «Αυτοί που κυβερνούσαν τόσα χρόνια και χρεοκόπησαν τη χώρα κατηγορούν σήμερα εμάς ότι πάμε να την καταστρέψουμε».

Από την άλλη μεριά, ΝΔ και ΠΑΣΟΚ επιχειρούν να το αντιμετωπίσουν ταυτίζοντας τον ΣΥΡΙΖΑ με τον δημαγωγικό λόγο της και τη λαϊκιστικη νοοτροπία της μεταπολίτευσης. Εστιάζουν στις προγραμματικές αδυναμίες του ΣΥΡΙΖΑ, καθώς και στην πολιτική του συμμαχία με πρόσωπα και ομάδες από τον χώρο του παλιού ΠΑΣΟΚ. Οι ίδιοι μιλούν για ανάγκες αλλαγών και μεταρρυθμίσεων, αλλά ο λόγος τους προσκρούει στα πεπραγμένα τους και φυσικά ότι οι ηγεσίες τους αποτελούν μέρος του παραδοσιακού πολιτικού προσωπικού.

Βέβαια, εκτός από αυτά τα τρία πολιτικά ερωτήματα, όμως, υπάρχει και ένα τέταρτο που ίσως αποδειχθεί και το βασικότερο: Ποιον αφορούν όλα αυτά; Πόσο συγκινούν, εμπνέουν ή φοβίζουν τις εκατοντάδες χιλιάδες ανέργων, χαμηλόμισθων και γενικά όσων βιώνουν την κρίση; Αντιδρούν οι ομάδες αυτές με τη «λογική» ή κυριαρχεί και σε αυτές τις εκλογές η «τιμωρητική» ψήφος. Σε μία κοινωνία απελπισμένων πολιτών η «κινδυνολογία» ισοδυναμεί με ό,τι η βροχή για τον βρεγμένο...

Συνοψίζοντας: η Ελλάδα προχωρά σε νέες εκλογές με τη μεγάλη πλειοψηφία να θέλει το ευρώ, την κοινωνία διχασμένη ως προς το αν αυτό μπορεί να γίνει εντός ή εκτός Μνημονίου, με ισχυρή τάση αλλαγών στο πολιτικό σύστημα και κανένα κόμμα να μην ικανοποιεί όλα αυτά τα ζητούμενα. Δύσκολη εποχή για αναποφάσιστους...

Σύμβουλος στρατηγικής και επικοινωνίας
vardoulakis@stratego.gr

Το αυτοκαταστροφικό γονίδιο

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Είναι πάρα πολύ σπάνιο μια μεγάλη οικονομική καταστροφή να μη συνοδεύεται από κάποιου είδους εθνική περιπέτεια. Μια γρήγορη ματιά στην ιστορία μας το δείχνει άλλωστε ανάγλυφα.

Δεν μ' αρέσει να κινδυνολογώ ούτε «ξέρω κάτι». Είτε όμως πρόκειται για σύμπτωση είτε όχι, πολλές εθνικές κρίσεις συνέπεσαν με περιόδους αβεβαιότητος και αστάθειας στο εσωτερικό. Η κρίση των Ιμίων συνέβη μόλις ανέλαβε την πρωθυπουργία ο Κώστας Σημίτης χωρίς να ελέγχει το κόμμα ή την κυβέρνησή του και έπειτα από μακρά περίοδο ουσιαστικής ακυβερνησίας. Ο μεγάλος διωγμός εναντίον των Ελλήνων της Πόλης και η απαρχή της κυπριακής τραγωδίας επίσης συνέπεσαν με την ανάληψη της πρωθυπουργίας, πάλι μέσα σε πολύ ρευστές συνθήκες, από τον Κωνσταντίνο Καραμανλή. Και βεβαίως όλοι θυμόμαστε πως η εισβολή στην Κύπρο σημειώθηκε όσο κατέρρεε το καθεστώς Ιωαννίδη και πριν ακόμη εδραιωθεί ο Κ. Καραμανλής.

Είναι επίσης προφανές ότι η κατάρρευση του ελληνικού κράτους έχει πια πρακτικό αντίκτυπο στην άμυνα της χώρας. Η Ελλάδα διαθέτει ένα υπερσύγχρονο οπλοστάσιο, το οποίο μπορεί μερικές φορές να ξεπερνούσε και τις παλαιότερες οικονομικές της δυνατότητες. Η μείωση όμως των δαπανών προκαλεί ασφυκτικά, λειτουργικά πια προβλήματα. Ακούμε συχνά και κατανοούμε πλήρως την αγωνία των ανθρώπων των Ενόπλων Δυνάμεων που κάνουν ακόμη τη δουλειά τους, με πολύ χαμηλούς μισθούς και αίσθηση χρέους στην πατρίδα τους. Το ηθικό όσων δεν έχουν μετατραπεί σε δημοσίους υπαλλήλους, και είναι πολλοί αυτοί, είναι υψηλό αλλά ταυτόχρονα είναι πολύ βαθιά και η αίσθηση απελπισίας για το πού πάει ο τόπος και με πόσο πενιχρά μέσα πρέπει να επιτελέσουν την αποστολή τους.

Θέλει μεγάλη προσοχή το επόμενο διάστημα απ' όλους τους πολιτικούς ηγέτες. Προσοχή να μη δοθεί μήνυμα αδυναμίας σε κανέναν, προσοχή όμως να μην υπάρξουν και άσκοπες προκλήσεις ή λανθασμένοι χειρισμοί και από τη δική μας πλευρά. Ο όρος ΑΟΖ θα έπρεπε, για παράδειγμα, να απαγορευθεί από το πολιτικό λεξιλόγιο της προεκλογικής περιόδου. Οποιος τη διαπραγματευθεί και την πετύχει μετά τις εκλογές να βραβευθεί και να τον χειροκροτήσουμε όλοι. Οχι παιχνίδια όμως με τόσο επικίνδυνα θέματα, τα οποία χειρίσθηκαν με μεγάλη υπευθυνότητα προηγούμενες κυβερνήσεις.

Βρισκόμαστε σε μια δύσκολη συγκυρία. Οι Ευρωπαίοι και οι Αμερικανοί δεν θέλουν να γίνουμε μια αναβαθμισμένη Σομαλία, ένα failed state σε μια κρίσιμη γεωπολιτική θέση. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι θα τρέξουν να μας βοηθήσουν αν κάτι πάει στραβά. Και για να γίνω πιο σαφής, δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι θα προστρέξουν αρκετά γρήγορα και αποτελεσματικά.

Είμαστε μια χώρα που βιώνει το τέλος μιας περιόδου ευημερίας, η οποία όμως συνδυάσθηκε με μια βαθιά παρακμή ηγεσιών, αξιών, θεσμών. Ξεχάσαμε τι σημαίνει «αγαπάω την πατρίδα μου» γιατί μπλέξαμε σε ένα φαύλο κύκλο ευδαιμονισμού, καλοπέρασης και βολέματος. Αυτές οι κρίσεις συνήθως καταλήγουν σε κάποιο δραματικό γεγονός. Η κοινωνία πληρώνει σήμερα ακριβό τίμημα με όρους οικονομικής καταστροφής. Πρέπει, όμως, να έχουμε τον νου μας να μην αφήσουμε ποτέ αυτή η κρίση να μετατραπεί σε κάποιου άλλου είδους εθνική ήττα ή περιπέτεια. Σκέπτομαι, βέβαια, ότι οι οπαδοί της παράνοιας και των θεωριών συνωμοσίας περιμένουν να δικαιωθούν, να αποδείξουν δηλαδή ότι η κρίση χρέους και το Μνημόνιο κατασκευάσθηκαν επί τούτου για «να μας πάρουν τα πετρέλαια». Κάπου εδώ όμως σηκώνει κανείς ψηλά τα χέρια και κάνει τον σταυρό του, ελπίζοντας ότι θα αποφύγουμε τα χειρότερα με τα μυαλά που κουβαλάμε, ή όταν στους εσωτερικούς κωδικούς του ελληνικού μας DNA παίρνει το πάνω χέρι το αυτοκαταστροφικό γονίδιο.

Δικομματισμός και διπολισμός

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗ**

Οι εκλογές της 6ης Μαΐου ανέδειξαν με τρόπο αμετάκλητο το τέλος του δικομματισμού, που θεωρήθηκε μέγα επίτευγμα της μεταπολιτεύσεως, αλλά επί της ουσίας λειτούργησε ως σταθερά επί της οποίας οικοδομήθηκε συναλλαγή, διαπλοκή και διαφθορά. Με τη δραματική απομείωση της δυνάμεως του ΠΑΣΟΚ και της Ν.Δ. κατά τις εκλογές της 6ης Μαΐου, τον δικομματισμό διαδέχεται ένας διπολισμός· γίνεται μία προσπάθεια διαμορφώσεως ιδεολογικών στρατοπέδων - κεντροδεξιάς έναντι της Αριστεράς, υπερασπιστών του ευρώ έναντι των νοσταλγών της δραχμής.

Οι ηγέτες των δύο κομμάτων εξουσίας, που επί τριάντα οκτώ χρόνια εναλλάσσονταν στην εξουσία, διατηρούσαν ψευδεπίγραφες ιδεολογικές διαφορές, αλλά επί της ουσίας πρωτίστως το ΠΑΣΟΚ λειτούργησε ως όμιλος διαχειρίσεως δανείου πλούτου.

Το ιδεολογικό αυτό κενό έσπευσε να καλύψει επιτυχώς η Αριστερά. Μετά τον θρίαμβο στον ιδεολογικό τομέα, η Αριστερά, με επικεφαλής τον ΣΥΡΙΖΑ μάχεται για την κυριαρχία και στον πολιτικό τομέα, ασχέτως των διαφορών των τριών κομμάτων μαρξιστικής αφετηρίας.

Από την άλλη πλευρά, οι δυνάμεις των Φιλελευθέρων, που ισχυροποιήθηκαν με την άνοδο των ομοϊδεατών τους στη Μεγάλη Βρετανία και στις ΗΠΑ, τη δεκαετία του '80, ύστερα από ένα σύντομο διάστημα ιδεολογικού προβληματισμού, ατόνησαν. Σήμερα οι Φιλελεύθεροι εκφράζονται μόνον από την κ. Ντόρα Μπακογιάννη, που συνεργάζεται με τη Ν.Δ., και τη φιλελεύθερη συμμαχία που αυτόνομα κατέρχεται στις εκλογές.

Οσον αφορά το ΠΑΣΟΚ, το κίνημα που ίδρυσε ο Ανδρέας Παπανδρέου αντιμετώπισε τις φιλελεύθερες αντιλήψεις που είχαν αρχίσει να κυριαρχούν στην Ευρώπη, ιδιαίτερα μετά την κατάρρευση των κομμουνιστικών καθεστώτων, το 1989, ως άσκηση ερασιτεχνική στο πλαίσιο βαλκανικών ή οθωμανικών αντιλήψεων, και τελικώς ανέδειξε μια «επιχειρηματικότητα» κρατικοδίαιτη με άπειρες στρεβλώσεις, που οδηγείται τώρα σε μια καταστροφή εκ βάθρων.

Ο δικομματισμός στηρίχθηκε σε ηγέτες «παντοδύναμους», με σύνδρομο αυθεντίας. Το αποτέλεσμα υπήρξε η εγκαθίδρυση ενός πρωτόγονου πολιτικού συστήματος, που απέκλειε κάθε ιδέα συνυπάρξεως. Ολα αυτά ανήκουν πλέον οριστικά στο παρελθόν, χάρις στις εκλογές της 6ης Μαΐου. Ο δικομματισμός συνετρίβη από τους ηγέτες των κομμάτων που μονοπώλησαν την εξουσία επί 38 έτη, απλώς και μόνον διότι θεωρούσαν ότι η δύναμη αδρανείας δεκαετιών θα τους διατηρούσε στην εξουσία.

Δεν έλαβαν υπ' όψιν ότι υπήρξε πιθανότης να εκδηλωθεί η εκδικητική μανία των πληβείων. Αλλά αυτό συνέβη. Το σύστημα σαρώθηκε και μια ασύμμετρη απειλή, μια μετενσάρκωση του ΕΑΜ της Κατοχής, ο ΣΥΡΙΖΑ υπό τον κ. Αλέξη Τσίπρα, ενέσπειρε τον τρόμο. Ενα πολύ μεγάλο ποσοστό των πολιτών, σε κατάσταση εξάρσεως και μέθης σπεύδουν να πλαισιώσουν μία τάση πολιτική με έντονα ανορθολογικά χαρακτηριστικά.

Ο κίνδυνος οδήγησε σε επανασυσπειρώσεις, σε οξύτατη ιδεολογική αντιπαράθεση του προέδρου της Ν.Δ. κ. Αντώνη Σαμαρά με τον ηγέτη του ΣΥΡΙΖΑ. Διατηρούμε επιφυλάξεις για την αποτελεσματικότητα επιλογών αυτής της μορφής. Πολύ φοβούμεθα ότι η πόλωση ενδέχεται να ευνοήσει τον κ. Τσίπρα, ακόμη και εάν εκλεγεί ηγέτης της αξιωματικής αντιπολιτεύσεως. Το πρόβλημα δεν θα λήξει με τις εκλογές της 17ης Ιουνίου. Μετά το ΕΑΜ είχε ακολουθήσει ο Εμφύλιος.

Η προδοσία της σοβαρότητας

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

Αυτά που βλέπουμε μπροστά μας είναι χειρότερα απ' αυτά που ζούμε. Αυτά που ζούμε είναι χειρότερα απ' όσα είχαμε φανταστεί. Εδώ και τρία χρόνια πηγαίνουμε από ήττα σε ήττα, χωρίς ανάσα. Κάθε μέρα είναι χειρότερη η ανεργία, το πάγωμα της αγοράς, η αβεβαιότητα, η έξαρση της βίας. Παράλληλα γίνονται όλο και πιο επιθετικές οι τοποθετήσεις ξένων αξιωματούχων για την Ελλάδα. Βολοδέρνουμε στο άγνωστο, με ελάχιστους φίλους, με μόνο σύντροφο την αγωνία για το σήμερα και φόβο για το αύριο.

Πόσο θα αντέξουμε, μόνο η ζωή θα δείξει. Αυτή είναι η τραγωδία μας: παραδοθήκαμε στις παλιές εμμονές μας μέχρι που μας κατέστρεψαν. Τώρα περιμένουμε να βρεθούν άλλοι που θα πάρουν τη σωτηρία μας πιο σοβαρά απ' ό,τι την παίρνουμε εμείς. Γιατί αν κρίνουμε από τις επιλογές που έχουμε στις επόμενες εκλογές, είναι δύσκολο να ελπίζουμε ότι τα πράγματα θα φτιάξουν. Μάλλον θα χειροτερέψουν.

Αφού διαλύσαμε μια κυβέρνηση που λειτουργούσε και αποτύχαμε να σχηματίσουμε άλλη, διανύουμε μια από τις πιο επικίνδυνες φάσεις της Ιστορίας μας με υπηρεσιακή κυβέρνηση και ένα πολιτικό τοπίο που δεν επιτρέπει ελπίδες για κάτι καλύτερο μετά τη 17η Ιουνίου. Το έλλειμμα ηγεσίας που οδήγησε τη χώρα εδώ, διευρύνεται συνεχώς· και με αυτό θα πάμε στις εκλογές που θα κρίνουν την τύχη μας.

Ο Αντώνης Σαμαράς προσπαθεί να συσπειρώσει όσους πιστεύουν στην ανάγκη να συνεχίσει η Ελλάδα την πορεία της εντός Ευρώπης αλλά έχει επιλέξει την τακτική της πόλωσης, η οποία δύσκολα θα πετύχει. Ο ΣΥΡΙΖΑ του Αλέξη Τσίπρα έχει ισχυρό άνεμο στα πανιά του. Ο αντίλογος χρειάζεται επιχειρήματα ώστε να αναδειχθεί η επιπολαιότητα των προτάσεών του στο θέμα της οικονομίας και των σχέσεών μας με τους δανειστές μας. Τα επιχειρήματα, όμως, χρειάζονται χρόνο για να αναπτυχθούν και ο χρόνος είναι εναντίον της χώρας. Αυτή τη στιγμή, η κριτική εναντίον του ΣΥΡΙΖΑ δεν φαίνεται να του κάνει ζημιά· αντιθέτως, ίσως πείθει κι άλλους ψηφοφόρους ότι για να χτυπά το «κατεστημένο» τον ΣΥΡΙΖΑ είναι σωστές οι θέσεις του.

Οπως και τις μέρες της διάλυσης της κυβέρνησης Παπαδήμου (με την επιμονή του κ. Σαμαρά, να θυμόμαστε), διανύουμε τις πιο σκοτεινές και δύσκολες μέρες της οικονομίας, χωρίς να έχει εισρεύσει ακόμη χρήμα για να κρατηθεί στη ζωή. Το κόστος στην κοινωνία είναι τρομακτικό και πιθανότατα οι ψηφοφόροι θα θελήσουν πάλι να δείξουν την οργή και την ανυπομονησία τους στην κάλπη. Δύσκολα θα αναδειχθεί πρώτη η Νέα Δημοκρατία.

> *Πρόταση για να σταθούμε στα πόδια μας δεν υπάρχει· περιμένουμε μόνο να δούμε πόσο θα μας κρατούν ακόμη οι όλο και πιο επιθετικοί εταίροι*

Η πόλωση παρουσιάζει κι άλλους κινδύνους. Αν η Ν.Δ. βγει πρώτο κόμμα και πετύχει να σχηματίσει συνασπισμό, η κυβέρνηση θα αντιμετωπίσει μια πολωμένη κοινωνία, με ισχυρά κόμματα εναντίον της. Θα ενισχυθούν ακόμη περισσότερο τα άκρα, με όλες τις επιπτώσεις που αυτό θα έχει για την κοινωνία. Επιπλέον, η πόλωση δουλεύει υπέρ του ΣΥΡΙΖΑ: ενισχύει και επιβεβαιώνει την αίσθηση ότι αυτός οδηγεί την Αριστερά στην εξουσία, ως εκδίκηση, εξιλέωση και τελευταία πράξη του Εμφυλίου· την ίδια ώρα, ο ΣΥΡΙΖΑ μπορεί να δείχνει τη Δεξιά ως υπεύθυνη για την πόλωση και έτσι να αποφεύγει να δεσμευθεί για συγκεκριμένα μέτρα που θα πάρει για την οικονομία, την κοινωνία και την πολιτική.

Η χώρα βρίσκεται στην γκρίζα ζώνη ανάμεσα στην καταστροφή και στην είτε ανάκαμψη είτε χειρότερη καταστροφή. Οι ηγεσίες όλων των κομμάτων των τελευταίων δεκαετιών ευθύνονται γι' αυτό – γιατί (πλην κάποιων μοναχικών φωνών) και αυτοί που δεν κυβερνούσαν απαιτούσαν ακόμη μεγαλύτερες σπατάλες και «φιλολαϊκή» διαχείριση της οικονομίας και της κοινωνίας, για να είναι αρεστοί στους ψηφοφόρους τους. Σήμερα, κάποιοι πληρώνουν το τίμημα ενώ άλλοι, με τα ίδια μυαλά, βγαίνουν κερδισμένοι. Πρόταση για να σταθούμε στα πόδια μας δεν υπάρχει· περιμένουμε μόνο να δούμε πόσο θα μας κρατούν ακόμη οι όλο και πιο επιθετικοί εταίροι.

Ο Ελληνισμός διανύει ένα τραυματικό πέρασμα προς το άγνωστο, με όλα τα σταθερά σημεία που ξέραμε να καταρρέουν. Δεν γνωρίζουμε πλέον ούτε τη χώρα μας, ούτε τους εαυτούς μας, ούτε τις σχέσεις μας με άλλους λαούς. Μέσα στην απελπισία αναπαράγουμε τις συμπεριφορές της παρακμής, ενώ απαιτούμε κάτι καλύτερο. Απ' όταν, όμως, εξοστρακίσαμε τη σοβαρότητα και την εργατικότητα από τη δημόσια ζωή, παγιδευτήκαμε στον αέναο κύκλο της μετριότητας και του χρέους.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

Το «ντανλίκι» ηδονικού αμοραλισμού

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

Τα κόμματα αποδοκιμάστηκαν, η κομματοκρατία ζει και κυριεύει. Το αποδείχνει η σύνθεση της υπηρεσιακής κυβέρνησης που θα διενεργήσει τις εκλογές.

Ανάμεσα στους υπουργούς που τη συγκροτούν υπάρχουν άνθρωποι γνωστοί στον δημόσιο βίο – η σοβαρότητα, ανιδιοτέλεια, ικανότητά τους έχουν αποτιμηθεί από την κοινή γνώμη, θετικά ή λιγότερο θετικά. Υπάρχουν και υπουργοί που ανασύρθηκαν, χωρίς αιτιολογικά, από την αφάνεια, την ασημαντότητα. Και οι μεν και οι δε είναι κατάδηλο ότι δεν επελέγησαν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ούτε από τον συνταγματικά προβλεπόμενο πρωθυπουργό. Οφείλουν την τιμή που τους έγινε, σαφώς, στη διασύνδεσή τους με κάποιο κόμμα. Τα κόμματα σαφώς παζάρεψαν: σε ποιο υπουργείο ποιο κόμμα θα στείλει ποιον εκλεκτό του.

AP

Η περίπτωση της υπηρεσιακής κυβέρνησης (βραχύβιας και χωρίς ουσιαστικές δυνατότητες) ενδιαφέρει μόνο ως επικουρικό τεκμήριο για την αποφυγή ψευδαισθήσεων: Το πολίτευμα της Ελλάδας δεν είναι δημοκρατία, είναι κατ' εξακολούθησιν κομματοκρατία. Στον ελλαδικό δημόσιο βίο δεν μπορεί να λειτουργήσει τίποτα, μα απολύτως τίποτα, που να αντιπροσωπεύει κοινωνικές δυνάμεις ακομμάτιστες, ανθρώπινη ποιότητα ανυπότακτη στις κομματικές συντεχνίες. Σύγκλητοι πανεπιστημίων, συνελεύσεις πανεπιστημιακών Τμημάτων, διοικητικά συμβούλια συνδικάτων επιστημονικών συλλόγων, επιμελητηρίων, σχολικοί σύλλογοι διδασκόντων, αναπαράγουν, κατά κανόνα, την εικόνα και συγκρότηση του Κοινοβουλίου. Μπορεί η οργή των πολιτών, η αηδία τους για την αδίστακτη φαυλότητα και ανικανότητα ή αφιλοπατρία των κομματικών συντεχνιών να είναι εκρηκτική. Ομως το πολίτευμα της χώρας παραμένει ολοκληρωτικού χαρακτήρα κομματοκρατία.

Ενδιαφέρει η περίπτωση της υπηρεσιακής κυβέρνησης, επειδή η συγκρότησή της βεβαιώνει επιπλέον ότι και οι κατά καιρούς φημολογούμενες ελπίδες για ενδεχόμενη «κυβέρνηση τεχνοκρατών» ή «προσωπικοτήτων» αποκλείονται από το καθεστώς της κομματοκρατίας. Μια τέτοια κυβέρνηση που θα τολμούσε ριζοσπαστικές μεταρρυθμίσεις για επανασυγκρότηση του κράτους, δίχως τον φόβο του «εκλογικού κόστους» καταλύοντας τη λογική και τις δομές του πελατειακού συστήματος, δεν μπορεί να υπάρξει. Ο ηχηρός τίτλος δεν είναι απίθανο να δοθεί κάποια δύσκολη στιγμή σε δήθεν ακομμάτιστο κυβερνητικό σχήμα, αλλά μόνο για να υπηρετήσει εντυπώσεις – όχι να αποτελέσει αυθεντική πραγματικότητα.

Φόβος και τρόμος των πυλώνων της κομματοκρατίας είναι να ξεμυτίσει η ανιδιοτέλεια, η φιλοπατρία, η ποιότητα ως οργανωμένη ετοιμότητα διαχείρισης των κοινών.

Αυτός ο φόβος και τρόμος ελέγχει ασφυκτικά και τη σύνθεση των υπηρεσιακών κυβερνήσεων, όπως ελέγχει και τα «ψηφοδέλτια επικρατείας» αντιστρέφοντας τη λογική που τα θέσπισε. Ο ασφυκτικός κομματικός έλεγχος εμπεδώνει στην ελλαδική κοινωνία «ανεπαισθήτως» την κατάργηση διακρίσεων αξιοσύνης, σοβαρότητας, δοκιμασμένου ηγετικού ταλέντου. Η κομματοκρατία, όπως κάθε ολοκληρωτισμός, βολεύεται με τις μετριότητες. Τους φανερά προκισμένους που παρεισφρέουν στα κόμματα από νοσηρό ναρκισσισμό, ξέρει να τους οδηγεί έντεχνα στον αυτευνουχισμό τους.

Οι υπηρεσιακές κυβερνήσεις εξοφλούν υποχρεώσεις των κομμάτων, γραμμάτια παροχής υπηρεσιών. Κατά κανόνα υπηρεσίες στα κόμματα σπεύδουν να προσφέρουν άνθρωποι (δημόσιοι λειτουργοί, και όχι μόνο) που ξέρουν ότι οι ικανότητές τους δεν επαρκούν για να τους εξασφαλίσουν υψηλές θέσεις και προβολή στον δημόσιο βίο. Γι' αυτό σπεύδουν έγκαιρα να προσκολληθούν σε κάποιο πλοκάμι της κομματοκρατίας, να δανειστούν δεκανίκια για την άνοδο σε κορυφές.

Μην ξεχνάμε ότι στην Ελλάδα είναι θεσμικά καταργημένη η αξιολογική κρίση όσων ανέρχονται στις ανώτατες βαθμίδες των κρατικών αξιωμάτων. Οι κορυφαίοι της Δικαιοσύνης, οι αρχηγοί των Ενόπλων Δυνάμεων, οι επικεφαλής Ανεξάρτητων Αρχών, οι διοικητές κρατικών οργανισμών, Τραπεζών, νοσοκομείων και παντός είδους ιδρυμάτων, διορίζονται από την εκάστοτε κομματική κυβέρνηση. Επομένως και η αγνότερη δημιουργική φιλοδοξία να φτάσει κανείς σε τέτοιο ηγετικό μετερίζι, προϋποθέτει οπωσδήποτε να έχει φιλήσει ποδιές αηδιαστικής κομματικής μαγαρισιάς. Και σε τέτοια φιλήματα διαπρέπουν κατά κανόνα οι πιο μειονεκτικοί σε προσόντα.

Οσο βαθαίνει η «κρίση» τόσο και πιο αποκαλυπτική γίνεται. Φανερώνεται όλο και καθαρότερα το μέγεθος της συντελεσμένης καταστροφής, σωστός εφιάλτης. Και οι ελπίδες μας, η μια μετά την άλλη, αποδείχνονται φρούδες. Στην πρώτη φάση, με τους «αγανακτισμένους», πιστέψαμε ότι μια «κυβέρνηση τεχνοκρατών» θα μπορούσε να διαπραγματευθεί τις συνέπειες των κακουργημάτων της κομματοκρατίας (τα «μνημόνια») και να προχωρήσει σε σύγκληση Συνταχτικής Εθνοσυνέλευσης για σύνταξη καινούργιου Συντάγματος. Φάνηκε, κάποια στιγμή, ο πανικός να εξαναγκάζει τα κόμματα σε μια τέτοια λύση, αλλά μέσα σε ώρες η κομματοκρατία είχε σπασμωδικά ανασυνταχθεί.

Με τις πρόσφατες εκλογές ελπίσαμε ότι η πασίδηλη οργή της λαϊκής ψήφου θα πυροδοτούσε διεργασίες ριζικών ενδοκομματικών ανακατατάξεων, αυτοκάθαρσης από την κόπρο και τη μικρόνοια. Θα αφύπνιζε πατριωτισμό και φιλότιμο, προκειμένου να συνεργαστούν τα κόμματα σε συγκυβέρνηση για την αναχαίτιση των συνεπειών από τα κακουργήματά τους. Και αυτή η ελπίδα διαψεύστηκε.

Να το ξαναπούμε: Η δημοκρατία δεν είναι συνταγή, είναι άθλημα, και οι επιδόσεις στο άθλημα συνάρτηση τής κατά κεφαλήν καλλιέργειας. Τριάντα οχτώ χρόνια η κομματοκρατία αφιόνισε την ελλαδική κοινωνία με την ηδονική ψευδαίσθηση ότι δημοκρατία είναι να ζεις βίο τρυφηλότατο με δανεικά. Να μην παράγεις τίποτα, μόνο να διεκδικείς εκβιαστικά, γκανγκστερικά, όλο και τρυφηλότερη ευζωία.

Σήμερα, στο πρόσωπο του Τσίπρα η ελλαδική κοινωνία ζητάει να ξαναζήσει το «ντανλίκι» ηδονικού αμοραλισμού του Ανδρέα, το παραισθησιογόνο παραμύθι: Να λέμε «οι βάσεις φεύγουν», ενώ έχουμε υπογράψει την παραμονή τους. Να υπάρχει πάντα κάποιος Τσοβόλας «να τα δώσει όλα», όλα δανεικά για την ακόρεστη καταναλωτική μας λαγνεία.

Καταψηφίζουμε με οργή τους παλιούς ζητώντας σε καινούργιους δημοκόπους ατόφιο το παλιό.

Το άλλο μάθημα από την Ισλανδία

Του **ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Αν πάει κάποιος στην Ισλανδία, θα διαπιστώσει ότι στα ταμεία των περισσότερων καταστημάτων δέχονται σχεδόν όλα τα νομίσματα του κόσμου: ευρώ, δολάριο, σουηδική κορώνα, βρετανική λίρα, καναδικό δολάριο, μέχρι και γιεν Ιαπωνίας. Στο τέλος της λίστας είναι η ισλανδική κορώνα που αποτιμάται με τέσσερα μηδενικά (0,000). «Αυτό σημαίνει ότι δεν μπορείς να αγοράσεις τίποτε, διότι το ισλανδικό νόμισμα πλέον είναι χωρίς αξία. Κανείς δεν το εμπιστεύεται», δήλωσε στο αμερικανικό National Public Radio (NPR 13.4.2012) μια κάτοικος του Ρέικιαβικ.

Γράφτηκαν πολλά αυτόν τον καιρό στην Ελλάδα για την «επανάσταση των Βίκινγκς», για τη διαγραφή του χρέους από τους Ισλανδούς και άλλα αριστερολυρικά. Ενα δεν ελέχθη: οι καταθέσεις των Ισλανδών που είναι αναγκαστικά σε τοπικό νόμισμα μηδενίστηκαν. Οχι εκείνων που είχαν τα λεφτά τους στο εξωτερικό, αλλά των εργαζομένων και των μικρών επαγγελματιών. Τώρα η Ισλανδία έχει αυστηρότατους περιορισμούς στην εξαγωγή συναλλάγματος, αλλά οι συναλλαγές εντός της χώρας γίνονται με όλα τα νομίσματα της οικουμένης, πλην του δικού της.

Κάπως έτσι θα εξελιχθεί η κατάσταση και με το ελληνικής κοπής ευρώ· greuro, geuro, γκιαούρο ή όπως αλλιώς ονομαστεί. Το Δημόσιο θα πληρώνει σ' αυτό το νόμισμα, αλλά όλοι θα κάνουν τις συναλλαγές τους σε ευρώ, επειδή κανείς δεν θα εμπιστεύεται τη μεταμφιεσμένη δραχμή. Το κράτος θα τυπώνει όλο και περισσότερα geuros, για τα εσωτερικά χρέη και για να καλύπτει τις εισοδηματικές απώλειες των υπαλλήλων του, μέχρι που θα γίνει κάτι σαν τα χαρτονομίσματα της «Μονόπολης» ή την ισλανδική κορώνα. Και τότε θα συναλλασσόμαστε με ευρώ, αλλά θα βρισκόμαστε εκτός του μηχανισμού του ευρώ, με ό,τι αυτό σημαίνει για τις τράπεζες, το εξωτερικό χρέος, τις διεθνείς συναλλαγές της χώρας. Αυτό συνεπάγεται ακόμη μεγαλύτερη φτώχεια στα λαϊκά στρώματα, αφού μεγαλύτερο μέρος των προϊόντων που καταναλώνουμε είναι εισαγόμενα ή εμπεριέχουν εισαγόμενες πρώτες ύλες.

> *Εντός της Ισλανδίας οι περισσότερες συναλλαγές γίνονται με όλα τα νομίσματα της οικουμένης, πλην του δικού της*

Η αμετροέπεια του κ. Τσίπρα, τα διαρκή ψέματα άλλων στελεχών του ΣΥΡΙΖΑ, οι φαντασιοκοπίες του κ. Καμμένου, το διεθνές κλίμα που βαραίνει όλο και περισσότερο για την Ελλάδα, οι εγχώριοι λομπίστες της δραχμής, οι ξένοι κερδοσκόποι του ευρώ, οι ανοησίες του αντιμνημονιακού μπλοκ ότι θα έρθει ανάπτυξη ρίχνοντας λεφτά στην αγορά (ας περιμένουν λίγο· θα πέσουν πολλά geuros στην αγορά· τόσα που δεν θα ξέρουμε πού να τα βάλουμε) κ.ά. είναι οι συνιστώσες που συγκλίνουν σε μια συνισταμένη: εθνική, οικονομική και κοινωνική περιπέτεια.

Η κατάσταση στην Ισλανδία έχει φτάσει σε τέτοιο σημείο που όλο και περισσότεροι κάτοικοί της σκέφτονται να εγκαταλείψουν το νόμισμά τους. Πρώτη τους επιλογή είναι το ευρώ, αλλά εξετάζουν -για λόγους... σταθερότητας ή μέχρι να ξεκαθαρίσει η κατάσταση στον ευρωπαϊκό Νότο- και το καναδικό δολάριο. Δεν θα μπουν σε κάποια νομισματική ένωση· απλώς θα χρησιμοποιούν το ξένο νόμισμα έχοντας βέβαια τους κινδύνους που συνεπάγεται αυτό.

Υπάρχει και ένας επιπλέον λόγος να καταφύγουν οι Ισλανδοί σε κάποιο μεγάλο νόμισμα. Η χώρα και η οικονομία τους είναι πολύ μικρή. Το νόμισμά τους μπορεί να χειραγωγηθεί στις αγορές πολύ εύκολα, ακόμη και από μικρούς κερδοσκόπους. Οπως δήλωσε στην ίδια εκπομπή ο νομπελίστας οικονομολόγος Ρόμπερτ Μάντελ «είναι διαφορετικές οι επιπτώσεις όταν μπαίνει ένας καρχαρίας σε μια μικρή λιμνούλα, και άλλες όταν μπαίνει σε μια μεγάλη».

pmandravelis@kathimerini.gr

ΦΑΛΗΡΕΥΣ / *Του* **ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ**

Πού να βρεις λογική σ' αυτόν τον τόπο;

Θέλεις να έχης τις σκέψεις μου για τα πολιτικά μας πράγματα; Τα βρίσκω αποκαρδιωτικά. Τόσο αποκαρδιωτικά, που μου κάνει κακό και να τα κρίνω ακόμα. Οπως σου είπα άλλοτε, ο τόπος μας πάσχει από αθεράπευτη πολιτική ανεπάρκεια. Θα με καταλάβαινες ίσως καλύτερα αν ήξερες πόσο απλά είναι αυτά τα προβλήματα που τα καθιστούμε πολύπλοκα από ηλιθιότητα και κακή πίστι. Και είναι τόσο αληθινό αυτό, που φτάνει κανείς να πη ότι, αφού δεν μπορούμε να κάνωμε καλύτερη πολιτική, ο μόνος τρόπος για να σωθή ο τόπος είναι να μην κάνωμε καμμιά πολιτική. Αλλά μήπως χρειάζεται κι άλλη απόδειξι από το σημερινό μας κατάντημα; Η ηγεσία μας έχασε σε τέτοια έκτασι το αίσθημα του καθήκοντος, ώστε να θεωρήται επικίνδυνη για το μέλλον του τόπου, ενώ ο λαός μας, ένας λαός που αντιμετώπισε πάντοτε με νοσηρό συναισθηματισμό τα πολιτικά του προβλήματα, κατατρύχεται ήδη από ψυχώσεις. Είμαι βέβαιος πως ούτε η Δεξιά ούτε η Αριστερά -τι παρεξήγησις αλήθεια στον τόπο μας και μ' αυτούς τους όρους- θα ήθελαν να είναι εκεί που βρίσκονται, αν μπορούσαν να καθορίσουν λογικά τη θέσι τους. Αλλά πού να την βρης τη λογική στον ευλογημένο αυτόν τόπο; Ή κι αν την βρης καμμιά φορά, θα την βρής χωρίς το γενναίο εκείνο αίσθημα που την καθιστά δημιουργική...

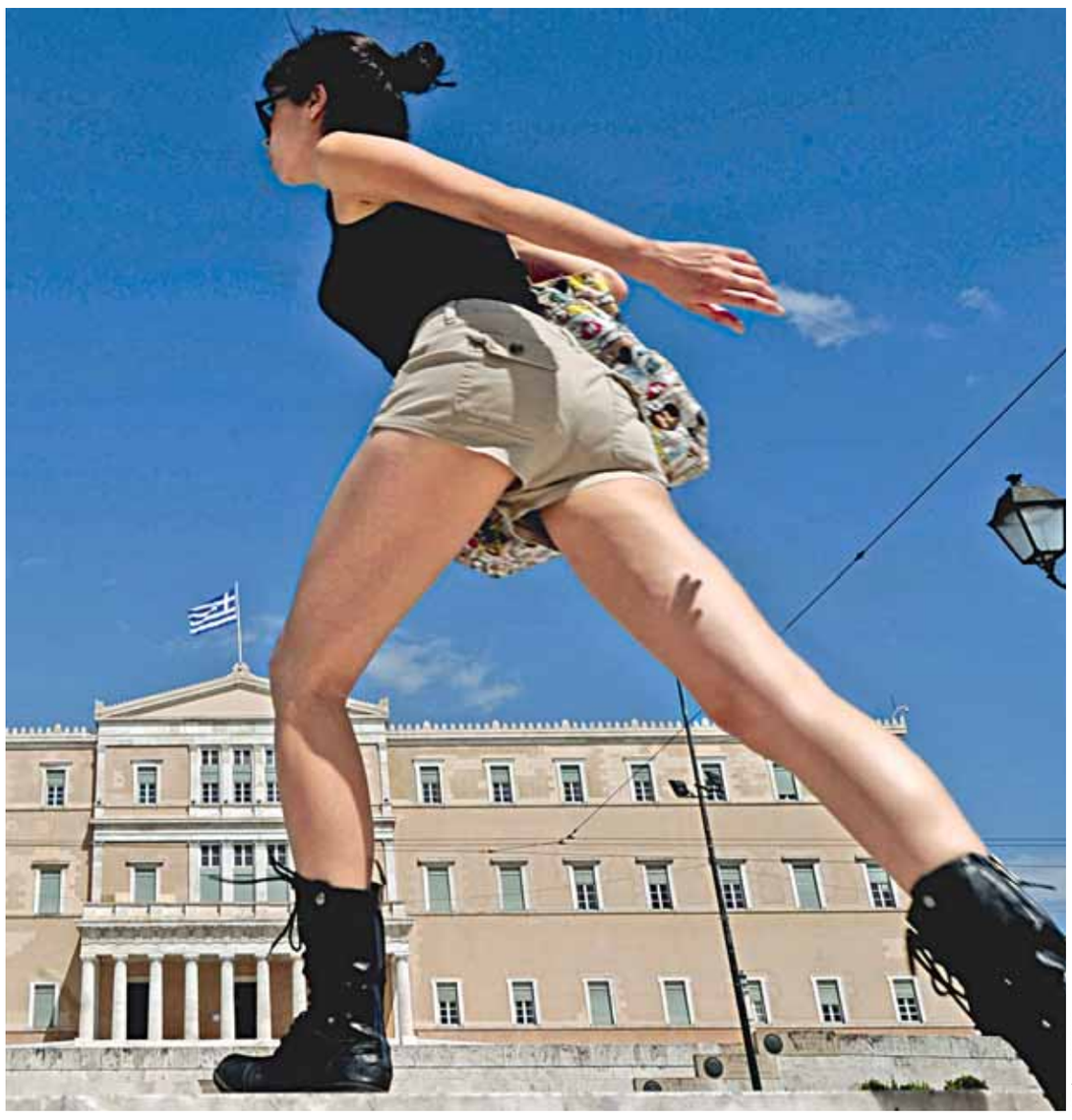

AFP / ARIS MESSINIS

Πολύ φοβάμαι ότι ψηφίζει ΣΥΡΙΖΑ...

Το παραπάνω κείμενο θα έπρεπε κανονικά να το έχω θέσει εντός εισαγωγικών, διότι το απέσπασα από ένα βιβλίο που διάβασα τελευταία. Τα παρέλειψα όμως σκοπίμως, διότι η παρουσία τους θα προϊδέαζε τον αναγνώστη και ίσως μετρίαζε την έκπληξη, αφού η διάγνωση της πολιτικής κατάστασης που διατυπώνεται σε αυτό ισχύει και σήμερα απολύτως. Το κείμενο προέρχεται από επιστολή του Κωνσταντίνου Καραμανλή –του κανονικού Καραμανλή– προς φίλο του και γράφτηκε το καλοκαίρι του 1945. Την εντόπισα στο «Κωνσταντίνος Καραμανλής 1907-1998 - Μία πολιτική βιογραφία» του αδημαϊκού Κ. Σβολόπουλου, που εκδόθηκε φέτος από τον «Ικαρο».

Η επιστολή που παραθέτει ο Σβολόπουλος στο βιβλίο του είναι εξόχως ενδιαφέρουσα και επίκαιρη. (Αλλά αν την μετέφερα εδώ ολόκληρη δεν θα έμενε χώρος για τίποτε άλλο και, ως πάσχων από το σύνδρομο του προτεστάντη, θα ένιωθα ότι πέρασα τις «εξετάσεις» της κυριακάτικης στήλης αντιγράφοντας...) Ο τότε 39 ετών υποψήφιος του Λαϊκού Κόμματος στηλιτεύει, π.χ., την κοντόφθαλμη αντίληψη του κόμματός του, να επιδιώκει την εκλογική νίκη ως αυτοσκοπό. Αντίληψη, η οποία χαρακτηρίζει όλα τα κόμματα, σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις από το 2004 ώς σήμερα: «Δεν είναι αρκετό να κερδίσωμε τις εκλογές. Πρέπει να τις κερδίσωμε κατά τρόπον ώστε να γίνουμε ικανοί να αντιμετωπίσωμε τη μετεκλογική περίοδο που θάναι ίσως δυσκολώτερη από τη σημερινή», γράφει.

Θεωρεί, επίσης, ως προϋπόθεση «υγιούς εξελίξεως της πολιτικής ζωής» την ανασύνταξη της δικής του παράταξης, με τον διττό σκοπό, αφενός μεν, «να αφαιρεθεί από το πεζοδρόμιο το μονοπώλιο του νέου και προοδευτικού», αφετέρου δε, ο κόσμος να μην υποχρεώνεται να επιλέξει «με τον τρόπο που παίρνει το καθαρτικό του». (Εμένα κάτι μου θυμίζει αυτό, εν όψει των εκλογών του Ιουνίου...) Απαισιόδοξος στην ανάλυσή του για τα αίτια της κακοδαιμονίας του τόπου, πιστεύει ότι «το κακό βρίσκεται στην αδυναμία του λαού μας να συνταχθή πολιτικά. Αδυναμία που τον παρακολουθεί σ' όλη την μακραίωνη ιστορία του». Την εξηγεί παρακάτω: «Ο Ελληνισμός έζησε πάντα μέσα στο πρόσκαιρο και το υπερβολικό. Μπορεί να κάμη θαύματα για μια στιγμή, μα δεν μπορεί να κάμη καμμιά προσπάθεια διαρκείας· αλλά η πολιτική είναι κατ' εξοχήν προσπάθεια διαρκείας. Ο λαός μας, που είναι νοήμων λαός και συνεπώς ικανός να βρη το ορθό, είναι ανίκανος να το πραγματοποιήση από ψυχική αδυναμία. Κανένας μας δεν συγχωρεί στον εαυτό του το να γίνη αφορμή να προαχθή κάποιος άλλος. Και κοντά σ' αυτό υπάρχει και η πατροπαράδοτη φτώχεια μας που οδηγεί στον πολιτικό ωφελιμισμό».

Σε αυτό το σημείο βρισκόμαστε - με μία βασική διαφορά όμως, που κάνει την αποδοχή της πραγματικότητας δυσκολότερη για εμάς σήμερα: Γλιτώσαμε από τη φτώχεια μας, πράγματι. Αλλά όχι μόνον. Γίναμε και πλούσιοι, χωρίς να ενδιαφερθούμε ποτέ να μάθουμε πόθεν έρχονταν οι μισθολογικές αυξήσεις, οι γενναίες συντάξεις στα πενήντα και τα εφάπαξ. Οπως -για να πούμε και ένα αστείο- η κυρία Τσοχατζοπούλου δεν ενδιαφέρθηκε ποτέ να μάθει την προέλευση, λ.χ., των 2.626,75 ευρώ που πλήρωνε για τα κρόσσια των καναπέδων της! Της έφθανε απλώς ότι της τα παρείχε ο άνδρας τον οποίο ερωτεύθηκε. Παρομοίως και εμείς. Ερωτευθήκαμε τον άθλιο Παπανδρέου, που μας έμαθε να ζούμε το σήμερα με δανεικά και μας διέφθειρε η ευκολία με την οποία απολαύσαμε την πολυτέλεια. Και τώρα; Τώρα, με πόνο και θυσίες πρέπει να γίνουμε ξανά μια αληθινά παραγωγική οικονομία. Επειδή, όμως, μερικούς μήνες αφότου έγραφε τις σκέψεις του ο Καραμανλής στον δικηγόρο Γεώργιο Αβτζή άρχιζε ο τρίτος γύρος του Εμφυλίου (1946 - 1949), ελπίζω οι ομοιότητες του τότε με το σήμερα να μην επεκτείνονται και σε αυτό...

Αλέξης και Ευρώπη

Ως γενική αρχή, είναι σωστό να έχει κανείς τη θετική προσέγγιση στα πράγματα και να αναζητεί οφέλη στις αναποδιές, ακόμη και στις γκάφες για τις οποίες έχει ολόκληρη την ευθύνη. Εφόσον όμως η διαδικασία έχει και δημόσιο χαρακτήρα -όπως λ.χ. στην πολιτική, όπου κάτι είσαι υποχρεωμένος να πεις- οφείλει να έχει επίσης συναίσθηση των ορίων πέρα από τα οποία ξεκινά η γελοιοποίηση. Φέρ' ειπείν, η δικαιολογία που ψελλίζουν στον ΣΥΡΙΖΑ μετά το ευρωπαϊκό φιάσκο του Αλέξη («άνοιξε μια συζήτηση που προηγουμένως ήταν αδιανόητη»...) μου θυμίζει μια περιπέτεια ενός ήρωα των κόμικς, του Gros Degeulasse. Για όσους δεν τον γνωρίζουν, να πω ότι ο περί ου ο λόγος ήταν το δημιούργημα του Γάλλου Ζαν-Μαρκ Ρεζέρ (1941 - 1983), το έργο του οποίου ξεχώριζε για τον ανατρεπτικό κυνισμό του. Ο Degeulasse, λοιπόν, είναι ένας άθλιος χονδρός και βρώμικος τύπος, ο οποίος κυκλοφορεί πάντα με ένα τσιγάρο στο στόμα, φορώντας μόνο ένα λερωμένο και ξεχειλωμένο βρακί και, σε κάθε περιπέτειά του, περιπαίζει τα κοινωνικά ταμπού. Στη συγκεκριμένη περιπέτεια που έχω στο νου μου, ο Degeulasse παίρνει στο κατόπι μια κομψή κυρία που επιστρέφει στο σπίτι της. Σε όλη τη διάρκεια της διαδρομής, της ψιθυρίζει τα πιο αισχρά ερωτόλογα. Η κυρία τρομοκρατείται τελείως, αλλά από τον φόβο της δεν τολμά να αρθρώσει κουβέντα. Μόνο όταν φθάνει στο σπίτι της και προτού κλείσει πίσω της την πόρτα ξεσπάει ουρλιάζοντας και τον βρίζει. Τότε ο Degeulasse μάς χαρίζει το πιο γλυκό του χαμόγελο και λέει: «Αλλη μια γυναίκα που θα της μείνω αξέχαστος». Κάπως έτσι και ο Αλέξης με την Ευρώπη: Ανοιξε μια συζήτηση που προηγουμένως εθεωρείτο αδιανόητη και, πάντως, θα τους μείνει αξέχαστος...

kassimatis@kathimerini.gr

Περισσότεροι από 120 προορισμοί σε όλο τον κόσμο και πάνω από 500 διεθνή βραβεία.

Ισχύουν Όροι και Προϋποθέσεις. Για περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνήστε με το τοπικό σας ταξιδιωτικό γραφείο ή με την Emirates, στο τηλ.: 22 817 816 ή επισκεφτείτε το emirates.com.cy. Εγγραφείτε στο skywards.com για να απολαμβάνετε ένα κόσμο ανταμοιβών και προνομίων με το Skywards. Το πρόγραμμα συχνών πτήσεων της Emirates.

AFP / JEAN-CHRISTOPHE VELHAEGEN

Στις Βρυξέλλες δεν αποκλείουν ακόμη και «βελούδινο» διαζύγιο της Ελλάδας με την Ευρωζώνη αν η επόμενη κυβέρνηση δεν εφαρμόσει το Μνημόνιο. Στη φωτογραφία, Μπαρόζο και Βαν Ρομπέι σε συνέντευξη Τύπου μετά την άτυπη σύνοδο κορυφής της περασμένης εβδομάδας.

Τα τρία πιθανά σενάρια για την επόμενη ημέρα

Σύμφωνα με τους συσχετισμούς και τα δεδομένα που διαμορφώνονται στις Βρυξέλλες

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΝΙΚΟΥ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Τρία είναι τα πιθανά σενάρια για την ευρωπαϊκή πορεία της χώρας μας, την επαύριο των εκλογών, σύμφωνα τουλάχιστον με τα δεδομένα και τους συσχετισμούς που διαμορφώνονται αυτήν την ώρα στις Βρυξέλλες.

Το ευνοϊκό –υπό τις δυσμενείς πάντοτε συνθήκες– σενάριο είναι να προκύψει από την αναμέτρηση της 17ης Ιουνίου μία κυβέρνηση με διάθεση να εφαρμόσει τα συμπεφωνημένα του Προγράμματος Προσαρμογής. Τότε, σε σύντομο χρονικό διάστημα και οπωσδήποτε όταν η Ελλάδα φτάσει σε πρωτογενές πλεόνασμα, θα συζητηθούν η δυνατότητα παροχής παράτασης κατά ένα χρόνο για τη μείωση του συνολικού ελλείμματος, καθώς και η διοχέτευση αναπτυξιακών κονδυλίων, επιπλέον των όσων προβλέπονται από την εν εξελίξει Προγραμματική Περίοδο (ΕΣΠΑ) ή ακόμη και η αναπροσαρμογή των όρων δανεισμού της χώρας μας. Πρόκειται για «δώρο» καθόλου ευκαταφρόνητο, αφού κάθε σημαντική αναπροσαρμογή του Μνημονίου απαιτεί έγκριση 16 εθνικών κοινοβουλίων. Πάντως, ανάλογη «επιβράβευση» ετοιμάζεται ήδη για την Ιρλανδία, σύμφωνα με ανώτερο αξιωματούχο της Κομισιόν.

Παράλληλο «νόμισμα»

Το δεύτερο σενάριο είναι ένα κατά το δυνατόν «βελούδινο» διαζύγιο με την Ευρωζώνη. Σύμφωνα με αυτό, η επόμενη κυβέρνηση δηλώνει ότι δεν προτίθεται ή δεν δύναται να εφαρμόσει το Μνημόνιο, ή η Ελλάδα «κόβεται» στην επόμενη αξιολόγηση της τρόικας. Τότε, οι δόσεις του Προγράμματος χρηματοδότησης απλώς σταματούν και η χώρα μας θα πρέπει να καλύψει τις ανάγκες της εκ των ενόντων. Η λιτότητα εντείνεται, αφού ακόμη και αν σταματήσει η αποπληρωμή των τοκοχρεολυσίων, η Ελλάδα έχει ακόμη πρωτογενές έλλειμμα, το οποίο δεν θα βρίσκει από πουθενά δανεικά για να καλύψει. Ωστόσο, η ΕΚΤ συνεχίζει να στηρίζει τις ελληνικές τράπεζες και η Ελλάδα τυπικά δεν βγαίνει εκτός ευρωσυστήματος. Λόγω της έλλειψης ρευστότητας όμως, αρχίζει και κυκλοφορεί σταδιακά ένα παράλληλο χαρτονόμισμα «έναντι οφειλών» σε ευρώ (IOU – από τον αγγλικό όρο «I owe you», δηλαδή «σου οφείλω»). Οι καταθέσεις παραμένουν σε ευρώ, χάρη στη στήριξη της ΕΚΤ, αλλά καθώς χρησιμοποιούνται, τα νέα χρήματα που κατατίθενται είναι σε IOU. Σταδιακά, όσα ευρώ παραμένουν στην ελληνική οικονομία εξαντλούνται και τα IOU, που αποκτούν –αρχικά ανεπίσημη– ισοτιμία έναντι του ευρώ, γίνονται το κυρίαρχο «νόμισμα» που κυκλοφορεί.

Το ευνοϊκό, το κακό και το χειρότερο σενάριο για το μέλλον της Ελλάδας στην Ευρωζώνη και τι συνεπάγεται το καθένα για την πραγματική οικονομία.

Στο σενάριο αυτό, της σταδιακής αποπληρωμής από το ευρώ που διαρκεί χρόνια, η υπόλοιπη Ευρωζώνη προχωρά με επείγοντα βήματα σε περαιτέρω πολιτική και οικονομική ενοποίηση, ενώ αποφεύγεται η «επιδρομή» σε ισπανικές και πορτογαλικές τράπεζες, αφού οι πολίτες βλέπουν ότι ακόμη και στην ακραία ελληνική περίπτωση της εξόδου, οι καταθέσεις δεν αλλάζουν νόμισμα. Επιπλέον, η Ευρωζώνη συνολικά και από κοινού εγγυάται τη σταθερότητα του τραπεζικού συστήματος.

Ατάκτως και με πανικό

Το χειρότερο σενάριο θα εκπληρωθεί αν η νέα ελληνική κυβέρνηση όχι μόνο καταγγείλει τη δανειακή σύμβαση και ανατρέψει τα μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί, αλλά έλθει και σε πλήρη σύγκρουση με τους Ευρωπαίους, ή αν επικρατήσει η «σκληρή» γραμμή στις Βρυξέλλες που αντιτίθεται στην οποιαδήποτε συνέχιση της στήριξης, ή αν συμβεί κάποιο τραπεζικό «ατύχημα» πριν από τις εκλογές που δεν θα αντιμετωπιστεί εγκαίρως. Σε αυτήν την περίπτωση, αντί για την ανώμαλη προσγείωση του δεύτερου σεναρίου, η Ελλάδα θα βρεθεί αντιμέτωπη με συντριβή.

Η ΕΚΤ «τραβάει την πρίζα» από τη μηχανική υποστήριξη που παρέχει στις ελληνικές τράπεζες και η μετάβαση σε νέο νόμισμα γίνεται ατάκτως και σε πανικό. Η διαδικασία έκδοσης νέου νομίσματος διαρκεί μήνες, κατά τη διάρκεια των οποίων επικρατεί πραγματική ασφυξία στην οικονομία. Σημειώνονται επιδρομές σε τράπεζες, ενώ το νέο νόμισμα, χωρίς κανένα κύρος και ανταλλακτική αξία στο εξωτερικό, δεν γίνεται δεκτό για την εισαγωγή τροφίμων, καυσίμων και φαρμάκων.

Η αποχώρηση από την Ε.Ε. είναι η μικρότερη από τις συμφορές που περιμένουν τη χώρα, σε αυτήν την περίπτωση. Σημειώνεται, τέλος, ότι ακόμη και αν η Ελλάδα σταματήσει την αποπληρωμή των δανείων, οι απαιτήσεις έναντι της χώρας μας παραμένουν, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για ελληνικά περιουσιακά στοιχεία στο εξωτερικό, αλλά και για τη νομική και διπλωματική θέση της χώρας μας.

Μειοψηφία η «σκληρή γραμμή» στην Κομισιόν

Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες, ισχυροί παράγοντες, όχι μόνο στο Βερολίνο, αλλά και σε υψηλότατα κλιμάκια της Κομισιόν, έχουν πλέον καταλήξει στην άποψη ότι η Ελλάδα πρέπει να εγκαταλείψει την Ευρωζώνη το συντομότερο. Κατά τους υπολογισμούς τους, οι πολιτικές και οικονομικές επιπτώσεις μίας τέτοιας εξέλιξης όχι μόνο είναι διαχειρίσιμες, λόγω των μέτρων προστασίας που έχουν ληφθεί τους τελευταίους μήνες, αλλά είναι και μικρότερες σε σχέση με το μεσοπρόθεσμο κόστος της συνέχισης του προγράμματος στήριξης. Επιπλέον, ενδεχόμενη αποχώρηση της Ελλάδος από το κοινό νόμισμα θα μπορούσε να λειτουργήσει ως «παράδειγμα προς αποφυγήν» για τα υπόλοιπα κράτη-μέλη, αλλά και ως καταλύτης για να περάσει η ευρωπαϊκή ενοποίηση σε νέο επίπεδο, καθώς ακόμη και οι πιο διστακτικοί ψηφοφόροι και πολιτικοί θα πειστούν ότι μόνο έτσι θα αποσοβηθούν οι τρομερές συνέπειες μίας βέβαιης διάλυσης της Ευρωζώνης.
Ωστόσο, σύμφωνα με διπλωματικές εκτιμήσεις, η προαναφερθείσα «σκληρή» γραμμή παραμένει προς το παρόν μειοψηφική. Εξάλλου, ακόμη και αν επικρατούσε, οι θιασώτες της δεν θα διακινδύνευαν να επωμιστούν την ιστορική ευθύνη της κατάρρευσης του ευρώ, σε περίπτωση που κάτι πάει στραβά. Εξ ου και σε κάθε περίπτωση η πιθανή αποχώρηση της Ελλάδας θα πρέπει να παρουσιαστεί ως προϊόν της ελεύθερης βούλησης του ελληνικού λαού, παρά την «επιθυμία της Ευρωζώνης να διατηρήσει τη χώρα μας στην οικογένεια του κοινού νομίσματος».

Τι πιστεύουν για το Μνημόνιο στις Βρυξέλλες

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗ

Μετά τις εκλογές της 6ης Μαΐου όλο και περισσότερο οι Έλληνες πολιτικοί κάνουν λόγο για επαναδιαπραγμάτευση του Μνημονίου. Η «Κ» ζήτησε από δύο σημαντικούς παράγοντες των Βρυξελλών, τον κ. Σόνι Καπούρ, γενικό διευθυντή του think tank Re-define, και τον Γκούντραμ Βολφ, υποδιευθυντή του think tank Bruegel, να προτείνουν μέτρα και διορθωτικές κινήσεις που θα μπορούσαν να γίνουν αποδεκτά από τους εταίρους και θα καθιστούσαν αποτελεσματικότερο το Μνημόνιο. Κοινό συμπέρασμα και των δύο οικονομολόγων είναι ότι το κόστος εξόδου της Ελλάδας από την Ευρωζώνη θα είναι πολύ μεγαλύτερο από το κόστος παραμονής της και για τις δύο πλευρές. Συνεπώς πρέπει να αποφευχθεί με κάθε τρόπο, αν και συνεχώς αυξάνονται οι πιθανότητες για κάποιο ατύχημα.

Λάθος θεωρεί την αύξηση φόρων ο κ. Σόνι Καπούρ, γενικός διευθυντής του think tank Re-define.

Το πρώτο ερώτημα είναι κατά πόσο οι εταίροι μας είναι διατεθειμένοι να επαναδιαπραγματευτούν το Μνημόνιο μετά τις εκλογές του Ιουνίου. «Το βασικό ερώτημα είναι εάν είναι πραγματική η απειλή της ελληνικής πλευράς ότι θα αυτοκτονήσει και πώς θα αντιδράσει το Βερολίνο στην περίπτωση που κάποιος στην Ελλάδα αποφασίσει να το κάνει», λέει ο κ. Βολφ, εκτιμώντας ότι στο γερμανικό υπ. Οικονομικών, όχι όμως και στην καγκελαρία, έχει επικρατήσει η άποψη πως θα ήταν προτιμότερο να αποχωρήσει η Ελλάδα από το ευρώ. Και οι δύο οικονομολόγοι θεωρούν ότι θα μπορούσε να υπάρξει ελαστικότητα στη δημοσιονομική προσαρμογή και κάποια περιθώρια για επιπλέον χρηματοδότηση της Ελλάδας, που όμως δεν θα διοχετεύεται μέσω της ελληνικής κυβέρνησης. «Θα πρέπει να αποκτήσουμε ένα αξιόπιστο μεσοπρόθεσμο σχέδιο δημοσιονομικής προσαρμογής και παράλληλα να επεκτείνουμε χρονικά τους στόχους κατά τουλάχιστον 2-3 χρόνια» θεωρεί ο κ. Καπούρ. «Θα υπάρξει κάποια προθυμία για περιορισμένης έκτασης διαπραγμάτευση, καταβολή πόρων από τα ευρωπαϊκά ταμεία και εμπροσθοβαρή κατανομή πληρωμών», συμπληρώνει ο κ. Βολφ. Ταυτόχρονα, ο κ. Καπούρ επισημαίνει ότι όσο διατηρείται η ρητορική περί ακύρωσης του Μνημονίου από τη μια πλευρά και ετοιμότητας για αποχώρηση της Ελλάδας από το ευρώ «τόσο αυξάνονται οι πιθανότητες ατυχήματος για το οποίο όλοι θα μετανιώσουν».

Γκούντραμ Βολφ, υποδιευθυντής του think tank Bruegel: Η Ελλάδα «να πάψει να δίνει υποσχέσεις που ξέρει ότι δεν θα τηρήσει».

Επιπλέον χρήματα

Οσον αφορά τη χορήγηση επιπλέον χρημάτων στην Ελλάδα οι δύο συνομιλητές μας αναγνωρίζουν ότι προς το παρόν δεν υπάρχει η παραμικρή προθυμία. Παρατηρούν, όμως, ότι επιπλέον χρήματα θα μπορούσαν να εισρεύσουν μέσω της ΕΤΕπ με στόχο να αντικαταστήσουν πόρους που χάθηκαν εξαιτίας της περικοπής του ΠΔΕ. Αυτή η μέθοδος θα καθιστούσε πολιτικά πολύ πιο εύκολη την επιπλέον χρηματοδότηση της Ελλάδας.

Οι δύο οικονομολόγοι θεωρούν ότι το πρώτο Μνημόνιο περιείχε σημαντικά λάθη, όπως ότι δεν μειώθηκαν εξ αρχής οι μισθοί στον ιδιωτικό τομέα, λέει ο κ. Βολφ. Για τον κ. Σόνι Καπούρ το σημαντικότερο λάθος ήταν ότι επιτράπηκε στην ελληνική κυβέρνηση να αυξήσει τους φόρους χωρίς να υπάρξει ένα πανευρωπαϊκό σχέδιο για την καταπολέμηση της φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής στην Ελλάδα. Βεβαίως, το μεγαλύτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι προτάσεις που κάνουν οι δύο οικονομολόγοι. «Το βασικότερο όλων είναι οι εταίροι να καταστήσουν σαφές ότι η Ελλάδα θα παραμείνει στην Ευρωζώνη. Αν δεν εξαλειφθεί αυτή η αμφιβολία, τίποτα δεν θα λειτουργήσει», πιστεύει ο κ. Καπούρ. «Το δεύτερο είναι να υπάρξει μια πανευρωπαϊκή προσπάθεια να καταπολεμηθεί η φοροαποφυγή και η φοροδιαφυγή στην Ελλάδα. Οχι μόνο θα βελτιώνονταν τα φορολογικά έσοδα, αλλά θα βελτιωνόταν σημαντικά και η βιωσιμότητα του χρέους. Η τρίτη πρόταση είναι να γίνουν στοχευμένες επενδύσεις στην Ελλάδα και παράλληλα να εξαλειφθούν οι πληρωμές για κοινωνική ασφάλιση και να μειωθεί η φορολογία στην εργασία».

Για τον κ. Βολφ το πρώτο σημαντικό βήμα είναι η ελληνική πλευρά «να πάψει να δίνει υποσχέσεις που ξέρει ότι δεν θα τηρήσει. Βεβαίως και η Κομισιόν θα πρέπει να σταματήσει να πιέζει για ανέφικτους στόχους. Το δεύτερο βήμα είναι να υπάρξει σοβαρή μεταρρύθμιση της φορολογικής διοίκησης και γενικότερα της ελληνικής δημόσιας διοίκησης. Παράλληλα, είναι ζωτικής σημασίας να καταπολεμηθεί η διαφθορά και να γίνει ευκολότερη η ίδρυση νέων επιχειρήσεων. Το τρίτο που είναι αναγκαίο είναι να υπάρχει κάποιου είδους μορατόριουμ στην αποπληρωμή του χρέους. Με άλλα λόγια, να καθυστερήσει η αποπληρωμή του, μέχρι να βελτιωθεί η κατάσταση της ελληνικής οικονομίας». Η επόμενη ελληνική κυβέρνηση θα πρέπει να ανακτήσει την εμπιστοσύνη των Ευρωπαίων εταίρων, πείθοντάς τους ότι είναι αποφασισμένη να προωθήσει αταλάντευτα τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στον δημόσιο τομέα και στις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών.

Αν η Ελλάδα ξεμείνει από λεφτά...

Την ώρα που η Ευρωζώνη καθιστά σαφές πως η Ελλάδα δεν θα λάβει τα δάνεια του μηχανισμού στήριξης τουλάχιστον μέχρι να ξεκαθαρίσει το πολιτικό σκηνικό (σχετική η δήλωση του γερμανικού υπ. Οικονομικών την Παρασκευή), η τρόικα φαίνεται να έχει δώσει το «πράσινο φως» στο ελληνικό υπουργείο Οικονομικών για να χρησιμοποιήσει τα κεφάλαια που υπάρχουν στο Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) ώστε να εξασφαλιστεί η ρευστότητα του κράτους τους επόμενους δύο δύσκολους μήνες.

Για μία ακόμα φορά η Ελλάδα καλείται να πάρει σοβαρές αποφάσεις για το μέλλον της υπό την απειλή να μείνει από ρευστό. Οπως αναφέρουν αρμόδιοι παράγοντες με γνώση των ταμειακών ροών του Δημοσίου, εάν υπάρξει κάποιο έκτακτο γεγονός, το κράτος θα το αντιμετωπίσει αλλά με μεγάλη δυσκολία. Ωστόσο, στους υπολογισμούς του οικονομικού επιτελείου έχουν πλέον περιληφθεί και τα 3 δισ. ευρώ που βρίσκονται στο ΤΧΣ.

Τα κεφάλαια του ταμείου υπήρξαν αρκετές φορές στο πρόσφατο παρελθόν το «σωσίβιο» του κρατικού ταμείου. Ομως, μέχρι το πρώτο τρίμηνο η τρόικα είχε πολύ πιο σκληρή στάση απέναντι στο υπ. Οικονομικών και δεν επέτρεπε την ανεξέλεγκτη χρήση των κεφαλαίων του ΤΧΣ, αφού προορίζονταν για τις τράπεζες. Ετσι, το υπουργείο όποτε είχε μεγάλη ανάγκη δανειζόταν (μερικές φορές και εν κρυπτώ) μικρά ποσά για να εξυπηρετήσει τις ταμειακές του υποχρεώσεις και τα επέστρεφε μέσα σε πολύ λίγες μέρες.

Η απειλή για τις δόσεις, αλλά και το «πράσινο φως» για την αξιοποίηση των κεφαλαίων του Ταμείου Σταθερότητας.

Η διαφορά, αυτή τη φορά, είναι ότι τα κεφάλαια για την ανακεφαλαιοποίηση των ελληνικών τραπεζών δεν θα περάσουν μέσα από το ΤΧΣ, αλλά από τον ειδικό λογαριασμό που έχει δημιουργηθεί γι' αυτόν τον σκοπό. Στο πλαίσιο αυτό από το υπουργείο αναφέρουν ότι αυτά τα κεφάλαια «δεν είναι για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών. Είναι ένα αποθεματικό από το οποίο βγαίνουν κεφάλαια και μπαίνουν εάν υπάρχουν διαθέσιμα».

Σύμφωνα με πληροφορίες, η τρόικα έχει συμφωνήσει ότι όταν τα ταμειακά διαθέσιμα μειωθούν πραγματικά πάρα πολύ, τότε υπάρχει η δυνατότητα να αξιοποιηθούν οι πόροι του ταμείου. Αυτός είναι και ο βασικός λόγος για τον οποίο αξιωματούχοι της Ευρωζώνης σημειώνουν ότι η Ελλάδα «αντέχει» ταμειακώς μέχρι τα μέσα με τέλη Ιουλίου.

Πάντως, η εκταμίευση των 2,6 δισ. από την Ευρωζώνη μέσα στον Ιούνιο έχει πλέον αναβληθεί, ασκώντας πιέσεις τόσο στα κρατικά ταμεία όσο και στις τράπεζες. Βάσει του σχεδιασμού που είχε γίνει, μέρος των δανείων του Ιουνίου θα χρησιμοποιούνταν και για να ξεπληρώσει το Δημόσιο έντοκα γραμμάτια ύψους 2 δισ. ευρώ.

Η συντριπτική πλειονότητα (αν όχι ολόκληρο το ποσό) των γραμματίων αυτών βρίσκεται στα χαρτοφυλάκια των ελληνικών τραπεζών και με την αποπληρωμή τους είχε υπολογιστεί να δοθεί μία έμμεση ένεση ρευστότητας. Το σκεπτικό ήταν ότι εφόσον το Δημόσιο θα εξοφλούσε την υποχρέωσή του προς τις τράπεζες και εκείνες με τη σειρά τους θα διοχέτευαν κεφάλαια στην αγορά.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΝΙΚΑΣ

Το Greuro, τα IOU's και άλλες... λύσεις

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΩΚΟΥ**

Νέος δανεισμός από το ΔΝΤ, χρεόγραφα IOUs, παράλληλο νόμισμα, ακόμη και επιστροφή στη δραχμή... Φουντώνουν οι εικασίες για το πώς θα πληρωθούν μισθοί και συντάξεις σε περίπτωση που μείνει από λεφτά το Δημόσιο. Ωστόσο, οι επιλογές μεταξύ των οποίων θα κληθεί να επιλέξει η κυβέρνηση που θα προκύψει από τις εκλογές του Ιουνίου, σε περίπτωση που οι Ευρωπαίοι σταματήσουν την πληρωμή των δόσεων προς την Ελλάδα, είναι περιορισμένες.

Το ενδεχόμενο να κλείσει η στρόφιγγα άφησε ανοιχτό ο πρόεδρος της Bundesbank Γιενς Βάιντμαν την Παρασκευή, δηλώνοντας ότι «δεν θα υπάρξει πρόβλημα», αν καθυστερήσει η δόση του Ιουνίου. Ακόμη και αν υπάρξει στάση πληρωμών, η πορεία δεν είναι προδιαγεγραμμένη, λένε οικονομολόγοι της UBS. Οπως εκτιμούν, «υπάρχει πληθώρα παραδειγμάτων στάσης πληρωμών εντός μιας νομισματικής ένωσης, επομένως μια έξοδος της Ελλάδας από το ευρώ δεν πρέπει να θεωρηθεί πως θα γίνει αυτομάτως». Η Ελλάδα θα μπορούσε να αναζητήσει άλλες πηγές δανεισμού, εκτός της Ευρωζώνης, ωστόσο η επιλογή του ΔΝΤ, ως δανειστή τελευταίας καταφυγής, δεν είναι ιδιαίτερα πιθανή, αν η χώρα αρνείται να τηρήσει τους όρους του προγράμματος που έχει ήδη συνάψει με τον διεθνή οργανισμό. Ελλείψει πρόσβασης σε δανεισμό, η εναλλακτική λύση είναι, φυσικά, η έξοδος από το ευρώ και η κοπή του δικού της νομίσματος, μίας «νέας δραχμής», όπως ήδη την ονομάζουν οικονομολόγοι. Καθώς όμως μία έξοδος της Ελλάδας από το ευρώ θα είχε απρόβλεπτες συνέπειες και για την Ευρωζώνη λόγω του κινδύνου μετάδοσης της κρίσης, τράπεζες όπως η Deutsche Bank εισηγούνται την κυκλοφορία ενός παράλληλου νομίσματος που ονομάζει «Greuro», με το οποίο θα πληρώνει τις εσωτερικές υποχρεώσεις του το Δημόσιο. Η εκτιμώμενη από τους αναλυτές υποτίμησή του έναντι του ευρώ θα επιφέρει άμεσα τη μείωση των κρατικών δαπανών σε ευρώ και ίσως τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας ως προς το κόστος, ενώ οι τραπεζικές καταθέσεις και οι εξωτερικές συναλλαγές θα παραμείνουν σε ευρώ. Το ίδιο, ωστόσο, και το εξωτερικό χρέος της χώρας, εντείνοντας το πρόβλημα βιωσιμότητάς του.

Σενάρια για το πώς θα πληρωθούν μισθοί και συντάξεις σε περίπτωση που μείνει από λεφτά το Δημόσιο.

Ως παράλληλο νόμισμα θα μπορούσαν να λειτουργήσουν και τα IOUs: Για όσο διάστημα η νέα κυβέρνηση θα επαναδιαπραγματεύεται με την τρόικα τους όρους του Μνημονίου, θα μπορούσε να πληρώσει τις υποχρεώσεις της με υποσχέσεις πληρωμής σε ευρώ. Αναλυτές, ωστόσο, εκτιμούν ότι αυτά θα υποτιμηθούν στην πράξη, προκαλώντας μία ιδιότυπη εσωτερική υποτίμηση που θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στο ΑΕΠ, ενώ προβλέπουν επίσης αύξηση του πληθωρισμού. Εφόσον η ΕΚΤ συνεχίσει να προσφέρει ρευστότητα στις ελληνικές τράπεζες, η πρακτική της έκδοσης IOUs θα μπορούσε να συνεχιστεί για αρκετούς μήνες. Αν δεν υπάρξει όμως μία πολιτική συμφωνία με την Ευρωζώνη, αυτά τα χρεόγραφα θα μπορούσαν να αποδειχθούν απλώς ο προάγγελος της νέας δραχμής.

Οκτώ μύθοι και η πραγματικότητα

Τι πραγματικά ισχύει με το χρέος, τους τόκους, τις αμοιβές, τις ΑΟΖ, τις τράπεζες, την απλή αναλογική, τους μετανάστες και όχι μόνο

Των **ΜΠΑΜΠΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΚΩΝ. ΖΟΥΛΑ, ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΚΟΨΙΝΗ, ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ, ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ**

Στη νεανική γλώσσα ονομάζονται «δράκοι». Για όλους εμάς, στην καλύτερη περίπτωση είναι μικρότερα ή μεγαλύτερα ψέματα. Στη χειρότερη όμως πρόκειται για παραπλανητικά διατυπωμένες φράσεις οι οποίες ωραιοποιούν την πραγματικότητα με σκοπό να πείσουν τον αποδέκτη τους για τη δήθεν αλήθεια τους.

Η «Κ» προσπαθεί, στη συνέχεια, να αναδείξει και να εξετάσει τα πραγματικά δεδομένα που κρύβονται πίσω από πολυσυζητημένες προεκλογικές θέσεις και υποσχέσεις. Οι διατυπώσεις είναι ευχάριστες και γεμίζουν ελπίδες τους πολλούς. Υπάρχουν όμως και εκείνοι που διατυπώνουν ερωτήματα. Οχι μόνον από καχυποψία, αλλά γιατί δεν μπορούν να δεχτούν ότι αυτό που κάνει κάποιους πολιτικούς να κατακρημνίζονται, θα πετύχουν να το κάνουν τόσο ευχάριστο και κερδοφόρο σε ψήφους κάποιοι άλλοι.

Οι συγκεκριμένοι μύθοι καταρρίπτονται με απλά λόγια και τεκμηριωμένα επιχειρήματα. Προφανής είναι και ο στόχος της συγκεκριμένης καταγραφής: Να γνωρίζουμε στον δρόμο προς τις νέες κάλπες ποιος λέει αλήθεια και ποιος ψέματα. Ιδού λοιπόν οι «δράκοι», ιδού και η πραγματικότητα:

1 «Τα έσοδα επαρκούν για να πληρωθούν οι δαπάνες του κράτους, αρκεί να μην πληρώσουμε τους τόκους των δανείων»

Μακάρι να ήταν έτσι! Οι δαπάνες του κράτους, μαζί με εκείνες του συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων έκλεισαν το 2011 στα 108,5 δισ. Οι αναλογούντες τόκοι ήταν 15 δισ., άρα το κράτος χρειαζόταν 93,5 δισ. ακόμη και αν δεν πλήρωνε κανέναν τόκο. Να παρατηρήσουμε ότι στις δαπάνες δεν περιλαμβάνονται τα χρεολύσια, δηλαδή η εξόφληση παλαιών δανείων. Από την άλλη, τα έσοδα, μαζί με τις κρατήσεις για ασφάλιση και υγεία, ήταν 88,5 δισ. ευρώ. Αρα, το έλλειμμα, χωρίς τόκους, αυτό που αποκαλείται πρωτογενές, ήταν 5 δισ. ευρώ. Η κατάσταση για το 2012 σχεδιάστηκε να δείξει βελτίωση. Αν και κινδυνεύει να μείνει στα χαρτιά, λόγω της ταχύτατης απώλειας εσόδων. Ο στόχος είναι να μαζέψει η κυβέρνηση 86,3 δισ., για να πληρώσει υποχρεώσεις 101,1 δισ. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνονται τόκοι 12,8 δισ. Ακόμη κι έτσι λοιπόν, υπάρχει καθαρό έλλειμμα 2 δισ. ευρώ.

Από την άλλη, η διακοπή της κανονικής εξυπηρέτησης των κρατικών δανείων συνιστά γεγονός μεγάλης σημασίας και έχει σοβαρότατες συνέπειες. Πρόσφατα διενεργήθηκε η πιο μεγάλη ανταλλαγή ομολόγων (PSI), που περιλαμβάνει και μείωση των τόκων και μεταφορά των χρόνων αποπληρωμής, χωρίς να κηρυχθεί η χώρα σε χρεοκοπία. Η άρνηση πληρωμής τόκων θα προσφέρει μεγάλες ευκαιρίες κερδοσκοπίας σε βάρος των συμφερόντων και θα απομακρύνει οριστικά την προοπτική αποκατάστασης οικονομικής ισορροπίας.

Επιπλέον, είμαστε πολύ κοντά στο σημείο επίτευξης πρωτογενούς πλεονάσματος. Θα ήταν άδικο να πετάξουμε τον κόπο και τις θυσίες που έγιναν. Είναι, τέλος, απολύτως κατανοητό ότι η ανοικτή χρεοκοπία του κράτους θα μειώσει τα έσοδα με τρόπο που δεν μπορεί να υπολογιστεί με ακρίβεια, αλλά σίγουρα θα οδηγήσει στη λήψη υποχρεωτικών αποφάσεων έκτακτης ανάγκης.

2 «Η κατώτατη αμοιβή μπορεί να επιστρέψει στα προηγούμενα επίπεδα»

Οσα κόμματα επιμένουν στη μετεκλογική αποκατάσταση των συλλογικών συμβάσεων δίδοντας έμφαση στην επιστροφή των κατώτατων μισθών στα επίπεδα των 751 ευρώ ή και περισσότερο, αποκρύπτουν μια αλήθεια: ότι η αγορά και η ύφεση, και όχι οι νόμοι, είναι αυτοί που οδήγησαν σε πλήρη υποτίμηση τον ονομαστικό μισθό. Οποιαδήποτε νομοθετική βελτίωση θα παραμείνει κενό γράμμα εάν οι ίδιες οι επιχειρήσεις δεν είναι σε θέση να κάνουν τις ανάλογες διορθώσεις προς τα πάνω.

Επιπλέον μόνον το 13% των μισθωτών πληρώνεται με τα κατώτατα όρια (εισαγωγικός), που αφορούν ανειδίκευτους εργαζομένους. Οι αμοιβές των πολλών ορίζονται από κλαδικές, επιχειρησιακές και ομοιοεπαγγελματικές συμβάσεις. Σε αυτές αναφέρονται οι ατομικές συμβάσεις απασχόλησης. Οι ελάχιστες αμοιβές των ειδικών συμβάσεων είναι, κατά κανόνα, μεγαλύτερες από εκείνες της εθνικής σύμβασης κατά 100 ή 300 ευρώ ή και περισσότερα.

Τα κατώτατα όρια αντιθέτως προσδιορίζονται στην Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας με συμφωνία των κοινωνικών εταίρων. Τον Φεβρουάριο, με τον νόμο 4046 και αφού απέτυχαν να συμφωνήσουν οι εταίροι, ορίστηκε μείωση κατά 22% (κατά 32% για τους νέους μέχρι 25 ετών). Δεν είναι τυχαίο ότι ο ΣΕΒ από τη μια πλευρά ζητεί αποκατάσταση των κατώτατων ορίων και από την άλλη θέτει με έμφαση ζήτημα μείωσης των μέσων μισθών.

Το πραγματικά μεγάλο εμπόδιο για τη διατήρηση καλύτερης κατώτατης αμοιβής είναι η ανεργία. Η οποία όμως είναι πολύ μεγαλύτερη σε άτομα ανειδίκευτα, χωρίς εκπαίδευση. Πράγματι, το 38% των ανέργων διαθέτει καμία ή μόνον την υποχρεωτική μόρφωση (έως 3η Γυμνασίου), ενώ το 47% έφτασε μέχρι τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και μόνον το 15% έχει πανεπιστημιακή εκπαίδευση. Την ίδια στιγμή, μόνον ένας σε κάθε δέκα ανέργους δεν είναι Ελληνας. Η αδήλωτη, περιορισμένου χρόνου και ασταθής εργασία αποτελεί σημαντικό παράγοντα μείωσης των πραγματικών αμοιβών.

3 «Να ανακηρυχθούν αμέσως οι Αποκλειστικές Οικονομικές Ζώνες»

Κανείς δεν διαφωνεί με την ήδη προγραμματισμένη ανακήρυξη των ΑΟΖ. Είναι όμως εντελώς παραπλανητικό να ισχυρίζεται κανείς ότι μπορεί να γίνει αυτό με συνοπτικές διαδικασίες και χωρίς καμία συνεννόηση. Ως αίτημα μάλιστα είναι και άκρως λαϊκίστικο, όταν υπονοεί ότι αν η Ελλάδα ανακήρυττε μονομερώς τις ΑΟΖ της, πετρέλαια και αέριο θα αντλούνταν αμέσως και, επομένως, θα αντιμετωπίζαμε ριζικά το οικονομικό μας πρόβλημα.

Σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο, για την έναρξη ερευνών απαιτείται η κοινή οριοθέτηση κάθε ΑΟΖ για την οποία μπορεί να έχει ενδιαφέρον ένα άλλο κράτος. Με άλλα λόγια, οποιαδήποτε έρευνα -πόσω μάλλον εκμετάλλευση των εκτιμωμένων κοιτασμάτων- προαπαιτεί διακρατικές συμφωνίες.

Γεγονός που σημαίνει ότι τυχόν εφαρμογή των προτάσεων του τύπου «ανακηρύσσουμε ΑΟΖ εδώ και τώρα και μονομερώς» θα αποτελούσε casus belli για τους άλλους ενδιαφερομένους και θα ενέπλεκε τη χώρα σε απρόβλεπτες περιπέτειες. Μπορεί οι περισσότεροι να το αγνοούν, αλλά η Ελλάδα έχει ήδη επιχειρήσει να οριοθετήσει την ΑΟΖ της με την Αλβανία. Ακόμη κι εκεί, το θέμα κόλλησε στο Συνταγματικό Δικαστήριο της γείτονος - κατά πληροφορίες με παρέμβαση της Αγκυρας. Επομένως, μόνη ρεαλιστική και ειλικρινής προεκλογική δέσμευση μπορεί να είναι ότι η επόμενη κυβέρνηση θα πιέσει στην κατεύθυνση χάραξης της υφαλοκρηπίδας με την Τουρκία και την οριοθέτηση της ελληνικής ΑΟΖ σε συνεργασία με Αίγυπτο και Λιβύη. Και ότι σε περίπτωση άρνησης των συγκεκριμένων χωρών, θα καταβληθεί προσπάθεια να παραπεμφθούν οι όποιες διαφωνίες στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης.

4 «Πού πήγαν τα 200 δισεκατομμύρια ευρώ που έδωσε το κράτος στις τράπεζες;»

Το κράτος δεν έδωσε ποτέ 200 δισ. στις τράπεζες, για τον απλό λόγο ότι δεν τα έχει. Ούτε μετέφερε παρόμοιο ποσό από τα κρατικά έσοδα στο ταμείο των τραπεζών. Τα μόνα «σχεδόν πραγματικά χρήματα» ήταν 4 δισ. που έδωσε το 2008 και απέκτησε προνομιούχες μετοχές με εγγυημένο μέρισμα 10% επί της αξίας και τον έλεγχο σε βασικές αποφάσεις της διοίκησης των τραπεζών.

Από τότε και μέχρι πρόσφατα, το κράτος προσέφερε, σταδιακά, εγγυήσεις ύψους 80 δισ., για να μπορέσουν οι τράπεζες να σηκώσουν πραγματικό χρήμα από την ΕΚΤ στη Φρανκφούρτη. Οι ίδιες οι τράπεζες έβαλαν δικούς τους τίτλους, δάνεια και άλλες εγγυήσεις κι έτσι το σύστημα πήρε, μέχρι στιγμής, 75 δισ. απευθείας από την ΕΚΤ και άλλα 55 δισ. από την Τράπεζα της Ελλάδος, με ειδική άδεια του ευρωσυστήματος. Το χρήμα αυτό (το μόνο πραγματικό μαζί με τα διακρατικά δάνεια του Μνημονίου) προέρχεται απευθείας από τις καταθέσεις των πολιτών της βόρειας και κεντρικής Ευρωζώνης, που έχουν πλεόνασμα αποταμίευσης. Δεν πρόκειται για δάνεια του ελληνικού κράτους ούτε για χρήμα που «τυπώνει» η ΕΚΤ.

Οι κρατικές εγγυήσεις χρειάστηκαν για δύο λόγους. Οι τράπεζες έπρεπε να βρουν χρήματα για να καλύψουν την «τρύπα» που δημιούργησε στο σύστημα η μεγαλύτερη από 70 δισ. φυγή καταθέσεων. Επρεπε, ακόμη, να διατηρήσουν τα παλαιότερα δάνεια. Πράγματι, αν και ο νέος δανεισμός περιορίστηκε δραστικά, οι τράπεζες διατήρησαν, ρύθμισαν και στήριξαν τα παλαιότερα δάνεια των επιχειρήσεων. Σε διαφορετική περίπτωση θα έπρεπε αμέσως να ζητήσουν την επιστροφή.

Αλλωστε, οκτώ στα δέκα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις, στο μεγαλύτερο μέρος τους, συνέχισαν να εξυπηρετούν τα δάνειά τους.

Οι εγγυήσεις δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό και, εφόσον η οικονομική κατάσταση ανορθωθεί, θα καλυφθούν χωρίς να εγγραφεί τίποτε στο δημόσιο χρέος. Πρόκειται τελικά για λογιστική εγγραφή, που όμως επέτρεψε μέχρι σήμερα να μην καταρρεύσουν οι τράπεζες.

Στο λαϊκίστικο ερώτημα «πού πήγαν τα 200 δισ.;» προστίθεται συχνά, για πολιτικούς λόγους, το ποσό που έχει προβλεφθεί, με το δεύτερο Μνημόνιο, για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών. Πρόκειται για ομόλογα που θα τα δανείσει το EFSF, προκειμένου να διασφαλισθούν οι καταθέσεις μετά τη ζημιά που προκάλεσε το «κούρεμα» των κρατικών ομολόγων με το PSI. Στο ίδιο ποσό περιλαμβάνεται και η κάλυψη των ζημιών από δάνεια που δεν μπορούν να εισπραχθούν και θα διαγραφούν, μετά τη μελέτη της BlackRock. Με αυτόν τον τρόπο οι τράπεζες θα αποκτήσουν και πάλι τα «ελάχιστα κεφάλαια ασφαλείας» και θα διατηρήσουν την άδεια λειτουργίας τους. Κατόπιν αυτών, θα βελτιωθεί η δυνατότητα παροχής νέων δανείων.

Και πάλι δεν πρόκειται για χρήματα του ελληνικού προϋπολογισμού, αν και οι Ευρωπαίοι και το ελληνικό κράτος, που αναλαμβάνει τελικά την υποχρέωση, ελπίζουν ότι μετά πέντε έτη θα πάρουν πίσω τα χρήματά τους.

5 «Με την απλή αναλογική θα είχαμε ήδη κυβέρνηση»

Η εντύπωση αυτή, χρήσιμη μόνον για ιδεολογικές συζητήσεις, δεν επιβεβαιώνεται από την κάλπη. Αν ίσχυε απλή αναλογική, στις 6 Μαΐου θα έμπαιναν στη Βουλή 21 κόμματα! Βουλευτές θα εξέλεγαν, μεταξύ άλλων: Δημοκρατική Αναγέννηση, Ενωση Κεντρώων, Κίνημα Δεν Πληρώνω, οι συνεχιστές του... Καποδίστρια και, βεβαίως, η κ. Λούκα Κατσέλη, η Ανταρσύα και πάει λέγοντας. Φαντάζεστε πόσο δύσκολο θα ήταν να συμφωνήσουν όλοι οι προαναφερθέντες στην ενδεδειγμένη οικονομική πολιτική; Η υποστήριξη, όμως, της απλής αναλογικής, ειδικώς σε αυτή τη συγκυρία, θέτει και το εξής αυτονόητο ερώτημα: Πότε είναι πιο εύκολο στον νικητή των εκλογών να σχηματίσει κυβέρνηση; Με τις 50 έδρες του «μπόνους» που προβλέπει το σημερινό σύστημα; Ή με περίπου το 1/4 των εδρών αυτών που θα του αναλογούσαν αν καταργούνταν εντελώς το μπόνους; Επιπλέον, το σύστημα που διαχρονικώς προτείνει η Αριστερά δεν έχει μετελεγχθεί επαρκώς ως προς τις απίστευτες «καραμπόλες» που θα προκαλούσε. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι τη μονοεδρική που κερδισε στις 6 Μαΐου το ΚΚΕ στην παραδοσιακά «κόκκινη» Σάμο, με την απλή αναλογική θα την έπαιρνε η... Χρυσή Αυγή! Ουδείς, τέλος, αναφέρεται στο ενδεχόμενο σχηματισμού μειονοτικού κόμματος στη Θράκη στην περίπτωση κατάργησης του περιβόητου ορίου του 3%. Οσοι λοιπόν υποστηρίζουν το συγκεκριμένο αίτημα οφείλουν να απαντήσουν και γιατί άραγε η Σουηδία ή η Γερμανία, που θεωρούνται υποδειγματικές χώρες αναλογικής εκπροσώπησης, θέτουν όριο εισόδου ενός κόμματος στο κοινοβούλιο το 4 και το 5%.

6 «Η Τράπεζα της Ελλάδος να γίνει κρατική, γιατί έχει υπογράψει με τους δανειστές ενώ βρίσκεται σε χέρια ιδιωτών, και μάλιστα μη Ελλήνων»

Πρόκειται για την απόλυτη παραπλάνηση. Η ΤτΕ είναι απολύτως ανεξάρτητη. Αποτελεί θεσμό της πολιτείας και του ευρωσυστήματος. Οι ιδιώτες δεν έχουν λόγο σε κανένα θέμα πολιτικής και διοίκησης. Βεβαίως, είναι ανεξάρτητη και απέναντι στην κυβέρνηση, επομένως δεν επηρεάζεται από τις κομματικές μεταβολές. Η διοίκησή της ορίζεται από τη Βουλή κατόπιν προτάσεως της κυβέρνησης και όχι από τους μετόχους. Οι αρμοδιότητες των διοικητικών οργάνων (πολιτική επιτοκίων, έκδοση χρήματος, εποπτεία και έλεγχος τραπεζών και ασφαλιστικών εταιρειών) δεν υποκείνται στον έλεγχο της γενικής συνέλευσης των μετόχων. Μέτοχοι, εκτός από το κράτος και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που διαθέτουν τον πλήρη μετοχικό έλεγχο, είναι και φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Αυτό ισχύει από τότε που ιδρύθηκε η τράπεζα (1928) και δεν αποτέλεσε ποτέ πρόβλημα για την άσκηση της νομισματικής πολιτικής. Οι μέτοχοι -κανείς δεν ελέγχει ποσοστό άνω του 0,6% και οι «ξένοι» δεν ξεπερνούν το 3%- ψηφίζουν μόνο για τον λογιστικό ισολογισμό και εγκρίνουν το μέρισμα προς τους ιδιώτες, το οποίο, με νόμο, περιορίζεται στο 1/5 των κερδών. Τα 4/5 των κερδών της τράπεζας πηγαίνουν υποχρεωτικά στο δημόσιο ταμείο. Το ελληνικό Δημόσιο κατέχει απευθείας 9% των μετοχών της ΤτΕ, ενώ βάσει νόμου το 35% της τράπεζας που ελέγχεται από Ταμεία και ασφαλιστικούς οργανισμούς εκπροσωπείται απο τον υπουργό Οικονομικών, ο οποίος είναι και ο μόνος που έχει πλήρη δικαιώματα ψήφου στη γενική συνέλευση.

Κατά την προετοιμασία εισόδου στην Ευρωζώνη εξετάστηκε το ενδεχόμενο εξαγοράς όλων των ιδιωτών μετόχων. Κρίθηκε ότι αυτό θα οδηγούσε σε μια σοβαρή δαπάνη του κράτους, που θα ωφελούσε μόνον όσους ιδιώτες διαθέτουν σήμερα μετοχές, ενώ δεν θα άλλαζε τίποτε στο καθεστώς ανεξαρτησίας που έχει η ΤτΕ ως όργανο της πολιτείας. Το ίδιο ισχύει και σήμερα.

7 «Στους μετανάστες να δώσουμε ταξιδιωτικά έγγραφα, ώστε να φύγουν και να πάνε στα πλούσια κράτη»

Πρόκειται περί μιας ακόμη παραπλανητικής υπόσχεσης, καθώς τυχόν υλοποίησή της προσκρούει σε ρητές δεσμεύσεις που έχει η χώρα από την Ε.Ε. κυρίως λόγω της Συνθήκης του Σέγκεν. Αλήθεια, πιστεύει κανείς ότι η Ιταλία π.χ. θα υποδεχόταν με ανοιχτές αγκάλες τους μετανάστες που θα της «προωθούσε» η Ελλάδα επειδή θα τους είχε χορηγηθεί στη χώρα μας κάποιο ασαφές ευρωπαϊκό έγγραφο; Καθ' όλα υπερβολικές είναι βέβαια και οι συναφείς προεκλογικές υποσχέσεις, όπως π.χ. η «αποποινικοποίηση του αδικήματος παράνομης εισόδου, διαμονής και εργασίας μεταναστών, εφόσον συντρέχουν λόγοι οικονομικής επιβίωσης». Διότι απλούστατα δεν υπάρχει παράνομος μετανάστης που να μην αντιμετωπίζει οικονομικό πρόβλημα. Το αξιοσημείωτο είναι ότι ειδικώς ο ΣΥΡΙΖΑ δεσμεύεται να χορηγήσει στους μετανάστες και έναν «πρόσθετο τύπο άδειας, που θα λέγεται "άδεια προς αναζήτηση εργασίας", με την οποία κάθε ενδιαφερόμενος θα αποκτά αυτοδικαίως το δικαίωμα παραμονής στην ελληνική επικράτεια για ένα χρόνο, με στόχο να αναζητήσει δουλειά». Αν σε αυτά προστεθούν οι παρεμφερείς υποσχέσεις για την κατάργηση «των άτυπων επαναπροωθήσεων στον Εβρο και το Αιγαίο» η διευκόλυνση «στην παροχή πολιτικών δικαιωμάτων και ιθαγένειας» και «η διεύρυνση της πρόσβασης των μεταναστών στις υπηρεσίες υγείας, όπως ακριβώς ισχύει και για τους Ελληνες», θα μπορούσε κάλλιστα να ισχυριστεί κανείς ότι μια τέτοια πολιτική τελεί κατά κυριολεξία εκτός τόπου και χρόνου...

8 «Να γίνει αποστρατιωτικοποίηση των σωμάτων ασφαλείας»

Και μόνον ως υπόσχεση προκαλεί τα ειρωνικά χαμόγελα των ανώτατων αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ. Ενας εξ αυτών το είπε χαριτωμένα στην «Κ»: «Αραγε οι αριστερόφρονες εμπνευστές του αφοπλισμού των ΜΑΤ θα προστατευθούν από μόνοι τους σε περίπτωση που βρεθούν τυχαίως σε μια συγκέντρωση π.χ. με οπαδούς της Χρυσής Αυγής ή θα φωνάζουν για την απουσία του κράτους;»

Η πρόταση αποκτά και... γραφικές διαστάσεις, καθώς ειδικώς ο ΣΥΡΙΖΑ ζητεί τη «ρητή απαγόρευση κάθε τύπου βίας εναντίον των συλληφθέντων κάθε κατηγορίας», την «απαγόρευση συλλογής και αποθήκευσης δακτυλικών αποτυπωμάτων, DNA κ.λπ.)», την «κατάργηση της ηλεκτρονικής τράπεζας πληροφοριών και την καταστροφή των μέχρι τώρα δεδομένων», όπως και το ξήλωμα «των καμερών παρακολούθησης σε όλους τους δημόσιους χώρους». Κατόπιν τούτων θα μπορούσε κανείς να ισχυρισθεί ότι ο μόνος λόγος που το συγκεκριμένο κόμμα δεν εισηγείται και την πλήρη κατάργηση της Αστυνομίας είναι γιατί τάσσεται κατά των πάσης φύσεως απολύσεων στο Δημόσιο...

ΤΙ ΠΗΡΑΜΕ ΑΠΟ ΤΟ ΜΝΗΜΟΝΙΟ

ποσά σε δισ. ευρώ

ΠΟΥ ΠΗΓΑΝ ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΝΗΜΟΝΙΟΥ

1 Εξόφληση παλαιών ομολόγων στη λήξη	58,9
2 Για την ανταλλαγή ομολόγων (PSI)	35,7
3 Για την κάλυψη ελλείμματος Γενικής Κυβέρνησης	44,1
ΣΥΝΟΛΟ	138,7
ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	3,0

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΠΟΥ ΔΑΠΑΝΑ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ	2011	2012
Αμοιβές προσωπικού	19,6	17,9
Συντάξεις	31,6	31,2
Επιδόματα πρόνοιας	14,5	14,1
ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ	65,7	63,2
ΤΟΚΟΙ	14,9	12,8
ΑΛΛΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	27,9	25,1
ΣΥΝΟΛΟ	108,5	101,1

LOUIS TOURS fly & cruise

διακοπές & φύγαμε!

Ταξιδέψτε αεροπορικώς στην Αθήνα και επιβιβαστείτε στα πολυτελή και εντυπωσιακά κρουαζιερόπλοια της Louis Cruises: Louis Cristal και Louis Olympia από Πειραιά για την Κωνσταντινούπολη (με διανυκτέρευση), την Αρχαία Έφεσο, την Σμύρνη και τα Αιγαιοπελαγίτικα νησιά της Μυκόνου, Πάτμου, Ρόδου, Κρήτης και Σαντορίνης.

Ολοκληρωμένα Πακέτα Fly & Cruise

Μύκονος, Έφεσος, Πάτμος, Σαντορίνη
4 ημέρες από €499
Αναχωρήσεις: 1-8-15, 22 & 29/6, 6 &13/7, 17, 24 & 31/8

Μύκονος, Έφεσος, Πάτμος, Ρόδος, Ηράκλειο, Σαντορίνη
5 ημέρες από €565
Αναχωρήσεις: 4-11-18 & 25/6, 2 & 9/7, 20 & 27/8

Κωνσταντινούπολη (διανυκτέρευση), Σμύρνη (Έφεσο), Πάτμος, Μύκονος, Ρόδος, Ηράκλειο, Σαντορίνη
8 ημέρες από €715
Αναχωρήσεις: 1-8-15-22 & 29/6, 6 &13/7, 17, 24 & 31/8

Οι τιμές είναι ανά άτομο σε δίκλινη καμπίνα και περιλαμβάνουν:
• Αεροπορικό εισιτήριο Λάρνακα - Αθήνα - Λάρνακα
• Εισιτήρια κρουαζιέρας
• Πλήρης διατροφή στο πλοίο
• Φόροι αεροδρομίων & λιμανιών και επίναυλος καυσίμων

www.louistravel.com
ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΛΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ 77 77 85 55

κτήμα & κήπος

Το περιοδικό που σκαλίζει τα πάντα

Καλλιέργεια 6 στρεμμάτων
για τις ανάγκες 6 οικογενειών.
Φυτεύουμε αγιόκλημα και μυρίζει η γειτονιά.
Διακοσμούμε τον κήπο μας με βότσαλα,
χαλίκια και πετρώματα
Όλα τα μυστικά για να φυτέψουμε
κερασιές στο κτήμα μας.
Όλες οι εργασίες του μήνα για τα φυτά
και τον κήπο μας.

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΙΟΥΝΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Συστράτευση με παρασκήνιο και στόχους για τη Ν.Δ.

Στη Συγγρού αναμένουν τις δημοσκοπήσεις για να δουν το μέγεθος της αποδοχής

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ Π. ΤΕΡΖΗ**

Με μία αμήχανη χειραψία, αντίστοιχη αυτής που αντήλλαξαν το απόγευμα της επομένης στο ίδρυμα Μιχ. Κακογιάννης, ο κ. Αντώνης Σαμαράς και η κ. Ντόρα Μπακογιάννη επισφράγισαν το βράδυ της περασμένης Κυριακής τη συμφωνία κοινής καθόδου τους στις εκλογές. Η συνάντηση, η δεύτερη κατά σειρά των δύο πολιτικών, πραγματοποιήθηκε στο γραφείο του κ. Σαμαρά στη Μουρούζη και κρίθηκε απαραίτητη προκειμένου να οριστικοποιηθούν και οι τελευταίες λεπτομέρειες που θα σηματοδοτούσαν την επιστροφή της κ. Μπακογιάννη και των στελεχών της στη Ν.Δ. και την αναστολή λειτουργίας -επί της ουσίας διάλυση- της Δημοκρατικής Συμμαχίας.

Μία εβδομάδα μετά την επισημοποίηση της συνεργασίας, στο επιτελείο του κ. Σαμαρά αναμένουν με ενδιαφέρον το νέο κύμα δημοσκοπήσεων προκειμένου να διαφανεί το μέγεθος της αποδοχής (σ.σ.: ουδείς κάνει λόγο για ενθουσιασμό, σε συνθήκες κοινωνικής και πολιτικής κρίσης) που απολαμβάνει το εγχείρημα από την κοινή γνώμη, την ίδια στιγμή που η συνένωση δεν είναι ανέφελη, καθώς στη μεν Συμμαχία καταγράφηκαν έντονες ενστάσεις και αποχωρήσεις (ενδεικτικά, ο ευρωβουλευτής Θ. Σκυλακάκης αποχώρησε, ο πολιτευτής Ιλχ. Αχμέτ κατέρχεται με τη ΔΗΜΑΡ) ενώ και η οργανωμένη βάση της Ν.Δ. έχει επαναστατήσει, με επίκεντρο την Ηλεία, τα Χανιά και το Ηράκλειο, στην επιστροφή στελεχών της Συμμαχίας στα ψηφοδέλτια.

Οι στόχοι των δύο επιτελείων

Οι αναμενόμενες αντιδράσεις αλλά και η αίσθηση του... πειθαναγκασμού σε συνεργασία ήταν μερικές μόνον από τις παραμέτρους που επικαλέστηκαν στελέχη στο περιβάλλον των Αντ. Σαμαρά και Ντόρας Μπακογιάννη προτείνοντας τη διατήρηση της αυτόνομης πορείας των δύο κομμάτων. Ωστόσο, η κυρίαρχη άποψη στο επιτελείο της κ. Μπακογιάννη ήταν πως στις συνθήκες πόλωσης που είχαν δημιουργηθεί και με δεδομένη τη δημόσια πρόσκληση Σαμαρά, τα περιθώρια εκλογικής επιτυχίας της Δημοκρατικής Συμμαχίας -ακόμη και σε συνεργασία με τη Δράση- θα ήταν περιορισμένα.

Στην πλευρά Σαμαρά, πάλι, δεν ήταν λίγοι όσοι εκτιμούσαν ότι η επιστροφή της κ. Μπακογιάννη θα ταυτίσει πλήρως το κόμμα με το Μνημόνιο. Η επιλογή του κ. Σαμαρά, ωστόσο, ήταν να εξαντλήσει τα περιθώρια έναντι της κ. Μπακογιάννη όχι μόνον για ψηφοθηρικούς λόγους, αλλά και ως πρόνοια έναντι της βέβαιης αμφισβήτησης που θα δεχόταν εφόσον δεν το έπραττε, μιας και στο παρασκήνιο γίνονταν ήδη κινήσεις προς αυτήν την κατεύθυνση.

Τηλεφωνήματα με Καραμανλή

Θέση υπέρ της σύμπηξης δυνάμεων φέρεται ότι έλαβε και η πλευρά του κ. Κ. Καραμανλή, θεωρώντας ότι η Ν.Δ. πρέπει να εξαντλήσει κάθε περιθώριο ώστε να διασφαλίσει την πρώτη θέση και να αποτραπεί μία κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ. Σύμφωνα με πληροφορίες, οι κ. Αντ. Σαμαράς και Ντόρα Μπακογιάννη είχαν τηλεφωνικές συνομιλίες με τον πρώην πρόεδρο του κόμματος, κατά τη διάρκεια των οποίων ο κ. Καραμανλής τοποθετήθηκε σαφώς υπέρ της επανένωσης.

Η πρώτη διερευνητική επαφή μεταξύ Ν.Δ. και Δημοκρατικής Συμμαχίας πραγματοποιήθηκε στις 11 Μαΐου, όταν και συναντήθηκαν οι Γ. Μιχελάκης και Κ. Μπακογιάννης. Σε αυτή διερευνήθηκαν προθέσεις και οι δίαυλοι παρέμειναν ανοικτοί. Το πρωί της Τρίτης, 15 Μαΐου, Αντ. Σαμαράς και Ντόρα Μπακογιάννη επικοινώνησαν τηλεφωνικά και το βράδυ της ίδιας ημέρας είχαν την πρώτη ιδιωτική συνάντησή τους, μετά τον Μάιο του 2010, όταν η κ. Μπακογιάννη ετέθη εκτός Ν.Δ. για την ψήφο της στο πρώτο Μνημόνιο.

Οι αυτόπτες μάρτυρες κάνουν λόγο για προφανώς αμήχανο κλίμα, αμοιβαία επιφυλακτικότητα αλλά και διάθεση να βρεθεί ο τρόπος συνεργασίας. Τις επόμενες ημέρες, καθώς ανεζητείτο, ο κύκλος των συνομιλητών διευρύνθηκε καθώς, πέραν των Μιχελάκη και Μπακογιάννη, οι Ανδ. Λυκουρέντζος, Ευ. Μεϊμαράκης και Γ. Οικονόμου είχαν τακτικές συναντήσεις για την επίλυση των πολιτικών και των πρακτικών (υποψήφιοι, θέσεις) παραμέτρων της συμφωνίας.

Αποχωρήσεις στελεχών της ΔΗΣΥ και αντιδράσεις στη Ν.Δ. από τη συνένωση – Πώς έγιναν οι διερευνητικές επαφές.

ΑΠΕ ΜΠΕ/ΑΛΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Οι κ. Αντ. Σαμαράς και Ντόρα Μπακογιάννη, σύμφωνα με πληροφορίες, είχαν τηλεφωνικές συνομιλίες με τον τέως πρόεδρο Κ. Καραμανλή, κατά τη διάρκεια των οποίων ο κ. Καραμανλής τοποθετήθηκε σαφώς υπέρ της επανένωσης.

Δύο επιτελεία σε ένα κόμμα

Λύσεις στα σημαντικά προβλήματα -οργανωτικά και πολιτικά - που παρατηρήθηκαν στις εκλογές της 6ης Μαΐου αλλά και έναν νέο πολιτικό λόγο αναζητεί η Ν.Δ. ενόψει της 17ης Ιουνίου.

Η εκλογική ομάδα του κόμματος μπορεί να συνεδριάζει καθημερινώς, ωστόσο, όπως προκύπτει, επιτελικός σχεδιασμός δεν έχει γίνει, καθώς η ηγετική ομάδα και ο ίδιος ο Αντ. Σαμαράς αφιερώθηκαν, τις ημέρες που πέρασαν, είτε στις διαπραγματεύσεις για τη σύμπηξη του κεντροδεξιού μετώπου είτε στο ταξίδι του προέδρου της Ν.Δ. στις Βρυξέλλες. Σήμερα, στη Συγγρού, συνεδριάζει η Εκτελεστική Γραμματεία του κόμματος προκειμένου να εγκρίνει και τυπικά τα νέα ψηφοδέλτια με τη συμμετοχή και των στελεχών που εντάχθηκαν από τη Συμμαχία και τον ΛΑΟΣ. Κύριο στοιχείο προβληματισμού για τους παροικούντες τη γαλάζια Ιερουσαλήμ παραμένει η «παράλληλη» λειτουργία δύο επιτελείων.

Παρά τις επισημάνσεις πολλών εκ των μελών της Επιτροπής Εκλογών για την ανάγκη συμμετοχής όλων ή έστω κάποιων εκ της ηγετικής ομάδας (Κ. Μπούρας, Γ. Μιχελάκης, Γ. Μουρούτης, Χρ. Λαζαρίδης, Δ. Σταμάτης) στις συνεδριάσεις, προκειμένου να υπάρχει καλύτερος συντονισμός, αυτό μοιάζει να μην έχει επιτευχθεί ακόμη.

Τούτο, ωστόσο, δεν σημαίνει ότι δεν έχουν γίνει οι πρώτες ασκήσεις επί χάρτου. Σύμφωνα με αυτές, ο κ. Σαμαράς θα επικεντρωθεί σε επισκέψεις στην περιφέρεια της χώρας με παράλληλη διοργάνωση μικρών εκδηλώσεων λόγου και ανταλλαγής απόψεων με πολίτες.

25+ ΧΡΟΝΙΑ εξασφαλισμένο εισόδημα!

Η Bioland Energy, η πιο έγκυρη εταιρία στο χώρο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ήρθε τώρα καί στην Κύπρο προσφέροντας υψηλής τεχνολογίας φωτοβολταϊκά που εξασφαλίζουν εγγύηση μέγιστης απόδοσης στο μεγαλύτερο χρόνο ζωής με τις πιο συμφέρουσες τιμές της αγοράς.

Στην τιμή περιλαμβάνονται:

- Επαγγελματική υποστήριξη και επιστημονική τεχνογνωσία.
- Φωτοβολταϊκά με πιστοποιημένο σύστημα Αντιάλας για μέγιστη απόδοση.
- Εξασφάλιση ελάχιστης απόδοσης μεγαλύτερης του 80% ακόμα και μετά το πέρας των 25 χρόνων.
- Ολοκληρωμένες λύσεις αγοράς, υπέργειας τοποθέτησης, επιμέλειας των φωτοβολταϊκών συστημάτων και αδιάκοπης επίβλεψης του χώρου με περίφραξη και κάμερες ασφαλείας.
- Τμήμα τεχνικής υποστήριξης με ανταπόκριση εντός 24 ωρών.
- Δωρεάν εκτίμηση ενεργειακής απόδοσης.

Η Bioland Energy δίνει επίσης την ευκαιρία κοινής επένδυσης στη κατασκευή μεγάλων έργων.

Επικοινωνήστε μαζί μας σήμερα και μάθετε περισσότερα για το συνεταιρισμό επιτυχίας της Bioland Energy!

8000 5550

Bioland Energy

ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΕΤΑΙΡΙΩΝ BIOLAND HOLDINGS

40 Ιακώβου Πατάτσου, Βιομηχανική Περιοχή Αραδίππου
CY-7101 Λάρνακα
Γραφείο: 24534776, Φαξ: 24534775
Email: info@biolandenergy.com

Polydoros Design

Από το 1997 έρρεαν μίζες στην Ελβετία

Βρέθηκε και το έγγραφο για την προμήθεια των TOR-M1 ύψους 21.081.757 δολαρίων

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΜΑΝΔΡΟΥ**

Εγγραφο που αποδεικνύει ότι ο κ. Ακης Τσοχατζόπουλος είχε τεράστιες καταθέσεις στην Ελβετία από τα μέσα της δεκαετίας του '90, πριν ακόμα αρχίσει ο πακτωλός με τις μίζες για τα εξοπλιστικά και τα υποβρύχια, εντοπίστηκε στο ογκωδέστατο αρχείο του πρώην υπουργού, που έγινε φύλλο και φτερό από τους εισαγγελείς μετά τη σύλληψή του. Το έγγραφο, που κατά τις δικαστικές αρχές, δίδει νέα διάσταση στο σκάνδαλο με τις μίζες, αναφέρεται σε καταθέσεις συνολικού ύψους 20.426.886 ελβετικών φράγκων στην τράπεζα Credit Lyonnais Suisse και φέρει ημερομηνία 30 Ιουνίου του 1997, ένα χρόνο μετά τη μάχη

Εκατοντάδες σελίδες με χειρόγραφες σημειώσεις του πρώην υπουργού από το 2000 έως το 2002, στις οποίες αναφέρονται ποσά από 200.000 και φθάνουν μέχρι τα δύο εκατ. ευρώ.

που έδωσε ο τότε πανίσχυρος πολιτικός για την πρωθυπουργία της χώρας…

Τότε, ο κ. Τσοχατζόπουλος δεν είχε ακόμα εξοικειωθεί με το άφθονο πολιτικό χρήμα που ακολούθησε τα επόμενα χρόνια. Οπως προκύπτει από το έγγραφο της ελβετικής τράπεζας, παίρνει προφυλάξεις και οι καταθέσεις του γίνονται στην τράπεζα με τη ρητή μνεία της διατήρησης της ανωνυμίας του καταθέτη. Στο αρχείο του πρώην υπουργού βρέθηκαν και κατασχέθηκαν δεκάδες ακόμα έγγραφα, ενημερωτικά από την ελβετική τράπεζα, για την κίνηση του εν λόγω λογαριασμού. Τα χρήματα αυτά, άγνωστης προς το παρόν προέλευσης, αναμένεται να αποτελέσουν αντικείμενο έρευνας από τις εισαγγελικές αρχές, που δεν πίστευαν στα μάτια τους, όταν εκτός των άλλων σημαντικότατων εγγράφων που κατασχέθηκαν στο αρχείο, βρέθηκαν μπροστά και στο έγγραφο - απόδειξη για τη μίζα από τα εξοπλιστικά προγράμματα των TORMI.

Πρόκειται για φωτοαντίγραφο με ημερομηνία 26 Σεπτεμβρίου του 2000 του εμβάσματος ύψους 21.081.757 δολαρίων, με εντολέα την εταιρεία Industrial Company Concern Antey και δικαιούχο την εταιρεία που έχει αποδειχθεί από τις έρευνες ως το «δοχείο» της τεράστιας μίζας από τα εξοπλιστικά για τους TORMI και φέρει την επωνυμία Drumilan Offset Programme LTD. Επίσης στο αρχείο της οδού Κομνά Τράκα 3, βρέθηκαν και οι έγγραφες αποδείξεις για την κίνηση της μίζας από τα εξοπλιστικά, καθώς και η σχετική αλληλογραφία με τη Λαϊκή Τράπεζα της Κύπρου και με την Τράπεζα Εξωτερικών Υποθέσεων της Μόσχας, που επιβεβαιώνει τη μεταφορά του ποσού των 21 εκατ. δολ., καθώς και τη διαδρομή του μέχρι να φθάσει στις εξωχώριες εταιρείες - πλυντήρια, που σήμερα έχουν πλήρως ταυτοποιηθεί με τον κ. Τσοχατζόπουλο και στενούς του συνεργάτες.

Εξαιρετικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν και εκατοντάδες σελίδες με χειρόγραφες σημειώσεις του πρώην υπουργού στις αρχές της δεκαετίας του 2000, οι περισσότερες ανάμεσα στο 2000 και το 2002, στις οποίες αναφέρονται διάφορα χρηματικά ποσά, που ξεκινούν από 200 χιλιάδες ευρώ και φθάνουν μέχρι τα δύο εκατ. με σημειώσεις. Παραπλεύρως υπάρχουν συντομογραφίες διαφόρων ονομάτων, η ταυτότητα των οποίων δεν προκύπτει από την απλή ανάγνωση των σημειώσεων, αλλά μπορεί εύκολα να αποκαλυφθεί, μόνον αν ο ίδιος ο κ. Τσοχατζόπουλος αποφασίσει, όποτε αυτός το κρίνει, να μιλήσει.

Αυτές οι σημειώσεις με ενδεχόμενους αποδέκτες του «μαύρου» πολιτικού χρήματος, αξιολογούνται ως εξαιρετικά σημαντικές από τις δικαστικές αρχές και αναμένεται να απασχολήσουν τον ανακριτή κ. Γαβριήλ Μαλλή, ο οποίος τις επόμενες ημέρες έχει αποφασίσει να καλέσει, εκ νέου, σε συμπληρωματική απολογία τον κ. Τσοχατζόπουλο και να τον ρωτήσει τι και ποιους εννοεί στις χειρόγραφες σημειώσεις του με τα εκατοντάδες ποσά και τα δυσανάγνωστα ονόματα.

Αντικείμενο της συμπληρωματικής απολογίας του πρώην υπουργού θα αποτελέσουν και οι δεκάδες ιδιόχειρες σημειώσεις του με τις οποίες ζητεί επιμόνως το ποσό του ενός εκατ. ευρώ από τον πρώην συνεργάτη κ. Ιω. Σμπώκο. Επίσης κάνει λόγο συνολικά για δέκα εκατ. ευρώ που δικαιούται και αναφέρεται σε λογαριασμούς σε Ελβετία, Ρωσία, Ιταλία εκφράζοντας αγωνία για απόλυτη έλλειψη ρευστότητας και για μη τήρηση των υπεσχημένων.

Τα ευρήματα

1. Εγγραφα - αποδείξεις για τη ροή του πολιτικού χρήματος
2. Φωτοαντίγραφα για τη μίζα των 21.081.757 δολαρίων από τα εξοπλιστικά προγράμματα για τα TOR M1 και τη διακίνηση των χρημάτων
3. Εγγραφα - αποδείξεις για τις εταιρείες - πλυντήρια του πολιτικού χρήματος: Torcaso, Nobilis, BlueBell, P&A Investment S.A.
4. Εγγραφα - αποδείξεις για λογαριασμούς της Βασιλικής Σταμάτη σε UBS, Morgan Stanley, Credit Agricole Suisse και άλλες
5. Εγγραφα - αποδείξεις για τα ακίνητα που αγοράστηκαν από το «μαύρο» πολιτικό χρήμα: Διονυσίου Αρεοπαγίτου, Δεινοκράτους, Κομνά Τράκα και άλλα
6. Δεκάδες ημερολόγια με ραντεβού και προσωπικές σημειώσεις
7. Εκατοντάδες σελίδες με χειρόγραφες σημειώσεις με χρηματικά ποσά και συντομογραφίες ονομάτων από το 2000 ώς το 2004
8. Εκατοντάδες σελίδες με ιδιόχειρες σημειώσεις μετά το 2010, με έμφαση στην αναζήτηση χρημάτων από τον πρώην υπουργό και στην οργάνωση προς αντιμετώπιση δικαστικών του εκκρεμοτήτων
9. Εκατοντάδες σελίδες με παροχές χρημάτων σε στενούς του συνεργάτες που κατηγορούνται ήδη για την υπόθεση
10. Εκατοντάδες αποδείξεις για αγορές, ταξίδια και αγορά πολυτελών ειδών κυρίως από τη σύζυγό του
11. Δεκάδες έγγραφα με κατόψεις ακινήτων σε Ελλάδα και εξωτερικό
12. Δεκάδες έγγραφα για επιχειρήσεις στις οποίες μετείχε ή ήταν ιδιοκτήτης τους: τουριστικές επιχειρήσεις, μαρίνες, βιβλιοπωλείο και άλλες

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Βρίσκουν παντού κατόψεις ακινήτων

Κι ενώ τα σημαντικότατα έγγραφα και οι ιδιόχειρες σημειώσεις του κ. Ακη Τσοχατζόπουλου βρίσκονται πια στο μικροσκόπιο των ανακριτικών αρχών, εντύπωση προκαλούν και τα νέα ευρήματα, για άγνωστα ακίνητα, που μπορεί να διαθέτει ο πρώην υπουργός σε εξωχώριες εταιρείες, καθώς βρέθηκαν στο αρχείο του, μεταξύ άλλων, 31 κατόψεις ακινήτων ανά την επικράτεια σε φάκελο με την ένδειξη της εταιρείας – πλυντήριο Torcaso. Πρόκειται για ακίνητα που αναζητούνται πλέον, ενώ κατόψεις ακινήτων βρέθηκαν και για διαμερίσματα στο Βερολίνο! Πρόκειται για κατόψεις 13 διαμερισμάτων στη γερμανική πρωτεύουσα που αφορούν πολλούς ορόφους σε ακίνητο της οδού Michaelkirchstrase 16, με αναλυτικά στοιχεία για τους εσωτερικούς τους χώρους και άλλες λεπτομέρειες για την κατάσταση των εν λόγω ακινήτων, ενώ στο αρχείο βρέθηκαν ιδιωτικά συμφωνητικά για επιχειρηματικές δραστηριότητες του πρώην υπουργού που ξεκινούν από τη μαρίνα στο Μεγανήσι της Λευκάδας μέχρι τουριστικές επιχειρήσεις και επιχειρήσεις επικοινωνίας ώς και βιβλιοπωλείο στο κέντρο της Αθήνας.

Και μια και ο λόγος για ακίνητα, οι αποδείξεις και τα τιμολόγια που βρέθηκαν στο αρχείο-θησαυρό του πρώην υπουργού για τις δαπάνες για ακίνητα που διαθέτει ο ίδιος στην Αθήνα και κυρίως εκείνο της Διονυσίου Αρεοπαγίτου, προκαλούν ίλιγγο. Ενδεικτικά, βρέθηκαν τιμολόγια για ξυλουργικές και άλλες παρεμφερείς εργασίες ύψους 390 χιλ. ευρώ και άλλο ύψους 719 χιλ. ευρώ για εργασίες εξωτερικής διαμόρφωσης, χώρια τα τεράστια ποσά για έπιπλα και πολυτελή μικροαντικείμενα. Τέλος να σημειωθεί ότι προσεχώς ανοίγει και πάλι ο φάκελος για την κλοπή του αρχείου του, που είχε καταγγείλει ο ίδιος ο πρώην υπουργός στα μέσα του 2010 στις αρχές...

Ο «Τζωρτζ Τορ» ο Ζήγρας, τα e-mail και η Drumillan

Του **ΤΑΣΟΥ ΤΕΛΛΟΓΛΟΥ**

Τα πειστήρια 20 - 30 της έκθεσης κατάσχεσης της 19ης Απριλίου 2012 στο γραφείο του Ακη Τσοχατζόπουλου στην οδό Κόμνα Τράκα της Κυψέλης αφορούν στο σύνολό τους φαξ της δικηγορικής εταιρείας Niederer Kraft &Frey, σχετικά με υπηρεσίες που προσέφερε στον στενό συνεργάτη του κ. Ζήγρα για την εταιρεία Drumillan. Το στοιχείο αυτό μιλάει από μόνο του, καθώς ο πρώην υπουργός αρνείται κάθε σχέση με την εταιρεία που ανέλαβε να υλοποιήσει το πρόγραμμα των αντισταθμιστικών ωφελημάτων της σύμβασης για τα TOR-M1 .

Η σειρά αυτή των εγγράφων αρχίζει το καλοκαίρι του 2009 -όταν το ΠΑΣΟΚ δεν έχει επανέλθει ακόμα στην εξουσία- αλλά η εισαγγελία εφετών της Αθήνας επιδιώκει να πάρει στοιχεία για λογαριασμούς της Drumillan. Παρ' όλα αυτά ο κ. Βλάσης Καμπούρογλου, κεντρικό πρόσωπο στην υλοποίηση των αντισταθμιστικών, που ονομάζει τον εαυτό του «Τζωρτζ Τορ», έχει αντιληφθεί ότι η εισαγγελία της Ελβετίας έχει στοιχεία στα χέρια της, την αποστολή των οποίων στην Ελλάδα επιχειρεί το δικηγορικό γραφείο της Zupixns να εμποδίσει. Την πληροφορία αυτή στέλνει με e-mail στο δικηγορικό γραφείο της Zupixns, που επικοινωνεί με τον κ. Ζήγρα.

Στις 4 Σεπτεμβρίου 2009, δηλαδή ακριβώς δύο μήνες πριν από τις κρίσιμες εκλογές του Νοεμβρίου, ο Ντάνιελ Αϊζέλε πληροφορεί τον «Βλάση» ότι τα στοιχεία των τραπεζικών λογαριασμών έχουν αποσταλεί στην Ελλάδα. Στην πραγματικότητα τα στοιχεία αυτά έχουν φτάσει στο ελληνικό υπουργείο Δικαιοσύνης στα τέλη Ιουνίου του 2009, κάτι που βεβαιώνει η αρμόδια υπάλληλος, ευχαριστώντας ταυτόχρονα την ελβετική ομοσπονδιακή εισαγγελία για την παραλαβή «5 ντοσιέ».

Ο Ελβετός δικηγόρος

Ενα μήνα μετά την παραλαβή των στοιχείων και ενώ ο Ελβετός δικηγόρος του κ. Ζήγρα αγνοεί ότι τα στοιχεία έχουν φτάσει στην Ελλάδα, ο Ντάνιελ Αϊζέλε γράφει στον εκπρόσωπο της ομοσπονδιακής εισαγγελίας, παρακαλώντας τον να κάνει δεκτή την αίτηση των πελατών του να μην αποσταλούν τα στοιχεία στην Ελλάδα. Το επιχείρημα του συνηγόρου είναι ότι «δεν υπάρχει διαδικασία ποινικής διερεύνησης στην Ελλάδα» και άρα δεν χρειάζεται η ενεργοποίηση της συμφωνίας δικαστικής συνδρομής.

Ενα χρόνο αργότερα, τον Ιούνιο του 2010, το δικηγορικό γραφείο Niederer, Kraft & Frey στέλνει επιστολή στον κ. Ζήγρα, στην οδό Κόμνα Τράκα 3, με την οποία του θυμίζει ότι έχουν μείνει απλήρωτοι λογαριασμοί αξίας ύψους 34.000 ελβετικών φράγκων. Η οφειλή μειώνεται λίγες εβδομάδες αργότερα στις 24.000 και δύο μήνες αργότερα σε 17.000 ελβετικά φραγκα.

Δίκτυο Ακη

Στην ίδια κατάσχεση εγγράφων εμφανίζονται χειρόγραφες σημειώσεις των ετών 1999-2001 για τις καταβολές εκατομμυρίων δολαρίων και ελβετικών φράγκων σε υπεράκτιες εταιρείες που η σχέση τους με το δίκτυο των ανθρώπων που η εισαγγελία θεωρεί ως το δίκτυο Τσοχατζόπουλου δεν είναι σαφής. Μεταξύ αυτών η P& A Investment, Beeston Management, Facto Investments και Samaya Enterprises. Οι καταγραφές που έχουν γίνει χειρόγραφα

Οι εισαγγελικές αρχές εντόπισαν πειστήρια που συνδέουν τον Ακη Τσοχατζόπουλο με την εταιρεία που ανέλαβε να υλοποιήσει το πρόγραμμα των αντισταθμιστικών για τα TOR-M1.

μοιάζουν να έχουν γίνει από περισσότερα άτομα, όχι πάντως από τον πρώην υπουργό και δεν είναι σαφές τι αφορούν.

Για παράδειγμα, η εταιρεία Samaya Enterprises εμφανίζεται, σύμφωνα με έρευνα της «Κ», να εδρεύει στο Λουξεμβούργο με δύο εταίρους, έναν Λουξεμβούργιο και έναν δικηγόρο Γενεύης, που εξειδικεύεται σε δουλειές που έχουν σχέση με τη Μέση Ανατολή. Μια άλλη εταιρεία, η Rainwood Ltd, εμφανίζεται να έχει έδρα τις βρετανικές Παρθένους Νήσους.

Κεντρικό ρόλο στο σύμπλεγμα των εταιρειών αυτών παίζει και η ελβετική Noris AG (έδρα Zupixn), μια εταιρεία που βρίσκεται σε εκκαθάριση που είχε διαχειριστές δύο Ελβετούς, τους κ. Λέμαν και Μίλερ, που φέρεται να κατέχει 180.000 μετοχές σε ελληνική «συμμετοχή» του πρώην υπουργού. Ο κ. Λέμαν φέρεται να αλληλογραφεί και με τον κ. Ζήγρα. Στον ίδιο δρόμο της Zupixns (Τσόλικερ στράσε) βρίσκεται και η Caminada Treuhand AG, μία δεύτερη εταιρεία που σχετίζεται απ' ό,τι δείχνουν τα κατασχεθέντα έγγραφα με τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων που είχε αναλάβει ο κ. Ζήγρας...

AP

Κονδύλια σε δημοσιογράφους από τον Ακη Τσοχατζόπουλο

Κονδύλια σε δημοσιογράφους για την επικοινωνιακή διαχείριση της κατάστασης και τη βελτίωση του προφίλ του, σημειώματα για «νέες δουλειές» εξοπλιστικών προγραμμάτων, σχόλια και κρίσεις για τις εξελίξεις στην εξεταστική επιτροπή της Βουλής, συμβάσεις και καταστατικά εταιρειών, είναι μερικά μόνο από τα έγγραφα που κατασχέθηκαν στο γραφείο του Ακη Τσοχατζόπουλου. Ο πρώην υπουργός, γνωρίζοντας ότι ο «κλοιός σφίγγει» γύρω του και αναζητώντας αντιστροφή του κλίματος, εμφανίζεται να συζητεί με δημοσιογράφο ονόματι «Νikos» την επικοινωνιακή διαχείριση του θέματος.

Οπως προκύπτει από επιστολή του «Νikou», η αποκατάσταση του ονόματος του κ. Τσοχατζόπουλου θα κόστιζε συνολικά 270.000 ευρώ. Στο ποσό αυτό δεν υπολογίζονται «κονδύλια για διαχείριση κρίσεων», όπως π.χ. συνεργασία με δημοσιογράφους έναντι 7.000 ευρώ τον μήνα. «Από την ομάδα εργασίας μόνο εγώ θα έρχομαι σε άμεση επαφή μαζί σου οποτεδήποτε χρειάζεται και μαζί θα αποφασίζουμε τα βήματα-ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσουμε. Γνωρίζεις κι εσύ όπως κι εμείς ότι το συγκεκριμένο έργο-αποστολή έχει ιδιαίτερες δυσκολίες. Παρόλα αυτά και με βάση την εμπειρία που έχουμε, είμαστε σίγουροι ότι θα έχουμε θετικό αποτέλεσμα», αναφέρει ο «Νikos» σε επιστολή του προς τον κ. Τσοχατζόπουλο.

Εν συνεχεία γίνεται αναφορά στον τρόπο καταβολής των χρημάτων. «Με την υπογραφή του ιδιωτικού συμφωνητικού και την έναρξη της συνεργασίας μας θα πρέπει να μας καταβληθεί το 30% του συνόλου ως προκαταβολή. Επίσης θα πρέπει να με ενημερώσεις για το ποσό το οποίο προτίθεσαι να μας διαθέσεις σχετικά με τη διαχείριση κρίσεων για το ανωτέρω χρονικό διάστημα».

Σε άλλο έγγραφο με τίτλο «Προσχέδιο Πρότασης Επικοινωνίας Α.Τ.» προτείνεται από τον «Νiko» η «τακτική παραπολιτική παρουσία σε έντυπα, ολοκληρωμένο πρόγραμμα παρουσίας σε ενημερωτικά sites και blogs και στα social media, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγει το facebook και το twitter. Επίσης στο επικοινωνιακό πλάνο περιλαμβάνονται δημοσκοπήσεις από δύο συγκεκριμένες εταιρείες», έναντι συνολικού τιμήματος 8.000 ευρώ.

Σε σημειώσεις του πρώην υπουργού με την υποσημείωση «λεπτά» περιλαμβάνονται ονόματα δημοσιογράφων και εκδοτών χωρίς να προκύπτει ωστόσο εάν έχουν υπάρξει σχετικές επαφές.

Καυτή λίστα του ΣΔΟΕ για πολιτικούς

Γενικευμένο έλεγχο για το πολιτικό προσωπικό της χώρας, που τα τελευταία χρόνια κατείχε σημαίνουσες θέσεις σε κυβερνητικό επίπεδο ή στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, έχει ξεκινήσει το ΣΔΟΕ, με έμφαση στον έλεγχο της απόκτησης περιουσιακών στοιχείων που δεν δικαιολογούνται από τα εισοδήματά τους και τις δηλώσεις πόθεν έσχες των τελευταίων ετών. Η έρευνα γίνεται, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», κάτω από συνθήκες απόλυτης μυστικότητας.

Ξεκίνησε με αφορμή αναντιστοιχίες που παρατηρήθηκαν σε δηλώσεις για το Ε9, δηλαδή την ακίνητη περιουσία που διαθέτουν και τα εισοδήματα που δηλώνουν κάθε χρόνο, τα εν λόγω πολιτικά πρόσωπα, για να μπορούν να δικαιολογήσουν την απόκτηση ακινήτων και άλλων αξιόλογων περιουσιακών στοιχείων.

Ακίνητη περιουσία

Η λίστα με τους ελεγχόμενους, σύμφωνα με πληροφορίες από αξιόπιστη πηγή, μπορεί να φθάσει τελικά τους 650, καθώς σε αυτούς περιλαμβάνονται εκτός των πολιτικών, πρώην βουλευτών, νομαρχών και άλλων στελεχών της δημόσιας ζωής και περιπτώσεις γνωστών επιστημόνων, γιατρών, δικηγόρων και άλλων, που επίσης εμφανίζουν σοβαρές αδυναμίες δικαιολόγησης της μεγάλης ακίνητης περιουσίας που διαθέτουν.

Οι έλεγχοι, που εκτιμάται ότι θα έχουν ολοκληρωθεί, στο μεγαλύτερο μέρος τους, μέσα στο καλοκαίρι, αναμένεται να στείλουν δεκάδες πολιτικά πρόσωπα στον εισαγγελέα, για αδικήματα που σχετίζονται με την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων, ενώ οι εξονυχιστικοί έλεγχοι στο πόθεν έσχες

EUROKINISSI

Οι έλεγχοι, που εκτιμάται ότι θα έχουν ολοκληρωθεί μέσα στο καλοκαίρι, αναμένεται να στείλουν δεκάδες πολιτικά πρόσωπα στον εισαγγελέα.

Στο μικροσκόπιο πάνω από 650 πρόσωπα που τα εισοδήματά τους δεν δικαιολογούν την περιουσιακή τους κατάσταση.

αυτών των προσώπων εκτιμάται ότι θα φέρει στη δικαιοσύνη πολλούς, με κατηγορίες ακόμη και σε βαθμό κακουργήματος.

Κι ενώ το ΣΔΟΕ έχει ξεκινήσει τους ελέγχους, για πρώτη φορά, πολιτικών προσώπων, οι δικαστικές αρχές, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», κινούνται ήδη και στο μέτωπο της διαχείρισης του δημοσίου χρήματος.

Οι έρευνες που καλύπτουν ευρύ φάσμα διαχείρισης δημοσίου χρήματος, από τα εξοπλιστικά, τις προμήθειες των νοσοκομείων και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ), βρίσκονται σε πλήρη εξέλιξη και διενεργούνται με απόλυτη μυστικότητα προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα καταστροφής και απόκρυψης ενοχοποιητικών στοιχείων.

Σε αυτό το μήκος κύματος, εντάσσεται δήλωση προς την «Κ» δικαστικής πηγής, που σημείωνε πως «αν ο κ. Τσοχατζόπουλος αιφνιδιάστηκε με τη σύλληψή του, ο επόμενος δεν θα γνωρίζει καν ότι ελέγχεται»! Οι εισαγγελικές έρευνες που διενεργούνται από στενό κύκλο εισαγγελέων, υπό την εποπτεία της προϊσταμένης της Εισαγγελίας Αθηνών κ. Ελένης Ράικου, κινούνται προς πάσα κατεύθυνση και σύμφωνα με πληροφορίες, ήδη οι εισαγγελείς διαθέτουν σημαντικά στοιχεία για διασπάθιση του δημοσίου χρήματος.

Δεκάδες υποθέσεις

Με αυτά τα δεδομένα, οι πληροφορίες από αξιόπιστες δικαστικές πηγές, κάνουν λόγο για δεκάδες υποθέσεις που θα ακολουθήσουν το προσεχές διάστημα, με αποτέλεσμα η περίπτωση του κ. Τσοχατζόπουλου να είναι η σημαντικότερη σε ό,τι αφορά το μέγεθος του πολιτικού χρήματος, αλλά όχι η μόνη.

Βεβαίως, οι δυνατότητες των διωκτικών αρχών για έρευνα σε βάθος, δεν είναι ανάλογες των αναγκών, καθώς η Εισαγγελία της Αθήνας δεν διαθέτει ακόμα τα μέσα για τις έρευνες, όπως συμβαίνει σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, όπου οι δικαστικές αρχές είναι εξοπλισμένες με ειδικούς και εμπειρογνώμονες που συνδράμουν σημαντικά το έργο τους.

Αλλά, έστω και με τα πενιχρά μέσα η ομάδα των εισαγγελέων, προχωρεί, όπως αναφέρουν δικαστικές πηγές σε ικανοποιητικό βαθμό τις έρευνες για το πολιτικό χρήμα, με γνώμονα να οδηγηθούν σε αποτελέσματα με «δεμένες» κατηγορίες κατά εκείνων που εμπλέκονται σε υποθέσεις αξιόποινης διαχείρισης των δημοσίων οικονομικών.

ΙΩΑΝΝΑ ΜΑΝΔΡΟΥ

Περιοδεία Τσίπρα σε Παρίσι, Βερολίνο

Οι άγνωστες λεπτομέρειες και τα κέρδη και οι ζημίες που μετράει η Κουμουνδούρου

Του **ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ**

«Είμαστε μια βαθιά φιλοευρωπαϊκή δύναμη», διαβεβαίωσε στο Βερολίνο ο κ. Αλ. Τσίπρας.

Ο Αλέξης Τσίπρας δεν πέρασε απαρατήρητος στη Γαλλία και τη Γερμανία. Στην Αίθουσα Τύπου της Γαλλικής Εθνοσυνέλευσης στο Παρίσι το πλήθος των εκπροσώπων των διεθνών ΜΜΕ κόντεψε να πνίξει τον επικεφαλής του ΣΥΡΙΖΑ και τους Γάλλους συντρόφους του Μελανσόν και Λοράν. Πιο προνοητικοί, οι Γερμανοί σύντροφοι μετακόμισαν τη συνέντευξη Τύπου από τα γραφεία τους, στο κτίριο Λίμπκνεχτ, στην πολύ μεγάλη αίθουσα του μεγάρου Bundespres sekonferenz που είχε να ζήσει τέτοιες δόξες από την επίσκεψη του Ομπάμα στο Βερολίνο τον Ιούλιο του 2008.

Σε ένα πράγμα έχουν στην Κουμουνδούρου δίκιο, τα περί «Ολαντρέου» δεν έγιναν θέμα στο γαλλικό Τύπο και δεν απασχόλησαν τους δημοσιογράφους στο Βερολίνο. Η «παλιά Ευρώπη» σημείωσε απλά την αποστροφή. Οι Γερμανοί κατέγραψαν όμως τις ψυχροπολεμικές αποχρώσεις στη γλώσσα του κ. Τσίπρα: «Απειλεί ότι αν καταστραφεί η Ελλάδα θα παρασύρει και όλη την Ευρώπη, μαζί με τη Γερμανία. Αλλά με τέτοιες απειλές, συμπεριφέρεται όπως συμπεριφέρονται τα ατομικά όπλα», σχολίασε η «Φρανκφούρτερ Αλγκεμάινε». «Ο Τσίπρας πιστεύει ότι οι Ευρωπαίοι μπλοφάρουν. Αν χάσει αυτό του το στοίχημα, υπάρχει ο κίνδυνος να καταστραφεί ένας ολόκληρος λαός» παρατήρησε η «Σιντντότσε».

Προφίλ ευρωπαϊστή

Βεβαίως, ο κ. Τσίπρας κατέβαλε προσπάθεια να πείσει ότι είναι ευρωπαϊστής και διαλλακτικός: «Δεν είμαστε μια δύναμη που θέλει την καταστροφή της Ευρώπης. Αντιθέτως είμαστε μια βαθιά φιλοευρωπαϊκή δύναμη», διαβεβαίωσε στο Βερολίνο. Το μήνυμα αυτό πάντως, το συνόδεψε και με την προειδοποίηση, πως μια διακοπή της ελληνικής χρηματοδότησης θα ήταν ένα «απονενημένο διάβημα» και πως η «έξωση της Ελλάδας από το ευρώ θα ισοδυναμούσε με καταστροφή της Ευρωζώνης». Δεν πρόκειται για ένα απλό επιχείρημα αλλά για τον πυρήνα της διαπραγματευτικής τακτικής του ΣΥΡΙΖΑ. Αν υπάρχει κάτι στο οποίο να ομονοούν όλοι στην Κουμουνδούρου από τον Δραγασάκη ώς τον Λαφαζάνη είναι η βαθιά πεποίθηση ότι η κατάρρευση της Ελλάδας θα επιφέρει διάλυση της Ευρωζώνης και άρα οι Ευρωπαίοι μπλοφάρουν. Αυτή η πεποίθηση ενισχύθηκε από την ευρωπαϊκή περιοδεία Τσίπρα. Τις τελευταίες μέρες πολλά στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ ανέτρεχαν σε μια προσομοίωση ψυχρού πολέμου με τους Ευρωπαίους για να περιγράψουν την κατάσταση, με την κάθε πλευρά να έχει το δάχτυλο πάνω στο κόκκινο κουμπί που θα εκτοξεύσει τους πυραύλους, χωρίς όμως να τους πυροδοτεί. Δεν είναι τυχαίο ότι ο επικεφαλής της Κ. Ο. του ΣΥΡΙΖΑ μετέφερε ακριβώς αυτή την εικόνα σε συνέντευξη που παραχώρησε την Πέμπτη στο Channel 4.

Οι συναντήσεις με θεσμικούς και μη εκπροσώπους του γαλλικού και γερμανικού κατεστημένου και η άρνηση Ολάντ.

Το μήνυμα το εισέπραξαν και οι θεσμικοί και ημιθεσμικοί εκπρόσωποι του γαλλικού και γερμανικού κατεστημένου που συνάντησε ο κ. Τσίπρας σε Παρίσι και Βερολίνο, δηλαδή ο πρόεδρος του SPD Σ. Γκάμπριελ, ο επικεφαλής των Πρασίνων Γ. Τριτίν και ο διευθυντής του Ινστιτούτου Μπρίγκελ Ζ. Πιζανί-Φερί, που έπαιξε τον ρόλο της γέφυρας ώστε να φτάσουν οι απόψεις Τσίπρα στο Ελιζέ. Στην παράδοση του Ερνστ Ρόιτερ, ο Γκάμπριελ απάντησε σε ψυχροπολεμικό ύφος, ότι «αν η Ελλάδα δεν τηρεί τις δεσμεύσεις της δεν μπορεί να περιμένει ότι η Γερμανία θα συνεχίσει τη χρηματοδότηση». Ο Τριτίν χαρακτήρισε την επιμονή της κ. Μέρκελ στη λιτότητα, οικονομικά εσφαλμένη και πολιτικά επικίνδυνη, σημείωσε όμως μετά τη συνάντηση, ότι οι συμφωνίες ανάμεσα στους εταίρους πρέπει να τηρούνται. Στη γλώσσα του θεωρητικού του πυρηνικού πολέμου Χέρμαν Καν αυτό ήταν μια κλιμάκωση.

Αντικαγκελάριος

Ο Τριτίν που εντυπωσίασε την αποστολή του ΣΥΡΙΖΑ ήταν ίσως η ουσιαστικότερη συνάντηση του κ. Τσίπρα στο Βερολίνο, αφού αν κερδίσουν σοσιαλδημοκράτες και πράσινοι προδιαγράφεται για αντικαγκελάριος. Κάποια από τα ραντεβού κλείστηκαν από την Αθήνα σε συνεργασία με το γραφείο του ευρωβουλευτή Νίκου Χουντή στις Βρυξέλλες και το κόμμα της Ευρωπαϊκής Αριστεράς. Για ραντεβού με τον Γκάμπριελ -που ήταν σύντομο- και κλείστηκε εντελώς βραχυπρόθεσμα μεσολάβησε ο επικεφαλής της Κ. Ο. της γερμανικής Αριστεράς Γκρέγκορ Γκίζι, μετά την άρνηση του ομολόγου του στο SPD και υποψήφιου καγκελάριου το 2009 Φραντς Στάινμαγιερ, να δεχτεί τον κ. Τσίπρα. Σύμφωνα με πηγές του SPD με τις οποίες μίλησε η «Κ» δεν ήθελε να του δώσει βήμα για σόου. Κατά την Κουμουνδούρου, με τους Χριστιανοδημοκράτες της κ. Μέρκελ δεν επιδιώχτηκε συνάντηση.

Αν και ο κ. Τσίπρας δεν έκρυψε την ενόχλησή του από την άρνηση του κ. Ολάντ να τον δεχτεί, στην Κουμουνδούρου αξιολογούν θετικά τις ευρωπαϊκές συναντήσεις τους. Από τη συνάντηση με τον Γκάμπριελ κατάλαβαν ότι οι Ευρωπαίοι σοσιαλιστές θα ρίξουν όλο τους το βάρος υπέρ του ΠΑΣΟΚ και του Ευ. Βενιζέλου στις εκλογές, έχουν όμως την ελπίδα ότι στο μέλλον θα καταστούν συνομιλητές τους. Από τις συναντήσεις τους συμπέραναν επίσης, ότι οι Ευρωπαίοι έχουν κλονιστεί. Οτι δηλαδή επιδιώκουν μια λύση με την Ελλάδα και ότι τα μέτρα λιτότητας θα πρέπει να τελειώσουν. Αξιοσημείωτο είναι πάντως ότι ο Γκάμπριελ όσο και ο Τριτίν τους έθεσαν το θέμα των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, τους επισήμαναν τη διάλυση του κρατικού μηχανισμού και την αδυναμία του κράτους να εισπράξει φόρους, ζητήματα στα οποία η αντιπροσωπεία του ΣΥΡΙΖΑ συμφώνησε. Στην Κουμουνδούρου θεωρούν ότι με τη σκληρή στάση τους δρομολόγησαν μια διαπραγμάτευση που ώς τώρα δεν έγινε ποτέ. Θα δείξει…

Εκστρατεία ΠΑΣΟΚ σε τρία επίπεδα

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ**

Σε τρία βασικά σημεία επικεντρώνει την προεκλογική στρατηγική του το ΠΑΣΟΚ για τις εβδομάδες οι οποίες απομένουν μέχρι τις 17 Ιουνίου. Πρώτον, την ανάγκη για δημιουργία κυβέρνησης με κορμό την «υπεύθυνη», όπως τονίζουν στην Ιπποκράτους, Κεντροαριστερά. Δεύτερον, τον διμέτωπο αγώνα κατά της Δεξιάς και του λαϊκισμού. Και τρίτον, την πρόταση που έχει γνωστοποιήσει ο κ. Ευάγγελος Βενιζέλος τόσο στον κ. Φρανσουά Ολάντ, όσο και στους ομοϊδεάτες του στο Ευρωπαϊκό Σοσιαλιστικό Κόμμα για την υπέρβαση της κρίσης. Στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα αναμένεται επίσης να διευθετηθούν και ορισμένες «τεχνικές» λεπτομέρειες, με κορυφαία την ανακοίνωση των ψηφοδελτίων που, όπως φαίνεται μέχρι στιγμής, δεν αναμένεται να κρύβουν πολύ μεγάλες εκπλήξεις. Ως προς την οργανωτική και ανανεωτική προσπάθεια που κάνει ο κ. Βενιζέλος, γίνεται σαφής η απόδοση μιας μεγαλύτερης βαρύτητας στο νεότερο στελεχικό δυναμικό του κόμματος και, ει δυνατόν, εκτός αυτού.

Διμέτωπος αγώνας της Ιπποκράτους κατά Ν.Δ. και λαϊκισμού

Συγκεκριμένα, επί της στρατηγικής στην Ιπποκράτους απορρίπτουν τη θεωρία της ανάπτυξης νέου δικομματισμού στην οποία επενδύει η Ν.Δ., λέγοντας ότι αυτή η θεώρηση των πραγμάτων πάσχει ποικιλοτρόπως (αριθμητικά και ιστορικά). Αντιτείνουν ότι η επόμενη κυβέρνηση θα είναι αναγκαστικά κυβέρνηση συνεργασίας και τονίζουν ότι δίχως το ΠΑΣΟΚ δεν μπορεί να σταθεί. Στην Ιπποκράτους επιμένουν στον διμέτωπο αγώνα και, όπως λένε, «σε κάθε εκδοχή του λαϊκισμού, της ανευθυνότητας και της δημαγωγίας», απ' όποια κατεύθυνση και αν προέρχονται. Πάντως ήδη από την περασμένη εβδομάδα στελέχη του ΠΑΣΟΚ επιχειρούν να χαμηλώσουν τους τόνους της αντιπαράθεσης με τον ΣΥΡΙΖΑ, καθώς θεωρούν ότι μετά τις εκλογές οι εξελίξεις πιθανώς θα οδηγήσουν σε μια τρικομματική κυβέρνηση (ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ, ΔΗΜΑΡ). Την άποψη αυτή έχουν ήδη εκφράσει ο κ. Κ. Σκανδαλίδης και η κ. Αννα Διαμαντοπούλου, ενώ με την ανάγκη να διατηρηθούν κάποιες ισορροπίες, δίχως, ωστόσο, να ισοπεδώνονται οι διαφορές ανάμεσα σε ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ, συμφωνεί και ο κ. Α. Λοβέρδος. Το τρίτο βασικό σημείο της προεκλογικής στρατηγικής του ΠΑΣΟΚ είναι εκείνο στο οποίο ο κ. Βενιζέλος αποδίδει τη μεγαλύτερη βαρύτητα. Στην Ιπποκράτους τονίζουν ότι ο κ. Βενιζέλος κατέθεσε στους Ευρωπαίους συνομιλητές του έξι πολύ συγκεκριμένες θέσεις, επικουρούμενες από την πρόταση για παράταση του χρόνου δημοσιονομικής προσαρμογής, ώστε να αμβλυνθούν οι αρνητικές επιπτώσεις της. Στο ΠΑΣΟΚ θεωρούν ότι αυτή η δέσμη προτάσεων είναι η μοναδική ουσιαστική πλατφόρμα για την οριστική υπέρβαση του Μνημονίου, ενώ τονίζουν ότι εντός των επόμενων ημερών θα εξειδικεύονται και τα μέτρα για την επιστροφή στην ανάπτυξη και την αντιμετώπιση της ανεργίας.

Ιδιαίτερα θερμό ήταν το κλίμα μεταξύ του Μπαράκ Ομπάμα και του Φρανσουά Ολάντ στη σύνοδο του G8.

Πλήρως απομονωμένη ήταν η καγκελάριος Αγκελα Μέρκελ στις τελευταίες συνόδους που συμμετείχε.

Δέκα μέρες μοναξιάς για τη Μέρκελ

Στη σύνοδο του G8 είδε τον Ομπάμα να συμπράττει με τον Ολάντ, ενώ στις Βρυξέλλες «μέτρησε» τους φίλους

Της **ΞΕΝΙΑΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗ**

Την πρώτη σοβαρή δοκιμασία της πολιτικής της στην Ευρώπη και τη Γερμανία βιώνει η καγκελάριος Αγκελα Μέρκελ. Στη σύνοδο του G8 στο Καμπ Ντέιβιντ, το περασμένο Σαββατοκύριακο, είδε τον νεοεκλεγέντα πρόεδρο της Γαλλίας Φρανσουά Ολάντ να συμπράττει με τον πρόεδρο των ΗΠΑ, Μπαράκ Ομπάμα, κατά της πολιτικής λιτότητας. Αμα τη επιστροφή της στο Βερολίνο υποχρεώθηκε να καρατομήσει τον εκλεκτό της και πιθανό διάδοχό της, υπουργό Περιβάλλοντος Νόρμπερτ Ρέτγκεν, για να ικανοποιήσει τους Χριστιανοκοινωνιστές συμμάχους της, που ζητούσαν αίμα για την οδυνηρή ήττα του στις εκλογές της Βόρειας Pnvavias–Βεστφαλίας. Τέλος, στις Βρυξέλλες, την Τετάρτη, ένιωσε πλήρως απομονωμένη καθώς ενισχύεται το αίτημα για ένα σύμφωνο ανάπτυξης και θέσπιση ευρωομολόγων. «Η εποχή των παγετώνων» στις γαλλογερμανικές σχέσεις έγραψαν οι Financial Times στη γερμανική τους έκδοση.

Οσοι γνωρίζουν καλά την καγκελάριο, εκτιμούν πως θα προβεί σε αμοιβαίες υποχωρήσεις και θα χαλαρώσει κάπως τις κόκκινες γραμμές της. Η συζήτηση για το θέμα των ευρωομολόγων αναβλήθηκε για τον Ιούνιο. Ως τότε η Μέρκελ θα προσπαθήσει να εδραιώσει τη θέση της στο εσωτερικό της Γερμανίας, εξασφαλίζοντας τη συγκατάθεση της αντιπολίτευσης στην πολιτική της. Ηδη βρίσκεται σε εξέλιξη ένα πρώτο σημαντικό παζάρι της καγκελαρίου με τους Γερμανούς σοσιαλδημοκράτες (SPD): εκείνοι διεκδικούν τη συναίνεση της Μέρκελ για ένα σύμφωνο ανάπτυξης προκειμένου να παράσχουν τη δική τους υποστήριξη στο δημοσιονομικό σύμφωνο πειθαρχίας, το οποίο χρειάζεται πλειοψηφία δύο τρίτων για να εγκριθεί από το Μπούντεσταγκ.

Δεν είναι τυχαία η χείρα βοηθείας προς τη Σιδηρά Κυρία της Γερμανίας που έτεινε το SPD, ανήμερα τη σύνοδο κορυφής της Ε. Ε.: το κόμμα ανέκρουσε πρύμναν και τάχθηκε αιφνιδιαστικά εναντίον της θέσπισης ευρωομολόγου. Η αλλαγή πορείας ερμηνεύτηκε από αναλυτές ως προοίμιο εγκατάλειψης της συνεργασίας του SPD με τους Γάλλους σοσιαλιστές με στόχο τη δημιουργία ενός μεγάλου συνασπισμού στη Γερμανία μετά το 2013. Το εθνικό συμφέρον επικράτησε της αριστερής ευρωπαϊκής αλληλεγγύης, σχολίαζαν πικρόχολα Γερμανοί δημοσιογράφοι, θυμίζοντας ότι αυτήν τη στιγμή η Γερμανία δανείζεται με μηδενικό επιτόκιο, ενώ με τη θέσπιση ευρωομολόγου θα αυξανόταν δραματικά το κόστος δανεισμού της.

Ενδεικτική της διακομματικής συνεννόησης είναι η δήλωση της Ελκε Φέρνερ, βουλευτού του SPD, η οποία ήρθε στην Αθήνα ειδικά για τα εγκαίνια του παραρτήματος του Ιδρύματος του κόμματος Φρίντριχ Εμπερτ. Κληθείσα να σχολιάσει τη μοναξιά της Μέρκελ, είπε στην «Κ»: «Αναμφισβήτητα η απομόνωσή της στην Ευρώπη ενισχύθηκε ειδικά μετά τη νίκη Ολάντ στις προεδρικές εκλογές στη Γαλλία. Υπάρχει πλέον αυξανόμενη πίεση για αναπτυξιακές πρωτοβουλίες αλλά και τη θέσπιση ευρωομολόγων, την οποία η καγκελάριος ανέκαθεν απέρριπτε. Πάντως, η μοναξιά της Μέρκελ σίγουρα είναι μεγαλύτερη στην Ε. Ε. από ό, τι στην ίδια τη Γερμανία».

«Μπορεί η Μέρκελ να μοιάζει εκ πρώτης όψεως στριμωγμένη και απομονωμένη. Κανείς όμως δεν πρέπει να την υποτιμά. Εχει ψυχρό ένστικτο επιβίωσης, το οποίο επιστρατεύει στις δύσκολες συγκυρίες. Το έχει αποδείξει επανειλημμένως στο παρελθόν, τόσο σε συγκρούσεις εσωτερικής όσο και εξωτερικές πολιτικής. Παραμένει ήσυχη επί μακρόν και στις κρίσιμες στιγμές παράγει αποτελέσματα», επισημαίνει από την πλευρά του στην «Κ» ο δημοσιογράφος Ντιρκ Εμεριχ.

Κατά τη γνώμη στελέχους μεγάλης γερμανικής επιθεώρησης, που θέλει να διατηρήσει την ανωνυμία του, το κλίμα αυτήν τη στιγμή θυμίζει τη Γερμανία το 1969, όταν ο Φιλελεύθερος Βάλτερ Σέελ προετοίμασε μεθοδικά τη μεταπήδηση του FDP από τις αγκάλες των Χριστιανοδημοκρατών σε αυτές των Σοσιαλδημοκρατών του Βίλι Μπραντ. «Η αποπομπή του Ρέτγκεν είναι μία παραχώρηση προς τους Βαυαρούς Χριστιανοκοινωνιστές (CSU) και τον ηγέτη τους, Χορστ Ζεεχόφερ. Αυτό σημαίνει πως από τη μία πιέζεται από δεξιά, από τους Χριστιανοκοινωνιστές, και από την άλλη από το κέντρο, τους Ελεύθερους Δημοκράτες (FDP). Ενα από τα βασικά προβλήματά της είναι πως ο ηγέτης του FDP, Φίλιπ Ρέσλερ, θεωρείται ήδη lame duck, δηλαδή τελειώνει τη θητεία του και δεν πρόκειται να διεκδικήσει εκ νέου την ηγεσία του κόμματος», τονίζει στην «Κ».

Πώς διαμορφώνονται οι ισορροπίες στον Νότο

Της **ΕΥΡΥΔΙΚΗΣ ΜΠΕΡΣΗ**

«Δεν μπορούμε να επιβιώσουμε κατ' αυτό τον τρόπο για πολύ καιρό. Η Ευρώπη είναι υποχρεωμένη να δώσει απαντήσεις, γιατί αλλιώς οι πολιτικές τις οποίες όλοι υποστηρίζουμε, η δημοσιονομική εξυγίανση και οι αναπτυξιακές μεταρρυθμίσεις δεν θα φέρουν κανένα αποτέλεσμα». Η αγωνία του Ισπανού πρωθυπουργού Μαριάνο Ραχόι, καθώς το κόστος δανεισμού της χώρας του βρίσκεται στα ύψη και οι ισπανικές τράπεζες πιθανότατα χρειάζονται αναπλήρωση κεφαλαίου ύψους δεκάδων δισεκατομμυρίων, ήταν κάτι παραπάνω από εμφανής.

Στη συνάντηση με τον Γάλλο πρόεδρο Φρανσουά Ολάντ πριν από τη σύνοδο των Βρυξελλών, την Τετάρτη, ο Ισπανός πρωθυπουργός εγκατέλειψε τις αμφίσημες διατυπώσεις και τις προσπάθειες τετραγωνισμού του κύκλου και ζήτησε σαφείς δεσμεύσεις από την Ε. Ε. ότι θα εγγυηθεί τη χρηματοδότηση, τη ρευστότητα και τη βιωσιμότητα των χρεών των ευρωπαϊκών κρατών.

Ο κ. Ραχόι ζήτησε δεσμεύσεις από Ε.Ε. για εγγύηση της χρηματοδότησης και της ρευστότητας – Συμμάχησε με Ολάντ και Μόντι για τη συνταγή εξόδου.

Η συμμαχία του σοσιαλιστή Ολάντ, του συντηρητικού Ραχόι και του Ιταλού τεχνοκράτη Μόντι σμιλεύεται στη φωτιά της ευρωπαϊκής κρίσης. Διατυπώνοντας τη βούληση των ευρωπαϊκών λαών, όπως εκφράστηκε στις κάλπες της Ελλάδας και της Γαλλίας, οι νότιοι επιχείρησαν την Τετάρτη να υποδείξουν στη Γερμανίδα καγκελάριο Μέρκελ ότι ο δρόμος της είναι αδιέξοδος.

Ποια ήταν η απάντηση της Γερμανίας στο αίτημα για ευρωομόλογα, δηλαδή για ανακούφιση των χωρών που δοκιμάζονται με τη βοήθεια κοινού ευρωπαϊκού δανεισμού; Οτι τα ευρωομόλογα παραβιάζουν το γερμανικό σύνταγμα και τις ευρωπαϊκές συνθήκες, ότι έχουν περιορισμένη οικονομική αποτελεσματικότητα και ότι «δίνουν λάθος μήνυμα». Η άποψη που συνεχίζει να κυριαρχεί στο Βερολίνο είναι πως τα ευρωομόλογα θα μείωναν το κόστος δανεισμού των «ασώτων» και αυτό είναι κακό, επειδή θα εκτροχίαζε την εφαρμογή των δημοσιονομικών και διαρθρωτικών μέτρων.

Ετσι η ευρωπαϊκή συζήτηση μοιάζει όλο και περισσότερο με διάλογο κωφών. «Δεν μπορούμε να λύσουμε μια κρίση χρέους διευκολύνοντας την ανάληψη νέου δανεισμού», δήλωσε ο υπουργός εξωτερικών της Γερμανίας Γκίντο Βεστερβέλε. (Η άρνηση αφορούσε τα ευρωομόλογα και όχι τα δάνεια με τα οποία επιχειρήθηκε να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα χρέους Ελλάδας, της Πορτογαλίας και της Ιρλανδίας.) «Χρειαζόμαστε μια πολιτική που να διευκολύνει την ανάπτυξη», δήλωσε, αντιθέτως, ο Φρανσουά Ολάντ.

«Η Ευρώπη πλησιάζει στην ώρα των μεγάλων αποφάσεων, την ώρα που η καγκελάριος Μέρκελ εξαρχής επιθυμούσε να αναβάλει για μετά τις εκλογές του 2013», εκτίμησε πρόσφατα το περιοδικό Spiegel. Ή θα υπάρξει ριζικός ανασχεδιασμός των ευρωπαϊκών δομών ή το ευρωπαϊκό εγχείρημα θα αρχίσει να ξηλώνεται, με πρώτο ντόμινο την Ελλάδα.

Εν μέσω εκκωφαντικών και συνεχιζόμενων διεθνών συζητήσεων σχετικά με το ενδεχόμενο εξόδου της Ελλάδας από την Ευρωζώνη, η Ευρώπη διαβεβαιώνει τις χρηματαγορές ότι η Ευρωζώνη είναι σταθερή και δεν απειλείται, ενώ προς την Ελλάδα επισημαίνει σε όλους τους τόνους ότι η παραμονή εξαρτάται άμεσα από την «τήρηση των δεσμεύσεων».

Το πόσο δηλητηριώδες είναι αυτό το κλίμα αβεβαιότητας για χώρες όπως η Ισπανία έγινε σαφές από τις εκκλήσεις του Ισπανού πρωθυπουργού Ραχόι προς την Ε. Ε. να δείξει την πίστη της στη μονιμότητα του ευρώ. Οι ισπανικές παραινέσεις απευθύνθηκαν ειδικά προς την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, από την οποία η Μαδρίτη, αλλά και το Παρίσι και η Ρώμη, ζητούν να προχωρήσει σε απευθείας αγορές κρατικών ομολόγων και σε νέες ενέσεις ρευστότητας, πέρα από το 1 τρισ. ευρώ, που έχει ήδη χορηγήσει στο τραπεζικό σύστημα το τελευταίο εξάμηνο.

Την Τετάρτη έγιναν και συζητήσεις για διευκολύνσεις μικρής σημασίας σε σχέση με το μέγεθος της κρίσης, όπως η ενίσχυση των διαρθρωτικών ταμείων και η χρηματοδότηση έργων μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Ομως, η Γερμανίδα καγκελάριος δεν φάνηκε διατεθειμένη να παραχωρήσει τίποτα ουσιαστικό στον Φρανσουά Ολάντ μέχρι τις γαλλικές βουλευτικές εκλογές, που θα γίνουν τη σημαδιακή για όλη την Ευρώπη Κυριακή 17 Ιουνίου.

Μάριο Μόντι και Μαριάνο Ραχόι. Πριν τη σύνοδο των Βρυξελλών συναντήθηκαν με τον Φρανσουά Ολάντ. Ο νότος της Ευρώπης σε κοινή στρατηγική.

Εντός ανικανότητα, εκτός περιχαράκωση

«Η Αγκελα Μέρκελ κυβερνά ήδη από το 2005. Αυτό είναι ακόμη και για τη Γερμανία μια μεγάλη κυβερνητική θητεία. Εχει αλλάξει πολλαπλώς τις θέσεις της και όμως τίποτα δεν την έβλαψε. Οι εταίροι της, οι Ελεύθεροι Δημοκράτες, συμπεριφέρθηκαν με εντελώς παρανοϊκό τρόπο και επιβίωσαν από μια βαθιά υπαρξιακή κρίση. Η ίδια η Μέρκελ απογοήτευσε επανειλημμένως τη συντηρητική πτέρυγα Χριστιανοδημοκρατών και Χριστιανοκοινωνιστών. Ταυτόχρονα, άνοιξε τις πόρτες του κόμματός της σε ένα φιλελεύθερο, αστικό και γυναικείο ακροατήριο. Επί πολλά χρόνια, οι δεξιοί εκπρόσωποι της παράταξης της κρατούσαν κακία, χωρίς όμως να μπορούν να περιορίσουν την ισχύ της Μέρκελ ή να απειλήσουν την πρωτοκαθεδρία της. Επιπλέον, η καγκελάριος κατόρθωσε να εξουδετερώσει στη διάρκεια της θητείας της όλους τους πιθανούς ανταγωνιστές της. Γύρω της έχει δημιουργηθεί ένα τεράστιο πολιτικό νεκροταφείο.

Οι Χριστιανοδημοκράτες δεν έχουν ιδεολογία, από αυτό το κόμμα δεν θα προέλθουν αξιόλογες πρωτοβουλίες ώς τις εκλογές του 2013. Για την καγκελαρία, δύο ήταν τα πολιτικά θέματα με τη μεγαλύτερη σημασία: στην εσωτερική πολιτική σκηνή η αλλαγή στην πολιτική ενέργειας λόγω του περυσινού κλεισίματος των μισών πυρηνικών εργοστασίων της χώρας, και στην εξωτερική πολιτική σκηνή η διάσωση της Ευρώπης. Στο εσωτερικό τής καταλογίζουν ανικανότητα, στο εξωτερικό περιχαράκωση. Η πάλαι ποτέ προσωπική της πολιτική ατζέντα δεν της χαρίζει πια πρόσθετους πόντους», λέει ο δρ Τόμας Ε. Σμιντ της εβδομαδιαίας εφημερίδας Zeit.

Ξ.Κ.

Ο Ολάντ ανατρέπει μέτρα του Σαρκοζί

Της **ΜΑΡΙΛΙΑΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**

«Να δουλεύουμε περισσότερο για να κερδίζουμε περισσότερο». Αυτό ήταν ένα από τα προσφιλή σλόγκαν του Νικολά Σαρκοζί, του τέως προέδρου της Γαλλίας, ο οποίος πρόβαλλε την αξία της εργασίας ως εκ των βασικών πυλώνων της πολιτικής του. Στη διάρκεια της θητείας του, ο Σαρκοζί αύξησε τα όρια συνταξιοδότησης όλων σχεδόν των κατηγοριών εργαζομένων, προχώρησε σε απολύσεις και καταργήσεις θέσεων εργασίας και κατάργησε το θεσπισμένο από τους Σοσιαλιστές 35ωρο εβδομαδιαίας εργασίας. Τα αντιλαϊκά μέτρα του Σαρκοζί στον κοινωνικό τομέα δεν απέδωσαν, αν αναλογιστούμε τη δυσαρέσκεια των Γάλλων που εκφράστηκε στο αποτέλεσμα των εκλογών της 6ης Μαΐου.

Αντιλαμβανόμενος τη σωρευμένη λαϊκή οργή, ο νέος πρόεδρος της Γαλλίας, ο Φρανσουά Ολάντ, είχε θέσει, προεκλογικά, τα κοινωνικά ζητήματα ψηλά στον κατάλογο των δεσμεύσεών του. Η επιλογή του δικαιώθηκε και μη έχοντας συμπληρώσει 15 ημέρες στον προεδρικό θώκο, ο Σοσιαλιστής πρόεδρος έσπευσε να αποδείξει ότι τηρεί τις δεσμεύσεις του: η κρίση χρέους στην Ευρώπη δεν αφήνει χρονικά περιθώρια για παλινωδίες ούτε οι Γάλλοι προτίθενται να του δώσουν περίοδο χάριτος. Εφαρμόζοντας, λοιπόν, τις εξαγγελίες Ολάντ, ο νέος πρωθυπουργός της Γαλλίας, Ζαν Μαρκ Ερό, ανακοίνωσε στα μέσα της περασμένης εβδομάδας ότι με νομοθετική ρύθμιση επανέρχεται στα 60 έτη το όριο συνταξιοδότησης για όσους πολίτες άρχισαν νωρίς τον εργασιακό τους βίο. Το σχετικό νομοθετικό διάταγμα που αφορά όσους έχουν αρχίσει να εργάζονται στα 18 ή τα 19, και εφόσον έχουν συμπληρώσει 41 χρόνια απασχόλησης, πρόκειται να εκδοθεί εντός των επομένων τριών εβδομάδων. Ο Ερό τόνισε ότι το συγκεκριμένο μέτρο αφορά, κατά τον πρώτο χρόνο εφαρμογής του, 100.000 εργαζομένους. Σημειωτέον ότι ο Σαρκοζί είχε παρατείνει κατά δύο έτη, στα 62 χρόνια, το όριο συνταξιοδότησης, για τους εργαζομένους αυτής της κατηγορίας.

Η ρήξη του Ολάντ με τον προκάτοχό του στον συγκεκριμένο τομέα είναι σαφής. Εξ ου και οι κορώνες του κεντροδεξιού κόμματος UMP που αναφέρθηκαν στον Ολάντ και τον Ερό ως… Πανδώρες, που με το συγκεκριμένο μέτρο εξαπολύουν στη Γαλλία όλα τα δεινά. Πέραν όμως της αντιπολίτευσης από τα δεξιά, τα ζητήματα των συντάξεων και του βασικού μισθού είναι ούτως η άλλως ακανθώδη για τη νέα κυβέρνηση.

Τα συνδικάτα διάκειντα ευμενώς προς τον Ολάντ· ας θυμηθούμε ότι ήταν τόση η επιθυμία τους να απομακρυνθεί από την εξουσία ο Σαρκοζί, που λίγο πριν από τον δεύτερο γύρο των γαλλικών προεδρικών εκλογών, τάχθηκαν υπέρ του Ολάντ, ερχόμενα σε αντίθεση με την παραδοσιακή θέση, σύμφωνα με την οποία, τα γαλλικά συνδικάτα δεν δηλώνουν ποτέ ανοιχτά την προτίμησή τους σε προεδρικό υποψήφιο.

Ωστόσο, παρά τη θετική τους διάθεση, τα συνδικάτα θέτουν ζήτημα τόσο ως προς τον υπολογισμό του αριθμού των εργαζομένων που θα έχουν δικαίωμα συνταξιοδότησης στα 60 έτη, όσο και ως προς το ποσοστό αύξησης του βασικού μισθού.

Σύμφωνα με το προεκλογικό πρόγραμμα του Ολάντ, το συγκεκριμένο μέτρο για τη σύνταξη στα 60 δεν αφορά, επί παραδείγματι, τους χρονίως ανέργους. Ο πρωθυπουργός Ερό, όμως, δήλωσε ότι ενδέχεται και αυτοί να περιληφθούν στο μέτρο. Ως προς το θέμα του κατώτατου μισθού, το έτερο φλέγον ζήτημα για τους Γάλλους, ο Ολάντ είχε δεσμευθεί ότι θα «έδινε μια ώθηση», με στόχο να συνδέσει τον κατώτατο μισθό τόσο με τον πληθωρισμό όσο και με την ανάπτυξη. Τι τάξεως όμως μπορεί να είναι αυτή «η ώθηση» στον κατώτατο μισθό, όταν το πανίσχυρο συνδικάτο CGT επιδιώκει αυτός να οριστεί στα 1.700 ευρώ καθαρά, (έναντι 1.398, 97 ευρώ που είναι σήμερα);

Με νομοθετική ρύθμιση επανέρχεται στα 60 έτη το όριο συνταξιοδότησης για όσους πολίτες άρχισαν νωρίς τον εργασιακό τους βίο – Μεγάλη σύσκεψη για τα κοινωνικά θέματα.

Ο Γάλλος πρωθυπουργός συναντάται σήμερα με τους κοινωνικούς εταίρους για να προετοιμάσουν από κοινού τη μεγάλη διάσκεψη για τα κοινωνικά ζητήματα, που έχει οριστεί για τις αρχές Ιουλίου. Ο Ζαν Μαρκ Ερό, πάντως, επιβεβαιώνοντας τη φήμη του ως πραγματιστή, δήλωσε ότι καλόν θα είναι, για να εφαρμόσουν το πρόγραμμά τους οι Σοσιαλιστές, να λάβουν καθαρή και ισχυρή εντολή στις βουλευτικές εκλογές του Ιουνίου, διότι μια «συγκατοίκηση» Σοσιαλιστή προέδρου και δεξιάς κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας θα ήταν ό, τι χειρότερο μπορούσε να συμβεί στη Γαλλία.

Σύγκρουση πολιτικού Ισλάμ με «βαθύ κράτος»

Αδελφοί Μουσουλμάνοι εναντίον στρατού στις προεδρικές εκλογές της Αιγύπτου

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ**

Στα εξήντα χρόνια, περίπου, που μεσολάβησαν από την επανάσταση των Ελεύθερων Αξιωματικών και την κατάργηση της μοναρχίας μέχρι την εξέγερση που σάρωσε τον Μουμπάρακ, η Αίγυπτος γνώρισε τέσσερις προέδρους, όλους στρατιωτικούς, και δέκα προεδρικές εκλογές. Ο Νάσερ εξελέγη δύο φορές με το 100% των ψήφων και μία φορά με 99,9%, ποσοστό που κατέγραψε άπαξ και ο διάδοχός του Σαντάτ, ο οποίος κατά την πρώτη εκλογή του είχε αρκεσθεί στο γλίσχρο 90%. Σεμνότερος όλων, ο τελευταίος των Φαραώ, Χόσνι Μουμπάρακ, εξελέγη τέσσερις φορές με ποσοστά που κυμαίνονταν μεταξύ 93,8% και 98,5%, ενώ την τελευταία φορά, το 2005, κατρακύλησε στο... 88,6%!

Αν οι Αιγύπτιοι ισλαμιστές κατακτήσουν και την εκτελεστική εξουσία, θα κληρονομήσουν μια δεινή οικονομική πραγματικότητα, διεθνώς και εσωτερικά.

Με αυτά τα δεδομένα, η ψηφοφορία της περασμένης Τετάρτης και Πέμπτης πέρασε στην Ιστορία ως η πρώτη ελεύθερη προεδρική εκλογή της Δεύτερης Αιγυπτιακής Δημοκρατίας. Καρπός της λαϊκής εξέγερσης που ανέτρεψε τον Μουμπάρακ πριν από 15 μήνες, οι προεδρικές εκλογές διαμορφώνουν σκηνικό οξύτατης διπολικής σύγκρουσης, με αβέβαιη διάρκεια, ένταση και κατάληξη.

Σύμφωνα με ανεπίσημα αποτελέσματα στο 90% των εκλογικών τμημάτων –τα επίσημα αναμένονται στο προσεχές διήμερο– ουδείς εκ των 12 υποψηφίων συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία. Κατά συνέπεια, οι εκλογές θα κριθούν στον δεύτερο, αποφασιστικό γύρο της 16ης και 17ης Ιουνίου, όπου θα αναμετρηθούν –πλην συγκλονιστικού απροόπτου– οι δύο περισσότερο πολωτικοί υποψήφιοι: Ο εκπρόσωπος των Αδελφών Μουσουλμάνων, Μοχάμεντ Μόρσι, ο οποίος φέρεται να συγκεντρώνει γύρω στο 25% και ο τελευταίος πρωθυπουργός του Μουμπάρακ, Αχμέντ Σαφίκ, ο οποίος έρχεται δεύτερος με το 23% των ψήφων. Ανώτατος αξιωματικός της πολεμικής αεροπορίας, ο Σαφίκ είχε την ανομολόγητη υποστήριξη του στρατού. Εμφανίστηκε ως υπερασπιστής του λαϊκού κράτους απέναντι στους ισλαμιστές που απειλούν να γυρίσουν τη χώρα πίσω, στους «σκοτεινούς χρόνους», και ως εγγύηση για την επάνοδο στην τάξη και την ασφάλεια, που έχουν διαταραχθεί καίρια στη μετεπαναστατική Αίγυπτο.

Αν όμως οι εξελίξεις μέχρι τον δεύτερο γύρο είναι ομαλές –ένα μεγάλο «αν», με δεδομένη την απροθυμία του στρατού να αποδεχθεί τον περιορισμό του ρόλου και των προνομίων του– ο Σαφίκ θα δυσκολευτεί πολύ να επικρατήσει στον δεύτερο γύρο. Ο Μόρσι ελπίζει βάσιμα να κερδίσει τους περισσότερους οπαδούς του τρίτου υποψηφίου, Αμπντέλ Αμπολφοτούχ, ο οποίος εμφανιζόταν να συγκεντρώνει το 20%. Ηγετικό στέλεχος των Αδελφών Μουσουλμάνων μέχρι πρόσφατα, ο Αμπολφοτούχ κατέβηκε ως ανεξάρτητος, προβάλλοντας μια πιο ανεκτική, δημοκρατική εκδοχή του πολιτικού Ισλάμ, κερδίζοντας την υποστήριξη μεγάλου τμήματος των φιλελεύθερων και της νεολαίας.

Ακόμη χειρότερα για τον Σαφίκ, την τέταρτη θέση, με το 19% των ψήφων, εμφανιζόταν να καταλαμβάνει –πολύ μακριά από τους υπόλοιπους– ο αριστερός Ναασεριστής Χαμντίν Σαμπάχι. Με πλούσιες αντιδικτατορικές περγαμηνές και μακρά θητεία στην υπεράσπιση ακτιβιστών και συνδικαλιστών, ο Σαμπάχι ήταν ο υποψήφιος που περισσότερο από κάθε άλλον εξέφρασε το «πνεύμα της πλατείας Ταχρίρ» και τη διάθεση μεγάλης μερίδας του πληθυσμού να συνεχιστεί η αιγυπτιακή επανάσταση μέχρι να αλλάξει όχι μόνο η κορυφή της πυραμίδας, αλλά ολόκληρο το σύστημα μιας ολιγαρχικής εξουσίας.

Ολα δείχνουν ότι οι προεδρικές εκλογές θα εγκαινιάσουν μακρά περίοδο συγκρούσεων ανάμεσα στο «βαθύ κράτος» και το πολιτικό Ισλάμ, που αναδεικνύεται ηγεμονική δύναμη της Αραβικής Ανοιξης, από την Τυνησία μέχρι τη Συρία. Μια εξέλιξη που μοιάζει να βάζει την Αίγυπτο στον δρόμο της Τουρκίας, αλλά με κρίσιμες διαφορές. Εν πρώτοις, το διασπασμένο ισλαμικό στρατόπεδο δεν έχει ακόμη αναδείξει κάποια ηγετική προσωπικότητα της κλάσης του Ταγίπ Ερντογάν. Το κυριότερο, οι οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες της αβέβαιης αιγυπτιακής μεταπολίτευσης είναι πολύ δυσμενέστερες.

Στην Τουρκία, τα κοσμικά κόμματα του κατεστημένου αποδιαρθρώθηκαν από μια οξύτατη οικονομική κρίση και τη δρακόντεια λιτότητα που επέβαλε στη συνέχεια το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Οταν ήρθε στην κυβέρνηση το μετριοπαθές ισλαμικό κόμμα του Ερντογάν, επωφελήθηκε από την ευνοϊκή οικονομική συγκυρία και κατάφερε να ροκανίσει σταδιακά την ισχύ του στρατού και της Κεμαλικής γραφειοκρατίας.

Αντίθετα, αν οι Αιγύπτιοι ισλαμιστές, οι οποίοι ήδη ελέγχουν το Κοινοβούλιο, κατακτήσουν και την εκτελεστική εξουσία (προεδρία και κυβέρνηση), θα κληρονομήσουν μια δεινή οικονομική πραγματικότητα, διεθνώς και εσωτερικά. Στους 15 μήνες που μεσολάβησαν από την εξέγερση, τα συναλλαγματικά αποθέματα της χώρας μειώθηκαν κατά τα δύο τρίτα, ο τουρισμός κατά το ένα τρίτο, ο πληθωρισμός ανέβηκε στο 12%, η επίσημη ανεργία στο 13%, το έλλειμμα στο 10% του ΑΕΠ και τα επιτόκια δανεισμού στο αβάσταχτο 17%. Η επόμενη κυβέρνηση θα πιεστεί είτε να προσφύγει στο ΔΝΤ, επιβάλλοντας σκληρά μέτρα λιτότητας, είτε να τερματίσει τις επιδοτήσεις στην ενέργεια, κάτι που θα απογειώσει τις τιμές των τροφίμων, του ηλεκτρισμού και των μεταφορών. Μπρος γκρεμός και πίσω ρέμα...

Σε ό,τι αφορά την εξωτερική πολιτική, διάχυτη είναι η προσδοκία των ψηφοφόρων να επιστρέψει η χώρα τους στον «φυσικό» της ρόλο, του ηγέτη του αραβικού κόσμου, τον οποίο απώλεσε όταν ο πρόεδρος Σαντάτ υπέγραψε συνθήκη ειρήνης με το Ισραήλ και ευθυγραμμίστηκε με την Ουάσιγκτον. Η ευρεία πλειοψηφία ισλαμιστών, Ναασεριστών και αριστερών που πιέζει προς μια τέτοια κατεύθυνση δεν μπορεί παρά να επηρεάσει καταλυτικά το μέλλον της Αιγύπτου και όλου του αραβικού κόσμου.

EPA / KHALED ELFIQI

Η καταμέτρηση των ψήφων για τον πρώτο γύρο των προεδρικών εκλογών συνεχίζεται ακόμη στην Αίγυπτο. Τα επίσημα αποτελέσματα αναμένεται να ανακοινωθούν πιθανώς την Τρίτη, 29 Μαΐου.

Info

- **Alaa al-Din Arafat,** «Les Freres musulmans egyptiens pris au piege du pluralisme», Le Monde Diplomatique, Mai 2012.
- **Mike Davis,** «Spring confronts winter», New Left Review, Nov/Dec 2011.
- **Alecander Smoltczyk & Volkhard Windfuhr,** «Disqualified Islamists», Der Spiegel OnLine, 24/4/2012.

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

Μοχάμεντ Μόρσι

Η εκδίκηση της «ρεζέρβας»

Οταν ανακοινώθηκε η υποψηφιότητά του, οι αντίπαλοί του τον υποδέχτηκαν με ειρωνικά σχόλια, του τύπου: «Θα εμπιστευόσαστε ποτέ μια ρεζέρβα για ένα δύσκολο ταξίδι;». Ο 60χρονος διοπτροφόρος μηχανικός ήταν πράγματι η δεύτερη επιλογή των Αδελφών Μουσουλμάνων, σχεδόν αναγκαστική από τη στιγμή που οι Αρχές ακύρωσαν την αρχική, σαφώς ισχυρότερη υποψηφιότητα του Χαϊράτ Σάτερ. Χωρίς ηγετικό εκτόπισμα και επικοινωνιακό χάρισμα, ο Μοχάμεντ Μόρσι απέκρουσε τα δηλητηριώδη βέλη με ήρεμη αυτοπεποίθηση: «Μια δυνατή ομάδα, όπως η δική μας, μπορεί να κερδίσει το παιχνίδι ακόμη και με τους αναπληρωματικούς»! Ο πρώτος γύρος φαίνεται να τον δικαιώνει, αν και ο δρόμος για τη νίκη είναι ακόμη μακρύς.

Στην προεκλογική περίοδο, οι Αιγύπτιοι ανακάλυψαν έναν άλλο Μόρσι, πολύ διαφορετικό από την εικόνα του άχρωμου «απαρατσίκ». Η γλώσσα του έσπαγε κόκαλα: «Αν προσπαθήσουν να μας πάνε πίσω, νοθεύοντας τη λαϊκή ψήφο ή κερδοσκοπώντας πάνω στο θέμα της ασφάλειας, πρέπει να ξέρουν τι θα αντιμετωπίσουν: Θα τους στείλουμε στον σκουπιδοτενεκέ της Ιστορίας», διαμήνυσε στο «βαθύ κράτος» των στρατηγών, ενώπιον μιας πραγματικής λαοθάλασσας στο Κάιρο.

Στην πρώτη κιόλας προεκλογική του εμφάνιση διακήρυξε: «Το Κοράνι είναι το Σύνταγμά μας και η σαρία ο οδηγός μας»! Εμφανίστηκε ως «ο μόνος γνήσιος ισλαμιστής υποψήφιος» και δήλωσε ορθά–κοφτά ότι δεν θα πρέπει να επιτραπεί σε μία γυναίκα ή σε έναν μη μουσουλμάνο να εκλεγεί πρόεδρος της χώρας – θέσεις που προκάλεσαν ρίγη ανησυχίας στους χριστιανούς και τους οπαδούς του λαϊκού κράτους. Στην Ουάσιγκτον και στο Τελ Αβίβ, περισσότερη ανησυχία γέννησαν οι τοποθετήσεις του εναντίον της συνθήκης ειρήνης του 1979 με το Ισραήλ και η πεποίθηση πως, αν εκλεγεί, η ισλαμική Χαμάς στη γειτονική Λωρίδα της Γάζας θα αποκτήσει πολύ ισχυρότερα στηρίγματα.

Δεν αποκλείεται, ωστόσο, οι φόβοι αυτοί να αποδειχθούν υπερβολικοί. Ανεξάρτητα από την προεκλογική ρητορική τους, οι Αδελφοί Μουσουλμάνοι έχουν αποδειχθεί ιστορικά πολύ πραγματιστική οργάνωση, η οποία το τελευταίο διάστημα έχει αποκαταστήσει κανάλια επικοινωνίας με την Ουάσιγκτον. Αλλωστε, ο ίδιος ο Μόρσι σπούδασε στις ΗΠΑ και δίδαξε σε πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας, ενώ τα παιδιά του έχουν αμερικανική υπηκοότητα. Ιδωμεν...

Τα μεγάλα διλήμματα των Αδελφών Μουσουλμάνων

Στις πρώτες, ελεύθερες βουλευτικές εκλογές του Δεκεμβρίου 2011 – Ιανουαρίου 2012, οι Αδελφοί Μουσουλμάνοι θριάμβευσαν αποσπώντας το 47% των ψήφων και 235 έδρες, ακολουθούμενοι από τους σαλαφιστές, που έλαβαν 28% και 123 έδρες. Η ηγεμονία του ισλαμικού στοιχείου διαγραφόταν συντριπτική, με μόνο ανοιχτό ερώτημα αν η Αίγυπτος ακολουθούσε το τουρκικό σενάριο, με τους Αδελφούς Μουσουλμάνους στον ρόλο του κόμματος του Ερντογάν (ΑΚΡ) ή αν εξελισσόταν κατά το πρότυπο του Ιράν, όπου μια λαϊκή, δημοκρατική εξέγερση χειραγωγήθηκε τελικά από μια νέα, θεοκρατική εξουσία.

Πολύ γρήγορα, η νίκη των Αδελφών Μουσουλμάνων αποδείχθηκε εύθραυστη. Η ιστορική οργάνωση που ίδρυσε το 1928 ο Χασάν αλ Μπάνα είδε τη δημοτικότητά της να συρρικνώνεται και τον υποψήφιό της, Μοχάμεντ Μόρσι, να συγκεντρώνει μόλις το μισό των προηγούμενων ποσοστών της. Το γεγονός ότι ο στρατός εμπόδισε τον Χαϊράτ αλ Σάτερ, αρχικό υποψήφιο της Αδελφότητας, να κατέβει στις εκλογές έπαιξε κάποιο ρόλο, καθώς ο «αναπληρωματικός» Μόρσι δεν έχει το χάρισμα που απαιτεί μια αναμέτρηση με έντονα προσωποκεντρικά χαρακτηριστικά. Ωστόσο, βαθύτεροι παράγοντες ήταν εκείνοι που βάρυναν περισσότερο.

AP / AMR NABIL

Οι Αδελφοί Μουσουλμάνοι, οργάνωση που ίδρυσε το 1928 ο Χασάν αλ Μπάνα, είδαν τη δημοτικότητά τους να συρρικνώνεται και τον υποψήφιό τους, Μοχάμεντ Μόρσι, να συγκεντρώνει το μισό των προηγούμενων ποσοστών τους.

Οι Αδελφοί Μουσουλμάνοι

Στη μακρά ιστορική διαδρομή του, το συντηρητικό ρεύμα των Αδελφών Μουσουλμάνων, πάντα δύσπιστο απέναντι στα επαναστατικά κινήματα μαζών, ενεπλάκη κατ' επανάληψη σε πραγματιστικούς συμβιβασμούς με την εκάστοτε εξουσία. Αρχικά συμμάχησαν με τον βασιλιά Φαρούκ, εξασφαλίζοντας υποτυπώδη πολιτική νομιμότητα και κυρίως ένα ευρύ δίκτυο κοινωνικών οργανώσεων αλληλοβοήθειας, που τους βοήθησε να ριζώσουν στα λαϊκά στρώματα. Το 1952, στήριξαν τους Ελεύθερους Αξιωματικούς, για να συνωμοτήσουν στη συνέχεια εναντίον του Νάσερ, γεγονός που προκάλεσε κύμα άγριας καταστολής εναντίον τους και οδήγησε τον χαρισματικό ηγέτη τους Σαγέντ Κοτμπ στην αγχόνη. Ξαναβγήκαν στην επιφάνεια επί Ανουάρ Σαντάτ, όταν ο διάδοχος του Νάσερ χρησιμοποίησε την Αδελφότητα ως αντίβαρο απέναντι στους αριστερούς Ναασερικούς και τους κομμουνιστές, που τον κατηγορούσαν για τη συμφιλίωση με το Ισραήλ και τη στροφή προς τις ΗΠΑ.

Το παιχνίδι του Σαντάτ συνέχισε ο Μουμπάρακ, ο οποίος επέτρεψε στους Αδελφούς Μουσουλμάνους να καταλάβουν μέχρι και το 25% στο Κοινοβούλιο, προκειμένου να αμυνθεί απέναντι στις πιέσεις της Ουάσιγκτον για εκδημοκρατισμό, επισείοντας τον κίνδυνο να γίνει η Αίγυπτος ένα νέο Ιράν. Μ' αυτά και μ' αυτά, οι Αδελφοί Μουσουλμάνοι κατάφεραν να εδραιωθούν ως η μόνη ισχυρή και εν μέρει ανεκτή αντιπολίτευση, καθώς τα απολυταρχικά αραβικά καθεστώτα, οι Αμερικανοί και οι Ισραηλινοί κατέστρεφαν επί μισόν αιώνα τα κοσμικά, απελευθερωτικά ρεύματα του αραβικού κόσμου (Ναασερικούς, μπααθιστές, κομμουνιστές).

Προσπαθώντας να ισορροπήσουν ανάμεσα στο στρατιωτικό διευθυντήριο και στον εξεγερμένο λαό, έχασαν την αξιοπιστία τους και γνώρισαν διαδοχικές διασπάσεις.

Η εξέγερση του 2011 αιφνιδίασε τους Αδελφούς Μουσουλμάνους, η ηγεσία των οποίων όχι μόνο δεν είχε ανάμειξη στην προετοιμασία της (εκείνοι που πρωτοστάτησαν ήταν νέοι ακτιβιστές, εργοστασιακοί συνδικαλιστές και αριστεροί) αλλά και την είδε με δυσπιστία. Αντιθέτως, η νεολαία της Αδελφότητας βρέθηκε από την πρώτη στιγμή στην πλατεία Ταχρίρ. Μετά την απομάκρυνση του Μουμπάρακ, τον Φεβρουάριο του 2011, η ηγεσία της Αδελφότητας συμμάχησε με το στρατιωτικό διευθυντήριο, εξασφαλίζοντας γρήγορες βουλευτικές εκλογές, προτού προλάβουν να οργανωθούν οι φιλελεύθεροι και οι αριστεροί ανταγωνιστές της, με αντάλλαγμα τον πυροσβεστικό ρόλο της στις συνεχιζόμενες λαϊκές κινητοποιήσεις. Για να καθησυχάσει τους στρατιωτικούς (και την Ουάσιγκτον), δεσμεύτηκε να μην κατεβάσει υποψήφιο στις προεδρικές εκλογές, περιορίζοντας τις φιλοδοξίες της στον έλεγχο της Βουλής και της κυβέρνησης.

Ο μήνας του μέλιτος έδωσε τη θέση του στη ρήξη όταν η στρατιωτική ηγεσία, με το σχέδιο συντάγματος που παρουσίασε, κατέστησε σαφές ότι ενοεί να διατηρήσει επικυριαρχικό ρόλο στη μετα-Μουμπάρακ Αίγυπτο και αρνήθηκε να αποδεχθεί πολιτική κυβέρνηση, διορισμένη από τη δημοκρατικά εκλεγμένη Βουλή. Πλειοψηφική δύναμη στο Κοινοβούλιο, αλλά αποκλεισμένη από την κυβέρνηση, η Αδελφότητα βρέθηκε να εισπράττει τη λαϊκή δυσαρέσκεια για την ανεργία, την ακρίβεια και την κατάρρευση της δημόσιας τάξης, χωρίς να έχει καμία δυνατότητα να αλλάξει την πορεία των πραγμάτων. Προκειμένου να ανακόψει αυτή την πορεία φθοράς και απαξίωσης, αναίρεσε την προηγούμενη δέσμευσή της και αποφάσισε να κατεβάσει τον δικό της υποψήφιο στις προεδρικές εκλογές.

Ωστόσο, η διαρκής σχοινοβασία ανάμεσα στην ηγεσία του στρατού και στο στρατόπεδο της επανάστασης δεν μπορούσε να μην έχει το τίμημά της. Από την εξέγερση του Φεβρουαρίου του 2011 έως σήμερα, η Αδελφότητα γνώρισε σειρά διασπάσεων. Πρώτα ήρθε το κεντρώο κόμμα Αλ Ουασάτ (Το Κέντρο), στο πρότυπο του τουρκικού ΑΚΡ. Ακολούθησε το Κόμμα της Αναγέννησης, υπό τον Μοχάμεντ Χαμπίμπ, ηγετικό στέλεχος της Αδελφότητας. Η τρίτη και πιο επικίνδυνη διάσπαση ήρθε από τον Αμπντέλ Αμπουλφοτούχ, μέλος του πολιτικού γραφείου της Αδελφότητας και ιστορική φυσιογνωμία της αιγυπτιακής αντιπολίτευσης, ο οποίος κατέβηκε από την πρώτη στιγμή στην πλατεία Ταχρίρ, όπου έστησε, ως γιατρός, το αυτοσχέδιο νοσοκομείο των εξεγερμένων. Εν ολίγοις, το ιστορικό ρεύμα των Αδελφών Μουσουλμάνων, που φάνηκε να κερδίζει την ηγεμονία όσο καιρό βρισκόταν στην αντιπολίτευση, απειλείται με πολυδιάσπαση στην πρώτη επαφή με την εξουσία και τα σκληρά της διλήμματα.

«Πακιστανική λύση»

Μέσα σε δύο εβδομάδες από τον δεύτερο γύρο των προεδρικών εκλογών, δηλαδή στις αρχές Ιουλίου, το στρατιωτικό διευθυντήριο αναμένεται να παραδώσει την εξουσία στον πρόεδρο και στη Βουλή. Είναι κάτι παραπάνω από βέβαιο, ωστόσο, ότι η στρατιωτική ηγεσία θα επιδιώξει να διατηρήσει τον τελευταίο λόγο σε ζητήματα ασφάλειας και εξωτερικής πολιτικής, μέσω κάποιου είδους Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας. Επίσης, θα προσπαθήσει να εξασφαλίσει ασυλία για τα στελέχη των ενόπλων δυνάμεων, αναφορικά με εγκλήματα και σκάνδαλα της εποχής Μουμπάρακ, και να διατηρήσει τον έλεγχο ενός τεράστιου συμπλέγματος βιομηχανικών και εμπορικών επιχειρήσεων, μέσω του οποίου διασφαλίζει προνόμια και πελατειακές σχέσεις. Σύμφωνα με αξιόπιστες πηγές, στελέχη της στρατιωτικής ηγεσίας εξετάζουν, ως λύση ανάγκης, μια υπόγεια συμμαχία με τους σαλαφιστές, οι οποίοι εξασφαλίζουν γενναία οικονομική υποστήριξη από τη Σαουδική Αραβία. Κάτι ανάλογο, δηλαδή, με τη στρατηγική που ακολούθησε επί δεκαετίες ο στρατός του Πακιστάν, συμμαχώντας υπόγεια με τις πιο σκληροπυρηνικές ισλαμικές οργανώσεις. Για το αιγυπτιακό στρατιωτικό κατεστημένο, οι σαλαφιστές θα αντιπροσώπευαν τη δυνατότητα εκτροπής της λαϊκής δυσαρέσκειας προς ανώδυνες κατευθύνσεις, αλλά και ένα χρήσιμο εργαλείο εξωτερικής πολιτικής σε έναν αραβικό κόσμο όπου τα ισλαμικά ρεύματα κερδίζουν έδαφος.

Η MTN ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ:
ΑΠΟ ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ
ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ
Η ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΚΑΤΑΘΕΣΗ
Η πιο χρυσή σελίδα στην ιστορία του ΑΠΟΕΛ σε 4DVD έρχεται στην
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΧΟΡΗΓΟΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ
MTN
BuildLand
development
monaco cafe
ΑΠΟΕΛ

Eurobank EFG

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΜΑΪΟΥ 2012

Eurobank EFG
Private Banking

Μεταβολές εβδομάδας

Χ.Α.Κ.	Χ.Α.	Dow Jones	Nasdaq	Nikkei	Dax	FTSE 100	Πετρέλαιο	€ / $
-16%	-9,34%	1,29%*	2,18%*	-0,61*	-0,18%*	0,61%*	-1,78%	-1,80%

ΣΗΜΕΡΑ

e-ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

Διάλογος για την ψηφιακή οικονομία

Το Open Coffee Cyprus, που διοργανώθηκε για πρώτη φορά την περασμένη εβδομάδα στη Λευκωσία από την εταιρεία V+O Communication με χορηγό την MTN, έχει καθιερωθεί και στην Κύπρο ως ένας αποδοτικός τρόπος δικτύωσης, γνωριμίας και καλλιέργειας επιχειρηματικών επαφών με φόντο τις τεχνολογίες, το διαδίκτυο και την ψηφιακή οικονομία. **Σελ. 5**

ΣΤΟΙΧΗΜΑ

Αγκάθι στον νόμο τα ανταλλακτήρια

Στην Κύπρο ο νόμιμος τζίρος του τζόγου είναι περί τα 62 εκατ. ευρώ. Οι περισσότεροι αντιλαμβάνονται -διαισθητικά- ότι το ποσό αυτό είναι εξαιρετικά χαμηλό. Συνεπώς, η ρύθμιση του στοιχήματος και κυρίως όσων στοιχημάτων διεξάγονται ηλεκτρονικά, είναι μείζονος σημασίας. Η επεξεργασία του κυπριακού νόμου έχει ξεπεράσει το 14μηνο. **Σελ. 6**

ΕΛΛΑΔΑ

Εφιάλτης η έξοδος από το ευρώ

Επώδυνες θα είναι οι συνέπειες μιας εξόδου της Ελλάδας από το ευρώ, τόσο για την ίδια τη χώρα, όσο και για την Ευρωζώνη. Σύμφωνα με έκθεση της γερμανικής τράπεζας Deutsche Bank η απόφαση για έξοδο της Ελλάδας από το ευρώ θα είναι μια καθαρά πολιτική απόφαση και όχι οικονομική. **Σελ. 9**

Real Estate

Το προνομιακά ακίνητα αποτελούν το μοναδικό κομμάτι της αγοράς που κινείται ανοδικά, παρά την κρίση. Η ζήτηση για πολυτελή ακίνητα παραμένει σταθερή τα τελευταία χρόνια και οι τιμές τους έχουν αυξηθεί γύρω στο 10 - 15 % τα τελευταία δύο χρόνια. **Σελ. 16**

Ετοιμάζονται για τον Μηχανισμό

Η προσπάθεια της κυβέρνησης, πλέον, εστιάζεται στην αποφυγή ενός «δυσβάστακτου» Μνημονίου

Με βασικότερο ζητούμενο να είναι η προσφυγή στον μηχανισμό στήριξης χωρίς οι απαιτήσεις από πλευράς της Τρόικας να καταστούν δυσβάστακτες, το Υπουργείο Οικονομικών ετοιμάζει νέο πακέτο μέτρων. Ταυτόχρονα, προωθεί εντός των ημερών, και τη συνταγματική ρύθμιση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Η όλη προσπάθεια είναι να μειωθεί κατά το δυνατόν το μέγεθος τής στήριξης που θα λάβει το κράτος από τον Μηχανισμό, αλλά και να ενισχυθεί όσο το δυνατόν πιο άμεσα η εικόνα αξιοπιστίας του κράτους. Σε αυτό το πλαίσιο, το Υπουργείο Οικονομικών ετοιμάζει το προαναγγελθέν πακέτο μέτρων με στόχο την εξοικονόμηση 200 εκατ. ευρώ για να μπορεί να καταστεί εφικτός ο δημοσιονομικός στόχος για έλλειμμα όχι μεγαλύτερο από 2,5% για το 2012. Σύμφωνα με πληροφορίες, το πακέτο εστιάζεται στη μείωση δαπανών, ενώ στον σχετικό σχεδιασμό συμπεριλαμβάνονται και νέες συνεισφορές από τον δημόσιο τομέα. Όπως είχε διαμηνύσει προ εβδομάδων ο υπουργός Οικονομικών, το πακέτο δεν περιλαμβάνει νέες φορολογικές αυξήσεις. Ταυτόχρονα, αναμένεται εντός των ημερών η κατάθεση στη Βουλή της συνταγματικής ρύθμισης για τα ελλείμματα. Σύμφωνα με υψηλόβαθμα κυβερνητικά στελέχη, ακόμα και «μεταρρυθμίσεις» βρίσκονται στο τραπέζι, ενδεχομένως πέρα από την ΑΤΑ, η οποία πρέπει να θεωρείται βέβαιο πως θα συζητηθεί. Έτσι, στόχος της κυβέρνησης είναι πλέον να ενισχύσει τα μέτρα εξυγίανσης για να μπορεί να προσφύγει σε Μηχανισμό χωρίς «επιπλέον» Μνημόνιο. Μέγα κόλπο στην όλη προσπάθεια, αποτελεί και η προώθηση του διαχωρισμού των εργασιών της Λαϊκής στην Ελλάδα, από τις άλλες εργασίες της τράπεζας. **Σελ. 4**

Η Wall Street κοιτά την Κύπρο

EPA

Σε συνθήκες παγκοσμιοποίησης οι δηλώσεις αξιωματούχων στη Λευκωσία μπορούν να ταρακουνήσουν τις αγορές. Το αίτημα της Καταλονίας για οικονομική στήριξη από την ισπανική κυβέρνηση σε συνδυασμό με τις δηλώσεις του υπουργού Οικονομικών, Βάσου Σιαρλή, και του διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, Πανίκου Δημητριάδη, για ενδεχόμενη ένταξη της Κύπρου στον Μηχανισμό Στήριξης άσκησαν πιέσεις στη Wall Street, ενώ το ευρώ υποχώρησε κάτω από το 1,25 δολάρια. Η δήλωση που μέτρησε ήταν αυτή του κ. Δημητριάδη, ο οποίος μετά τη συνάντηση που είχε με τον Νίκο Αναστασιάδη δεν απέκλεισε οτιδήποτε, εφόσον αυτό είναι προς όφελος και όχι σε βάρος της οικονομίας.

Αμεση ευθύνη έχουν και οι τράπεζες

«Εγιναν σοβαρά λάθη», λέει ο Μιχάλης Σαρρής

Μιλώντας στην «Κ», ο πρόεδρος του Δ.Σ. της Λαϊκής, Μ. Σαρρής, παραδέχεται ότι οι ευθύνες για την σημερινή κατάσταση της κυπριακής οικονομίας βαραίνουν τις τράπεζες, και ότι θα πρέπει να βρεθούν τρόποι για να μην επαναληφθούν τα λάθη που έγιναν, ενώ τάσσεται υπέρ μιας έρευνας των τραπεζών από ανεξάρτητες αρχές. Από πλευράς Λαϊκής, δηλώνει ότι έχουν ενδυναμωθεί οι επιτροπές ελέγχου και αξιολόγησης κινδύνων, ενώ και ο τρόπος που λαμβάνονται οι αποφάσεις έχει γίνει πολύ πιο «καθαρός». Σχετικά με την έκθεση της τράπεζας στα ελληνικά ομόλογα, ο Μ. Σαρρής παραδέχεται ότι το ρίσκο έπρεπε να είχε αξιολογηθεί πιο νηφάλια.. Όσο για την αναζήτηση μετόχων, δηλώνει ότι κανείς δεν γνωρίζει προς το παρόν το ύψος της ιδιωτικής επένδυσης που θα προσελκύσει η τράπεζα. Δύσκολα μπορεί η κυβέρνηση να αποφύγει να ζητήσει κάποια βοήθεια από την Ε.Ε., ενώ εάν ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα όπως πάγωμα ΑΤΑ κ.λπ., τότε το πρόγραμμα στήριξης δεν θα θέσει σε κίνδυνο διαφορετικά κεκτημένα, όπως είναι ο εταιρικός φόρος. Εξυγίανση στις τράπεζες, υγιή δημόσια οικονομικά, και διαρθρωτικές αλλαγές. Χωρίς πειθαρχία και μεταρρυθμίσεις, καταλήγει, η ανάπτυξη είναι αδύνατη. **Σελ. 3**

Συνδυασμός λιτότητας και ανάπτυξης

«Οι ηγέτες της Ευρώπης να συνεργαστούν με σκοπό την εξεύρεση τρόπων προώθησης της οικονομικής ανάπτυξης», τονίζει στην «Κ» ο Μαρκ Χόμπαν, υφυπουργός Οικονομικών του Ηνωμένου Βασιλείου. Ο κ. Χόμπαν επισκέπτεται αύριο την Κύπρο με την ευκαιρία της κυπριακής προεδρίας για συζητήσεις σχετικά με τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Πάγια θέση της Βρετανίας είναι, σύμφωνα με τα λεγόμενα του, η παραμονή εκτός της Ευρωζώνης, η διαφωνία με την εφαρμογή ενός φόρου Χρηματοπιστωτικών Συναλλαγών και της Ενιαίας Ενοποιημένης Εταιρικής Φορολογικής Βάσης, αλλά και το «πάγωμα» των δαπανών μέσω του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου. Ο κ. Χόμπαν σχολιάζει, επίσης, τα σενάρια περί εξόδου της Ελλάδας από την Ευρωζώνη, τονίζοντας ότι ο ελληνικός λαός θα πρέπει να αποφασίσει με την ψήφο του, αν θα τηρήσει τις δεσμεύσεις του παραμένοντας εντός ή αν θα επιλέξει να την αφήσει. **Σελ. 7**

ΑΝΑΛΥΣΗ *από τον* **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Το δικό μας καθεστώς...

Ίσως το σπουδαιότερο από τα επιτεύγματα του Νέκερ, ήταν πως κατάφερε να είναι ένας από τους λίγους αριστοκράτες που έμειναν στο Παρίσι και δεν ξάπλωσαν μπρούμυτα στην γκιλοτίνα. Η καριέρα του άρχισε το 1776, όταν διορίστηκε γενικός διευθυντής των οικονομικών του Λουδοβίκου, μία θέση από την οποία άρχισε να κάνει φορολογικές και άλλες μεταρρυθμίσεις που δεν άρεσαν καθόλου στους αριστοκράτες. Πέντε χρόνια αργότερα, και ενώ εισέπραττε το μίσος της Μαρίας Αντουανέτας και λοιπών αυλικών, ο Νέκερ εξέδωσε την «Περίληψη του Βασιλιά» (Compte Rendu au Roi), μια συνοπτική έκδοση με τα δημοσιονομικά δεδομένα της χώρας. Ήταν η πρώτη φορά που τα δημοσιονομικά στοιχεία δίνονταν στη δημοσιότητα.

Και τότε κάτι συνέβη. Ενώ ο λαός θεωρούσε πως τα δημόσια οικονομικά δεν τον αφορούν, ξαφνικά άρχισε να ενδιαφέρεται. Με τη χώρα να βρίσκεται στο μέσο μιας παρατεταμένης κρίσης, άρχισαν να κοιτάζουν με προσοχή πού πάνε τα δικά τους λεφτά που δαπανά η κυβέρνηση της χώρας. Μάλιστα, αρκετοί ιστορικοί σχολιάζουν πως η έκδοση του Compte Rendu αποτέλεσε και σημείο καμπής στην πορεία της χώρας προς την επανάσταση του 1789.

Πάντως, ο Νέκερ είχε μία ανεπτυγμένη αντίληψη της κοινής γνώμης, και θεωρούσε πως η ανάπτυξή της ήταν το άμεσο αποτέλεσμα της απώλειας του σεβασμού προς την απολυταρχική δομή της δημόσιας σφαίρας. Μάλιστα, η «περίληψη του Βασιλιά» δεν περιείχε πραγματικά στοιχεία, αλλά ήταν ένα «παράδειγμα» για να μάθει ο λαός της Γαλλίας να ενδιαφέρεται για τα δημόσια οικονομικά.

Η δημόσια σφαίρα, αλλά και η κοινή γνώμη έχουν αλλάζει ριζικά από την εποχή πριν από τη γαλλική επανάσταση. Ενώ ο Νέκερ προσπάθησε να «τονώσει το ενδιαφέρον» των Γάλλων για τα δημόσια οικονομικά, οι σημερινοί πολιτικοί όλων των αποχρώσεων και σε όλες σχεδόν τις χώρες προσπαθούν να κατευθύνουν το κοινό αίσθημα.

Και, σε αντίθεση με τον Νέκερ που είδε πως οι αντιδράσεις στον «εικονικό προϋπολογισμό» που εξέδωσε ήταν μεγαλύτερες από ό,τι ανέμενε, σήμερα στην Κύπρο ίσως να ολοκληρώνουμε ένα κύκλο και να φτάνουμε στο αντίθετο αποτέλεσμα.

Ο νόμος της σιωπής κυβερνά την οικονομία της Κύπρου

Επικρατεί παντού ο νόμος της σιωπής. Ο ρόλος των μέσων μαζικής επικοινωνίας (ΜΜΕ) σε αυτή την εικόνα, είναι σίγουρα σημαντικός. Υπάρχουν φορές που η σιωπή οφείλεται στο ότι δεν υπάρχουν αντικειμενικά και αξιόπιστα στοιχεία και επομένως δεν μπορείς να γράψεις. Άλλες φορές, όμως, η σιωπή (και) των μέσων σχετίζεται με τις γνωστές αιτίες: εξαρτήσεις, «φιλίες», διαφημιστικά έσοδα…

Παραδείγματα στη δημόσια σφαίρα υπάρχουν πολλά: Όσοι παρακολουθούν τις τράπεζες, γνωρίζουν για τα δάνεια σε μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων –ή σε συνδεδεμένα πρόσωπα– και για περίεργες αποφάσεις.

Είναι και οι επιχειρηματίες, επίσης, μέρος του παιχνιδιού. Να πούμε για την υπεραγορά που συμπεριφέρεται στους υπαλλήλους της όπως τον δουλέμπορο και για τις περίεργες επιθεωρήσεις που κάνουν οι αρχές; Ή να πούμε για τον επιχειρηματία που άφησε τη μισή οικονομία απλήρωτη για μήνες και απολάμβανε τη σιωπή (σχεδόν) των πάντων;

Ουδείς μιλά ούτε για τις παρεμβάσεις των κομμάτων σε διορισμούς, σε διοικητικά συμβούλια, στις διαφημιστικές δαπάνες ημικρατικών οργανισμών, ή σε μεγάλα συμβόλαια του κράτους. Μας λένε ακόμα πως η Δημόσια Υπηρεσία λειτουργεί αξιοκρατικά λες και ζούμε σε άλλη χώρα και όλοι δέχονται τα «δεδομένα» διότι «έτσι είναι τα πράγματα».

Και όταν, επιτέλους, βρει κάποιος μια πηγή αξιόπιστη και γράψει κάτι, όλοι διερωτούνται γιατί το κάνει – από ποιον τα πήρε, πού το πάει, ποιον στηρίζει, τι παιχνίδι παίζει. Διότι έτσι έμαθαν. Μέσα σε αυτό το κλίμα, αδειάζονται τα επιχειρήματα και οι ιδέες.

Όταν ο Νέκερ έλεγε πως η υποχώρηση της απολυταρχικής τάξης του ancien regime άνοιγε τον δρόμο για τη δημιουργία μιας πραγματικής «κοινής γνώμης», δεν είχε υπόψη κάτι τέτοιο. Και, μπορεί ο ίδιος να τα έκανε θάλασσα, αλλά τουλάχιστον έκανε κάποιο βήμα, με το πρώτο σκίρτημα διαφάνειας στη σφαίρα των κοινών. Αντίθετα, η πρακτική σήμερα εστιάζεται στην προσπάθεια να μη μάθει κανείς τίποτε.

Κοιτάξτε τις μισές εποπτικές αρχές, αλλά και τις ιστοσελίδες του δημοσίου. Όμορφες, δεν λέω, όταν αναζητήσει κανείς στοιχεία, στατιστικά και δεδομένα, οι πιο πολλοί σύνδεσμοι είναι μονίμως «under construction». Αντίθετα, η κάθε κίνηση των υπουργών ανακοινώνεται αυθωρεί για να τρώει ο κόσμος ελεύθερα όσα κόνναρα θέλει για να χορτάσει.

Έτσι διαιωνίζονται τα γνωστά προβλήματα. Η αναξιοκρατία είναι κλοπή, διότι στερεί από τον λαό τις καλύτερες υπηρεσίες που θα μπορούσε να απολάμβανε με τα ίδια λεφτά. Η αδιαφάνεια δε είναι η μητέρα της λαμογιάς. Είναι, όμως, τρόπος ζωής και γι' αυτό ξαφνιάζει και σοκάρει η όποια αναφορά στα «αμίλητα μυστικά» και τα κατά συνθήκη ψεύδη.

Σύντομα, θα δούμε και μια έρευνα για τις τράπεζες. Αν γίνει όπως συνηθίσαμε, με νέες παρεμβάσεις κάποιου άγνωστου «Andros» (που δεν είναι ελέφαντας) στο παρασκήνιο, τότε οι μακροπρόθεσμες προοπτικές μας ως χώρα είναι κάτι χειρότερο από μαύρες, αφού πάλι θα βολευτούν τα κόμματα και δεν θα διορθωθεί τίποτε. Όσο ζούμε υπό το καθεστώς του «Βαϊ-τσι-βι-τσέλλο», δεν μπορούμε να παίρνουμε τους ηγέτες μας στα σοβαρά.

Επίσης, για να μην ξεχνιόμαστε το ΓεΣΥ μας το υποσχέθηκαν προ πολλού και ΜΔΠ δεν έγινε ποτέ. Και, τα λεφτά από το γκάζι μακριά από τους πολιτικούς.

www.fortheisland.wordpress.com

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

www.pwc.com/cy

Global knowledge. Local expertise

We listen. We learn what you want to do and we help you create the value you are looking for. Value that is based on the knowledge that our almost 1.000 local professionals draw from 169.000 experts in 158 countries. We focus on the provision of Assurance, Advisory, Tax and Global Compliance Services.

pwc

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Το τέλος του ελληνικού πειράματος

Το εκλογικό αποτέλεσμα της 6ης Μαΐου στην Ελλάδα, ενεργοποίησε το χειρότερο δυνατό σενάριο για τους ευρωπαϊκούς θεσμούς και τις ευρωπαϊκές πολιτικές ελίτ. Υπό μία έννοια αυτό είναι εξαιρετικά καλό. Τώρα πρέπει να ληφθούν αποφάσεις που είτε θα διορθώνουν τα δομικά προβλήματα της Ευρωζώνης (αποτελεσματικός δημοσιονομικός συντονισμός και λειτουργία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ως τελευταίου δανειστή), είτε θα οδηγήσουν στη διάλυση της νομισματικής ένωσης. Το πείραμα στην Ελλάδα απέτυχε και τώρα πρέπει να αναζητηθούν πιο ορθόδοξες λύσεις.

Στο δεύτερο σενάριο, τη διάλυση, δεν μπορούν να υπάρξουν διάδοχα νομισματικά σχήματα, δηλαδή μία μικρότερη Ευρωζώνη των χωρών του Βορρά. Μετά την αποτυχία του ευρώ θα έχει χαθεί η εμπιστοσύνη σε «χαλαρές» δομές. Αν δεν υπάρξει και πολιτική ένωση, έστω ένα χαλαρό συνομοσπονδιακό σχήμα των χωρών του Βορρά, το «νέο ευρώ του Βορρά» δεν θα έχει καμία τύχη.

Ποιο είναι, λοιπόν, το καλό σενάριο για τους πολίτες, την οικονομία και γενικά αυτό που αποκαλούμε ανάπτυξη; Αναμφισβήτητα το πρώτο. Να διατηρηθεί η Ευρωζώνη, με τα κράτη-μέλη να θυσιάζουν σταδιακά την εθνική τους δημοσιονομική κυριαρχία.

Μη μας τρομάζουν οι λέξεις. Εδώ που φτάσαμε επιλέγουμε το μη χείρον βέλτιστον.

Τον μέσο πολίτη –και στην Κύπρο– συμφέρει το πρώτο σενάριο όχι γιατί είναι το καλύτερο ή το ιδανικότερο, αλλά γιατί προκαλεί τα λιγότερα δεινά. Στην παγκοσμιοποιημένη οικονομία του 2012 η διάλυση της Ευρωζώνης, απλώς, δεν είναι επιλογή. Αυτό λίγο πολύ το ξέρουν όλοι. Στις ΗΠΑ το φωνάζουν όσο πιο δυνατά μπορούν.

Η διαπίστωση αυτή κρύβει ένα μεγάλο κίνδυνο για την Ελλάδα. Οι υπόλοιποι εταίροι να απομονώσουν τη χώρα (άλλωστε δεν παραλείπουν από την αρχή της κρίσης να την αποκαλούν ειδική περίπτωση), να την εξωθήσουν εκτός ευρώ και ταυτόχρονα να χτίσουν ένα τοίχος προστασίας για τους υπόλοιπους.

Αλλά και αυτή η εκδοχή, η Ελλάδα να αποτελέσει παράδειγμα προς αποφυγή, δεν θα λύσει τον πυρήνα τους προβλήματος, την ελαττωματική αρχιτεκτονική της Ευρωζώνης. Οπότε γυρνάμε στην αρχική επιλογή. Στην τελευταία άτυπη σύνοδο κορυφής της Ε.Ε. είδαμε τις πρώτες οδύνες του νέου τοκετού.

Η πραγματικότητα είναι ότι οι «27» δεν ξέρουν τι ακριβώς θέλουν. Πειραματίζονται, όπως το κάνουν από την αρχή της ελληνικής κρίσης, επιβάλλοντας στην Ελλάδα ένα εξωπραγματικό οικονομικό πρόγραμμα. Το πείραμά τους απέτυχε, έγιναν πράγματα «που δεν γίνονται», όπως το PSI, και δεν υπάρχει το θάρρος να ειπωθεί κάτι απλό: κάναμε λάθος!

Την κρίση χρέους στην Ευρωζώνη δεν τη δημιούργησε η Ελλάδα. Το επισημάναμε προ δύο εβδομάδων. Αν η Ελλάδα δεν είχε μπει στην Ευρωζώνη δεν θα έφτανε στο σημερινό σημείο. Δεν θα μπορούσε να δανειστεί με ευκολία τόσα πολλά χρήματα και θα υποχρεωνόταν να λύσει τα εσωτερικά της προβλήματα. Το ευρώ όχι μόνο έκρυψε τα προβλήματα κάτω από το χαλί, αλλά και τα γιγάντωσε.

Η Ευρώπη, λοιπόν, πρέπει να πληρώσει το μερίδιο ευθύνης που της αναλογεί, αντί να κουνά το δάχτυλο στους Έλληνες. Το αμφιλεγόμενο «όλοι μαζί τα φάγαμε» του Θεόδωρου Πάγκαλου ισχύει και για τους εταίρους της Ελλάδας στην Ένωση. Τίποτα δεν έγινε από παρθενογένεση.

Τα οικονομικά, πολιτικά και κοινωνικά προβλήματα δεν λύνονται με μεθόδους τιμωρίας. Στις σχέσεις των κρατών, ειδικά μεταξύ κρατών που έχουν επιλέξει να προχωρήσουν μαζί, δεν υπάρχουν καλοί και κακοί. Υπάρχουν αμοιβαία συμφέροντα. Και το συμφέρον όλων είναι να μπει ένα τέλος στον κατήφορο της Ελλάδας και να υποστηριχτεί η χώρα. Το εκλογικό αποτέλεσμα της 6ης Μαΐου αδειάζει την κλεψύδρα που μετρά «τις λειψές αποφάσεις». Ήρθε η ώρα να τερματιστεί μια δημοσιονομική συνταγή με πείραμα την Ελλάδα. Ο τρόπος που ψήφισαν οι Έλληνες δεν είναι τυχαίος. Βιώνουν ένα οικονομικό πρόγραμμα που απλά δεν έχει αποτέλεσμα. Θέλουν το ευρώ, θέλουν να γίνουν διαρθρωτικές αλλαγές, αλλά δεν αντέχουν την ισοπέδωση.

Η Ελλάδα πρέπει να τηρήσει τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει, αλλά και η Ευρώπη πρέπει να συζητήσει με την Ελλάδα ένα νέο πρόγραμμα –με τελικό στόχο πάντα τη δημοσιονομική εξυγίανση– που θα περιλαμβάνει και απευθείας μεταβιβάσεις πόρων. Δημοσιονομική ένωση συνεπάγεται και ανάληψη κόστους σε κεντρικό επίπεδο. Έτσι θα τονωθεί η αξιοπιστία της Ευρωζώνης, ως βιώσιμου μηχανισμού. Αν οι αγορές δουν τα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης να χαρίζουν ή να παγώνουν μέρος των δανείων που έχουν δώσει στην Ελλάδα, την Πορτογαλία και την Ιρλανδία, το μήνυμα θα είναι αρκετά ισχυρό για να επανέλθει η σταθερότητα.

seitanidisi@kathimerini.com.cy

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

122% πιο ψηλές είναι οι τιμές των ταχυδρομικών υπηρεσιών του Ηνωμένου Βασιλείου σε σχέση με 10 χρόνια πριν, σύμφωνα με στοιχεία του Economist. Ακόμα και σε προσαρμοσμένες τιμές, το να στείλει κανείς σήμερα γράμμα στοιχίζει μέχρι και 70% πιο ακριβά. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η αντίστοιχη αύξηση για την Ελλάδα ήταν γύρω στο 55%.

19,2% μείωση παρουσίασαν το 2011 οι εθνικές οδικές μεταφορές φορτίου σε σύγκριση με το 2010, σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου. Οι Διεθνείς οδικές μεταφορές φορτίου αυξήθηκαν κατά 7,3% το 2011, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010.

15,3% ήταν η μείωση που σημειώθηκε τον Απρίλιο στις επιστροφές – αφίξεις κατοίκων Κύπρου από την Ελλάδα, σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας. Αντίστοιχα, τα ταξίδια των κατοίκων Κύπρου στο εξωτερικό τον Απρίλιο 2012 σημείωσαν μείωση της τάξεως του 5,6%.

9,9 εκατ. είναι το σύνολο των χρηστών του Facebook στη Μαλαισία, σύμφωνα με στοιχεία της ηλεκτρονικής εγκυκλοπαίδειας Wikipedia. Στις Η.Π.Α. ο αντίστοιχος αριθμός ανέρχεται στα 155,12 εκατ., και στην Αίγυπτο 5,2 εκατ.

281.148 Κύπριοι είναι χρήστες των social media, 405.254 αναζητούν προϊόντα και υπηρεσίες, και 304.002 διαβάζουν εφημερίδες και περιοδικά online, σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου.

ΔΗΚΤΗΣ

Προεδρία 1

Αλλιώς τα σχεδίασαν και αλλιώς προέκυψαν οι εξελίξεις. Η Κυπριακή Προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου κληρονομεί την κρίση στην Ελλάδα και τον χειρισμό ευρύτερων θεμάτων, όπως η έκδοση ευρωομολόγου. Την παραμονή της τελευταίας άτυπης συνόδου οι σημερινοί προεδρεύοντες, Δανοί, ειδοποιήθηκαν να επεξεργαστούν ένα πιλοτικό πρόγραμμα για την έκδοση ευρωομολόγων έργου. Το σχέδιο, φυσικά, θα το παραλάβει η Λευκωσία, με την ευχή όλων να υλοποιηθεί.

Προεδρία 2

Τα συναισθήματα στο επιτελείο της Κυπριακής Προεδρίας είναι ανάμικτα, καθώς όλοι γνωρίζουν ότι ο χειρισμός της ελληνικής κρίσης θα κρίνει και τις εξελίξεις στην Κύπρο. Από σπόντα η Κυπριακή Προεδρία θα χειριστεί ένα θέμα με άμεσες επιπτώσεις στο εσωτερικό.

Ευρώ ή δραχμή;

Μένουμε στο εσωτερικό και στο ίδιο θέμα, που δεν είναι άλλο από την κρίση στην Ελλάδα και τις επιπτώσεις εξόδου της χώρας από το ευρώ. Ο μόνος που παραδέχτηκε ότι εξετάζεται και στην Κύπρο το σενάριο της δραχμής είναι ο Μάκης Κεραυνός της Ελληνικής και των προεδρικών. Στην ετήσια γενική συνέλευση, απαντώντας σε ερώτηση μετόχου, είπε ότι η τράπεζα παρακολουθεί τις επιπτώσεις από ενδεχόμενη μετάβαση στη δραχμή.

Και εκλογές;

Πάντως, η ομιλία του Μάκη Κεραυνού στη γενική συνέλευση της Ελληνικής είχε έντονο άρωμα προεκλογικής ομιλίας. Τυχαίο; Δεν νομίζω...

«Ναι» στο ευρώ

Έξι στους δέκα πολίτες στην Ελλάδα, τη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ιταλία και την Ισπανία θα ψήφιζαν υπέρ της διατήρησης της Ελλάδας στην Ευρωζώνη, σε περίπτωση που γινόταν σχετικό δημοψήφισμα, σύμφωνα με δημοσκόπηση της Ipson. Η επιθυμία παραμονής στην Ευρωζώνη ήταν μεγαλύτερη στην Ελλάδα, με το 75% των ερωτηθέντων να εκφράζει τη στήριξή του στο ευρώ. Στον αντίποδα, η χαμηλότερη επιθυμία σημειώθηκε στη Γερμανία και την Ιταλία, με μόλις το 57% να τάσσεται υπέρ της παραμονής της Ελλάδας.

Τα ομόλογα

Το όλο κλίμα δυσκολεύει και την προσπάθεια της Κυπριακής Δημοκρατίας να χρηματοδοτήσει την κρατική διάσωση της Λαϊκής Τράπεζας. Το ενδεχόμενο εξόδου της Ελλάδας από την Ευρωζώνη και οι αλυσιδωτές επιπτώσεις που θα προκαλέσει στους υπόλοιπους αδύναμους κρίκους στην Ευρώπη, με πρώτη την Κύπρο, στρέφει τους επενδυτές στα αμερικανικά, γερμανικά, βρετανικά αλλά και γαλλικά ομόλογα. Δημοσίευμα της Wall Street Journal αποκαλύπτει ότι επενδυτικοί κολοσσοί όπως η Pacific Investment Management (PIMCO) και η Legg Mason, με περιουσιακά στοιχεία 1,8 τρισ. και 47 δισ. δολάρια αντίστοιχα, εκδηλώνουν εμφανή προτίμηση στα αξιόγραφα του αμερικανικού και γερμανικού Δημοσίου. Οι επενδυτές εγκαταλείπουν θέσεις όχι μόνο σε ελληνικά, αλλά και σε πορτογαλικά και ισπανικά ομόλογα.

Quiz

Ποιος υπουργός βρήκε αντιρρήσεις όταν προσπάθησε να υλοποιήσει υπογραφή του Προέδρου; Όταν του είπαν οι «ανώτεροί» του πως δεν περνά το νομοσχέδιο που προώθησε «όσο είμαστε εμείς κυβέρνηση», οι κακές γλώσσες λένε πως τους απάντησε πως δεν έχει καμία διάθεση να πάει στις Βρυξέλλες και να του κάνουν «όπως έκαναν του Σαχινίδη».

EPA

Δεν ξέρω αν το προσέξατε, αλλά είμαστε μία ωραία ατμόσφαιρα...

Και η ΕΤΥΚ;

Γνωστό από καιρό πως οι αποφάσεις στη Μαρφίν Λαϊκή ήταν περίεργες και χωρίς τις προβλεπόμενες διαδικασίες. Αλλά την ίδια ώρα, το Δ.Σ. ανεχόταν απανωτές τέτοιες αποφάσεις, σιωπούσε και τις δεχόταν. Και, αφού η σιωπή είναι ανοχή, το ερώτημα είναι πλέον τι έκαναν για να αλλάξουν την κατάσταση τα τότε μέλη του Δ.Σ. της τράπεζας. Και, αφού μιλάμε για το Δ.Σ., η ΕΤΥΚ, που είχε εκπρόσωπο, τι έχει να πει γι' αυτό;

Δεν λένε...

Εν τω μεταξύ, τα βρόντηξε η ΕΤΥΚ που δεν ρωτήθηκε για τη διάσωση της Λαϊκής. Εκτός από το γεγονός ότι κι αυτή μοιράζεται μέρος της ευθύνης, αφού εκπροσωπείται στο Δ.Σ. της τράπεζας από τότε που εμφανίστηκαν τα προβλήματα, τίθεται κι ακόμα ένα ερώτημα. Μας είπαν πως οι δικές τους εισηγήσεις θα μπορούσαν να είχαν προσφέρει μια καλύτερη λύση. Σε τέτοιες περιπτώσεις, κύριοι, δηλώνεις τις εισηγήσεις σου για να δούμε πόσο σοβαρές ήταν...

Και τώρα;

Όταν πριν από ενάμισι μήνα γράφαμε πως μοναδικές επιλογές της κυβέρνησης είναι το διακρατικό δάνειο και ο Μηχανισμός, παραλίγο να μας φάνε ζωντανούς ορισμένοι. Τα πράγματα –και η σούμα των δημοσίων ταμείων– όμως δεν έδειχναν άλλη επιλογή. Λέτε από Δευτέρας να ζητήσουν συγγνώμη;

Και τώρα; (ΙΙ)

Όταν γράφαμε, επίσης, πως ο Μηχανισμός «δεν είναι και το τέλος του κόσμου», νοούμενου όμως πως θα επιβιώσει ο εταιρικός μας φόρος, και πάλι ακούσαμε μπόλικα λόγια. Μόνο προδότες δεν μας είπαν αυτοί που ήθελαν να πουλήσουν εθνική κυριαρχία. Τώρα, όμως, βγαίνει σήμα από την κυβέρνηση για το θέμα: «Μη δαιμονοποιείτε τον Μηχανισμό», μας είπαν τουλάχιστον τέσσερα στελέχη, εντός μίας εβδομάδας. Ούτε αυτό θα το πάρετε πίσω, φαντάζομαι...

Andros and his people

Φώναξαν και θύμωσαν και έβγαλαν ανακοίνωση πως ουδέποτε διαβουλεύτηκαν με τον οποιονδήποτε στο ΑΚΕΛ. Αλλά οι πληροφορίες που λένε το αντίθετο, έχουν ένα χαρακτηριστικό: διασταυρώνονται, αντέχουν στον έλεγχο, προέρχονται από πηγές που είναι πλήρως αξιόπιστες και δεν μας έχουν κοροϊδέψει ποτέ στο παρελθόν, και εξηγούν ικανοποιητικά τα δεδομένα. Εκτός κι αν με το «Andros» εννοούσε ταξιδάκι στην όμορφη και ηλιόλουστη Άνδρο.

Μνηστήρες

Πολλοί ζητούν το χέρι των Κυπριακών Αερογραμμών, αλλά άπαντες οι μνηστήρες θέλουν πρώτα η νύφη να κάνει και κανένα μπάνιο, γιατί δεν αντέχεται όπως είναι. Φυσικά, τα «κεκτημένα» είναι πολλά και όλα κολλούν στην άρνηση των πιο καλοπληρωμένων υπαλλήλων της οικονομίας να δεχτούν πως καλά την είχαν τόσο καιρό και πως ήρθε η ώρα να προσαρμοστούν στην πραγματικότητα.

Εδώ που τα λέμε...

Εδώ που τα λέμε, η εμπειρία του Δήκτη με τις Κυπριακές Αερογραμμές είναι μάλλον πικρή. Σου συμπεριφέρονται λες και σου κάνουν χάρη που πετάς μαζί τους, δεν σκάνε ούτε ένα χαμόγελο και πολύ συχνά –ιδίως στο έδαφος– είναι αγενέστατοι. Άσε που με κάθε ευκαιρία κάνουν αστειότητες για να αρπάξουν κανένα πέναλτι των 280 ευρώ, κανένα fee και κάτι τέτοια. Κλείστε την να πετούμε με αυτούς που ενδιαφέρονται για τους πελάτες τους.

Όχι μόνες

Στα ίδια χνάρια με τις Κυπριακές Αερογραμμές κινείται και η Αρχή Ηλεκτρισμού. Η φανταστική, φτηνή και παραγωγικότατη εταιρεία με πολλούς «εργαζόμενους» μάς καίει ακόμα τα πορτοφόλια και οι έχοντες την ευθύνη επιμένουν, αντί να ντρέπονται για το κατάντημα της εταιρείας, να μας λένε πως είναι και φτηνοί. Η Eurostat κατέγραψε την αλήθεια, η οποία λέει πως πληρώνουμε 24,1 ευρώ/100 kWh, ενώ ο μέσος όρος στην ΕΕ ήταν 18,4 ευρώ/100 kWh.

diktis@kathimerini.com.cy

ΤΟ RESPECT ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Σοφοκλής Αλετράρης

Επιτέλους τσίπα. Ο υπουργός Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, Σοφοκλής Αλετράρης, δεν έκανε πίσω όπως συνηθίζουν να κάνουν πολλοί πολιτικοί και, με τη στήριξη της Βουλής και των κομμάτων, κέρδισε για τον υπ. Εμπορίου το δικαίωμα να οριοθετεί με διάταγμα την ποσόστωση για το χαλλούμι. Παρά να χαθούν όλα για να βολευτούν λίγοι, καλύτερα να γίνει το σωστό, έστω και μ' αυτό τον τρόπο. Από εμάς, respect, γιατί δεν ενέδωσε, όπως είναι η συνήθης πρακτική.

ΑΝΑΛΥΣΗ / *Του* **ΜΙΧΑΗΛ Γ. ΙΑΚΩΒΙΔΗ***

Στρατηγικές επιλογές και τακτικός σχεδιασμός

Σε μια από τις κρισιμότερες καμπές της νεότερης Ελληνικής Ιστορίας, καλούμαστε να διαμορφώσουμε το διαρθρωτικό, μακροοικονομικό και γεωπολιτικό μας μέλλον. Μολαταύτα, τα κόμματα δεν εξηγούν τι προτείνουν. Με τη συζήτηση να αναλίσκεται στην αναζήτηση ευθυνών και την άγονη αντιπαράθεση μεταξύ μνημονιακών και αντιμνημονιακών, δεν αντιλαμβανόμαστε το πόσο ανέτοιμοι είμαστε να αντιμετωπίσουμε την κρίση. Από πλευράς εξωτερικών συνθηκών, τα πράγματα είναι απλά. Οι ελληνικές τράπεζες συντηρούνται από την ΕΚΤ, μέσω του προγράμματος παροχής ρευστότητας. Ο κύριος Ντράγκι έχει τη δυνατότητα να κλείσει τη στρόφιγγα του ρευστού προς την Ελλάδα, οδηγώντας σε κατάρρευση το σύνολο του τραπεζικού συστήματος. Ταμειακά, το κράτος δεν μπορεί να ανταποκριθεί χωρίς εξωτερικό δανεισμό, τον οποίο παρέχει το Μνημόνιο. Εάν, λοιπόν, οι εταίροι μας πιστέψουν ότι η Ελλάδα είναι «βαρέλι δίχως πάτο» και ότι η χρηματοδότηση απλώς μεταθέτει το πρόβλημα και αναλίσκει πόρους, και αποφασίσουν να διακόψουν τη στήριξη, οι επιλογές λιγοστεύουν. Η επιστροφή στη δραχμή θα είναι επιλογή απελπισίας της τότε ελληνικής κυβέρνησης, η οποία θα δοκιμάσει έτσι να χρηματοδοτήσει τις (κρατικοποιημένες) τράπεζες, και να πληρώσει τις υποχρεώσεις της, τυπώνοντας χαρτονομίσματα. Δεν θα μας διώξουν από το ευρώ, θα φύγουμε εξ ανάγκης, με δική μας πρωτοβουλία, μη έχοντες εναλλακτική λύση.

Προφανώς, η έξοδος από το ευρώ θα έχει απρόβλεπτες επιπτώσεις για την Ελλάδα και για το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Το μεγαλύτερο πρόβλημα θα είναι η διαδικασία προσαρμογής από το ένα νόμισμα στο άλλο. Ανεξάρτητα από τα τεράστια νομικά ζητήματα που θα ανακύψουν, το μείζον πρόβλημα είναι η έλλειψη συναλλάγματος, εφόσον εισάγουμε περισσότερα απ' ό,τι εξάγουμε πολλώ δε μάλλον με τη δραματική κάμψη του τουρισμού, που έχει προκύψει από τον φόβο της αστάθειας. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε ελλείψεις βασικών ειδών και πιθανώς σε ανθρωπιστική κρίση και σίγουρα θα δώσει τεράστιο πλήγμα στην ασθμαίνουσα επιχειρηματική δραστηριότητα. Κι όμως, δεν υπάρχει σχεδιασμός ακόμα για τέτοια εξέλιξη, παρότι καθίσταται ολοένα πιθανότερη. Με δεδομένη την κρισιμότητα των στιγμών, τι πρέπει κόμματα και κυβερνητικοί φορείς να εξετάσουν;

Πρώτον, θα πρέπει να γίνει τάχιστα ένα σχέδιο για την ομαλή μετάβαση στη δραχμή, εάν αυτό χρειαστεί. Το να ελπίζουμε ότι το χειρότερο (που αρκετοί οίκοι θεωρούν πλέον πιθανό) δεν θα συμβεί, οδηγεί δυνητικά σε ανυπολόγιστη καταστροφή. Σ' αυτήν την προσπάθεια πρέπει να προεξάρχουν τα αντιμνημονιακά κόμματα, τα οποία οφείλουν να γνωρίζουν ότι όταν παίρνει κανείς μια δύσκολη διαπραγματευτική θέση, πρέπει να είναι έτοιμος για το ενδεχόμενο ότι «δεν βγαίνει». Ιδιωτικοί όμιλοι και το ΔΝΤ έχουν αρχίσει να προετοιμάζονται, άλλα με γνώμονα το συμφέρον τους και όχι αυτό της Ελλάδας. Πρέπει να αντιμετωπίσουμε με ετοιμότητα την πιθανότητα να μη συμφωνήσουν οι Ευρωπαίοι.

Δεύτερον, θα πρέπει να αρχίσουμε να σκεφτόμαστε με τους όρους των εταίρων και δανειστών μας, πέρα από ανεδαφικούς ρομαντισμούς «ευρωπαϊκής αλληλεγγύης». Η κ. Μέρκελ δεν αντιλαμβάνεται τη νίκη του κ. Τσίπρα ως συντριβή της. Δεν έλαβε μάθημα από αυτόν. Ενδιαφέρεται κυρίως για τις αντιδράσεις των Γερμανών ψηφοφόρων και τη διατήρηση της (γερμανικής) οικονομικής σταθερότητας. Εάν, λοιπόν, ζητούμε κάτι, πρέπει αυτό να διατυπωθεί με τρόπο που θα το κάνει αποδεκτό από τη Γερμανία και την Ε.Ε. Το να απαιτούμε βοήθεια με το διατυπωμένο σκεπτικό ότι «αν φύγουμε θα σας κοστίσει» μας κατατάσσει στην κατηγορία των εκβιαστών στα μάτια όσων Ευρωπαίων αποφασίζουν. Ακόμη και να ήθελαν να μας βοηθήσουν, θα αρνηθούν, μιας και το αντίθετο θα άνοιγε δυνητικά την όρεξη των Πορτογάλων, Ισπανών και Ιταλών. Αρα, πρέπει να δούμε τι συγκεκριμένα θα μπορούσαμε να ζητήσουμε και να δούμε πώς μπορούμε να το διατυπώσουμε για να προκύψει μια θετική έκβαση. Η τρέχουσα στρατηγική μάς οδηγεί στον γκρεμό.

Τρίτον, τα κόμματα πρέπει να καταστήσουν σαφείς τις θέσεις τους και να δουν πού μπορούν να συγκλίνουν. Κεντρικό μήνυμα των εκλογών είναι η αποδοκιμασία του πελατειακού κράτους. Ποια είναι τα συγκεκριμένα μέτρα που προτίθεται το κάθε κόμμα να λάβει γι' αυτό; Ειδικότερα, η πάταξη της φοροδιαφυγής θα άμβλυνε τις κοινωνικές αδικίες. Μπορούν να συμφωνήσουν επί της αρχής, από τη Ν.Δ. ως τον ΣΥΡΙΖΑ, για να εστιάσουμε στα εφαρμόσιμα μέτρα; Επίσης, πώς ακριβώς θα χτίσουμε το αποτελεσματικότερο κράτος, άσχετα με το αν είναι μικρό ή μεγάλο; Πώς μπορούμε να αξιοποιήσουμε την τεχνογνωσία της Ε.Ε.; Πώς μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το Μνημόνιο ως εφαλτήριο αλλαγής; Και εναλλακτικά, πώς θα οργανωθεί η οικονομία της δραχμής, με δεδομένα τα διαρθρωτικά προβλήματα;

Σε τέσσερις εβδομάδες θα αποφασίσουμε την τύχη του κράτους μας. Ας το κάνουμε στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων για το μέλλον. Και ας πιέσουμε τα κόμματα να επιδείξουν ρεαλισμό και στοιχειώδη αντίληψη εθνικής τακτικής και στρατηγικής.

** Ο κ. Μιχ. Γ. Ιακωβίδης κατέχει την Εδρα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας Sir Donald Gordon στο London Business School.*

«Δεν θα ξαναγίνουν αυτά τα λάθη»

Ο πρόεδρος του Δ.Σ. της Λαϊκής, Μιχάλης Σαρρής, τονίζει πως πρέπει να σπάσει ο φαύλος κύκλος μεταξύ τραπεζών και δημοσίων οικονομικών

Συνέντευξη στον **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Υπάρχει σαφής ευθύνη των τραπεζιτών για την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί στην οικονομία και το τραπεζικό σύστημα, σχολιάζει ο Μιχάλης Σαρρής. Ωστόσο, πέρα από την ανάληψη ευθυνών, είναι πολύ σημαντικό να γίνουν όλα τα σωστά βήματα, συμπεριλαμβανομένων και μεταρρυθμίσεων, για να μπορέσει η Κύπρος να λάβει βοήθεια από την Κομισιόν χωρίς ένα «γενικευμένο» Πρόγραμμα Στήριξης.

–Τα προβλήματα του τραπεζικού συστήματος βγαίνουν πλέον στη φόρα. Θα μπορούσε να αντέξει το κράτος την πίεση;

–Υπάρχει η γενική εντύπωση πως ένας από τους λόγους που η Κύπρος περνά δύσκολες στιγμές, έχοντας χάσει την εμπιστοσύνη των επενδυτών και των οίκων αξιολόγησης, είναι πως έχει δημιουργηθεί ένας φαύλος κύκλος μεταξύ των δημόσιων οικονομικών και των προβλημάτων του τραπεζικού συστήματος. Εάν τα δημόσια οικονομικά ήταν σε καλύτερη κατάσταση, δηλαδή εάν η Κύπρος ήταν μία χώρα που έδειχνε πως μπορούσε να ελέγξει τα ελλείμματά της με μεγαλύτερη αποφασιστικότητα, τότε τα προβλήματα των τραπεζών θα αντιμετωπίζονταν κάτω από διαφορετικό φως.

Οι επόμενες κινήσεις θα κρίνουν αν η Κύπρος θα μπορέσει να λάβει στήριξη από την Ε.Ε. χωρίς ένα «γενικό» Μνημόνιο που θα θέτει σε κίνδυνο σημαντικά συμφέροντα του τόπου

–Την ίδια στιγμή, όμως, είναι σαφές πως υπάρχει βαρύτατη ευθύνη για τους τραπεζίτες…

–Δεν μπορεί κανένας να ισχυριστεί πως οι τράπεζες δεν έχουν βαρύτατες ευθύνες. Εκείνο το οποίο θα πρέπει να αποφύγουμε, είναι η εμπλοκή στην πολιτική ρητορική, με εκατέρωθεν κατηγορίες, άλλοι να λένε πως φταίνε τα δημόσια οικονομικά, και άλλοι να λένε πως φταίνε οι τράπεζες. Η αλήθεια είναι πως λάθη έγιναν και από τις δύο πλευρές με αποτέλεσμα να δίνεται μια λανθασμένη εικόνα.

–Και η εικόνα αυτή, πώς μπορεί να αλλάξει;

–Πρέπει να δείξουμε μια αποφασιστικότητα, πως είμαστε έτοιμοι να διορθώσουμε τα δημόσια οικονομικά μας, και πως θα πρέπει να ενδυναμώσουμε το ενδιαφέρον στις τράπεζές μας, να παραδεχτούμε πως έγιναν σοβαρά λάθη, αλλά ταυτόχρονα και να βρούμε τρόπους για να μην επαναληφθούν τα λάθη που έγιναν.

–Πώς θα αντιμετωπίζατε μια έρευνα στις τράπεζες; Γίνεται αρκετή συζήτηση τις τελευταίες ημέρες για αυτό το θέμα…

–Πιστεύω πως πρέπει να γίνει έρευνα των τραπεζών, στον κατάλληλο χρόνο, από ανεξάρτητες αρχές. Πρέπει όμως ο στόχος να είναι, πάνω από όλα, αυτό που είπα πιο πάνω – δηλαδή να αποφύγουμε την επανάληψη τέτοιων λαθών στο μέλλον. Γι' αυτό και θα πρέπει η έρευνα να καλύπτει όλες τις πτυχές των προβλημάτων. Εμείς, πάντως, ως Λαϊκή, είμαστε περισσότερο από έτοιμοι να συνεργαστούμε σε μια έρευνα. Όπως σχολίασα και την Πέμπτη (στη συνέντευξη Τύπου), μια προκαταρτική έρευνα για άντληση των πρώτων συμπερασμάτων, έχει ήδη γίνει και αυτή θα τεθεί στη διάθεση της όποιας ανεξάρτητης έρευνας.

–Τα προβλήματα στη διαδικασία λήψης αποφάσεων στη Λαϊκή έχουν πλέον βγει στην επιφάνεια. Τι έχει αλλάξει με τη νέα διοίκηση;

–Πιστεύω πως στην περίπτωση της Λαϊκής, τα προβλήματα έχουν εντοπιστεί και έχουν γίνει σοβαρές διορθωτικές κινήσεις. Έχουμε ενδυναμώσει τις επιτροπές ελέγχου και αξιολόγησης κινδύνων, ενώ και ο τρόπος που λαμβάνονται οι αποφάσεις έχει γίνει πολύ πιο «καθαρός» ώστε να αναλαμβάνονται οι ευθύνες.

–Δηλαδή, βρέθηκε το πρόβλημα και αισθάνεστε πως έχει λυθεί;

–Το μάθημα που δόθηκε από το ό,τι έγινε στη Λαϊκή, αλλά και η απαρέσκεια με τις εξελίξεις στην τράπεζα, έχουν οδηγήσει σε αλλαγές. Τόσο για το νέο Δ.Σ., όσο και για τα άτομα που εργάζονται στην τράπεζα, υπάρχει πλέον μια έντονη διάθεση να μην επαναληφθούν τέτοια φαινόμενα. Και με τις αλλαγές που γίνονται, δεν θα επαναληφθούν.

–Μπορούν, όμως, να αποφευχθούν οι ευθύνες; Είναι σαφές πως λήφθηκαν αποφάσεις που έφεραν την οικονομία στα όριά της…

–Ναι, λήφθηκαν πολύ λανθασμένες αποφάσεις. Ωστόσο, την ίδια στιγμή, το γενικότερο κλίμα δεν βοηθούσε καθόλου. Υπήρχε ευφορία και όλοι αισθάνονταν πως οι «καλοί καιροί» θα συνεχιστούν. Όταν ο ανταγωνισμός έδινε δάνεια, για παράδειγμα οικιστικά ή δάνεια για την ανάπτυξη γης, υπήρχε και η πίεση να ακολουθήσεις για να κατα-γράψεις κι εσύ τα ίδια κέρδη. Θα έπρεπε να έβλεπε κανείς πως υπάρχει ο κίνδυνος να μη συνεχιστεί αυτή η κατάσταση και το ρίσκο έπρεπε να είχε αξιολογηθεί πιο νηφάλια.

–Πέρα από τα ομόλογα και τα ανοίγματα, υπήρχαν και ύποπτες αποφάσεις, όπως δάνεια σε συνδεδεμένα πρόσωπα. Αυτό δεν έπαιξε ρόλο;

–Ναι, υπήρχαν και δάνεια σε συνδεδεμένα πρόσωπα, αλλά και υψηλή ανάληψη ρίσκου. Στις ΗΠΑ, τα τοξικά προϊόντα έδωσαν το «έναυσμα» στην κρίση, ενώ στην Κύπρο δεν είχαμε τέτοια προϊόντα. Το χαρτοφυλάκιό μας ήταν σαν το «παγωτό βανίλια», δηλαδή εντελώς απλό. Βρήκαμε όμως μπροστά μας τους παραδοσιακούς κίνδυνους με ομόλογα και κακό δανεισμό.

–Ενός άλλου είδους «τοξικά»;

–Αυτά ήταν τα δικά μας «τοξικά προϊόντα», ιδίως αν αναλογιστεί κανείς πόσο μεγάλη ήταν αυτή η έκθεση σε σχέση με τα μεγέθη της Κύπρου.

–Υπάρχουν διασταυρωμένες πληροφορίες, πάντως, ότι ασκήθηκε πίεση στις τράπεζες για να μην «εγκαταλείψουν» τα ελληνικά ομόλογα. Γνωρίζετε εσείς για τέτοια πίεση;

–Δεν μπορώ να γνωρίζω προσωπικά εάν υπήρξε πίεση ή τι είδους πίεση. Όταν όμως έγινε κάποια κίνηση για μείωση της έκθεσης στα ελληνικά ομόλογα, επικράτησε κατά κάποιο τρόπο το αίσθημα αλληλεγγύης. Υπήρχε η λογική πως τόσα χρόνια ήταν παρούσες οι τράπεζες στην Ελλάδα και έκαναν κέρδη στους καλούς καιρούς, ενώ ετοιμάζονταν να «εγκαταλείψουν» τη χώρα όταν τα πράγματα ήταν άσχημα. Πάλι, όμως, είναι εύλογα τα ερωτήματα, δεν ξέρω αν υπήρξε πίεση, με την έννοια της συνειδητής προσπάθειας να πειστούν οι τράπεζες για να κρατήσουν τα ελληνικά ομόλογα.

–Θα μπορούσαν αυτές οι πιέσεις να «εξηγήσουν» τις αποφάσεις τραπεζών;

–Πάλι, όμως, ακόμα και υπό πίεση, πρέπει να σκεφτείς και τους μετόχους σου, την υγεία του δικού σου χαρτοφυλακίου και να περιορίσεις την έκθεσή σου, έστω κι αν δεν εγκαταλείψεις πλήρως τη χώρα. Δεν γνωρίζω, όμως αν ασκήθηκαν πιέσεις.

–Σήμερα γίνεται και αρκετός λόγος για τις ευθύνες της εποπτείας. Ότι δηλαδή η Κεντρική Τράπεζα δεν επενέβη όσο δυναμικά όσο όφειλε…

–Ο διοικητής είχε αποφασίσει να δώσει προειδοποιήσεις, ενώ και ο ίδιος ήταν δεσμευμένος και περιορισμένος από το τι του επιτρέπει και τι δεν του επιτρέπει ο νόμος. Την άμεση ευθύνη την έχουν οι τράπεζες. Ορισμένοι λένε πως, ακόμα και εκεί που δεν του το επέτρεπε ο νόμος, θα μπορούσε να ήταν πιο δραστήριος. Αυτά είναι εύκολο να τα λέει κανείς εκ των υστέρων. Υπήρχαν, όμως, περιορισμοί.

ΑΡΧΕΙΟ

«Πιστεύω πως πρέπει να γίνει έρευνα των τραπεζών, στον κατάλληλο χρόνο, από ανεξάρτητες αρχές», τονίζει ο πρόεδρος της Λαϊκής.

«Ανοικτή η πόρτα» για τον διαχωρισμό των ελληνικών εργασιών

–Ακούγεται πως η αναζήτηση νέων επενδυτών έχει ήδη προχωρήσει, αλλά σε «ανώμαλο δρόμο»…

–Συνεχίζεται η αναζήτηση μετόχων, αλλά η όποια συζήτηση για την είσοδο επενδυτών στη Λαϊκή, κάποια στιγμή φτάνει στο ερώτημα τι θα γίνει στην Κύπρο εάν καταγραφεί σημαντική επιδείνωση της κατάστασης στην Ελλάδα. Η αβεβαιότητα οδηγεί τους επενδυτές σε μια στάση αναμονής, για να δουν τι θα γίνει στην Ελλάδα μετά τις εκλογές και εάν θα υπάρξει μια σταθερή κυβέρνηση που να βγάλει τη χώρα από την κρίση ή εάν θα χειροτερέψει η εκεί κατάσταση.

–Οι συζητήσεις σας με τους μεγαλομέτοχους πώς προχωρούν;

–Οι μεγαλομέτοχοι έχουν και αυτοί τα προβλήματά τους. Δέχονται πιέσεις από επενδύσεις που έκαναν, όχι μόνο στη Λαϊκή, αλλά και αλλού και οι οποίες δεν επέδωσαν. Έχουν τα δικά τους προβλήματα και επομένως έχουν τη διάθεση μεν να επενδύσουν, αλλά δεν μπορούν να γνωρίζουν από σήμερα εάν θα το πράξουν στον μέγιστο βαθμό ή σε κάποιο περιορισμένο ποσοστό, αυτό δεν μπορεί κανείς να το γνωρίζει προς το παρόν.

–Αλλά υπάρχει η διάθεση για συμμετοχή;

–Ναι, η διάθεση πρέπει να θεωρείται δεδομένη. Έχουν την πρόθεση να βοηθήσουν, ακόμα και αξιοποιώντας ακίνητη περιουσία που κατέχουν για να μπορέσουν να συμμετάσχουν στην ανακεφαλαίωση. Όσον αφορά στους μικρούς μετόχους, αυτοί σκέφτονται εάν η τιμή στην οποία προσφέρεται η τράπεζα, τους συμφέρει να επενδύσουν.

–Εδώ και μήνες προσπαθείτε να εξασφαλίσετε διαχωρισμό των εργασιών και των χαρτοφυλακίων της τράπεζας σε Ελλάδα και Κύπρο (ring-fencing). Έχει αποτύχει αυτή η προσπάθεια;

–Η όλη προσπάθεια προσκρούει στην αβεβαιότητα αλλά και το κενό εξουσίας που υπάρχει στην Ελλάδα. Αλλά εάν τελικά διαχωρίσουμε το εν Ελλάδι χαρτοφυλάκιό μας από τις υπόλοιπες εργασίες, αυτό θα βοηθούσε σημαντικά τόσο στην προσπάθεια για κεφαλαιοποίηση, όσο και στην τόνωση της ρευστότητας.

–Ποιες ήταν οι αντιδράσεις των μελών της Τρόικας στην προσπάθειά σας αυτή;

–Έγινε μια πολύ μεγάλη προσπάθεια και υπήρχε η πολιτική βούληση αλλά και η διάθεση από πλευράς των μελών της Τρόικας να δουν με συμπάθεια μια τέτοια εξέλιξη. Η Λαϊκή ήταν εξαρτώμενη από την ελληνική αγορά, είχε και συστημική σημασία για την ελληνική αγορά, με μερίδιο αγοράς μεγαλύτερο από 5%. Μάλιστα, είχαμε αξιολογηθεί από οίκο αυστηρότερο από την Black Rock και πήραμε τις αναγκαίες προβλέψεις. Έτσι, θα μπορούσε να επωφεληθεί από τους πόρους είναι διαθέσιμοι για το ελληνικό σύστημα.

–Και όλη η προσπάθεια κόλλησε στην πολιτική αστάθεια στην Ελλάδα;

–Το πρώτο είναι το πολιτικό κενό στην Ελλάδα, αλλά υπήρχαν και πιο τεχνικά ζητήματα, όπως το μέγεθος της βοήθειας προς την Ελλάδα.

–Εκφράστηκαν ποτέ αμφιβολίες για την πορεία και της κυπριακής οικονομίας, κατά τη διάρκεια αυτών των συζητήσεων;

–Κοιτάξτε, όσον αφορά στην Κύπρο, πρέπει να είμαστε πειστικοί. Δύσκολα μπορεί η κυβέρνηση να αποφύγει να ζητήσει κάποια βοήθεια από την Ε.Ε. Εάν δώσεις ως χώρα το μήνυμα πως θα λάβεις τα απαραίτητα μέτρα και δεν αναζητάς απλώς μία δικαιολογία για να αποφύγεις μία συμφωνία που να επιβάλλει μεταρρυθμίσεις, τότε είναι σαφώς ευκολότερο να πείσεις για τις προθέσεις σου. Ο κίνδυνος ήταν να δοθεί η εντύπωση πως ζητούσαμε απομόνωση της έκθεσής μας στην Ελλάδα, με μοναδικό στόχο να αποφύγουμε τις μεταρρυθμίσεις.

–Αλλά η πόρτα είναι ακόμα ανοικτή;

–Σίγουρα, η πόρτα παραμένει ανοικτή, παρά τα προβλήματα.

Το ζήτημα είναι σε «τι Μνημόνιο» θα μπει η Κύπρος

–Τι πρέπει να κάνει η Κύπρος εν όψει ένταξης στο Μνημόνιο;

–Είναι γνωστές πλέον οι μεταρρυθμίσεις που επιβάλλονται. Αφορούν στον περιορισμό των ελλειμμάτων, στην προσαρμογή της ΑΤΑ, σε αφαίρεση στρεβλώσεων στην αγορά εργασίας. Είναι πλέον σαφές πως αυτές οι μεταρρυθμίσεις είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη. Εάν ως χώρα λάβεις τέτοια μέτρα και μετά ζητήσεις βοήθεια, τότε αυτή η βοήθεια δεν θα συνεπάγεται και ένα «γενικό Πρόγραμμα», αφού ήδη κάνεις τις διορθώσεις που χρειάζονται. Σε μια τέτοια περίπτωση, το πρόγραμμα δεν θα θέσει σε κίνδυνο άλλες πιο σημαντικές, πιθανές απαιτήσεις όπως είναι ο εταιρικός φόρος για την Κύπρο.

–Υπάρχει η εντύπωση, όμως, πως οι υποσχέσεις μας πλέον δεν έχουν αντίκρισμα….

–Ένα πρόγραμμα χωρίς υποσχέσεις αλλά με άμεση υλοποίηση. Ως αντάλλαγμα, θα μπορούμε να λάβουμε κάποια βοήθεια χωρίς βαθύ και γενικό Μνημόνιο, αλλά με μοναδικό γνώμονα τη στήριξη του τραπεζικού συστήματος.

–Προωθούνται σύντομα η συνταγματική ρύθμιση των ελλειμμάτων αλλά και δημοσιονομικά μέτρα. Αυτά θα αλλάξουν κάτι;

–Είναι πολύ σημαντικό αυτά τα δύο μέτρα να περάσουν. Πρέπει να συζητήσουμε με χαμηλούς τόνους με την Κομισιόν τι είναι αυτό που συζητείται με διαδοχικές κυβερνήσεις. Οι εισηγήσεις και οι συστάσεις που γίνονται εδώ και χρόνια για διαρθρωτικές αλλαγές στην Κύπρο, πρέπει να προχωρήσουν άμεσα. Πρέπει να δώσουμε σαφές μήνυμα, με τις πράξεις μας, πως θα λάβουμε αυτά τα μέτρα, αλλά χρειαζόμαστε βοήθεια για να διασωθεί και το τραπεζικό μας σύστημα.

–Δηλαδή, το «είδος» του Μνημονίου θα κριθεί από τις επόμενές μας κινήσεις;

–Έτσι δεν θα υπάρχει ανάγκη να μπούμε στον «κλασικό» μηχανισμό. Επιπλέον, η βοήθεια θα είναι και μεταβατικού χαρακτήρα. Με επίλυση των προβλημάτων των τραπεζών, θα μπορεί να υπάρξει και ανάπτυξη. Αυτό είναι το τρίπτυχο της επιτυχίας: Εξυγίανση στις τράπεζες για να μπορούν να δανείζουν, υγιή δημόσια οικονομικά για να δίνεται το μήνυμα της υπευθυνότητας στις αγορές, και διαρθρωτικές αλλαγές που θα ενισχύουν την ανάπτυξη και θα δημιουργούν θέσεις εργασίας.

–Πλέον η συζήτηση είναι «πειθαρχία ή ανάπτυξη»….

–Δεν υπάρχει άλλος δρόμος, ούτε αντιπαράθεση της πειθαρχίας με την ανάπτυξη, ούτε επίλυση του ενός προβλήματος χωρίς τα άλλα. Αυτό είναι το χρέος μας στους συμπατριώτες μας, όχι μόνο τους σημερινούς, αλλά και τους αυριανούς. Χωρίς πειθαρχία και μεταρρυθμίσεις, είναι αδύνατη η ανάπτυξη.

ΑΡΧΕΙΟ

«Οι εισηγήσεις και οι συστάσεις που γίνονται εδώ και χρόνια για διαρθρωτικές αλλαγές στην Κύπρο, πρέπει να προχωρήσουν άμεσα», αναφέρει ο κ. Σαρρής.

Και τώρα σχέδιο διάσωσης του κράτους

Μέτρα περικοπών ετοιμάζει το Υπουργείο Οικονομικών, ενώ η ένταξη στον Μηχανισμό Στήριξης είναι πλέον δεδομένη

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Σε σταθερή πορεία προς Μηχανισμό βρίσκεται η Κύπρος, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις. Όπως είναι πλέον καλά γνωστό, οι μοναδικές επιλογές της κυβέρνησης το τελευταίο δίμηνο, ήταν ο Μηχανισμός ή η ανάληψη διμερούς διακρατικού δανείου, με πρώτο «στόχο» της κυβέρνησης, την Κίνα.

Στο Υπουργείο Οικονομικών εξετάζουν όλες τις επιλογές τους, με στόχο η Κύπρος να προχωρήσει σε Μηχανισμό με όσο το δυνατόν καλύτερους όρους, κάτι που δήλωσε ρητά και ο υπουργός Οικονομικών, Βάσος Σιαρλή, στο ραδιόφωνο του ΡΙΚ την περασμένη Παρασκευή. «Αν πάρουμε εγκαίρως τα δέοντα μέτρα,», σημείωσε ο κ. Σιαρλή, «θα μπορούμε να ζητήσουμε χρηματοδότηση από τον μηχανισμό στήριξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς να μας επιβληθούν σκληροί όροι». Ουσιαστικός στόχος της κυβέρνησης είναι να «επιβληθούν» όροι που

Το ζητούμενο είναι η προσφυγή να μη μεταφραστεί σε ανυπόφορες απαιτήσεις από πλευράς της Τρόικας

να είναι, ουσιαστικά, «αντιγραφή» των ήδη ειλημμένων υποχρεώσεων της Δημοκρατίας, και δη των συστάσεων που έγιναν στην Κύπρο από το Συμβούλιο. Όπως έγραφε συχνά η «Κ», οι συστάσεις αυτές, οι οποίες αποφασίστηκαν ομόφωνα από το Ecofin, φέρουν και την υπογραφή (αλλά και την ψήφο) της Κυπριακής Δημοκρατίας και ούτως ή άλλως, θα πρέπει να υλοποιηθούν.

Το όλο στοίχημα κινείται γύρω από την αξιοπιστία, αλλά και την αξιολόγηση της Δημοκρατίας. Σε περίπτωση που γίνουν αποδεκτά τα κυπριακά ομόλογα ως εξασφάλιση έναντι της χρηματοδότησης από πλευράς του EFSF, τότε το «πρόβλημα» της Κύπρου θα είναι σαφώς μικρότερο.

Σύμφωνα με πληροφορίες, όμως, κάτι τέτοιο δεν μπορεί να θεωρηθεί δεδομένο, εν μέρει λόγω και της αξιολόγησης που τυγχάνει το κυπριακό ομόλογο, με τους Moody's και S&P ήδη να κατατάσσουν το κυπριακό ομόλογο κάτω από το επενδυτικό όριο (ως «σκουπίδι») και μια υποβάθμιση από την Fitch στα ίδια επίπεδα να θεωρείται επικείμενη.

Επιπλέον, ένα κράτος μέλος που απευθύνεται στο EFSF θα πρέπει να μπορεί να επιδείξει πως μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του.

Ανάμεσα στις κατευθυντήριες γραμμές του ταμείου, αναφέρεται πως το κράτος μέλος το οποίο απευθύνεται στον Μηχανισμό οφείλει να έχει "υγιή οικονομική κατάσταση", η οποία να αποτελεί τεκμήριο πως το κράτος μέλος θα μπορέσει να αποπληρώσει τις υποχρεώσεις του προς το ταμείο. Ταυτόχρονα, οι εξασφαλίσεις πρέπει να είναι τέτοιες, που το κράτος μέλος να μπορεί να εξυπηρετήσει τις υποχρεώσεις του, ακόμα κι αν τα χρήματα που αφιερώνει για τη διάσωση ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, "χαθούν".

Όσον αφορά κράτη μέλη που βρίσκονται κάτω από τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος (όπως η Κύπρος), αυτά τα κράτη οφείλουν να συμμορφωθούν πλήρως με τις διάφορες αποφάσεις του Συμβουλίου και τις Εισηγήσεις του, με σκοπό μια ταχεία επιτυχία στους δημοσιονομικούς στόχους.

Αυτή η προϋπόθεση εξηγεί πλήρως την επιμονή του υπουργού Οικονομικών, Βάσου Σιαρλή, πως η Δημοκρατία θα πρέπει «πάση θυσία» να επιτύχει τον στόχο που αφορά στο έλλειμμα, το οποίο δεν πρέπει να υπερβαίνει το 2,5% για το έτος. Ακόμα και μια μικρή απόκλιση στα όρια του «υποφερτού» 2,7%, που θεωρείται ανεκτό από πλευράς της Ε.Ε., δεν πρέπει να θεωρείται ως «επιλογή» για την κυβέρνηση, κάτι στο οποίο επιμένει το Υπουργείο Οικονομικών.

Προσπαθούν στο Υπουργείο

Με δεδομένα τα πιο πάνω, στο Υπουργείο Οικονομικών μπορεί μεν να επικρατεί η αισιοδοξία πως «μπορεί να καταφέρουμε» να αποφύγουμε ένα δυσβάστακτο Μνημόνιο, αλλά κάτι τέτοιο προϋποθέτει ότι θα μπορέσει η Δημοκρατία να επιτύχει ένα διττό στόχο: Πρώτο, να δείξει πως μπορεί –και θέλει– να βρίσκεται σε θέση να εξυπηρετήσει τις όποιες υποχρεώσεις θα προκύψουν από την ανάληψη του «δανείου» από το EFSF και δεύτερο να επιδείξει την αξιοπιστία της.

Προς αυτή την κατεύθυνση κινούνται οι άμεσες κινήσεις του Υπουργείου Οικονομικών, παρά τις πιέσεις που καταγράφονται προς αντίθετη κατεύθυνση, από την πλευρά άλλων μελών της κυβέρνησης.

Μετά τη διάσωση της Λαϊκής, το Υπουργείο Οικονομικών προχωρεί με ταχείς, πλέον, ρυθμούς, προς την κατάθεση στη Βουλή της συνταγματικής ρύθμισης με την οποία η Κύπρος θα πληροί τις υποχρεώσεις της κάτω από το Δημοσιονομικό Σύμφωνο. Ο δεσμευτικός περιορισμός των ελλειμμάτων εκτιμάται πως θα προσδώσει σημαντική τόνωση στην αξιοπιστία της Κύπρου.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Στο Υπουργείο Οικονομικών εξετάζουν όλες τις επιλογές τους, με στόχο η Κύπρος να προχωρήσει σε Μηχανισμό με όσο το δυνατόν καλύτερους όρους, κάτι που δήλωσε ρητά και ο υπουργός Οικονομικών, Βάσος Σιαρλή.

Πλέον, ο νομοτεχνικός έλεγχος της ρύθμισης έχει ολοκληρωθεί και το νομοσχέδιο αναμένεται να κατατεθεί στη Βουλή άμεσα. Μάλιστα, την περασμένη εβδομάδα ο υπουργός Οικονομικών είχε σχολιάσει στην Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής πως το νομοσχέδιο βρίσκεται ήδη στη Βουλή, προφανώς εκ παραδρομής. Σε ερώτηση της «Κ», στελέχη του Υπουργείου Οικονομικών απάντησαν πως το μόνο που μένει είναι διαδικαστικές λεπτομέρειες.

Μέσα στο επόμενο διάστημα θα κατατεθεί και το πακέτο μέτρων του Υπουργείου Οικονομικών, με τον γνωστό πλέον στόχο της εξοικονόμησης 200 εκατ. ευρώ. Από τα τέλη Απριλίου, η ανάλυση των επιλογών του Υπουργείου βρισκόταν σε «προχωρημένο» στάδιο, αλλά η τελική προώθηση των μέτρων σταμάτησε, σύμφωνα με πληροφορίες, διότι «όλος ο χρόνος του υπουργού αφιερώθηκε στο ζήτημα της διάσωσης της Λαϊκής». Πλέον, αναμένεται πως «πολύ σύντομα» θα προχωρήσουν και τα μέτρα, σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες. Σύμφωνα με πληροφόρηση της «Κ», το προσχέδιο που έχει ετοιμαστεί στο Υπουργείο, «εστιάζεται σε περικοπές δαπανών» και περιλαμβάνει «συνεισφορές του δημόσιου τομέα». Ταυτόχρονα, αποφεύγονται και νέες φορολογικές αυξήσεις, κάτι που είχε διαμηνυθεί και από τον κ. Σιαρλή, ο οποίος παλαιότερα δήλωσε πως οι φόροι μειώνουν την ανάπτυξη.

Πάντως, εάν η προηγούμενη εμπειρία αποτελεί ένδειξη, ο μεγαλύτερος κίνδυνος για τα μέτρα θα είναι ένας παρατεταμένος διάλογος με κόμματα και κοινωνικούς εταίρους, ο οποίος δεν θα φέρει γρήγορα αποτελέσματα. Επιπλέον, πυκνώνουν και οι πληροφορίες για ενδοκυβερνητικές διαφωνίες στο όλο θέμα των μέτρων, κάτι που επίσης έχει συμβεί πολλάκις και στο παρελθόν.

Πέρα από τη συνταγματική ρύθμιση και τα μέτρα, όμως, είναι πλέον ξεκάθαρο σε όλους τους παρατηρητές (αλλά και σε στελέχη του Υπουργείου Οικονομικών) πως η Δημοκρατία θα πρέπει να προχωρήσει και σε επιπλέον μεταρρυθμιστικές κινήσεις, που να σχετίζονται με στρεβλώσεις που δημιουργούν οικονομικό (αλλά και κοινωνικό) κόστος. Ζητήματα όπως το ΓεΣΥ και η ΑΤΑ αναγκαστικά θα βρεθούν στο τραπέζι, αφού βρίσκονται επίσης και στις συστάσεις του Συμβουλίου προς την Κύπρο και ούτως ή άλλως δεν θα μπορούν να αποφευχθούν πολύ ακόμα.

Εν τω μεταξύ, το κρυφό χαρτί της Κύπρου στην όλη άσκηση, είναι μια πιθανή έγκριση από πλευράς των μελών της Τρόικας (της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της Κομισιόν και του ΔΝΤ) του αιτήματος για «ring fencing» της Λαϊκής, δηλαδή «διαχωρισμό» του προβληματικού της χαρτοφυλακίου στην Ελλάδα, από τις υπόλοιπες λειτουργίες της. Κάτι τέτοιο θα συνεπάγεται ευκολότερη εξεύρεση επενδυτών για τη Λαϊκή και επομένως μικρότερη συμβολή του κράτους στην ανακεφαλαίωση.

Έτσι, με μικρότερες ανάγκες στήριξης, θα μπορεί το κράτος να είναι σε ευνοϊκότερη θέση όταν απευθυνθεί στο EFSF, ιδίως εάν, παράλληλα, ληφθούν και μέτρα εξυγίανσης. Αυτή είναι και η προσπάθεια, προφανώς, του Υπουργείου Οικονομικών, το οποίο κινείται σε έντονους ρυθμούς «μέτρων» και εξυγίανσης.

Φόβοι και ελπίδες για τη διατήρηση της εταιρικής φορολογίας

Ένα από τα σημαντικότερα ερωτήματα που τίθενται, σε περίπτωση που η κυβέρνηση δεν εξασφαλίσει νέο διμερές διακρατικό δάνειο, είναι οι όροι κάτω από τους οποίους θα μπορέσει να «δανειστεί» η Κύπρος από τον Μηχανισμό. Δεν πρέπει να αναμένεται πως θα δημιουργηθεί ένα σενάριο παρόμοιο με εκείνο της Ελλάδας στην περίπτωση προσφυγής στο EFSF, αφού οι διορθωτικές κινήσεις που χρειάζεται η Κύπρος είναι σχετικά πιο απλές, αλλά και σε γενικές γραμμές, γνωστές.

Έτσι, η επιβολή διορθωτικών μέτρων δεν πρέπει να φοβίζει, αφού θα πρόκειται κατά βάση για την αφαίρεση στρεβλώσεων οι οποίες ούτως ή άλλως θα έπρεπε να αφαιρεθούν από την οικονομία.

Η μεγαλύτερη ανησυχία, όμως, έχει να κάνει με τον εταιρικό φόρο. Με δεδομένο πως πολλοί κύκλοι, κυρίως στις Βρυξέλλες, αλλά και σε άλλα κέντρα αποφάσεων στην Ευρώπη, θεωρούν την Κύπρο ως την καλύτερη ευκαιρία για να «ανοίξει η πόρτα» στην εναρμόνιση του εταιρικού συντελεστή, η βασικότερη ανησυχία είναι πως θα ζητηθεί από την Κύπρο αύξηση του εταιρικού φόρου. Μία τέτοια εξέλιξη θα έχει σοβαρότατες συ-

Η βασικότερη ανησυχία είναι πως θα ζητηθεί από την Κύπρο αύξηση του εταιρικού φόρου

νέπειες στην οικονομία, ιδίως όσον αφορά στην εγγραφή εταιρειών και στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων και καταθέσεων στην Κύπρο.

Ωστόσο, από το Υπουργείο Οικονομικών εκπέμπεται μια αισιοδοξία πως θα αποφευχθεί αυτός ο κίνδυνος. Για να γίνει κάτι τέτοιο, πάντως, η Κύπρος θα πρέπει να πάει «δυνατή» στο EFSF, με το πακέτο δημοσιονομικών μέτρων και τη συνταγματική ρύθμιση να έχουν εκ των προτέρων εγκριθεί και να έχει ήδη αρχίσει η υλοποίησή τους. Θα πρέπει, δηλαδή, η δημοσιονομική διόρθωση να είναι ήδη σε προχωρημένο στάδιο, και να υπολείπονται από τη Δημοκρατία μόνο μικροκινήσεις.

Σε κάθε περίπτωση, η Κύπρος έχει ένα άλλο «κρυφό χαρτί»: Σε αντίθεση με όλα τα άλλα μέλη της Ε.Ε., στην Κύπρο ο ονομαστικός συντελεστής στον εταιρικό φόρο είναι χαμηλότερος από τον πραγματικό. Δηλαδή, οι επιχειρήσεις στη θεωρία φορολογούνται με 10%, αλλά στην πραγματικότητα καταβάλλουν υψηλότερους φόρους.

Στην Κύπρο, ο ονομαστικός συντελεστής είναι 10%, αλλά ο πραγματικός κυμαίνεται μεταξύ 15% και 19%, ανάλογα με την περίπτωση (αλλά και τον τρόπο υπολογισμού του). Έτσι, υπάρχει ένα «περιθώριο» κινήσεων για την Κύπρο.

Εάν γίνουν προσεγμένες κινήσεις, ούτως ώστε ο πραγματικός συντελεστής (effective tax rate) να μην αλλάξει ουσιαστικά, τότε η Κύπρος απλώς θα αρχίσει να συμβαδίζει με την υπόλοιπη Ευρώπη, χωρίς απαραίτητα να επωμιστεί τις χειρότερες συνέπειες. Εάν, ουσιαστικά, η Κύπρος αυξήσει τον ονομαστικό συντελεστή αλλά υιοθετήσει τα «συνήθη» παραθυράκια, (μειώνοντας και τους κεκαλυμμένους φόρους), τότε θα μπορούσε να εναρμονίσει το φορολογικό καθεστώς της με την υπόλοιπη Ευρώπη, χωρίς να αυξήσει τον φορολογικό φόρτο στις επιχειρήσεις. Αυτό που θα χρειάζεται, τότε, θα είναι μια εκτενής και επιθετική καμπάνια στο εξωτερικό για να ενημερωθούν οι υφιστάμενοι και δυνητικοί επενδυτές μας.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Το βάρος της κυπριακής πλευράς θα πέσει στην υπεράσπιση του συγκριτικού πλεονεκτήματος της οικονομίας.

e-επιχειρείν: Η σταθερά της νέας οικονομίας

Το Open Coffee μεταφέρεται και στην Κύπρο με στόχο να αναπτύξει τον διάλογο για την ψηφιακή οικονομία

Της **ΜΙΡΑΝΤΑΣ ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ**

Η εποχή που διανύουμε είναι σκληρή και αδυσώπητη. Οι οικονομίες των κρατών συρρικνώνονται, οι ρυθμοί ανάπτυξης σε όσα κράτη δεν έχουν επιβραδυνθεί είναι αρνητικοί, οι θέσεις εργασίας είναι περιορισμένες και οι άνεργοι πτυχιούχοι ψάχνουν απεγνωσμένα να εργοδοτηθούν ακόμη και σε θέσεις που απαιτούν πολύ χαμηλότερα προσόντα. Το επιχειρείν μοιάζει απόμακρο και γενικά το περιβάλλον είναι ιδανικό μόνο για να συνθλίβει όνειρα, φιλοδοξίες και τη διάθεση για δημιουργία, συνεπώς και τη διάθεση για ζωή. Μέσα σε αυτό το κλίμα και μέσα στη στασιμότητα που επικρατεί διεθνώς –και η κυπριακή κοινωνία δεν αποτελεί εξαίρεση– το Open Coffee Cyprus, το οποίο διοργανώθηκε για πρώτη φορά την περασμένη εβδομάδα στη Λευκωσία, ήρθε να ταράξει τα νερά και να δώσει μια νότα αισιοδοξίας. Πρόκειται για έναν θεσμό που ξεκίνησε στην Αθήνα πριν από πέντε χρόνια και έχει καθιερωθεί ως ένας αποδοτικός τρόπος δικτύωσης, γνωριμίας και καλλιέργειας επιχειρηματικών επαφών με φόντο πάντα τις τεχνολογίες, το διαδίκτυο και την ψηφιακή οικονομία.

Τρία επιτυχημένα προϊόντα που προέκυψαν μέσα από το Open Coffee Athens έχουν κατακτήσει τον κόσμο

Ο τομέας του ICT (τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνίας), όπως φάνηκε κι από τις παρουσιάσεις που έγιναν στο πρώτο Open Coffee, και συγκεκριμένα τριών επιτυχημένων επιχειρήσεων που στήθηκαν στο διαδίκτυο, είναι από τους λίγους που μπορούν να ανοίξουν παράθυρα δημιουργίας και ανάπτυξης. Στην Ελλάδα της κοινωνικής εξαθλίωσης, άνθρωποι δημιούργησαν τις θέσεις εργασίας τους, έδωσαν εργασία και μέλλον σε άλλους και παρήγαγαν, πέρα από τις προοπτικές, και πραγματικό προϊόν για τη χώρα. Στη μικρή Κύπρο με το υψηλό επίπεδο μόρφωσης, όπου το εθνικό προϊόν περιορίζεται στην εκμετάλλευση του ήλιου, της θάλασσας και των υπηρεσιών του συμβατικού εμπορίου, ο κόσμος του ICT μοιάζει να είναι ανεξάντλητος.

Το Open Coffee Cyprus, που διοργανώθηκε από την εταιρεία V+O Communication με χορηγό την MTN, ήταν ανοικτό σε κάθε ενδιαφερόμενο και ο στόχος είναι να γίνει θεσμός και να δημιουργηθεί μία κοινότητα ανθρώπων που θέλουν να επενδύσουν στις τεχνολογίες. Μεταξύ του καφέ και της γνωριμίας, οι ομιλητές, με casual ύφος, μετέφεραν στους Κύπριους που έδωσαν το παρών τους –και δεν ήταν λίγοι– τη δική τους εμπειρία, ενώ δεν ήταν καθόλου φειδωλοί ως προς τις συμβουλές και την ενθάρρυνση.

Το Open Coffee Cyprus, όπως διαδίδει και μέσα από την ιστοσελίδα του, αποτελεί μία νέα κοινότητα που φιλοδοξεί να αναπτύξει τον διάλογο για την τεχνολογία, την ψηφιακή οικονομία και την ανάπτυξη. Μότο του πρώτου Open Coffee Cyprus ήταν «Change everything!».

gipht.me: Πλατφόρμα επαυξημένων μηνυμάτων

Ο Eric Parks, ιδρυτής του gipht.me, προτίμησε να μην παρουσιάσει την εφαρμογή του αλλά να δώσει «οδηγίες χρήσης» σε επίδοξους e-επιχειρηματίες για τα βήματα που θα ακολουθήσουν εάν θέλουν να βρουν επενδυτές για μία τεχνολογική εταιρεία. Απλώς να αναφέρουμε ότι το gipht.me είναι μια πλατφόρμα για την επικοινωνία μέσω επαυξημένων (enhanced) μηνυμάτων και διαδραστικών εμπειριών από smartphone σε smartphone. Η ιδιαίτερη καινοτομία του gipht.me εντοπίζεται στο γεγονός πως εκμεταλλεύεται πλήρως τις δυνατότητες που προσφέρουν τα σημερινά smartphones: οθόνες αφής, GPS, σύνδεση με το διαδίκτυο, αντιλαμβάνονται ότι κάποιος τα μετακίνησε κτλ. Το gipht.me, με τη βιβλιοθήκη έτοιμου υλικού του –τα giphts –, επιτρέπει σε οποιονδήποτε να «τυλίξει» τα μηνύματά του και να τα στείλει ως δώρο σε φίλους του. Για τον Eric Parks τα τέσσερα βήματα για μία επιτυχημένη ψηφιακή επιχείρηση είναι η ετοιμασία ενός business plan, η λήψη αποφάσεων αναφορικά με την εικόνα που θα πρέπει να έχει η εφαρμογή την οποία θα πλασάρει στο κοινό, η πρωτοτυπία και βεβαίως η εξασφάλιση χρηματοδότησης. Η εφαρμογή χρηματοδοτήθηκε από venture funds μετά από μεγάλο κόπο και πολλά παθήματα για τους ιδρυτές του gipht.me.

Το Daily Secret των Αθηνών

Ο Ιωσήφ Κακαβούλης αποκάλυψε στο πρώτο Open Coffee Cyprus το μυστικό του Daily Secret. Το Daily Secret είναι ένα καθημερινό email, το οποίο λαμβάνουν οι εγγεγραμμένοι χρήστες της πλατφόρμας και μέσα από το οποίο αποκαλύπτονται διάφορες πτυχές της πόλης μέσα σε λιγότερα από 60 δευτερόλεπτα. Ενδεχομένως οι πιο απίθανες πλευρές της πόλης. Ένας κρυμμένος κήπος, ένα καταπληκτικό σημείο για πικ-νικ, ένα εστιατόριο, ένα μπαρ χωρίς πινακίδα. Αυτή είναι η δεύτερη εταιρεία του Ιωσήφ Κακαβούλη: «Είναι η πρώτη επιτυχία μετά από αρκετές αποτυχίες και είναι το προϊόν πολλών μαθημάτων. Ξεκίνησε από την αγάπη μου για την πόλη και σαν ένα project θετικής ενέργειας, αλλά κατέληξε σήμερα "πολυεθνικό" αφού έχει 14 εκδόσεις σε διάφορες πόλεις και 400 χιλιάδες μέλη μέσα σε 7-8 μήνες». Το Daily Secret στέλνει συνολικά 5,5 εκατ. emails τον μήνα, ενώ τα έσοδά του είναι από τις διαφημίσεις. Τα «μυστικά» μαζεύουν οι scouts και οι φίλοι τους. Οι scouts παίρνουν ένα κονδύλι για τον κόπο τους. Κι αυτό γιατί «ένα πολύ μικρό ποσό αυξάνει τις πιθανότητες να μας δώσει το μυστικό στην ώρα του», ανέφερε ο κ. Κακαβούλης. Στην Κύπρο το Athens Daily Secret έχει 2.500 μέλη, ενώ ετοιμάζεται και έκδοση του Daily Secret ειδικά για την Κύπρο.

Το δίκτυο του Taxibeat

Ο Νίκος Δρανδάκης δημιούργησε μαζί με τρεις άλλους συνεργάτες του την εφαρμογή Taxibeat. Στην πραγματικότητα πρόκειται για δύο εφαρμογές. Η πρώτη αφορά στον πελάτη, ο οποίος μπορεί να την κατεβάσει στο iPhone ή στο android κινητό του, και η δεύτερη στον ταξιτζή. Αυτός που αναζητεί ταξί, καλεί τη συσκευή να εντοπίσει πού βρίσκονται διαθέσιμα ταξί –τα οποία συμμετέχουν στο δίκτυο του Taxibeat– σε μία ακτίνα 2-3 χλμ. Ανάλογα με τις πληροφορίες για τον κάθε οδηγό, την απόσταση δηλαδή από τον χρήστη, τη βαθμολογία που έχουν βάλει οι προηγούμενοι επιβάτες-μέλη του Taxibeat, το αυτοκίνητο που οδηγεί, τη φωτογραφία του, τις υπηρεσίες που παρέχει, εάν π.χ. διαθέτει wi-fi στο αυτοκίνητο ή ακόμη εάν δέχεται πιστωτική κάρτα, ο επιβάτης τον καλεί για να τον παραλάβει. Στο τέλος της διαδρομής ο επιβάτης βάζει τη βαθμολογία του, η οποία θα είναι χρήσιμη για τους επόμενους επιβάτες. Αυτό που πέτυχε το Taxibeat είναι να δημιουργήσει μία αγορά στην οποία οι υποψήφιοι πελάτες γνωρίζουν ποιοι είναι οι επαγγελματίες. Η χρήση του Taxibeat ανεβαίνει εντυπωσιακά από μήνα σε μήνα, ενώ οι οδηγοί, από τους 100 που μπήκαν δοκιμαστικά στο σύστημα, σήμερα έφτασαν τους 1.250. Οι διαχειριστές του Taxibeat δεν χρεώνουν τους πελάτες, αλλά εισπράττουν ένα σταθερό ποσό για κάθε δρομολόγιο από τους οδηγούς, το οποίο ανέρχεται στο μισό ευρώ.

Τα ανταλλακτήρια δοκιμάζουν τον νόμο για το στοίχημα

Ανησυχίες προκαλεί το ενδεχόμενο να επιτραπεί στοιχηματισμός που δεν θα μπορεί να ελεγχθεί

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Η ρύθμιση του στοιχήματος στην κυπριακή αγορά αποδεικνύεται στην πράξη μία δύσκολη υπόθεση, με αποτέλεσμα να παραμένει χωρίς ρύθμιση μια αγορά που θα μπορούσε να αποφέρει πολύτιμα έσοδα στο κράτος. Τελευταίο αγκάθι στην όλη προσπάθεια αποτελεί το αν θα επιτραπεί ή όχι η αδειοδότηση υποστατικών ανταλλακτηρίων στοιχημάτων.

Το ανταλλακτήριο στοιχήματος δίνει στους παίκτες τη δυνατότητα να στοιχηματίζουν σε συγκεκριμένα γεγονότα, θέτοντας οι ίδιοι τις αποδόσεις. Δηλαδή ο παίκτης δεν δέχεται μόνο κάποιο στοίχημα, αλλά έχει τη δυνατότητα να προσφέρει στοιχήματα στις αποδόσεις που αυτός επιθυμεί. Το μεγαλύτερο πρόβλημα σε αυτό του είδους στοιχήματος είναι ο έλεγχος όλων των πράξεων, ενώ ο παροχέας δεν αναλαμβάνει κίνδυνο του στοιχήματος.

Στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης δεν έχει επιτραπεί η δημιουργία ανταλλακτηρίων στοιχήματος, ακόμη και όπου επιτρέπεται το διαδικτυακό στοίχημα.

Το αρχικό κείμενο που κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων απαγορεύει το ανταλλακτήριο στοίχημα και ορίζει ως κακούργημα την παράβαση

Η τελική απόφαση για το αν θα εισαχθεί στο υπό εξέταση νομοσχέδιο Περί Στοιχήματος πρόνοια που θα επιτρέπει τη λειτουργία ανταλλακτηρίων ανήκει πλέον στα πολιτικά κόμματα, όπως εξήγησε στην «Κ» ο πρόεδρος της Επιτροπής Νομικών, Ιωνάς Νικολάου. Η εικόνα που υπάρχει είναι ότι η πλειοψηφία των κομμάτων θα ταχθεί υπέρ. «Έχουμε υπόψη τις ενστάσεις και θα προβλεφθούν διατάξεις που θα αποτρέπουν τους κινδύνους, όπως το ξέπλυμα μαύρου χρήματος», σημείωσε.

Ο ΟΠΑΠ έχει ήδη στείλει υπόμνημα στη Βουλή με το οποίο εκφράζει την αντίθεσή του στη λειτουργία των ανταλλακτηρίων, ενώ την κάθετη αντίθεσή της έχει εκφράσει και η Λέσχη Ιπποδρομιών.

Πώς λειτουργεί

Η βασική διαφορά του ανταλλακτηρίου με τον παραδοσιακό στοιχηματισμό –που παρέχεται και μέσω διαδικτύου– είναι ότι ο παίκτης δεν παίζει με αντίπαλο την εταιρεία, αλλά με άλλους παίκτες.

Η πιο βασική καινοτομία είναι ότι ο στοιχηματισμός λειτουργεί με χρηματιστηριακή λογική. Η ζήτηση διαμορφώνει την τιμή και αντίστροφα. Σε αυτή τη χρηματιστηριακή λογική αν ένα παίκτης διαπιστώσει ότι μειώνεται η απόδοση του στοιχήματος που έχει ποντάρει, έχει τη δυνατότητα να το πουλήσει, εξασφαλίζοντας ακόμη και κέρδος πριν από τη διεξαγωγή του γεγονότος. Επίσης, όσοι ασχολούνται με τον χώρο αναφέρουν ότι οι αποδόσεις είναι καλύτερες για τους παίκτες, με την εταιρεία που προσφέρει την πλατφόρμα να κρατά μία χαμηλή προμήθεια, συνήθως 5%. Αυτά τα πλεονεκτήματα έφεραν την ευρεία εξάπλωση των διαδικτυακών πλατφόρμων παροχής ανταλλακτηρίου στοιχήματος, μετά το 2000.

Υπάρχει, όμως και η άλλη όψη, της αδυναμίας ελέγχου της αγοράς στοιχημάτων, αδυναμία που οδήγησε τη Γαλλία στην απόφαση να μην επιτρέψει την έκδοση άδειων λειτουργίας ανταλλακτηρίων σε υποστατικά.

Η διεθνής πρακτική

Γενικά στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης δεν έχει επιτραπεί η δημιουργία ανταλλακτηρίων στοιχήματος (ακόμη και όπου επιτρέπεται το διαδικτυακό στοίχημα), όπως Ιταλία, Γαλλία, Γερμανία, Πορτογαλία, Ρωσία, Σουηδία, Βέλγιο, Πολωνία και Ελλάδα. Ακόμη και στη Μάλτα, όπου εδρεύουν πολλές από τις εταιρείες που παρέχουν ανταλλακτήριο στοίχημα μέσω διαδικτύου, η νομοθεσία απαγορεύει τη χρήση του ανταλλακτηρίου στους πολίτες της. Στην Ισπανία, που επιτρέπεται, η ρύθμιση δεν έχει ενεργοποιηθεί λόγω της οικονομικής κρίσης. Στις ΗΠΑ μόνο δύο Πολιτείες επιτρέπουν το ανταλλακτήριο.

Στην Κύπρο, το αρχικό κείμενο που κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων το Μάρτιο του 2011 χρησιμοποιεί τον όρο εκτεινόμενο στοίχημα (spread bet) και το άρθρο 80 απαγορεύει τη διεξαγωγή του, ορίζοντας τιμωρία φυλάκισης μέχρι πέντε έτη ή χρηματικής ποινής – που δεν υπερβαίνει τις 170.000 ευρώ ή και στις δύο αυτές ποινές, σε όποιον παρέχει υπηρεσίες για τη διεξαγωγή εκτεινόμενων στοιχημάτων. Μάλιστα, το σχετικό αδίκημα χαρακτηρίζεται ως κακουργηματικού χαρακτήρα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στη Γαλλία είχε γίνει εκτενής συζήτηση. Αρχικά η κυβέρνηση είχε εγκρίνει τη λειτουργία τους, αλλά τελικά η σχετική πρόνοια αποσύρθηκε, καθώς η πλειοψηφία των βουλευτών αντέδρασε. Στη Γαλλική Εθνοσυνέλευση παρουσιάστηκε μελέτη της Βρετανικής Επιτροπής Στοιχημάτων που δείχνει ότι ο κίνδυνος εθισμού από το ανταλλακτήριο στοίχημα είναι μεγαλύτερος από τον μέσο εθισμό στα αθλητικά στοιχήματα και στοιχεία –πάλι από την εμπειρία της Αγγλίας– ότι ο κίνδυνος απάτης είναι υψηλότερος.

Στο υπόμνημά του ο ΟΠΑΠ χρησιμοποιεί πολλά από τα επιχειρήματα που έπεισαν τους Γάλλους να αποσύρουν τη θεσμοθέτηση του ανταλλακτηρίου στοιχήματος.

«Η σχετική ρύθμιση αφίσταται της βασικής φιλοσοφίας του νομοσχεδίου, αλλοιώνοντας και τη λειτουργική του συνοχή, που στηρίζεται στην προσπάθεια διοχέτευσης των παικτών σε νόμιμα και ελεγχόμενα κανάλια στοιχηματισμού, με την καταρχήν συμμετοχή των παροχών υπηρεσιών διαδικτυακού στοιχήματος στον κίνδυνο από τη διεξαγωγή του στοιχήματος, αφού οι πάροχοι καθίστανται πλέον μόνο μεσίτες», τονίζεται στο έγγραφο.

Κατά την ΟΠΑΠ ελλοχεύει κίνδυνος αφορά το ξέπλυμα μαύρου χρήματος (τίθεται εν αμφιβόλω η δυνατότητα παρακολούθησης των δικαιοπραξιών και της κυκλοφορίας του χρήματος), καθώς τα ανταλλακτήρια δεν μπορούν να ελέγξουν τα ποσά που διακινούνται. Σε ό,τι αφορά τον εθισμό παρατίθεται η έρευνα της Βρετανικής Επιτροπής Στοιχημάτων. Τέλος, υπογραμμίζεται ο κίνδυνος να αυξηθούν τα κρούσματα στημένων αγώνων, καθώς ο πάροχος δεν μπορεί να σταματήσει το στοιχηματισμό σε ύποπτο παιχνίδι.

seitanidisi@kathimerini.com.cy

Κίνδυνος λουκέτου στον Ιππόδρομο

Η θέση της Λέσχης είναι ότι δεν πρέπει να επιτραπεί το ανταλλακτήριο στοίχημα, όπως ορίζει και το αρχικό κείμενο του νομοσχεδίου περί Στοιχημάτων. Σε αντίθετη περίπτωση το μέλλον της Λέσχης προδιαγράφεται δυσοίωνο, καθώς θα χάσει άλλο ένα σημαντικό τμήμα του υφιστάμενου στοιχηματισμού. Ήδη η οικονομική της κατάσταση είναι σε κρίσιμη κατάσταση και υπάρχει ο κίνδυνος το 2013 να τερματίσει τη λειτουργία της, καθώς εξαντλείται το αποθεματικό. Το 2012 ο τζίρος αναμένεται να μειωθεί στις 600.000 ευρώ, από 1,2 εκατ. ευρώ πέρυσι.

Ο διευθυντής Μάρκετινγκ της Λέσχης, Γιώργος Χατζημηνάς αναφέρει στην «Κ» ότι η Λέσχη πλήττεται ήδη από τον αθέμιτο ανταγωνισμό του διαδικτυακού στοιχήματος. «Τα τελευταία τρία χρόνια έχουμε χάσει έσοδα ύψους 5 εκατ. ευρώ. Το αποθεματικό αρκεί μέχρι τους πρώτους μήνες του 2013», σημειώνει ο κ. Χατζημηνάς και τονίζει το μεγάλο πρόβλημα που θα προκύψει με απώλειες θέσεις εργασίας.

«Τα ιπποδρομιακά άλογα στην Κύπρο είναι 7.000. Αντιλαμβάνεστε τις επιπτώσεις», εξηγεί. Η Λέσχη ζητεί να αποκτήσει το αποκλειστικό δικαίωμα διεξαγωγής ιπποδρομιακού στοιχήματος, περιλαμβάνοντας και τους αγώνες του εξωτερικού.

61,4 εκατ. ευρώ ο τζίρος του τζόγου

Η επεξεργασία του κυπριακού νόμου έχει ξεπεράσει το 14μηνο, αλλά πλέον βρίσκεται στο τελικό στάδιο. Στην παρούσα φάση εκκρεμεί το πράσινο φως από την Επιτροπή Οικονομικών (εξετάζει μόνο τη φορολογική διάσταση του σχεδίου νόμου) και στη συνέχεια θα εισαχθεί στην Επιτροπή Νομικών, στην οποία θα ληφθούν και οι τελικές αποφάσεις.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το 2011 ο συνολικός στοιχηματισμός που δηλώθηκε από τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο ήταν 61,4 εκατ. ευρώ. Οι περισσότεροι αντιλαμβάνονται –διαισθητικά– ότι το ποσό αυτό είναι εξαιρετικά χαμηλό. Συνεπώς, η ρύθμιση του Στοιχήματος και κυρίως όσων στοιχημάτων διεξάγονται ηλεκτρονικά, είναι μείζονος σημασίας.

Εκτιμήσεις της Ε.Ε. ανεβάζουν το μέγεθος της μαύρης οικονομίας στην Κύπρο στα 4,8 δισ. ευρώ. Η πρώτη προσπάθεια ρύθμισης έγινε το 2006, ενώ η τελευταία εκδοχή του Νόμου Περί Στοιχήματος εισήχθη προς επεξεργασία στη Βουλή τον Μάρτιο του 2011. Στην παρούσα φάση εκκρεμεί η επεξεργασία από την Επιτροπή Οικονομικών, η οποία θα εξετάσει μόνο τη φορολογική διάσταση του νόμου.

Τελευταία ευκαιρία για τις Κυπριακές Αερογραμμές

Η αναβολή στη λήψη δύσκολων –αλλά αναγκαίων– αποφάσεων για την ύπαρξη των Κυπριακών Αερογραμμών έφεραν την εταιρεία σε ένα σημείο χωρίς επιστροφή. Το νέο σχέδιο περιστολής του κόστους λειτουργίας αποτελεί ίσως την τελευταία ευκαιρία για να κρατηθεί εν ζωή ο εθνικός αερομεταφορέας. Η βιωσιμότητα των Κυπριακών Αερογραμμών απασχολεί την κυβέρνηση από την εποχή του λουκέτου στη Eurocypria. Το Προεδρικό είχε διαμηνύσει προς το Υπουργείο Οικονομικών ότι η Κύπρος δεν πρέπει να μείνει χωρίς εθνικό αερομεταφορέα. Εκ τότε κερδήθηκε χρόνος, με βασικότερη εξέλιξη το πράσινο φως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την καταβολή αποζημίωσης στην εταιρεία για τον αποκλεισμό της από τον εναέριο χώρο της Τουρκίας. Τα χρήματα της αποζημίωσης, όμως, δεν αποδείχτηκαν αρκετά.

Με το νέο σχέδιο αναδιάρθρωσης η διοίκηση αλλά και η κυβέρνηση, φέρνουν το προσωπικό προ τετελεσμένων. Η σκληρή πραγματικότητα είναι ότι αν δεν περισταλεί το μισθολογικό κόστος η εταιρεία δεν θα είναι αρκετά ελκυστική για τους ξένους επενδυτές.

Ο εκτελεστικός πρόεδρος των Κυπριακών Αερογραμμών, Γιώργος Μαυρόκωστας, σε δηλώσεις του την Παρασκευή ξεκαθάρισε ότι η ανάμειξη ιδιωτών –ενδιαφέρον εκδήλωσαν τρεις επενδυτές– προϋποθέτει την υιοθέτηση του νέου σχεδίου αναδιάρθρωσης, το οποίο προβλέπει περικοπές δαπανών ύψους 17 εκατ. ευρώ και αποχώρηση 247 εργαζομένων. Οι περικοπές είναι αναγκαίες ώστε το λειτουργικό κόστος της εταιρείας να είναι περίπου ίδιου με αυτό των ανταγωνιστών της.

Η έκκληση του κ. Μαυρόκωστα προς τις συντεχνίες να αποδεχτούν το σχέδιο αποκάλυψε ότι η εναλλακτική είναι το κλείσιμο της εταιρείας. Στο απευκταίο σενάριο ενός λουκέτου η ζημιά για τα κρατικά ταμεία θα ανέλθει στα 180 εκατ. ευρώ και θα χαθούν 400.000 τουρίστες.

Επιπλέον, ζήτησε και από τη Βουλή να κινηθεί εποικοδομητικά, ώστε να τρέξει η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου.

Αν και έχουν γίνει προσπάθειες να γίνει πιο ελκυστική η εταιρεία με κινήσεις όπως η σύναψη συνεργασιών με άλλες αεροπορικές εταιρείες (όπως η Olympic Air) ή η είσοδος στην αγορά εσωτερικών πτήσεων της Ελλάδας με το νέο δρομολόγιο Θεσσαλονίκη – Αθήνα, η προσπάθεια να κρατηθεί εν ζωή η εταιρεία διεξάγεται στο χειρότερο δυνατό διεθνές περιβάλλον.

Η ευρωπαϊκή αεροπορική αγορά διέρχεται μία φάση μετάβασης, καθώς οι εταιρείες χαμηλού κόστους αλλάζουν τα δεδομένα.

Ο κ. Μαυρόκωστας τόνισε ότι ο ανταγωνισμός είναι τέτοιος που δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με πιο χαλαρά μέτρα, ενώ έκανε ειδική αναφορά στην επιδότηση της Ryanair, κίνηση που δημιουργεί πολλά προβλήματα στην εταιρεία. Η κυβέρνηση εργάζεται έτσι ώστε να διασφαλιστεί η προοπτική λειτουργίας των Κυπριακών Αερογραμμών και, ταυτόχρονα, για να μπορεί η εταιρεία να λειτουργήσει στις συνθήκες του πολύ έντονου ανταγωνισμού, είναι η θέση που εκφράζει η κυβέρνηση μέσω του κυβερνητικού εκπροσώπου, Στέφανου Στεφάνου. Πρακτικά στηρίζει τις επιλογές της διοίκησης για το σχέδιο αναδιάρθρωσης των Κυπριακών Αερογραμμών.

Ο εκτελεστικός πρόεδρος των Κυπριακών Αερογραμμών, Γιώργος Μαυρόκωστας, σε δηλώσεις του την Παρασκευή ξεκαθάρισε ότι η ανάμειξη ιδιωτών -ενδιαφέρον εκδήλωσαν τρεις επενδυτές- προϋποθέτει την υιοθέτηση του νέου σχεδίου αναδιάρθρωσης.

«Τώρα γίνονται διάφορες προσπάθειες προς διάφορες κατευθύνσεις, σύμφωνα με απόφαση και του Υπουργικού Συμβουλίου η οποία έχει ληφθεί εδώ και αρκετό καιρό», ανέφερε ο εκπρόσωπος.

«Το ένα σκέλος της απόφασης έχει να κάνει με τις διάφορες διαρθρωτικές αλλαγές που πρέπει να γίνουν στην εταιρεία, έτσι ώστε να μειωθεί το κόστος λειτουργίας της εταιρείας. Το δεύτερο σκέλος αφορούσε την προσπάθεια αναζήτησης συνεργάτη ή στρατηγικού επενδυτή και το τρίτο σκέλος έχει να κάνει με την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας. Αυτά τα θέματα, από τη μία τα έχει αναλάβει το Διοικητικό Συμβούλιο για να τα προωθήσει και από την άλλη εργάζεται και το Υπουργείο Οικονομικών, σε συντονισμό και σε συνεργασία με το Διοικητικό Συμβούλιο, για να υλοποιηθούν αυτές οι αποφάσεις», προσέθεσε.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗΣ

ΣΥΝΤΟΜΑ

Εξαγωγές παγωτών Παπαφιλίππου στην Κίνα

Το νέο παγωτό χωρίς λακτόζη άνοιξε την πόρτα της Κίνας για τα Παγωτά Παπαφιλίππου. Η γνωστή κυπριακή εταιρεία υπέγραψε σχετική συμφωνία και σε ένα περίπου μήνα θα αναχωρήσει το πρώτο κοντέινερ για την Κίνα, όπως έκανε γνωστό ο γενικός διευθυντής της εταιρείας, Παναγιώτη Παπαφιλίππου στο 2ο Συνέδριο Καινοτομίας και Ανάπτυξης που πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη στη Λευκωσία από το ka-business.gr υπό την αιγίδα του ΚΕΒΕ, της Ελληνικής Πρεσβείας και της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Πέραν του παγωτού χωρίς λακτόζη θα εξάγονται και άλλοι οχτώ κωδικοί παγωτών.
«Στην Κίνα ένα μεγάλο τμήμα του πληθυσμού δεν μπορεί να καταναλώσει λακτόζη», σημείωσε ο κ. Παπαφιλίππου. Υπενθυμίζεται ότι από το ανθρώπινο είδος, οι λαοί της Ασίας και της Ανατολής γενικότερα παρουσιάζουν δυσανεξία στη λακτόζη και δεν μπορούν να πιουν γάλα ως ενήλικοι, λόγω μιας γενετικής δυσμορφίας που έχει απομακρύνει τη λακτάση από τον οργανισμό τους.
Η καινοτομία της παρασκευής παγωτού, από φρέσκο γάλα, χωρίς λακτόζη έδωσε στα Παγωτά Παπαφιλίππου το Βραβείο Καινοτομίας στον Μεταποιητικό Τομέα.

Θυγατρική στην Κύπρο για την Kleemann Hellas

Η βορειοελλαδική πολυεθνική εταιρεία ανάπτυξης συστημάτων ανελκυστήρων Kleemann Hellas γνωστοποίησε στο επενδυτικό κοινό -είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών- την ίδρυση θυγατρικής στην Κύπρο με την επωνυμία «KLEEMANN INTERNATIONAL HOLDINGS LIMITED». Το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο της νέας θυγατρικής ανέρχεται στο ποσό των 1.000 ευρώ και η συμμετοχή της «KLEEMANN HELLAS ABEE» στο μετοχικό της κεφάλαιο είναι 100%. Η Kleemann Hellas είναι ελληνική εταιρεία και ιδρύθηκε το 1983 με την υποστήριξη και τεχνογνωσία της γερμανικής KLEEMANN HUBTECHNIK GmbH. Η έδρα της εταιρείας βρίσκεται στη Βιομηχανική Περιοχή του Κιλκίς, ενώ γραφεία και εκθεσιακοί χώροι υπάρχουν τόσο στην Αθήνα όσο και στη Θεσσαλονίκη.
Η ICAP GROUP την αναγνώρισε ως μία από τις ισχυρότερες επιχειρήσεις της Ελλάδας, εντάσσοντάς την στην κοινότητα «Strongest Companies in Greece». Η Kleemann δραστηριοποιείται στον τομέα κατασκευής, σχεδιασμού και εμπορίας Ολοκληρωμένων Συστημάτων Ανελκυστήρα. Είναι από τις μεγαλύτερες εταιρείες του κλάδου στην ευρωπαϊκή και διεθνή αγορά. Παράγει πάνω από 10.500 συστήματα ανελκυστήρων ετησίως ή το 2% της παγκόσμιας αγοράς νέων ανελκυστήρων.
Οι πωλήσεις του ομίλου διεθνώς (σε ποσοστό 65% των συνολικών πωλήσεων) πραγματοποιούνται σε πάνω από 75 χώρες, με κύριες αγορές την Αγγλία, Ιρλανδία, Γερμανία, Βέλγιο, Ολλανδία, Ρωσία, Ν. Ζηλανδία, Ρουμανία, Τουρκία και Κύπρο. Το 2011 ο κύκλος εργασιών της εταιρείας ανήλθε σε 91,2 εκατ. ευρώ (αύξηση 0,3%) και τα κέρδη μετά από φόρους σε 100.000 ευρώ.

Ανοικτή ημερίδα Αρχής Λιμένων Κύπρου

Η Αρχή Λιμένων Κύπρου οργάνωσε ανοικτή ημερίδα στο πλαίσιο της εφαρμογής Συστήματος Λιμενικής Κοινότητας με στόχο την ενημέρωση των ενδιαφερόμενων φορέων για την πρόοδο των μέχρι στιγμής εργασιών αλλά και γενικότερα για το έργο αυτό.
Η εκδήλωση, η οποία πραγματοποιήθηκε στα γραφεία της KPMG Limited (στην οποία ανατέθηκε μέσα από δημόσιο διαγωνισμό η παροχή υποστήριξης προς την Αρχή Λιμένων Κύπρου), προσέλκυσε το ενδιαφέρον της πλειονότητας των μεγάλων εταιρειών πληροφορικής που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο. Ενδιαφέρον επέδειξαν, επίσης, και αρκετές εταιρείες από το εξωτερικό. Το μεγαλεπήβολο αυτό έργο αναμένεται να ξεκινήσει στις αρχές του 2013 και η πρώτη φάση του υπολογίζεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του ίδιου έτους.

Διοικητικές αλλαγές στον Όμιλο Σιακόλα

Σε αναδιοργάνωση των υψηλόβαθμων διοικητικών θέσεων προχώρησαν εταιρείες - μέλη του Ομίλου Σιακόλα. Με απόφαση των διοικητικών συμβουλίων των εταιρειών ο Νίκος Κ. Σιακόλας είναι ισόβιος επίτιμος πρόεδρος των εταιρειών Ermes Department Stores Plc, Woolworth (Cyprus) Properties Plc και ITTL Trade Tourist and Leisure Park Plc. Τόσο ο ίδιος όσο και ο Μάριος Ν. Σιακόλας θα εξακολουθήσουν να έχουν ηγετικό ρόλο στις εργασίες όλων των εταιρειών. Σε ό,τι αφορά τη διοικητική πυραμίδα των εταιρειών, ο Γιώργος Ανηλιάδης ανέλαβε εκτελεστικός πρόεδρος της Ermes Department Stores Plc και η Ελένη Σιακόλα αναπληρώτρια εκτελεστική πρόεδρος και εκπρόσωπος των μετόχων της εταιρείας. Νέος γενικός διευθυντής διορίστηκε ο Νίκος Καρακόιδας. Ο Δημήτρης Δημητρίου ανέλαβε πρόεδρος της Woolworth (Cyprus) Properties Plc, διαδεχόμενος τον κ. Ρένο Σολομίδη, ο οποίος υπέβαλε οικειοθελώς την παραίτησή του. Ο Μάριος Παναγίδης ανέλαβε εκτελεστικός πρόεδρος της ITTL Trade Tourist and Leisure Park Plc, ο οποίος διαδέχθηκε τον κ. Κυριάκο Χριστοφή, ο οποίος υπέβαλε οικειοθελώς την παραίτησή του. Οι Μάκης Κωνσταντινίδης και Δημήτρης Δημητρίου διορίστηκαν νέα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Cyprus Limni Resorts and GolfCourses Plc.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗΣ
seitanidisi@kathimerini.com.cy

Λιτότητα και ανάπτυξη πάνε μαζί

Ο υφυπουργός Οικονομικών του Ηνωμένου Βασιλείου, Μαρκ Χόμπαν, μιλάει στην «Κ»

Συνέντευξη στη **ΧΑΡΑ ΖΥΜΑΡΑ**

Τις επιλογές της Βρετανίας, να μείνει εκτός ευρώ και να διαφυλάξει τον εθνικό χαρακτήρα της δημοσιονομικής της πολιτικής υπερασπίζεται, μιλώντας στην «Κ» ο υφυπουργός Οικονομικών του Ηνωμένου Βασιλείου, Μαρκ Χόμπαν. Ο Βρετανός αξιωματούχος καταφθάνει αύριο στην Κύπρο για επίσημη επίσκεψη με αφορμή την ανάληψη της κυπριακής προεδρίας και θα έχει σειρά επαφών με τον υπουργό Οικονομικών, Βάσο Σιαρλή και τον διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, Πανίκο Δημητριάδη. Στην ατζέντα των συζητήσεων θα βρεθούν η προτεινόμενη Ενιαία Ενοποιημένη Εταιρική Φορολογική Βάση και η εισαγωγή φόρου Χρηματοπιστωτικών Συναλλαγών σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η Βρετανία διαφωνεί με την υιοθέτηση των δύο πολιτικών.

–Ο πρωθυπουργός Κάμερον τόνισε πρόσφατα τη σημασία της ανάπτυξης. Μπορείτε να μας δώσετε παραδείγματα αυτής της πολιτικής που εφαρμόζονται στη χώρα σας;

–Στο Ηνωμένο Βασίλειο θέσαμε ως προτεραιότητα την αντιμετώπιση των ελλειμμάτων του δημόσιου και ημιδημόσιου τομέα. Ωστόσο, πάντα πιστεύαμε ότι λιτότητα και ανάπτυξη πάνε μαζί. Συνεπώς, εισαγάγαμε μέτρα προς προώθηση της ανάπτυξης μέσω της βελτίωσης της εκπαίδευσης νεαρών ατόμων, της μείωσης της γραφειοκρατίας στις επιχειρήσεις κ.ά. Βρισκόμαστε, επίσης, σε διαδικασία μεταρρύθμισης του φορολογικού μας συστήματος με σκοπό να γίνουμε πιο ανταγωνιστικοί, ούτως ώστε να καταστεί το Ηνωμένο Βασίλειο πιο ελκυστικός προορισμός για διεθνείς επιχειρήσεις και βελτιώνουμε τις υποδομές μας (γραμμές τρένων, δρόμους κ.λπ.). Επομένως, εφαρμόζουμε πολλές πολιτικές για να προωθήσουμε την ανάπτυξη, αλλά είναι σημαντικό οι ηγέτες της Ευρώπης να συνεργαστούν με σκοπό την εξεύρεση τρόπων προώθησης της οικονομικής ανάπτυξης. Ο πρωθυπουργός έχει τονίσει επίσης την αναγκαιότητα βελτίωσης του ελεύθερου εμπορίου μέσω της σύναψης διμερών εμπορικών συμφωνιών –με σκοπό να ξεπεραστούν ορισμένες ρυθμίσεις που το δυσχεραίνουν– και με στόχο τη δημιουργία μιας «ενιαίας ψηφιακής οικονομίας». Υπάρχουν επομένως εμπόδια στην ευρωπαϊκή ανάπτυξη που θα πρέπει να ταυτοποιηθούν και να αρθούν συλλογικά.

–Ποιες κινήσεις έχει κάνει η κυβέρνηση για αντιμετώπιση των υψηλών ποσοστών ανεργίας που παρατηρούνται;

–Έχουμε εφαρμόσει μεταρρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις οι οποίες λειτουργούν ως κίνητρο στις επιχειρήσεις για να αυξήσουν τον αριθμό ατόμων που προσλαμβάνουν. Επίσης, η επιμόρφωση των νεαρών εργαζομένων θεωρούμε ότι τους παρέχει τα αναγκαία εφόδια ούτως ώστε να είναι ανταγωνιστικοί στην αγορά εργασίας. Για τον σκοπό αυτό έχουμε εισάγει εργασιακές συμβάσεις ειδικά διαμορφωμένες για τους νέους, αλλά έχουμε φροντίσει επίσης το σύστημα επιδομάτων να λειτουργεί κατά τρόπο που να ωθεί τους πολίτες να εργάζονται, παρά να παραμένουν άνεργοι.

–Το Ην. Βασίλειο έχει επίμονα αρνηθεί να συμμετάσχει στην Ευρωζώνη. Κατά πόσο έχει συμβάλει το γεγονός αυτό στη θωράκιση της οικονομίας έναντι της οικονομικής κρίσης;

–Είχαμε τη δυνατότητα να διανύσουμε μια περίοδο προσαρμογής, εν καιρώ κρίσης και αυτό γιατί η Τράπεζα της Αγγλίας διατήρησε την αρμοδιότητα να ορίζει τα επιτόκια στα κατάλληλα επίπεδα για τη βρετανική οικονομία. Το γεγονός αυτό, όμως, δεν μας απομονώνει από την υπόλοιπη Ευρώπη, καθώς αυτή είναι ο μεγαλύτερος εμπορικός μας εταίρος. Είμαστε εκτεθειμένοι στην Ευρωζώνη και τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουμε οφείλονται κατά κύριο λόγο στα προβλήματά της. Θέλουμε συνεπώς να διασφαλίσουμε ότι θα ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για τη σταθεροποίησή της.

–Ποιες είναι οι αντιρρήσεις του Ην. Βασιλείου σχετικά με την εφαρμογή ενός Φόρου Χρηματοπιστωτικών Συναλλαγών σε ευρωπαϊκό επίπεδο; Πιστεύετε ότι θα λειτουργούσε αρνητικά στην ανταγωνιστικότητα τού τομέα ευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών;

«Δεν πιστεύουμε ότι η εισαγωγή ενιαίου φορολογικού συντελεστή είναι κίνηση προς τη σωστή κατεύθυνση, καθώς η φορολογική πολιτική θα πρέπει να παραμείνει εθνική υπόθεση»

–Είναι κοινώς αποδεκτό ότι θα μπορούσε να δουλέψει, αν εφαρμοζόταν σε παγκόσμιο επίπεδο. Στην περίπτωση όμως που μια ομάδα χωρών προχωρήσει στην εφαρμογή του, απομονωμένη από τον υπόλοιπο κόσμο, τότε υπάρχει ένα σημαντικός κίνδυνος να επηρεαστεί αρνητικά η ανάπτυξη και να μειωθούν οι θέσεις εργασίας στην περιοχή. Το οικονομικό κόστος ενός χρηματοπιστωτικού φόρου συναλλαγών θα ήταν πολύ μεγάλο, ειδικά σε περίοδο που η Ευρώπη έχει ανάγκη από θέσεις εργασίας και ανάπτυξη. Πιστεύουμε ότι αυτό το σκεπτικό είναι λανθασμένο. Ειδικά στις περιπτώσεις Κύπρου και Ηνωμένου Βασιλείου, όπου η οικονομία στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στον τομέα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και οι χώρες διατηρούν ουσιαστικές σχέσεις με αγορές εκτός Ε.Ε., η εφαρμογή του φόρου αυτού –θα αποτελούσε μεγάλο πλήγμα.

–Ποιες πιστεύετε ότι θα είναι συγκεκριμένα οι επιπτώσεις από την εφαρμογή του;

–Πολλές από τις συναλλαγές που λαμβάνουν χώρα εντός των ευρωπαϊκών συνόρων θα μεταφερθούν εκτός Ευρώπης. Το γεγονός αυτό θα επηρεάσει πολλούς τομείς εργασίας, αλλά και τις τράπεζες, οι οποίες με βάση το βρετανικό σύστημα διαχειρίζονται τις συναλλαγές αυτές. Το σκηνικό αυτό θα επιβραδύνει τους ρυθμούς της οικονομικής δραστηριότητας. Οι επιπτώσεις από την εφαρμογή ενός τέτοιου νόμου θα είναι αρνητικές για οποιοδήποτε οικονομικό σύστημα, όχι μόνο για το βρετανικό. Για τον λόγο αυτό η βρετανική κυβέρνηση είναι πολύ ξεκάθαρη στο θέμα, διατηρώντας τη θέση ότι δεν είναι προς το συμφέρον της Ε.Ε. να προχωρήσει στην εφαρμογή του.

–Ποια είναι η θέση του Ην. Βασιλείου σχετικά με το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο; Υπάρχουν ανησυχίες ότι οι ευρωπαϊκές δαπάνες αυξάνονται υπερβολικά;

–Η ανησυχία μας έγκειται στο γεγονός ότι ενώ οι εθνικές κυβερνήσεις –συμπεριλαμβανομένου και του Ην. Βασιλείου– αναγκάστηκαν να κάνουν επίπονες περικοπές, ο ευρωπαϊκός προϋπολογισμός παραμένει απρόσβλητος. Επιδιώκουμε λοιπόν μαζί και με άλλα κράτη-μέλη το «πάγωμα» του προϋπολογισμού, κάτι που θα θέλαμε να δούμε μεταφρασμένο στο ΠΔΠ, ιδίως όσο αφορά στα κονδύλια για την Κοινή Αγροτική Πολιτική. Αυτό που θα θέλαμε να δούμε να εφαρμόζεται στις δαπάνες της Ε.Ε. είναι η δημοσιονομική πειθαρχία.

–Η θέση σας σχετικά με την πρόταση για Κοινή Ενοποιημένη Εταιρική Φορολογική βάση;

–Άλλο ένα ζήτημα που έχει προβληματίσει πολύ τα κράτη-μέλη. Πιστεύουμε ότι υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις όσο αφορά στις εκτιμήσεις της Επιτροπής σχετικά με τις επιπτώσεις της εφαρμογής της στο Ην. Βασίλειο, αλλά και σε ολόκληρη την Ευρώπη. Δεν πιστεύω ότι η Κοινή Ενοποιημένη Φορολογική βάση είναι αναγκαία για να επιτευχθούν οι ευρύτεροι ευρωπαϊκοί στόχοι.

«Είναι σημαντικό οι ηγέτες της Ευρώπης να συνεργαστούν με σκοπό την εξεύρεση τρόπων προώθησης της οικονομικής ανάπτυξης», τονίζει ο κ. Χόμπαν.

–Θα μπορούσε να πει κανείς ότι λειτουργεί ως εφαλτήριο για την εισαγωγή ενός κοινού ευρωπαϊκού φορολογικού συντελεστή;

–Δεν πιστεύουμε ότι η εισαγωγή ενιαίου φορολογικού συντελεστή είναι κίνηση προς τη σωστή κατεύθυνση, καθώς η φορολογική πολιτική θα πρέπει να παραμείνει εθνική υπόθεση.

–Ποιες είναι οι αντιρρήσεις σας σχετικά με το Δημοσιονομικό Σύμφωνο;

–Ένας από τους λόγους για τους οποίους το Ην. Βασίλειο δεν θέλησε να συμμετάσχει στην Ευρωζώνη είναι η κοινή παραδοχή ότι για να είναι επιτυχημένη μια νομισματική ένωση, προϋπόθεση είναι να υπάρχει και δημοσιονομική ένωση. Εμείς, ωστόσο, δεν είμαστε διατεθειμένοι να υποστούμε έλεγχο των δημοσιονομικών μας. Αυτό, όμως, που υποστηρίζουμε διαχρονικά, με γνώμονα τη σταθερότητα της Ευρωζώνης, είναι η στενότερη δημοσιονομική ολοκλήρωση, την οποία ενδεχομένως το Δημοσιονομικό Σύμφωνο έχει τη δυνατότητα να θεμελιώσει.

Ελλάδα-Ευρωζώνη

–Η Ελλάδα διανύει μια ταραχώδη περίοδο. Πιστεύετε ότι έχουν γίνει λάθη εκ μέρους της Ε.Ε. στον χειρισμό της κατάστασης;

–Η Ε.Ε. ήταν εξ αρχής πολύ ξεκάθαρη σχετικά με το τι είναι αναγκαίο για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα εντός Ευρωζώνης. Η επίλυση των προβλημάτων της Ελλάδας είναι ζωτικής σημασίας για τη σταθερότητα στην Ευρωζώνη. Οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις, η Επιτροπή και το ΔΝΤ υποστήριξαν ένα συγκεκριμένο πακέτο στήριξης της ελληνικής οικονομίας με σκοπό να αποκαταστήσουν την εμπιστοσύνη των πολιτών και επενδυτών στο τραπεζικό σύστημα, επιθυμώντας να χτίσουν ένα τείχος προστασίας προς αποφυγή εντάσεων. Ωστόσο, θα πρέπει να επιτευχθεί περισσότερη πρόοδος.

–Ποιες είναι οι σκέψεις σας σχετικά με την πιθανότητα εξόδου της Ελλάδας από την Ευρωζώνη;

–Η θέση του Ην. Βασιλείου είναι ξεκάθαρη. Όπως διεμήνυσε και ο πρωθυπουργός Κάμερον, έχουμε φθάσει σε κρίσιμο σημείο και ο ελληνικός λαός θα πρέπει να αποφασίσει στις επόμενες εκλογές αν επιθυμεί να παραμείνει στην Ευρωζώνη και να τηρήσει τις δεσμεύσεις του ή να τις παρατήσει, και άρα να αφήσει την Ευρωζώνη. Είναι μια επιλογή για την οποία θα πρέπει οι Έλληνες να ψηφίσουν. Προφανώς μια σταθερή Ευρωζώνη είναι προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και της ευρωπαϊκής και παγκόσμιας οικονομίας.

Δεν είναι ασυνήθης η κρατική παρέμβαση στις τράπεζες

–Η κυπριακή κυβέρνηση χρειάστηκε να συμμετάσχει στη διάσωση μιας από τις μεγαλύτερες τράπεζες της χώρας. Πώς νομίζετε ότι αυτό επηρεάζει το οικονομικό προφίλ της Κύπρου στο εξωτερικό;

–Πολλά κράτη αναγκάστηκαν τα τελευταία τέσσερα – πέντε χρόνια να διασώσουν τράπεζες. Η βρετανική κυβέρνηση είναι μεγαλομέτοχος σε δύο από τις μεγαλύτερες αγγλικές τράπεζες, την RBS και τη Lloyds, οπότε δεν είναι ασύνηθες να συμβαίνει κάτι τέτοιο σε περιόδους κρίσης. Μια από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε πανευρωπαϊκά είναι η εξεύρεση τρόπων ενίσχυσης του τραπεζικού συστήματος, ούτως ώστε ο κόσμος να έχει εμπιστοσύνη σε αυτό. Η Κύπρος –όπως και άλλες ευρωπαϊκές χώρες– αντιμετωπίζει αυτό το πρόβλημα και αυτό που πρέπει να γίνει είναι να δουλέψουμε όλοι μαζί προς υπερπήδηση των προβλημάτων αυτών.

«Τειρεσίας» για ελληνικές επιχειρήσεις

Περίπου 110 εταιρείες συμμετέχουν σε ένα κόμβο ενημέρωσης για τη συναλλακτική συμπεριφορά των πελατών τους

Του **ΛΕΩΝΙΔΑ ΣΤΕΡΓΙΟΥ**

Τις δικές τους γραμμές άμυνας ετοιμάζουν οι ελληνικές επιχειρήσεις προκειμένου να αντιμετωπίσουν την εκτίναξη των επισφαλειών και το ενδεχόμενο στάσης πληρωμών.

Η πρώτη γραμμή άμυνας είναι η δημιουργία ενός «Τειρεσία» συνεπών και ασυνεπών επιχειρήσεων. Ήδη, περίπου 110 εταιρείες συμμετέχουν σε μία κοινή πλατφόρμα, όπου η μία ενημερώνει την άλλη σχετικά με τη συναλλακτική συμπεριφορά των πελατών τους.

Η δεύτερη γραμμή άμυνας είναι μείωση της παροχής πίστωσης προς τους πελάτες. Από τα πρώτα στοιχεία προκύπτει ότι περίπου το 50% των επιχειρήσεων έχει ήδη μειώσει τον αριθμό ημερών που προσφέρουν πίστωση στους πελάτες, ενώ προτιμούν να χάσουν πελάτη παρά να αυξήσουν τις επισφάλειες. Επίσης, οι προβλέψεις για επισφάλειες αυξήθηκαν φέτος κατά 70%, σε σχέση με πέρυσι, ακολουθώντας την αντίστοιχη εκτίναξη των καθυστερήσεων ή της αδυναμίας στις πληρωμές.

Οι επιχειρηματίες θωρακίζονται και σε κατάσταση ανάγκης προτιμούν να χάσουν πελάτη παρά να αυξήσουν τις επισφάλειες

Η κοινή πλατφόρμα ανταλλαγής στοιχείων για κακοπληρωτές δημιουργήθηκε από 110 εταιρείες και «πατάει» σε βάση δεδομένων που δημιούργησε η ICAP.

Τα πρώτα αποτελέσματα

Ο κόμβος ανταλλαγής πιστωτικών δεδομένων διενήργησε έρευνα μεταξύ 445 οικονομικών διευθυντών από τις σημαντικότερες εταιρείες όλων των κλάδων, μεταξύ 5 και 25 Απριλίου και τα αποτελέσματα ήταν εντυπωσιακά:

1. Υπάρχει ραγδαία αύξηση των επισφαλών απαιτήσεων των εταιρειών. Συγκεκριμένα, το 69,2% των επιχειρήσεων ανέφερε ότι αυξήθηκε το ποσοστό των προβλέψεών τους έναντι των επισφαλών απαιτήσεων, ενώ μόνο το 5,6% δήλωσε ότι μειώθηκαν.

2. Η εκτίναξη των επισφαλειών οδήγησε τις εταιρείες να μεταβάλουν την πιστωτική τους πολιτική, η οποία επηρεάστηκε κατά 77% από την αύξηση των καθυστερήσεων, κατά 46% από την αδυναμία των πελατών τους να αποπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους και κατά 66% από την αύξηση των επισφαλειών.

3. Το 45,5% των εταιρειών μείωσε τον αριθμό ημερών πίστωσης έναντι μόλις 24,3% που τις αύξησε. Συνεπώς, οι εταιρείες σκληραίνουν την πιστωτική τους πολιτική, πουλώντας με αυστηρότερους όρους.

4. Προτιμούν να ακυρώνουν πωλήσεις όταν οι πελάτες δεν μπορούν να εναρμονιστούν με την πιστωτική τους πολιτική.

5. Μόλις 22,4% των οικονομικών διευθυντών δήλωσαν ότι η άμεση προτεραιότητά τους είναι η αύξηση των πωλήσεων.

6. Το 32,7% δήλωσε ότι η αύξηση της ρευστότητας είναι η άμεση προτεραιότητά τους, 22,1% η μείωση των επισφαλειών και 18,9% η μείωση του κόστους.

7. Αθροιστικά, το 74% των απαντήσεων βάζει ως άμεση προτεραιότητα την προστασία της βιωσιμότητας της εταιρείας, έναντι του 22,4% που θέτει την ανάπτυξη ως κυρίαρχο στόχο.

8. Το 43% των εταιρειών έχει μειώσει τις επενδυτικές δραστηριότητες, ενώ μόλις το 22% τις έχει αυξήσει, αποτέλεσμα που σίγουρα επηρεάζεται από την αύξηση των αναγκών χρηματοδότησης που έχουν οι εταιρείες.

9. Περίπου 75% των εταιρειών δήλωσαν ότι έχουν αυξημένες ανάγκες χρηματοδότησης σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, εκ των οποίων το 15% πολύ ή πάρα πολύ.

10. Οσον αφορά τους τρόπους που αντιμετωπίζουν τις ανάγκες χρηματοδότησης, σε μεγάλο βαθμό αυτές καλύπτονται από τον περιορισμό του κόστους, την αύξηση του δανεισμού, την καθυστέρηση στην αποπληρωμή των υποχρεώσεών τους, αλλά και τη μεγαλύτερη επικέντρωση στη διαδικασία εισπράξεων.

11. Το 80% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι αφιερώνει πολύ ή πάρα πολύ χρόνο στην είσπραξη εκπρόθεσμων απαιτήσεων, ενώ το 60% αφιερώνει πολύ ή πάρα πολύ χρόνο στην είσπραξη εμπρόθεσμων απαιτήσεων.

12. Το 85% των ερωτηθέντων οικονομικών διευθυντών αφιερώνει πολύ χρόνο στον έλεγχο της πιστοληπτικής ικανότητας του πελάτη, με το 70% να δηλώνει ότι η αξιολόγηση του πελάτη είναι ο σημαντικότερος παράγοντας που επηρεάζει την πιστωτική τους πολιτική.

Οι πιο συνεπείς κλάδοι στις υποχρεώσεις τους

Ποσοστό ασυνεπών επιχειρήσεων ως προς το σύνολο του κλάδου

1. Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες **1,61%**
2. Δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας **2,00%**
3. Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού **2,01%**
4. Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας **2,27%**
5. Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών, τεχνικές δοκιμές και ανάλυσης **2,79%**

...και οι πιο ασυνεπείς

Ποσοστό ασυνέπειας %

1. Εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων **17,70%**
2. Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων **16,70%**
3. Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας **15,58%**
4. Βιομηχανία δέρματος και δερμάτινων ειδών **15,49%**
5. Κατασκευή επίπλων **15,16%**

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ποιοι εξοφλούν γρηγορότερα τους προμηθευτές

	ΗΜΕΡΕΣ
Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας	18
Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες	29
Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους	71,5
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	78
Αλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών	78
Παραγωγή βασικών μετάλλων	78,5
Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών	81
Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών, τεχνικές δοκιμές και ανάλυσης	83,5
Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών	85
Εκπαίδευση	89

...και ποιοι καθυστερούν περισσότερο

	ΗΜΕΡΕΣ
Δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών	270
Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια	239,5
Διαφήμιση και έρευνα αγοράς	232
Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών σκευασμάτων	203
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	198
Εκδοτικές δραστηριότητες	183
Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	180
Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από έπιπλα, κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής	178
Τηλεπικοινωνίες	174
Παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων, ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις	167

Ασυνέπεια επιχειρήσεων ανά τομέα δραστηρότητας

Α.Ε., ΕΠΕ, %

Ο καλός πελάτης

Σύμφωνα με ειδική μελέτη που έγινε από τον Σύνδεσμο Ανωτάτων Στελεχών Διαχείρισης Πιστωτικών Κινδύνων, καλός πελάτης θεωρείται αυτός που:

• Εχει υψηλό εισόδημα, δηλαδή άνω των 32.000 ευρώ τον χρόνο και δεν είναι ελεύθερος επαγγελματίας.
• Εχει σπίτι ή έδρα επιχείρησης σε «καλή» περιοχή (δεν έχει, δηλαδή, κίνδυνο υποβάθμισης).
• Εχει ιδιόκτητη κατοικία ή έδρα.
• Είναι έγγαμος.
• Είναι άνω των 62 ετών.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις στελεχών της αγοράς, η επιλεκτικότητα είναι ιδιαίτερα εμφανής όταν ο πελάτης είναι φυσικό πρόσωπο ή ελεύθερος επαγγελματίας. Το παράδοξο; Ενώ οι επιχειρήσεις διψούν για τζίρο, φοβούνται και το κόστος από το «φέσι». Και αυτό γιατί:

Πρώτον, η επιχείρηση πρέπει να αυξήσει τις προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις.

Δεύτερον, τα χρήματα που δεν πήρε από τον πελάτη θα πρέπει να τα αναπληρώσει είτε με ίδια κεφάλαια είτε με δανεισμό.

Επομένως, στη σημερινή συγκυρία, κατά την οποία η ρευστότητα είναι σπάνια και οι τράπεζες δεν δίνουν δάνεια, ο επισφαλής πελάτης προκαλεί μεγαλύτερη ζημία απ' ό,τι το προσδοκώμενο κέρδος.

Ο Σύνδεσμος συνέταξε μία πολυσέλιδη μελέτη για τη διαχείριση της ρευστότητας σε περίοδο κρίσης, σημειώνοντας ότι μέσα σε συνθήκες οικονομικής ασφυξίας, οι καθυστερήσεις στις πληρωμές μεταξύ των συναλλασσομένων επιχειρήσεων έχουν ουσιαστικά λάβει τη μορφή παύσης πληρωμών.

Δυσοίωνες εκτιμήσεις για 70.000 λουκέτα

Τα στοιχεία από τους ισολογισμούς του 2011 είναι εφιαλτικά και οδηγούν στην εκτίμηση ότι περισσότερες από 70.000 εταιρείες το 2012 θα φανούν ασυνεπείς, δηλαδή δεν θα μπορέσουν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.

Την ίδια στιγμή, οι πτωχεύσεις στα πρωτοδικεία ξεπερνούν τις 1.200 (στοιχεία τελευταίας τριετίας), ενώ μόνο πέρσι εισήχθησαν στο άρθρο 99 περίπου 200 επιχειρήσεις.

Η είσπραξη των απαιτήσεων έχει φτάσει τις 150 ημέρες και οι πληρωμές των προμηθευτών έχουν περιοριστεί στις 129, γεγονός που δείχνει τη στενότητα στη ρευστότητα, με την οποία βρίσκονται αντιμέτωπες οι ελληνικές επιχειρήσεις.

Οι ασυνεπείς εταιρείες, με στοιχεία που έχουμε για ΕΠΕ και Α. Ε. στην Ελλάδα, που δεν μπορούν να ανταποκριθούν εγκαίρως στις υποχρεώσεις τους αγγίζουν το 15%, ποσοστό που αντιστοιχεί σε περισσότερες από 70.000 επιχειρήσεις.

Σύμφωνα με την Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ), μία στις πέντε ομόρρυθμες, ετερόρρυθμες και ατομικές επιχειρήσεις στο εμπόριο, αναλογία η οποία μεταφράζεται σε 60.000 επιχειρήσεις, αισθάνεται σοβαρό κίνδυνο αδυναμίας λειτουργίας εξαιτίας της βαθιάς κρίσης. Στις ανώνυμες εταιρείες και στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης το αντίστοιχο ποσοστό είναι 13,4%, το οποίο μεταφράζεται σε περίπου 1.000 «λουκέτα».

Οι πτωχεύσεις ξεπέρασαν τις 1.200 την τελευταία τριετία, ενώ πέρυσι 200 επιχειρήσεις εισήχθησαν στο άρθρο 99

Τα στοιχεία από τράπεζες, εισπρακτικές εταιρείες και εταιρείες συμβούλων είναι εξίσου απογοητευτικά και συνοψίζονται στα εξής:

Πρώτον, το 80% των προμηθευτών στο εξωτερικό δεν δέχονται εγγυητικές επιστολές ελληνικών τραπεζών, διότι φοβούνται μήπως κάποιες εγχώριες τράπεζες κρατικοποιηθούν ή κλείσουν, κάτι το οποίο επιβεβαιώνει και η Hellastat.

Δεύτερον, τα πιστωτικά όρια για το 90% των ελληνικών επιχειρήσεων έχουν μειωθεί κατά 40% και η πιστοληπτική τους ικανότητα έχει πέσει στην περιοχή του «υψηλού κινδύνου». Η εξέλιξη αυτή οδηγεί τους ξένους πελάτες - προμηθευτές σε συναλλαγές μόνο τοις μετρητοίς ή σε εξόφληση εντός ολίγων ημερών.

Τρίτον, ο τζίρος των επιχειρήσεων σε όλους τους κλάδους έχει υποχωρήσει κατά μέσο όρο 20% και οι προοπτικές διαγράφονται πιο αρνητικές για το 2012 εξαιτίας των επισφαλειών και της έλλειψης κεφαλαίου κίνησης.

Τέταρτον, οι καθυστερήσεις στις πληρωμές προμηθευτών-πελατών έχουν αυξηθεί κατά μέσο όρο κατά 45 ημέρες. Ετσι, οι εξάμηνες ή εννεάμηνες καθυστερήσεις - επιταγές έχουν γίνει πλέον οκτώ έως 12 μηνών.

Πέμπτον, το 80% των πολυεθνικών έχουν εντολή από το εξωτερικό να αυξήσουν κατά 60 ημέρες την περίοδο εξόφλησης, προκειμένου να καλύψουν τις απώλειες από τη μείωση του τζίρου και από την αύξηση των καθυστερήσεων. Ετσι, για παράδειγμα, θα δούμε πιο έντονα το φαινόμενο κάποιες μικρότερες επιχειρήσεις να εξοφλούνται από τις μεγαλύτερες ύστερα από 60 ή 90 ημέρες (στην καλύτερη περίπτωση), χρηματοδοτώντας με τον τρόπο αυτό τον ΦΠΑ των μεγαλύτερων τουλάχιστον κατά ένα μήνα, όπως προκύπτει από εταιρείες που προσφέρουν υπηρεσίες reverse factoring.

Εκτον, η μείωση του τζίρου και η καχυποψία στην αγορά έχουν μειώσει την κυκλοφορία επιταγών και, κατά συνέπεια, τα ποσά των ακάλυπτων. Ομως, τα τεμάχια των ακάλυπτων επιταγών και των απλήρωτων συναλλαγματικών εμφανίζουν μεγάλη άνοδο, αποτελώντας ένδειξη των «λουκέτων» και των επισφαλειών που θα ακολουθήσουν.

Εβδομον, ανοίγουν δύο νέα ενεχυροδανειστήρια τον μήνα και το 70% των ανθρώπων που καταφεύγουν σ' αυτά δηλώνουν ότι δεν θα μπορέσουν να πάρουν πίσω το ενέχυρό τους, σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποίησε μεγάλη εταιρεία factoring.

Στελέχη της αγοράς πιστεύουν ότι, εάν επιβεβαιωθεί η πρόβλεψη αυτή και μπουν 70.00-80.000 λουκέτα, τότε οι άνεργοι θα αυξηθούν τουλάχιστον κατά 150.000 με 200.000. Οι προβλέψεις αυτές κινούνται περίπου στα ίδια επίπεδα με εκείνα της ΕΣΕΕ.

Οι ξένοι αναζητούν νέους προμηθευτές

Ο φόβος μήπως ο Ελληνας προμηθευτής τους αθετήσει τις υποχρεώσεις του έχει ωθήσει πολλές ξένες εταιρείες να αναζητήσουν νέους προμηθευτές. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ο τουρισμός. Υπάρχουν μεγάλα πρακτορεία που αρνούνται να καταβάλουν προκαταβολές στους Ελληνες πελάτες τους σε ελληνικές τράπεζες, με συνέπεια να σημειώνεται αργός ρυθμός κρατήσεων.

Στην Ελλάδα, «η μείωση των ημερών πίστωσης που αποτυπώνεται στην έρευνα των οικονομικών διευθυντών είναι ένα ακόμα μεγάλο πλήγμα στην αγορά, η οποία ήδη αντιμετωπίζει τεράστια προβλήματα χρηματοδότησης από τις τράπεζες» δηλώνει ο Νικήτας Κωνσταντέλλος, διευθύνων σύμβουλος του ομίλου ICAP και εξηγεί ότι στόχος του προγράμματος ICAP Trade Exchange, μέσω του οποίου οι εταιρείες μοιράζονται δεδομένα πληρωμών για τους εταιρικούς τους πελάτες, είναι να τις βοηθήσει να μειώσουν τον πιστωτικό τους κίνδυνο, αλλά και να αναπτύξουν τις εργασίες τους προσαρμόζοντας την πιστωτική τους πολιτική.

ΑΝΑΛΥΣΗ *από τη* **ΖΕΖΑ ΖΗΚΟΥ**

Είναι το ευρωομόλογο η μαγική λύση;

Η ιδέα για ευρωπαϊκά ομόλογα είναι παλαιά. Είναι μία καλή ιδέα. Ερχεται και πάλι -επισήμως αυτήν τη φορά- στο τραπέζι. Πολύ περισσότεροι σήμερα πιστεύουν ότι είναι η μόνη ρεαλιστική λύση στη βαθύτατη κρίση εμπιστοσύνης, η οποία κινδυνεύει να διαλύσει το ευρωνόμισμα. Αν η Γερμανία αποφασίσει, οριστικά πλέον, ότι τη συμφέρει περισσότερο η διατήρηση μιας μεγάλης Ευρωζώνης, τότε το ευρωομόλογο μπορεί να κάνει την εμφάνισή του.

Η υπόθεση του ευρωομολόγου έχει γίνει πλέον το σημείο συνάντησης μικρών - μικρομεσαίων και πρώην μεγάλων κομμάτων που παραβιάζουν ανοιχτές θύρες. Αλλά εμείς έχουμε ήδη καταστραφεί...

Ολα παρακινούν παλαιότερους και νεότερους υποστηρικτές του ευρωομολόγου. Τις τελευταίες εβδομάδες, σε ανώτατους τραπεζικούς κύκλους, σε μεγάλους επενδυτικούς οίκους και σε κύκλους προβληματισμού (think tanks) η υπόθεση του ευρωομολόγου μοιάζει ρεαλιστική.

Στο αλαλούμ της ελληνικής διαχείρισης της κρίσης φαίνεται να προβάλλεται ως η μαγική λύση. Υπάρχει ένα πραγματικό πρόβλημα, που ακολουθεί το ευρώ από τη σύλληψή του: είναι ένα κουτσό νόμισμα που δεν στηρίζεται σε ενιαία δημοσιονομική πολιτική. Το ευρωομόλογο αναμφίβολα μπορεί να είναι σταθεροποιητικός παράγοντας. Οχι όμως από τη μια μέρα στην άλλη! Η έκκληση των πολιτικών με στόχο την προστασία του ευρώ από την κερδοσκοπία είναι φαιδρή. Αν η κρίση που ζούμε είναι μόνον (ή κυρίως) αποτέλεσμα της απληστίας των γερακιών της αγοράς, να το συζητήσουμε.

Το ενδιαφέρον είναι ότι οι φωνές υπέρ του ευρωομολόγου έρχονται από πρώην πολιτικούς, πρώην αρχηγούς κυβερνήσεων. Το επικοινωνιακό τέτοιων παρεμβάσεων έχει να κάνει με την «κατάθεση της σοφίας» που αποκτήθηκε από τις καίριες θέσεις που κατείχαν - εντυπωσιακή βέβαια η αποσιώπηση της δικής τους πολιτείας όταν ήταν «νυν». Η αδιαφορία των αγορών και των κυβερνήσεων πηγάζει από τα ουσιαστικά ζητήματα: ποιος θα αναλάβει το κόστος το οποίο οι πρώην αποκρύπτουν επιμελώς και ποιες θα είναι οι επιπτώσεις στην αγορά ομολόγων.

Η αδιαφορία των αγορών και των κυβερνήσεων πηγάζει από τα ουσιαστικά ζητήματα: ποιος θα αναλάβει το κόστος το οποίο οι πρώην αποκρύπτουν επιμελώς και ποιες θα είναι οι επιπτώσεις στην αγορά ομολόγων

Η θάλασσα ρευστού που κατευθύνεται σε χρέος δεν βγαίνει από σεντούκια. Είναι, σε σημαντικό βαθμό, προϊόν αλλεπάλληλων εφαρμογών χρηματοπιστωτικών εργαλείων: εγγυοδοσία και ανάκτηση κεφαλαίου προς χρήση, repos, παράγωγα, τιτλοποιήσεις και πάει λέγοντας. Καταλύτης σε αυτόν τον «πολλαπλασιασμό των διαθέσιμων πόρων» είναι οι διαφορές επιτοκίων, ακόμη και ελάχιστες, οι διαφορές φερεγγυότητας, οι μικρές «ανωμαλίες» της αγοράς. Φούσκα, θα πείτε, ή καπιταλισμός - καζίνο! Πιθανότατα, αλλά ακόμη και εάν υπήρχε η βούληση εκτόνωσης, η απομάκρυνση του «αέρα» πρέπει να γίνει με προσεκτικά και σχεδιασμένα βήματα. Διαφορετικά, η θεραπεία κινδυνεύει να είναι πιο καταστροφική από την ασθένεια.

Παραδείγματος χάριν, οι πολιτικοί βλέπουν ότι με την εξομοίωση του επιτοκίου του χρέους στην Ευρωζώνη, όλες οι χώρες έχουν ίδια επιτοκιακή επιβάρυνση εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους, άρα δυνατότητες σύγκλισης.

Πλην όμως, εάν τα διαθέσιμα κεφάλαια μειωθούν στο 50% με το «ξεφούσκωμα», τα επιτόκια θα πάνε στα ουράνια, για να μείνουν εκεί. Επίσης, θεωρούν δεδομένο ότι ένας οργανισμός (η ΕΚΤ ή ο EFSF), ο οποίος μπορεί επιτυχώς να δανείζεται από τις αγορές με χαμηλό επιτόκιο, θα μπορεί να κάνει το ίδιο εάν επιχειρήσει να δανειστεί 5 τρισ. ευρώ.

Οι νυν πολιτικοί ξέρουν ότι, ακόμη και εάν αποφασίσουν να προχωρήσουν σε κοινή διαχείριση του χρέους, αυτό μπορεί να γίνει μόνο μέσα από μια αργή και προσεκτικά σχεδιασμένη διαδικασία. Πόσο αργή; Πιθανότατα μία πενταετία, μάλλον περισσότερο, αφού πρώτα πεισθούν 17 ή 27 κοινοβούλια. Οι πρώην πολιτικοί δεν έχουν τέτοιο πρόβλημα όταν καταθέτουν τη δήθεν σοφία τους.

Μήπως, όμως, η Γερμανία αποτρέψει αυτές τις θετικές εξελίξεις; Δεν νομίζω. Η μέχρι σήμερα πρακτική της συνίσταται να κάνει σκληρές διαπραγματεύσεις και, τελικά, να συναινεί σε μια συμβιβαστική φόρμουλα – όπως με το ευρώ. Επί της ουσίας: η Γερμανία δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη ενός νέου (τρίτου...) μεγάλου ευρωπαϊκού διχασμού και, μάλιστα, σε μια εποχή που ο πλούτος και η ισχύς φεύγουν από τη Γηραιά Ηπειρο και μεταφέρονται προς Νότο και Ανατολή. Θα ζημιωθεί ανεπανόρθωτα η ίδια. Κάθε χρόνο, επί μία 10ετία σχεδόν, η Γερμανία έχει εμπορικό πλεόνασμα 7% του ΑΕΠ της (μέσος όρος). Το συμφέρον της είναι με μια ισχυρή Ευρωζώνη. Οι αλλαγές που ωριμάζουν στην Ευρώπη θα λειτουργήσουν θετικά στην προσπάθεια της χώρας μας. Σχεδόν όλοι συμφωνούν –παράδειγμα– για τη χρησιμότητα και τη σκοπιμότητα της έκδοσης του ευρωομολόγου. Οφείλω να παραδεχτώ ότι κάτι δεν «μου πάει καλά» σε αυτήν την ομοφωνία.

Οι επιπτώσεις της εξόδου από το ευρώ στο ελληνικό χρέος

	Πληθωρισμός %	Ρυθμός ανάπτυξης %	Ποσοστό υποτίμησης %	ΑΕΠ σε δισ. δραχμές	ΑΕΠ σε δισ. ευρώ	Χρέος σε δισ. ευρώ	Χρέος σε δισ. δραχμές
2011	-	-	100	204	204	332	332
2012	5	-15	50	184	92	119	237
2013	10	5	50	211	106	119	237
2014	10	5	50	243	121	119	237
2015	5	5	50	267	134	119	237
2016	5	3	50	288	144	119	237
2017	5	3	50	312	156	119	237
2018	5	3	50	336	168	119	237
2019	5	3	50	363	182	119	237
2020	5	3	50	392	196	119	237

Η έκθεση στην Ελλάδα και οι ζημίες

	Ονομαστική αξία	Αναμενόμενες απώλειες	
	Δισ. ευρώ	Κούρεμα (2)	Δισ. ευρώ
Επίσημος τομέας			
Δάνεια από χώρες της Ε.Ε.	166	70%	116
ΕΚΤ	151	70%	106
Υποσύνολο	**317**		**222**
Ευρωπαϊκός ιδιωτικός τομέας (πλην ελληνικών τραπεζών)			
Ομόλογα	51	87%	44
Δάνεια στον ελληνικό ιδιωτικό τομέα	54	80%	43
Υποσύνολο	**105**		**87**
Σύνολο	**421**		**309**

Σημειώσεις:
1. Γίνεται η υπόθεση ότι θα καταβληθούν όλες οι δόσεις από την τρόικα μέχρι τέλους του έτους.
2. Απαιτείται κούρεμα τουλάχιστον 70% ώστε να μειωθεί το χρέος ως προς το ΑΕΠ στο 60% μέχρι το 2020.

ΠΗΓΗ: Deutche Bank

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Πολιτική απόφαση η παραμονή στο ευρώ

Έκθεση της Deutsche Bank μελετά όλα τα πιθανά σενάρια εξόδου, καθώς και τις επιπτώσεις τους, δίνοντας έμφαση στην πολιτική

Καθαρά πολιτική απόφαση είναι πλέον το εάν θα παραμείνει η Ελλάδα στο ευρώ ή όχι, ενώ αν η χώρα βρεθεί εκτός του ενιαίου νομίσματος, είναι βέβαιο ότι θα υπάρξει μεγάλο κόστος τόσο για την ίδια όσο και για την Ευρωζώνη.

Στο συμπέρασμα αυτό καταλήγει ειδική έκθεση της γερμανικής τράπεζας Deutsche Bank (DB), που μελετά όλα τα πιθανά σενάρια εξόδου της Ελλάδας από το ευρώ, καθώς και τις επιπτώσεις τους. Σύμφωνα με την τράπεζα, μετά τις εκλογές της 6ης Μαΐου η έξοδος από το ευρώ είναι πλέον «ένα πιθανό ενδεχόμενο». Δεν βασίζεται σε οικονομικά δεδομένα, αλλά σε πολιτικές αποφάσεις που θα ληφθούν στην Ελλάδα και στην Ευρωζώνη. Μάλιστα, οι αναλυτές της DB εκτιμούν πως μια απόφαση αποχώρησης από την Ευρωζώνη μπορεί να ληφθεί και από κυβέρνηση που θα στηρίζει το Μνημόνιο. Απλώς σε αυτή την περίπτωση θα καθυστερήσει κάποιους μήνες.

Τουλάχιστον στα 222 δισ. ευρώ θα ανέλθουν οι άμεσες απώλειες για την Ευρωζώνη, ενώ θα υπάρξουν και έμμεσες

Ωστόσο, το κόστος εξόδου της Ελλάδας παραμένει υψηλό και ακόμα μεγαλύτερο για την Ελλάδα, τουλάχιστον σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα. Δραστική πτώση του ΑΕΠ (έως και 15% τον πρώτο χρόνο), υποτίμηση του νομίσματος κατά τουλάχιστον 50% και εκτόξευση πληθωρισμού που θα εξανεμίσει τις καταθέσεις των νοικοκυριών θα είναι οι πρώτες επιπτώσεις για την Ελλάδα. Τουλάχιστον στα 222 δισ. ευρώ θα ανέλθουν οι άμεσες απώλειες για την Ευρωζώνη, ενώ θα υπάρξουν και έμμεσες.

Οι αναλυτές της τράπεζας θεωρούν ότι ακόμα και σήμερα η αποχώρηση της Ελλάδας από την Ευρωζώνη μπορεί να αποφευχθεί, καθώς υπάρχουν πολλές διασταυρούμενες επιπτώσεις για να αποφασίσουν κάτι τέτοιο η ελληνική και οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις. Πάντως, το σενάριο με την «κατάλληλη δόση πόνου», όπως τιτλοφορείται από την DB, προβλέπει ότι η Ευρωζώνη θα διαχειριστεί σωστά την έξοδο της Ελλάδας και αυτό δεν θα συμβεί με άτακτο τρόπο.

Ρόλο «κλειδί» στην όλη υπόθεση θα έχει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), η οποία θα συνεχίσει να χρηματοδοτεί τις ελληνικές τράπεζες κατά τη μεταβατική περίοδο από το ευρώ στη «νέα δραχμή». Επίσης ο μόνιμος μηχανισμός στήριξης της Ευρώπης (ESM) και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) θα συνεχίσουν να δανείζουν την Ελλάδα.

Εαν η Ελλάδα βρεθεί εκτός του ενιαίου νομίσματος, είναι βέβαιο ότι θα υπάρξει μεγάλο κόστος τόσο για την ίδια όσο και για την Ευρωζώνη, τονίζει σε ειδική έκθεσή της η γερμανική τράπεζα Deutsche Bank.

Το ESM θα δανείζει την Ελλάδα για να ολοκληρωθεί η ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών με επιτυχία και θα αποφευχθεί η κατάρρευση των τραπεζών. Μάλιστα, η DB θεωρεί ότι η Ευρωζώνη έχει τη δυνατότητα να ασκήσει πίεση στην Ελλάδα μέσω της παροχής δεύτερης δόσης για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, για όσο καιρό η Ελλάδα «παίζει με την ιδέα της υπαναχώρησης στη δημοσιονομική προσαρμογή».

Από την πλευρά της, η Ελλάδα θα συνεχίσει να αποπληρώνει τα δάνεια του ΔΝΤ για να μπορέσει το τελευταίο να δημιουργήσει ένα νέο πρόγραμμα για τη χώρα, αφού το υφιστάμενο θα σταματήσει. Το Ταμείο θα συνεχίσει να χρηματοδοτεί την Ελλάδα, γιατί κατά την DB πλέον θα υπάρχουν περισσότερες πιθανότητες επιτυχίας του νέου προγράμματος.

Το νέο δανειακό πρόγραμμα του ΔΝΤ θα είναι μικρό (περίπου 15 δισ. ευρώ) για να χρηματοδοτηθεί ένα μικρό μέρος του πρωτογενούς ελλείμματος (1%-2% του ΑΕΠ). Ετσι, η Ελλάδα θα φύγει από τη Ζώνη του Ευρώ, αλλά θα συνεχίσει να είναι μέλος της Ε.Ε. και θα συνεχίσει να απολαμβάνει τα πλεονεκτήματα της χρηματοδότησης από τα διαρθρωτικά ταμεία της Ενωσης.

Επιπλέον, παρά το γεγονός ότι το χρέος θα είναι μεγαλύτερο, το υγιές τραπεζικό σύστημα και η μικρή υποτίμηση του νομίσματος (δεν θα χρειαστεί κάποια σημαντική παρέμβαση) θα βοηθήσουν στο να έρθει η ανάκαμψη της οικονομίας γρηγορότερα και να μειωθεί το χρέος.

Αυτές θα είναι οι επιπτώσεις στην Ελλάδα βάσει του καλού σεναρίου της γερμανικής τράπεζας για το πώς η χώρα μπορεί να βγει από το ευρώ. Στο σενάριο που η Ελλάδα απλώς γυρίσει σε δικό της νόμισμα, τότε το ΑΕΠ θα συρρικνωθεί κατά 15% τον πρώτο χρόνο, η υποτίμηση του νομίσματος θα είναι τουλάχιστον 50%, ο πληθωρισμός θα εκτοξευτεί και θα απαιτηθεί νέο «κούρεμα» του χρέους κατά 70%.

Το τελευταίο είναι και ο λόγος που η Ευρωζώνη θα υποστεί σημαντικό πλήγμα από την έξοδο της Ελλάδας από το ευρώ. Μέχρι τώρα η Ελλάδα έχει πάρει από το EFSF 142 δισ. ευρώ (περιλαμβανομένων και των 24 δισ. ευρώ που θα έρθουν για την ανακεφαλαιοποίηση). Ετσι, ένα «κούρεμα» κατά 70% θα δημιουργήσει απώλειες της τάξης των 116 δισ. ευρώ (εκ των οποίων τα 31 δισ. ευρώ προέρχονται μόνο από τη Γερμανία).

Παράλληλα, η ΕΚΤ θα χάσει περίπου 106 δισ. ευρώ, καθώς η συνολική της έκθεση ανέρχεται στα 151 δισ. ευρώ. Αρα, οι συνολικές άμεσες απώλειες θα φθάσουν στα 222 δισ. ευρώ. Κατ' επέκταση θα χρειασθεί να αυξηθεί το «τείχος» προστασίας της Ευρωζώνης με την προσθήκη περισσότερων κεφαλαίων από τις χώρες.

Οι έμμεσες επιπτώσεις έχουν να κάνουν με τη φυγή κεφαλαίων από τις άλλες περιφερειακές χώρες της Ευρωζώνης. Αυτό, γιατί πολίτες θα πιστέψουν ότι θα είναι οι επόμενοι που θα φύγουν από το ευρώ και θα τρέξουν να «σηκώσουν» τις καταθέσεις τους θέτοντας σε σοβαρό κίνδυνο τα τραπεζικά συστήματα των χωρών τους.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΝΙΚΑΣ

Νέο «κούρεμα»

Στο σενάριο βάσει του οποίου προβλέπεται η άμεση έξοδος της Ελλάδας από το ευρώ, η ελληνική οικονομία δεν θα εξυγιανθεί από τη μία μέρα στην άλλη. Το συμπέρασμα αυτό προκύπτει με σαφήνεια στην έκθεση της Deutsche Bank (DB), η οποία θεωρεί ότι σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο θα χρειαστεί άμεσα να γίνει νέο «κούρεμα» στο ελληνικό χρέος της τάξης του 70%, ώστε αυτό να μειωθεί στο 60% του ΑΕΠ το 2020.

«Η ελληνική οικονομία είναι τόσο λάθος δομημένη, που ακόμα και τώρα οι εξαγωγές είναι κατά 16% μειωμένες σε σχέση με την προ ύφεσης εποχή», αναφέρει η DB. Οι αναλυτές της γερμανικής τράπεζας εκτιμούν ότι μόλις εγκαταλείψει η Ελλάδα το ευρώ, θα χρειαστεί μια υποτίμηση-σοκ για να ξαναπάρουν μπροστά οι εξαγωγές και θεωρούν ότι το ελάχιστο ποσοστό της υποτίμησης θα πρέπει να είναι το 50%.

Οι ίδιοι αναμένουν ότι το χρηματοπιστωτικό σύστημα θα «λιώσει» και κατ' επέκταση θα πληγεί σημαντικά και το εμπόριο, οδηγώντας σε κάθετη πτώση του ΑΕΠ. Η συρρίκνωση αυτή μπορεί να διαμορφωθεί μεταξύ του 12% και 15% στον πρώτο χρόνο, βάσει και της εμπειρίας που υπάρχει από τις αντίστοιχες καταστάσεις σε Αργεντινή και Ρωσία.

Επίσης, η Ελλάδα θα πρέπει να επανεκκινήσει τον μηχανισμό νομισματικής πολιτικής, ενώ η DB θεωρεί ότι η θετική επίπτωση της υποτίμησης του νομίσματος θα φανεί στις εξαγωγές αργότερα από ό,τι προβλέπει η θεωρία. Μάλιστα, εκτιμά πως η ελληνική οικονομία θα ξεκινήσει να ανακάμπτει τρία χρόνια μετά την υποτίμηση. Κι αν το ΑΕΠ της Ελλάδας χρειαστεί κάποια χρόνια για να επανέλθει στα αρχικά επίπεδα, τα νοικοκυριά θα υποφέρουν για πολύ περισσότερο αφού ο πληθωρισμός θα εκτιναχθεί εξανεμίζοντας τις αποταμιεύσεις. Επίσης, η έξοδος από το ευρώ θα αυξήσει τις ανάγκες εξυπηρέτησης του χρέους, καθώς το μεγαλύτερο μέρος του θα παρέμενε σε άλλο νόμισμα (και όχι στις «νέες δραχμές»). Ετσι, η επιστροφή στις αγορές θα είναι απίθανη, ενώ θα απαιτηθεί νέο «κούρεμα» 70% στα δάνεια που είναι σε ευρώ (και της Ευρωζώνης), για να καταστεί διαχειρίσιμο το ελληνικό χρέος.

Οι εκτιμήσεις των ξένων οίκων για την επόμενη μέρα

Συνεχίζεται το μπαράζ εκθέσεων και προβλέψεων διεθνών οίκων αναφορικά με τις καταστροφικές συνέπειες μιας πιθανής εξόδου της Ελλάδας από την Ευρωζώνη, κυρίως για την ίδια τη χώρα και δευτερευόντως για την ευρωπαϊκή και παγκόσμια οικονομία. Οπως προέκυψε χθες, η Goldman Sachs θεωρεί ότι η έξοδος από την Ευρωζώνη δεν θα είναι η καλύτερη λύση για την Ελλάδα και η εισαγωγή ενός νέου νομίσματος θα αποδεικνυόταν ότι έχει περισσότερο κόστος για τη χώρα.

Σε έκθεση με τίτλο «Απάτες με την ελληνική έξοδο: Η εισαγωγή του νέου νομίσματος δεν θα είναι εύκολη υπόθεση για την Ελλάδα», οι αναλυτές της Goldman Sachs, Θεμιστοκλής Φιωτάκης και Χόου Πιλ, αναφέρουν πως πρόκειται για ένα θέμα με ορίζοντα «μηνών και όχι εβδομάδων» και τονίζουν ότι παραγνωρίζονται ορισμένες σημαντικές πραγματικότητες ως προς τις κακουχίες που συνεπάγεται η Grexit (ελληνική έξοδος από την Ευρωζώνη), όχι μόνο για την Ευρώπη, αλλά και για την ίδια την Ελλάδα. Υποστηρίζουν ότι η επιστροφή στο εθνικό νόμισμα είναι πιο δυσβάστακτη για τη χώρα από ό,τι η παραμονή της στην Ευρωζώνη.

Η Goldman Sachs προειδοποιεί επίσης ότι ένα νέο ελληνικό νόμισμα δεν θα ήταν αξιόπιστο μέσο συναλλαγής. Εάν η ελληνική κυβέρνηση προχωρούσε σε μια κίνηση που υποχρέωνε την ΕΚΤ να σταματήσει την παροχή ρευστότητας στις ελληνικές τράπεζες, θα ήταν ιδιαίτερα δύσκολο για την κυβέρνηση να δημιουργήσει μια αξιόπιστη νέα μέθοδο πληρωμών.

Προβλέπουν ότι η νέα δραχμή θα στερείται αξιοπιστίας ακόμη και για τους ίδιους τους Ελληνες και πως θα είναι πολύ δύσκολο για τη χώρα να εγγυηθεί την αξιοπιστία του νέου νομίσματος.

Επίσης, η Goldman Sachs τονίζει ότι και οι ξένοι εμπορικοί εταίροι πιθανότατα δεν θα εμπιστευθούν ένα μέσο συναλλαγών που εκδίδεται από μια κυβέρνηση η οποία στο παρελθόν δεν έχει δείξει προθυμία να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της. Για να αποκτήσει αξιοπιστία το νέο εθνικό νόμισμα της Ελλάδας, θα πρέπει η ελληνική κυβέρνηση να εφαρμόσει αυστηρά μέτρα λιτότητας και σφιχτή νομισματική πολιτική. Ως εκ τούτου, η Goldman Sachs θεωρεί ότι οι αρμόδιοι άσκησης πολιτικής στην Ελλάδα, όταν αξιολογήσουν τους κινδύνους και τα οφέλη, δεν πρόκειται να διαλέξουν τον δρόμο της αποχώρησης από το ευρώ.

Την ίδια στιγμή, η Credit Suisse επισημαίνει ότι η πιθανότητα η Ελλάδα να εγκαταλείψει το ευρώ στους επόμενους 12 μήνες είναι πολύ χαμηλότερη από ό,τι αναμένουν οι συγκλίνουσες εκτιμήσεις της αγοράς. Επισημαίνει ακόμη πως οι πιθανότητες για την Ελλάδα να παραμείνει στην Ευρωζώνη είναι σημαντικά υψηλότερες από ό,τι να βγει από το ευρώ το επόμενο έτος, σε αντίθεση με την ευρύτερη κοινή συνισταμένη της αγοράς που τοποθετεί τις πιθανότητες στο 50-50. Αιτιολογώντας τη διαφοροποίησή της έναντι των υπόλοιπων αναλυτών, η Credit Suisse αναφέρει ότι «θεωρούμε πως είναι προς το συμφέρον τόσο της Ελλάδας όσο και της Ευρώπης να παραμείνει η Ελλάδα στην Ευρωζώνη για τώρα».

Προσθέτει ακόμη ότι η έκβαση των εκλογών στις 17 Ιουνίου παραμένει εξαιρετικά αβέβαιη, με την πολιτική κατάσταση να είναι ρευστή. Επίσης, με το ευρώ να παραμένει το μοναδικό αξιόπιστο μέσο συναλλαγών, η ουσιαστική αξία του νέου νομίσματος θα μπορούσε να υποχωρήσει κάθετα, καθώς η ζήτηση για ευρώ και η προσφορά νέου νομίσματος θα αυξάνονταν.

Οι επιπτώσεις μιας εξόδου της Ελλάδας από την Ευρωζώνη θα είναι πιθανώς δραματικές και για μια σειρά άλλων οικονομιών, πέραν των ευρωπαϊκών, όπως για παράδειγμα της ρωσικής. Οπως δήλωσε η Ξένια Γιουντάεβα, επικεφαλής οικονομολόγος της OAO Sberbank, της μεγαλύτερης τράπεζας της Ρωσίας, στο χειρότερο σενάριο, μετά την έξοδο της Ελλάδας από το ευρώ, η οικονομία της Ρωσίας θα συρρικνωθεί κατά 2,1% και είναι πιθανό κεφάλαια ύψους 95 δισ. δολαρίων να φύγουν από τη χώρα μέσα σε έναν χρόνο.

Η έξοδος της Ελλάδας θα γίνει την 1η Ιανουαρίου του 2013, όπως προβλέπει ο επικεφαλής ανάλυσης της Citigroup, Willem Buiter, στην τελευταία του έκθεση. Τονίζει ότι, αν και δεν είναι 100% σίγουρος γι' αυτήν του την πρόβλεψη, αυτή είναι η βασική του εκτίμηση.

ΤΖΕΪΜΙ ΝΤΑΪΜΟΝ

«Πονοκέφαλος» 2 δισ. δολ. για τον CEO της JP Morgan

Οι επισφαλείς τοποθετήσεις εκ μέρους του γραφείου στο Λονδίνο έφεραν τεράστιες ζημίες, απολύσεις και αγωγές στον αμερικανικό χρηματοπιστωτικό κολοσσό

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΚΑΠΕΡΝΑΡΑΚΟΥ**

«Ντόμινο» με πολλά θύματα αποδείχθηκαν οι υπέρογκες ζημίες των 2 δισ. δολαρίων του χρηματοπιστωτικού κολοσσού της JP Morgan εξαιτίας επισφαλών τοποθετήσεων άνω των 100 δισ. δολαρίων σε ενυπόθηκα ομόλογα και δομημένα προϊόντα – την «πηγή του κακού» της κρίσης του 2008. Οι ζημίες ισοδυναμούν σχεδόν με τα κέρδη ενός μηνός. Ο Ελληνοαμερικανός επικεφαλής της, Τζέιμι Ντάιμον, προέβη σε «κατρακυλίσεις» τριών υψηλόβαθμων συνεργατών του. Ακόμα, πάντως, η JP Morgan δεν έχει καταφέρει να αντιληφθεί πλήρως με ποιον ακριβώς τρόπο διεκπεραιώθηκαν αυτές οι τοποθετήσεις εκ μέρους του γραφείου του Λονδίνου. Οι ζημίες μπορεί να είναι και μεγαλύτερες, απορρέουν από την κακοδιαχείριση χαρτοφυλακίου με ριψοκίνδυνους τίτλους και καταδεικνύουν κενά στους ρυθμιστικούς και ελεγκτικούς μηχανισμούς. Τουλάχιστον τρεις αγωγές έχουν κατατεθεί εναντίον των στελεχών της JP Morgan, γιατί δεν ενημέρωσαν τους επενδυτές για τις παρακινδυνευμένες συναλλαγές και πιθανώς τους παραπλάνησαν.

Ευθύνες βαρύνουν τις αρμόδιες αρχές στις ΗΠΑ και στη Βρετανία. Από τον Απρίλιο προβληματίζονταν με τις προαναφερθείσες συναλλαγές, αν και δεν είναι βέβαιον ότι αντιλαμβάνονταν πλήρως σε τι ακριβώς αφορούσαν. Ευθύνες βαρύνουν και τον ίδιο τον κ. Ντάιμον, ο οποίος έχει και θεσμικό ρόλο ως μέλος του Δ.Σ. της Fed Νέας Υόρκης. Ο Αμερικανός πρόεδρος Μπαράκ Ομπάμα διευκρίνισε πως, εάν οι ζημίες των 2 δισ. δολαρίων αφορούσαν μικρότερη τράπεζα, θα έπρεπε ίσως να παρέμβει η ομοσπονδιακή κυβέρνηση. «Η JP Morgan είναι μία από τις καλύτερα διοικούμενες τράπεζές μας και ο Τζέιμι Ντάιμον ένας από τους εξυπνότερους τραπεζίτες», δήλωσε ο κ. Ομπάμα. «Εντούτοις, η τράπεζα υπέστη σοβαρές ζημίες 2 δισ. δολαρίων το δεύτερο τρίμηνο και ακόμα μετρά».

Εκτός JP Morgan βρέθηκαν, είτε παραιτούμενοι είτε απολυόμενοι, η γενική διευθύντρια Επενδύσεων Ιβα Ντριου, μία από τις πιο έμπιστες και διακεκριμένες συνεργάτιδες του Τζέιμι Ντάιμον με πολυετή εμπειρία στην τράπεζα, ο ελληνικής καταγωγής Αχιλλέας Μακρής και ο Ισπανός Χαβιέ Μαρτίν Αρτάχο, από το τμήμα επενδύσεων σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά προϊόντα στο γραφείο της JP Morgan στο Λονδίνο. «Κάναμε ένα φρικτό, τρομερό λάθος», είπε ο κ. Ντάιμον, μιλώντας στο αμερικανικό τηλεοπτικό δίκτυο NBC. «Στην πραγματικότητα πρόκειται για κάτι ασυγχώρητο».

Αυτό το «ασυγχώρητο λάθος» αμαυρώνει την εικόνα του τραπεζίτη με τις στενές διασυνδέσεις στον Λευκό Οίκο, στο πλαίσιο των οποίων φερόταν στο παρελθόν είτε ως υποψήφιος για το υπουργείο Οικονομικών είτε ως στενός συνεργάτης του Αμερικανού προέδρου. Στη διάρκεια της γενικής συνέλευσης στις αρχές της εβδομάδας, ζήτησε συγγνώμη από τους μετόχους για τις ζημίες. Υπό αμφισβήτηση τέθηκε μάλιστα το πακέτο αποδοχών του Τζέιμι Ντάιμον των 23 εκατ. δολ., που έλαβε πέρυσι, αλλά τελικώς υπερψηφίστηκε.

Ο Ελληνοαμερικανός επικεφαλής της JP Morgan, Τζέιμι Ντάιμον, προέβη σε «καρατομήσεις» τριών υψηλόβαθμων συνεργατών του. Πάντως, ευθύνες βαρύνουν και τον ίδιο τον κ. Ντάιμον, ο οποίος έχει και θεσμικό ρόλο ως μέλος του Δ.Σ. της Fed Νέας Υόρκης. Ο Αμερικανός πρόεδρος Μπαράκ Ομπάμα διευκρίνισε πως, εάν οι ζημίες των 2 δισ. δολαρίων αφορούσαν μικρότερη τράπεζα, θα έπρεπε ίσως να παρέμβει η ομοσπονδιακή κυβέρνηση. «Η JP Morgan είναι μία από τις καλύτερα διοικούμενες τράπεζές μας και ο Τζέιμι Ντάιμον ένας από τους εξυπνότερους τραπεζίτες», δήλωσε ο κ. Ομπάμα.

Πάντως, οι μέτοχοι τάχθηκαν υπέρ της διάκρισης των ρόλων του διευθύνοντος συμβούλου και του προέδρου του Δ.Σ. της JP Morgan, που κατέχει ο κ. Ντάιμον. Συν τοις άλλοις, ο τελευταίος, ο οποίος ήταν ανέκαθεν πολέμιος της επιβολής αυστηρότερων ελέγχων στις τράπεζες και του περιορισμού των τοποθετήσεων σε περίπλοκα επενδυτικά προϊόντα, δήλωσε στη γενική συνέλευση ότι υπαναχωρεί.

Αυτονόμηση

Η ιστορία των ζημιογόνων συναλλαγών έχει να κάνει με τη δραστηριότητα του Chief Investment Office (CIO), του γραφείου της JP Morgan στο Λονδίνο. Οπως αποκαλύπτει ανωνύμως στέλεχος της JP Morgan, το γραφείο λειτουργούσε ανεξάρτητα ως προς τα υπόλοιπα τμήματα διαπραγμάτευσης επενδυτικών προϊόντων της τράπεζας. «Δεν γνωρίζαμε το χαρτοφυλάκιό τους ούτε εκείνοι το δικό μας», είπε. «Μόνο λίγα υψηλόβαθμα στελέχη ήταν ενήμερα για το τεράστιο και περίπλοκο δίκτυο των επενδύσεων/στοιχημάτων του λονδρέζικου γραφείου».

Πάντως, η γενική διευθύντριά του, Ιβα Ντριου, η οποία παραιτήθηκε μετά 30 χρόνια στην JP Morgan και εθεωρείτο κορυφή στη διαχείριση ρίσκου, αναφερόταν απευθείας στον Τζέιμι Ντάιμον. Ο τελευταίος επισκεπτόταν το γραφείο στο Λονδίνο για να συναντηθεί κατ' ιδίαν με χρηματιστές, μεταξύ των οποίων και με τον Αχιλλέα Μακρή, οπότε είναι ασαφές μέχρι ποίου σημείου γνώριζε για τις τοποθετήσεις του CIO. Ο κ. Ντάιμον ανέθεσε σε άνθρωπο εκτός JP Morgan, στον Μάικ Κάβαναφ, τον επικεφαλής της εταιρείας Treasury & Securities Services, να εποπτεύει την ομάδα των στελεχών, η οποία θα ασχοληθεί με την αντιμετώπιση των ζημιών του Λονδίνου.

Επίσης, ο Τζέιμι Ντάιμον δηλώνει πρόθυμος να συνεργαστεί με τις Αρχές για να διαλευκανθεί η υπόθεση. Προς το παρόν, έρευνες διεξάγει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των ΗΠΑ, αλλά και το FBI για τυχόν ποινικές ευθύνες του. Η αρμόδια Επιτροπή Χρηματοπιστωτικού Κλάδου της Γερουσίας θα ζητήσει στοιχεία για την JP Morgan τις προσεχείς εβδομάδες. Τέλος, η Fed θα εξετάσει συγκεκριμένα τις πρακτικές της JP Morgan σχετικά με τη διαχείριση επενδυτικού κινδύνου.

Τουλάχιστον τρεις αγωγές έχουν κατατεθεί εναντίον των στελεχών της JP Morgan, τα οποία δεν ενημέρωσαν τους επενδυτές για τις αμφιλεγόμενες συναλλαγές και πιθανώς τους παραπλάνησαν.

Επιζήσας της κρίσης

Ο 56χρονος Τζέιμι Ντάιμον, ένας από τους πιο επιτυχημένους τραπεζίτες σε διεθνή κατάταξη, έχει τη φήμη του «επιζήσαντα». Παρέμεινε στη θέση του, όταν κλονιζόταν το τραπεζικό σύστημα στις ΗΠΑ αλλά και τώρα με τις υπέρογκες ζημίες που εμφάνισε η τράπεζά του. Οι γονείς του, Θεόδωρος και Θέμις Ντάιμον (και επί το ελληνικότερον, Παπαδημητρίου), ήταν δεύτερης γενιάς μετανάστες. Το «χρηματιστηριακό μικρόβιο» κληροδότησε στον Τζέιμι ο Μικρασιάτης παππούς του, ο οποίος είχε φθάσει πρόσφυγας στην Αμερική. Ο πατέρας του, ο οποίος είχε θέση εκτελεστικού αντιπροέδρου στην American Express, έφερε και τον γιο του σε αυτήν. Ο τότε επικεφαλής της, Σάιμον Γουέιλ, είχε εντυπωσιαστεί από ένα κείμενο του Τζέιμι, το οποίο του έδωσε ο Θεόδωρος Ντάιμον. Μετά την ολοκλήρωση των σπουδών του στα οικονομικά, την ψυχολογία και τη διοίκηση επιχειρήσεων το 1982, ο κ. Γουέιλ τον έπεισε να απορρίψει επαγγελματικές προσφορές στη Lehman Brothers και την Goldman Sachs και να προτιμήσει την American Express «με λιγότερα χρήματα και πιο πολύ πλάκα», όπως είχε πει. Τρία χρόνια μετά οι δυο άνδρες την εγκατέλειψαν, απέκτησαν την τράπεζα καταναλωτικών δανείων Commercial Credit και με συγχωνεύσεις και εξαγορές την μεταμόρφωσαν στην Citigroup. Το 1998 ο Τζέιμι Ντάιμον απολύθηκε από τον μέντορά του, μετάπήδησε στην Bank One και όταν αυτή το 2004 εξαγοράστηκε από την JP Morgan τοποθετήθηκε στη θέση του γενικού διευθυντή. Τον επόμενο χρόνο ανέλαβε τα ηνία της. Οταν ξέσπασε η χρηματοπιστωτική κρίση, η JP Morgan ήταν μία από τις υγιέστερες αμερικανικές τράπεζες. Ωστόσο, αναγκάστηκε να λάβει ομοσπονδιακή χρηματοδότηση, την οποία επέστρεψε γρήγορα. Πληροφορίες θέλουν τον τότε υπουργό Οικονομικών να πιέζει τον κ. Ντάιμον και άλλους «ομολόγους» του να δεχθούν τα κονδύλια, γιατί οι αρχές δεν ήθελαν να «στιγματίσουν» όσες τράπεζες είχαν όντως προβλήματα επιβίωσης.

ΟΙ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ

ΤΖΕΡΙ ΜΠΡΑΟΥΝ

Βάρη 15,7 δισ. δολ. για την Καλιφόρνια

Προβλήματα με το υπέρογκο έλλειμμά τους δεν έχουν μόνον οι περιφερειακές χώρες της Ευρωζώνης, αλλά και οι αμερικανικές πολιτείες. Η Καλιφόρνια, σύμφωνα με τις τελευταίες προβλέψεις, αντιμετωπίζει έλλειμμα 15,7 δισ. δολ. το οικονομικό έτος 2012-2013, που αρχίζει την 1η Ιουλίου. Τον Ιανουάριο το τοποθετούσαν σχεδόν στο ήμισυ, δηλαδή στα 9,2 δισ. δολ. λόγω της πιο αδύναμης -από την προβλεπόμενη- ανάκαμψης.

Ο κυβερνήτης της Τζέρι Μπράουν στον αναθεωρημένο προϋπολογισμό της πολιτείας προβλέπει υψηλότερες περικοπές στην περίθαλψη, την εκπαίδευση και στο σύστημα απονομής δικαιοσύνης, καθώς και λιγότερες ώρες εργασίας για τους πολιτειακούς υπαλλήλους σε συνδυασμό με 5% μείωση μισθού. Επιπλέον, θα υπάρξει αύξηση στον φόρο κατανάλωσης αλλά και στον φόρο επί των εισοδημάτων των πλουσιότερων κατοίκων της Καλιφόρνιας - κατά τον Τζέρι Μπράουν, οι αυξημένοι φόροι θα έχουν προσωρινό χαρακτήρα. Ο προϋπολογισμός προβλέπει 8,5 δισ. δολ. σε νέα έσοδα από τη φορολογία και 8,3 δισ. δολ. σε περικοπές. Ο κυβερνήτης αναγνώρισε πως πρόκειται για επώδυνες περικοπές, προσθέτοντας πως είναι αναγκαίες έως ότου ανακάμψει πλήρως η οικονομία.

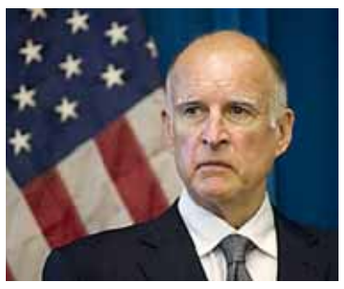

Ο κυβερνήτης της πολιτείας προχωρεί σε γενναίες περικοπές.

REUTERS, BLOOMBERG

ΣΕΡΛΙΝ ΜΑΚΟΪ

Σε δύσκολο σταυροδρόμι η Avon

Η Avon αντιμετωπίζει ένα δύσκολο μέλλον που δυσχεραίνεται μετά την αναδίπλωση της προσφοράς εξαγοράς εκ μέρους της γαλλικής Coty. Η νέα διευθύνουσα σύμβουλος της αμερικανικής Avon, Σερλίν Μακόι, θα πρέπει να πείσει μετόχους, αναλυτές και επενδυτές ότι μπορεί, χωρίς την Coty, να καταρτίσει και να υλοποιήσει συγκροτημένο σχέδιο εξόδου από την οικονομική δυσπραγία, τη μειωμένη ελκυστικότητα των καλλυντικών της και τις χαμηλές πωλήσεις. Μετά τις τελευταίες εξελίξεις, η τιμή της μετοχής της Avon υποχώρησε 10%, λόγω αμφιβολιών για τις προοπτικές της, στα 18,60 δολάρια. Είναι αλήθεια, πάντως, πως η πρόταση του γαλλικού ομίλου αρωματοποιίας είχε υποβληθεί προ διμήνου, όπως υπογράμμισε ο επικεφαλής του Μπαρτ Μπεχτ. Συν τοις άλλοις, υπήρξε και βελτίωση της αρχικής προσφοράς, καθώς αυξήθηκε κατά 6,5% περίπου στα 24,75 δολ. ανά μετοχή και στα 10,7 δισ. δολ. συνολικά. «Δύο μήνες πέρασαν κι αυτό είναι αρκετά μεγάλο διάστημα χωρίς απάντηση», δήλωσε. Η Coty είναι γνωστή για την καινοτομία και τα αρώματά της με τις υπογραφές διασημοτήτων, ενώ η Avon έχει μακρά ιστορία στην απευθείας πώληση των προϊόντων της με μεγάλη διείσδυση στις ώριμες αλλά και τις αναδυόμενες αγορές.

Η νέα επικεφαλής της εταιρείας πρέπει να ετοιμάσει άμεσα σχέδιο εξόδου από τα προβλήματα.

REUTERS

ΝΤΑΝ ΑΚΕΡΣΟΝ

Διαφημιστικό πλήγμα της GM στο Facebook

Η General Motors δεν... έδωσε ψήφο εμπιστοσύνης στο Facebook. Στις αρχές της εβδομάδας απέσυρε τις διαδικτυακές της διαφημίσεις από τις σελίδες του λίγες ημέρες προ της πρώτης δημόσιας εγγραφής για τη δημόσια διάθεση των μετοχών του, που ξεκίνησε χθες. Κατά τον διευθύνοντα σύμβουλο της αυτοκινητοβιομηχανίας Νταν Ακερσον, οι επί πληρωμή διαφημιστικές καταχωρίσεις στο Facebook δεν επηρεάζουν τις επιλογές των καταναλωτών. Αναλυτές διερωτώνται, εάν με τέτοιες αντιδράσεις πελατών η εταιρεία Facebook μπορεί να έχει κέρδη. Πάντως, ο κ. Ακερσον δεν απομακρύνεται από το συγκεκριμένο πεδίο, ενώ η εταιρεία του είναι η τρίτη μεγαλύτερη σε διαφημιστικές δαπάνες στις ΗΠΑ. Διατηρεί την εταιρική του ιστοσελίδα στο Facebook, καθώς είναι πεπεισμένος ότι πρέπει να συνεχίσει την επιθετική στρατηγική περιεχομένου, προωθώντας όλα τα προϊόντα και τα εμπορικά σήματα της GM. «Το Facebook παραμένει ένα πολύ αποτελεσματικό εργαλείο για να δημιουργήσουμε σχέσεις δέσμευσης και αφοσίωσης με τους πελάτες μας», υπογράμμισε ο Νταν Ακερσον. Η ανταγωνίστρια Ford, πάντως, διαφωνεί, επισημαίνοντας πως δεν αρκεί η απλή παρουσία στο συγκεκριμένο κοινωνικό δίκτυο, αλλά «απαιτούνται καινοτόμα πράγματα».

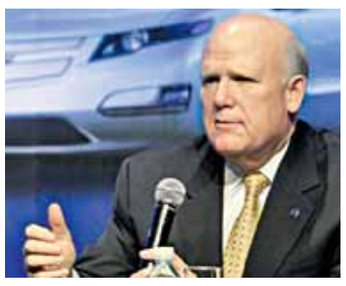

Ο CEO της General Motors διακήρυξε ότι οι καταχωρίσεις στο Facebook δεν επηρεάζουν τους καταναλωτές.

REUTERS , AP

ΑΡΘΡΟ / *Του* **PAUL KRUGMAN**

Η ώρα της αλήθειας για τις κυβερνήσεις της Ευρώπης

Αίφνης, έγινε εύκολο να δούμε πώς το ευρώ -αυτό το μεγαλεπήβολο, ελαττωματικό πείραμα νομισματικής ένωσης χωρίς πολιτική ένωση- μπορεί να διαλυθεί εις τα εξ ων συνετέθη. Δεν μιλάμε για μακρινή προοπτική. Η κατάρρευση μπορεί να επέλθει με ιλιγγιώδη ταχύτητα, μέσα σε μήνες και όχι έτη. Και το κόστος -οικονομικό, αλλά και πολιτικό- μπορεί να είναι τεράστιο.

Αυτό δεν χρειάζεται να συμβεί: το ευρώ -ή τουλάχιστον το μεγαλύτερο μέρος του- μπορεί ακόμα να σωθεί. Ομως γι' αυτό οι Ευρωπαίοι ηγέτες, ιδίως η Γερμανία και η ΕΚΤ, θα πρέπει να δράσουν πολύ διαφορετικά απ' ό,τι τα τελευταία χρόνια. Πρέπει να σταματήσουν τις ηθικολογίες και να αντιμετωπίσουν την πραγματικότητα. Να πάψουν να κερδίζουν χρόνο και, για πρώτη φορά, να προηγηθούν των εξελίξεων. Μακάρι να μπορούσα να δηλώσω αισιόδοξος.

Προς το παρόν, τα πράγματα έχουν ως εξής: Οταν γεννήθηκε το ευρώ, υπήρξε μεγάλο κύμα αισιοδοξίας στην Ευρώπη - κι αυτό ήταν το χειρότερο που μπορούσε να συμβεί. Κεφάλαια διοχετεύθηκαν στην Ισπανία και άλλες χώρες, που θεωρήθηκαν ασφαλείς. Πυροδοτήθηκαν τεράστιες φούσκες ακινήτων και τεράστια εμπορικά ελλείμματα. Επειτα, με την κρίση του 2008, το κύμα «στέγνωσε», προκαλώντας τεράστιες κάμψεις στις ίδιες τις χώρες που πλημμύριζε πριν.

Στο σημείο αυτό, η έλλειψη πολιτικής ένωσης της Ευρώπης έγινε σοβαρό μειονέκτημα. Φλόριντα και Ισπανία είχαν αμφότερες φούσκες ακινήτων, όμως όταν εκείνη της Φλόριντα έσκασε, οι συνταξιούχοι μπορούσαν ακόμα να περιμένουν τις επιταγές τους από την Ουάσιγκτον. Η Ισπανία δεν έχει τέτοια στήριξη. Και το σκάσιμο της φούσκας έγινε δημοσιονομική κρίση.

Η απάντηση της Ευρώπης ήταν λιτότητα: «τσεκούρι» στις δαπάνες, σε μια προσπάθεια να καθησυχάσουν τις αγορές ομολόγων. Ωστόσο, οι περικοπές επιδείνωσαν την ύφεση στις προβληματικές οικονομίες, υπονομεύοντας περισσότερο την επενδυτική εμπιστοσύνη και οδηγώντας σε αυξανόμενη πολιτική αστάθεια.

Και τώρα, η ώρα της αλήθειας. Η Ελλάδα είναι προς το παρόν στο επίκεντρο. Σήμερα βιώνει μια κάπως βραδείας μορφής φυγή κεφαλαίων, καθώς όλο και περισσότεροι καταθέτες αποσύρουν τα χρήματά τους προεξοφλώντας έξοδο από το ευρώ. Η ΕΚΤ χρηματοδοτεί αυτή τη φυγή δανείζοντας στην Ελλάδα ευρώ. Αν αποφασίσει ότι δεν μπορεί να δανείσει άλλο, η Ελλάδα θα υποχρεωθεί να φύγει από το ευρώ. Η απόδειξη ότι η ένταξη στο ευρώ είναι αναστρέψιμη θα οδηγήσει σε αντίστοιχη φυγή από τις ισπανικές και ιταλικές τράπεζες. Αν η ΕΚΤ αποφασίσει να διακόψει τη χρηματοδότηση, το ευρώ στο σύνολό του θα τιναχτεί στον αέρα.

Ας το δούμε ως εξής: η κατάρρευση του ευρώ θα ισοδυναμεί με τεράστια ήττα του ευρύτερου ευρωπαϊκού οράματος, της προσπάθειας να επιτευχθεί ειρήνη, ευημερία και δημοκρατία σε μια ήπειρο με τρομερή ιστορία. Θα έχει επίσης περίπου το ίδιο αποτέλεσμα που έχει η αποτυχία της λιτότητας στην Ελλάδα, απαξιώνοντας την κυρίαρχη πολιτική σκηνή και ενισχύοντας τους εξτρεμιστές. Ολοι έχουμε πολλά να διακυβεύονται από την ευρωπαϊκή επιτυχία.

Ομως, από τους ίδιους τους Ευρωπαίους εξαρτάται αυτή η επιτυχία. Ολόκληρος ο κόσμος περιμένει να δει αν μπορούν να τα καταφέρουν.

THE NEW YORK TIMES

ΑΝΑΛΥΣΗ / *Του* **JACOB KIRKEGAARD***

Η έξοδος της Ελλάδας ίσως... σώσει το ευρώ

Μια έξοδος της Ελλάδας από το ευρώ θα επιφέρει βαρύ πλήγμα στη χώρα και σε όλη την Ευρώπη. Θα μπορούσε επίσης να είναι από τα καλύτερα που συνέβησαν ποτέ στη νομισματική ένωση. Οι επαναληπτικές εκλογές του ερχόμενου μήνα στην Ελλάδα θα λειτουργήσουν ως δημοψήφισμα, όπου θα αποφασισθεί αν θα δοθεί τέλος στη 12ετή παραμονή της χώρας στην Ευρωζώνη. Μια θετική απάντηση θα προκαλέσει συγκοπή στην ελληνική οικονομία, καθώς το τραπεζικό σύστημα θα καταρρεύσει και οι ξένοι προμηθευτές θα αρνηθούν να πληρώνονται σε δραχμές. Το τραπεζικό σύστημα της Ευρωζώνης, μακράν ο μεγαλύτερος διεθνής πιστωτής της Ελλάδας, θα υποστεί απώλειες εκατοντάδων δισ. ευρώ.

Για την ευρωπαϊκή οικονομία στο σύνολό της, πρωταρχικός κίνδυνος θα ήταν η επανεμφάνιση του συναλλαγματικού ρίσκου σε μια ώς πρόσφατα ανέκκλητη νομισματική ένωση. Οταν καταρρεύσουν οι ελληνικές τράπεζες ή κλείσουν για παρατεταμένες διακοπές ώστε να διευκολύνουν την υποχρεωτική μετατροπή των καταθέσεων σε νέες δραχμές, δεν μπορούμε να προβλέψουμε αν πολίτες και επιχειρήσεις στην ευρωπαϊκή περιφέρεια θα αποσύρουν τα χρήματά τους από τις τράπεζες διά παν ενδεχόμενο. Το αποτέλεσμα θα μπορούσε να είναι καταστροφικό.

Οι πιθανώς ζοφερές συνέπειες κάνουν πολλούς να υποθέτουν ότι κανένας σοβαρός Ευρωπαίος πολιτικός δεν θα επιτρέψει έξοδο της Ελλάδας. Σύμφωνα με αυτήν την άποψη, κάθε λόγος περί εξόδου της Ελλάδας είναι τακτική τρομοκράτησης, καθώς οι ηγέτες της Ευρώπης θα «λακίσουν» πρώτοι και θα χαλαρώσουν τους όρους του προγράμματος λιτότητας.

Η λογική αυτή υποτιμά ένα κρίσιμο στοιχείο της πολιτικής οικονομίας της Ευρωζώνης: Σε μια ένωση εν μέρει κυρίαρχων κρατών χωρίς υπερεθνική εξουσία, οι φόβοι για ηθική έκπτωση -πιθανότητα η επιείκεια προς την Ελλάδα να ενθαρρύνει άλλες χώρες σε κακή συμπεριφορά- βαραίνουν ακόμα πολύ. Οι ηγέτες της Ευρωζώνης δεν μπλοφάρουν απειλώντας να διακόψουν τη στήριξη. Αυτό που απεύχονται είναι η διάλυση του ευρώ. Και αυτός είναι ο λόγος που μία ελληνική έξοδος προκαλεί αισιοδοξία: Για να προστατεύσουν τη νομισματική ένωση, τα εναπομείναντα μέλη θα πρέπει να κινηθούν τάχιστα προς δημοσιονομική ενοποίηση, η οποία ανέκαθεν ήταν απαραίτητη για τη μακροχρόνια επιβίωση του ευρώ.

Οι καταστροφικές συνέπειες για την Ελλάδα θα ενώσουν την Ευρωζώνη. Η απώλεια της Ελλάδας θα έλυνε ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα της περιοχής: οι οικονομίες της υπήρξαν τρομερά ασυγχρόνιστες για να μοιραστούν μια κοινή νομισματική πολιτική. Η αποχώρηση του πιο προβληματικού -οικονομικά και πολιτικά- μέλους θα επέτρεπε στα υπόλοιπα 16 να ενεργήσουν πολύ περισσότερο σαν ενιαία μονάδα. Εν τέλει, μόνο η βαθύτερη ενοποίηση των εναπομεινάντων χωρών-μελών της Ευρωζώνης θα αποκαθιστούσε την έννοια του ανέκκλητου της νομισματικής ένωσης μετά την ελληνική έξοδο. Ευτυχώς, αυτήν ακριβώς την αντίδραση θα προκαλέσει κατά πάσα πιθανότητα η αποχώρηση της Ελλάδας.

BLOOMBERG

** Ερευνητής στο Peterson Institute for International Economics.*

Ο Ιταλός πρωθυπουργός επικαλέσθηκε την «πλειονότητα» των Ευρωπαίων ηγετών, που υποστήριξαν την ιδέα.

EPA

Μάριο Μόντι: Μπορεί να έχουμε ευρωομόλογα σύντομα

Η Γερμανία μπορεί να πεισθεί και να δεχθεί την έκδοση ευρωομολόγων και μάλιστα σύντομα. Αυτή είναι η εκτίμηση του Ιταλού πρωθυπουργού Μάριο Μόντι, αν και την ιδέα εξακολουθεί να απορρίπτει κατηγορηματικά ο πρόεδρος της Bundesbank, Γενς Βάιντμαν. Σύμφωνα με το Bloomberg ακόμη και στη Γερμανία αρχίζει να διαμορφώνεται συναίνεση υπέρ κάποιας μορφής ευρωομολόγου, ενώ η φημολογία ενισχύει το ευρώ. Στην Πορτογαλία η αντιπολίτευση ζητά ήδη επιμήκυνση του προγράμματος δημοσιονομικής εξυγίανσης - αν και δεσμεύεται να τηρήσει τις προβλέψεις του στο ακέραιο.

Σε συνέντευξή του στον ιταλικό τηλεοπτικό σταθμό La7, ο κ. Μόντι δήλωσε πως «η Ευρώπη μπορεί να έχει ευρωομόλογα σύντομα». Τεκμηρίωσε μάλιστα την άποψή του, τονίζοντας πως η Γερμανία έχει συμφέρον να μην αποχωρήσει από το ευρώ και προσέθεσε πως η Ιταλία μπορεί να την πείσει να στηρίξει το «κοινό καλό» της Ευρώπης. Επικαλέσθηκε μάλιστα την «πλειονότητα» των Ευρωπαίων ηγετών, που υποστήριξαν την ιδέα του ευρωομολόγου στην έκτακτη σύνοδο κορυφής της Τετάρτης, αντικρούοντας κάθετα την ερμηνεία του κ. Γιουνκέρ πως το ευρωομόλογο «δεν έτυχε μεγάλης στήριξης». Αρνητικός ήταν όμως ο επικεφαλής της Bundesbank, που σε συνέντευξή του στη γαλλική εφημερίδα Le Monde δήλωσε πως η σχετική συζήτηση τον «εκνευρίζει». Ο κ. Βάιντμαν τόνισε πως «είναι ψευδαίσθηση να πιστεύει κανείς πως τα ευρωομόλογα θα λύσουν την κρίση», ενώ εκφράζοντας τη στάση της Γερμανίας προς τις χώρες που χαρακτηρίζει σπάταλες, προσέθεσε ότι «δεν δίνεις την πιστωτική σου κάρτα όταν δεν έχεις τρόπο να ελέγξεις τις δαπάνες». Στο μεταξύ, το Bloomberg ανέφερε πως μετά την επιστροφή της κ. Μέρκελ στη Γερμανία, τα κόμματα της αντιπολίτευσης απέσπασαν την υπόσχεσή της πως θα επανεξετάσει μια εναλλακτική πρόταση για την έκδοση ευρωομολόγων, όπως εκείνη των Πέντε Σοφών οικονομικών συμβούλων της κυβέρνησης. Σε ό,τι αφορά το επιχείρημα του κ. Μόντι πως μια άμβλυνση των όρων δανειοδότησης της Ελλάδας θα ενεθάρρυνε άλλες χώρες «όπως την Πορτογαλία, να ζητήσουν το ίδιο», φαίνεται ότι επιβεβαιώνεται, καθώς στην Πορτογαλία η αντιπολίτευση ήδη εξέφρασε το σχετικό αίτημα. Ο Αντόνιο Ζοζέ Σεγούρο, ηγέτης του αντιπολιτευόμενου Σοσιαλιστικού Κόμματος, χαρακτήρισε εσφαλμένη τη «λιτότητα με κάθε κόστος».

Ο Ιταλός πρωθυπουργός εκτιμά ότι η Γερμανία είναι δυνατόν να πεισθεί για το «κοινό καλό» της Ευρώπης

REUTERS, BLOOMBERG

Στροφή προς την έμμεση φορολόγηση

Οι φορολογικές αρχές διεθνώς αντιμετωπίζουν την έμμεση φορολογία ως βασική πηγή για την αύξηση των εσόδων τους, σύμφωνα με μελέτη της Ernst & Young.

Διεθνής στροφή παρατηρείται από την άμεση στην έμμεση φορολογία, καθώς οι κυβερνήσεις πιέζουν για ενθάρρυνση της ανάπτυξης. Η τάση αυτή έχει αρχίσει να δημιουργεί ανησυχίες στις επιχειρήσεις και στα αρμόδια στελέχη. Καθώς οι κυβερνήσεις σε όλον τον κόσμο προσπαθούν να γεφυρώσουν τη συνεχώς αυξανόμενη απόκλιση μεταξύ φορολογικών εσόδων και δαπανών, η έμμεση φορολογία εξελίσσεται σε ολοένα και πιο κεντρικό στοιχείο του σχεδιασμού τους για την αύξηση των φορολογικών εσόδων. Οι φορολογικές αρχές διεθνώς αντιμετωπίζουν την έμμεση φορολογία με πιο καινοτόμους προσεγγίσεις, που περιλαμβάνουν υψηλότερους συντελεστές ΦΠΑ, επέκταση του ΦΠΑ σε αντικείμενα που στο παρελθόν απαλλάσσονταν και αύξηση των ειδικών φόρων κατανάλωσης. Οι επιχειρήσεις, από την πλευρά τους, προβληματίζονται σχετικά με τυχόν νέους έμμεσους φόρους. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις στους συντελεστές ΦΠΑ έγιναν στην Ευρώπη, όπου μια σειρά από χώρες βρίσκονται αντιμέτωπες με τα επακόλουθα της οικονομικής κρίσης. Η Ουγγαρία εφαρμόζει τον υψηλότερο συντελεστή διεθνώς, 27%. Παράλληλα, πολλές χώρες αυξάνουν τους μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ ή εξαιρούν αγαθά από το πεδίο εφαρμογής του μειωμένου συντελεστή. Επιπλέον, οι αυξήσεις των συντελεστών επιβαρύνουν σημαντικά το κόστος για τις επιχειρήσεις που δεν συμψηφίζουν πλήρως τον ΦΠΑ, όπως οι τράπεζες και οι ασφαλιστικές εταιρείες. Μεταξύ των χωρών που αύξησαν τους συντελεστές ΦΠΑ φέτος (από 1ης Ιανουαρίου 2012) περιλαμβάνονται η Ιρλανδία, από 21% σε 23%, και η Κύπρος, από 15% σε 17%. Το φάσμα των αγαθών και υπηρεσιών που υπόκεινται σε έμμεση φορολογία διευρύνεται, ιδιαίτερα στις αναδυόμενες οικονομίες, όπως η Αφρική και η Ινδία. Αυτό επιτυγχάνεται συνήθως με τη μείωση ή την κατάργηση των απαλλαγών και των μειωμένων συντελεστών. Αγαθά όπως τα βασικά είδη διατροφής, οι εφημερίδες και η παροχή νερού συχνά φορολογούνται με μηδενικό συντελεστή ή απαλλάσσονται. Όμως, υπήρξαν εκτεταμένες αλλαγές στη φορολογική πολιτική αρκετών χωρών, με αποτέλεσμα πολλά από αυτά τα είδη πλέον να φορολογούνται. Είναι βέβαιο ότι η επίδραση της φορολογίας σε αυτά τα είδη, σε συνδυασμό με την κατάργηση των μειωμένων συντελεστών, θα γίνουν αισθητές στο επίπεδο του καταναλωτή και σε βασικούς κλάδους όπως η επεξεργασία τροφίμων, τα φαρμακευτικά και ο τουρισμός.

Οι Αρχές διεθνώς μελετούν υψηλότερους συντελεστές ΦΠΑ, επέκτασή του και αύξηση ειδικών φόρων κατανάλωσης

Μεγάλοι διαχειριστές κεφαλαίων αποχωρούν από την Ευρωζώνη

Ανεστάλη η διαπραγμάτευση της μετοχής της ισπανικής τράπεζας Bankia

Σε φυγή κάποιων από τους μεγαλύτερους διαχειριστές κεφαλαίων από την Ευρώπη αναφέρεται η εφημερίδα Financial Times. Καθώς η κρίση αγγίζει πλέον και τον σκληρό πυρήνα της Ευρωζώνης, διαχειριστές κεφαλαίων, όπως η Amundi και η Threadneedle, επιβεβαιώνουν στην εφημερίδα ότι τις τελευταίες ημέρες μείωσαν την έκθεσή τους σε ευρώ. Οπως επισημαίνουν στελέχη τους, «το βασικό σενάριο αφορά επιβίωση της Ευρωζώνης και παραμονή της Ελλάδας στο ευρώ. Ωστόσο, τις τελευταίες εβδομάδες οι κίνδυνοι για το αντίθετο έχουν αυξηθεί». Αλλοι, όπως η Standard Life Investment, συστήνουν μείωση θέσεων στις ευρωπαϊκές μετοχές και ομόλογα εδώ και δύο χρόνια.

Την ίδια ώρα, αυξάνεται το κύμα αναλήψεων από τις ισπανικές τράπεζες – αν και ακόμα δεν μπορεί να χαρακτηριστεί φυγή καταθέσεων, καθώς μόλις το 4,3% των καταθέσεων, ή 41 δισ. ευρώ, έχει εγκαταλείψει την Ισπανία τον τελευταίο χρόνο. Ομως, αποτελεί σαφώς ένδειξη των φόβων για την υγεία του κλάδου στη χώρα, και την ικανότητα της κυβέρνησης να στηρίξει τις τράπεζες. Πόσω μάλλον, αν η Ισπανία αναγκαστεί να εγκαταλείψει το ευρώ και να υιοθετήσει ξανά την πεσέτα. Οπως επισημαίνουν οι New York Times, θα είναι πολύ πιο επικίνδυνο αν το φαινόμενο των αυξημένων αναλήψεων που παρατηρείται στην Ελλάδα εξαπλωθεί σε μεγαλύτερες χώρες όπως η Ισπανία, όπου οι τραπεζικές καταθέσεις φθάνουν το 1 τρισ. ευρώ. Η ζημία που θα προκαλέσει ο πανικός στο τραπεζικό σύστημα της Ευρώπης θα περιπλέξει σημαντικά τις προσπάθειες κατάρτισης σχεδίου για την κρίση χρέους και την αναβίωση της ευρωπαϊκής οικονομίας. Αναλυτές υπενθυμίζουν πως «μια φυγή από τις τράπεζες μπορεί να συμβεί εν μια νυκτί, όπως είδαμε τον Σεπτέμβριο του 2008 στη Γουόλ Στριτ, όπου νευρικοί επενδυτές απέσυραν χρήματα από τα προβληματικά ιδρύματα και πολύ σύντομα και από τα υγιέστερα – κι αυτό προκάλεσε τη χρηματοπιστωτική κρίση».

Ο φόβος ελληνικής εξόδου από την Ευρωζώνη περιορίζει κάθε επιθυμία για ρίσκο

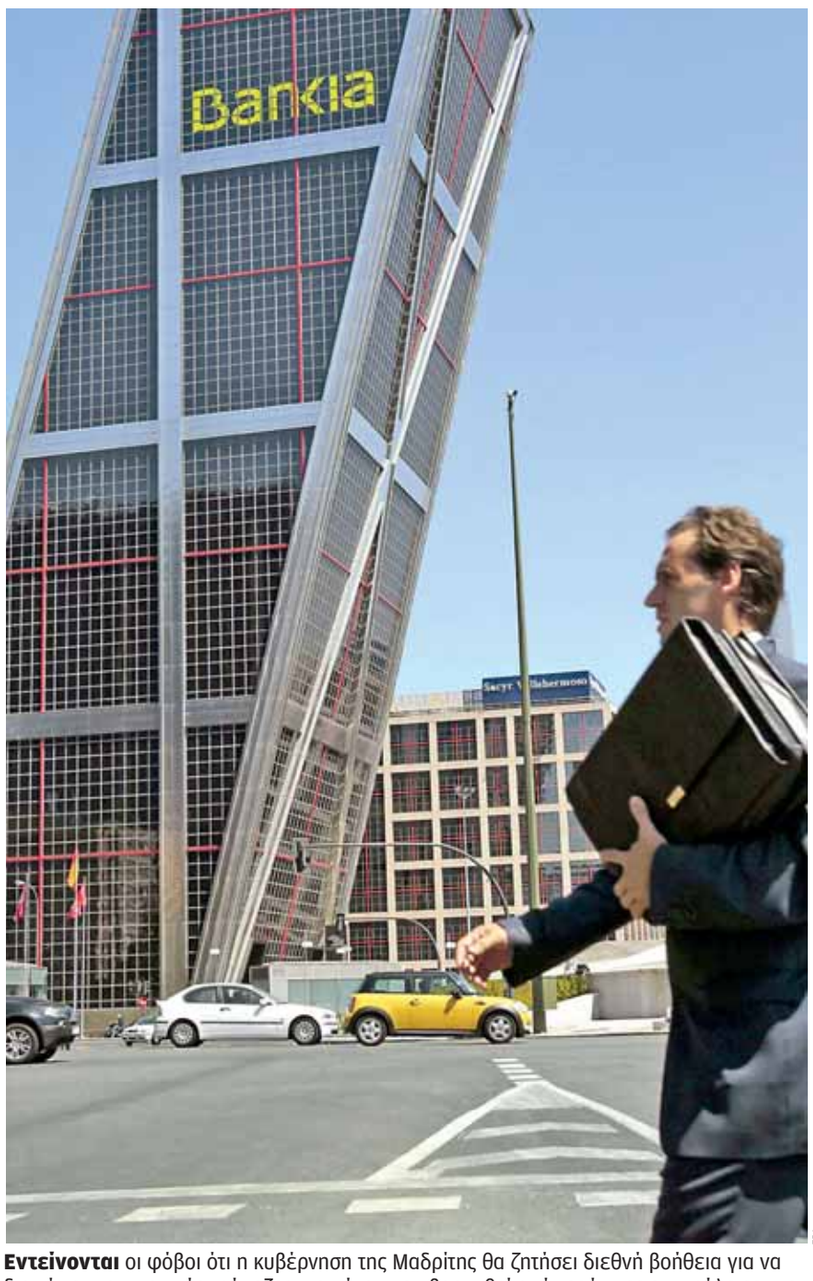

Εντείνονται οι φόβοι ότι η κυβέρνηση της Μαδρίτης θα ζητήσει διεθνή βοήθεια για να διασώσει τις ισπανικές τράπεζες, που έχουν επιβαρυνθεί από τεράστιες επισφάλειες στεγαστικών δανείων, μετά το σκάσιμο της «φούσκας» στα ακίνητα. Χθες, η Bankia επρόκειτο να ζητήσει από το κράτος πακέτο στήριξης άνω των 15 δισ. ευρώ.

EPA

Ασφαλή ομόλογα

Στην κατηγορία των ασφαλών επενδυτικών καταφυγίων φαίνεται πως εντάχθηκαν και τα γαλλικά ομόλογα αυτήν την εβδομάδα, με την υψηλή ζήτηση να οδηγεί σε πτώση των αποδόσεων στους 10ετείς τίτλους στο χαμηλό επταμήνου, στο 2,5776%. Με τον κίνδυνο εξόδου της Ελλάδας από την Ευρωζώνη να είναι σήμερα περισσότερο ορατός από ποτέ, οι επενδυτές αναζητούν περισσότερες επιλογές για να διασφαλίσουν τα κεφάλαιά τους. Εν μέσω της διετούς κρίσης χρέους που απειλεί ακόμη και την ύπαρξη και του ίδιου του ευρώ, οι μαζικές τοποθετήσεις σε γερμανικά και αμερικανικά ομόλογα έχουν οδηγήσει τις αποδόσεις τους σε χαμηλό ρεκόρ, δίνοντας την ευκαιρία στις κυβερνήσεις των χωρών αυτών να καλύψουν τις ανάγκες χρηματοδότησης με λίαν ευνοϊκό κόστος. Ακόμη, τα επιτόκια των βρετανικών 10ετών ομολόγων έχουν οδηγηθεί σε επίπεδα αντίστοιχα των αμερικανικών, στο 1,77%, παρά τις προειδοποιήσεις οικονομολόγων για το υψηλό χρέος της χώρας, την έκθεση των εξαγωγών στην κρίση χρέους της Ευρωζώνης και τον κίνδυνο αύξησης του πληθωρισμού από τα μέτρα στήριξης της Τράπεζας της Αγγλίας.

Οι επενδυτές εγκαταλείπουν, παράλληλα, θέσεις όχι μόνο σε ελληνικά αλλά, επίσης, σε πορτογαλικά και ισπανικά ομόλογα λόγω φόβων για αλυσιδωτές αντιδράσεις στον Νότο της Ευρωζώνης από την κλιμακούμενη κρίση χρέους. Κατά συνέπεια, οι αποδόσεις στα 10ετή αξιόγραφα του γερμανικού Δημοσίου καταγράφουν τον τελευταίο μήνα το ένα χαμηλό ρεκόρ μετά το άλλο. Μέσα στην εβδομάδα υποχώρησαν στο 1,392% από το 1,709% προ 25ημέρων. Εντύπωση προκάλεσε, δε, η δημοπρασία διετών ομολόγων, όπου το γερμανικό Δημόσιο κατάφερε να δανειστεί 4,56 δισ. ευρώ με, σχεδόν, μηδενικό επιτόκιο, γεγονός που καταδεικνύει ότι οι επενδυτές προτιμούν την ασφάλεια. Αντίθετα, οι αποδόσεις των 10ετών ισπανικών ομολόγων ξεπερνούν το 6% και των αντίστοιχων πορτογαλικών έχουν κορυφωθεί από το 10,8%, στις αρχές του μήνα, στο 12,5%.

Η κρίση αγγίζει και τη Σκανδιναβία

Διαστάσεις κατεπείγοντος λαμβάνει για την Ευρωζώνη η προσπάθεια συγκράτησης της κρίσης χρέους στην υπερχρεωμένη περιφέρεια, καθώς στοιχεία δείχνουν ότι κάτι τέτοιο γίνεται δυσκολότερο όσο οι Ευρωπαίοι ηγέτες συνεχίζουν να αποφεύγουν την αντιμετώπιση του προβλήματος. Η Moody's υποβάθμισε τρεις από τις μεγαλύτερες σκανδιναβικές τράπεζες, με το σκεπτικό ότι η εξάρτησή τους από τη χρηματοδότηση των αγορών τις καθιστά ευάλωτες στη μεταβλητότητα των τελευταίων. Πρόκειται για τις σουηδικές Nordea Bank και Svenska Handelsbanken, που απώλεσαν μία βαθμίδα, στο Aa3, και για τη νορβηγική DNB Bank, η οποία υποβαθμίστηκε στο A1. Αυτό ενόσω στη Μαδρίτη αναστέλλονταν η διαπραγμάτευση της μετοχής της Bankia, η οποία πρόλαβε να υποχωρήσει κατά 7,5%. Η ισπανική τράπεζα επρόκειτο να ζητήσει από το κράτος πακέτο στήριξης άνω των 15 δισ. ευρώ. Εχουν ήδη δαπανηθεί 4,5 δισ. ευρώ για στήριξη της Bankia, μιας από τις τράπεζες που εκτέθηκαν στο σκάσιμο της «φούσκας» των ισπανικών ακινήτων και σήμερα αποτελούν από τους μείζονες κινδύνους για την οικονομία της χώρας, αλλά και της υπόλοιπης Ευρωζώνης –εντείνονται άλλωστε οι φόβοι πως η κυβέρνηση θα αναγκαστεί να ζητήσει διεθνή βοήθεια για να τις διασώσει. Την ίδια ώρα, η θεωρούμενη και ατμομηχανή της ισπανικής οικονομίας, Καταλωνία, ωθούσε πτωτικά χρηματιστήρια και ευρώ –το τελευταίο, σε νέα χαμηλά 22 μηνών, κάτω από τα 1,25 έναντι του δολαρίου– ανακοινώνοντας ότι χρειάζεται βοήθεια για αναχρηματοδότηση του χρέους της.

Η Βραζιλία μπορεί περισσότερα

Η διατήρηση του ρυθμού ανάπτυξης θα κρίνει την επιβίωση του κράτους πρόνοιας

Δεν έχει περάσει πολύ καιρός από τότε που οι χώρες BRICS (Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία, Κίνα και Ν. Αφρική) προβάλλονταν σαν να ήταν ταχύτατα αναπτυσσόμενες υπερδυνάμεις σε στάση αναμονής. Σήμερα η Ρωσία περιγράφεται ως μια διεφθαρμένη πετρελαιοπαραγωγός χώρα. Η Ινδία έχει παγιδευτεί στα δεσμά της γραφειοκρατίας, ανίκανη να επιδείξει την αναγκαία πολιτική βούληση και να αποδεσμευθεί. Η παντοδύναμη κινεζική οικονομία έχει επιβραδυνθεί τις τελευταίες εβδομάδες, ενώ ακόμα και η Νότια Αφρική, η οποία θεωρεί εαυτόν ως το «S» στο ακρωνύμιο BRICS, φαίνεται στενόμυαλη και σε βραδεία πορεία εν συγκρίσει με τις γαζέλες προς βορράν.

Ο φόβος ελληνικής εξόδου από την Ευρωζώνη περιορίζει κάθε επιθυμία για ρίσκο

Τώρα έχει έρθει η σειρά της Βραζιλίας. Πολύς θόρυβος γίνεται για τις απειλές της Βραζιλίας να επιβάλει τεράστια πρόστιμα και ποινές φυλάκισης στα στελέχη της αμερικανικής πετρελαϊκής εταιρείας Chevron λόγω μικρής πετρελαιοκηλίδας στις ακτές της χώρας. Οι ασκούντες κριτική διαμαρτύρονται για το δαπανηρό κράτος πρόνοιας και την εξάρτηση της χώρας από τις εξαγωγές εμπορευμάτων. Η φρενήρης οικονομία της ανέκοψε ταχύτητα στα μέσα του 2011. Κρατικοί αξιωματούχοι παραδέχονται ότι εσκεμμένα αποθέρμαναν την οικονομία, ώστε να αποκλιμακώσουν την άνοδο του υπερτιμημένου ρεάλ και τα αστρονομικά επιτόκια.

Αξίζει στη Βραζιλία η οπισθοδρόμηση; Η ανεργία είναι χαμηλή, οι μισθοί αυξάνονται και οι άμεσες ξένες επενδύσεις εισρέουν, ενώ πέρυσι ανήλθαν στα 67 δισ. δολάρια. Πολλοί οικονομολόγοι παραδέχονται ότι μπορεί να αναπτυχθεί σχεδόν κατά 3,5% χωρίς πληθωρισμό και πολλές χώρες θα ήθελαν διακαώς τις υπερπαραγωγικές φάρμες της Βραζιλίας και τα νέα πλούσια κοιτάσματα πετρελαίου της. Μεταξύ των BRICS, η Βραζιλία απολαμβάνει ευνομία και το κράτος πρόνοιας συνιστά αιτιολογημένη πολιτική επιλογή σε μία χώρα κραυγαλέων ανισοτήτων. Υπεράνω όλων, η δύναμη της Βραζιλίας είναι η δημοκρατία της, η οποία αποδίδει πολιτική συνέχεια και οικονομική σταθερότητα.

Οι οικονομικές μεταρρυθμίσεις και η εκτίναξη των εξαγωγών αποτέλεσαν τους δύο βασικούς πυλώνες για τη μέχρι τώρα αναπτυξιακή πορεία της Βραζιλίας. Πλέον, η πρόεδρος Ρούσεφ οφείλει να κάνει ένα ακόμη βήμα.

EPA

Ακόμα και έτσι, όμως, θα πρέπει η κυβέρνησή της να αρχίσει να αντιμετωπίζει και τις αδυναμίες της. Το 3,5% είναι χαμηλότερο από ό,τι χρειάζεται η Βραζιλία για να συνεχίσει τα όσα πρόσφατα κέρδισε σε κοινωνικό επίπεδο. Ορισμένοι από τους παράγοντες της ταχύτερης ανάπτυξής της των τελευταίων ετών ίσως αποδυναμώνονται, όπως είναι η σταθεροποίηση. Το άνοιγμα και η μεταρρύθμιση της οικονομίας τη δεκαετία του 2000 και η τεράστια τόνωση του εμπορίου χάρις στη ζήτηση της Κίνας για εμπορεύματα.

Ταυτόχρονα η Βραζιλία μεταμορφώθηκε σε πολύ ακριβό τόπο για το επιχειρείν. Η κυβέρνηση φέρει ευθύνη για μεγάλο μέρος του «βραζιλιάνικου κόστους». Οχι μόνο αυξήθηκε η φορολογία από 22% του ΑΕΠ το 1988 στο 36% σήμερα, αλλά και το φορολογικό σύστημα είναι παράλογα περίπλοκο. Τα περισσότερα έσοδα διοχετεύονται στις υπερ–γενναιόδωρες συντάξεις και τον σπάταλο τεράστιο κρατικό μηχανισμό παρά σε στήριξη των φτωχών. Ο βασικός μισθός είναι τριπλάσιος εκείνου της Ινδονησίας ή του Βιετνάμ. Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν ένα άνευ ουσίας ρυθμιστικό πλαίσιο. Η έλλειψη επενδύσεων σημαίνει πολύ υψηλή δαπάνη μεταφοράς φορτίου. Και το κράτος έχει αρχίσει να εμπλέκεται στα πόδια των επιχειρήσεων, προϋποθέτοντας, λόγου χάριν, ότι το 65% του εξοπλισμού των εξορύξεων πετρελαίου βαθέων υδάτων θα παράγεται στη Βραζιλία – αυτό σημαίνει ότι η ανάπτυξη νέων πετρελαιοφόρων περιοχών θα είναι βραδύτερη και ακριβότερη από ό,τι θα έπρεπε.

Olympic
Insurance Company Ltd

Θέση: Νομικός Σύμβουλος

Η Olympic Insurance Company Ltd δραστηριοποιείται στο Κλάδο Γενικών Ασφαλίσεων με εργασίες τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Η Εταιρεία δέχεται αιτήσεις για την θέση Νομικού Σύμβουλου.

Καθήκοντα:
. Επίβλεψη του τμήματος απαιτήσεων της Εταιρείας.
. Εποπτεία και εφαρμογή της πολιτικής διαχείρισης Απαιτήσεων της Εταιρείας.
. Ετοιμασία και Ανάλυση Στατιστικών Απαιτήσεων.
. Επίβλεψη απαιτήσεων τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα θέτοντας τους όρους διακανονισμού για διαχείριση και χρήση.
. Επίβλεψη και κατανομή εργασίας διασφαλίζοντας την εύρυθμη και αποτελεσματική διαχείριση των απαιτήσεων.
. Νομική υποστήριξη σε ασφαλιστικά θέματα.

Απαιτούμενα προσόντα:
. Πτυχιούχος Νομικής και εμπειρία ασφαλιστικού δικαίου τουλάχιστον 3 χρόνια.
. Ακεραιότητα Χαρακτήρα.
. Οργανωτικές και διοικητικές ικανότητες.
. Άριστη γνώση των συστημάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών και λογισμικών πακέτων.
. Άριστη γνώση Ελληνικής και Αγγλικής Γλώσσας.
. Καλές επικοινωνιακές δεξιότητες και ικανότητα να εργαστεί σε μια ομάδα, παρέχοντας σαφή κατεύθυνση και υποστήριξη όταν απαιτείται και προωθώντας τη συνοχή της ομάδας.
. Θετική διάθεση για αλλαγή και προώθηση της ευελιξίας μεταξύ των μελών της ομάδας.

Ωφελήματα:
Προσφέρεται ελκυστικό πακέτο απολαβών που περιλαμβάνει:
Βασικό Μισθό, Ταμείο Προνοίας, 13° μισθό, Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη και Ασφάλεια Ζωής

Αιτήσεις:
Οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται να αποστείλουν το βιογραφικό τους σημείωμα στην πιο κάτω διεύθυνση μέχρι 31/05/2012:
Olympic Insurance Company Ltd Τ.Κ. 28732, 2082 Λευκωσία
Τηλ: 22259823, Φαξ: 22259809 e-mail: apanayi@olympicins.eu

Κενές Θέσεις

Ο Όμιλος Ειδικών Εκδόσεων ζητεί να προσλάβει για πλήρη απασχόληση:

1 Συντάκτη/Στυλίστα για το περιοδικό LIVING ETC

- Εξαιρετικές γνώσεις των τάσεων της διεθνούς αγοράς του design
- Γνώση της τοπικής αγοράς του επίπλου
- Δημιουργικό και καινοτόμο styling για φωτογράφηση
- Σύνταξη άρθρων με αρχιτεκτονικό, διακοσμητικό και lifestyle περιεχόμενο
- Χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών
- Καλή γνώση της Αγγλικής γλώσσας
- Εμπειρία στον χώρο τουλάχιστον 2 χρόνων και/ή μαρτυρία ικανοτήτων

Βασική προϋπόθεση είναι ο ενθουσιασμός του υποψηφίου για των χώρο των media γενικά και τα lifestyle περιοδικά ειδικά.

Παρακαλώ όπως αποστέλλονται τα βιογραφικά σημειώματα στην ηλεκτρονική διεύθυνση savvidoua@sppmedia.com. Επικοινωνία: Αυγή Σαββίδου, Τηλ. 22472477

2 Στέλεχος για το τμήμα Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας

- Ευχάριστη προσωπικότητα, άριστη γνώση της ελληνικής γλώσσας (ομιλία και γραφή), οργανωτικές ικανότητες, ομαδικότητα, ικανότητα εργασίας σε αυστηρά χρονοδιαγράμματα και κάτω από πίεση.
- Σπουδές στο μάρκετινγκ ή στην επικοινωνία θα θεωρηθούν ως επιπλέον προσόν.
- Απαραίτητη πείρα σε παρόμοια φύση εργασίας τουλάχιστον 2 χρόνια.

Παρακαλώ όπως αποστέλλονται τα βιογραφικά σημειώματα στην ηλεκτρονική διεύθυνση demetrioud@sppmedia.com. Επικοινωνία: Δημήτρης Δημητρίου, τηλ. 22472490

3 Στέλεχος για το Εμπορικό Τμήμα

- Δυναμική προσωπικότητα
- Επικοινωνιακή ικανότητα
- Προσανατολισμός στην επίτευξη στόχων
- Διαπραγματευτικές ικανότητες
- Εμπειρία στις πωλήσεις για τουλάχιστον 2 χρόνια

Παρακαλώ όπως αποστέλλονται τα βιογραφικά σημειώματα στην ηλεκτρονική διεύθυνση avgoustis@sppmedia.com. Επικοινωνία: Σούλλα Αυγουστή, τηλ. 22472472

ΕΙΔΙΚΕΣ • ΕΚΔΟΣΕΙΣ
www.sppmedia.com

snq

We're hiring some creative folk!

Yep, that's you **Web Designer** with all the skills in Photoshop, obsessed with UI & UX design and looses sleep over kerning.

Got what it takes to work for the best? Send us samples of your work and your CV at **jobs@snqdigital.com** or call 22813560 for more information.

SNQ Digital - the largest independent digital agency in Cyprus

cyta

ΘΕΣΗ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ

Σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμο 115/90, ως αυτός τροποποιήθηκε με τους Νόμους 58(Ι)/1992, 29(Ι)/2006 και 171(Ι)/2007, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Cyta) δέχεται αιτήσεις για την πλήρωση της πιο κάτω θέσης, η οποία θα κενωθεί την 31η Οκτωβρίου 2012:

ΑΝΩΤΑΤΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Με βάση τον πιο πάνω Νόμο:
(α) Ο Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής διορίζεται από το Συμβούλιο της Cyta με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου πενταετούς διάρκειας, ή μικρότερη, ώστε να μην υπερβαίνει το καθορισμένο όριο ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης.
(β) Η απόφαση του Συμβουλίου της Cyta αποτελεί πράξη δημοσίου δικαίου και υποβάλλεται για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του, δύναται να μην εγκρίνει τον προτεινόμενο διορισμό.
(γ) Σε περίπτωση ακύρωσης από το Ανώτατο Δικαστήριο της απόφασης για πλήρωση της θέσης του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή, η υπογραφείσα σύμβαση της Cyta με το διορισμένο Ανώτατο Εκτελεστικό Διευθυντή τερματίζεται από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου.
(δ) Τα καθήκοντα, οι ευθύνες και τα απαιτούμενα προσόντα για τη θέση του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή καθορίζονται σε Σχέδιο Υπηρεσίας, το οποίο κατατίθεται υπό μορφή Κανονισμών στη Βουλή των Αντιπροσώπων προς έγκριση, ενώ οι Όροι Εργασίας καθορίζονται από το Συμβούλιο της Cyta και υποβάλλονται για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο. Οι εν λόγω εγκρίσεις έχουν ήδη δοθεί.

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΕΣ
Όπως περιγράφονται στο Σχέδιο Υπηρεσίας 26/2008, το οποίο δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας υπ. αρ. 4119 ημερομηνίας 6.6.2008.

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ
Όπως περιγράφονται στο Σχέδιο Υπηρεσίας 26/2008, το οποίο δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας υπ. αρ. 4119 ημερομηνίας 6.6.2008.

ΟΡΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
Όπως περιγράφονται σε απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 25.6.2008.

Για διευκόλυνση των ενδιαφερόμενων, το Σχέδιο Υπηρεσίας 26/2008 και η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα **http://www.cyta.com.cy/Default.aspx?ID=747.**

Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να υποβάλουν την αίτησή τους με επιστολή τους προς τον Γραμματέα της Cyta μέχρι τη Δευτέρα 11η Ιουνίου 2012. Στην επιστολή θα πρέπει να επισυνάπτεται βιογραφικό σημείωμα του αιτητή και αποδεικτικά στοιχεία για την κατοχή των απαιτούμενων προσόντων. Στην επιστολή μπορούν επίσης να περιλαμβάνονται ή να επισυνάπτονται οποιαδήποτε στοιχεία που ο αιτητής κρίνει ως υποβοηθητικά για υποστήριξη της αίτησής του.
Η Cyta διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει την προσκόμιση πρωτότυπων αποδεικτικών στοιχείων και να καλέσει αιτητές σε προφορική συνέντευξη.
Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να πληρούν τα απαιτούμενα προσόντα κατά την τελευταία ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων, δηλαδή τη Δευτέρα 11η Ιουνίου 2012.
Ο υποψήφιος που θα επιτύχει πρέπει να υπογράψει τη σύμβαση ιδιωτικού δικαίου [σημείο (α) πιο πάνω], η οποία θα προβλέπει την ανάληψη καθηκόντων την 1η Νοεμβρίου 2012, εφόσον η πράξη δημοσίου δικαίου τύχει της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου [σημείο (β) πιο πάνω].
Οι αιτήσεις πρέπει να παραδίδονται διά χειρός στο Γραφείο του Γραμματέα της Cyta κατά τις ώρες 08:00 – 13:00 των εργάσιμων ημερών ή να αποστέλλονται συστημένες (registered) με το ταχυδρομείο στο Γραμματέα της Cyta στη διεύθυνση Οδός Τηλεπικοινωνιών, Τ.Θ. 24929, 1396 Λευκωσία, Κύπρος. Στο φάκελο να αναγράφεται «ΘΕΣΗ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ».

snq

We're hiring more geeks!

Yep, that's you **Web Application Developer**, who loves to check out all the latest tendencies in the tech world, who adores developing in PHP and Coldfusion, who gets excited when hearing the words HTML5, CSS3 and jQuery.

Got what it takes to work for the best? Send us your CV at jobs@snqdigital.com or call 22813560 for more information.

SNQ Digital - the largest independent digital agency in Cyprus

Οι ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης καλούνται να ξεπεράσουν τις διαφορές τους και να διαμορφώσουν, μέχρι τα τέλη Ιουνίου, ένα ρεαλιστικό σχέδιο ανάπτυξης.

Κίνδυνο «βαθύτατης ύφεσης» στην Ευρωζώνη βλέπει ο ΟΟΣΑ

Προτείνει έκδοση ευρωομολόγων, μείωση επιτοκίων, τάσσεται κατά της ακραίας λιτότητας

Ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) διαβλέπει τον κίνδυνο «βαθύτατης ύφεσης» στην Ευρωζώνη, με επιπτώσεις στην παγκόσμια οικονομία και προτείνει την έκδοση ευρωομολόγων, αλλά και τη μείωση των επιτοκίων του ευρώ από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Παράλληλα, τάσσεται κατά της ακραίας λιτότητας που εφαρμόζεται στην Ευρωζώνη, την κρίση της οποίας θεωρεί πλέον τη μεγαλύτερη απειλή για την παγκόσμια οικονομία. Εκτιμά πως η ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας θα επιβραδυνθεί στο 3,4% φέτος από 3,6% του περασμένου έτους, για να επιταχυνθεί εκ νέου στο 4,2% το 2013, ενώ μοχλοί της ανάκαμψής της θα είναι οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία.

«Διαγράφεται μια κατάσταση συγγενής με το χείριστο δυνατό σενάριο από όσα αναφέραμε στην έκθεση του Νοεμβρίου», τόνισε κατά την παρουσίαση της έκθεσης ο Πιερ Κάρλο Παντοάν, επικεφαλής οικονομολόγος του ΟΟΣΑ.

Χειρότερα...

Στην εξαμηνιαία έκθεσή του, ο διεθνής οργανισμός προχωρά σε εκτιμήσεις χειρότερες από εκείνες του Νοεμβρίου και προβλέπει πως η Ευρωζώνη θα γνωρίσει φέτος συρρίκνωση του ΑΕΠ της κατά 0,1% προτού επιστρέψει σε θετικό πρόσημο και ανάπτυξη 0,9% το 2013. Θεωρεί πολύ πιθανόν η ανεργία στην Ευρωζώνη να υπερβεί το 11,1%, που αποτελεί νέο ρεκόρ, και τονίζει πως «υπάρχουν περιθώρια για να επιβραδυνθεί ο ρυθμός μείωσης του χρέους ορισμένων χωρών». Εκτιμά, ωστόσο, πως η ατμομηχανή της ευρωπαϊκής οικονομίας, η Γερμανία, θα σημειώσει φέτος ανάπτυξη 1,2% και 2,0% το επόμενο έτος, και επισημαίνει πως η Ευρωζώνη κρύβει μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ Βορρά και Νότου.

«Σήμερα στην Ευρωζώνη διαγράφεται μια κατάσταση συγγενής με το χείριστο δυνατό σενάριο από όσα αναφέραμε στην έκθεση του Νοεμβρίου» τόνισε κατά την παρουσίαση της έκθεσης ο Πιερ Κάρλο Παντοάν, κορυφαίος οικονομολόγος του ΟΟΣΑ. Σημειωτέον ότι τον Νοέμβριο οι προβλέψεις του ΟΟΣΑ για την Ευρωζώνη αφορούσαν οριακή ανάπτυξη 0,2% για το τρέχον έτος, η οποία θα επιταχυνόταν στο 1,4% το επόμενο έτος. Ο ίδιος υπογράμμισε πως οι οικονομίες των χωρών-μελών του βρίσκονται σε πορεία βελτίωσης, αλλά η κρίση χρέους της Ευρωζώνης μπορεί να βγει εκτός ελέγχου, με την Ελλάδα να αγωνίζεται να αποφύγει τη χρεοκοπία, και τις τράπεζες της Ισπανίας να χρειάζονται ανακεφαλαιοποίηση. Σε ό,τι αφορά τις αποκλίσεις μεταξύ Βορρά και Νότου, ο ΟΟΣΑ τονίζει πως όταν η Γερμανία θα αναπτύσσεται με ρυθμούς 1,2% φέτος και 2% το επόμενο έτος, η Ισπανία αναμένεται να συρρικνώνεται κατά 1,6% και 0,8% αντιστοίχως.

Ο διεθνής οργανισμός συνιστά στους Ευρωπαίους ηγέτες να περιορίσουν τις πολιτικές λιτότητας, επισημαίνοντας πως οι δραστικές περικοπές δαπανών εγκυμονούν τον κίνδυνο να εξωθηθεί η Ευρωζώνη σε ένα υφεσιακό σπειροειδές, εφ' όσον ήδη έχουν επιφέρει στασιμότητα στην οικονομία της, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται περαιτέρω η επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων που έχει θέσει στις υπερχρεωμένες χώρες - και όχι μόνον. Συνιστά, άλλωστε, διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και αυξήσεις μισθών σε όσες χώρες παρουσιάζουν πρωτογενές πλεόνασμα. Σε ό,τι αφορά τις συστάσεις του διεθνούς οργανισμού για την περίπτωση που η κατάσταση επιδεινωθεί, ο ΟΟΣΑ υπογραμμίζει ότι «υπάρχουν τρόποι να ενισχυθεί το προστατευτικό τείχος της Ευρωζώνης και σε αυτούς συγκαταλέγεται ένας διευρυμένος ρόλος για την ΕΚΤ». Ειδικότερα, καλεί την Τράπεζα να μην αποκλείει έναν νέο γύρο αγορών ομολόγων, προκειμένου να περιορίσει το κόστος του δανεισμού ορισμένων χωρών της Ευρωζώνης, ούτε τον δανεισμό προς τον μόνιμο μηχανισμό στήριξης (ESM) και τη μείωση του βασικού επιτοκίου της. Τονίζει, άλλωστε, πως η ΕΚΤ θα πρέπει να εξετάσει μια νέα ένεση ρευστότητας στο τραπεζικό σύστημα.

Ανάπτυξη στις ΗΠΑ

Στον αντίποδα της Ευρωζώνης ο ΟΟΣΑ βλέπει την αμερικανική οικονομία, που αναπτύσσεται με ταχύτερους ρυθμούς και επισημαίνει την «απόκλιση» ανάμεσα στις δύο πλευρές του Ατλαντικού. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του διεθνούς οργανισμού, σε αντίθεση με την Ευρωζώνη η αμερικανική οικονομία θα αναπτυχθεί φέτος κατά 2,4% και κατά 2,6% το 2013, ενώ τον Νοέμβριο προέβλεπε ανάπτυξη 2% και 2,5% αντιστοίχως. Επισημαίνει, πάντως, πως η αγορά κατοικίας παραμένει προβληματική και σε συνδυασμό με τη δημοσιονομική πειθαρχία θα αποτελούν ανασταλτικούς παράγοντες για την ανάπτυξη. Προεξοφλεί, όμως, συνεχιζόμενη αύξηση της ζήτησης στον ιδιωτικό τομέα, καθώς θα υποχωρεί η ανεργία. Σε ό,τι αφορά, τέλος, την οικονομία της Ιαπωνίας, ο ΟΟΣΑ προεξοφλεί ανάπτυξη 2,0% για το τρέχον έτος και 1,5% για το επόμενο, ενώ για την Κίνα προβλέπει πως η ανάπτυξη θα ανακάμψει στο 8,2% φέτος και στο 9,3% το 2013.

Κίνα: Εμφαση στην ανάπτυξη, ανεξαρτήτως των επιπτώσεων στον πληθωρισμό

Προσδοκίες για μέτρα στήριξης της οικονομίας δημιουργεί η δέσμευση του πρωθυπουργού της Κίνας, Ουέν Τζιαμπάο, για «έμφαση στην ανάπτυξη» ανεξαρτήτως των επιπτώσεων στον πληθωρισμό. Τα σχετικά σχόλια, τα οποία μετέδωσε το επίσημο ειδησεογραφικό πρακτορείο της χώρας, Xinhua, συνιστούν -σύμφωνα με ξένους και εγχώριους αναλυτές- αλλαγή γλώσσας, κάτι που δείχνει πως η κινεζική κυβέρνηση «ανησυχεί σοβαρά για την ανάπτυξη» και είναι «έτοιμη να υιοθετήσει νέα μέτρα».

«Η χώρα θα πρέπει να χειριστεί σωστά τη σχέση ανάμεσα στη διατήρηση σταθερής και σχετικώς ταχείας ανάπτυξης, την προσαρμογή της οικονομικής δομής και τη διαχείριση των πληθωριστικών προσδοκιών», υποστήριξε ο κ. Ουέν. «Πρέπει να συνεχίσουμε να εφαρμόζουμε ενεργό δημοσιονομική και συνετή νομισματική πολιτική, δίνοντας μεγαλύτερη προτεραιότητα στη διατήρηση της ανάπτυξης».

Σύμφωνα με αναλυτές, «τα στοιχεία του Απριλίου έκρουσαν τον κώδωνα για την Κίνα», με τη βιομηχανική παραγωγή της, π.χ., να αυξάνεται με τους βραδύτερους ρυθμούς από το 2009 και τις εισαγωγές/εξαγωγές να καταγράφουν τη μικρότερη άνοδο από την έναρξη της κρίσης. Οι αναλυτές αναμένουν οσονούπω μέτρα «νομισματικής πολιτικής, αύξησης του τραπεζικού δανεισμού και έργων υποδομής».

Αν η ανάπτυξη καθίσταται κύριο μέλημα της κινεζικής ηγεσίας, στην Ευρωζώνη ακόμη αναζητείται η «χρυσή τομή», με τη νέα κυβέρνηση της Γαλλίας να επιμένει στην ανάγκη αναπτυξιακών πρωτοβουλιών και τη Γερμανία να εμμένει σταθερά στην πολιτική των περικοπών. Μπορεί η Ισπανία να ανακοίνωσε νέα συρρίκνωση του ΑΕΠ κατά 0,3% το τρίμηνο Απριλίου - Ιουνίου, ενισχύοντας τους φόβους για την ικανότητά της να αντεπεξέλθει της κρίσης με ίδια μέσα. Ομως, σε συνέντευξή του στο κυριακάτικο φύλλο της Bild, ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών, Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, τόνιζε ότι «η κυβέρνησή μας είναι έτοιμη να μιλήσει για τα πάντα» για την τόνωση της ανάπτυξης - υπό την προϋπόθεση, όμως, πως αυτά δεν θα προκαλέσουν αύξηση του χρέους.

Στο πλαίσιο της αναζήτησης μιας λύσης για την κρίση, ο κ. Σόιμπλε συναντήθηκε στο Βερολίνο με τον Γάλλο νέο ομόλογό του, Πιερ Μοσκοβισί. Αν και ο κ. Σόιμπλε αρνείται την έκδοση ευρωομολόγων, ο νέος πρωθυπουργός της Γαλλίας Ζαν-Μαρκ Ερό δηλώνει στην εφημερίδα Liberation ότι οι πολιτικοί θα πρέπει να εξετάσουν κάθε μέτρο, μεταξύ των οποίων τον απευθείας δανεισμό τους από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Στο μεταξύ, πάντως, εντός της ίδιας της Γερμανίας, το μέγεθος της αύξησης μισθών που συμφωνήθηκε με το συνδικάτο εργαζομένων στη μεταλλοβιομηχανία, IG Metall, θεωρείται ένδειξη πως η κυβέρνηση είναι, επιτέλους, έτοιμη να «ανεχθεί» υψηλότερες απολαβές έστω και εις βάρος της σταθερότητας των τιμών, προκειμένου να βοηθήσει την ασθενή περιφέρεια της Ευρωζώνης. Η αύξηση, της τάξης του 4,3%, είναι η μεγαλύτερη της τελευταίας 20ετίας και υπερδιπλάσια του γερμανικού πληθωρισμού, ο οποίος ανέρχεται στο 2%. Αφορά, δε, περί τα 3,6 εκατομμύρια εργαζόμενους, θα ισχύσει για 12 μήνες (αναδρομικά από την 1η Μαΐου) και θα ορίσει τον πήχυ για τα υπόλοιπα συνδικάτα στη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης.

Προσδοκίες τόνωσης της καταναλωτικής ζήτησης από τις αυξήσεις μισθών, 4,3%, στη Γερμανία

Το σημαντικότερο, ωστόσο, είναι ότι η αύξηση αυτή δημιουργεί προσδοκίες για τόνωση της καταναλωτικής ζήτησης στη χώρα. Οπως επισημαίνεται, με περισσότερα χρήματα στις τσέπες των Γερμανών καταναλωτών, θα ενισχυθεί η ζήτηση για εισαγωγές από την υπόλοιπη Ευρώπη, συνδράμοντας στην ανάκαμψη των πιο αδύναμων οικονομιών. Αν και στη χώρα είναι έντονη η αποστροφή στις υψηλές τιμές από τις αρχές της δεκαετίας του '20, όταν ο υπερπληθωρισμός της Δημοκρατίας της Βαϊμάρης «σάρωσε» τις καταθέσεις μιας ολόκληρης γενιάς, αρκετοί οικονομολόγοι θεωρούν απαραίτητη τη σχετική ενίσχυση του πληθωρισμού στη χώρα, ώστε να γίνουν πιο ανταγωνιστικά τα προϊόντα που παράγονται στην υπόλοιπη Ευρωζώνη σε σχέση με τα γερμανικά.

Πάντως, σύμφωνα με αναλυτές, η μισθολογική αύξηση που συμφωνήθηκε μετά μαραθώνιες διαβουλεύσεις δεν συνιστά απειλή για τον πληθωρισμό, έστω και αν δημιουργεί δεδικασμένο για άλλους κλάδους. Οπως τονίζεται, «δεν υπάρχει λόγος ανησυχίας για δημιουργία σπιράλ τιμών/μισθών: ο κλάδος υπηρεσιών θα λάβει μικρότερες αυξήσεις».

BLOOMBERG, REUTERS

Η Formula 1 αντλεί 1,6 δισ. δολ. από επενδυτές

Εν όψει της αρχικής δημόσιας εγγραφής για τη δημόσια διάθεση των μετοχών της ύψους 3 δισ. δολαρίων, η F1 (Formula 1) εξασφάλισε το προκαταρκτικό ενδιαφέρον και τη δέσμευση τριών σημαντικών επενδυτών για μετοχές 1,6 δισ. δολαρίων. Το ιδιωτικό επενδυτικό κεφάλαιο CVC Capital διέθεσε σχεδόν το 40% από το αρχικό του μερίδιο 63,4% σε τρεις επενδυτικούς ομίλους, ένας εκ των οποίων είναι και η γνωστή BlackRock. Το μερίδιο, που επωλήθη, αποτιμάται σε 1,6 δισ. δολάρια και συνιστά μέτρο αποτίμησης της αξίας της F1 στα 7 δισ. δολάρια, σύμφωνα με αναλυτές. Το ντεμπούτο της (IPO) στη χρηματιστηριακή αγορά τοποθετείται εντός Ιουνίου.

Εκτός της BlackRock, οι άλλοι δύο νέοι μέτοχοι της F1 είναι οι διαχειριστές κεφαλαίων Waddell & Reed και Norges Bank Investment Management. Η τελευταία συνιστά τον βραχίονα διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων της Κεντρικής Τράπεζας της Νορβηγίας, γνωστής ως Norges Bank. «Η όλη διαδικασία προ της επίσημης IPO εξασφάλισε στη Formula 1 ένα κεφάλαιο, το οποίο πιθανώς της χρειάζεται, ενώ παράλληλα προσδίδει μεγαλύτερη αξιοπιστία, εφόσον φημισμένοι επενδυτικοί οίκοι εμφανίζονται σε προκαταρκτική φάση», επισημαίνει ο Πίτερ Ελστον, επικεφαλής του τμήματος Στρατηγικής και Τοποθετήσεων Ασίας-Ειρηνικού στην Aberdeen Asset Management Ασίας. Το χρηματιστήριο της Σιγκαπούρης έχει εγκρίνει τα σχέδια της F1 για διάθεση μετοχών της εκεί, η οποία πιθανολογείται πως θα είναι και η μεγαλύτερη για τα τοπικά δεδομένα από πέρυσι τον Φεβρουάριο. Η Σιγκαπούρη «κονταροχτυπιέται» με το Χονγκ Κονγκ για να εξασφαλίζει σημαντικές IPO από εμβληματικές εταιρείες, όπως η Prada. Ο ιταλικός οίκος εισήχθη στο χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ πέρυσι τον Ιούνιο. Κατά το ειδησεογραφικό πρακτορείο Finance Asia, το οποίο είχε αρχικώς ανακοινώσει την αγορά τού σχεδόν 40% της F1, η αξία της τελευταίας ανέρχεται στα 9,1 δισ. δολάρια, εκ των οποίων τα 7,2 δισ. δολάρια είναι το μετοχικό κεφάλαιο και τα 1,9 δισ. δολ. τα χρέη της. Εν κατακλείδι, υπενθυμίζεται ότι η F1 αφορά μέρος από τις δραστηριότητες του 80χρονου δισεκατομμυριούχου Μπέρνι Εκλστόουν, του Βρετανού, ο οποίος σε νεαρή ηλικία ήταν και ο ίδιος οδηγός αγώνων ταχύτητας.

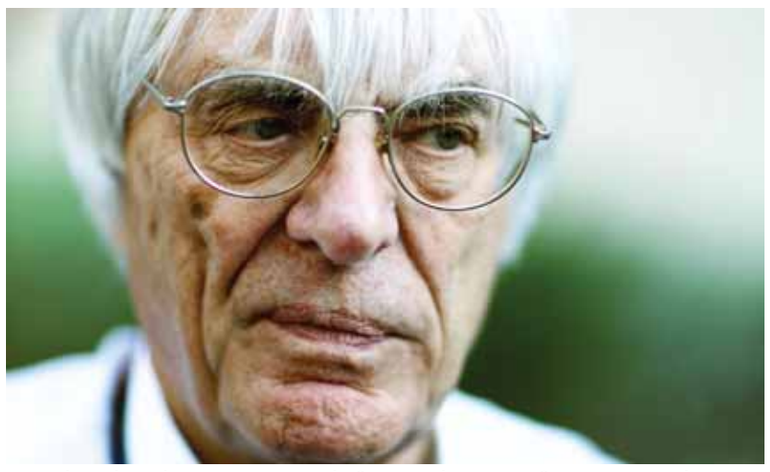

Η F1 είναι μία από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του δισεκατομμυριούχου Μπέρνι Εκλστόουν, ο οποίος σε νεαρή ηλικία ήταν ο ίδιος οδηγός αγώνων.

Εξασφάλισε προκαταρκτικό ενδιαφέρον και δέσμευση από BlackRock και δύο διαχειριστές κεφαλαίων

REUTERS, BLOOMBERG

Μείωση επιτοκίων ζητεί το ΔΝΤ για τη Βρετανία

Σύσταση για μεγαλύτερη χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής διατύπωσε το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) στην ετήσια αξιολόγηση της βρετανικής οικονομίας, «καθώς συνεχίζουν να είναι υψηλοί οι κίνδυνοι για μια παρατεταμένη στασιμότητα στην οικονομία». Μάλιστα, σε κοινή συνέντευξη Τύπου της επικεφαλής του ΔΝΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, με τον υπουργό Οικονομικών της Βρετανίας, Τζορτζ Οσμπορν, έγινε λόγος για ένα δυναμικότερο ρόλο της Τράπεζας της Αγγλίας για τη στήριξη της ανάπτυξης.

«Δυστυχώς, δεν έχει ακόμη πυροδοτηθεί η ανάπτυξη στη βρετανική οικονομία και το κλίμα παραμένει αβέβαιο. Οι πιέσεις στο εσωτερικό της Ευρωζώνης έχουν επηρεάσει τη Βρετανία σε πολλά μέτωπα. Η ανάπτυξη κινείται σε αργούς ρυθμούς και η ανεργία, ιδιαίτερα μεταξύ των νέων, παραμένει υψηλή», δήλωσε η κ. Λαγκάρντ. Εν συνεχεία, η κ. Λαγκάρντ έκανε λόγο για τη λήψη μέτρων με στόχο τη στήριξη της ζήτησης.

Προς το παρόν, το βασικό επιτόκιο της Τράπεζας της Αγγλίας κυμαίνεται στο 0,5%, ενώ το πρόγραμμα αγοράς κρατικών ομολόγων είχε επεκταθεί τον Οκτώβριο του 2011 στα 275 δισ. στερλίνες. Ομως, η Τράπεζα της Αγγλίας έχει διαφωνήσει με σύσταση του ΔΝΤ για την παροχή δανείων στις τράπεζες με ευνοϊκούς όρους, αρνούμενη, ουσιαστικά, να μιμηθεί την ΕΚΤ. Η ΕΚΤ χορήγησε στις τράπεζες τον Δεκέμβριο και τον Φεβρουάριο τριετή δάνεια με το βασικό της επιτόκιο (1%), συνολικού ύψους 1 τρισ. ευρώ.

Το ΔΝΤ ζήτησε, επίσης, από τη βρετανική κυβέρνηση να χαράξει ένα εναλλακτικό σχέδιο στην περίπτωση που δεν αποδώσουν τα υφιστάμενα μέτρα για μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος. Το ΔΝΤ δεν υποστήριξε καμία χαλάρωση στο μέτωπο της δημοσιονομικής πολιτικής, αλλά υπογράμμισε πως η κυβέρνηση θα μπορούσε να επιβραδύνει τον ρυθμό των μειώσεων σε κονδύλια για έργα υποδομής και σε μισθούς του δημόσιου τομέα. Η βρετανική κυβέρνηση έχει δρομολογήσει μέτρα λιτότητας 83 δισ. στερλινών για την επόμενη τετραετία, συμπεριλαμβανομένης της κατάργησης 490.000 θέσεων εργασίας στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

«Η ανάπτυξη κινείται σε αργούς ρυθμούς και η ανεργία, ιδιαίτερα μεταξύ των νέων, παραμένει υψηλή», δήλωσε η Κριστίν Λαγκάρντ.

Η επικεφαλής του ΔΝΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, έκανε λόγο για λήψη μέτρων με στόχο τη στήριξη της ζήτησης

kathimerini.com.cy
Κάθε μέρα, κάθε λεπτό
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - SHOWBIZ - GOOD LIFE - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΚΥΠΡΟΣ (ΧΑΚ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 25/5	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0,190	0,190	0,000	0,00%	A&P (ANDREOU & PARASKEVAIDES) ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	34,72
0,168	0,168	0,000	0,00%	A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD	6,14
0,760	0,770	-0,010	-1,30%	A. ZORBAS & SONS PUBLIC LTD	11,62
0,010	0,010	0,000	0,00%	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD	1,59
0,021	0,021	0,000	0,00%	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD	1,23
0,092	0,092	0,000	0,00%	AD Shopping Galleries Plc	11,86
1,620	1,620	0,000	0,00%	“AGROS DEVELOPMENT COMPANY “”PROODOS”” PUBLIC LTD”	5,82
0,013	0,013	0,000	0,00%	AIAS INVESTMENT PUBLIC LTD	1,06
100,000	100,000	0,000	0,00%	Alpha Bank Ltd - Bonds 2013/2018	100,00
0,077	0,077	0,000	0,00%	AMATHUS PUBLIC LTD	6,78
100,000	100,000	0,000	0,00%	AMATHUS PUBLIC LTD (GUARANTEED BONDS 2010-2015)	0,88
0,110	0,106	0,004	3,77%	APOLLO INVESTMENT FUND PLC	6,22
0,036	0,036	0,000	0,00%	ASTARTI DEVELOPMENT PLC	3,60
0,790	0,760	0,030	3,95%	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	30,90
0,001	0,001	0,000	0,00%	AVACOM NET PUBLIC COMPANY LTD	0,15
0,115	0,115	0,000	0,00%	AVACOM PUBLIC COMPANY LTD	1,47
0,275	0,332	-0,057	-17,17%	BANK OF CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	247,26
0,009	0,009	0,000	0,00%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Capital Securities 12/2007	20,40
0,800	0,800	0,000	0,00%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Bonds 2013/2018	21,83
0,550	0,570	-0,020	-3,51%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Capital Securities	40,20
0,473	0,500	-0,028	-5,50%	Bank of Cyprus Public (Convertible Enhanced Capital Securities)	387,45
1,000	1,000	0,000	0,00%	Bank of Cyprus Public (Convertible Enhanced Capital Securities)	95,00
0,193	0,195	-0,002	-1,03%	BLUE ISLAND PLC	2,98
0,010	0,010	0,000	0,00%	“BONDS 2004-2011A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD”	2,48
0,059	0,065	-0,006	-9,23%	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	8,36
0,034	0,034	0,000	0,00%	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD	7,10
0,262	0,262	0,000	0,00%	CCC HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	11,53
0,040	0,040	0,000	0,00%	CEILFLOOR PUBLIC COMPANY LTD	0,20
0,055	0,055	0,000	0,00%	CHARILAOS APOSTOLIDES PUBLIC LTD	2,75
0,024	0,022	0,002	9,09%	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD	0,24
0,049	0,049	0,000	0,00%	CLARIDGE PUBLIC LTD	5,30
0,004	0,003	0,001	33,33%	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD	1,15
0,082	0,082	0,000	0,00%	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	13,18
0,117	0,117	0,000	0,00%	COSMOS INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	2,10
0,242	0,242	0,000	0,00%	CYPRINT PLC	1,24
0,055	0,071	-0,016	-22,54%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD	21,51
1,880	1,880	0,000	0,00%	CYPRUS FOREST INDUSTRIES PUBLIC LTD	5,75
0,400	0,392	0,008	2,04%	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC	37,30
0,117	0,138	-0,021	-15,22%	CYTRUSTEES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	4,63
0,140	0,140	0,000	0,00%	CYVENTURE CAPITAL PUBLIC COMPANY LTD	2,10
0,050	0,050	0,000	0,00%	D & M TELEMARKETING PUBLIC LTD	0,39
0,006	0,002	0,004	200,00%	D.H. CYPROTELS PLC	0,98
0,202	0,220	-0,018	-8,18%	DEMETRA INVESTMENT PUBLIC LTD	40,40
0,091	0,094	-0,003	-3,19%	Dimco Plc	7,37
0,060	0,060	0,000	0,00%	DISPLAY ART PLC	0,81
0,006	0,007	-0,001	-14,29%	DODONI PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	1,69
0,650	0,650	0,000	0,00%	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	16,25
0,025	0,025	0,000	0,00%	EFREMICO HOLDINGS PUBLIC LTD	0,28
0,330	0,360	-0,030	-8,33%	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD	5,28
0,019	0,021	-0,002	-9,52%	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	8,51
0,810	0,810	0,000	0,00%	EMPIRE CAPITAL INVESTMENTS PUBLIC LTD	38,76

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 25/5	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0,150	0,155	-0,005	-3,23%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	26,25
0,024	0,024	0,000	0,00%	EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD	0,75
0,010	0,010	0,000	0,00%	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC	0,49
0,059	0,059	0,000	0,00%	G & K EXCLUSIVE FASHIONS PUBLIC COMPANY LTD	0,40
0,140	0,140	0,000	0,00%	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD	5,43
0,194	0,199	-0,005	-2,51%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	59,75
100,000	100,000	0,000	0,00%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD – Bonds 2019	90,00
0,010	0,010	0,000	0,00%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD - CAPITAL SECURITIES	17,19
0,550	0,640	-0,090	-14,06%	HELLENIC BANK (Non cumulative convertible Capital Securities)	77,76
0,007	0,007	0,000	0,00%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD BONDS 2016	44,48
0,060	0,060	0,000	0,00%	INTERFUND INVESTMENTS PLC	3,39
0,041	0,040	0,001	2,50%	ISXIS INVESTMENT PUBLIC LTD	0,45
0,072	0,072	0,000	0,00%	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	4,50
0,116	0,108	0,008	7,41%	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD	11,60
0,580	0,760	-0,180	-23,68%	K. ATHIENITIS CONTRACTORS DEVELOPERS PUBLIC LTD	7,78
96,500	96,500	0,000	0,00%	K. ATHIENITIS CONTRACTORS DEVELOPERS PUBLIC LTD –Guaranteed Bonds	0,97
0,112	0,112	0,000	0,00%	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD	4,75
0,136	0,134	0,002	1,49%	KANIKA HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	8,19
0,016	0,016	0,000	0,00%	KARAOLIS GROUP PUBLIC LTD	0,36
0,119	0,119	0,000	0,00%	KARKOTIS MANUFACTURING & TRADING PUBLIC LTD	1,04
0,200	0,200	0,000	0,00%	KARYES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,40
0,605	0,605	0,000	0,00%	KEO PLC	18,74
0,008	0,012	-0,004	-33,33%	KNOSSOS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0,17
0,585	0,585	0,000	0,00%	KRONOS PRESS DISTRIBUTION AGENCY PUBLIC COMPANY LTD	11,93
0,230	0,230	0,000	0,00%	L.P. TRANSBETON PUBLIC LTD	1,97
0,154	0,154	0,000	0,00%	LASER INVESTMENTS GROUP PLC	7,97
0,069	0,069	0,000	0,00%	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	7,02
0,042	0,042	0,000	0,00%	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	3,81
0,003	0,004	-0,001	-25,00%	LIBRA HOLIDAYS GROUP PLC	0,57
0,280	0,289	-0,009	-3,11%	LOGICOM PUBLIC LTD	20,74
0,097	0,097	0,000	0,00%	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	3,40
0,065	0,065	0,000	0,00%	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD	3,12
0,024	0,025	-0,001	-4,00%	LOUIS PLC	11,05
0,171	0,171	0,000	0,00%	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD	7,39
0,053	0,059	-0,006	-10,17%	MARFIN CLR PUBLIC CO LTD	15,14
0,088	0,119	-0,031	-26,05%	MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD	141,78
55,000	55,000	0,000	0,00%	MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD - CAPITAL SECURITIES	11,00
52,000	55,000	-3,000	-5,45%	MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD – Capital Securities	12,60
55,000	55,000	0,000	0,00%	MARFIN POPULAR BANK – Non-cumulative Capital Securities 2010	16,25
0,031	0,034	-0,003	-8,82%	MINERVA INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	2,43
0,580	0,580	0,000	0,00%	MITSIDES PUBLIC COMPANY LTD	4,76
0,011	0,011	0,000	0,00%	MODESTOU SOUND & VISION PUBLIC COMPANY LTD	0,16
0,265	0,265	0,000	0,00%	NEMESIS CONSTRUCTIONS PUBLIC COMPANY LTD	12,98
0,008	0,008	0,000	0,00%	OCEAN TANKERS HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	2,37
0,013	0,013	0,000	0,00%	OPTIONS CASSOULIDES PLC	0,60
0,087	0,090	-0,003	-3,33%	ORFANIDES PUBLIC COMPANY LTD	7,04
0,089	0,100	-0,011	-11,00%	PANDORA INVESTMENTS PUBLIC LTD	37,77
0,720	0,736	-0,016	-2,17%	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	63,00
0,433	0,433	0,000	0,00%	PHILOKTIMATIKI PUBLIC LTD	2,08
0,068	0,068	0,000	0,00%	PIERIDES HOLDINGS PLC	1,50
0,080	0,080	0,000	0,00%	PIPIS BROS FARMS PUBLIC COMPANY LTD	0,77

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 25/5	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0,059	0,059	0,000	0,00%	Primetel Plc	22,56
101,230	101,230	0,000	0,00%	PRIMETEL PLC – Bonds 2009/2014	0,05
0,000	0,000	0,000	0,00%	Primetel Plc (WARRANT 2008/2011)	0,00
0,009	0,009	0,000	0,00%	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD	0,18
0,002	0,002	0,000	0,00%	RENOS HATZIOANNOU FARM PUBLIC COMPANY LTD	0,55
0,090	0,090	0,000	0,00%	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD	4,87
0,068	0,062	0,006	9,68%	ROYAL HIGHGATE PUBLIC COMPANY LTD	2,24
0,002	0,002	0,000	0,00%	SAFS HOLDINGS PUBLIC LTD	0,14
0,090	0,090	0,000	0,00%	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	3,29
0,005	0,004	0,001	25,00%	SEA STAR CAPITAL PLC	3,15
0,093	0,093	0,000	0,00%	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD	6,19
0,210	0,210	0,000	0,00%	STADEMOS HOTELS PLC	6,83
0,002	0,002	0,000	0,00%	STARIO PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	0,08
0,010	0,010	0,000	0,00%	SUPHIRE HOLDINGS PUBLIC LTD	1,24
0,000	0,000	0,000	0,00%	TELIA AQUA MARINE PUBLIC LTD	0,00
0,137	0,153	-0,016	-10,46%	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	18,85
0,260	0,260	0,000	0,00%	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD	3,18
0,013	0,012	0,001	8,33%	TOXOTIS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0,27
2,000	2,000	0,000	0,00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - CAPITAL	5,46
0,800	0,800	0,000	0,00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INCOME	2,18
0,600	0,600	0,000	0,00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INTERNATIONAL	0,82
0,290	0,290	0,000	0,00%	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD	3,91
0,010	0,010	0,000	0,00%	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (Warrants 2010/2012)	0,02
0,550	0,540	0,010	1,85%	USB Bank Plc	25,03
1,000	1,000	0,000	0,00%	USB BANK PLC (BONDS 2009/ 2019)	8,00
1,050	1,050	0,000	0,00%	USB BANK PLC (CONVERTIBLE BONDS 2010/ 2020)	1,27
1,000	1,000	0,000	0,00%	VISION INTERNATIONAL PEOPLE GROUP PUBLIC LTD	75,00
0,001	0,001	0,000	0,00%	WARRANTS 2005/2012 EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD	0,00
6,410	6,410	0,000	0,00%	Woodland Designs PLC	83,33
0,300	0,300	0,000	0,00%	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC	34,39
0,007	0,004	0,003	75,00%	XENOS TRAVEL PUBLIC LTD	0,25

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

Άνοδος		Πτώση	
200,00%	D.H. CYPROTELS PLC	-33,33%	KNOSSOS INVESTMENTS PUBLIC LTD
75,00%	XENOS TRAVEL PUBLIC LTD	-26,05%	MARFIN POPULAR BANK LTD
33,33%	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD	-25,00%	LIBRA HOLIDAYS GROUP PLC
25,00%	SEA STAR CAPITAL PLC	-23,68%	K. ATHIENITIS CONTRACTORS LTD
9,68%	ROYAL HIGHGATE PUBLIC COMPANY	-22,54%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD

cdb GlobalCapital
Global Capital Securities and Financial Services Limited
Regulated by the Cyprus Securities & Exchange Commission and Member of the Cyprus Stock Exchange
Λεωφ.Αρχ. Μακαρίου Γ', αρ. 50, Κτίριο Άλφα, 1ος όροφος, 1065 Λευκωσία
Τηλ.: 22 710710 Fax: 22339332, www.globalcapital.com.cy

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 25/5	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ					
0,170	0,164	0,006	3,66%	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	297,66
1,240	1,280	-0,040	-3,13%	ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	88,56
0,660	0,799	-0,139	-17,40%	ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	7,38
0,172	0,174	-0,002	-1,15%	ΑΚΡΙΤΑΣ (ΚΟ)	2,24
0,225	0,220	0,005	2,27%	ΑΛΚΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	3,87
0,206	0,210	-0,004	-1,90%	ΑΛΟΥΜΥΛ (ΚΟ)	4,54
0,187	0,179	0,008	4,47%	ALPHA TRUST ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	5,02
0,087	0,098	-0,011	-11,22%	ΑΝΕΚ (ΚΟ)	16,13
2,200	2,200	0,000	0,00%	ΑΝΕΚ (ΠΟ `90)	0,69
0,450	0,450	0,000	0,00%	ΑΝΕΚ (ΠΟ `96)	1,34
0,458	0,550	-0,092	-16,73%	ΑΤΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ)	7,01
0,200	0,237	-0,037	-15,61%	ΒΑΛΚΑΝ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ)	4,02
0,400	0,400	0,000	0,00%	ΒΑΡΒΕΡΗΣ Ν. - MODA BAGNO (ΚΟ)	7,52
0,430	0,395	0,035	8,86%	ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ (ΚΟ)	10,31
1,740	1,990	-0,250	-12,56%	ΒΙΟΧΑΛΚΟ (ΚΑ)	347,08
1,000	1,000	0,000	0,00%	ΒΙΣ (ΚΟ)	4,97
1,150	1,150	0,000	0,00%	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ SYSTEMS (ΚΟ)	7,27
0,143	0,143	0,000	0,00%	Γ.Ε. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (ΚΟ)	9,32
0,465	0,499	-0,034	-6,81%	ΓΑΛΑΞΙΔΙ (ΚΟ)	6,55
0,487	0,520	-0,033	-6,35%	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	41,82
0,318	0,380	-0,062	-16,32%	ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΟ)	7,65
5,250	5,250	0,000	0,00%	ΔΑΙΟΣ ΠΛΑΣΤΙΚΑ (ΚΟ)	78,75
1,440	1,650	-0,210	-12,73%	ΔΕΗ (ΚΟ)	334,08
1,070	1,070	0,000	0,00%	ΔΙΑΣ ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ)	32,27
0,445	0,446	-0,001	-0,22%	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	7,07
0,219	0,246	-0,027	-10,98%	ΔΡΟΜΕΑΣ (ΚΟ)	7,60
0,370	0,353	0,017	4,82%	ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ (ΚΟ)	5,06
1,210	1,260	-0,050	-3,97%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1.156,87
0,282	0,239	0,043	17,99%	ΕΙΔΗΣΕΟΦΩΝΙΚΗ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	7,85
0,346	0,346	0,000	0,00%	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	3,89
0,668	0,537	0,131	24,39%	ΕΛ. ΒΙΟΜ. ΖΑΧΑΡΗΣ (ΚΑ)	24,55
0,402	0,440	-0,038	-8,64%	ΕΛΑΣΤΡΟΝ (ΚΟ)	7,50
0,769	0,870	-0,101	-11,61%	ΕΛΒΑΛ (ΚΑ)	95,43
0,472	0,550	-0,078	-14,18%	ΕΛΒΕ (ΚΟ)	6,24
0,200	0,200	0,000	0,00%	ΕΛΓΕΚΑ (ΚΟ)	6,39
0,670	0,669	0,001	0,15%	ΕΛΙΝΟΙΛ (ΚΟ)	15,96
0,678	0,723	-0,045	-6,22%	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	120,01
8,920	10,080	-1,160	-11,51%	ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	177,19
0,900	0,902	-0,002	-0,22%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ (ΚΟ)	26,59
4,050	5,050	-1,000	-19,80%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	1.237,82
2,100	2,140	-0,040	-1,87%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ (ΚΟ)	137,27
0,595	0,595	0,000	0,00%	ΕΛΤΟΝ (ΚΟ)	15,90
1,740	1,710	0,030	1,75%	ΕΛΤΡΑΚ (ΚΟ)	26,35
0,428	0,492	-0,064	-13,01%	ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ (ΚΟ)	22,28
0,198	0,169	0,029	17,16%	ΕΤΕΜ (ΚΑ)	5,94
2,650	3,060	-0,410	-13,40%	ΕΥΑΘ (ΚΟ)	96,20
2,590	2,850	-0,260	-9,12%	ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	275,84
0,455	0,462	-0,007	-1,52%	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ (ΚΟ)	12,51
0,505	0,546	-0,041	-7,51%	ΙΑΣΩ (ΚΟ)	26,84
0,175	0,199	-0,024	-12,06%	ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	15,18
0,715	0,739	-0,024	-3,25%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	20,43
0,399	0,440	-0,041	-9,32%	ΙΛΥΔΑ (ΚΟ)	3,59
0,395	0,397	-0,002	-0,50%	ΙΝΤΕΑΛ ΟΜΙΛΟΣ (ΚΟ)	3,28
0,150	0,150	0,000	0,00%	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ)	5,13
0,256	0,256	0,000	0,00%	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΠΟ)	0,66
0,665	0,690	-0,025	-3,62%	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	105,71
3,400	4,250	-0,850	-20,00%	ΚΑΕ (ΚΟ)	227,62
0,660	0,600	0,060	10,00%	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (ΚΟ)	11,22
1,240	1,240	0,000	0,00%	ΚΑΝΑΚΗΣ Σ. (ΚΟ)	9,30
0,625	0,610	0,015	2,46%	ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (ΚΟ)	6,09
1,900	1,930	-0,030	-1,55%	ΚΑΡΑΤΖΗ (ΚΟ)	27,89
2,270	2,240	0,030	1,34%	ΚΕΚΡΟΨ (ΚΟ)	7,49
0,780	0,750	0,030	4,00%	ΚΕΠΕΝΟΥ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	5,23
0,250	0,290	-0,040	-13,79%	ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - ΛΑΠΠΑΣ (ΚΟ)	10,05
0,320	0,329	-0,009	-2,74%	ΚΛΩΣ/ΓΙΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ (ΚΑ)	3,68
0,239	0,218	0,021	9,63%	ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Χ. ΑΦΟΙ (ΚΟ)	5,07
3,120	3,440	-0,320	-9,30%	ΚΟΡΡΕΣ (ΚΟ)	41,96
0,230	0,210	0,020	9,52%	ΚΡΕΚΑ (ΚΟ)	1,64
0,227	0,240	-0,013	-5,42%	ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ (ΚΟ)	6,69
0,569	0,620	-0,051	-8,23%	ΚΡΙ - ΚΡΙ (ΚΟ)	18,81
0,230	0,230	0,000	0,00%	ΚΤΗΜΑ ΛΑΖΑΡΙΔΗ (ΚΟ)	3,64
0,267	0,330	-0,063	-19,09%	ΚΥΠΡΟΥ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	479,30
0,538	0,650	-0,112	-17,23%	ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Η.- F.H.L. (ΚΟ)	12,60
0,581	0,580	0,001	0,17%	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ)	4,41
0,661	0,661	0,000	0,00%	ΛΑΝΑΚΑΜ (ΚΟ)	3,93
0,385	0,385	0,000	0,00%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΚΑ)	3,20
0,879	0,879	0,000	0,00%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΠΑ)	1,90
0,316	0,316	0,000	0,00%	ΛΙΒΑΝΗΣ (ΚΟ)	2,44
1,290	1,290	0,000	0,00%	ΛΟΥΛΗ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	19,64
0,178	0,183	-0,005	-2,73%	ΜΑΘΙΟΣ ΠΥΡΙΜΑΧΑ (ΚΟ)	1,75
5,690	5,600	0,090	1,61%	ΜΕΤΚΑ (ΚΟ)	295,60
0,312	0,298	0,014	4,70%	ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (ΚΟ)	3,59
3,800	5,000	-1,200	-24,00%	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	420,98
0,209	0,234	-0,025	-10,68%	ΜΟΥΖΑΚΗΣ (ΚΑ)	6,73
0,780	0,780	0,000	0,00%	ΜΟΧΛΟΣ (ΚΟ)	3,58
0,404	0,404	0,000	0,00%	ΜΠΗΤΡΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ (ΚΟ)	6,40
1,690	1,770	-0,080	-4,52%	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	197,59
1,020	1,020	0,000	0,00%	ΝΑΚΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗ (ΚΟ)	6,47
0,287	0,260	0,027	10,38%	ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ (ΚΟ)	6,87
0,250	0,302	-0,052	-17,22%	ΝΗΡΕΥΣ (ΚΟ)	15,91
0,189	0,181	0,008	4,42%	ΝΤΡΟΥΚΦΑΡΜΠΕΝ (ΚΟ)	2,93
9,800	10,160	-0,360	-3,54%	ΟΛΘ (ΚΟ)	98,78
7,980	8,300	-0,320	-3,86%	ΟΛΠ (ΚΟ)	199,50
3,850	4,290	-0,440	-10,26%	ΟΠΑΠ (ΚΟ)	1.228,15
1,410	1,620	-0,210	-12,96%	ΟΤΕ (ΚΟ)	691,11
0,569	0,448	0,121	27,01%	ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ (ΚΟ)	28,90
0,454	0,454	0,000	0,00%	ΠΑΪΡΗΣ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ (ΚΟ)	2,26
0,213	0,226	-0,013	-5,75%	ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ (ΚΟ)	4,30
0,211	0,215	-0,004	-1,86%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	241,24
1,530	1,510	0,020	1,32%	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)	10,82
1,830	1,990	-0,160	-8,04%	ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS (ΚΟ)	40,41
0,494	0,460	0,034	7,39%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ)	22,70
4,260	4,430	-0,170	-3,84%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΑ)	116,64
0,126	0,126	0,000	0,00%	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ (ΚΟ)	3,06
0,308	0,349	-0,041	-11,75%	ΡΕΒΟΪΛ (ΚΟ)	6,86
1,380	1,550	-0,170	-10,97%	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	52,92
1,150	1,150	0,000	0,00%	ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΥΛ/ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	4,81
0,183	0,210	-0,027	-12,86%	ΣΕΛΟΝΤΑ ΙΧΘ/ΓΕΙΑΙ (ΚΟ)	5,36
0,498	0,600	-0,102	-17,00%	ΣΙΔΕΝΟΡ (ΚΟ)	47,93
0,232	0,260	-0,028	-10,77%	ΣΠΥΡΟΥ ΑΓΡ. ΟΙΚ. (ΚΟ)	6,60
0,480	0,473	0,007	1,48%	ΣΩΛ/ΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ (ΚΟ)	59,60
0,290	0,324	-0,034	-10,49%	ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ (ΚΟ)	82,50
1,010	1,110	-0,100	-9,01%	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	110,43
1,070	1,130	-0,060	-5,31%	ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	35,44
0,235	0,235	0,000	0,00%	ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ ΠΡΟΦΙΛ (ΚΑ)	2,98
10,500	14,000	-3,500	-25,00%	ΤΙΤΑΝ (ΚΟ)	809,17
4,230	5,010	-0,780	-15,57%	ΤΙΤΑΝ (ΠΟ)	32,02
0,138	0,143	-0,005	-3,50%	ΥΓΕΙΑ (ΚΟ)	42,19

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 25/5	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0,400	0,400	0,000	0,00%	ΦΙΕΡΑΤΕΞ (ΚΟ)	4,08
0,713	0,713	0,000	0,00%	ΧΑΪΔΕΜΕΝΟΣ (ΚΟ)	5,95
0,320	0,337	-0,017	-5,04%	ΧΑΛΚΟΡ (ΚΑ)	32,41
0,715	0,715	0,000	0,00%	ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΗ Ε. ΥΙΟΙ (ΚΟ)	2,88
0,240	0,216	0,024	11,11%	A.S. COMPANY (ΚΟ)	5,25
0,795	0,762	0,033	4,33%	ALPHA BANK (ΚΟ)	424,74
0,215	0,234	-0,019	-8,12%	ATTICA BANK (ΚΟ)	52,65
0,075	0,071	0,004	5,63%	AUDIOVISUAL (ΚΟ)	3,41
0,830	0,850	-0,020	-2,35%	AUTOHELLAS (ΚΟ)	30,18
0,040	0,050	-0,010	-20,00%	AVENIR (ΚΟ)	4,22
0,396	0,325	0,071	21,85%	BYTE COMPUTER (ΚΟ)	6,26
0,110	0,125	-0,015	-12,00%	CENTRIC ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	11,12
11,300	12,900	-1,600	-12,40%	COCA - COLA (ΚΟ)	4.141,98
0,252	0,252	0,000	0,00%	CPI (ΚΟ)	2,50
0,253	0,280	-0,027	-9,64%	CYCLON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	6,75
0,088	0,118	-0,030	-25,42%	CYPRUS POPULAR BANK (ΚΟ)	141,78
0,077	0,074	0,003	4,05%	DIONIC (ΚΟ)	2,42
0,502	0,502	0,000	0,00%	EUROBANK EFG (ΚΟ)	277,58
3,400	3,550	-0,150	-4,23%	EUROBANK PROPERTIES (ΚΟ)	207,40
0,748	0,749	-0,001	-0,13%	EURODRIP (ΚΟ)	33,25
0,415	0,429	-0,014	-3,26%	F.G. EUROPE (ΚΟ)	21,91
1,230	1,690	-0,460	-27,22%	FLEXOPACK (ΚΟ)	14,42
0,784	0,959	-0,175	-18,25%	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	39,98
3,180	3,810	-0,630	-16,54%	FRIGOGLASS (ΚΟ)	160,64
0,635	0,760	-0,125	-16,45%	INFORM ΛΥΚΟΣ Π. (ΚΟ)	13,07
0,122	0,118	0,004	3,39%	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	16,23
0,332	0,375	-0,043	-11,47%	INTRAKAT (ΚΟ)	7,69
0,577	0,590	-0,013	-2,20%	J. & P. - ΑΒΑΞ (ΚΟ)	44,81
2,710	3,080	-0,370	-12,01%	JUMBO (ΚΟ)	352,20
0,768	0,769	-0,001	-0,13%	KLEEMAN HELLAS (ΚΟ)	18,16
1,730	1,820	-0,090	-4,95%	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	76,56
0,133	0,136	-0,003	-2,21%	LAVIPHARM (ΚΟ)	6,79
0,230	0,320	-0,090	-28,13%	LOGISMOS (ΚΟ)	1,09
0,203	0,229	-0,026	-11,35%	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	156,38
2,330	2,330	0,000	0,00%	MEDICON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	9,74
3,960	4,650	-0,690	-14,84%	MERMEREN KOMBINAT A.D.PRILEP(ΕΛΠ)	1,86
1,050	1,000	0,050	5,00%	MEVACO (ΚΟ)	11,03
1,140	1,250	-0,110	-8,80%	MIG REAL ESTATE ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	14,07
0,788	0,875	-0,087	-9,94%	MINERVA (ΚΑ)	4,89
2,040	2,050	-0,010	-0,49%	MLS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (ΚΟ)	25,33
1,200	1,590	-0,390	-24,53%	NEXANS ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	7,36
0,071	0,096	-0,025	-26,04%	PAPERPACK ΤΣΟΥΚΑΡΙΔΗΣ Ι. (ΚΟ)	0,84
0,340	0,340	0,000	0,00%	PASAL (ΚΟ)	5,09
0,489	0,491	-0,002	-0,41%	PROFILE (ΚΟ)	5,86
0,435	0,435	0,000	0,00%	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	2,97
0,660	0,679	-0,019	-2,80%	QUEST HOLDINGS (ΚΟ)	32,15
0,410	0,392	0,018	4,59%	REDS (ΚΟ)	23,55
3,650	3,650	0,000	0,00%	RILKEN (ΚΟ)	12,26
4,700	4,990	-0,290	-5,81%	S & B ΟΡΥΚΤΑ (ΚΟ)	240,22
1,250	1,250	0,000	0,00%	SPACE HELLAS (ΚΟ)	8,07
0,471	0,499	-0,028	-5,61%	TRASTOR ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	25,85
0,024	0,023	0,001	4,35%	UNIBIOS (ΚΟ)	2,20
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
1,820	2,080	-0,260	-12,50%	ALPHA ETF FTSE Athex 20	10,14
5,580	5,800	-0,220	-3,79%	NBGAM ETF GREECE & TURKEY 30	2,17
5,060	5,690	-0,630	-11,07%	NBGAM ETF ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ Χ.Α.	1,49
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΧΑΜΗΛΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ					
0,099	0,110	-0,011	-10,00%	ΑΘΗΝΑ (ΚΟ)	4,87
2,490	2,480	0,010	0,40%	ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ (ΚΟ)	159,11
6,980	7,000	-0,020	-0,29%	ΓΕΚΕ (ΚΑ)	58,76
0,136	0,164	-0,028	-17,07%	ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	235,25
1,600	1,700	-0,100	-5,88%	ΗΡΑΚΛΗΣ ΑΓΕΤ (ΚΟ)	113,73
14,000	14,000	0,000	0,00%	ΙΟΝΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	187,66
96,000	96,000	0,000	0,00%	ΚΑΡΕΛΙΑ (ΚΑ)	264,96
17,300	17,300	0,000	0,00%	ΛΑΜΨΑ (ΚΟ)	369,60
2,030	2,030	0,000	0,00%	ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ (ΚΟ)	143,98
0,670	0,670	0,000	0,00%	ΝΙΚΑΣ (ΚΟ)	13,55
0,121	0,121	0,000	0,00%	ΠΕΡΣΕΥΣ (ΚΟ)	2,09
7,600	7,600	0,000	0,00%	ALPHA ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ)	106,40
0,210	0,200	0,010	5,00%	ATTICA ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	40,25
0,135	0,135	0,000	0,00%	ELBISCO ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΑ)	7,26
0,350	0,350	0,000	0,00%	INTERFISH ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ)	10,11
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ					
0,082	0,112	-0,030	-26,79%	ΑΕΓΕΚ (ΚΟ)	2,73
0,300	0,300	0,000	0,00%	ΑΛΦΑ ΓΚΡΙΣΙΝ (ΚΟ)	4,46
0,050	0,050	0,000	0,00%	ΑΤΤΙ - ΚΑΤ (ΚΟ)	4,08
0,410	0,410	0,000	0,00%	ΒΑΡΑΓΚΗΣ (ΚΟ)	2,65
0,295	0,238	0,057	23,95%	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ (ΚΑ)	3,04
0,066	0,065	0,001	1,54%	ΒΙΟΤΕΡ (ΚΟ)	1,16
0,096	0,096	0,000	0,00%	ΓΙΟΥΡΟΜΠΡΟΚΕΡΣ (ΚΟ)	0,58
0,174	0,174	0,000	0,00%	ΔΟΛ (ΚΟ)	14,44
0,835	0,835	0,000	0,00%	ΔΟΥΡΟΣ (ΚΟ)	3,31
0,062	0,062	0,000	0,00%	ΕΔΡΑΣΗ - ΨΑΛΛΙΔΑΣ Χ. (ΚΟ)	0,49
3,700	3,700	0,000	0,00%	ΕΛΒΙΕΜΕΚ (ΚΟ)	26,22
0,049	0,050	-0,001	-2,00%	ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ)	1,49
0,289	0,280	0,009	3,21%	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ (ΚΟ)	3,96
2,800	2,800	0,000	0,00%	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ)	20,57
0,529	0,529	0,000	0,00%	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	3,04
0,429	0,429	0,000	0,00%	ΙΠΠΟΤΟΥΡ (ΚΑ)	9,98
0,318	0,318	0,000	0,00%	ΚΕΡΑΜΕΙΑ ΑΛΛΑΤΙΝΗ (ΚΟ)	7,83
0,071	0,083	-0,012	-14,46%	ΜΑΪΛΛΗΣ Μ.Ι.(ΚΟ)	22,93
0,174	0,174	0,000	0,00%	ΜΑΡΑΚ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ (ΚΟ)	1,66
0,124	0,125	-0,001	-0,80%	ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΚΟ)	8,30
0,114	0,092	0,022	23,91%	ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΠΟ)	2,96
0,077	0,098	-0,021	-21,43%	ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ (ΚΑ)	1,96
0,272	0,340	-0,068	-20,00%	ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ (ΠΑ)	0,42
0,037	0,046	-0,009	-19,57%	ΝΕΛ (ΚΟ)	12,60
0,108	0,135	-0,027	-20,00%	ΝΕΩΡΙΟΝ (ΚΟ)	2,53
0,200	0,200	0,000	0,00%	ΠΗΓΑΣΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ (ΚΟ)	9,38
0,064	0,060	0,004	6,67%	ΣΕΛΜΑΝ (ΚΟ)	3,85
0,704	0,885	-0,181	-20,45%	ΣΙΔΜΑ (ΚΟ)	7,04
0,700	0,700	0,000	0,00%	ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ (ΚΟ)	5,54

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

18/5/2012 - 25/5/2012

Ανοδος	Μεταβ. %	Πτώση	Μεταβ. %
SPIDER - ΠΕΤΣΙΟΣ Ν.& ΥΙΟΙ (ΚΟ)	40,79	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΚΟ)	-48,74
ΕΥΡΩΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ (ΚΟ)	39,58	LOGISMOS (ΚΟ)	-28,13
ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ (ΚΟ)	27,01	FLEXOPACK (ΚΟ)	-27,22
ΕΛ. ΒΙΟΜ. ΖΑΧΑΡΗΣ (ΚΑ)	24,39	ΑΕΓΕΚ (ΚΟ)	-26,79
ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ (ΚΑ)	23,95	PAPERPACK ΤΣΟΥΚΑΡΙΔΗΣ Ι. (ΚΟ)	-26,04

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 25/5	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0,351	0,293	0,058	19,80%	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ)	2,29
0,260	0,260	0,000	0,00%	ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ (ΚΟ)	9,83
0,030	0,037	-0,007	-18,92%	ALTEC (ΚΟ)	6,46
0,127	0,112	0,015	13,39%	AXON ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	2,57
0,095	0,095	0,000	0,00%	COMPUCON (ΚΟ)	1,18
0,438	0,439	-0,001	-0,23%	EUROMEDICA (ΚΟ)	9,56
0,075	0,086	-0,011	-12,79%	FORTHNET (ΚΟ)	11,66
0,562	0,562	0,000	0,00%	HELLAS ONLINE (ΚΟ)	101,00
0,099	0,099	0,000	0,00%	NUTRIART (ΚΟ)	4,21
0,750	0,802	-0,052	-6,48%	OLYMPIC CATERING (ΚΟ)	10,96
0,092	0,119	-0,027	-22,69%	PC SYSTEMS (ΚΟ)	3,77
0,032	0,032	0,000	0,00%	RIDENCO (ΚΟ)	0,74
0,091	0,081	0,010	12,35%	SATO AE (ΚΟ)	2,55
0,201	0,201	0,000	0,00%	SCIENS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	53,21
0,107	0,076	0,031	40,79%	SPIDER - ΠΕΤΣΙΟΣ Ν.& ΥΙΟΙ (ΚΟ)	3,11
0,223	0,223	0,000	0,00%	YALCO - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (ΚΑ)	2,94
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΓΡΑΦΗ					
0,038	0,035	0,003	8,57%	ΕΛΦΙΚΟ (ΚΟ)	0,17
5,100	9,950	-4,850	-48,74%	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΚΟ)	1,86
1,240	1,290	-0,050	-3,88%	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΠΟ)	0,30
0,067	0,048	0,019	39,58%	ΕΥΡΩΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ (ΚΟ)	0,73
4,500	4,500	0,000	0,00%	ΖΑΜΠΑ (ΚΑ)	4,51
ΥΠΟ ΑΝΑΣΤΟΛΗ					
0,670	0,670	0,000	0,00%	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΚΟ)	49,16
0,080	0,080	0,000	0,00%	ΑΤΛΑΝΤΙΚ (ΚΟ)	2,28
0,120	0,120	0,000	0,00%	ΑΤΕΡΜΩΝ (ΚΟ)	2,57
0,304	0,304	0,000	0,00%	ΒΩΒΟΣ ΜΠΑΜΠΗΣ (ΚΟ)	10,31
0,100	0,100	0,000	0,00%	ΔΙΕΚΑΤ (ΚΟ)	1,79
0,072	0,072	0,000	0,00%	ΕΙΚΟΝΑ - ΗΧΟΣ (ΚΟ)	1,50
0,760	0,760	0,000	0,00%	ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ (ΚΟ)	6,08
0,080	0,080	0,000	0,00%	ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΚΟ)	1,97
0,140	0,140	0,000	0,00%	ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΠΟ)	0,17
0,026	0,026	0,000	0,00%	ΙΜΠΕΡΙΟ-ΑΡΓΩ ΓΚΡΟΥΠ (ΚΟ)	0,96
0,381	0,381	0,000	0,00%	ΙΝΤΕΡΤΕΚ (ΚΟ)	4,28
0,140	0,140	0,000	0,00%	ΚΑΡΔΑΣΙΛΑΡΗΣ (ΚΟ)	3,07
0,040	0,040	0,000	0,00%	ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΚΟ)	0,83
0,080	0,080	0,000	0,00%	ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΠΟ)	0,63
0,132	0,132	0,000	0,00%	ΚΟΥΜΠΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	2,32
0,120	0,120	0,000	0,00%	ΛΑΝ-ΝΕΤ (ΚΟ)	2,01
0,100	0,100	0,000	0,00%	ΜΑΞΙΜ ΠΕΡΤΣΙΝΙΔΗΣ (ΚΑ)	1,50
0,120	0,120	0,000	0,00%	ΜΕΣΟΧΩΡΙΤΗ ΑΦΟΙ (ΚΟ)	2,64
0,260	0,260	0,000	0,00%	ΠΕΤΖΕΤΑΚΙΣ (ΚΟ)	6,65
0,390	0,390	0,000	0,00%	ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΚΟ)	3,72
0,540	0,540	0,000	0,00%	ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΠΟ)	0,71
0,020	0,020	0,000	0,00%	ΣΑΝΥΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	1,02
0,780	0,780	0,000	0,00%	ΣΑΟΣ ΦΕΡΡΥΣ (ΚΟ)	40,04
0,038	0,038	0,000	0,00%	ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ Χ.Κ. (ΚΟ)	2,07
0,080	0,080	0,000	0,00%	ΤΕΞΑΠΡΕΤ (ΚΟ)	1,11
0,255	0,255	0,000	0,00%	ΦΙΝΤΕΞΠΟΡΤ (ΚΟ)	1,87
0,120	0,120	0,000	0,00%	ΧΑΛΥΒΔΟΦΥΛΛΩΝ (ΚΟ)	3,17
0,079	0,079	0,000	0,00%	ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ (ΚΟ)	5,66
0,041	0,041	0,000	0,00%	ALAPIS (ΚΟ)	2,01
0,300	0,300	0,000	0,00%	ALSINCO (ΚΟ)	1,51
1,070	1,070	0,000	0,00%	ALTIUS ΑΕΕΧ (ΚΟ)	5,65
0,060	0,060	0,000	0,00%	BETANET (ΚΟ)	1,30
1,410	1,410	0,000	0,00%	EUROLINE ΑΕΕΧ (ΚΟ)	14,99
1,300	1,300	0,000	0,00%	FASHION BOX (ΚΟ)	11,17
1,120	1,120	0,000	0,00%	INTERINVEST ΑΕΕΧ (ΚΟ)	12,49
0,640	0,640	0,000	0,00%	MICROLAND COMPUTERS (ΚΟ)	8,68
0,180	0,180	0,000	0,00%	PROTON BANK (ΚΟ)	11,28
0,119	0,119	0,000	0,00%	SPRIDER STORES (ΚΟ)	3,13
0,048	0,048	0,000	0,00%	T BANK (ΚΟ)	6,95
0,050	0,050	0,000	0,00%	UNITED TEXTILES (ΚΟ)	4,48
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
0,620	0,651	-0,031	-4,76%	ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ (ΚΟ)	19,28
ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ					
2,860	2,860	0,000	0,00%	DIVERSA (ΚΟ)	5,03
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ					
1,220	1,220	0,000	0,00%	OPTRONICS TECHNOLOGIES (ΚΟ)	4,07
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
3,000	3,000	0,000	0,00%	EUROXX ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ (ΚΟ)	29,35
ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
1,800	1,800	0,000	0,00%	ΒΙΟΪΑΤΡ.& ΡΟΜΠΟΤ.ΤΕΧΝΟΛ. (ΚΟ)	9,72
ΛΙΑΝΙΚΟ & ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ					
0,825	0,825	0,000	0,00%	MEDITERRA (ΚΟ)	6,02
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ					
0,900	0,900	0,000	0,00%	ΕΝΤΕΡΣΟΦΤ (ΚΟ)	8,02
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ					
1,510	1,510	0,000	0,00%	ΝΤΟΠΛΕΡ (ΚΟ)	16,01
ΤΡΟΦΙΜΑ					
1,030	1,030	0,000	0,00%	ΚΡΗΤΩΝ ΑΡΤΟΣ (ΚΟ)	4,58
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ					
1,950	1,950	0,000	0,00%	ENVITEC (ΚΟ)	19,34
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ					
0,490	0,490	0,000	0,00%	EPSILON NET (ΚΟ)	2,74
2,520	2,520	0,000	0,00%	PERFORMANCE TECHNOLOGIES (ΚΟ)	9,85
3,650	3,650	0,000	0,00%	VIDAVO (ΚΟ)	3,13
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ					
4,000	3,700	0,300	8,11%	ΦΟΥΝΤΛΙΝΚ (ΚΟ)	15,47

ΣΕ ΑΝΑΣΤΟΛΗ : ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΚΟ), ΑΤΛΑΝΤΙΚ (ΚΟ), ΑΤΕΡΜΩΝ (ΚΟ), ΔΙΕΚΑΤ (ΚΟ), ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ (ΚΟ), ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ), ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΚΟ), ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΠΟ), ΚΑΡΔΑΣΙΛΑΡΗΣ (ΚΟ), ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΚΟ), ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΠΟ), ΛΑΝ-ΝΕΤ (ΚΟ), ΜΑΞΙΜ ΠΕΡΤΣΙΝΙΔΗΣ (ΚΑ), ΜΕΣΟΧΩΡΙΤΗ ΑΦΟΙ (ΚΟ), ΠΕΤΖΕΤΑΚΙΣ (ΚΟ), ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΚΟ), ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΠΟ), ΣΑΟΣ ΦΕΡΡΥΣ (ΚΟ), ΤΕΞΑΠΡΕΤ (ΚΟ), ΧΑΛΥΒΔΟΦΥΛΛΩΝ (ΚΟ), ALTIUS ΑΕΕΧ (ΚΟ), BETANET (ΚΟ), EUROLINE ΑΕΕΧ (ΚΟ), INTERINVEST ΑΕΕΧ (ΚΟ), MICROLAND COMPUTERS (ΚΟ), UNITED TEXTILES (ΚΟ)

* Αφορά τη χρήση 2009. Για τον υπολογισμό του P/E, έχουν χρησιμοποιηθεί τα Ενοποιημένα Κέρδη μετά Φόρων και Δικαιωμάτων Μειοψηφίας ανά μετοχή, βάσει του σταθμισμένου αριθμού μετοχών.

alphatrust
ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ
Ξενίας 5, 145 62 Κηφισιά
Τηλ.: 210 6289300
www.alphatrust.gr

Hewlett-Packard: περικοπές 9.000 θέσεων

Κυρίως με πρόωρη συνταξιοδότηση, στο πλαίσιο πολυετούς προγράμματος αναδιάρθρωσης

Σε περαιτέρω μαζικές περικοπές 9.000 θέσεων εργασίας έως την 31η Οκτωβρίου προχωρεί η Hewlett-Packard στο πλαίσιο του πολυετούς προγράμματος αναδιάρθρωσης και εξορθολογισμού των δραστηριοτήτων της. Μετά την ανακοίνωση αυτή, η τιμή της μετοχής της εκτινάχθηκε 11%. «Οι μειώσεις του προσωπικού ουδέποτε είναι εύκολη υπόθεση», δήλωσε η διευθύνουσα σύμβουλος της εταιρείας, Μεγκ Γουίτμαν. «Επηρεάζουν δυσμενώς τις ζωές των ανθρώπων, αλλά στη δική μας δεδομένη περίπτωση είναι απολύτως ζωτικής σημασίας για τη μακροπρόθεσμη υγεία της εταιρείας». Ο αμερικανικός κολοσσός, ο οποίος οργανωμένα περιορίζει τον αριθμό των εργαζομένων του, εκτιμάται πως το 2014 θα απασχολεί 27.000 λιγότερους επί συνόλου 350.000 σήμερα. Μέρος των περικοπών θα υλοποιηθεί με το σχήμα της πρόωρης συνταξιοδότησης.

Οπως υπογράμμισε η κ. Γουίτμαν, ο συνολικός σχεδιασμός της Hewlett-Packard αποσκοπεί στο να ενισχύσει τις δαπάνες στην έρευνα και την ανάπτυξη (R&D), να βελτιώσει την ποιότητα των προϊόντων και να προσδώσει και πάλι έμφαση

Μετά την ανακοίνωση για τις μαζικές περικοπές θέσεων εργασίας, η τιμή της μετοχής της εκτινάχθηκε 11%.

με μία νέα ματιά στο υπολογιστικό νέφος, το λογισμικό, καθώς και στη διαχείριση πληροφοριών και την ασφάλεια. Τα έσοδα της εταιρείας ήταν μειωμένα 3% το τελευταίο τρίμηνο εν συγκρίσει με την ίδια περίοδο πριν από ένα έτος. «Αντιλαμβανόμαστε ότι η Hewlett-Packard μετατοπίζει το βάρος των επενδύσεών της», επισημαίνει ο Μαρκ Φάμπι, αναλυτής της εταιρείας ερευνών τεχνολογίας Garthner. «Εκείνο που χρειάζεται να ακούσουμε και μάλιστα γρήγορα είναι το πώς θα δείξουν την ηγετική τους θέση. Συμμετέχουν σε επιμέρους αγορές, ωστόσο δεν ηγούνται σε πολλές και δεν μιλούν με σαφήνεια και με όραμα». Η επικεφαλής της HP, Μεγκ Γουίτμαν, διευκρίνισε ότι μέρος της εξοικονόμησης από τις περικοπές θα το διοχετεύσει στην έρευνα και την ανάπτυξη. Επιπλέον, θα ασχοληθεί με την οργανική καινοτομία, δηλαδή την καινοτομία που παράγει η ίδια η εταιρεία, χωρίς να αποκλείει και μικρής κλίμακος εξαγορές, ούτως ώστε να εμπλουτίσει τα προϊόντα και τις υπηρεσίες της. Παράγοντας αβεβαιότητας, πάντως, παραμένει η κατάσταση στην Ευρωζώνη και ειδικά οι εξελίξεις στην Ελλάδα, όπως διαπίστωσε και η ίδια μετά την περιοδεία της στις εγκαταστάσεις της HP στην Ευρώπη.

REUTERS, AP, BLOOMBERG

«Οι μειώσεις του προσωπικού επηρεάζουν δυσμενώς τις ζωές των ανθρώπων, αλλά στη δική μας δεδομένη περίπτωση είναι απολύτως ζωτικής σημασίας για τη μακροπρόθεσμη υγεία της εταιρείας», δήλωσε η διευθύνουσα σύμβουλος της Hewlett Packart, Μεγκ Γουίτμαν.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Πηγή: Reuters)

New York/Νέα Υόρκη

(Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Πρ/νο
3M COMPANY	84.43	84.80
ALCOA INC	8.53	8.61
ALLEGHENY TECH	34.53	35.62
ALTRIA GROUP	32.16	31.72
AMAZON COM	214.34	217.28
AMER ELEC PWR	37.80	37.79
AMER EXPRESS C	55.93	55.97
AMER INTL GROU	29.39	29.26
AMGEN	68.90	68.38
APPLE INC	567.95	570.56
AVON PRODUCTS	16.55	16.59
BAKER HUGHES I	40.97	41.72
BANK OF AMERIC	7.06	7.17
BAXTER INTL IN	52.09	51.93
BOEING CO	70.52	71.57
BRISTOL MYERS	32.84	32.52
CAMPBELL SOUP	32.49	32.42
CATERPILLAR IN	91.00	92.47
CIGNA CORP	43.79	43.24
CISCO SYSTEMS	16.53	16.69
CITIGROUP	26.51	27.15
CERVECERIAS	64.62	65.42
COCA-COLA CO	75.43	74.55
COLGATE PALMOL	98.76	98.39
COMPUTER SCIEN	26.37	26.67
DANAOS CORP	3.90	3.92
DIANA SHIPPING	8.02	8.11
DOW CHEMICAL C	31.38	30.52
DRYSHIPS	2.24	2.31
DU PONT CO	48.27	48.73
EMC CORP	24.03	25.46
ENTERGY CP	64.18	63.66
EXCEL MARITIME	0.93	0.98
EXELON CORP	36.63	36.81
EXXON MOBIL	82.06	82.04
FEDEX CORP	89.56	88.74
FORD MOTOR CO	10.58	10.41
FREESEAS	0.66	0.69
GENERAL DYNAMI	63.03	64.61
GENERAL ELEC C	19.12	19.18
H J HEINZ CO	53.23	53.86
HALLIBURTON CO	31.32	31.32
HARTFORD FINL	17.11	17.26
HEWLETT-PACKAR	21.39	21.08
HOME DEPOT INC	49.31	48.74
HONEYWELL INTL	56.81	57.62
INTEL CORP	25.62	25.44
INTL BUS MACHI	194.75	196.12
INTL PAPER CO	29.53	29.79
JOHNSON JOHNSO	62.98	63.27
JPMORGAN CHASE	33.97	34.26
LAZARD	23.09	23.19
LIMITED BRANDS	45.61	45.62
MCDONALD'S COR	91.04	91.48
MERCK & CO	37.40	37.34
MICROSOFT CP	28.96	29.11
MORGAN STANLEY	13.28	13.37
NORFOLK SOUTHE	67.06	68.09
ORACLE CORP	26.02	26.68
PEPSICO INC	68.64	68.00
PFIZER INC	22.06	22.09
PROCTER & GAMB	62.37	62.39
RADIOSHACK	4.75	4.84
RAYTHEON CO	49.61	50.26
ROCKWELL AUTOM	75.79	75.89
SARA LEE CORP	20.67	20.64
SCHLUMBERGER L	65.53	67.18
SOUTHERN	45.38	45.37
STEALTHGAS	5.72	5.89
THE AES CORP	12.25	12.21
TSAKOS ENERGY	5.00	5.01
TYCO INTL	54.51	54.53
UNISYS CORP	16.28	17.09
UNITED TECH CP	73.00	74.06
US BANCORP	31.01	31.09
VERIZON COMMS	41.28	41.28
WAL-MART STORE	64.95	64.58
WALT DISNEY CO	44.18	44.21
WELLS FARGO &	31.56	31.74

London/Λονδίνο

(Σε πέννες)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
3I GROUP	169.87	169.50
ADMIRAL GROUP	1083.04	1080.00
AGGREKO	2106.47	2077.00
ANGLO AMERICAN	2012.58	2005.50
ANTOFAGASTA	1019.02	1032.00
ARM HOLDINGS	488.22	482.40
ASSOC.BR.FOODS	1173.71	1168.00
ASTRAZENECA	2622.66	2591.00
AVIVA	268.07	263.90
B SKY B	692.99	693.00
BAE SYSTEMS	273.27	271.50
BARCLAYS	183.67	180.50
BG GROUP	1256.05	1229.50
BHP BILLITON	1683.28	1681.00
BP	407.00	393.90
BR LAND CO	497.15	494.80
BRIT AM TOBACC	3043.26	2991.00
BRITISH AIRWAY	276.46	282.50
BT GROUP	205.82	204.90
BURBERRY GRP	1372.52	1388.00
BUNZL	1001.75	1005.00
CAIRN ENERGY	290.00	287.80
CAPITA PLC	609.35	602.00
CARNIVAL	2071.77	2039.00
CENTRICA	315.13	307.80
COMPASS GROUP	631.34	620.50
DAILY MAIL TST	400.00	405.70
DIAGEO	1499.56	1477.00
DOLPHIN CAP IN	17.77	18.38
ENTERPRISE INN	66.38	67.25
GLAXOSMITHKLIN	1409.85	1391.50
HAMMERSON	422.40	415.00
HAYS	72.54	71.85
HSBC HOLDINGS	514.67	507.50
IMPERIAL TOBAC	2391.60	2351.00
INTERCONT HOTE	1409.96	1400.00
INTL POWER	413.50	413.60
ITV	76.86	76.90
JOHNSON MATTHE	2154.46	2112.00
KAZAKHMYS	687.72	691.50
KINGFISHER	280.70	275.80
LAND SECS GROU	716.85	707.50
LEGAL & GENERA	110.87	109.80
LLOYDS BNK GRP	26.85	26.52
MAN GROUP	72.68	73.10
MARKS & SP.	338.94	337.90
MORRISON SUPMK	269.00	267.30
NATIONAL GRID	673.33	667.50
NEXT	2970.62	2938.00
OLD MUTUAL	143.24	140.50
PARTYGAMING	193.40	191.50
PEARSON	1129.89	1115.00
PORVAIR	117.00	117.00
PRUDENTIAL	684.38	663.50
RECKIT BNCSR G	3392.90	3391.00
REED ELSEVIER	487.46	483.30
RENTOKIL INITI	77.88	77.15
REXAM PLC	393.80	399.20
RIO TINTO	2834.98	2790.50
ROLLS ROYCE PL	801.80	800.00
RSA INSRANCE G	100.43	98.25
ROYAL BANK SCO	21.07	21.04
ROYAL DTCH SHL	2011.40	1970.50
SABMILLER	2398.10	2396.50
SAGE GROUP	254.66	251.60
SAINSBURY(J)	294.07	292.20
SCHRODERS	1192.30	1166.00
SCHRODERS NV	995.50	976.00
SSE PLC	1334.05	1334.00
SEVERN TRENT	1671.37	1660.00
SHIRE	1877.44	1854.00
SMITH&NEPHEW	599.85	594.50
SMITHS GROUP	1019.21	1014.00
STANDRD CHART	1327.55	1311.50
TATE & LYLE	668.17	659.00
TESCO	301.82	304.60
UNILEVER	2027.51	2007.00
UNITED UTIL GR	631.06	620.00
UBM	527.51	528.50
VODAFONE GROUP	171.70	169.60
WHITBREAD	1820.54	1801.00
WILLIAM HILL	267.71	268.10
WOLSELEY	2272.51	2207.00
WPP PLC	787.70	772.00
XSTRATA	913.00	926.20
YELL GROUP	2.05	2.05

Zurich /Ζυρίχη

(Σε ελβ.φρ.)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ABB LTD N	15.59	15.44
ADECCO N	38.15	37.89
BALOISE HLDN	62.50	62.10
CLARIANT N	10.30	10.45
CS GROUP AG	19.36	19.02
GIVAUDANN	876.50	864.50
HOLCIM N	53.75	53.80
INTERSHOP I	326.75	326.75
JULIUS BAER N	31.08	30.49
LONZA GRP AG N	34.83	34.96
NESTLE SA	54.65	54.65
NOVARTIS N	49.48	49.05
RICHEMONT I	55.40	56.25
ROCHE HOLDING	152.00	151.60
SGS N	1749.00	1709.00
SWATCH GROUP I	370.70	375.50
SWISS LIFE HLD	82.90	81.95
SWISSCOM N	351.70	348.80
SYNGENTA N	305.90	301.40
SYNTHES	156.90	155.80
UBS AG N	11.25	11.01
ZURICH FIN N	202.30	200.10

Frankfurt/Φρανκφούρτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ADIDAS N	46.81	47.22
ALLIANZ SE	75.10	75.51
BASF SE	44.61	44.84
BAY MOT WERKE	61.87	62.07
BAYER N AG	50.45	50.61
BEIERSDORF	50.84	51.67
COMMERZBANK	1.41	1.43
DAIMLER AG N	38.10	38.40
DEUTSCHE BANK	28.98	28.95
DEUTSCHE POST	13.15	12.95
DT BOERSE N	39.00	39.81
DT TELEKOM N	8.82	8.74
DT LUFTHANSA A	8.47	8.50
E.ON AG NA	15.31	15.20
FRESENIUS MEDI	52.61	52.76
HENKEL AG&CO V	52.35	52.62
HEIDELBERGCEME	35.92	36.27
INFINEON TECH	6.23	6.32
LINDE	122.01	121.75
MAN SE	77.54	78.55
METRO AG	22.57	23.68
MLP	6.24	6.23
MUENCH. RUECK	101.96	102.15
RWE AG	29.88	29.49
SAP AG	46.20	47.57
SIEMENS N	67.05	66.35
THYSSEN KRUPP	14.51	14.71
TUI N	4.71	4.79
VOLKSWAGEN AG	118.88	120.60

Amsterdam/Αμστερνταμ

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
AEGON	3.45	3.40
AHOLD KON	9.46	9.42
AKZO NOBEL	37.46	37.44
AIR FRANCE - K	3.40	3.39
ARCELORMITTAL	11.43	11.12
ASML HOLDING	36.93	36.25
BAM GROEP KON	2.19	2.21
BOSKALIS WESTM	24.02	23.92
CORIO	33.83	33.25
FUGRO	46.00	46.78
HEINEKEN	38.66	38.68
ING GROEP	4.81	4.71
KONINKLIJKE DS	39.31	39.25
KPN KON	7.67	7.74
PHILIPS KON	14.30	14.46
R.DUTCH SHELL	25.12	24.64
RANDSTAD	22.40	21.91
REED ELSEVIER	8.58	8.47
SBM OFFSHORE	11.19	11.11
TOMTOM N.V.	3.36	3.26
UNIBAIL RODAMC	135.65	133.30
UNILEVER CERT	25.32	25.14
WERELDHAVE	50.54	48.97
WOLTERS KLUWER	11.88	11.80

Milano/Μιλάνο

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
A2A SPA	0.57	0.57
ATLANTIA	10.17	10.15
AZIMUT HLDG	7.20	7.18
BANCO POPOLARE	0.95	0.97
CIR-COMP	0.82	0.84
ENEL	2.38	2.34
EXOR	16.58	16.35
ENI	15.72	15.34
FINMECCANICA	2.71	2.80
GENERALI ASS	8.58	8.60
GEOX	1.47	1.50
IMPREGILO	3.03	3.03
INTESA SANPAOL	1.03	1.04
LUXOTTICA	25.54	25.78
MEDIASET	1.31	1.31
MEDIOBANCA	2.96	2.96
MEDIOLANUM	2.52	2.50
PIRELLI & C	8.11	8.15
PARMALAT	1.62	1.63
RCS MEDIAGROUP	0.56	0.59
PRYSMIAN	11.32	11.46
SNAM	3.19	3.11
STMICROELEC.N.	4.11	4.10
TELECOM ITALIA	0.71	0.70
TENARIS	13.11	13.03
TERNA	2.75	2.68
UNICREDIT	2.52	2.54

Tokyo/Τόκιο

(Σε γιέν)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
AJINOMOTO	1056	1058
ASAHI GROUP HL	1687	1678
ASAHI KASEI	435	437
ASTELLAS PHARM	3050	3045
BANK OF YOKOHA	361	358
BRIDGESTONE CO	1676	1682
CANON INC	3160	3230
CASIO COMPUTER	455	455
CITIZEN HOLDIN	445	443
CLARION	189	190
CREDIT SAISON	1570	1563
DAIWA SEC GROU	253	252
FUJI HEAVY IND	612	618
FUJIFILM HOLDI	1515	1518
FUJITSU LTD	350	348
HINO MOTORS	522	527
HITACHI	459	460
HONDA MOTOR	2544	2567
IHI	164	162
ISUZU MOTORS	411	412
JPN STEEL WORK	419	429
KAWASAKI HVY I	206	204
KEIO	537	534
KOBE STEEL	95	95
KONICA MINOLTA	584	588
JTEKT	757	754
MITSUB UFJ FG	342	339
MITSUBISHI COR	1548	1552
MITSUBISHI ELE	610	599
MITSUBISHI MOT	75	73
NEC CORPORATIO	121	120
NIKON CORP	2123	2134
NIPPON EXPRESS	303	298
NISSAN MOTOR C	755	766
NOMURA HOLDING	261	259
NTT	3395	3425
OBAYASHI CORP	315	306
ODAKYU ELEC RA	705	699
OSAKA GAS	309	309
PIONEER	317	313
RICOH CO LTD	615	627
SANYO ELECTRIC	0	116
SECOM	3490	3470
SEVEN & I HLDG	2329	2337
SHARP CORP	395	369
SHIMIZU CORP	268	265
SHISEIDO	1220	1250
SONY CORP	1105	1096
SUMITOMO CORP	1063	1061
SUZUKI MOTOR	1649	1657
TAISEI CORP	192	188
TDK CORPORATIO	3420	3490
TOBU RAILWAY	378	380
TOKYO DOME COR	218	221
TOKYO ELEC PWR	158	157
TOKYO ELECTRON	3690	3725
TOKYO GAS	369	372
TOPY INDS LTD	220	223
TORAY INDUSTRI	534	538
TOSHIBA CORP	305	303
TOYOBO	102	101
TOYOTA MOTOR C	3065	3065
YAMAHA CORP	674	667
YAMATO HOLDING	1185	1169

Paris/Παρίσι

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ACCOR	25.36	25.24
AIR LIQUIDE	94.46	92.74
ALSTOM	23.71	23.24
AXA	9.36	9.26
BNP PARIBAS	26.67	26.24
BOUYGUES	20.55	20.40
CAP GEMINI	28.30	27.98
CARREFOUR	14.20	14.40
CASINO GUICHAR	67.76	67.13
CREDIT AGRICOL	3.01	2.97
DANONE	51.69	51.08
DASSAULT SYSTE	73.61	71.72
EADS	27.99	27.92
EDF	15.69	15.28
ESSILOR INTERN	68.32	68.22
FRANCE TELECOM	10.37	10.12
L OREAL	90.17	89.51
L.V.M.H.	117.30	119.45
LAFARGE	29.52	29.26
LAGARDERE S.C.	20.00	20.13
MICHELIN	48.55	48.34
PERNOD RICARD	76.75	76.15
PEUGEOT	8.31	8.38
PPR	117.95	118.20
PUBLICIS GROUP	36.94	36.31
RENAULT	33.22	33.37
SAINT-GOBAIN	30.07	29.62
SANOFI	54.57	53.85
SCHNEIDER ELEC	43.45	42.69
SOCIETE GENERA	16.29	15.92
SODEXO	58.21	57.64
STMICROELECTRO	4.10	4.09
TF1	6.02	6.02
THALES	24.35	24.24
TOTAL	35.00	34.50
VEOLIA ENVIRON	9.60	9.39

Madrid/Μαδρίτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ABERTIS	10.91	10.79
ACCIONA SA	45.51	45.20
ACERINOX	8.42	8.45
ADOLFO DOMINGU	3.45	3.41
AGUAS BARNA A	0.00	19.77
AMPER	2.20	2.28
ANTENA 3 DE TV	3.30	3.28
BANESTO	2.70	2.76
BBVA	4.93	4.81
BCO DE SABADEL	1.48	1.48
BEFESA	0.00	23.22
BK PASTOR	0.00	3.50
BK POPULAR	1.89	1.91
BODEGAS RIOJAN	4.42	4.42
CAMPOFRIO FOOD	6.20	6.17
CAT OCCIDENTE	9.89	9.70
CIE AUTOMOTIVE	5.52	5.43
CONS AUX FERR	361.80	365.40
DINAMIA CAP PR	3.17	3.17
DURO FELGUERA	4.53	4.45
EADS	28.10	28.05
ELECNOR	9.40	9.33
ENAGAS	13.19	12.99
ENDESA	12.88	12.65
ERCROS	0.42	0.42
FUNESPANA	6.02	6.02
GAMESA	1.64	1.59
GAS NATURAL	9.71	9.64
IBERPAPEL	13.00	13.00
INDO INTL	0.60	0.60
INMOB COLONIAL	1.20	1.19
JAZZTEL	4.71	4.61
MAPFRE	1.80	1.82
METROVACESA	0.38	0.37
MIQUEL Y COSTA	20.58	20.47
NATRA	0.82	0.86
NH HOTELES	1.95	1.93
PAP Y CART EUR	2.28	2.28
PESCANOVA	20.58	20.18
PRISA	0.39	0.39
RED ELECTR COR	29.70	29.42
SACYR-VALLE	1.67	1.54
BANCO SANTANDE	4.54	4.48
SEDA BARCELONA	1.04	1.04
SOTOGRANDE	3.19	3.19
TELEFONICA	9.68	9.50
TUBACEX	1.63	1.66
TUBOS REUNIDOS	1.71	1.72
UNIPAPEL	9.50	9.51
URBAS	0.01	0.01
VIDRALA	19.25	19.19
VINICOLA DEL N	15.00	15.00
ZARDOYA OTIS	8.83	8.69
ZELTIA	1.24	1.25

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

Δείκτης εμπορευμάτων Reuters

ΚΛΕΙΣΙΜΟ

ΣΤΑΘΜΙΣΗ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ
Σιτάρι (14), Βαμβάκι (13), Καφές (11), Μαλλί (11), Χαλκός (9), Ζάχαρη (7), Καουτσούκ (7), Αραβόσιτος (5), Ρύζι (4), Σόγια (3), Κρέας Βοδ. (3), Κακάο (3), Κασσίτερος (2), Φιστικέλαιο (2), Καρύδα ψίχα (2), Ψευδάργυρος (2), Μόλυβδος (1).

Brent DTD (Λονδίνο)

Σε δολάρια/βαρέλι
ΩΡΑ: 17.46

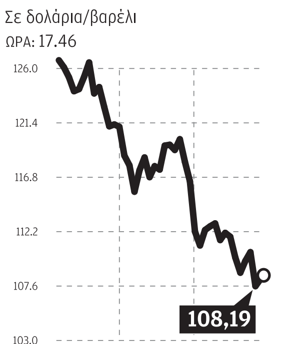

Χρυσός (Λονδίνο)

Τιμή spot
ΩΡΑ: 17.46

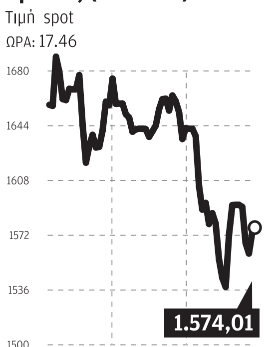

Ζάχαρη/ Sugar

Λονδίνο 24/5/2012 (σε δολ./τόνο)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Αύγουστος '12	556,90	550,70
Οκτώβριος '12	540,10	536,70

Ν. Υόρκη 24/5/2012 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Ιούλιος '12	19,69	19,51
Οκτώβριος '12	20,13	19,98

Καφές/Coffee

Λονδίνο 24/5/2012 (σε δολ./τόνο)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Ιούλιος '12	2.200	2.182
Σεπτέμβριος '12	2.190	2.174

Ν. Υόρκη 24/5/2012 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Ιούνιος '12	0,00	120,01
Ιούλιος '12	0,00	120,12

Σιτάρι/Wheat

Σικάγο 24/5/2012 (σε σεντς/μπούσελ) (70ld)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Ιούλιος '12	675	666
Σεπτέμβριος '12	690	680

Λονδίνο 24/5/2012 (σε στερλ. ο τόνος)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Ιούλιος '12	175,00	173,75
Νοέμβριος '12	158,00	156,15

Καλαμπόκι/ Corn

Σικάγο 24/5/2012 (σε σεντς/μπούσελ)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Ιούλιος '12	605	604
Σεπτέμβριος '12	532	529

Βρώμη/Oats

Σικάγο 24/5/2012 (σε σεντς/μπούσελ)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Ιούλιος '12	321	325
Σεπτέμβριος '12	325	329

Σόγια/Soybeans

Σικάγο 24/5/2012 (σε σεντς/μπούσελ)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Ιούνιος '12	591	591
Σεπτέμβριος '12	588	587

Χυμός πορτοκαλιού /Orange juice

Νέα Υόρκη 24/5/2012 (σε σεντς/lb)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Ιούλιος '12	108,55	103,10
Σεπτέμβριος '12	111,60	105,40

Οι αναφερόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

Βαμβάκι/Cotton

Ν. Υόρκη 24/5/2012 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Ιούλιος '12	72,84	71,51
Οκτώβριος '12	0,00	70,41

Κακάο/Cocoa

Λονδίνο 24/5/2012 (σε στερλ. ο τόνος)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Ιούλιος '12	1.477	1.485
Σεπτέμβριος '12	1.463	1.472

Ν. Υόρκη 24/5/2012 (σε δολ./τόνο)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Ιούλιος '12	2.113	2.115
Σεπτέμβριος '12	2.121	2.133

Μαλλί/Wool

Αυστραλία 24/5/2012 (σε σεντς το kg)

	κλεισ.	Προηγ.
Σίδνεϊ	-	-
Μελβούρνη	-	-

Μπράντφορντ 24/5/2012 (σε πένες το kg)

Βαμβάκι/Cotton

Κίνα 24/5/2012 (σε lots)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Ιούλιος '12	18.390,00	18.385,00
Σεπτέμβριος '12	18.855,00	18.850,00

Πετρέλαιο/Oil

Λονδίνο 24/5/2012 (σε δολ./βαρέλι, FOB)
15.00 GMT

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
BRENT	108,30	107,58
Ιούνιος '12	0,00	111,71

Νέα Υόρκη 24/5/2012
(σε δολ./βαρέλι, FOB), 15.00 GMT

LIGHT CRUDE, 2012

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Ιούνιος 2012	91,66	91,66
Ιούλιος 2012	91,13	89,90
Αύγουστος 2012	91,52	90,20
Σεπτέμβριος 2012	91,81	90,50
Οκτώβριος 2012	91,98	90,77
Νοέμβριος 2012	92,27	91,01
Δεκέμβριος 2012	92,45	91,25

ΑΓΟΡΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

BULLION MARKETS

Χρυσός/Gold (σε δολάρια ανά ουγγιά)		Πλατίνα/Platinum (σε δολάρια ανά ουγγιά)	
SPOT	1.574,41	SPOT	1.428,75
Προηγούμενο	1.561,08	Προηγούμενο	1.418,25
Αργυρος/Silver (σε σεντς ανά ουγγιά)		**Παλλάδιο/Palladium** (σε δολάρια ανά ουγγιά)	
SPOT	2.844,00	SPOT	595,72
Προηγούμενο	2.779,00	Προηγούμενο	588,78

ΒΑΣΙΚΑ/LONDON METAL EXCHANGE
(σε δολάρια ο τόνος)

Χαλκός/Copper		Αλουμίνιο/Aluminium	
Μετρητοίς	7.659,50	Μετρητοίς	1.968,00
3 Μηνών	7.612,00	3 Μηνών	2.008,00
Μόλυβδος/Lead		**Νικέλιο/Nikel**	
Μετρητοίς	1.933,00	Μετρητοίς	16.875,00
3 Μηνών	1.945,00	3 Μηνών	16.900,00
Ψευδάργυρος/Zinc		**Κασσίτερος/Tin**	
Μετρητοίς	1.872,00	Μετρητοίς	19.300,00
3 Μηνών	1.883,00	3 Μηνών	19.305,00

STRATEGIC METALS
(Τιμή BID σε δισ. δολ. ΗΠΑ αποθηκευμένα στο Ρότερνταμ)

Antimony (99,6%) a tonne	13.000
Arsenic a LB	0,70
Bismuth a LB	10,30
Cadmium (99,99%) a LB	0,85
Chrome Fe HC a LB	1,15
Cobalt (99,8%) a LB	15,25
Indium a kilo	490
Iridium a troy ounce	1.065
Magnesium (99,9%) a tonne	3.125
Maganese Elect (99,7%) a tonne	2.950
Molyb Fe 65 Western	37,00
Molyb Mo 3 Western	14,40
Rhodium a troy ounce	1.235
Ruthenium a troy ounce	95
Selenium a LB	59
Silicon metal lumps a tonne	2.050
Tantalite a LB	110
Titanium (8,00%) a kilo	12
Vanadium Fe 80 (T2)	26
Vanadium Pentox	6,70

Οι αναγραφόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ (SPOT) ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

		ΗΠΑ		ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ		ΙΑΠΩΝΙΑ		ΑΓΓΛΙΑ	
		Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση
ΑΝΑ ΔΟΛΑΡΙΟ	SPOT			0.7896	0.7899	79.36	79.41	0.6358	0.636
	1 μήνας			-0.0001	-0.0001	-0.02	-0.02	0.0001	0.0001
	3 μήνες			-0.0005	-0.0005	-0.08	-0.07	0.0003	0.0003
	6 μήνες			-0.0017	-0.0017	-0.2	-0.2	0.0005	0.0005
	12 μήνες			-0.005	-0.005	-0.6	-0.59	0.0008	0.0009
ΑΝΑ ΕΥΡΩ	SPOT	1.266	1.2665			100.47	100.57	0.8049	0.8055
	1 μήνας	0.0001	0.0001			-0.02	-0.01	0.0002	0.0002
	3 μήνες	0.0008	0.0009			-0.03	-0.02	0.0009	0.001
	6 μήνες	0.0027	0.0028			-0.05	-0.03	0.0023	0.0025
	12 μήνες	0.008	0.0081			-0.13	-0.1	0.0061	0.0063
ΑΝΑ 100 ΓΙΕΝ	SPOT	1.2593	1.2601	0.9943	0.9953			0.8006	0.8014
	1 μήνας	0.0003	0.0003	0.0001	0.0002			0.0003	0.0003
	3 μήνες	0.0012	0.0012	0.0003	0.0003			0.0011	0.0012
	6 μήνες	0.0031	0.0032	0.0003	0.0005			0.0026	0.0028
	12 μήνες	0.0093	0.0096	0.001	0.0013			0.007	0.0073
ΑΝΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	SPOT	1.5724	1.5729	1.2415	1.2424	124.79	124.9		
	1 μήνας	-0.0003	-0.0003	-0.0003	-0.0003	-0.05	-0.05		
	3 μήνες	-0.0008	-0.0008	-0.0015	-0.0014	-0.18	-0.18		
	6 μήνες	-0.0014	-0.0013	-0.0038	-0.0036	-0.43	-0.41		
	12 μήνες	-0.0023	-0.002	-0.0097	-0.0094	-1.13	-1.08		

Η τιμή spot είναι η τιμή που είχε το νόμισμα χθες στις 17.00 ώρα Ελλάδος. Πηγή: HSBC Bank plc
Για να υπολογισθούν οι προθεσμιακές τιμές για 1 μήνα, 3 μήνες και 12 μήνες, προσθέτουμε [ή αφαιρούμε αν έχει αρνητικό πρόσημο (-)] στις τιμές spot τα αντίστοιχα ψηφία.

ΒΑΣΙΚΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

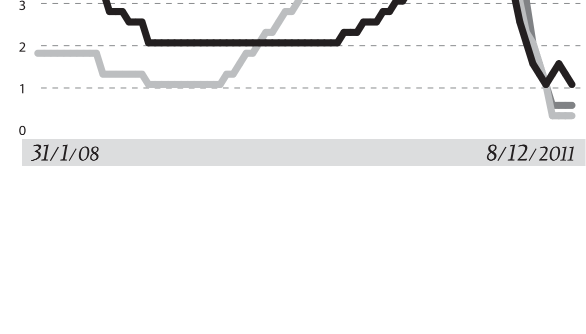

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΔΟΛΑΡΙΟΥ

ΕΥΡΩ	0,7945
ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	5,9024
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ	0,6375
ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	7,1366
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ	79,40
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	0,9549
ΚΟΡΟΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	5,9962
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,0242
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,0219

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δολάριο ΗΠΑ	1,2557	1,2593	1,2598
Κορόνα Δανίας	7,4313	7,4273	7,4353
Λίρα Αγγλίας-Σκωτίας-Β. Ιρλ.	0,8010	0,8023	0,8026
Κορόνα Σουηδίας	8,9760	8,9895	8,9949
Γιεν Ιαπωνίας (100)	99,75	100,07	100,11
Φράγκο Ελβετίας	1,2010	1,2031	1,2035
Κορόνα Νορβηγίας	7,5360	7,5459	7,5552
Δολάριο Καναδά	1,2877	1,2917	1,2922
Δολάριο Αυστραλίας	1,2842	1,2863	1,2870

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δηνάριο Ιορδανίας	0,8907	0,8935
Φιορίνι Ουγγαρίας	299,06	299,37
Δηνάριο Μπαχρέιν	0,4743	0,4744
Δολάριο Νέας Ζηλανδίας	1,6680	1,6704
Δολάριο Σιγκαπούρης	1,6040	1,6047
Δολάριο Χονγκ-Κονγκ	9,7670	9,7700
Κορόνα Ισλανδίας	162,140	162,580
Λίρα Αιγύπτου	7,5939	7,6007
Λίρα Γιβραλτάρ	0,8017	0,8015
Λίρα Συρίας	80,053	80,450
Λίρα Τουρκίας	2,3168	2,3209
Ντιρχάμ Ην. Αραβ. Εμιράτων	4,6207	4,6224
Ραντ Νοτίου Αφρικής	10,4756	10,4844
Ριάλ Κατάρ	4,5799	4,5822
Ριάλ Ομάν	0,4842	0,4845
Ριάλ Σαουδικής Αραβίας	4,7180	4,7196
Σεκέλ ή Σεκαλίμ Ισραήλ	4,8446	4,8482
Κορόνα Τσεχίας	25,387	25,403

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

Ισχύει από 1/5/2012 έως 31/5/2012

ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,3093	ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4389
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β.ΙΡΛ.	0,8192	ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	8,8500

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

Τιμή Αγοράς Τράπεζα της Ελλάδος (ευρώ)

Παλαιάς Κοπής	280,53
Ελισάβετ 1973 & προγενέστερα	280,53
Ελισάβετ 1974 & μεταγενέστερα	280,53
Πώληση	338,67

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΕΥΡΩ

ΤΙΜΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖ

ΔΟΛΑΡΙΟ

1,2557 δολ. (ΠΡΟΗΓ.**1,2659** δολ.)

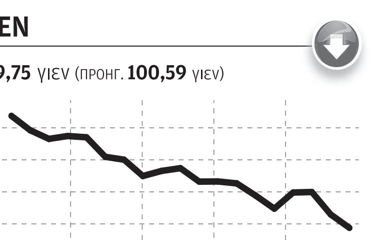

ΣΤΕΡΛΙΝΑ

0,8010 στερλ. (ΠΡΟΗΓ. **0,8044** στερλ.)

ΓΙΕΝ

99,75 γιεν (ΠΡΟΗΓ. **100,59** γιεν)

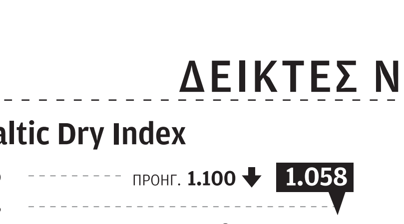

ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΦΡΑΓΚΟ

1,2010 φράγκα (ΠΡΟΗΓ. **1,2011** φράγκα)

ΔΕΙΚΤΕΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Baltic Dry Index

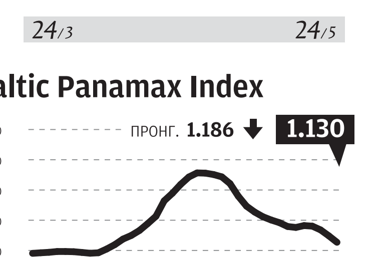

Baltic Capesize Index

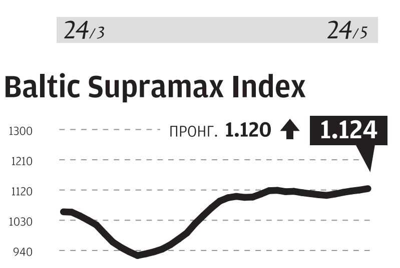

Baltic Panamax Index

Baltic Supramax Index

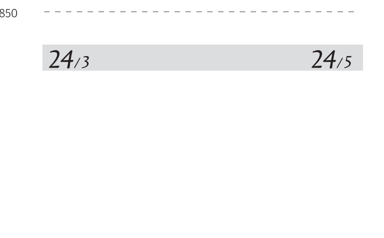

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Real Estate
ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΜΑΪΟΥ 2012

Μονόδρομος οι πολυτελείς αναπτύξεις

Αποτελούν το μοναδικό κομμάτι της αγοράς που κινείται ανοδικά

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Η ζήτηση για πολυτελή ακίνητα παραμένει **σταθερή** τα τελευταία χρόνια.

Οι τιμές τους έχουν αυξηθεί γύρω στο **10 - 15 %** τα τελευταία δύο χρόνια.

Στην κορυφή της κατηγορίας αυτής βρίσκονται τα έργα **Limassol Marina** και **Akamas Bay Villas.**

Η Κύπρος και κυρίως η Λεμεσός, έχει καθιερωθεί ως ο προτιμότερος διεθνής προορισμός για τη **ρωσική αγορά** για μόνιμη ή εξοχική κατοικία.

Οι πωλήσεις αφορούν ακίνητα αξίας πέραν των **500.000** ευρώ.

Πολυτελή Ακίνητα

Πηγή: Knight Frank, ανεξάρτητη, διεθνής εταιρεία συμβούλων ακινήτων, με ένα δίκτυο 242 γραφείων σε όλο τον κόσμο.

Αν υπάρχει ένα τμήμα της διεθνούς αγοράς ακινήτων στην οποία μπορεί να προσβλέπει η κυπριακή βιομηχανία ανάπτυξης ακινήτων είναι ο τομέας των υπερπολυτελών αναπτύξεων. Η έρευνα «Cyprus Residential Development – Prime Market Report 2012» της ανεξάρτητης, διεθνούς εταιρείας συμβούλων ακινήτων Knight Frank, αποδεικνύει ότι η συγκεκριμένη αγορά παραμένει ζωντανή και κινείται ανοδικά, αντίθετα με τις γενικές συνθήκες που επικρατούν στην εγχώρια αγορά ακινήτων.

Στην έρευνα, που παρουσιάστηκε από τη Cybarco –μία εταιρεία με πλούσιο χαρτοφυλάκιο ανάπτυξης πολυτελών ακινήτων στην Κύπρο– τονίζεται ότι παρ' όλο που οι τιμές και ο ρυθμός πωλήσεων των ακινήτων έχουν μειωθεί σημαντικά (12%) από τη χρυσή περίοδο του 2007, εκ διαμέτρου αντίθετη είναι η εικόνα που παρουσιάζει η αγορά των πολυτελών ακινήτων στην Κύπρο.

Ερευνα της Knight Frank δείχνει ότι η ανακάλυψη κοιτασμάτων φυσικού αερίου θα δώσει ώθηση και στον τομέα των ακινήτων

«Απόδειξη ότι η αγορά των πολυτελών ακινήτων πάει καλά είναι και η πράξη αγοράς ακινήτου στη Μαρίνα της Λεμεσού αξίας 13 εκατ. ευρώ», τόνισε ο εκτελεστικός διευθυντής της Cybarco, Μιχάλης Χατζηπαναγιώτου, κατά την παρουσίαση της μελέτης.

Η ζήτηση για πολυτελή ακίνητα έχει παραμείνει σε υψηλά επίπεδα αν και οι τιμές έχουν αυξηθεί κατά 10% μέσα σε δύο χρόνια. Η αγορά της Κύπρου σε αυτόν τον τομέα διαφοροποιείται από άλλες αγορές, όσον αφορά την τιμή, την τοποθεσία και το προφίλ των αγοραστών για ακίνητα πέραν των 500.000 ευρώ. Αυτές οι αναπτύξεις προσελκύουν ως επί το πλείστον Ρώσους και άλλους Ευρωπαίους αγοραστές, οι οποίοι προβαίνουν σε αγορά της κύριας ή της εξοχικής τους κατοικίας.

Η έρευνα «Cyprus Residential Development – Prime Market Report 2012» κάνει αναφορά στην εύρεση κοιτασμάτων φυσικού αερίου στην κυπριακή ΑΟΖ και στην ώθηση που αναμένεται να δώσει στην οικονομία της Κύπρου και κατ' επέκταση στον τομέα των ακινήτων.

Σημαντική αναφορά γίνεται και στο γεγονός ότι η κυπριακή οικονομία βασίζεται ως επί το πλείστον στον τομέα των υπηρεσιών, με την τουριστική βιομηχανία να κατέχει κυρίαρχη θέση. Παρά τη μείωση, η αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου παραμένει η μεγαλύτερη πηγή τουρισμού, ενώ η εισροή τουρισμού από τη Ρωσία παρουσιάζει σημαντική αύξηση. Την ίδια τάση ακολουθεί και η αγορά ακινήτων στην Κύπρο από ξένους αγοραστές.

Η εκτίμηση της Knight Frank είναι ότι παρά τα προβλήματα στην Ευρωζώνη, η αγορά προνομιακών ακινήτων είναι υγιής και χαρακτηρίζεται από τις ισχυρές πωλήσεις. Αυτές οι αποδόσεις στηρίζονται στην ισχυρή ζήτηση από Ρώσους (στα πιο ακριβά ακίνητα) και Βρετανούς (στα χαμηλότερα επίπεδα τιμών της αγοράς των πολυτελών ακινήτων).

Οι Ρώσοι, που αποτελούν και τον βασικό κορμό των αγοραστών, χωρίζονται σε δύο κατηγορίες. Η πρώτη αγορά από ενδιαφερόμενους μεγαλύτερης ηλικίας (45-60 ετών) οι οποίοι διατηρούν τη δική τους επιχείρηση και θέλουν να αποκτήσουν μόνιμη κατοικία ειδικά στην Κύπρο. Η δεύτερη κατηγορία είναι νεαρότερης ηλικίας (35-50), με καλή δουλειά, οι οποίοι αναζητούν ένα δεύτερο σπίτι στο εξωτερικό. Η δεύτερη κατηγορία έχει υψηλά στάνταρ, αλλά δεν έχει τα χρήματα να αγοράσει ένα ακίνητο σε Ιταλία ή Γαλλία, στις παραδοσιακές αγορές πολυτελών ακινήτων της Ευρώπης.

Τα κίνητρα των Ρώσων είναι διαφορετικά από αυτά των Βρετανών. Οι τελευταίοι αναζητούν ένα δεύτερο εξοχικό σπίτι, το οποίο πολλές φορές νοικιάζουν, όταν δεν το χρησιμοποιούν. Βλέπουν, δηλαδή, την αγορά ενός ακινήτου και ως επένδυση. Ενδιαφέρον για την απόκτηση ακινήτου στην Κύπρο επιδεικνύουν Γερμανοί και Σκανδιναβοί, ενώ η Αραβική Άνοιξη έχει ως αποτέλεσμα πολλοί Άραβες να αναζητούν εναλλακτικούς προορισμούς για επενδύσεις σε ακίνητα.

Η Μαρίνα Λεμεσού

Η έρευνα «Cyprus Residential Development – Prime Market Report 2012» παρουσιάζει ως παράδειγμα, για τις προοπτικές της αγοράς, τη Μαρίνα Λεμεσού. Σε διάστημα 14 μηνών έχουν υπογραφεί και κατατεθεί στο κτηματολόγιο συμβόλαια πέραν των 55 εκατομμυρίων ευρώ, σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε ο κ. Χατζηπαναγιώτου.

Η Limassol Marina θα είναι έτοιμη να υποδεχτεί τα πρώτα σκάφη και ενοίκους πριν από το τέλος του χρόνου. Οι κατασκευαστικές εργασίες βρίσκονται σε πλήρη εξέλιξη και συνεχίζονται με εντατικούς ρυθμούς. Τα διαμερίσματα στο Nereids και Thetis Residences και οι επαύλεις Peninsula & Island Villas με ιδιωτικές θέσεις ελλιμενισμού για σκάφη έως και 60 μέτρα, διακρίνονται για την πολυτέλειά τους και την απρόσκοπτη θέα προς τη θάλασσα..

Οι πρώτες κατοικίες Nereids Residences θα είναι έτοιμες τον Νοέμβριο του 2012 με τιμές που ξεκινούν από 428.000 ευρώ, ενώ το 37% των οικιστικών μονάδων έχει ήδη πωληθεί. Τα 12 διαμερίσματα Thesis Residences θα είναι έτοιμα τον Μάιο του 2013 (οι τιμές ξεκινούν από 370.000 ευρώ). Τέλος, οι επαύλεις Peninsula Villas και Island Villas αναμένεται να ολοκληρωθούν τον Δεκέμβριο του 2013 και Νοέμβριο του 2014. Στα ακίνητα αυτά οι τιμές ξεκινούν από 1,7 εκατ. ευρώ.

Ο εκτελεστικός διευθυντής της Cybarco τονίζει ότι το έργο επηρεάζει θετικά όλη την κυπριακή οικονομία. Η επένδυση είναι της τάξης των 360 εκατ. και απασχολεί 500 άτομα κατά την κατασκευή, ενώ θα δημιουργήσει πέραν των 1.000 θέσεων εργασίας άτομα μετά την αποπεράτωσή του.

seitanidisi@kathimerini.com.cy

Σε ποιες πόλεις αγοράζουν οι πλούσιοι

Κινέζοι, Ρώσοι, Άραβες και αγοραστές από τη Λατινική Αμερική αποτελούν σήμερα τους πλέον δραστήριους στην αγορά πολυτελών κατοικιών παγκοσμίως. Αυτές οι ομάδες επενδυτών συνιστούν το κυρίαρχο αγοραστικό κοινό, που επηρεάζει άμεσα την πορεία των τιμών σε κάθε επιμέρους πόλη, με βασικές παραμέτρους που επηρεάζουν τη λήψη αποφάσεων αγοράς να είναι το πολιτικό ρίσκο, η νομισματική διακύμανση, η αστάθεια και η ασφάλεια. Αυτά ανέφερε σχετική έρευνα της Knight Frank, η οποία επισημαίνει ότι η απόσταση και διαφορά τιμών ανάμεσα στη φθηνότερη και την ακριβότερη πόλη για αγορά πολυτελών κατοικιών είναι της τάξεως του 45%.

Κατά τη διάρκεια του 2011, οι ξένοι επενδυτές ανέδειξαν τις πόλεις του Μαϊάμι, του Λονδίνου και του Βανκούβερ (Καναδάς) ως τις πλέον δημοφιλείς για την αγορά πολυτελών ακινήτων.

Μεταξύ των συμπερασμάτων που προέκυψαν είναι και το γεγονός ότι οι τιμές παγκοσμίως, είτε παρέμειναν σταθερές είτε υποχώρησαν. Μειώσεις καταγράφονται σε ορισμένες ευρωπαϊκές πόλεις, απόρροια της οικονομικής κρίσης, αλλά και σε πόλεις της Ασίας, όπως στη Σιγκαπούρη, στη Σαγκάη, καθώς και στο Σίδνεϊ, όπου είχαν σημειωθεί μεγάλες αυξήσεις των τιμών τα τελευταία χρόνια και σήμερα συντελούνται διορθώσεις. Γεγονός είναι, επίσης, ότι όλο και περισσότεροι επενδυτές αναζητούν σε πολλές αγορές τα χαρακτηριστικά του ασφαλούς καταφυγίου των κεφαλαίων τους, κάτι για παράδειγμα που συμβαίνει με την περίπτωση του Λονδίνου, κατά την τελευταία διετία της κρίσης στην Ευρωζώνη.

Το Παρίσι

Το Παρίσι και όχι το Λονδίνο φιγουράρει πλέον στην κορυφή των ευρωπαϊκών πόλεων για την πραγματοποίηση επενδύσεων σε ακίνητα, σύμφωνα με έρευνα της διεθνούς εταιρείας παροχής υπηρεσιών ακινήτων CBRE. Αντίστοιχα, η Μόσχα κατατάσσεται πλέον στην έκτη θέση της σχετικής λίστας, ξεπερνώντας το Βερολίνο. Βέβαια, οι ξένοι επενδυτές, σε μεγάλο βαθμό, έχουν αποχωρήσει από τη Μόσχα τα τελευταία χρόνια. Μόλις όμως επιστρέψουν, κάτι δεδομένο, είναι σαφές ότι η ρωσική πρωτεύουσα θα αναρριχηθεί εκ νέου στην κατάταξη. Ήδη, το δεύτερο και το τέταρτο τρίμηνο του 2011 αποτέλεσαν τα υψηλότερα από πλευράς επενδυτικών κινήσεων στη Μόσχα από την αρχή της κρίσης το 2008, με ποσά της τάξεως των 1,8 και 1,7 δισ. ευρώ αντίστοιχα. Ο μεγάλος πρωταγωνιστής όμως του 2011 ήταν η αγορά του Παρισιού, με επενδύσεις 3,6 δισ. ευρώ το πρώτο εξάμηνο και 7,9 δισ. ευρώ το δεύτερο εξάμηνο, ήτοι συνολικά 11,5 δισ. ευρώ. Ανάλογες ήταν και οι επενδύσεις στο Λονδίνο κατά το δεύτερο μισό του έτους (7,8 δισ. ευρώ), δείγμα ότι η αλλαγή στην κορυφή δεν οφείλεται στην υποχώρηση της βρετανικής πόλης, αλλά περισσότερο στην ανοδική τάση της γαλλικής αγοράς, με το εντυπωσιακό ποσό των 6,5 δισ. ευρώ σε επενδύσεις μόνο κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2011. Πρόκειται για τα υψηλότερα κεφάλαια που τοποθετούνται σε ένα τρίμηνο στη Γαλλία από το τρίτο τρίμηνο του 2007, δείγμα της δυναμικής που έχει αναπτύξει η τοπική αγορά ακινήτων.

Η αβεβαιότητα επιδεινώνει το κλίμα στην Ελλάδα

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Σε πλήρη απραξία έχει βυθιστεί η αγορά κατοικίας, μετά και τις πρόσφατες εξελίξεις στο πολιτικό σκηνικό και τη διεξαγωγή επαναληπτικών εκλογών. Οπως αναφέρουν φορείς της αγοράς, η όποια ελάχιστη δραστηριότητα, όσον αφορά τις αγοραπωλησίες, έχει πλέον παγώσει ολοσχερώς, καθώς όσοι κινούνταν στην αγορά για απόκτηση κατοικιών σε τιμή ευκαιρίας πλέον αναβάλλουν κάθε απόφαση έως ότου ξεκαθαρίσει το τοπίο. Ακόμα ένας ανασχετικός παράγοντας είναι η ανησυχία που επικρατεί σχετικά με την παραμονή της χώρας στην Ευρωζώνη, που εντείνει τη σύγχυση και σε ορισμένες περιπτώσεις έχει ωθήσει μικροκαταθέτες στην αναζήτηση λύσεων εξόδου των χρημάτων τους σε τράπεζες του εξωτερικού. Οι τελευταίοι προσβλέπουν στη θωράκιση των οικονομιών τους από ένα σενάριο εξόδου από την Ευρωζώνη και επιστροφής σε εθνικό νόμισμα, το οποίο θα υποτιμηθεί σημαντικά έναντι του ευρώ.

Παράγοντες της αγοράς ακινήτων υπογραμμίζουν ότι έχει αρχίσει να επαληθεύεται το πλέον απαισιόδοξο σενάριο, αυτό της ταχείας και ανεξέλεγκτης υποχώρησης των τιμών.

Σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο, θα αποκτήσουν πρόσθετη αγοραστική δύναμη, μιας και τα σημερινά 50.000 ευρώ, που αγοράζουν ένα μικρό διαμέρισμα 60-70 τ.μ. στο υποβαθμισμένο κέντρο της Αθήνας, θα μεταφραστούν σε μια σαφώς καλύτερων προδιαγραφών κατοικία, αν η χώρα έχει επιστρέψει σε εθνικό νόμισμα. Ολα αυτά τα σχέδια επί χάρτου είναι εν γνώσει των φορέων της αγοράς, που βλέπουν ότι μετά την οικονομική ανασφάλεια, ένας ακόμα αρνητικός παράγοντας, αυτός της παρατεταμένης ακυβερνησίας, έχει πλήξει την αγορά ακινήτων, εντείνοντας την ύφεση.

Ο φόβος ενδεχόμενης εξόδου από το ευρώ παγώνει την ήδη υποτονική ζήτηση

Εν μέσω αυτής της κατάστασης, είναι σχεδόν βέβαιο ότι η πορεία των τιμών των κατοικιών μόνο καθοδική θα είναι και μάλιστα με όλο και υψηλότερο ρυθμό υποχώρησης. Οπως είχαν επισημάνει ήδη από τα τέλη του 2011 στελέχη της αγοράς κατοικίας, κατά το τρέχον έτος η κάμψη των τιμών θα «έτρεχε» με ρυθμό της τάξεως του 15%, εφόσον δεν υπήρχε κάποια πρόσθετη και απρόοπτη επιβαρυντική εξέλιξη. Σε αντίθετο ενδεχόμενο, εκτιμούσαν ότι οι αξίες ενδεχομένως και να μειώνονταν με πολύ ταχύτερο και ανεξέλεγκτο ρυθμό. Το σενάριο αυτό φαίνεται πως ξεδιπλώνεται σήμερα και πιθανώς να αρχίσει να αποτυπώνεται και στους δείκτες τιμών της Τράπεζας της Ελλάδος, προς τα τέλη του έτους.

Προς το παρόν, μετά και τα στοιχεία του πρώτου τριμήνου, η ΤτΕ κάνει λόγο για επιτάχυνση της μείωσης των τιμών των κατοικιών, καθώς οι αξίες τους μειώθηκαν κατά 9,3% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2011. Αντίστοιχα, με βάση τα αναθεωρημένα στοιχεία για το 2011, προκύπτει ότι οι τιμές των κατοικιών υποχώρησαν με μέσο ετήσιο ρυθμό 5,3% (5,4%, 5,0%, 4,4% και 6,5% το α΄, β΄, γ΄ και δ΄ τρίμηνο του 2011, αντίστοιχα), έναντι μείωσης 4,7% το 2010. Οπως βέβαια έχουμε επισημάνει και στο παρελθόν, τα ποσοστά αυτά βασίζονται σε εκτιμήσεις ακινήτων από τράπεζες και σε συναλλαγές που πραγματοποιούνται με τη συμμετοχή του τραπεζικού συστήματος. Ετσι, δεν αντανακλούν πλήρως την πραγματικότητα και κυρίως τη σημαντική διαφορά που προκύπτει μεταξύ των ζητούμενων τιμών από τους πωλητές και εκείνων στις οποίες πραγματοποιούνται τελικά οι αγοραπωλησίες.

Σύμφωνα με την πλειονότητα των μεσιτικών γραφείων, η πραγματική μείωση των τιμών από την έναρξη της κρίσης ενδεχομένως και να προσεγγίζει το 50% σε ορισμένες περιπτώσεις. Κανείς όμως δεν είναι σε θέση να επιβεβαιώσει το παραπάνω ποσοστό μείωσης, μιας και οι αγοραπωλησίες είναι πλέον ελάχιστες και δεν είναι ικανές να αποτυπώσουν με σαφήνεια την πραγματική κάμψη των τιμών.

Είναι χαρακτηριστικό ότι κατά το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους περιορίστηκαν σε μόλις 5.900, έναντι 7.700 κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2011, ενώ σε ετήσια βάση, η πτώση τους αγγίζει το 54,1%. Συνολικά το 2011 πραγματοποιήθηκαν μόλις 42.000 συναλλαγές (μέσω του τραπεζικού συστήματος), μειωμένες κατά 43,5% σε σχέση με το 2010 (74.500).

Αντίστοιχα, κατά το πρώτο φετινό τρίμηνο διαπιστώνεται η επιτάχυνση της κάμψης των τιμών των νεόδμητων ακινήτων, καθώς αυτά υποχώρησαν κατά 10,3%, ενώ τα παλαιότερα ακίνητα περιορίστηκαν κατά 8,6%. Από την ανάλυση των στοιχείων κατά γεωγραφική περιοχή προκύπτει ότι οι τιμές κατά το πρώτο φετινό τρίμηνο ήταν μειωμένες σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2011 κατά 9,9% στην Αθήνα, 10,1% στη Θεσσαλονίκη, 8,8% στις άλλες μεγάλες πόλεις και 8,2% στις λοιπές περιοχές της χώρας. Πρόκειται για σαφές δείγμα της μεγαλύτερη μείωσης που καταγράφουν οι αξίες των κατοικιών στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα, σε σχέση με τις άλλες περιοχές της χώρας. Για το σύνολο του 2011, με βάση τα αναθεωρημένα στοιχεία, η μείωση των τιμών στις ίδιες περιοχές σε σχέση με το 2010 ήταν 6,4% (Αθήνα), 6,8% (Θεσσαλονίκη), 4,0% (άλλες μεγάλες πόλεις) και 3,7% (λοιπές περιοχές) αντίστοιχα.

Πρόσωπα ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Από την έκθεση «International Property Show» στην Αγ. Πετρούπολη.

Παρουσία της Leptos Estates στην Αγία Πετρούπολη

Η Leptos Estates συμμετείχε στη διεθνή κτηματική έκθεση «International Property Show» που έγινε στην Αγία Πετρούπολη αυτήν την εβδομάδα. Η Leptos Estates είχε το δικό περίπτερο, ενώ οι εκπρόσωποι της εταιρείας παρουσίασαν πλειάδα αναπτυξιακών της έργων, καθώς και τα νέα έργα μικτής ανάπτυξης που σχεδιάζονται για το άμεσο μέλλον σε Κύπρο και εξωτερικό. Η πολυμελής ομάδα από τα τμήματα Μάρκετινγκ και Πωλήσεων, καθώς και από τα γραφεία της εταιρείας στη Μόσχα και Αγία Πετρούπολη είχε την ευκαιρία να κλείσει συμφωνίες για πωλήσεις περιουσιών αλλά και συνεργασίες με μεγάλα κτηματομεσιτικά γραφεία της Ρωσίας. «Φαίνεται ότι η Κύπρος επανέκτησε σε μεγάλο βαθμό την εμπιστοσύνη των Ρώσων επενδυτών και αγοραστών αλλά και την προτίμηση των τουριστών, οι οποίοι φαίνεται ότι θα κατακλύσουν το φετινό καλοκαίρι τα ξενοδοχεία μας», σχολιάζει σε ανακοίνωσή της η εταιρεία.

Τα διαθέσιμα κεφάλαια του Sofaz ανέρχονται σε 30 δις.

Επενδύσεις πολλών δισ. σε ακίνητα από το Sofaz

Επενδύσεις δισ. ευρώ σε ακίνητα ανά τον κόσμο δρομολογεί το κρατικά ελεγχόμενο επενδυτικό κεφάλαιο της πετρελαϊκής εταιρείας του Αζερμπαϊτζάν. Το Sofaz, όπως ονομάζεται το εν λόγω επενδυτικό fund, θα ξεκινήσει τις πρώτες τοποθετήσεις κατά τους επόμενους τρεις – τέσσερις μήνες, προκειμένου να διασπείρει τον επενδυτικό του κίνδυνο. Αρχικός στόχος θα είναι επαγγελματικά ακίνητα σε επιχειρηματικά κέντρα ορισμένων ευρωπαϊκών πόλεων. Προϋπόθεση γι' αυτό είναι το διαφανές επενδυτικό περιβάλλον που προσφέρει κάθε πόλη. Το Sofaz συστήθηκε το 1999, προκειμένου να διαχειριστεί τα κρατικά έσοδα από την πώληση πετρελαίου και φυσικού αερίου, διαθέτοντας σήμερα κεφάλαια σχεδόν 30 δισ. δολαρίων.

Pokka Coffee

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
www.kathimerini.com.cy/sport
ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΜΑΪΟΥ 2012

Pokka Coffee

ΟΜΟΝΟΙΑ

Χρονιά με τρεξίματα, λάθη και προβλήματα

Η κατάκτηση του κυπέλλου και η βελτιωμένη οικονομική κατάσταση είναι κάποια από τα θετικά στοιχεία της σεζόν 2011-12, η οποία όμως σημαδεύτηκε από πολλά αρνητικά για την Ομόνοια. **Σελ. 3**

ΑΝΟΡΘΩΣΗ

Στα οκτώ εκατ. εκτινάχθηκαν οι οφειλές

Έλλειμμα τεσσάρων εκατομμυρίων ευρώ άφησε η ποδοσφαιρική περίοδος που ολοκληρώθηκε στα ταμεία της «Κυρίας». Εξάλλου, το «Αντώνης Παπαδόπουλος» σύντομα θα πληροί τις προϋποθέσεις της UEFA για αγώνες Ομίλων. **Σελ. 4**

ΑΕΛ

Από εκεί που έμεινε ο Σέμποκ

Το τελευταίο παιχνίδι της ΑΕΛ στην Ευρώπη ήταν στις 29 Αυγούστου 2002 απέναντι στη Φερεντσβάρος. Η «Κ» ανατρέχει στα βιβλία της ιστορίας και θυμάται τις συμμετοχές των κίτρινων στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις. **Σελ. 5**

Φοροδιαφυγή με σφραγίδα του κράτους

Η ανοχή της πολιτείας έχει ξεπεράσει κάθε όριο, με συνέπεια την εκτόξευση των οφειλών

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Σε μια περίοδο που τα κρατικά ταμεία έχουν κυριολεκτικά «στραγγίξει» και η Κύπρος φλερτάρει με τον μηχανισμό στήριξης, η πολιτεία, μέσω του Υπουργείου Οικονομικών, προχώρησε σε νέο, προκλητικά (για την κοινή γνώμη) ελαστικό διακανονισμό με τα ποδοσφαιρικά σωματεία, τα οποία, αφού κατέβαλαν το 5% των οφειλών τους στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων (Φόρος Εισοδήματος), θα πληρώσουν το υπόλοιπο ποσό σε 48 μηνιαίες δόσεις, δηλαδή σε τέσσερα χρόνια.

Οι οφειλές ανέρχονταν σε 5,84 εκατ. ευρώ και περιορίστηκαν κάτω από τα 5 εκατ. ευρώ μετά την καταβολή 885.095 ευρώ από τον ΚΟΑ τον περασμένο Απρίλιο. Πρόκειται για χρήματα που δικαιούνταν οι ομάδες για τις επιδόσεις τους τα έτη 2010 και 2011. Αν δεν γινόταν η πληρωμή από τον ΚΟΑ και κυρίως η ρύθμιση μεταξύ του υπουργού Οικονομικών και του επι-

Από τα 5,84 εκατ. ευρώ των οφειλών στον Φόρο Εισοδήματος, τα 3 αφορούν στις περιόδους πριν από το 2007

κεφαλής της Επιτροπής Κριτηρίων της ΚΟΠ, Νικ Νικολάου, κάποια από τα 11 σωματεία που οφείλουν Φόρο Εισοδήματος δεν θα εντάσσονταν στα κριτήρια, ενώ ΑΕΛ, Ομόνοια και Ανόρθωση δεν θα μπορούσαν να παίξουν στην Ευρώπη.

Από τα 5,84 εκατ. ευρώ, τα 3 εκατ. ευρώ αφορούν σε οφειλές που σχηματίστηκαν πριν το 2007. Τότε επετεύχθη η συμφωνία Κουτσοκούμνη - Σαρρή και το περίφημο «σχέδιο αποπληρωμής των οφειλών των ποδοσφαιρικών σωματείων προς το κράτος». Οι οφειλές τότε ήταν 5,5 εκατ. λίρες (9,4 εκατ. ευρώ). Ένα μεγάλο ποσό καλύφθηκε, όμως για σωματεία που δεν ήταν συνεπή προς τις πρόνοιες του σχεδίου οι πληρωμές τερματίστηκαν, έτσι προέκυψε το ποσό των 3 εκατ. ευρώ. Η αθέτηση της συμφωνίας ήταν ο λόγος που «πάγωσαν» οι 885.095 ευρώ στα ταμεία του ΚΟΑ, καθώς το σχέδιο προέβλεπε ρητά πως από το 2011 καμιά κρατική επιχορήγηση δεν θα έφτανε σε σωματείο που δεν πληρώνει τις υποχρεώσεις του. Όπως προκύπτει από τον πίνακα που επισυνάπτεται, τα μοναδικά σωματεία που έδειξαν συνέπεια ήταν ο ΑΠΟΕΛ, η Νέα Σαλαμίνα και η Αναγέννηση Δερύνειας. Πάντως τον Σεπτέμβριο του 2009 οι πρόεδροι Ομόνοιας, ΑΠΟΕΛ και Ανόρθωσης διαβεβαίωναν τον τότε υπ. Οικονομικών, Χαρίλαο Σταυράκη, πως «τα σωματεία των οποίων ηγούνται συμμορφώνονται πλήρως με τις διατάξεις του Σχεδίου».

Οφειλές σε ΦΠΑ και Κ.Α.

Οι οφειλές στις Κοινωνικές Ασφαλίσεις υπολογίζονται στο μισό εκατ. ευρώ, ποσό μικρό για να δημιουργήσει ιδιαίτερα προβλήματα. Ένα ποσό 8,5 εκατ. ευρώ οφείλεται προς τον ΦΠΑ, αλλά αυτές οι οφειλές δεν περιλαμβάνονται στα κριτήρια της UEFA, οπότε δεν δημιουργούν ιδιαίτερα προβλήματα στα σωματεία. Αξίζει να σημειωθεί πως από τα 8,5 εκατ. ευρώ, τα 7,6 εκατ. ευρώ αφορούν σε οφειλές πριν από το 2007, είναι δηλαδή ρυθμισμένες.

Αθέτηση υποχρεώσεων

Στο σχέδιο του 2007 γίνεται ξεκάθαρο πως είναι υποχρέωση της ΚΟΠ «η επιβολή της εφαρμογής της Συμφωνίας από όλα τα μέλη της». Διαφορετικά θα υπάρξουν συνέπειες:

- Έξοδος από τις πρόνοιες του Σχεδίου, που καθιστά όλες τις οφειλές άμεσα καταβλητέες.
- Αποστέρηση από οποιαδήποτε κρατική χορηγία.
- Απαγόρευση πραγματοποίησης μεταγραφών.
- Αποκλεισμός από τα Ευρωπαϊκά Πρωταθλήματα.
- Αφαίρεση από 4 έως 6 βαθμούς από τον βαθμολογικό πίνακα του επόμενου πρωταθλήματος.

Το κράτος και το Υπουργείο Οικονομικών, όχι μόνο δεν απαίτησαν την επιβολή οποιασδήποτε κύρωσης, πέραν της αποστέρησης κρατικών χορηγιών, αλλά προχώρησαν σε νέες ελαστικές ρυθμίσεις με τα σωματεία που αθετούσαν τις υποχρεώσεις τους. Συγκεκριμένα το 2011 έγινε δάνειο 2,5 εκατ. ευρώ υπέρ των προσφυγικών σωματείων. Το 1,7 εκατ. ευρώ θα πληρώσει το κράτος. Επίσης πέρσι δόθηκε παράταση στην καταβολή των οφειλομένων προς τον Φόρο Εισοδήματος και τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις. Η παράταση αφορούσε οφειλές μέχρι 30 Μαρτίου 2011, έληξε φέτος και έγινε ο διακανονισμός για τετραετή καταβολή. Δεν θα πρέπει να παραγνωρίσουμε πάντως πως μετά τη συμφωνία του 2007 κάποια σωματεία πληρώνουν, στο σύνολο ή τμηματικά, τις οφειλές τους.

Τέλος, κατά τον πρόεδρο της ΚΟΠ, Κώστα Κουτσοκούμνη, οι οφειλές των ποδοσφαιρικών σωματείων στο τέλος του 2009 ήταν 45 εκατ. ευρώ, ενώ στο τέλος του 2010 αυτές ανήλθαν στα 61 εκατ. ευρώ. Από αυτά τα χρήματα υπολογίζεται ότι η Ομόνοια οφείλει 25 εκατ. ευρώ και η Ανόρθωση 8 εκατ. ευρώ.

Το καταχρεωμένο κυπριακό ποδόσφαιρο

(Εκατ. ευρώ)

61 συνολικό χρέος των ομάδων

30 χάρισε διαχρονικά το κράτος στα σωματεία

8,5 οι οφειλές στον ΦΠΑ

5 οι οφειλές στον Φόρο Εισοδήματος

25 το χρέος της Ομόνοιας

8 το χρέος της Ανόρθωσης

Οφειλές στον Φόρο Εισοδήματος, πριν από τον τελευταίο διακανονισμό

(Σε παρένθεση το ποσό που πλήρωσε ο ΚΟΑ)

Ομόνοια	2.009.048	(242.502)
Ανόρθωση	1.106.507	(159.429)
ΑΕΛ	1.060.191	(44.785)
Απόλλωνας	625.203	(147.285)
Ενωση	231.773	(44.785)
Εθνικός Άχνας	124.602	(36.642)
ΑΕΚ	107.294	(79.629)
Αλκή	86.315	(36.642)
Ολυμπιακός	84.779	(28.270)
Άρης	76.821	(28.499)
Ερμής	41.871	(36.642)
ΣΥΝΟΛΟ	5.554.404	(885.110)

Κρατικές παραχωρήσεις ύψους 30 εκατ. ευρώ

1998 Το Υπουργικό Συμβούλιο της κυβέρνησης Κληρίδη **διαγράφει τις οφειλές** των σωματείων προς το κράτος ύψους 1.141.889 λιρών (1.952.630 ευρώ) με «κατά χάριν οικονομική βοήθεια».

2003 Ο Μάρκος Κυπριανού, υπουργός Οικονομικών του Τάσσου Παπαδόπουλου, υπογράφει το **Σχέδιο Στήριξης Σωματείων** ύψους 7 εκατ. λιρών (12 εκατ. ευρώ), που προνοεί άμεση εκταμίευση 4 εκατ. λιρών και 1,5 εκατ. λιρών για κάθε ένα από τα έτη 2004 και 2005.

2004 Τον Δεκέμβριο **τα σωματεία χρωστάνε** 3.347.196 λίρες (5.723.705 ευρώ) στο κράτος.

2005 Η ΚΟΠ εξασφαλίζει **δάνειο 3,6 εκατ. λιρών** (6,16 εκατ. ευρώ) από τη γερμανική DEPFA. Το δάνειο πλήρωνε και εξόφλησε πρόπερσι το κράτος.

2007 Ο Μιχάλης Σαρρής, υπουργός Οικονομικών του Τάσσου Παπαδόπουλου, υπογράφει το **Σχέδιο Αποπληρωμής Οφειλών Ποδοσφαιρικών Σωματείων στο Κράτος** ύψους 5,5 εκατ. λιρών (9,4 εκατ. ευρώ). Τα 3 εκατ. λίρες θα προέρχονταν από τη μη καταβολή των ποσών του Σχεδίου Στήριξης Σωματείων για τα έτη 2004 και 2005, ενώ ακόμα 2,5 εκατ. λίρες θα έπαιρναν τα σωματεία ως χορηγία.

2010 Γίνεται **δάνειο 2,5 εκατ. ευρώ** υπέρ των προσφυγικών σωματείων. Το 1,7 εκατ. ευρώ πληρώνει ο ΚΟΑ και το υπόλοιπο η ΚΟΠ.

2011 Το Υπουργείο Οικονομικών του Χαρίλαου Σταυράκη δίνει στα σωματεία **παράταση πληρωμών** των οφειλών τους, ώστε να περάσουν τα κριτήρια.

2012 Ο υπ. Οικονομικών Βάσος Σιαρλή συμφωνεί με τον Νικ Νικολάου την καταβολή των οφειλών των σωματείων σε **48 μηνιαίες δόσεις**.

Η παρεξήγηση με τον ΑΠΟΕΛ

Η τελευταία πληρωμή από τον ΚΟΑ προς το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, με χρήματα που αναλογούσαν στα σωματεία αλλά δεν θα κατέληγαν ποτέ σε αυτά λόγω των οφειλών προς το κράτος, έβαλε φωτιά στις σχέσεις του Οργανισμού με τον ΑΠΟΕΛ. Όπως φαίνεται στον πίνακα, δεν έγινε καμιά πληρωμή υπέρ των γαλαζοκιτρίνων, καθώς δεν χρωστούν στο κράτος. Στον ΑΠΟΕΛ θεώρησαν πως πήγαν να τους ξεγελάσουν, όμως από τον ΚΟΑ υποστηρίζουν πως οι περίπου 300.000 ευρώ που τους αναλογούν ήταν «παγωμένες» στα ταμεία και θα δίνονταν στην ομάδα της Λευκωσίας, αποδίδοντας την υπόθεση σε παρεξήγηση, η οποία εν τέλει λύθηκε.

Μετά την τελευταία συμφωνία Σιαρλή - Νικολάου, τα σωματεία ξεκινούν από το μηδέν, καθώς οι οφειλές στα ταμεία του κράτους θα πληρωθούν σε 48 μηνιαίες δόσεις. Εξαιρείται ο ΦΠΑ, οι οφειλές προς τον οποίο αφορούν κυρίως στις περιόδους πριν από το 2007. Ο ΦΠΑ δεν απασχολεί την UEFA, έτσι τα σωματεία δεν απειλούνται.

Αυστηρότεροι έλεγχοι από την UEFA για τους διακανονισμούς

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Με σχεδόν όλες τις ομάδες της α΄ κατηγορίας να χρωστάνε έστω και ένα μηνιάτικο στους ποδοσφαιριστές, αλλά και αρκετά χρήματα από προηγούμενες σεζόν, οι διακανονισμοί με τους παίκτες, τις ημέρες πριν από το τέλος της τριμηνιαίας εξέτασης των φακέλων των κριτηρίων της UEFA, είναι ο κυριότε-

Τραγική χαρακτηρίζεται η κατάσταση στη β΄ κατηγορία, με την αφαίρεση βαθμών να είναι εξαιρετικά πιθανή

ρος τρόπος για τα κλαμπ να την βγάλουν «καθαρή». Τα μαγειρέματα των ομάδων σε ό,τι αφορά τους διακανονισμούς ανησύχησαν τις σχετικές επιτροπές της UEFA, που εξετάζουν διάφορους τρόπους για να περιορίσουν το ύψος των διακανονισμών που μπορεί να κάνει το κάθε σωματείο τις περιόδους υποβολής των φακέλων των κριτηρίων της UEFA. Ένα τέτοιο ενδεχόμενο είναι βέβαιο πως θα σφίξει κι άλλο τα ζωνάρια των κυπριακών ομάδων, οι οποίες τρέχουν την τελευταία στιγμή για να αποσπάσουν την υπογραφή των ποδοσφαιριστών για σημαντικές οφειλές, έτσι ώστε να αποφύγουν τις κυρώσεις από την Επιτροπή Κριτηρίων.

Η σημερινή κατάσταση

Από την ανακοίνωση της ΚΟΠ πριν από μερικές μέρες, έγινε γνωστό πως ο Ολυμπιακός δεν αδειοδοτήθηκε μετά τον έλεγχο του Μαρτίου, με αποτέλεσμα να δεχτούν αφαίρεση τριών βαθμών από το πρωτάθλημα της σεζόν 2012-13. Η ομάδα της Λευκωσίας, παράλληλα, κινδυνεύει σοβαρά και στους επόμενους δύο ελέγχους, στο τέλος Ιουνίου και στο τέλος Σεπτεμβρίου, αφού αν δεν γίνει δυνατόν να καλυφτούν οι οικονομικές υποχρεώσεις, τότε οι μαυροπράσινοι θα δεχτούν άλλες δύο ποινές αφαίρεσης τριών βαθμών έκαστη, με αποτέλεσμα να παίξουν στο νέο πρωτάθλημα με μείον εννιά βαθμούς. Την ίδια στιγμή, Αλκή και Νέα Σαλαμίνα χρειάστηκε να παρουσιάσουν επιπρόσθετα στοιχεία για να περάσουν τον έλεγχο, ενώ, όπως βγήκε προς τα έξω, από τις 14 ομάδες της α΄ κατηγορίας, οι έντεκα –με βάση τους ισολογισμούς τους και τις εκθέσεις των ελεγκτών– παρουσίασαν αβεβαιότητα και αμφιβολία για τη βιωσιμότητά τους. Δηλαδή φάνηκε πως δεν λειτουργούν κάτω από υγιείς συνθήκες και υπάρχει ο κίνδυνος να μην αντεπεξέλθουν σε μελλοντικές εξετάσεις των φακέλων τους. Έτσι η Επιτροπή Κριτηρίων ζήτησε απ' τις έντεκα ομάδες ένα πλάνο βελτίωσης των οικονομικών τους και βιωσιμότητας, καθώς και προσωπική εγγύηση των μελών των διοικήσεων προς την ΚΟΠ για τους επόμενους δώδεκα μήνες. Ο πρόεδρος της Επιτροπής Κριτηρίων της ΚΟΠ, Νικ Νικολάου, μίλησε στην «Κ» και για άλλη μια φορά θέλησε να βγάλει προς τα έξω την άσχημη εικόνα που επικρατεί: «Στέλνουμε SOS στις ομάδες. Αν δεν νοικοκυρευτούν, θα ακολουθήσουν και άλλα σωματεία τον δρόμο της Πέγειας και του Ολυμπιακού, είναι θέμα χρόνου. Και αν δεν ήταν η συμφωνία με το κράτος, πάρα πολλά σωματεία δεν θα περνούσαν αυτό τον έλεγχο».

Από τον Ολυμπιακό αφαιρέθηκαν ήδη τρεις βαθμοί και αν δεν καλύψουν τις υποχρεώσεις τους στους ελέγχους στα τέλη Ιουνίου και Σεπτεμβρίου, θα δεχτούν άλλες δύο αφαιρέσεις τριών βαθμών.

Η τραγωδία της β΄ κατηγορίας

Τα πράγματα είναι ακόμη χειρότερα στη β΄ κατηγορία. Όπως γνωστοποίησε τον Μάρτιο ο ΠΑΣΠ, ομάδες χρωστούσαν ακόμη και πέντε μηνιάτικα, όπως η Πάφος, ο ΑΠΟΠ/Κινύρας και ο Ατρόμητος, ενώ σε καλύτερη κατάσταση βρίσκονται οι ποδοσφαιριστές της Παρεκκλησιάς, στους οποίους οφειλόταν… μόλις ένας μισθός. Την εβδομάδα που ξεκινά στις 4 Ιουνίου θα συνεδριάσει η Επιτροπή Κριτηρίων της ΚΟΠ για να εξετάσει την περίπτωση της β΄ κατηγορίας. Η «Κ» αναμένει πως αρκετές είναι οι ομάδες που θα αντιμετωπίσουν προβλήματα αδειοδοτήσεων, με την προσοχή να πέφτει στις Πάφο, Δόξα και Αγία Νάπα, που ανέβηκαν φέτος στην α΄ κατηγορία.

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΜΕΡΕΣ

Ακριβότερος ο Ζορζ

Στις 170.000 ευρώ ετησίως υπολογίζεται το κασέ του Σπαντάτσιο, 120 χιλιάρικα έχουν προβλεφθεί για τον τερματοφύλακα (Μπλάζιτς μάλλον). Τελικά η ακριβότερη μεταγραφή της Ανόρθωσης ήταν ο Πάουλο Ζορζ, που θα πάρει 200.000 ευρώ, εκτός αν δεν παίξει στα μισά παιχνίδια, οπότε το ποσό πέφτει στις 150.000 ευρώ.

Ανατροπή σε μία εβδομάδα

Όταν έφυγε από την Κύπρο ο Νεόφυτος Λάρκου για ολιγοήμερες διακοπές στο Ντουμπάι, στην Ομόνοια το κλίμα ήταν ενθουσιώδες λόγω της κατάκτησης του κυπέλλου. Λιγότερες από επτά μέρες μετά, όταν ο Κύπριος κόουτς επέστρεψε, το κλίμα πρόλαβε και γύρισε 180 μοίρες. Η φημολογία για αποχωρήσεις ποδοσφαιριστών και τα θέματα προγραμματισμού, μετέτρεψαν το κλίμα σε πολεμικό.

Το παράδοξο της Πάφου

Από τη μία δεν έχουν χρήματα να πληρώσουν για τα κριτήρια και η ομάδα εμφανίζεται καταχρεωμένοι, όμως οι νέοι διοικούντες την Πάφο προχωρούν σε ανοίγματα και μεταγραφές αεροδρομίου, όπως είναι η πρόσληψη του Γιάννη Αναστασίου για προπονητή αλλά και η απόκτηση του Άγγελου Χαριστέα. Μην πέσουν θύματα της πολιτικής των «κραχτών», που σπανίως αποδίδει.

Κατέληξαν στο τμήμα

Αντί στο ξενοδοχείο, παράγοντες ομάδας που έρχονταν στη Λευκωσία για τις ετήσιες βραβεύσεις της ΚΟΠ κατέληξαν στον αστυνομικό σταθμό για τα περαιτέρω, καθώς ο οδηγός πιάστηκε να οδηγεί με ιλιγγιώδη ταχύτητα και οι αστυνομικοί δεν πείθονταν να χαλαρώσουν τους κανονισμούς, λόγω του τίτλου των παρανομούντων. Τελικά πρόλαβαν τα βραβεία.

Και εκτός γηπέδου...

Πέρα από τις μεταγραφές, ο Πέτρος Σάββα με τον Κώστα Χριστοδούλου «Καραβίδα» συνεργάζονται και εκτός γηπέδου. Ο παραιτηθείς πρόεδρος του Ολυμπιακού, μέσω της κατασκευαστικής του, επιμελήθηκε τη ριζική ανακαίνιση του χώρου όπου ο μεγαλοατζέντης ανοίγει σύντομα καφετέρια, στη Μακεδονίτισσα.

Αντιδράσεις για τη ρύθμιση

Δεν είδαν όλοι στο Υπουργείο Οικονομικών με θετικό μάτι τη νέα ρύθμιση των χρεών των σωματείων προς το κράτος, σημειώνοντας ότι με τις συνεχείς χάρες ενθαρρύνουν τις ομάδες να μην πληρώνουν.

- Αρκετοί Κύπριοι παίκτες του στοιχήματος όχι μόνο προέβλεψαν τη νίκη του Ατρόμητου στην Τούμπα, αλλά βρήκαν και το 0-1. Στην Πυθία είχαν πάει όλοι τους;

Εχει άποψη και ο πρόεδρος

Η στήλη ρώτησε άνθρωπο της Ομόνοιας για τις τελευταίες εξελίξεις και αυτός μας είπε πως ότι συμβεί σε θέματα προγραμματισμού, θα είναι μετά από απόφαση του προπονητή. Όμως όπως γράφτηκε στον Τύπο αλλά και σύμφωνα με διάφορες πληροφορίες, ο πρόεδρος Μιλτιάδης Νεοφύτου –ο οποίος το 2008 είχε πει ότι δεν καταλαβαίνει από μπάλα– έχει τελικά άποψη για το ρόστερ.

Υποστολή σημαιών

Πέρσι ήταν ο Δήμος Γούμενος, φέτος ο Λευτέρης Μέρτακκας που είδε την πόρτα εξόδου από τον Φώτο Πιττάτζη, ο οποίος φαίνεται ότι δεν κωλώνει να υποστείλει τις σημαίες της Ένωσης. Λέγεται πως ο Μέρτακκας είχε προσφορά από τον ΑΠΟΕΛ, αλλά πριν ανανεώσει ο Σολωμού.

Από Ενωση σε Ανόρθωση

Στο μακρύ κατάλογο των ποδοσφαιριστών που έχουν μεταγραφεί από την Ένωση στην Ανόρθωση έρχεται να προστεθεί ο Δημήτρης Οικονόμου που πωλήθηκε για 100.000 ευρώ. Μη δει έναν Παραλιμνίτη να πηγαίνει καλά η «Κυρία», τρέχει να τον καπαρώσει. Μόνο ο Μιχάλης Κωνσταντίνου της είχε ξεφύγει πριν από καμιά 15αριά χρόνια.

Σημαντική διαφορά

Στις 70.000 ευρώ ήταν η προσφορά της ΑΕΛ στη Νασιονάλ για τον Αϊρόσα, 125.000 ευρώ τον κοστολογούσε η Νασιονάλ. Οι Λεμεσιανοί σκέφτονται πως για δύο χρόνια θα τους κοστίζει 160 χιλιάρικα ετησίως –αν προσθέσουμε και τις 100.000 ευρώ του συμβολαίου του– κάτι που θα τον αναγάγει ίσως στον πιο ακριβό αριστερό μπακ του πρωταθλήματος.

Δεν καίγονται για Μπανγκούρα

Πληροφορίες λένε πως οι νέοι διοικούντες τον Απόλλωνα δεν καίγονται να κρατήσουν στο ρόστερ τον Μουσταφά Μπανγκούρα, προτάσσοντας τις δυσκολίες στη διαχείριση του ιδιόρρυθμου χαρακτήρα του. Το θέμα είναι αν θα εκποιήσουν για... ψίχουλα το ακριβότερο περιουσιακό στοιχείο της ομάδας, έναν παίκτη που δεν καταλαμβάνει θέση ξένου και που πέρσι έλεγαν ότι κοστολογείται πάνω από δύο εκατ. ευρώ.

Η συγγνώμη των Γερμανών

Στην Alpine Bau Deutschland, την εταιρεία που έκτισε το «Crystal Hall» στο Μπακού όπου έγινε η Γιουροβίζιον, είπε ο Γιώργος Παυλίδης ότι έχει ανατεθεί η μελέτη για την ανακαίνιση του Τσιρείου και μετατροπή του σε έδρα. Σύμφωνα με τον πρόεδρο του σωματείου, οι Γερμανοί ζήτησαν «συγγνώμη για την αργοπορία» καθώς είχαν ν' ασχοληθούν με το πρότζεκτ στο Αζερμπαϊτζάν και δεν πρόλαβαν τον Απόλλωνα.

«Κρύοι» στην Ανόρθωση

«Κρύοι» φέρονται τώρα οι διοικούντες την Ανόρθωση στο ενδεχόμενο επιστροφής του Αντώνη Γιωργαλλίδη στο «Αντώνης Παπαδόπουλος». Σημειώνουν πως το κασέ του είναι ψηλό και ότι ο διεθνής «άσος» δεν βρίσκεται και στο καλύτερο σημείο της καριέρας του.

«Θα πάμε σπίτι του»

Σε φαν κλαμπ οπαδών της Ομόνοιας, εκτός Λευκωσίας, βρέθηκε πρόσφατα ο Στάθης Αλωνεύτης. Οι οπαδοί φέρονται να υποσχέθηκαν στον Στάθη πως θα πάνε έξω από το σπίτι του Λάρκου να διαμαρτυρηθούν για την απόφαση του να «καθαρίσει» τον 29χρονο χαφ.

«Εκοψε» Κασέκε – Οσενί

Λέγεται πως οι δύο Αφρικανοί αμυντικοί χαφ προτάθηκαν στην ΑΕΚ, όμως απορρίφθηκαν από τον Κέβιν Χόφλαντ.

ΑΝΤΙΘΕΤΗ ΛΗΨΗ

- **Επιστροφή** στο ΡΙΚ για τους αγώνες του EURO, αφού το 2008 τα ματς μεταδόθηκαν από την LTV. Τα παιχνίδια σε Πολωνία-Ουκρανία θα ξεκινούν κάθε μέρα στις 19:00 και 21:45 (ΡΙΚ2, ΡΙΚΗD).
- **Τον καλεσμένο** που ετοίμαζε ο Νεκτάριος Πετεβίνος στο pregame του τελικού του Τσάμπιονς Λιγκ, τον Φοίβο Ερωτοκρίτου, «έκλεψε» ο ρεπόρτερ της ΝΕΤ Στέφανος Δημητριάδης, ο οποίος ήταν αυτός που έβγαλε τελικά τον πρόεδρο του ΑΠΟΕΛ στον αέρα από το χορτάρι της «Allianz Arena».
- **Με εξαίρεση** τον στίβο, ελλιπέστατη είναι η ενημέρωση από τις Ομοσπονδίες για τις επιδόσεις των αθλητών τους, σε ολυμπιακή χρονιά μάλιστα. Πλήρης ερασιτεχνισμός.
- **Αναβαθμίζεται** σημαντικά το επίσημο σάιτ της Ομόνοιας, που θα γίνει ειδησεογραφικό, εμπλουτισμένο με βίντεο.
- **Γυναίκα** θα ηγείται σύντομα του γραφείου Τύπου της Ανόρθωσης. Περισσότερα προσεχώς.

Εντυπωσιακό ξεκίνημα του Ελληνα στο GP3

Πριν από δύο Σαββατοκύριακα ο 20χρονος Ευτύχιος Έλληνας έκανε ντεμπούτο στο πρωτάθλημα GP3, στην πίστα της Καταλονίας, ενώ αυτές τις μέρες έτρεξε και στο Γκραν Πρι του Μονακό. Οι ξένοι ρεπόρτερ και άνθρωποι του χώρου μίλησαν με εξαιρετικά λόγια για τον Λαρνακιώτη οδηγό στην πρώτη του παρουσία και φαίνεται πως το άστρο του Έλληνα άρχισε να λάμπει. Καλό θα ήταν, όλοι στην Κύπρο επιτέλους να σταθούν το συντομότερο στο πλευρό του.

ΚΑΤΣΕ ΚΑΛΑ

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Φρούδες ελπίδες

Τις εμφανίσεις των U19 (Εθνική Νέων) στη Δανία τις περιμέναμε πως και πως. Ίσως γιατί περιμέναμε την επιβεβαίωση του μότο «στα αναπτυξιακά είμαστε καλοί, μετά τον στρατό μάς ξεφεύγουν». Ποντάραμε σε μια ομάδα που στελεχώνεται από τρία παιδιά που παίζουν στην Αγγλία και άλλα τρία της Ελλάδας. Τα δυο «Χ» με Ισλανδία - Νορβηγία και τη νίκη επί της Λετονίας, στον προκριματικό όμιλο που έγινε τον περασμένο Οκτώβριο στην Κύπρο, προϊδέαζαν για μια καλή ομάδα.

Η συντριβή της πρεμιέρας (6-2) από τους γηπεδούχους απογοήτευσε. Δείχνει πως μάλλον οι ελπίδες ήταν φρούδες. Όχι πως δεν είναι καλή η ομάδα. Αλλά οι διαφορές με τον ανταγωνισμό είναι προφανώς όσες και αυτές των ανδρών με τους αντιπάλους. Η ψαλίδα τα επόμενα χρόνια, όταν οι αντίπαλοι θα παίζουν στις αντρικές ομάδες και οι δικοί μας στα δεύτερα, θα ανοίξει.

Πλέον δεν μιλάμε για καμπανάκι αλλά για μια τεράστια καμπάνα που κτυπάει στ' αφτιά των υπευθύνων της ΚΟΠ. Αν δεν εφαρμοστούν οι εισηγήσεις των ειδικών τότε η φούσκα του κυπριακού ποδοσφαίρου θα σκάσει και η κατρακύλα των συλλόγων δεν θα μπορεί να ανακοπεί. Γνωρίζετε κάποια χώρα που να διαπρέπει σε συλλογικό επίπεδο χωρίς να έχει εγχώρια παραγωγή ταλέντων; Ούτε και 'γω!

Η παραγωγική διαδικασία δεν είναι ξεκινάει σήμερα και αποδίδει αύριο, οπότε αν περιμένουμε τη δωδεκάτη να ληφθούν μέτρα, θα πάρει χρόνια να βρούμε τα πόδια μας. Τα σωματεία δεν πρόκειται ποτέ να πάρουν πρωτοβουλία να καλλιεργήσουν σοβαρά το ποδόσφαιρο, καθώς αυτό έρχεται σε αντίθεση με τα βραχυπρόθεσμα σχέδιά τους που περιορίζονται στις αγωνιστικές επιτυχίες των ανδρών. Μόνο η ΚΟΠ μπορεί να το επιβάλλει. Αυστηρά και αμείλικτα.

Την περασμένη εβδομάδα στην Αγία Νάπα τρεις σκάουτερ, που έχουν την Bailey Elite Academy στο Λονδίνο, τέσταραν 132 παιδιά, την αφρόκρεμα των ηλικιών 9-17 χρόνων. Μόλις το 10% θα μπορούσε να ενταχθεί άμεσα στα αναπτυξιακά μιας αγγλικής ομάδας, ακόμα και της τρίτης τη τάξει κατηγορίας. Ένα 30% θα χρειαστεί να φοιτήσει δύο - τρία χρόνια στην ακαδημία μέχρι να φτάσει το επίπεδο των ομάδων.

«Μέχρι τους 13χρονους τα ταλέντα σας δεν διαφέρουν πολύ από της Αγγλίας» είπαν στα συμπεράσματα. Για τους πιο μεγάλους δεν ανέφεραν κάτι. Μας άφησαν να το φανταστούμε...

papadakism@kathimerini.com.cy

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΜΑΪΟΥ

ΔΙΕΘΝΗ ΦΙΛΙΚΑ

18:00 ΤΖΑΜΑΪΚΑ – ΠΑΝΑΜΑΣ
20:00 ΑΛΒΑΝΙΑ – ΙΡΑΝ
22:00 ΓΑΛΛΙΑ – ΙΣΛΑΝΔΙΑ
22:05 ΟΥΑΛΙΑ – ΜΕΞΙΚΟ

ΕΛΛΑΔΑ – Α1 ΤΕΛΙΚΟΙ

19:00 ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ – ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ

ΙΣΠΑΝΙΑ – ΣΕΓΚΟΥΝΤΑ ΝΤΙΒΙΖΙΟΝ

21:00 ΑΛΚΟΡΚΟΝ – ΒΑΓΙΑΔΟΛΙΔ
21:00 ΑΛΚΟΪΑΝΟ – ΕΛΤΣΕ
21:00 ΚΑΡΤΑΧΕΝΑ – ΒΙΓΙΑΡΕΑΛ Β΄
21:00 ΚΟΡΝΤΟΜΠΑ – ΜΟΥΡΘΙΑ
21:00 ΛΑ ΚΟΡΟΥΝΙΑ – ΧΟΥΕΣΚΑ
21:00 ΧΙΜΝΑΣΤΙΚ – ΘΕΛΤΑ
21:00 ΧΙΡΟΝΑ – ΟΥΕΛΒΑ
21:00 ΓΚΟΥΑΝΤΑΛΑΧΑΡΑ – ΑΛΜΕΡΙΑ
21:00 ΕΡΚΟΥΛΕΣ – ΧΕΡΕΘ

ΔΕΥΤΕΡΑ 28 ΜΑΪΟΥ

ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΑ U19

15:00 ΚΥΠΡΟΣ – ΤΟΥΡΚΙΑ
15:00 ΔΑΝΙΑ – ΕΛΛΑΔΑ

ΔΙΕΘΝΗ ΦΙΛΙΚΑ

20:00 ΚΑΤΑΡ – ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ
21:00 ΟΥΚΡΑΝΙΑ – ΕΣΘΟΝΙΑ

ΤΡΙΤΗ 29 ΜΑΪΟΥ

ΔΙΕΘΝΗ ΦΙΛΙΚΑ

18:00 ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ – ΡΩΣΙΑ
21:00 ΑΝΓΚΟΛΑ – ΣΚΟΠΙΑ
21:00 ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ – ΤΟΥΡΚΙΑ
21:45 ΙΤΑΛΙΑ – ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

ΤΕΤΑΡΤΗ 30 ΜΑΪΟΥ

ΔΙΕΘΝΗ ΦΙΛΙΚΑ

21:00 ΟΛΛΑΝΔΙΑ – ΣΛΟΒΑΚΙΑ
21:00 ΙΣΠΑΝΙΑ – ΝΟΤΙΟΣ ΚΟΡΕΑ Novasports1
21:15 ΣΟΥΗΔΙΑ – ΙΣΛΑΝΔΙΑ
21:15 ΕΛΒΕΤΙΑ – ΡΟΥΜΑΝΙΑ

ΠΕΜΠΤΗ 31 ΜΑΪΟΥ

ΔΙΕΘΝΗ ΦΙΛΙΚΑ

03:00 ΗΠΑ – ΒΡΑΖΙΛΙΑ
21:30 ΑΡΜΕΝΙΑ – ΕΛΛΑΔΑ
21:30 ΓΕΡΜΑΝΙΑ – ΙΣΡΑΗΛ CytaVision1
22:00 ΓΑΛΛΙΑ – ΣΕΡΒΙΑ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΔΙΕΘΝΗ ΦΙΛΙΚΑ

04:00 ΜΕΞΙΚΟ – ΒΟΣΝΙΑ
18:00 ΛΕΤΟΝΙΑ – ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ
20:00 ΤΣΕΧΙΑ – ΟΥΓΓΑΡΙΑ
20:30 ΕΣΘΟΝΙΑ – ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ
21:30 ΑΥΣΤΡΙΑ – ΟΥΚΡΑΝΙΑ
21:45 ΙΤΑΛΙΑ – ΡΩΣΙΑ
23:00 ΓΟΥΑΤΕΜΑΛΑ – ΚΟΣΤΑ ΡΙΚΑ
23:00 ΠΑΝΑΜΑΣ – ΤΖΑΜΑΪΚΑ

ΑΠΟΨΗ

Του **ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ**

Ο κλοιός σφίγγει

Η ώρα που οι ομάδες θα αρχίσουν να πληρώνουν με ποινές τη μη συμμόρφωση στα κριτήρια της ΟΥΕΦΑ έφτασε. Η αρμόδια επιτροπή κριτηρίων ίσως να χαρίστηκε αρκετές φορές σε πολλά σωματεία, όμως κάποτε αυτές οι «χάρες» θα σταματούσαν να γίνονται. Η μη συμμόρφωση θα οδηγεί πλέον σε τιμωρία.

Μετά τον ΑΠΟΠ/Κινύρα, ο Ολυμπιακός ήταν αυτός που τιμωρήθηκε με την ποινή των τριών βαθμών και μάλιστα απειλείται με αποκοπή και άλλων βαθμών ενόψει της νέας χρονιάς –όπως έγινε πέρσι με την ομάδα της Πέγειας– εάν υπάρξει πρόβλημα στους επόμενους ελέγχους. Η ομάδα της Λευκωσίας δεν είναι η μόνη που χρωστάει μηνιάτικα στους ποδοσφαιριστές. Θυμίζουμε ότι πρόσφατα οι παίκτες της Νέας Σαλαμίνας και του Απόλλωνα κατήλθαν σε απεργία λόγω των καθυστερημένων δεδουλευμένων που τους οφείλουν οι διοικήσεις.

Ο αντίκτυπος αυτών είναι στο αγωνιστικό κομμάτι, με τους αρχικούς στόχους να μετατρέπονται σε όνειρα απατηλά και με τα διάφορα προβλήματα να διαδέχονται το ένα το άλλο. Κάπου εκεί αρχίζουν να ρίχνονται και οι ευθύνες, με κανένα να μην αναλαμβάνει το δικό του μερίδιο ευθύνης και με όλους να ψάχνουν να βρουν την άκρη με αλληλοκατηγορίες...

Το θετικό –για την εκάστοτε διοίκηση φυσικά– είναι ότι καταφέρνουν να αποσπάσουν με οποιοδήποτε τρόπο τις υπογραφές των παικτών τους, ώστε με τους διακανονισμούς να περάσουν τα κριτήρια. Το θέμα, όμως, είναι μέχρι πότε θα μπορούν να εξασφαλίζουν την υπογραφή των παικτών, ώστε να ξεπερνούν αυτό τον σκόπελο χωρίς προβλήματα.

Θα περάσει ο καιρός που οι ομάδες θα καταφέρνουν να αποσπούν τις υπογραφές των παικτών για να γλυτώνουν τιμωρίες

Στην περίπτωση του Ολυμπιακού, μπορεί η ομάδα της Λευκωσίας να έκανε έφεση, αλλά, είτε την κερδίσει είτε όχι, το σημαντικό είναι να πήρε το μήνυμα κινδύνου που στάλθηκε από την ποινή αποκοπής τριών βαθμών που της επιβλήθηκε για τη νέα χρονιά.

Γιατί, όπως είναι γνωστό, εάν η ομάδα βρει εμπόδια και στους επόμενους ελέγχους που θα γίνουν, τότε η νέα ποδοσφαιρική χρονιά θα βρει τους μαυροπράσινους να «φλερτάρουν» με υποβιβασμό πριν καν ξεκινήσει το πρωτάθλημα, αφού θα έχουν βαθμολογικό μειονέκτημα.

Όπως διαφαίνεται, κάποιες ομάδες άρχισαν να ρίχνουν τους προϋπολογισμούς τους, ώστε να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν στα νέα οικονομικά δεδομένα. Και καλά κάνουν, φτάνει να διαχειρίζονται σωστά το μπάτζετ και να μην προβαίνουν και πάλι σε αλόγιστες σπατάλες, ώστε να έχουν την ευχέρεια να είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους.

stelious@kathimerini.com.cy

ΤΙ ΛΕΣ ΤΩΡΑ

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Να βρεθεί λύση για τον Ραφαήλ

Έχουμε γράψει και παλαιότερα για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Κύπριοι αθλητές όταν μπαίνει στη μέση το θέμα της Εθνικής Φρουράς. Ένας 18χρονος αθλητής είναι αναγκασμένος να τη βγάλει ένα ολόκληρο καλοκαίρι σε ΚΕΝ και ακολούθως για δύο χρόνια ζει στρατιωτική ζωή, η οποία δεν χρειάζεται να πούμε πως δεν συμβαδίζει καθόλου μ' αυτή ενός αθλητή.

Αν ο στρατευμένος 18χρονος είναι αθλητής σε ατομικό άθλημα, είναι σχετικά τυχερός, αφού ενδέχεται να μπει στο Λόχο Αθλητών και να απολαμβάνει διανυκτερεύσεις και υπηρεσιακά. Αν όμως είναι αθλητής σε ομαδικό σπορ και δεν προέρχεται από μεγάλη ομάδα με «άκρες», τότε ουσιαστικά την έχει... βαμμένη.

Πρόσφατα έμαθα για την περίπτωση ενός 18χρονου καλαθοσφαιριστή, του Ραφαήλ Ελευθερίου, ο οποίος θεωρείται ως ένα από τα μεγαλύτερα ταλέντα που έβγαλε το κυπριακό μπάσκετ εδώ και χρόνια, αλλά όπως όλα δείχνουν, δεν θα παίξει στην Εθνική, λόγω επιπλοκών με τον στρατό.

Ο Ραφαήλ Ελευθερίου αγωνίζεται εδώ και χρόνια στις ομάδες του εκπαιδευτηρίου Μαντουλίδη στη Θεσσαλονίκη, μία αθλητική σχολή που διατηρεί την καλύτερη ακαδημία μπάσκετ στην Ελλάδα. Από τον Μαντουλίδη βγαίνουν δεκάδες καλαθοσφαιριστές οι οποίοι στελεχώνουν τις Εθνικές ομάδες. Πρόκειται για πόιντ γκαρντ ύψους 2,00 μ. (!), ο οποίος έχει στα χέρια του πρόταση από τη βελγική Σαρλερουά, ομάδα της Ευρωλίγκα.

Αν και κλήθηκε στην Εθνική Κύπρου αυτόν τον Μάιο, εντούτοις επέλεξε να μην έρθει, αφού σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο θα ήταν αναγκασμένος να κάνει την στρατιωτική του θητεία, κάτι που θα έβαζε τέλος στην πολύ υποσχόμενή του καριέρα. Ο ίδιος, δηλαδή, επιλέγει να αφήσει πίσω του την πατρίδα του, για να μπορέσει απλώς να παίξει μπάσκετ.

Ο ίδιος ζήτησε αναστολή από το Υπουργείο Άμυνας (ΥΠΑΜ), για να μπορέσει να συνεχίσει τη διεθνή του καριέρα, όμως αυτή δεν προχώρησε. Πρόκειται για μία αρνητική εξέλιξη για τον κυπριακό αθλητισμό, αφού ουσιαστικά αφήνουμε ένα δικό μας παιδί να φύγει μέσα από τα χέρια μας.

Το θέμα μπορεί να ρυθμιστεί με λίγη καλή διάθεση και συνεννόηση μεταξύ ΚΟΚ και Υπουργείο Άμυνας, οι οποίοι γνωρίζω πως έχουν καλές σχέσεις. Άλλωστε, προηγούμενο υπάρχει, με την περίπτωση του Μάρκου Παγδατή, στον οποίο δόθηκε αναστολή μέχρι να ολοκληρώσει την καριέρα του. Γιατί λοιπόν να επιτρέψουμε σε άλλο ένα ταλέντο μας να χαθεί;

miltiadouse@kathimerini.com.cy

Βήμα σημειωτόν στην Κοκκινοτριμιθιά

Το νέο προπονητικό κέντρο του ΑΠΟΕΛ μάλλον δεν προχωράει –τουλάχιστον άμεσα– καθώς φαίνεται να ανακύπτουν νέα προβλήματα

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Την ιστορία με το γιοφύρι της Άρτας ή, αν προτιμάτε, με την ιδιόκτητη έδρα της Ομόνοιας στις Χαλεπιανές, αρχίζει να θυμίζει η υπόθεση της κατασκευής του προπονητικού κέντρου του ΑΠΟΕΛ. Οκτώ χρόνια μετά την απόκτηση της έκτασης 50.000 τ.μ. στη δυτική είσοδο της Λευκωσίας (πέντε λεπτά από τον Αρχάγγελο), τρία χρόνια μετά την εξαγγελία της δημιουργίας του έργου, δυόμισι χρόνια μετά την πρώτη συμμετοχή στους Ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ και δύο χρόνια μετά την παρουσίαση των σχεδίων, όχι μόνο δεν έχουν αρχίσει οι εργασίες, αλλά δεν έχει εκδοθεί ούτε πολεοδομική άδεια. Αντ' αυτού, προέκυψε νέο πρόβλημα, το οποίο, άγνωστο γιατί, είχε αποσιωπηθεί τα προηγούμενα χρόνια: Πώς η εταιρεία θα επενδύσει χρήματα σε μια έκταση που δεν της ανήκει;

Ακόμα και αν η εταιρεία αποφασίσει να προχωρήσει στην Κοκκινοτριμιθιά, θα χρειαστεί απόφαση γενικής συνέλευσης

Ανήκει στο σωματείο

Η έκταση στην Κοκκινοτριμιθιά έχει παραχωρηθεί από την κυβέρνηση στο σωματείο ΑΠΟΕΛ το 2004 με μακροχρόνιο δανεισμό συνολικά 99 χρόνων, ο οποίος ανανεώνεται αυτόματα κάθε 33 χρόνια. Στην τελευταία γενική συνέλευση ο Φοίβος Ερωτοκρίτου φέρεται να είπε πως «δεν μπορούμε να επενδύσουμε τα χρήματα των μετόχων σε περιουσία που δεν ανήκει στην εταιρεία» – το γιατί η εταιρεία προχώρησε στην εκπόνηση σχεδίων για χώρο που δεν μπορεί να αξιοποιήσει είναι ένα άλλο ερώτημα. Βάσει νόμου, το σωματείο δεν μπορεί να παραχωρήσει τη γη σε τρίτον (π.χ. στην εταιρεία), ούτε μια εταιρεία να χτίσει εντός αυτής. Σύμφωνα με τον Άρη Βασιλόπουλο, πρόεδρο του σωματείου, δεν υπάρχει απολύτως κανένα πρόβλημα και είναι αισιόδοξος ότι η εταιρεία θα επενδύσει στην Κοκκινοτριμιθιά υπό τον μανδύα του σωματείου. Το βάρος της απόφασης για μια τόσο μεγάλη επένδυση δεν πέφτει τόσο στους ώμους της διοίκησης όσο κυρίως στη γενική συνέλευση που θεσμικά θα πρέπει να πάρει τη σχετική απόφαση, δεσμεύοντας τη διοίκηση. Ακόμα και στην καλύτερη περίπτωση στην οποία δεν θα υπάρξει κανένα πρόβλημα, για τη λήψη της απόφασης απαιτείται η σύγκληση έκτατης ή η αναμονή της επόμενης τακτικής γενικής συνέλευσης σε έναν χρόνο, οπότε μιλάμε για μια χρονοβόρο διαδικασία.

Δεν θέλουν να επενδύσουν

Φυσικά υπάρχει και ο σκληρός πυρήνας της εταιρείας, δηλαδή αυτοί που θεωρούν ότι καθώς διαχρονικά η κατάσταση στο σωματείο είναι ρευστή (οικονομικά και διοικητικά), δεν μπορεί η εταιρεία να του εμπιστευτεί τα χρήματά της. Μια άλλη σχολή σκέψης ερμηνεύει την προγραμματική δήλωση του κ. Ερωτοκρίτου, ότι «προτεραιότητα είναι η ενίσχυση της ομάδας και ο ισοσκελισμός των προϋπολογισμών», ως «πάγωμα» της Κοκκινοτριμιθιάς.

Υπενθυμίζεται ότι με οκτώ εκατ. ευρώ στην τράπεζα και σταθερά ελλειμματικούς προϋπολογισμούς κατά τέσσερα εκατ. ευρώ, ο ΑΠΟΕΛ μόλις που βγάζει δύο σεζόν χωρίς να μπει σε Ομίλους. Πολλοί λένε ότι οι νυν διοικούντες προτιμούν να κρατήσουν τα χρήματα γι' αυτό τον σκοπό παρά να βάλουν 2-2,5 εκατ. ευρώ για την πρώτη φάση των έργων και άλλα δύο για τη δεύτερη – ο ΑΠΟΕΛ δικαιούται και χορηγία από τον ΚΟΑ για τη δημιουργία προπονητικού κέντρου που υπολογίζεται στο ένα εκατ. ευρώ.

Τέλος, διαγράφεται και μια τάση μεταξύ των μεγαλομετόχων που ταυτίζεται με αυτή των οργανωμένων οπαδών και ζητάει τη διερεύνηση της προοπτικής ανέγερσης ιδιόκτητης έδρας – κάποιοι το ψάχνουν ακόμα με σοβαρή μελέτη. Σύμφωνα με αυτούς, θα έπρεπε να γίνει το μίνιμουμ της επένδυσης στην Κοκκινοτριμιθιά (1,5-2 εκατ. ευρώ) ώστε όλο το βάρος να πέσει στη δημιουργία γηπέδου. «Αφού η ΑΕΛ και ο Άρης τα καταφέρνουν, πώς γίνεται να μην μπορεί ο ΑΠΟΕΛ που έχει τόσα χρήματα στην τράπεζα;», διερωτάται μεγαλομέτοχος που θέλησε να κρατήσει την ανωνυμία του.

Πέραν του θέματος της ιδιοκτησίας της γης, φαίνεται πως η εταιρεία διστάζει να επενδύσει χρήματα στην Κοκκινοτριμιθιά, προτιμώντας να τα χρησιμοποιήσει για την ενίσχυση του ρόστερ και τον ισοσκελισμό των προϋπολογισμών των δύο επόμενων σεζόν.

Το στάτους του Αρχαγγέλου και τα σχέδια για την Κοκκινοτριμιθιά

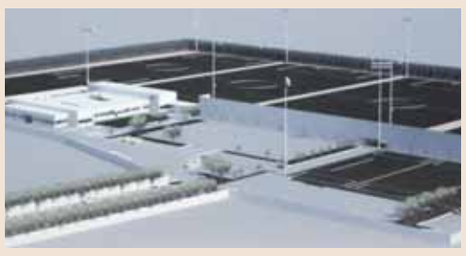

Η έκταση στον Αρχάγγελο παραχωρήθηκε στον ΑΠΟΕΛ το 1981 από την Ιερά Μονή Κύκκου, με δανεισμό που έληγε το 2008 και ανανεώθηκε μέχρι το 2028, οπότε μέχρι τότε δεν τίθεται θέμα επιστροφής του χώρου στο Μοναστήρι. Μια άποψη λέει πως ο ΑΠΟΕΛ θα μπορούσε να αναπτύξει τη γη στην Κοκκινοτριμιθιά και να κρατήσει τα γήπεδα του Αρχαγγέλου για τις ακαδημίες, παρά να επενδύει αλλού, όπως έκανε στο Pascal. Όπως η «Κ» είχε αποκαλύψει τον περασμένο Αύγουστο, τα σχέδια για την Κοκκινοτριμιθιά προβλέπουν επένδυση 3,5-4 εκατ. ευρώ σε πρώτη φάση, για τη δημιουργία τεσσάρων γηπέδων και άλλων ποδοσφαιρικών υποδομών, ενώ σε δεύτερη φάση θα επενδυθούν άλλα δύο εκατ. ευρώ, για τη δημιουργία κλειστής αίθουσας αθλοπαιδιών και χώρων αναψυχής.

Η «Μεγάλη Εβδομάδα» στις σχέσεις σωματείου-εταιρείας

Το 1997 το σωματείο παραχώρησε στην «ΑΠΟΕΛ Ποδόσφαιρο Λτδ» τη διαχείριση της ποδοσφαιρικής ομάδας με πενταετή σύμβαση έναντι 100.000 λιρών ετησίως (171.000 ευρώ), που ανανεώθηκε δύο φορές αυτόματα (2002, 2007). Στη δεύτερη ανανέωση το αντάλλαγμα μειώθηκε στις 17.000 ευρώ, καθώς η εταιρεία αντιμετώπιζε πρόβλημα επιβίωσης. Η τελευταία σύμβαση εκπνέει στις 31 Μαΐου 2012. Το σωματείο έχει εδώ και μερικές εβδομάδες στείλει στην εταιρεία ένα ανανεωμένο συμφωνητικό, το οποίο ακόμα δεν έχει υπογραφεί. Βασικές πρόνοιες της σύμβασης που επιδιώκει το σωματείο είναι η επιστροφή του ετήσιου αντίτιμου στις 171.000 ευρώ, η προτεραιότητα των μελών του σωματείου στην αγορά εισιτηρίων και ένα ποσοστό (1-2%) επί των εσόδων της εταιρείας, σε περίπτωση συμμετοχής της ποδοσφαιρικής ομάδας στους Ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ. Φαίνεται πως στην εταιρεία δεν θέλουν να δεσμευτούν με ένα μεγάλο ποσό, ενώ πιστεύουν πως η εταιρεία δεν έχει υποχρέωση να εξοφλήσει τα χρέη του σωματείου, που είναι περίπου 600.000 ευρώ. Πάντως η ηγεσία του σωματείου εκφράζει την πίστη πως η νέα συμφωνία θα υπογραφεί εντός της εβδομάδας.

Χρονιά με λάθη, τρεξίματα και προβλήματα

Η κατάκτηση του κυπέλλου και τα βελτιωμένα οικονομικά είναι κάποια από τα θετικά της σεζόν 2011-12 για την Ομόνοια

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Μπορεί η Ομόνοια να έβγαλε τη χρονιά με την κατάκτηση του κυπέλλου, όμως η προσοχή στην ομάδα το επόμενο διάστημα πέφτει φυσιολογικά στο οικονομικό και την προσπάθεια για εξυγίανση. Οι πρόσφατες εξελίξεις στον προγραμματισμό έβγαλαν μία άσχημη εικόνα προς τα έξω, ενώ παρασκηνιακά η ομάδα έχασε το παιχνίδι. Η «Κ» επιχειρεί μια ανάλυση της σεζόν που ολοκληρώνεται αυτό τον Μάιο.

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ

Μέσα από τα χέρια της

Με την Ομόνοια να κερδίζει τρεις φορές την πρωταθλήτρια ΑΕΛ, αλλά στο τέλος να τερματίζει δύο βαθμούς πίσω από τους κίτρινους, στο «Ηλίας Πούλλος» τα έχουν με τους εαυτούς τους που έχασαν τον τίτλο. Οι ισοπαλίες με Άρη, Αναγέννηση, Νέα Σαλαμίνα και Εθνικό στοίχησαν στο «τριφύλλι», που επίσης έχασε από ένα κρίσιμο βαθμό στο τελευταίο λεπτό των αναμετρήσεων με ΑΠΟΕΛ και Ανόρθωση για τα πλέι-οφ.

Η αστάθεια της ομάδας σε κρίσιμα σημεία του πρωταθλήματος, οι ανεξήγητες απώλειες βαθμών αμέσως μετά από εμφατικές νίκες, η αδυναμία να επιβληθεί των αντιπάλων στον αγωνιστικό χώρο και τα προβλήματα τραυματισμών, στοίχησαν στην Ομόνοια. Ο Λεάντρο έλειψε συνολικά τέσσερεις μήνες, οι Στάθης Αλωνεύτης, Μπρούνο Αγουιάρ και Ιάγο Μποουθόν έλειψαν δύο, ενώ ο Φρέντι –η αποκάλυψη της ομάδας τη φετινή χρονιά– έχασε τους τελευταίους δύο σχεδόν μήνες της χρονιάς.

Η κατάκτηση του κυπέλλου έφτιαξε κάπως την εικόνα για την Ομόνοια, όμως για μία ομάδα του βελνεκούς των πρασίνων, η απώλεια του πρωταθλήματος και δευτερευόντως η μη είσοδος σε ευρωπαϊκούς ομίλους, δεν μπορεί να κάνει πετυχημένη τη χρονιά.

Ανησυχητικές ήταν και οι πληροφορίες για τον προγραμματισμό που βγήκαν την τελευταία εβδομάδα. Οι χειρισμοί στο θέμα Στάθη Αλωνεύτη και Αντώνη Γιωργαλλίδη, προκάλεσαν πολλά ερωτηματικά.

ΜΕΤΑΓΡΑΦΕΣ

Δεν ήταν επιτυχημένες

Η Ομόνοια προχώρησε σε 14 μεταγραφές ποδοσφαιριστών τη σεζόν 2011-12, όμως μόλις οι τρεις έβγαλαν τη χρονιά με θετικό πρόσημο. Γενικά, οι κινήσεις των πρασίνων στο παζάρι, το καλοκαίρι του 2011 και τον Ιανουάριο του 2012 δεν μπορούν να κριθούν ιδιαίτερα πετυχημένες, κάτι που πρέπει να προσεχτεί ενόψει της επερχόμενης μεταγραφικής περιόδου.

Από τις 14 προσθήκες, θετικές κρίνονται αυτές του Φρέντι, του Αντρέ Άλβες και του Βέρο Σάλατιτς. Ο Αγκολέζος αναδείχθηκε πρώτος σκόρερ του πρωταθλήματος, ο Βραζιλιάνος ήρθε τον Ιανουάριο και σκόραρε οκτώ φορές σε πρωτάθλημα και κύπελλο, μεταξύ των οποίων και το μοναδικό γκολ του τελικού, ενώ ο Ελβετός αναδείχθηκε ως ο ηγέτης της ομάδας στο κέντρο.

Ανησυχητικές ήταν και οι πληροφορίες για τον προγραμματισμό που βγήκαν την τελευταία εβδομάδα. Οι χειρισμοί της Ομόνοιας στο θέμα Στάθη Αλωνεύτη και Αντώνη Γιωργαλλίδη προκάλεσαν πολλά ερωτηματικά.

Οι Ντέντι Μπεν Νταγιάν, Ρενάτο Μαργκάσα, Σοφιάν Σερφά και Στάθης Αλωνεύτης δεν ήταν κακοί, αλλά ούτε και εξαιρετικοί, ενώ αποτυχημένες, για διάφορους λόγους, είναι οι Ντράγκοσλαβ Γέβριτς (στοίχησε με τα λάθη του κάποιους σημαντικούς βαθμούς), Άλεξ Ντα Σίλβα (δεν εγκλιματίστηκε και αποχώρησε τον Ιανουάριο), Γιόζιπ Τάντιτς (ήρθε και έφυγε μέσα σε ένα μήνα), Νταμιάν Φρασκαρέλι (τραυματίστηκε το καλοκαίρι), Γιάννης Χατζηβασίλης (αναδείχτηκε πρώτος σκόρερ των πρωταθλητών U21 αλλά δεν πήρε ποτέ ευκαιρίες) και Μπριάν Μπεργκουνιού (ήταν πίσω σε φυσική κατάσταση).

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ

Συνεχίζεται το σουλούπωμα

Τη σεζόν 2011-12 οι ποδοσφαιριστές είναι πληρωμένοι, το μπάτζετ της Ομόνοιας ήταν αρκετά μειωμένο σε σύγκριση με την περσινή χρονιά κυρίως λόγω των μειώσεων στα συμβόλαια των παικτών, ενώ η ομάδα κατάφερε και πέρασε τους ελέγχους της Επιτροπής Κριτηρίων.

Η Ομόνοια παρουσίασε ξανά έλλειμμα φέτος το οποίο υπολογίζεται γύρω στα 2.000.000 ευρώ, που ήταν αναμενόμενο, αλλά αξίζει να σημειωθεί πως είναι σαφώς μικρότερο από την περσινή χρονιά, όταν το έλλειμμα ανήλθε στα 6.244.000 ευρώ. Πάντως, αν δεν υπήρχαν οι τεράστιες ζημιές από τα πολλά κεκλεισμένων και η μεγάλη μείωση στα διαρκείας, τότε το έλλειμμα της σεζόν 2011-12 ίσως να ήταν και μηδαμινό. Είναι σημαντικό, πάντως, πως οι άνθρωποι της Ομόνοιας αναμένουν πως με το τέλος της σεζόν 2012-13 δεν θα υπάρξει έλλειμμα, για πρώτη φορά επί Μιλτιάδη Νεοφύτου.

Την ίδια στιγμή, χρειάστηκε υπερπροσπάθεια για να περάσει το «τριφύλλι» τους ελέγχους για τα κριτήρια της UEFA, ενώ όπως μαθαίνει η «Κ», στην Ομόνοια είναι πεπεισμένοι πως δεν θα αντιμετωπίσουν προσεχώς προβλήματα αδειοδότησης λόγω των κριτηρίων.

Αυτό το οποίο δεν ξεκαθάρισε, είναι τι μέλλει γενέσθαι με το σημαντικό χρέος της ομάδας, το οποίο ανέρχεται στα 17 εκατ. ευρώ προς τον Μιλτιάδη Νεοφύτου και 8 εκατ. ευρώ προς τρίτους.

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ

Χάθηκε το παιχνίδι

Το μεγαλύτερο πρόβλημα της Ομόνοιας και το μοναδικό για το οποίο δεν μπορούν να κάνουν τίποτα γι' αυτό, όπως off the record παραδέχονται οι άνθρωποι της ομάδας. Οι πράσινοι υπέφεραν πολύ φέτος στο παρασκηνιακό κομμάτι και έμμεσα λένε πως αυτός είναι ένας από τους σημαντικότερους λόγους που η ομάδα έμεινε μακριά από τον τίτλο του πρωταθλητή. Η εξοντωτική ποινή έξι μηνών της Δικαστικής στον Νεόφυτο Λάρκου, που στην πορεία μετατράπηκε σε τεσσάρων αγωνιστικών από το Εφετείο, η συνέχιση του διακοπέντα αγώνα Ομόνοια-ΑΕΛ από το 46΄, τα τέσσερα παιχνίδια κεκλεισμένων των θυρών στο τέλος της χρονιάς (με ΕΝΠ, ΑΠΟΕΛ, Ανόρθωση και ΑΕΛ) και τα άλλα δύο για την επόμενη χρονιά, είναι μόνο μερικά από τα περιστατικά που έφεραν τις αντιδράσεις των πρασίνων προς τα όργανα της ΚΟΠ. Η Ομόνοια έχει άρει την εμπιστοσύνη της προς την ΚΟΠ και ζητάει όπως αλλάξουν οι κανονισμοί.

Η Ομόνοια το τελευταίο 12μηνο

29 Ιουνίου – Η διοίκηση Μ. Νεοφύτου πήρε **ψήφο** εμπιστοσύνης στη Γ.Σ. με ποσοστό 99,7%.

6 Ιουλίου – Ανακοινώθηκε η τριετής (2013-2016) συμφωνία με την **PrimeTel** που θα αποφέρει 7,5 εκατ. ευρώ.

28 Ιουλίου – Σαρωτική νίκη με 3-0 επί της ολλανδικής **Ντεν Χαγκ** στο ΓΣΠ για το γ΄ γύρο του Γιουρόπα Λιγκ.

25 Αυγούστου – Ήττα 1-0 στο **Σάλτσμπουργκ** και η Ομόνοια αποκλείστηκε ένα βήμα πριν από τους Ομίλους.

17 Σεπτεμβρίου – Διακόπηκε στο ημίχρονο λόγω επεισοδίων το **Ομόνοια-ΑΕΛ**, το οποίο τελικά ολοκληρώθηκε στις 2 Νοεμβρίου.

30 Σεπτεμβρίου – Συνέντευξη Τύπου παραχώρησε η Ομόνοια με βολές κατά της **ΚΟΠ** για το θέμα του ματς με την ΑΕΛ.

6 Οκτωβρίου – Οι **οργανωμένοι** οπαδοί προχώρησαν σε διαδήλωση έξω από τα γραφεία της ΚΟΠ.

16 Οκτωβρίου – 1-1 με την Αναγέννηση στο «Τάσος Μάρκου», με τα συμβάντα στη **φυσούνα** μετά το παιχνίδι να ταλαιπωρούν την ομάδα για μήνες.

25 Νοεμβρίου – Ανακοινώθηκε εξάμηνος αποκλεισμός του **Νεόφυτου Λάρκου**, λόγω των συμβάντων στο «Τ. Μάρκου». Μερικές εβδομάδες μετά η ποινή άλλαξε σε τέσσερεις αγωνιστικές.

28 Νοεμβρίου, 3, 11 Δεκεμβρίου – Τρεις διαδοχικές **απώλειες**, ισοπαλίες με Νέα Σαλαμίνα, Ένωση και ήττα από ΑΠΟΕΛ, που ανέτρεψαν τα ευνοϊκά βαθμολογικά δεδομένα της Ομόνοιας.

4 Μαρτίου – Μετά την ισοπαλία 1-1 με τον Εθνικό ξεσπούν **επεισόδια** με επίκεντρο τη διαιτησία του Μ. Παναγή. Γίνεται χρήση χημικών στο ΓΣΠ.

21 Απριλίου – Η ήττα από την Ανόρθωση (1-2) με γκολ του Ρονκάτο στο 90΄+4΄ έθεσε ουσιαστικά **νοκ-άουτ** την Ομόνοια από τη διεκδίκηση του τίτλου

23 Απριλίου – Όπως ανακοινώνει η Ομόνοια, ο **Χριστάκης Γεωργίου** υπέβαλε την παραίτησή του.

16 Μαΐου – Με γκολ του Άλβες στο 16΄, η Ομόνοια κερδίζει την ΑΕΛ 1-0 και κατακτά το **κύπελλο**.

Τέλη Μαΐου – Αμέσως μετά την κατάκτηση του κυπέλλου, βγαίνουν στην επιφάνεια πληροφορίες σχετικά με **αποχωρήσεις**-μυστήριο, όπως των Αλωνεύτη και Γιωργαλλίδη.

Στα οκτώ εκατ. ευρώ εκτινάχθηκαν οι οφειλές

Ελλειμμα τεσσάρων εκατ. ευρώ άφησε η σεζόν που ολοκληρώθηκε στα ταμεία της Ανόρθωσης

Του **ΣΙΜΟΥ ΠΑΦΙΤΗ**

Στα 8 εκατομμύρια ευρώ εκτινάσσεται το χρέος της Ανόρθωσης, αν υπολογιστούν και οι τρεχούμενες οφειλές σε ποδοσφαιριστές (σ.σ. οι μισθοί των δύο τελευταίων μηνών), υπαλληλικό προσωπικό και δόσεις που καταβάλλονται μηνιαίως στην Κτηματική και σε τράπεζες, για δάνεια. Το χρέος του Σωματείου, αν αφαιρεθεί το συγκεκριμένο ποσό το οποίο τακτοποιείται μηνιαίως, υπολογίζεται στα 5,6 εκατ. ευρώ. Μεγαλύτερο «αγκάθι» στα οικονομικά του σωματείου είναι οι οφειλές προς το κράτος (Κοινωνικές Ασφαλίσεις και Φόρο

Αν αφαιρεθούν οι τρέχουσες οφειλές σε παίκτες, υπαλλήλους και δάνεια, τότε το χρέος του Σωματείου υπολογίζεται στα 5,6 εκατ. ευρώ

Εισοδήματος) που πλησιάζουν τα τρία εκατομμύρια ευρώ, αν υπολογιστεί και το 2011. «Τρύπα» 1,8 εκατ. ευρώ δημιούργησαν οι οφειλές προς πρώην ποδοσφαιριστές της ομάδας που είτε είχαν να λαμβάνουν χρήματα, είτε διατηρούσαν ακόμα συμβόλαια. Ο «βράχνας» των οικονομικών κριτηρίων ανάγκασε τη διοίκηση να πληρώσει μέχρι το τελευταίο σεντ τα οφειλόμενα του σωματείου. Άλλες 800.000 ευρώ, σύμφωνα με μαρτυρία ανθρώπων που ήταν στη Γενική Συνέλευση της Ανόρθωσης, δαπανήθηκαν και πρέπει να πληρωθούν προς ατζέντηδες ποδοσφαιριστών κατά τη μεταγραφική περίοδο του περασμένου καλοκαιριού.

Το χρέος της Ανόρθωσης με τη λήξη της περιόδου ήταν κατά πολύ μεγαλύτερο, καθώς το έλλειμμα της φετινής χρονιάς ήταν κοντά στα τέσσερα εκατομμύρια ευρώ. Τη ώρα που τα έσοδα της Ανόρθωσης μετά βίας άγγιξαν τα 3,5-4 εκατομμύρια ευρώ, το μπάτζετ ξεπέρασε τα 7,5 εκατομμύρια ευρώ. Από το έλλειμμα της περιόδου καλύφθηκαν περίπου δύο εκατομμύρια ευρώ από εισφορές διοικούντων αλλά και εξωδιοικητικών παραγόντων, εννοώντας κυρίως τον Χρίστο Πουλλαΐδη.

Οικονομική εξυγίανση

Πρώτιστο μέλημα για τη διοίκηση Σάββα Κάκου είναι η δημιουργία ανταγωνιστικής και πρωταγωνίστριας ομάδας, ρίχνοντας ταυτόχρονα τον προϋπολογισμό κατά τουλάχιστον δύο εκατομμύρια ευρώ. Οι μεταγραφικές κινήσεις κινούνται προς αυτή την κατεύθυνση και όπως τονίζεται ο προϋπολογισμός δεν θα ξεπεράσει τα έσοδα που θα εισρεύσουν στο σωματείο. Περίπου τέσσερα εκατομμύρια ευρώ είναι ετησίως τα έσοδα που προκύπτουν από εισιτήρια, χορηγούς, κάρτες διαρκείας, ενώ ίσως το ποσό αυξηθεί σε ενδεχόμενο πρόκρισης στους ομίλους του Γιουρόπα Λιγκ. Η μετακίνηση των οργανωμένων οπαδών στη νότια κερκίδα γίνεται με σκοπό την αύξηση του αριθμού των κατόχων εισιτηρίων διαρκείας τα οποία θα είναι φθηνότερα κατά 10% σε σχέση με πέρσι. Ο αριθμός των 1.500 διαρκείας που είχε τη φετινή περίοδο η Ανόρθωση είναι πολύ μικρός για την εμβέλεια της ομάδας και για τη νέα χρονιά τέθηκε στόχος να ξεπεραστούν οι 3.000. Η διοίκηση καταβάλει μηνιαίως το ποσό των 100.000 ευρώ ως δόση για εξόφληση τους χρέους προς το κράτος, ενώ εκφράζεται η αισιοδοξία πως θα εξοικονομηθεί ένα σημαντικό ποσό που θα προέλθει από εισφορές και το οποίο θα δοθεί στο χρέος.

Μηνιαίως καταβάλλονται 100.000 ευρώ από τη διοίκηση Κάκου για την εξόφληση οφειλών τριών εκατ. ευρώ προς το κράτος.

Οι πιστωτές της Ανόρθωσης (εκατ. ευρώ)

Κράτος	3
Πρώην παίκτες	1,8
Ατζέντηδες	0,8
Τρέχουσες οφειλές	2,5
Σύνολο	**8,1**

Ετοιμο για τους ευρωπαϊκούς Ομίλους το «Αντώνης Παπαδόπουλος»

Το «Αντώνης Παπαδόπουλος» σύντομα θα πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτεί η UEFA για αγώνες Ομίλων ευρωπαϊκής διοργάνωσης. Τα έργα που επιβάλλεται να γίνουν στην προσωρινή έδρα της «Κυρίας» άρχισαν εδώ και περίπου ένα μήνα και εκφράζεται αισιοδοξία πως θα ολοκληρωθούν με την έναρξη των υποχρεώσεων της ομάδας στο Γιουρόπα Λιγκ. Αν και το οικονομικό είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Ανόρθωση, εντούτοις το κόστος των εργασιών που απαιτούνται δεν είναι απαγορευτικό, αφού δεν ξεπερνά τις 200.000 ευρώ. Η πρόθεση της διοίκησης για αποπεράτωση των έργων μέχρι το προσεχές καλοκαίρι ήταν δεδομένη και, όπως πληροφορείται η «Κ», θα γίνει ό,τι απαιτεί η UEFA ώστε να μπορεί η Ανόρθωση να χρησιμοποιεί τη φυσική της έδρα ακόμα και σε ομίλους ευρωπαϊκών διοργανώσεων. Πέραν της βελτίωσης του φωτισμού που κοστίζει περίπου 100.000 ευρώ, απαιτείται η δημιουργία μικτής ζώνης (ειδικός χώρος στα αποδυτήρια όπου οι δημοσιογράφοι παίρνουν τις πρώτες δηλώσεις), η αναβάθμιση των δημοσιογραφικών θεωρείων, μέρος των οποίων πρέπει να είναι σε ειδικό χώρο σε κάποια από τις εξέδρες, η δημιουργία μιας αίθουσας δεξιώσεων και η ανακαίνιση των αποδυτηρίων του γηπέδου. Στο «Αντώνης Παπαδόπουλος» άρχισαν οι εργασίες κατασκευής γραφείων στη δυτική κερκίδα ώστε να μεταφερθεί εκεί το υπαλληλικό προσωπικό που στεγάζεται κάτω από την ανατολική εξέδρα σήμερα, ώστε να υπάρχει ο απαιτούμενος χώρος για εκτέλεση των έργων, κυρίως όσον αφορά στα αποδυτήρια και τη μικτή ζώνη.

Ανάβει πράσινο στην ΑΕΛ

Όσον αφορά το ανεπίσημο ενδιαφέρον της ΑΕΛ για χρησιμοποίηση του «Αντώνης Παπαδόπουλος» στους προκριματικούς γύρους του Τσάμπιονς Λιγκ, παρά τη διαφωνία των οργανωμένων οπαδών της Ανόρθωσης, η διοίκηση της «Κυρίας» δύσκολα θα αρνηθεί στους πρωταθλητές. Εφόσον η ΑΕΛ καταθέσει επίσημα μια τέτοια πρόταση θα μελετηθεί από τη διοίκηση της Ανόρθωσης που θα λάβει σοβαρά υπόψη και το οικονομικό όφελος του σωματείου.

Πρώτο «θύμα» στην Ενωση ο Μέρτακκας

Ξεκινούν οι μειώσεις στα συμβόλαια

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Οι μειώσεις στα συμβόλαια των ποδοσφαιριστών είναι το θέμα των ημερών στην Ένωση. Ο Λευτέρης Μέρτακκας, ποδοσφαιριστής που προέρχεται από τα σπλάχνα των βυσσινί, φαίνεται πως θα είναι το πρώτο «θύμα» της νέας κατάστασης, αφού δεν δείχνει διατεθειμένος να δεχτεί την πρόταση μείωσης των α-

Δεν αποκλείεται να μεγαλώσει η λίστα των κενών που θα έχει να κλείσει ο Ζουβάνη

πολαβών που του έγινε. Ο ίδιος, πάντως, δεν θέλει να αποχωρήσει από την ομάδα της καρδιάς του, έτσι δεν μπορεί να αποκλειστεί τίποτα σε ό,τι αφορά τα επόμενα κεφάλαια του θέματος.

Στην ίδια διαδικασία των μειώσεων αναμένεται να μπουν και άλλοι ποδοσφαιριστές, πρωτοκλασάτοι και μη, οι οποίοι αγωνίζονταν την περσινή χρονιά στην Ένωση. Η ανάγκη να μειωθεί το μπάτζετ και να σουλουπωθεί η οικονομική κατάσταση, είναι οι λόγοι πίσω από τις κινήσεις της διοίκησης να προχωρήσεις αναπροσαρμογές των συμβολαίων.

Είναι πιθανό να υπάρξουν και άλλες αρνήσεις από ποδοσφαιριστές, έτσι δεν αποκλείεται ο Ζουβάνης Ζουβάνη να αναγκαστεί να ψάξει και για ενίσχυση σε περισσότερες θέσεις.

Η συμφωνία με τον Φαρία

Εντός των ημερών αναμένεται να κληθεί από τη διοίκηση ο Ούγκο Φαρία προκειμένου να του προταθεί μείωση απολαβών για τα επόμενα δύο χρόνια του συμβολαίου του. Η θετική έκβαση της διαπραγμάτευσης με τον Πορτογάλο κρίνεται ως κάτι παραπάνω από σημαντική για την Ένωση, καθώς ο 29χρονος καθαρόαιμος αμυντικός χαφ θεωρείται ως ένα από τα κομμάτια της σπονδυλικής στήλης των βυσσινί. Ο Φαρία, που στο παρελθόν έχει περάσει από το μικροσκόπιο του Πάμπου Χριστοδούλου πριν αυτός αναλάβει την ΑΕΛ, συμπλήρωσε τέσσερα χρόνια στο Παραλίμνι, όπου μετράει πάνω από 25 συμμετοχές τον χρόνο. Πριν κατέβει στην Κύπρο είχε δύο «γεμάτες» σεζόν στη Λεϊρία, ενώ ένα από τα προτερήματά του, πέρα από τις ανεξάντλητες αντοχές, είναι η «ατσαλένια» κατασκευή του, καθώς εξαιρετικά σπάνια χάνει αγώνες λόγω τραυματισμών. Αντιθέτως, χάνει παιχνίδια λόγω καρτών, καθώς δέχεται κατά μέσο όρο εννιά κίτρινες ανά σεζόν.

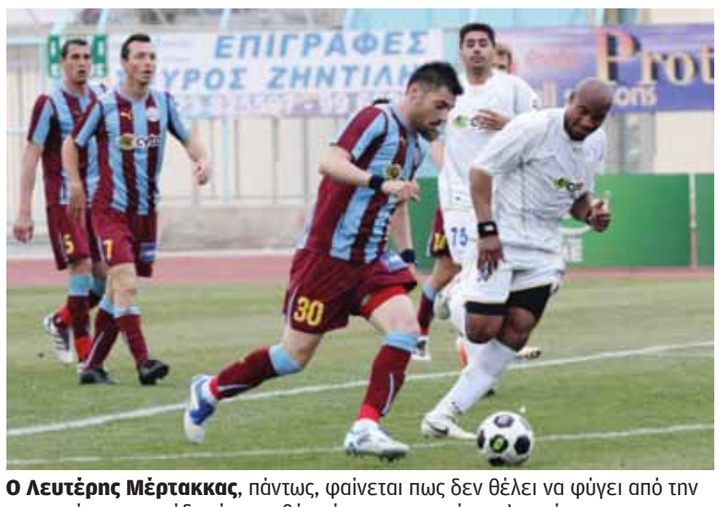

Ο Λευτέρης Μέρτακκας, πάντως, φαίνεται πως δεν θέλει να φύγει από την αγαπημένη του ομάδα, έτσι το θέμα ίσως να μην είναι κλειστό.

Η Νέα Σαλαμίνα επιλέχθηκε λόγω της παρουσίας του πρώην προέδρου της, Κίκη Καζαμία, στο Υπουργείο Οικονομικών, όταν ο Γκερμεζιάν επισκέφθηκε την Κύπρο.

Στον Ζαχάβι μέσω Triple Five

Ο κολοσσιαίος Ομιλος του κ. Γκερμεζιάν θα επενδύσει 1,5 εκατ. ευρώ στη Νέα Σαλαμίνα

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Το «πράσινο φως» της γενικής συνέλευσης της Νέας Σαλαμίνας την 1η Ιουνίου περιμένει ο Πίνι Ζαχάβι προκειμένου να ξεκινήσει την επένδυση ενός ποσού ύψους 1,5 εκατ. ευρώ στον σύλλογο. Τα χρήματα δεν προέρχονται από τη τσέπη τού Ισραηλινού μεγαλοατζέντη αλλά θα είναι η χορηγία της Triple Five προς τους ερυθρόλευκους. Η «555» είναι ο περίφημος χορηγός για τον οποίον εδώ και καιρό μιλούν οι άνθρωποι της Νέας Σαλαμίνας. Ο κολοσσιαίος Όμιλος του Καναδοεβραίου Ναντέμ Γκερμεζιάν ενδιαφέρεται για τεράστιες επενδύσεις στην Κύπρο (εξόρυξη φυσικού αερίου και αγορά των Κυπριακών Αερογραμμών), έτσι θα ήθελε ανταποδοτικά να βάλει χρήματα στο κυπριακό ποδόσφαιρο, επιστρέφοντας κάτι στην κοινωνία και φτιάχνοντας ένα καλό όνομα στα μάτια του μέσου Κύπριου.

Η οικογένεια Γκερμεζιάν δεν σκοπεύει να ξοδέψει αλόγιστα τα χρήματά της, γι' αυτό και αναλαμβάνει ο Ζαχάβι να τα επενδύσει. Η Νέα Σαλαμίνα προφανώς επιλέχθηκε λόγω της παρουσίας του πρώην προέδρου της, Κίκη Καζαμία, στο Υπουργείο Οικονομικών, όταν ο Ναντέμ Γκερμεζιάν επισκέφθηκε το Προεδρικό και έδωσε το περιβόητο φιλί στον Δημήτρη Χριστόφια.

Καλά ενημερωμένες πηγές δεν αποκλείουν το ενδεχόμενο να αναλάβει την ομάδα ο Αβραάμ Γκραντ

Ο Ζαχάβι, που διατηρεί διαμέρισμα στη Λάρνακα, φέρεται να έχει ιδία άποψη για τις εγκαταστάσεις της Νέας Σαλαμίνας, τόσο στο γήπεδο «Αμμόχωστος» όσο και στη βάση των ακαδημιών στο Μενεού, όπου υπάρχουν άλλα τέσσερα ποδοσφαιρικά γήπεδα. Στόχος του 69χρονου μεγαλοατζέντη είναι η μετατροπή των ερυθρόλευκων σε εκκολαπτήριο ταλέντων, από το εξωτερικό αλλά και την Κύπρο. Δηλαδή ο Ζαχάβι θα φέρνει παίκτες στη Νέα Σαλαμίνα για να «ψηθούν» και να δοκιμαστούν σε υψηλότερο επίπεδο απ' ότι π.χ. στην Αφρική, πριν συνεχίσουν το επαγγελματικό τους ταξίδι σε ένα ανώτερο ευρωπαϊκό πρωτάθλημα.

Με βάση τα έσοδα που έχει ο σύλλογος, η χορηγία 1,5 εκατ. ευρώ φέρεται ικανή να ισοσκελίσει έναν προϋπολογισμό 2,5-3 εκατ. ευρώ, κάτι που μπορεί να σταθεροποιήσει την ομάδα στο β΄ γκρουπ και με λίγη ώθηση να τη φέρει να διεκδικεί ένα ευρωπαϊκό εισιτήριο. Στην περίπτωση που επικυρωθεί το deal με τους Γκερμεζιάν – Ζαχάβι, τότε είναι πολύ πιθανό να αποχωρήσει ο Στιβ Κωνσταντινίδης για να εργοδοτηθεί ένας έμπιστος του Ζαχάβι, όπως είναι ο Αβραάμ Γκραντ, το όνομα του οποίου «έπαιξε» στο ρεπορτάζ και, σύμφωνα με πηγές της «Κ», δεν αποκλείεται το ενδεχόμενο να αναλάβει την προσφυγική ομάδα.

Πίνι Ζαχάβι

Έδρα: Τελ Αβίβ, Λονδίνο
Καταγωγή: Ισραήλ

- ✔ Αναμίχθηκε στην αλλαγή ιδιοκτησιακού καθεστώτος σε Τσέλσι και Πόρτσμουθ.
- ✔ Ήταν ο μεγαλύτερος ατζέντης στον κόσμο, δουλεύοντας στενά με τον Ρόμαν Αμπράμοβιτς.
- ✔ Ήταν μπλεγμένος σε παρατυπίες στις μεταγραφές των Ντρογκμπά, Τσεχ, Γιακούμπου, Ρόσενμπακ και Μπεσούμα.
- ✔ Μέσω εταιρειών είναι κάτοχος τηλεοπτικών δικαιωμάτων στο Ισραήλ και ομάδας αγώνων ταχύτητας στην Αργεντινή.

Ο Ζαχάβι επιλέχθηκε από την Triple Five που δεν θέλει να ξοδέψει αλόγιστα τα χρήματά της.

Triple Five

Έδρα: Καναδάς, ΗΠΑ
Εργαζόμενοι: 2.000
Τομείς δραστηριότητας: Ενέργεια, Shopping Malls, Real Estate, Χρηματοπιστωτικά.

Από εκεί που έμεινε ο Σέμποκ

Τελευταίο παιχνίδι της ΑΕΛ στην Ευρώπη ήταν στις 29/8/2002 απέναντι στη Φερεντσβάρος

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Το γκολ του Γιόζεφ Σέμποκ στις 29 Αυγούστου 2002 κόντρα στην Φερεντσβάρος στο Τσίρειο ήταν και τελευταία εμπειρία των ΑΕΛιστών όσον αφορά τις ευρωπαϊκές συμμετοχές. Από τότε πέρασε μία δεκαετία, με την ομάδα της Λεμεσού να παίζει φέτος στο Τσάμπιονς Λιγκ, μετά τον άθλο στο πρωτάθλημα.

Αυτό που θα προσπαθήσει να κάνει η ΑΕΛ του Πάμπου Χριστοδούλου είναι να ανατρέψει την κακή εικόνα που δημιουργήθηκε μέσα από τις πέντε ευρωπαϊκές συμμετοχές στην ιστορία της, που ξεκίνησαν το 1968 κόντρα στη Ρεάλ Μαδρίτης και καταλήγουν στην Ουγγαρία και τη Φερεντσβάρος το 2002. Συνολικά η ομάδα σε δέκα παιχνίδια έχει δύο νίκες, μία ισοπαλία και επτά ήττες, ενώ δεν κατάφερε ποτέ να προκριθεί στον επόμενο γύρο.

Το μεγαθήριο της Ρεάλ

Η πρωταθλήτρια του 1968 ήταν ιδιαίτερα άτυχη στην κλήρωση του Κυπέλλου Πρωταθλητριών, αφού κλήθηκε να αγωνιστεί κόντρα στη Ρεάλ Μαδρίτης που ήταν ήδη κάτοχος έξι τροπαίων. Οι Λεμεσιανοί αποδεχόμενοι την πρόταση των Ισπανών να γίνουν και τα δύο παιχνίδια στη Μαδρίτη, με σοβαρό οικονομικό αντάλλαγμα, είχαν την ευκαιρία να αγωνιστούν δύο φορές σε ένα από τα πιο ιστορικά γήπεδα του πλανήτη. Το πρώτο ματς ενώπιον 50.000 θεατών κέρδισαν οι «μερένχες» με 6-0.

Επτά ημέρες αργότερα και πάλι στο γήπεδο της ισπανικής πρωτεύουσας, η ομάδα τού Λοΐζου Παντελίδη έχασε και πάλι με 6-0, πραγματοποιώντας, ωστόσο, ένα ευρωπαϊκό ρεκόρ, αφού τέσσερα αδέλφια από την οικογένεια Παπαδοπούλου (Παμπουλλής, Πανίκος, Ζήνωνας και Ανδρέας) πάτησαν τον αγωνιστικό χώρο του «Σαντιάγο Μπερναμπέου».

Κόντρα στην ομάδα του στρατού

Τη σεζόν 1985-86 για το Κύπελλο Κυπελλούχων η ομάδα του Φράντισεκ Χαβράνεκ αντιμετώπισε στον α΄ γύρο την ομάδα του στρατού της Τσεχοσλοβακίας, Ντούκλα Πράγας. Μπροστά σε 10.000 θεατές στο Τσίρειο η ΑΕΛ έχανε στο ημίχρονο με 1-0, ωστόσο κατάφερε να ανατρέψει τα δεδομένα με δυνατό σουτ του Παύλου Σάββα στο 55΄ και με απευθείας εκτέλεση φάουλ του Φάρκας στο 62΄. Όμως οι Τσεχοσλοβάκοι ισοφάρισαν στο 78΄ παίρνοντας έτσι προβάδισμα ενόψει της ρεβάνς.

Στον β΄ αγώνα, δύο εβδομάδες μετά, στο στάδιο «Να Γιούλισκε», μπροστά σε 6.000 θεατές, η Ντούκλα συνέτριψε την ομάδα του Χαβράνεκ με 4-0, συνεχίζοντας την πορεία της μέχρι τα ημιτελικά, όπου και αποκλείστηκε από τη μετέπειτα νικήτρια, Ντιναμό Κιέβου.

Ο Μίτσινετς τους «σκότωσε»

Το γκολ του Παύλου Σάββα στον τελικό κυπέλλου του 1987 κόντρα στον Απόλλωνα έδωσε στην ομάδα του Βλάτισλαβ Σβετς την ευκαιρία να αγωνιστεί και πάλι στο Κύπελλο Κυπελλούχων της σεζόν 1987-88. Η ΑΕΛ έπαιξε στον προκριματικό γύρο, με αντίπαλο ξανά ομάδα της Τσεχοσλοβακίας, την Ντουνάισκα Στρέντα. Στις 23 Αυγούστου 1987 η ΑΕΛ μπήκε δυνατά και με πρωταγωνιστές τον Λάουτα, απείλησε την εστία του Βάχαλα, χωρίς όμως να καταφέρει να την παραβιάσει. Στο β΄ μέρος ο Μάγιορος της Στρέντα νίκησε τον Μάριο Ονησιφόρου, για να κάνει το τελικό 1-0 για τους Τσεχοσλοβάκους.

Ακολούθως, η ΑΕΛ ταξίδεψε στην Μπρατισλάβα της Σλοβακίας για τον αγώνα-ρεβάνς. Πρωταγωνιστής αναδείχθηκε ο Μίτσινετς, που την επόμενη σεζόν ενσωματώθηκε στην Ομόνοια, αφού σκόραρε δύο γκολ στις αρχές του ματς, με τη Στρέντα να έχει κερδίσει τελικά 5-1. Το γκολ της ΑΕΛ πέτυχε στο 69΄ ο Αριστοτέλους.

Ο Γιόζεφ Σέμποκ σκόραρε απέναντι στη Φερεντσβάρος τον Αύγουστο του 2002 στο Τσίρειο για το κύπελλο UEFA στην τελευταία συμμετοχή της ΑΕΛ στην Ευρώπη.

Τέσσερα αδέλφια της οικογένειας Παπαδοπούλου (Παμπουλλής, Πανίκος, Ζήνωνας και Ανδρέας) πάτησαν το 1968 τον αγωνιστικό χώρο του «Σαντιάγο Μπερναμπέου»

Πυροβόλησαν τον Ορφανίδη

Οι εμφανίσεις της ΑΕΛ στο Κύπελλο Κυπελλούχων έχουν συνέχεια, αφού και πάλι ο Παύλος Σάββα με το γκολ του κόντρα στον Άρη το 1990 δίνει στην ομάδα ένα ακόμη κύπελλο και παράλληλα το δικαίωμα να αγωνιστεί στη διοργάνωση του 1989-90. Για τον α΄ γύρο της διοργάνωσης οι ΑΕΛιστες υπό την καθοδήγηση του Φράντισεκ Σίπρο καλούνται να αντιμετωπίσουν την Αντμίρα Βάκερ από την Αυστρία. Στο πρώτο εκτός έδρας παιχνίδι, οι κίτρινοι είχαν σπουδαία εμφάνιση, αφού μέχρι το 80΄ διατηρούσαν το μηδέν στην άμυνα. Στα τελευταία, ωστόσο, λεπτά, η ομάδα καταρρέει δεχόμενη τρία γκολ. Σημείο αναφοράς στον συγκεκριμένο αγώνα ήταν ο πυροβολισμός με αεροβόλο (!) στο γαστροκνήμιο του Πανίκου Ορφανίδη, ο οποίος έγινε αναγκαστική αλλαγή.

Η μεγαλύτερη στιγμή της ομάδας στα ευρωπαϊκά κύπελλα πραγματοποιείται στις 27 Σεπτεμβρίου 1989 οπότε η ΑΕΛ κερδίζει την Αντμίρα με 1-0. Σε ένα μισοάδειο Τσίρειο, αφού η πρόκριση είχε κριθεί από το πρώτο ματς, ο Γιώργος Σοφοκλέους δύο λεπτά πριν από τη λήξη του α΄ ημιχρόνου σκοράρει το μοναδικό γκολ.

Χίλιοι ΑΕΛιστες στην Ουγγαρία

Πέρασαν δώδεκα χρόνια για να δουν οι ΑΕΛιστες την ομάδα τους να αγωνίζεται ξανά στην Ευρώπη. Τη σεζόν 2002-03, η ομάδα του Ανδρέα Μιχαηλίδη συμμετείχε στο Κύπελλο UEFA με αντίπαλο την ουγγρική Φερεντσβάρος. Ο πρώτος αγώνας στο «Ούλοϊ Ουτ», διεξήχθη με χίλιους περίπου ΑΕΛιστες στις κερκίδες. Μπροστά στους ακροδεξιούς οπαδούς της ουγγρικής ομάδας, η ΑΕΛ αντιμετώπισε ένα φανατικό κοινό που είχε σαν στόχο τον συμπατριώτη τους Γιόζεφ Σέμποκ, που λίγα χρόνια νωρίτερα τους είχε στερήσει ένα τίτλο, σκοράροντας στο πρωτάθλημα με τα χρώματα της Ζάλακους. Καλύτερη ομάδα η ουγγρική, «σκοτώνει» με τέσσερα γκολ (4-0) την κυριακή, καθιστώντας τυπική διαδικασία τον αγώνα στη Λεμεσό.

Το β΄ ματς στο Τσίρειο διεξήχθη μπροστά σε 2.500 οπαδούς. Στον τελευταίο μέχρι σήμερα αγώνα της στην Ευρώπη, η ΑΕΛ κέρδισε με 2-1 φτάνοντας στη δεύτερη διεθνή νίκη στην ιστορία της. Το σκορ άνοιξε με κεφαλιά ο Κυριάκου στο 29΄ ενώ ο Γιόζεφ Σέμποκ κατάφερε στο 86΄ να εκδικηθεί τους συμπατριώτες του, αυξάνοντας το σκορ σε 2-0. Οι Ούγγροι το μόνο που κατάφεραν ήταν να μειώσουν στο 89΄ με τον Ντράγκονε.

* Πληροφορίες από το βιβλίο του Γιώργου Στεφανίδη: «40 χρόνια Κυπριακές ομάδες στην Ευρώπη».

Η ΑΕΛ στην Ευρώπη

Νίκες **2**

Ισοπαλίες **1**

Ήττες **7**

Κύπελλο Πρωταθλητριών
1968-69

ΑΕΛ-Ρεάλ Μαδρίτης*	0-6
Ρεάλ Μαδρίτης-ΑΕΛ	6-0

* Και τα δύο παιχνίδια στη Μαδρίτη.

Κύπελλο Κυπελλούχων
1985-86

ΑΕΛ-Ντούκλα Πράγας (Παύλος Σάββα, Φάρκας)	2-2
Ντούκλα Πράγας-ΑΕΛ	4-0

Κύπελλο Κυπελλούχων
1987-88

ΑΕΛ - Ντουνάισκα Στρέντα	0-1
Ντουνάισκα Στρέντα-ΑΕΛ (Αριστοτέλους)	5-1

Κύπελλο Κυπελλούχων
1989-90

Αντμίρα Βάκερ-ΑΕΛ	3-0
ΑΕΛ-Αντμίρα Βάκερ (Σοφοκλέους)	1-0

Κύπελλο UEFA
2002-03

Φερεντσβάρος-ΑΕΛ	4-0
ΑΕΛ - Φερεντσβάρος (Κυριάκου, Σέμποκ)	2-1

Ξεκαθαρίζει το μελλοντικό ρόστερ του Απόλλωνα

Πέραν των δεκαπέντε νέων προσώπων θα περάσουν τις πύλες στο Κολόσσι

Η «Κ» μέσα από έρευνα παρουσιάζει το πλάνο που διαμόρφωσαν οι Νίκος Κίρζης, Ντανιέλ Κιντέρος και Τζορτζ Μπέρλι για τον Απόλλωνα της σεζόν 2012-13.

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Μπόλικη δουλειά έχουν να φέρουν εις πέρας οι άνθρωποι που ανέλαβαν να χτίσουν τον Απόλλωνα της νέας σεζόν. Η ομαδική φωτογραφία της νέας χρονιάς θα περιλαμβάνει πέραν των δεκαπέντε νέων προσώπων. Μέχρι στιγμής έχουν αποκτηθεί οι Μαρκόσκι και Παουλίνιο, ενώ με βάση το ρεπορτάζ αναμένεται να περάσουν την πόρτα του προπονητικού κέντρου στο Κολόσσι, δεκατρείς περίπου επαγγελματίες.

Η «Κ» μέσα από έρευνα παρουσιάζει το πλάνο που διαμόρφωσαν οι Νίκος Κίρζης, Ντανιέλ Κιντέρος και Τζορτζ Μπέρλι για τον Απόλλωνα της σεζόν 2012-13.

Δύο τερματοφύλακες

Μετά από επτά χρόνια παρουσίας του Άλες Σβαλόφσκι κάτω από τα γκολπόστ των Λεμεσιανών, ο Απόλλωνας θα επιλέξει δύο νέα πρόσωπα για τη θέση του πορτιέρο. Η σπουδαία καριέρα του Τσέχου τερματοφύλακα με τη μπλε φανέλα αναμένεται να ολοκληρωθεί τις επόμενες ημέρες οπότε και η διοίκηση θα ανακοινώσει τις εξελίξεις. Οι ιθύνοντες προτίθενται να αποκτήσουν δύο εξίσου ικανούς πορτιέρο που μαζί με το Μιχάλη Φανή θα στελεχώσουν το τρίο των τερματοφυλάκων.

Κλείδωσε του δεξιού μπακ

Είναι η θέση που έχει «κλειδώσει» στον Απόλλωνα, αφού άπαντες γνωρίζουν ότι ο Τζορτζ Μπέρλι θα μπορεί να βασιστεί σε δύο επιλογές όσον αφορά το δεξί άκρο της άμυνας. Η ανανέωση της συνεργασίας με τον Τόνι Λόπες και η απόκτηση του Παουλίνιο ισχυροποιούν σε μεγάλο βαθμό τους Λεμεσιανούς για το ένα από τα δύο άκρα της άμυνας.

Ευσταθίου... και ένας ακόμη

Καταραμένη θέση για τον Απόλλωνα θεωρείται τις τελευταίες δύο σεζόν αυτή του αριστερού οπισθοφύλακα. Από το 2010 οπότε και κατέκτησε το κύπελλο έχοντας τον Γκονζάλο Σεγκάρες στα αριστερά, πέρασαν τέσσερεις μεταγραφικές περίοδοι χωρίς η ομάδα να καταφέρει να πάρει ένα αξιόπιστο μπακ.

Ο Μάρτιν Κόλαρ αποδείχθηκε μέσα από τα δύο χρόνια ότι δεν είναι κλασικός αριστερός μπακ, ενώ ο Λουτσιάνο Αμαράλ, επίσης, ήλθε από την Πορτογαλία κυρίως ως χαφ… αφήνοντας τελικά τον Απόλλωνα γυμνό στη συγκεκριμένη θέση. Οι ιθύνοντες είναι αποφασισμένοι να συνεργαστούν με ένα ξένο μπακ που γνωρίζει καλά τη θέση ενώ ως επιλογή για τα αριστερά θεωρείται και ο 20χρονος Γιάννος Ευσταθίου.

Στόπερ κλάσης

Γιώργος Μερκής και Μπόγιαν Μαρκόσκι είναι τα δύο στόπερ που επίσημα βρίσκονται στο υφιστάμενο ρόστερ. Ο Κύπριος μαζί με τον Σκοπιανό συνιστούν ένα ισχυρό κεντρικό αμυντικό δίδυμο. Ωστόσο, το κέντρο της οπισθοφυλακής αναμένεται να εμβολιαστεί με δύο επιπλέον μονάδες. Μία εξ αυτών θα είναι ο Αγγελής Χαραλάμπους, η συμφωνία με τον οποίο πρέπει να θεωρείται δεδομένη. Πέραν των τριών, ο Κιντέρος έχει στα υπόψη ένα ακόμη κεντρικό μπακ κλάσης που θα ηγηθεί της άμυνας των Λεμεσιανών για τη νέα χρονιά.

Γιώργος Βασιλείου και Αλντο Αντόρνο είναι οι παίκτες που θα καλύψουν τα δύο άκρα των χαφ

Ο Χαμτανί και τα χαφ

Ο μοναδικός από τους παίκτες που επιβίωσε από την «σκούπα» του Νίκου Κίρζη και των συνεργατών του είναι ο Ρασίντ Χαμτανί. Ο Μαροκινός απέδειξε μέσα από την απόδοσή του ότι έχει όλα τα προσόντα για να αγωνίζεται στον Απόλλωνα κάτι που εκτίμησε και η νέα διοίκηση. Πέραν του Χαμτανί, για τη θέση του αμυντικού χαφ υπολογίζονται επίσης οι νεαροί Χρύσης Αντωνίου και Χαράλαμπος Κυριάκου. Επιπλέον, ο Κιντέρος έχει στα υπόψη του να φέρει ένα ακόμη καθαρό ανασταλτικό μέσο όπως επίσης και ένα παίκτη που μπορεί να κόψει και παράλληλα να δημιουργήσει.

Μπανγκούρα και Αντόρνο

Η περίπτωση του Αφρικανού μεσοεπιθετικού προβληματίζει έντονα τη διοίκηση η οποία δείχνει διατεθειμένη να του δείξει την πόρτα εξόδου. Εάν και εφόσον βρει την κατάλληλη φόρμουλα αποδέσμευσης, ο 23χρονος παίκτης θα αποτελέσει παρελθόν μετά από τρία χρόνια προσφοράς στην ομάδα. Το πλάνο ενίσχυσης περιλαμβάνει την απόκτηση ενός επιτελικού μέσου από τα πόδια του οποίου θα περνάει το παιχνίδι της ομάδας.

Ο Άλντο Αντόρνο είναι κοντά στο να επιστρέψει στην ομάδα μετά από μία αποτυχημένη για αυτόν χρονιά στον ΑΠΟΕΛ. Ο Παραγουανός θα είναι το κυρίως δεξί χαφ των Λεμεσιανών με τον Ανδρέα Σταύρου να αποτελεί τον βασικό του αντίπαλο στην άτυπη κόντρα για την ενδεκάδα. Στα υπόψη βρίσκεται και ο νεαρός Μάριος Στυλιανού, ο οποίος θα ενσωματωθεί στο ρόστερ προερχόμενος από τις ακαδημίες.

Βασιλείου και ένας ακόμη

Ο Γιώργος Βασιλείου είναι ένας από τους παίκτες που βρίσκεται προ των πυλών. Ο αρχηγός του συμπολίτη Άρη, εάν και εφόσον αποκτηθεί, υπολογίζεται για τη θέση του αριστερού χαφ, ενώ υπό τις περιστάσεις θα μπορεί να καλύπτει και το αριστερό άκρο της άμυνας. Εκτός από τον Κύπριο, οι ιθύνοντες θα αποκτήσουν ένα ακόμη αριστεροπόδαρο με διεισδυτικές ικανότητες και σωστές πλαγιοκοπήσεις.

Δύο φορ και περιφερειακός

Ιδιαίτερη αγωνία υπάρχει όσον αφορά τη θέση του σέντερ φορ. Ο Απόλλωνας είναι μια ομάδα με θετική παράδοση στον άνθρωπο που «σκοτώνει» τα αντίπαλα δίχτυα και ελπίζουν ότι η παρουσία του Ζοάο Πάολο και του Λαμπάρθε τη φετινή χρονιά ήταν απλώς μια κακή παρένθεση. Όπως έχουμε πληροφορηθεί, οι ιθύνοντες θα επιδιώξουν να αποκτήσουν δύο ποδοσφαιριστές που δίνουν όγκο στην αντίπαλη περιοχή και έχουν το εύκολο γκολ. Επιπλέον, τα μέλη της επιτροπής προγραμματισμού προτίθενται να αποκτήσουν ένα ακόμη παίκτη που θα κινείται περιφερειακά της περιοχής και θα μπορεί να στηρίζει τον παίκτη που θα αγωνίζεται στην κορυφή της επίθεσης.

Η Αγία Νάπα στο γήπεδο

Παίρνει μορφή η νέα Αγία Νάπα

Ακόμα 4-5 ενδεκαδάτους ψάχνει ο Νικολάου

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Μπορεί να μην υπάρχουν χρήματα για πολλές αλλαγές στο ρόστερ της Αγίας Νάπας, καθώς το μπάτζετ της νέας περιόδου θα κυμαίνεται γύρω στο μισό εκατ. ευρώ και θα είναι το πιο χαμηλό της α΄ κατηγορίας, ωστόσο ο Νίκος Νικολάου έχει ανακαλύψει την πρώτη φουρνιά πέντε φτηνών πλην ποιοτικών παικτών. Τρεις προέρχονται από τον ΑΠΟΠ/Κινύρα, ο οποίος μπορεί να έπεσε στην γ΄ κατηγορία όμως αν δεν ήταν οι αφαιρέσεις βαθμών λόγω οφειλών, η ομάδα θα έπαιζε στο γκρουπ ανόδου. Άλλοι δύο μεταγράφηκαν από την γ΄ κατηγορία της Πορτογαλίας. Πρόκειται για τον πλάγιο χαφ Μάρκος Σόουζα «Μαρκίνιος» (26) από την (5η στη βαθμολογία) και τον Βραζιλιάνο σέντερ φορ Τζορτζ Ζάκσον (25), που δεν έπαιξε σχεδόν καθόλου πέρσι, όμως πρόπερσι είχε 18 γκολ σε 30 αγώνες και θεωρείται «λαυράκι». Οι πρώην «Πεγειώτες» είναι ο στόπερ/αμυντικός χαφ Ζίνιο (27), ο κεντρικός χαφ Κατσάνα (29) και ο πλάγιος Μάνουελ Ριέρα (26), όλοι Πορτογάλοι. Τα συμβόλαιά τους ανανέωσαν οι Ζάγιατς (34), Ταβάρες (26), Αντώνης Μέρτακκας (32), Μαρτίνος Σολωμού (32), Μάιλ Φέλγκεϊτ (21), Πέτρος Χάτζιαρος (30), Νεκτάριος Τζωρτζιής (21), Σάββας Χάννας (21). Αποχώρησαν οι Κώστας Λοΐζου (35), Σπύρος Μαχάττος (21), Χρίστος Πιερέττης (23), Πανίκος Κοσμά (32) και Κώστας Γεωργίου (32).

Μεταγραφές

Οι μοναδικές εκκρεμότητες στο ρόστερ έχουν να κάνουν με τον αριστεροπόδαρο κεντρικό χαφ Τέριεκ (31), που μπορεί να παίξει και στα άκρα, αλλά και τον Νίκο Μανώλη. Ο Νίκος Νικολάου ψάχνει ενδεκαδάτους ποδοσφαιριστές για το κέντρο και το δεξί άκρο άμυνας, τη θέση του καθαρόαιμου κόφτη, του επιτελικού χαφ και αναζητά και έναν πρωτοκλασάτο σέντερ φορ, ενώ δευτερευόντως θα ενισχύσει τα «φτερά», ειδικά αν φύγει ο Τέριεκ.

Μαθητής του Φαν Γκάαλ που θέλει ν' αναλάβει τη Μίλαν

Ο επίδοξος τεχνικός της ΑΕΚ, Πάτρικ Κλάιφερτ, κτίζει μεθοδικά την καριέρα του

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Στο πρόσωπο τού Πάτρικ Κλάιφερτ η ΑΕΚ βρήκε μια προσωπικότητα με την εμβέλεια του Γιόρντι Κρόιφ, τον άνθρωπο που με την είσοδό του και μόνο στ' αποδυτήρια θα επιβαλλόταν με το κύρος του και θα ενέπνεε σεβασμό. Στοιχεία που η «Κ» είχε αποκαλύψει πριν από περίπου ένα μήνα, σκιαγραφώντας το προφίλ του διαδόχου του Λεόν Φλέμινγκς. Οι Λαρνακείς θεωρούν πως η περίπτωση του 36χρονου, πρώην σέντερ φορ της Μπαρτσελόνα και πρώτος σκόρερ όλων των εποχών με την Εθνική Ολλανδίας, μπορεί να εξελιχθεί όπως του Κρόιφ, δηλαδή η ΑΕΚ να αποτελέσει το πρώτο βήμα μιας αξιόλογης καριέρας στην προπονητική. Άλλωστε ο Κλάιφερτ έχει δηλώσει σχετικά πρόσφατα πως μια μέρα θα ήθελε να αναλάβει προπονητής στη Μίλαν. Τι έκανε όμως από τη μέρα που κρέμασε τα ποδοσφαιρικά παπούτσια;

Συντομευμένο πτυχίο

Πριν ακόμα σταματήσει το ποδόσφαιρο, στα τέλη της σεζόν 2007-08, ο 32χρονος τότε Κλάιφερτ, ενώ έπαιζε στη Λιλ, δήλωνε ενδιαφέρον να παρακολουθήσει μαθήματα προπονητικής στα τμήματα της Ολλανδικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας. Στην ίδια τάξη, μαθητές του Λούις Φαν Γκάαλ, βρίσκονταν οι Ντένις Μπέργκαμπ, Φιλίπ Κοκού και Μίκαελ Ραϊζίγκερ, όλοι τους χαριστικώς, σε μια συντομευμένη σειρά μαθημάτων που είχε θεσπιστεί για όσους είχαν συμμετάσχει τρία Παγκόσμια Κύπελλα ή EURO. Αποφοίτησε στο τέλος του 2009, μετά από 15 μήνες φοίτησης, έχοντας προηγουμένως κάνει την πρακτική του στην Άλκμααρ και την Αϊντχόφεν. Μετά από σεμινάριο δύο εβδομάδων που παρέδωσε στο Μπρίσμπεϊν της Αυστραλίας, το καλοκαίρι του 2010 ανέλαβε βοηθός προπονητής στη Ναϊμέγκεν, όπου έκανε ειδικά μαθήματα στους σέντερ φορ, κάτι που συνέβαινε και στην Άλκμααρ. Το περασμένο καλοκαίρι ανέλαβε τη δεύτερη ομάδα της Τβέντε υπογράφοντας διετές συμβόλαιο, ενώ παράλληλα ήταν και στο τιμ του Κο Αντριάνσε της ανδρικής ομάδας.

Τον περασμένο Φεβρουάριο δήλωνε σε περιοδικό ότι «θα ήθελα να κοουτσάρω τη Μίλαν στο μέλλον» αλλά φρόντιζε να ξεκαθαρίσει πως «για την ώρα νομίζω είναι πολύ νωρίς να αναλάβω μια τόσο μεγάλη αποστολή». Η μεθοδικότητα είναι ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά στη σύντομη προπονητική σταδιοδρομία του Κλάιφερτ, καθώς ενώ θα μπορούσε να γίνει πρώτος προπονητής από τις αρχές του 2010, εντούτοις ξεκίνησε να δουλεύει στα τμήματα υποδομής και ως βοηθός προπονητή, δείχνοντας την ικανότητά του στην ανάπτυξη ταλέντων. Πριν από τέσσερα χρόνια δήλωνε πως θα πήγαινε… τρέχοντας αν το καλούσε ο Γκουαρντιόλα για βοηθό και θεωρούσε «εξωπραγματικό» τον Μέσι. Αμφότεροι ήταν τότε στο ξεκίνημα.

Θα μπορούσε να ξεκινήσει ως πρώτος προπονητής, όμως επέλεξε να δουλέψει στις ακαδημίες και ως βοηθός, όπως πέρσι όταν ήταν με τον Κο Αντριάνσε στην Τβέντε.

«Μου αρέσει το 4-2-3-1»

Ιδιαίτερα αποκαλυπτικός ήταν σε συνέντευξη στην «El Mundo Deportivo» το 2008. «Μου αρέσει το 4-2-3-1 με έναν επιθετικό που να ξέρει να παίζει με πλάτη προς το τέρμα, που να έχει καλή επαφή με τα δίχτυα και να δουλεύει με την ομάδα» είχε πει, ενώ υπογράμμιζε πως «το ταλέντο δεν είναι αρκετό, θέλεις ψυχολογία και έναν καλό προπονητή να σε βοηθάει». Ερωτούμενος τι κάνει τον Μέσι να ξεχωρίζει είχε πει πως «κάνει τα πάντα μια ταχύτητα πιο γρήγορα από τους άλλους». Ο Κλάιφερτ είναι παντρεμένος με τη σχεδιάστρια ρούχων Ροζάνα Λίμα, με την οποία έχει έναν γιο, ενώ έχει άλλα τρία αγόρια με άλλη γυναίκα. Επίσης, έχει ιδιαίτερη αδυναμία στα ζώα και με τη σύζυγό του έχει ιδρύσει μια οργάνωση για προστασία των αδέσποτων.

Η πορεία του Κλάιφερτ στην προπονητική

- **2008** Τον Απρίλιο εγγράφεται στα μαθήματα προπονητικής στις τάξεις της Ολλανδικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας. Θα διαρκέσουν 15 μήνες.
- **2008** Τον Ιούνιο η Λιλ δεν του ανανέωσε το συμβόλαιο. Ο Κλοντ Πιέλ τον ευχαριστεί για τη συμβολή του, ιδιαίτερα στο κλίμα των αποδυτηρίων και τις προπονήσεις.
- **2008** Τον Οκτώβριο ξεκινάει την πρακτική του στα τμήματα υποδομής της Άλκμααρ.
- **2009** Πιάνει δουλειά στα αναπτυξιακά της Αϊντχόφεν.
- **2009** Τον Δεκέμβριο παίρνει το πτυχίο του στην προπονητική.
- **2010** Αναλαμβάνει προπονητής στην ομάδα του Μπρίσμπεϊν (Αυστραλία), όπου κάθεται μόλις δύο εβδομάδες.
- **2010** Επιστρέφει στην Ολλανδία και ξεκινάει τη σεζόν ως βοηθός προπονητή στη Ναϊμέγκεν.
- **2011** Υπογράφει διετές συμβόλαιο με την Τβέντε, αναλαμβάνοντας τη δεύτερη ομάδα.
- **2012** Προσπαθεί να σπάσει το συμβόλαιο και να αναλάβει την ΑΕΚ με τη οποία έχει συμφωνήσει, κυρίως λόγω της φιλίας του με τον Χόφλαντ.

Όσοι δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να διαθέτουν τουλάχιστον 250 ευρώ ετησίως, μπορούν να έχουν ηλεκτρονική συμμετοχή με κόστος 20 ευρώ τον χρόνο.

Ο Παναθηναϊκός στρέφεται στον κόσμο του

Ύστερα από 29 χρόνια διοίκησης από την οικογένεια Βαρδινογιάννη και 4 χρόνια πολυμετοχικότητας, βασισμένης σε επιχειρηματίες με μεγάλη οικονομική επιφάνεια, ο Παναθηναϊκός γυρίζει σελίδα και στρέφεται πλέον στον κόσμο του. Ο στόχος της πρωτοβουλίας του κ. Γιάννη Αλαφούζου (κι ενώ το ραντεβού της περασμένης Παρασκευής με τον Α. Βγενόπουλο αναβλήθηκε) δεν είναι μόνο η χρηματοδότηση της ομάδας κατά βάση από τους οπαδούς της, αλλά και η διοίκησή της απ' αυτούς. Όσοι συνδράμουν θα έχουν τη δυνατότητα, μέσα από διαφανείς και δημοκρατικές διαδικασίες, να εκλέγουν τα πρόσωπα που θεωρούν κατάλληλα να διοικήσουν τον Παναθηναϊκό.

Σύμφωνα με το καταστατικό του υπό ίδρυση Σωματείου (οι διαδικασίες αναμένεται να έχουν ολοκληρωθεί τον επόμενο μήνα) κάθε μέλος του θα έχει δικαίωμα μιας ψήφου, ανεξάρτητα από την κατηγορία που κατατάσσεται, ανάλογα με την ετήσια συνδρομή του. Τα μέλη θα ακούν τις απόψεις των υποψηφίων και θα επιλέγουν ποιον θα ψηφίσουν για να στελεχώσει το 9μελές ΔΣ. Προβλέπεται και η θέσπιση κατ' εκλογήν 5μελούς Εποπτικού Συμβουλίου, που θα έχει πενταετή θητεία και θα ελέγχει τη δεοντολογία της θεσμικής λειτουργίας του Σωματείου που θα ονομαστεί «Παναθηναϊκή Συμμαχία 2012».

Σε αντίθεση με το δικαίωμα ψήφου, που δεν θα επηρεάζεται από την κατηγορία που ανήκει το κάθε μέλος ανάλογα με τα χρήματα που διαθέτει, τα προνόμια θα εξαρτώνται από το ποσό της συνεισφοράς των φιλάθλων. Όσο μεγαλύτερο είναι το ποσό της συμμετοχής τους, τόσο μεγαλύτερα προνόμια θα έχουν. Η βάση θα είναι έκπτωση 50% στα εισιτήρια διαρκείας για όλους και από εκεί και πέρα ταξίδια στο εξωτερικό με το τσάρτερ της ομάδας, εκπτώσεις σε προϊόντα χορηγών, συμμετοχή σε διάφορες εκδηλώσεις κλπ.

Δεν είναι μόνο η χρηματοδότηση της ομάδας κατά βάση από τους οπαδούς της, αλλά και η διοίκησή της από αυτούς

Όσοι δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να διαθέτουν τουλάχιστον 250 ευρώ ετησίως, μπορούν να έχουν ηλεκτρονική συμμετοχή με κόστος 20 ευρώ τον χρόνο, χωρίς δικαίωμα ψήφου και με βασικό προνόμια την πρόσβαση σε παροχές της ΠΑΕ, όπως π.χ. προτεραιότητα στη διάθεση εισιτηρίων για αγώνες εντός και εκτός Ελλάδας. Αν όλα πάνε σύμφωνα με το υπάρχον χρονοδιάγραμμα, οι εγγραφές για μέλη και μη μέλη θα αρχίσουν στα μέσα Ιουνίου.

Πυραυλικά συστήματα στις οροφές πολυκατοικιών

Εντρομοι οι κάτοικοι του Λονδίνου των οποίων τα σπίτια επιλέγηκαν από το υπουργείο Αμυνας της Βρετανίας ως στρατηγικά σημεία για την ασφάλεια των Ολυμπιακών Αγώνων

«Μου θύμισε μία από τις προσφορές που λαμβάνεις καθημερινά από τον ταχυδρόμο και αναφέρεται σε... πίτσες» ανέφερε η κ. Μπόζκερτ, περιγράφοντας το χαρτί που παρέλαβε πριν από λίγες ημέρες.

Ήταν ένα έντυπο από το Υπουργείο Άμυνας της Βρετανίας, που την ενημέρωνε πως η πολυκατοικία της, που βρίσκεται στο Λονδίνο, έχει επιλεγεί ως μέρος που μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τη φύλαξη των Ολυμπιακών Αγώνων προκειμένου να αντιμετωπισθεί ενδεχόμενη τρομοκρατική επίθεση. Λόγω της στρατηγικής θέσης που κατέχει το εν λόγω κτίσμα, παρέχει τη δυνατότητα της πλήρους ορατότητας. Ο στρατός εκτιμά πως στην οροφή μπορεί να τοποθετήσει ένα «υψηλής ταχύτητας πυραυλικό σύστημα».

«Το σύστημα αντιαεροπορικής άμυνας θα είναι επανδρωμένο με άρτια εκπαιδευμένους επαγγελματίες στρατιώτες», ανέφερε το φυλλάδιο, συνεχίζοντας πως θα βελτιώσει την τοπική ασφάλεια, αλλά και θα αποτρέψει το κτήριο από το να αποτελέσει στόχο τρομοκρατών.

Η κ. Μπόζκερτ όμως ανέφερε πως το συγκεκριμένο κτίσμα, σε καμιά περίπτωση δεν ενδείκνυται για μια τέτοια αποστολή, μιας και πέραν του γεγονότος πως είναι φτιαγμένο από σκυρόδεμα, πιθανώς να φανεί ανακόλουθο σε σχέση με την ισχύ που μπορούν να έχουν τέτοιου τύπου πύραυλοι. «Είναι τρομακτικό», συνέχισε.

Το Υπουργείο Άμυνας, διά στόματος του διοικητή χερσαίων δυνάμεων Σερ Νικ Πάρκερ, ανέφερε πως το «Fredd Wigg Tower» (όπως ονομάζεται το εν λόγω κτίσμα) δεν έχει αποφασιστεί οριστικά πως θα είναι το κατάλληλο μέρος, ωστόσο «πρέπει να είμαστε προετοιμασμένοι για το χειρότερο σενάριο».

Σε κάθε περίπτωση, όπως αναφέρουν αξιωματούχοι, η αντιαεροπορική άμυνα αποτελεί ένα κομμάτι του συνολικού πλάνου προστασίας των Αγώνων, ενώ όπως αναφέρθηκε χαρακτηριστικά είναι η τελευταία βαθμίδα άμυνας, που ενδέχεται να χρησιμοποιηθεί, μέσω ξηράς, θάλασσας ή αέρα.

«Η απάντηση της κυβέρνησης σε ενδεχόμενη επίθεση από αέρος είναι πύραυλοι πάνω από την πόλη;», διερωτήθηκε ένας πρώην αξιωματικός.

Στη διάρκεια των Αγώνων το μεγαλύτερο πλοίο του Βασιλικού Ναυτικού θα βρίσκεται στο Γκρίνουιτς και περίπου 13.500 στρατιώτες επί ποδός

Κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων που ξεκινούν την 27η Ιουλίου, το μεγαλύτερο πλοίο του Βασιλικού Ναυτικού (H.M.S Ocean) θα βρίσκεται στο Γκρίνουιτς και περίπου 13.500 στρατιώτες έχουν κληθεί προκειμένου να βοηθήσουν τις αστυνομικές δυνάμεις και τους άνδρες των σεκιούριτι.

«Η απάντηση της κυβέρνησης σε μια ενδεχόμενη επίθεση από αέρος είναι οι πύραυλοι πάνω από την πόλη;», διερωτήθηκε με επιστολή του στον «Guardian» ένας πρώην αξιωματικός. Ένας άλλος κάτοικος της περιοχής, ο κ. Γουίλαν, δήλωσε πως κατανοεί πλήρως πως πρέπει να παρθούν τα απαραίτητα μέτρα προστασίας, ωστόσο μαζί με μια ομάδα άλλων κατοίκων, ανέφεραν πως ανέθεσαν σε δικηγόρο να ελέγξει τη νομιμότητα τέτοιων ενεργειών, συμπληρώνοντας πως «ο στρατός δεν πρέπει να κινείται με τέτοιο τρόπο, καθώς παρουσιάζεται σαν επίδειξη στρατιωτικής ισχύος».

THE NEW YORK TIMES

Οι απαιτητικές ειδικές διαδρομές του Ράλι Ακρόπολις χαρίζουν μοναδικές στιγμές στους Ελληνες φίλους του μηχανοκίνητου αθλητισμού.

Η αδρεναλίνη χτυπάει κόκκινο στο «σκληρό» Ράλι Ακρόπολις

Το φημισμένο ανά τον κόσμο Ράλι Ακρόπολις, ένας από τους πλέον σκληροτράχηλους αγώνες του προγράμματος και έκτος στη σειρά, ολοκληρώνεται σήμερα, με το ενδιαφέρον να έχει χτυπήσει... κόκκινο. Τα πληρώματα έχουν εκπληρώσει κατά το ήμισυ το καθήκον τους και ετοιμάζονται για τις απαιτητικές ειδικές διαδρομές που απομένουν αυτό το διήμερο.

Με την 70ή νίκη του στο Ράλι Αργεντινής, ο Σεμπαστιέν Λοέμπ (Citroen Total) βρίσκεται στην κορυφή του πρωταθλήματος (91 β.). Ο Γάλλος, οκτώ σερί φορές παγκόσμιος πρωταθλητής, θέλει να επαναλάβει τον θρίαμβο του 2005 και του 2008 στην Ελλάδα για να ξεφύγει και άλλο στη βαθμολογία από τους διώκτες του, φτάνοντας στην τέταρτη φετινή του νίκη.

Στη δεύτερη θέση της γενικής κατάταξης είναι ο νικητής στην Ελλάδα το 2004, Πέτερ Σόλμπεργκ (73 β.), ο οποίος, ύστερα από τρία χρόνια που συμμετείχε ως ιδιώτης, επέστρεψε σε εργοστασιακή ομάδα (Ford WRT) και μάλιστα αποδεικνύεται άκρως ανταγωνιστικός.

Με ενδιαφέρον όμως αναμένεται και η επίσημη πρώτη του Μίκο Χίρβονεν πίσω από το τιμόνι του δεύτερου εργοστασιακού Citroen DS3 WRC στην Ελλάδα, ο οποίος θα επιχειρήσει να επαναλάβει ό,τι πέτυχε για λογαριασμό της Ford το 2009 και να ανέβει στο ψηλότερο σκαλί του βάθρου. Με την ίδια ομάδα τρέχει και ο Νο 1 οδηγός της, Γιάρι-Μάτι Λάτβαλα, ο οποίος έμεινε εκτός του Ράλι Αργεντινής εξαιτίας ενός ατυχήματος στο χέρι που είχε κάνοντας σκι. Φέτος έχει βαθμολογηθεί μόνο μία φορά, όταν κατέκτησε την πρώτη θέση στη Σουηδία, με αποτέλεσμα να βρίσκεται 63 βαθμούς από την κορυφή.

Μεγάλο ενδιαφέρον έχει και η κατάταξη των Ελλήνων, καθώς το πρώτο σκέλος σήμερα και οι αυριανές ειδικές προσμετρούν στο ελληνικό πρωτάθλημα. Η σημερινή θεωρείται η δυσκολότερη ημέρα του Ακρόπολις, με τα αυτοκίνητα να κινούνται δυτικά διασχίζοντας τον Ισθμό για τις ειδικές της Πελοποννήσου, ενώ αύριο το τελευταίο σκέλος κινείται ανατολικά του Λουτρακίου.

Με πολλές υποσχέσεις και λάμψη ξεκινά το φετινό Ρολάν Γκαρός

Οι κορυφαίοι τενίστες βρίσκονται στο Παρίσι για να διεκδικήσουν το βαρύτιμο τρόπαιο

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**

Ενα από τα πιο ανοιχτά τουρνουά του Γκραν Σλαμ αναμένουν με αγωνία να ξεκινήσει σήμερα στο Παρίσι οι φίλοι του τένις, καθώς το Ρολάν Γκαρός τόσο στους άνδρες όσο και στις γυναίκες φαντάζει ασυνήθιστα απρόβλεπτο τόσο για τους παίκτες όσο και για τους λάτρεις του αθλήματος σε χωμάτινη επιφάνεια.

Το ρεκόρ

Ο Ισπανός Ραφαέλ Ναδάλ παραμένει ο επικρατέστερος στο ταμπλό των ανδρών λόγω της εκπληκτικής του ικανότητας στο χώμα που του έχει χαρίσει έξι φορές τον τίτλο στο Παρίσι. Αν καταφέρει να πάρει και τον φετινό, θα σπάσει και το ρεκόρ κατακτήσεων που έχει μαζί με τον Μπγιορν Μποργκ.

Ο Ναδάλ ανήλθε μόλις την περασμένη Δευτέρα στο νούμερο 2 της παγκόσμιας κατάταξης, χάρη στη νίκη του επί του κορυφαίου τενίστα των τελευταίων 18 μηνών, Νόβακ Τζόκοβιτς στον τελικό του τουρνουά της Ρώμης. Τις τελευταίες εβδομάδες μετά το πρόβλημα που είχε στο γόνατο, έχει κατακτήσει και τα τουρνουά σε Μόντε Κάρλο και Βαρκελώνη. Ο Σέρβος Τζόκοβιτς είναι το αντίπαλον δέος στον Ισπανό και θα είναι έκπληξη αν δεν βρίσκεται στον τελικό στις 10 Ιουνίου. Εχοντας ήδη κατακτήσει το πρώτο μεγάλο Οπεν φέτος στην Αυστραλία, σκοπεύει να κάνει το Γκραν Σλαμ σηκώνοντας και τα άλλα δύο μεγάλα τρόπαια σε Λονδίνο και Νέα Υόρκη, και είναι ικανός να το κάνει.

Σοβαροί διεκδικητές παραμένουν και οι Ρότζερ Φέντερερ, που έχει δώσει επικές μάχες με τον Ναδάλ στα γαλλικά κορτ, και Αντι Μάρεϊ, που του ταιριάζει το χώμα περισσότερο από κάθε άλλη επιφάνεια. Ο Σκωτσέζος έχει πάντως κι ένα μικρό πρόβλημα τραυματισμού. Μεταξύ αυτών που θα απουσιάζουν λόγω τραυματισμών ή κοπώσεως είναι οι Μάρντι Φις και Ρόμπιν Σόντερλινγκ. Ο Μάρκος Παγδατής, θα είναι παρών αν κι εκτός φόρμας τον τελευταίο καιρό. Στον α΄γύρο κληρώθηκε με τον Χουάν Ιγνάσιο Τσέλα. Ερωτηματικό θα είναι ο «γηπεδούχος» Τζο Βιλφρίντ Τσονγκά, που συνήθως λατρεύει την υποστήριξη των συμπατριωτών του, ενώ ικανοί για έκπληξη θα είναι και οι Χουάν Μανουέλ Ντελ Πότρο και Τόμας Μπέρντιχ.

Ο Ραφαέλ Ναδάλ παραμένει ο επικρατέστερος στο ταμπλό των ανδρών και θα επιχειρήσει να σπάσει το ρεκόρ του Μποργκ.

Χωρίς φαβορί

Στις γυναίκες, ο τραυματισμός στον ώμο δεν θα επιτρέψει στη Βελγίδα πρώην νούμερο 1 στον κόσμο Κιμ Κλάιστερς να κάνει μια τελευταία προσπάθεια να κατακτήσει το γαλλικό τουρνουά που της έχει ξεφύγει, καθώς ανακοίνωσε ότι θα αποχωρήσει μετά το αμερικανικό Οπεν το καλοκαίρι.

Στα φαβορί συγκαταλέγονται η Βικτόρια Αζαρένκα, κορυφαία στην παγκόσμια κατάταξη, η Μαρία Σαραπόβα κι η Σερίνα Γουίλιαμς. Μετά τους θριάμβους της στη Μελβούρνη και στο Ιντιαν Γουέλς, η 22χρονη Αζαρένκα από τη Λευκορωσία υστέρησε στην προετοιμασία της για το Ρολάν Γκαρός λόγω τραυματισμού της στη Ρώμη αυτόν τον μήνα.

Σαραπόβα και Γουίλιαμς ποντάρουν στην πείρα τους και θα είναι από τις κύριες διεκδικήτριες. Ωστόσο, η Σαραπόβα δεν έχει ποτέ της κατακτήσει το γαλλικό Οπεν, ενώ η Γουίλιαμς προέρχεται κι αυτή από τραυματισμό. Ετσι δεν είναι καθόλου απίθανο να υπάρχει ζευγάρι-έκπληξη στον τελικό της 9ης Ιουνίου.

Αουτσάιντερ είναι η νικήτρια του περσινού Γουίμπλεντον, η Τσέχα Πέτρα Κβίτοβα, όπως και οι Σαμάνθα Στόσουρ (κάτοχος του αμερικανικού Οπεν) και Κάρολιν Βοσνιάκι που συνήθως δεν τα καταφέρνει στα μεγάλα τουρνουά. Υπάρχει φυσικά και η περσινή νικήτρια του Ρολάν Γκαρός, η Κινέζα Λι Να, κι έτσι είναι μάλλον απαγορευτικό να κάνει κανείς μια ασφαλή πρόβλεψη.

Σε λεπτή ισορροπία ταλέντο και αστάθεια

Η Ρωσία έχει πολλές δυνατότητες αλλά και αρκετές αδυναμίες

Του **ΣΤΑΘΗ ΔΗΜΟΛΑ**

Από τους τέσσερις ομίλους του Euro, ο πρώτος στον οποίο συμμετέχει και η Ελλάδα μαζί με τις Ρωσία, Τσεχία και Πολωνία είναι, ίσως, ο πιο... μπερδεμένος. Οι τίτλοι του φαβορί και του αουτσάιντερ δεν υπάρχουν ούτε στα χαρτιά, με αποτέλεσμα και οι τέσσερις ομάδες να δείχνουν ικανές να τερματίσουν από πρώτες έως τέταρτες.

Βάσει ονόματος και ιστορίας η Ρωσία, θεωρητικά, έχει προβάδισμα, αφού διαθέτει και την εμπειρία τέτοιων διοργανώσεων αλλά και την ποιότητα που απαιτείται. Επίσης, οι Ρώσοι μπαίνουν με τον αέρα και την αυτοπεποίθηση που τους δίνει η πορεία στο προηγούμενο Euro όταν είχαν φθάσει μέχρι τους ημιτελικούς. Βέβαια, στα τέσσερα χρόνια που μεσολάβησαν η «Αρκούδα» άλλαξε προπονητή, έχασε μία πρόκριση για το Μουντιάλ του 2010, ενώ δυσκολεύεται να βρει μια νέα γενιά για να πάρει τη σκυτάλη. Ο Ολλανδός, Ντικ Αντβοκάατ, που διαδέχτηκε τον Μάιο του 2010 τον συμπατριώτη του, Γκους Χίντινκ, δεν άλλαξε πολλά. Βρήκε μια ομάδα... στρωμένη και ακολουθώντας την ίδια φιλοσοφία κατάφερε να την οδηγήσει στο ευρωπαϊκό πρωτάθλημα. Ο δρόμος της πρόκρισης μπορεί εξαρχής να φαινόταν βατός αλλά, αποδείχθηκε πως είχε αρκετές παγίδες από τις Ιρλανδία, Αρμενία, Σλοβακία και Σκόπια.

Η παρουσία του Ντικ Αντβοκάατ στον πάγκο της ομάδας μπορεί να θεωρείται επιτυχημένη αλλά το έργο του θα παραμείνει μισό. Ο Ολλανδός τεχνικός έχει, ήδη, συμφωνήσει με την Αϊντχόφεν ενόψει της νέας σεζόν, αναγκάζοντας τη ρωσική ομοσπονδία να

Α΄ ΟΜΙΛΟΣ EURO2012

	ΟΜΑΔΕΣ	ΑΓ.	ΒΑΘΜ.	ΤΕΡΜ.
1	Πολωνία			
2	ΕΛΛΑΔΑ			
3	Ρωσία			
4	Τσεχία			

Το πρόγραμμα

8/6	Πολωνία – ΕΛΛΑΔΑ
	Ρωσία – Τσεχία
12/6	ΕΛΛΑΔΑ – Τσεχία
	Πολωνία – Ρωσία
16/6	ΕΛΛΑΔΑ – Ρωσία
	Τσεχία – Πολωνία

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ηδη η ομοσπονδία της χώρας ψάχνει τον αντικαταστάτη του προπονητή Ντικ Αντβοκάατ, ο οποίος θα συνεχίσει την καριέρα του στην Αϊντχόφεν

στραφεί ξανά σε αναζήτηση προπονητή, μετά το Euro. Ήδη, οι πρώτες διερευνητικές επαφές έχουν γίνει με τον τεχνικό της Ζενίτ Αγ. Πετρούπολης, Λουτσιάνο Σπαλέτι, να εμφανίζεται ως ο επικρατέστερος. Η απόφαση αυτή εξέπληξε αρκετούς, αφού ο Αντβοκάατ απολάμβανε ένα τετραετές «βασιλικό» συμβόλαιο που του απέφερε 6 εκατ. ευρώ ετησίως! Πάντως, και ο Ολλανδός επιθυμούσε να επιστρέψει στην αγαπημένη του Αϊντχόβεν αλλά και η Ομοσπονδία περίμενε μια πιο... ριζική ανανέωση στην ομάδα από εκείνον.

Η προεπιλογή

Η 26άδα που θα προετοιμαστεί για το Euro αποτελείται από τους: **Τερματοφύλακες:** Ιγκόρ Ακινφέεφ (ΤΣΣΚΑ Μόσχας), Βιάτσεσλαφ Μαλαφέεφ (Ζενίτ), Αντόν Σούνιν (Ντιναμό Μόσχας). Αμυντικοί: Αλεξάντρ Ανιουκόφ (Ζενίτ), Αλεξέι Μπερεζούτσκι, Βασίλι Μπερεζούτσκι, Σεργκέι Ιγκνασέβιτς (ΤΣΣΚΑ Μόσχας), Βλαντίμιρ Γκράνατ (Ντιναμό Μόσχας), Γιούρι Ζιρκόφ (Ανζί), Ρόμαν Σαρόνοφ (Ρούμπιν), Ρόμαν Σίσκιν (Λοκομοτίβ). **Μέσοι:** Ιγκόρ Ντενίσοβ, Κονσταντίν Ζιριάνοφ, Ρόμαν Σιρόκοφ (Ζενίτ), Ντένις Γκλουασκόφ, Μάγκομεντ Οζντόεφ (Λοκομοτίβ), Ιγκόρ Σεμσόφ (Ντιναμό Μόσχας), Αλαν Τζαγκόεφ (ΤΣΣΚΑ Μόσχας), Μάρατ Ιζμαΐλοφ (Σπόρτινγκ Λισσαβώνας), Ντιμίτρι Κομπάροφ (Σπαρτάκ Μόσχας). **Επιθετικοί:** Αντρέι Αρσάβιν, Αλεξάντρ Κερζακόφ (Ζενίτ), Αρτέμ Τζιούμπα (Σπαρτάκ Μόσχας), Ρόμαν Παβλιουτσένκο (Λοκομοτίβ), Πάβελ Πογκρέμπνιακ (Φούλαμ), Αλεξάντρ Κοκόριν (Ντιναμό Μόσχας). Εκπληξη προκάλεσαν οι αποκλεισμοί των Ντινιάρ Μπιλιαλεντίνοφ (Σπαρτάκ Μόσχας) και Αλεξάντρ Σαμέντοφ (Ντιναμό Μόσχας), ενώ πλήγμα χαρακτηρίζεται η απουσία του αμυντικού της ΤΣΣΚΑ Μόσχας, Βασίλι Μπερεζούτσκι, λόγω τραυματισμού. Η δύναμή της βρίσκεται στη μεσοεπιθετική γραμμή όπου υπάρχουν οι Τζαγκόεφ, Ισμαΐλοφ, Αρσάβιν, Παβλιουτσένκο και Πογκρέμπνιακ, με τον Αντρέι Αρσάβιν να καλείται να αναλάβει τον ρόλο του ηγέτη, όπως και το 2008.

Η Ρωσία είναι μια ομάδα με πλούσια ιστορία στα ευρωπαϊκά πρωταθλήματα, έστω κι αν οι περισσότερες επιτυχίες είχαν έρθει με τη... δύναμη της ΕΣΣΔ. Τροπαιούχος της πρώτης διοργάνωσης του 1960, φιναλίστ της επόμενης (1964), παρούσα στην τετράδα το 1968, ξανά φιναλίστ το 1972 και το 1988, ενώ το 2008 σταμάτησε στους ημιτελικούς. Το όνομά της το «έχτισε» κατά τη δεκαετία του 1960, με παίκτες παγκόσμιας εμβέλειας όπως οι Λεβ Γιασίν, Βαλεντίν Ιβάνοφ, Ιγκόρ Νέτο και Γιούρι Βόινοφ. Η γενιά αυτή βρήκε μετά από περίπου είκοσι χρόνια άξιους συνεχιστές τους Ντασάεφ, Προτάσοφ, Λιτοφτσένκο, Μπελάνοφ. Ακόμη και «μόνη» της, πάντως, η εθνική Ρωσίας, από το 1992, δείχνει ότι μπορεί να στέκεται σε υψηλό επίπεδο, έστω και με αρκετές μεταπτώσεις.

• Η Ελλάδα έχει πλούσιο παρελθόν τόσο με την ΕΣΣΔ, όσο και με τη Ρωσία. Με τη Σοβιετική Ενωση το αντιπροσωπευτικό μας συγκρότημα είχε αναμετρηθεί 11 φορές, επικρατώντας μόνο τις δύο και έχοντας εννιά ήττες! Και με τη Ρωσία η προϊστορία δεν είναι πολύ καλύτερη, αφού σε δέκα αναμετρήσεις η Ελλάδα έχει μόλις μία νίκη, πέντε ισοπαλίες και τέσσερις ήττες. Η νίκη είχε έρθει το 1993 όταν με γκολ του Μαχλά στο ΟΑΚΑ για την τελευταία αγωνιστική των προκριματικών του Μουντιάλ του 1994, η Εθνική σφράγισε την πρώτη θέση στον όμιλο. Η Ελλάδα έχει αντιμετωπίσει τη Ρωσία και στα δύο προηγούμενα Euro που συμμετείχε, με μία «γλυκιά» ήττα το 2004 και μία... πικρή το 2008.

EURO2012

ΡΩΣΙΑ

Η παρουσία του στον πάγκο της Ρωσίας αποδεικνύεται σύντομη αφού μετά το Euro θα αποχωρήσει για την Αϊντχόβεν. Στα δύο χρόνια που βρίσκεται στη Μόσχα έχει καταφέρει να διατηρήσει το καλό κλίμα στα αποδυτήρια χωρίς, όμως, να έχει αφήσει τη δική του πινελιά στην ομάδα.

ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ **Ντικ Αντβοκάατ**

Σε 18 αγώνες με Αντβοκάατ

10 Νίκες · **5** Ισοπαλίες · **3** Ηττες

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΤΗ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

10 (Με τη φετινή)

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ
(ως ΕΣΣΔ)
1 κατάκτηση Euro (1960), τρεις φορές φιναλίστ (1964, 1972, 1988) – Τέταρτη θέση στο Μουντιάλ 1966

11η ΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗ

ΤΟ ΑΣΤΕΡΙ **Αντρέι Αρσάβιν**
Εχοντας χάσει τη θέση βασικού στην Αρσεναλ, επέστρεψε για ένα εξάμηνο ως δανεικός στη Ζενίτ προκειμένου να παραμείνει σε καλή φόρμα. Ταλαντούχος, απρόβλεπτος και οξυδερκής παίκτης, που μπορεί, ανά πάσα στιγμή, να αλλάξει με την παρουσία του τη ροή ενός παιχνιδιού.

Μικρά μυστικά των Euro

ΡΩΣΙΑ
Η μόνη φορά που κατάφερε να περάσει από τη φάση των ομίλων ήταν στο Euro 2008.

UEFA EURO2008 Austria-Switzerland

ΕΣΣΔ
Ηταν η πρώτη νικήτρια της διοργάνωσης επικρατώντας της Γιουγκοσλαβίας το 1960 στην παράταση.

Η Τσεχία είναι η μόνη ομάδα στην ιστορία που έχει αποκλειστεί μέσω του «ασημένιου γκολ», που πέτυχε ο Τραϊανός Δέλλας το 2004.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ
Για την Τσεχία η πιο επιτυχημένη παρουσία ήταν η συμμετοχή στον τελικό του '96, όπου ηττήθηκε από τους Γερμανούς. Με τον ίδιο αντίπαλο, κατέκτησε τον τίτλο ως Τσεχοσλοβακία το '76.

70.050
η χωρητικότητα του Ολυμπιακού Σταδίου στο Κίεβο, που θα φιλοξενήσει τον τελικό.

Σε μεταβατικό στάδιο βρίσκεται η Τσεχία

Εχοντας χάσει την ποιότητα των προηγούμενων ετών, η Τσεχία μπαίνει στα γήπεδα της Πολωνίας και της Ουκρανίας με σκοπό να πραγματοποιήσει μια αξιοπρεπή πορεία. Η Τσεχία έχει πάρει μέρος σε όλα τα ευρωπαϊκά πρωταθλήματα ποδοσφαίρου από το 1996 και έπειτα και οι επιτυχίες της έρχονται ανά... δύο διοργανώσεις. Φιναλίστ το 1996, αποκλεισμός στους ομίλους το 2000, πορεία μέχρι τους ημιτελικούς το 2004, αποκλεισμός ξανά στους ομίλους το 2008. Αρα σύμφωνα με τις πιθανότητες, σε αυτό το Euro οι Τσέχοι «πρέπει» να φθάσουν ψηλά. Ωστόσο, το φετινό ρόστερ δεν θυμίζει σε τίποτα ούτε αυτό του 1996 και πολύ περισσότερο αυτό του 2004.

Οι παίκτες που ξεχωρίζουν στο ρόστερ είναι λίγοι, αλλά η ποιότητά τους μπορεί να κάνει τη διαφορά

Με «αστέρι» τον τερματοφύλακά της Πετρ Τσεχ, τον ποιοτικότερό της παίκτη, Τόμας Ροζίτσκι, να είναι αμφίβολος και τον... πρώην «κανονιέρη» της, Μίλαν Μπάρος, να βρίσκεται σε μόνιμη αγωνιστική πτώση, η ομάδα του Μιχαλ Μπίλεκ, μοιάζει απίθανο να πραγματοποιήσει τις υπερβάσεις του 1996 και του 2004. Πάντως, αναφορικά με τη συμμετοχή του Ροζίτσκι τα νέα είναι καθησυχαστικά και όλα δείχνουν ότι ο μέσος της Αρσεναλ θα βρίσκεται στην αποστολή και θα είναι 100% έτοιμος να αγωνιστεί.

Ο κύκλος της εθνικής Τσεχίας έκλεισε το 2008 με την αποχώρηση του προπονητή Κάρελ Μπρούκνερ, ο οποίος βρισκόταν στον πάγκο για επτά χρόνια. Η ομοσπονδία δυσκολεύτηκε αρκετά να βρει τον αντικαταστάτη του και αναλώθηκε σε προσωρινές επιλογές, όπως οι Πετρ Ράντα, Φράντισεκ Στράκα και Ιβάν Χάσεκ. Ακόμα και η επιλογή του Μπίλεκ τον Οκτώβριο του 2009, έμοιαζε προσωρινή αλλά, ο 47χρονος τεχνικός στέριωσε στον πάγκο της ομάδας, καταφέρνοντας να επαναφέρει τη σταθερότητα. Στόχος του, όπως είχε δηλώσει ήταν να παίξει ξανά η ομάδα επιθετικό ποδόσφαιρο αλλά, μέχρι στιγμής τα αποτελέσματα έρχονται με... μη εντυπωσιακό τρόπο.

Επίσης, ποτέ δεν αναπληρώθηκε το κενό ενός σπουδαίου παίκτη, όπως ο Πάβελ Νέντβεντ, ο οποίος ήταν η μεγάλη μορφή των Τσέχων για περίπου μία δεκαετία.

Η ομάδα που θα ταξιδέψει στην Πολωνία έχει αρκετά μικρό μέσο όρο ηλικίας και τα «αστέρια» της βρίσκονται στην πιο ώριμη φάση της καριέρας τους (Τσεχ 30, Μπάρος 30, Ροζίτσκι 31, Πλασίλ 30, Κάντλετς 27).

Η αποστολή

Η ομάδα που θα προετοιμαστεί για το Euro είναι η εξής: **Τερματοφύλακες:** Πετρ Τσεχ (Τσέλσι), Γιαν Λαστούβκα (Ντνίπρο Ντνιπροπετρόφσκ), Γιάροσλαβ Ντρόμπνι (Αμβούργο), Τόμας Γκρίγκαρ (Τέπλιτσε). **Αμυντικοί:** Φράντισεκ Ράιτοραλ (Βικτόρια Πλζεν), Ρόμαν Χούμπνικ (Χέρτα Βερολίνου), Τόμας Σίβοκ (Μπεσίκτας), Μιχαλ Κάντλετς (Λεβερκούζεν), Ντάνιελ Πούντιλ (Τσεζένα), Τέοντορ Γκέμπρε Σελασιέ (Λίμπερετς), Νταβίντ Λιμπέρσκι (Βικτόρια Πλζεν), Μάρεκ Σούχι (Σπαρτάκ Μόσχας). **Μέσοι:** Τόμας Ροζίτσκι (Αρσεναλ), Γιάροσλαβ Πλασίλ (Μπορντό), Γιαν Ρέζεκ (Ανόρθωση), Ντάνιελ Κόλαρ (Βικτόρια Πλζεν), Πέτρ Γίρατσεκ (Βόλφσμπουργκ), Μίλαν Πετρζέλα (Βικτόρια Πλζεν), Βάτσλαβ Πίλαρ (Βικτόρια Πλζεν), Τόμας Χούμπσμαν (Σαχτάρ Ντόνετσκ). **Επιθετικοί:** Μίλαν Μπάρος (Γκαλατασαράι), Νταβίντ Λάφατα (Γιάμπλονετς), Τόμας Πέκχαρτ (Νυρεμβέργη), Τόμας Νέτσιντ (ΤΣΣΚΑ Μόσχας).

Η ανανέωση είναι εμφανής, αφού σε σχέση με το 2004 μόλις πέντε παίκτες βρίσκονται στο τωρινό ρόστερ (Τσεχ, Ροζίτσκι, Πλασίλ, Χούμπσμαν, Μπάρος).

Στον δρόμο της πρόκρισης για το Ευρωπαϊκό πρωτάθλημα, η Τσεχία προκάλεσε αρκετά ερωτήματα. Στον όμιλο με την Ισπανία, τη Σκωτία, τη Λιθουανία και το Λιχτενστάιν κατέλαβε (όπως αναμενόταν) τη δεύτερη θέση και οδηγήθηκε στα μπαράζ. Εκεί, αντιμετώπισε το Μαυροβούνιο και με δύο νίκες (2-0 εντός και 0-1 εκτός) πήρε την πρόκριση.

Η Τσεχία έχει... κρατήσει τις δάφνες των επιτυχιών της μεγάλης ομάδας της Τσεχοσλοβακίας η οποία το 1976 είχε αναδειχθεί πρωταθλήτρια Ευρώπης στα γήπεδα της Γιουγκοσλαβίας. Η διάσπαση των δύο χωρών το 1992 δεν την επηρέασε σε μεγάλο βαθμό, αφού παραμένει σε υψηλό επίπεδο. Τώρα, περνάει σε μια φάση αναγκαστικής ανανέωσης η οποία φαίνεται να της κοστίζει αρκετά.

• Η εθνική Ελλάδος θα αναμετρηθεί για πέμπτη φορά με την Τσεχία, με το αντιπροσωπευτικό μας συγκρότημα να είναι αήττητο στις προηγούμενες τέσσερις αναμετρήσεις. Τρεις ήταν φιλικές και μία για τον ημιτελικό του Euro 2004, όπου ο Τραϊανός Δέλλας με γκολ στην παράταση έστειλε την Ελλάδα στον τελικό και τους Τσέχους στο... χορτάρι του Ντραγκάο. Συνολικά η Ελλάδα μετρά δύο νίκες και δύο ισοπαλίες.

EURO2012

ΤΣΕΧΙΑ

Η Εθνική Τσεχίας άλλαξε τρεις προπονητές μέσα σε δύο χρόνια προτού καταλήξει στον Μίχαλ Μπίλεκ. Πετρ Ράντα, Φράντισεκ Στράκα και Ιβάν Χάσεκ παραλίγο να οδηγήσουν την ομάδα στη... διάλυση, με τον Μπίλεκ να μαζεύει γρήγορα τα κομμάτια της. Η πορεία της ομάδας στο Euro θα καθορίσει και το μέλλον του.

ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ **Μίχαλ Μπίλεκ**

Σε 23 αγώνες με Μπίλεκ

9 Νίκες · **5** Ισοπαλίες · **9** Ηττες

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΤΗ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

5 (Με τη φετινή)

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ
Φιναλίστ στο Euro 1996

26η ΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗ

ΤΟ ΑΣΤΕΡΙ **Πετρ Τσεχ**
Με τις δάφνες του κατόχου του Τσάμπιονς Λιγκ, ο 30χρονος τερματοφύλακας θα αποτελέσει το δυνατό χαρτί της Τσεχίας. Εχει κάνει εκπληκτική χρονιά με την Τσέλσι και δικαίως ανέκτησε τον τίτλο του κορυφαίου τερματοφύλακα στην Ευρώπη.

Στο λάθος μέρος, τη λάθος στιγμή

Το 2004, η εθνική Τσεχίας βίωσε μία από τις πιο οδυνηρές ήττες της ιστορίας της. Η ομάδα που φαινόταν ως το φαβορί του Ευρωπαϊκού πρωταθλήματος της Πορτογαλίας, έχοντας εντυπωσιάσει με την παρουσία της στη διοργάνωση, αντιμετώπιζε στον ημιτελικό της 1ης Ιουλίου την... άσημη Ελλάδα.

Το παιχνίδι κυλούσε ιδανικά για τους Τσέχους οι οποίοι για ένα ημίχρονο είχαν στριμώξει στα σχοινιά την Ελλάδα η οποία αμυνόταν με κάθε τρόπο. Το γκολ φαινόταν να είναι θέμα χρόνου αλλά, ένα σημάδι της... ατυχίας άλλαξε τη ροή της αναμέτρησης. Ηταν το 40ό λεπτό, όταν ο κορυφαίος του γηπέδου, Πάβελ Νέντβεντ, σε μία ακόμη προσπάθειά του να σκοράρει, τραυματίστηκε και αποχώρησε.

Ο Ρεχάγκελ στη συνέχεια «υπνώτισε» τους αντιπάλους του και οδήγησε το ματς στην παράταση όπου το «ασημένιο» γκολ του Δέλλα, στέρησε από τους Τσέχους την ευκαιρία να διεκδικήσουν το τρόπαιο.

Εκείνη η ομάδα είχε χαρακτηριστεί ως η κορυφαία της διοργάνωσης, αφού είχε παίκτες όπως οι Νέντβεντ, Γκριγκέρα, Γιανκουλόφσκι, Πομπόρσκι, Κόλερ, Ροζίτσκι, Μπάρος, Ουιφαλούσι, Σμίτσερ. Ηταν μια «ντριμ τιμ» η οποία, όμως, βρέθηκε στο λάθος μέρος, τη λάθος στιγμή...

«Πρέπει να αποδεχτούμε την ήττα. Ετσι είναι η ζωή. Δεν πρέπει να ντρεπόμαστε αλλά, να είμαστε περήφανοι ακόμη κι αν αυτό το παιχνίδι έληξε με άσχημο τρόπο για εμάς», ήταν η «ψυχρή» αντιμετώπιση της ήττας από τον τότε προπονητή, Κάρελ Μπρούκνερ.

www.24sports.com.cy
Η No 1 ΣΕ ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟΤΗΤΑ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ
24 SPORTS

Μικρότερη η χορηγία για την ευρωπαϊκή συμμετοχή

Ο ΚΟΑ προτείνει να παίζουν λιγότερες ομάδες σε Eurocup και EuroChallenge

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Τέσσερεις ομάδες, η πρωταθλήτρια ΕΘΑ, ο κυπελλούχος Κεραυνός, ο Απόλλωνας και η ΑΕΚ έχουν πρόθεση να συμμετάσχουν στα ευρωπαϊκά κύπελλα της σεζόν 2012-13. Δημιουργείται όμως πρόβλημα σε ό,τι αφορά τη χορηγία των πιο πάνω από τον ΚΟΑ, αφού η μείωση των κρατικών προϋπολογισμών αναγκάζει τον Οργανισμό να διαθέσει λιγότερα χρήματα στις ομάδες που θα παίξουν σε Eurocup και EuroChallenge. Όλα αυτά βρίσκονται στα υπόψη της Κυπριακής Ομοσπονδίας Καλαθόσφαιρας και των ομάδων, που ψάχνουν διάφορους τρόπους να αγωνιστούν στην Ευρώπη χωρίς να δημιουργηθούν μεγάλα ελλείμματα στα ταμεία τους.

Πού παίζουν

Η ΕΘΑ, ως πρωταθλήτρια, έχει δικαίωμα συμμετοχής στον προκριματικό του Eurocup, που είναι η δεύτερη τη τάξει ευρωπαϊκή διοργάνωση, πίσω από την Euroleague και μπροστά από το EuroChallenge. Οι κιτρινόμαυροι θα κληρωθούν με μία ισχυρή αντίπαλο και αν προκριθούν θα περάσουν στους ομίλους του Eurocup, εκεί όπου μετέχουν ομάδες του βελγικού των Βιλερμπάν, Άλμπα, ΠΑΟΚ, Άρης, Βαλένθια, Μπενετόν κ.ά. Αν όμως η ΕΘΑ αποκλειστεί στον προκριματικό του Eurocup, τότε «πέφτει» στους ομίλους του EuroChallenge.

Οι Κεραυνός, Απόλλωνας και ΑΕΚ θα λάβουν μέρος στο EuroChallenge, με τη FIBA να αποφασίζει κατά πόσον θα παίξουν προκριματικά ή απευθείας στους ομίλους.

Η συμμετοχή στο EuroChallenge, που διοργανώνεται από τη FIBA Europe, δεν φέρνει οικονομικά κέρδη στις ομάδες, ενώ οι ομάδες που παίζουν στους ομίλους του Eurocup, που ανήκει στην ULEB, λαμβάνουν κάποια χρήματα, κυρίως λόγω της τηλεοπτικής συμφωνίας με το Eurosport.

Η χορηγία του ΚΟΑ

Μέχρι πέρσι ο ΚΟΑ χορηγούσε τις ομάδες που παίζουν στην Ευρώπη με 25.000 ευρώ για κάθε διπλή αναμέτρηση, ενώ η πρωταθλήτρια έπαιρνε ένα εφάπαξ ποσό 25.000 ευρώ και η κυπελλούχος 12.000 ευρώ. Συνολικά τη σεζόν 2011-12 ο Οργανισμός είχε διαθέσιμα 250.000 ευρώ για τις ευρωπαϊκές συμμετοχές, τα οποία με βάση τα πιο πάνω και το γεγονός ότι δύο ήταν οι ομάδες που έπαιξαν Ευρώπη, ήταν αρκετά.

Ο Κεραυνός πέρσι έπαιξε έξι αγώνες στους ομίλους του EuroChallenge, έτσι πήρε από τον ΚΟΑ 75.000 ευρώ (τρεις διπλές αναμετρήσεις επί 25.000 ευρώ). Η ΕΘΑ έδωσε πέρσι οκτώ ματς, δύο στα προκριματικά του Eurocup και έξι στους ομίλους του EuroChallenge, έτσι πήρε 100.000 ευρώ, συν άλλα 31.000 ευρώ ως πρωταθλητής και κυπελλούχος (οι Εγκωμίτες πήραν τα μισά λεφτά του κυπελλούχου αφού ήταν νταμπλούχοι), έτσι το σύνολο ήταν 131.000 ευρώ.

Τα 25.000 ευρώ που έδινε ο ΚΟΑ για κάθε διπλή αναμέτρηση ήταν αρκετά για τις ομάδες να καλύψουν τα έξοδά τους. Χαρακτηριστικά, η ΕΘΑ την περσινή χρονιά ξόδεψε 96.000 ευρώ για τις οκτώ αναμετρήσεις και έλαβε 100.000 ευρώ ως κάλυψη για τις συγκεκριμένες αναμετρήσεις.

Τα πράγματα, όμως, θα αλλάξουν από τη σεζόν 2012-13, αφού ο ΚΟΑ γνωστοποίησε ότι το διαθέσιμο κονδύλι για τις ευρω-ομάδες έχει μειωθεί στις 185.000 ευρώ. Με βάση τις περσινές συμμετοχές το συγκεκριμένο ποσό για τη νέα χρονιά θα αρκέσει για δύο μόνο ομάδες και αυτό αν αποκλειστούν στους «32» (ομίλους) του EuroChallenge.

Μέχρι πέρσι ο ΚΟΑ είχε διαθέσιμο κονδύλι 250.000 ευρώ για τις ομάδες που έπαιζαν στην Ευρώπη, όμως από τη σεζόν 2012-13 αυτό μειώνεται σε 185.000 ευρώ, αφού είναι μειωμένος ο κρατικός προϋπολογισμός.

Τα χέρια του ΚΟΑ είναι δεμένα λόγω της μείωσης του κρατικού προϋπολογισμού, εξήγησε στην «Κ» ο λειτουργός Πάρης Αβρααμίδης

«Θα παττίσουμε»

«Με 185.000 ευρώ θα παττίσουν οι ομάδες», είπε στην «Κ» ο Πανίκος Κωνσταντίνου της ΕΘΑ. «Θα το σκεφτούμε, αν θα κατεβούμε, αφού στο τέλος θα βάζουμε από την τσέπη», συμπλήρωσε ο αντιπρόεδρος των πρωταθλητών.

Ο εκπρόσωπος Τύπου του Κεραυνού, Γιώργος Σφικτός, από την πλευρά του αποκάλυψε πως στον Στρόβολο προβληματίζονται για τη μείωση της χορηγίας του ΚΟΑ, αλλά θα παίξουν κανονικά στην Ευρώπη: «Θα είναι η 20ή συνεχόμενή μας ευρωπαϊκή συμμετοχή και είναι θέμα γοήτρου να παίξουμε στην Ευρώπη. Δεν έχουμε, όμως, οικονομικά κίνητρα και είναι καθαρά έξοδα».

Ο Ανδρέας Κκαφάς του Απόλλωνα από την πλευρά του, είπε πως «μας απασχολεί το θέμα και ζητήσαμε μέσω της ΚΟΚ συνάντηση με τον ΚΟΑ. Ό,τι και να γίνει, όμως, εμείς θα κατεβούμε κανονικά στην Ευρώπη».

Ο πρόεδρος της καλαθοσφαιρικής ΑΕΚ, Ανδρέας Λευκαρίτης, είπε στην «Κ» πως «περιμένουμε να δούμε ποιος μπορεί να μας βοηθήσει, όμως την 4η ομάδα στην Ευρώπη δεν την καλύπτει κανείς, έτσι θα προσπαθήσουμε να καλύψουμε εμείς τα έξοδα, που ανέρχονται κοντά στα 80.000 ευρώ για τα έξι παιχνίδια».

Η ΚΟΚ συναντήθηκε ήδη με την ΕΘΑ για το θέμα, αλλά η Ομοσπονδία είναι σε στάση αναμονής μέχρι να ξεκαθαρίσουν τελεσίδικα οι ευρω-συμμετοχές.

«Να πηγαίνουν λιγότεροι»

Η μείωση του προϋπολογισμού από τη Βουλή είναι ο λόγος που ο ΚΟΑ αναγκάστηκε να μειώσει από 250.000 σε 185.000 ευρώ τη συνολική χορηγία στις ομάδες που παίζουν Ευρώπη. Ο λειτουργός του ΚΟΑ, Πάρης Αβρααμίδης, εξήγησε στην «Κ» πως τα χέρια του Οργανισμού είναι δεμένα, λόγω της γενικής οικονομικής κατάστασης που επικρατεί: «Μειώνει η Βουλή τούς προϋπολογισμούς και πάει αλυσίδα. Εμείς αυτό που είπαμε ήταν να πάνε λιγότερες ομάδες στην Ευρώπη, αλλά αυτό δεν εξαρτάται από μας».

ΜΙΚΡΑ ΜΠΑΣΚΕΤΙΚΑ

ΑΠΟΕΛ-ΤΟΝΙΣ

Νέα πρόκληση

Στον ΑΠΟΕΛ θα συνεχίσει όπως όλα δείχνουν την καριέρα του ο Τόνις Κωνσταντινίδης, ο οποίος θα πάρει μαζί του και τον βοηθό κόουτς Χριστόφορο Λειβαδιώτη, μεταφέροντας την επιτυχημένη προπονητική συνταγή από την ΕΘΑ, μερικά μέτρα δίπλα, στο Λευκόθεο. Ο Κύπριος τεχνικός αποχώρησε από την ομάδα της Έγκωμης, αφού έκρινε ότι το μειωμένο μπάτζετ θα την αποδυνάμωνε. Από την πλευρά του, ο αντιπρόεδρος των κιτρινόμαυρων, Πανίκος Κωνσταντίνου, τονίζει πως παρά τον μειωμένο προϋπολογισμό, η ομάδα δεν θα χάσει δυναμική.

ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ

Παραμένει η στασιμότητα

Δεν κινείται φύλλο στον Απόλλωνα, με τους ανθρώπους της ομάδας να μην έχουν ξεκινήσει ακόμη τον προγραμματισμό. Το πρώτο θέμα που χρειάζεται να επιληφθεί είναι αυτό του προπονητή. Δεν έχει ξεκαθαρίσει αν θα παραμείνει ο Ιγκόρς Μιγκλίνιεκς ή αν θα επιλέξουν άλλον για τη νέα χρονιά. Ούτε για το θέμα του ρόστερ έχουν προχωρήσει η διαδικασίες. Η μόνη εξέλιξη στον Απόλλωνα αφορά την απόφαση για συμμετοχή στο EuroChallenge και αυτό επειδή η προθεσμία υποβολής της συμμετοχής λήγει σε λίγες εβδομάδες.

ΕΝΑΔ

Συνεχίζονται οι εορτασμοί

Την Παρασκευή 25 Μαΐου η ΕΝΑΔ διοργάνωσε στο οίκημά της στον Άγιο Δομέτιο εκδήλωση κατά την οποία τιμήθηκαν οι παλαιοί ποδοσφαιριστές της ομάδας. Η ποδοσφαιρική ομάδα της ΕΝΑΔ, που ανέστειλε τη λειτουργία της τη δεκαετία του '90, έφτασε μέχρι και τη β΄ κατηγορία. Από τον Άγιο Δομέτιο αναδείχθηκαν μεγάλες μορφές του κυπριακού ποδοσφαίρου, όπως ο Ανδρέας Σιαντρής που πέτυχε το πρώτο γκολ σε συνάντηση ΑΠΟΕΛ-Ομόνοια (το 1953), ο νυν αντιπρόεδρος της Ομόνοιας, Νίκος Χαραλάμπους και ο θρύλος του ΑΠΟΕΛ, Γιάννος Ιωάννου.

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΤΟΥ 2012

-9

ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ

Εξασφάλισαν πρόκριση

Στίβος
- Ιωάννου
- Αρτυματά
- Σταθελάκος*

Ιστιοπλοΐα
- Καριόλου
- Κοντίδης

Σκοποβολή
- Αχιλλέως
- Α. Ανδρέου
- Π. Ανδρέου

Κολύμβηση
- Στυλιανού*
- Μπαχτιάροφ*

Τένις
- Παγδατής*

Ρυθμική Γυμναστική
- Τρικωμίτη

Ορεινή Ποδηλασία
- Αδάμου ή Αθανασιάδης

Διεκδικούν πρόκριση

Στίβος
- Αρέστη
- Παρέλλης
- Θεοδώρου
- Σερμπέσοβα

Κολύμβηση
- Χριστοφόρου
- Χατζηκωνσταντίνου

* εκκρεμεί οριστικοποίηση

Αλέξανδρος Μπαχτιάροφ

Αναστασία Χριστοφόρου

Ελένη Αρτυματά

Ελενα Μουσικού

ΚΟΛΥΜΒΗΣΗ

Το ρεκόρ δεν ήταν αρκετό

Με νέο παγκύπριο ρεκόρ στις αποσκευές της έφυγε από το Πανευρωπαϊκό Πρωτάθλημα του Ντέμπρετσεν η Αναστασία Χριστοφόρου. Το 1:11.34 στα 100 μ. πρόσθιο δεν ήταν αρκετό για να της δώσει έστω το «χαμηλό» όριο πρόκρισης στην Ολυμπιάδα (1:10.89). Το προηγούμενο ρεκόρ η 22χρονη το είχε σημειώσει πριν από ένα μήνα στη Λάρνακα (1:11.66), ένα εκατοστό κάτω από την επίδοση του Μαρτίου.

Στο Ντέμπρετσεν η Άννα Στυλιανού πέτυχε 57,27 στα 100 μ. ελεύθερο, ενώ στα 200 μ. σημείωσε 2:01.98 – στην απόσταση έχει το «χαμηλό» όριο για το Λονδίνο με 2:00.88 από τον Μάιο του 2011 και το Παγκύπριο Ρεκόρ (2:00.55) από το Πεκίνο. Η 26χρονη κολυμβήτρια δεν εμφανίστηκε σε καλή κατάσταση.

Το «χαμηλό» όριο εξασφάλισε πριν από δύο εβδομάδες ο Αλέξανδρος Μπαχτιάροφ με 54,08 στα 100 μ. πεταλούδα του μίτινγκ «Ακρόπολις». Τρία δευτερόλεπτα μακριά είναι ο Ιάκωβος Χατζηκωνσταντίνου στα 1.500 μ. ελεύθερο.

Το «χαμηλό» όριο δεν συνεπάγεται πρόκριση, καθώς αυτή θα κριθεί από την παγκόσμια κατάταξη κάθε αθλητή στο αγώνισμά του. Με τα σημερινά δεδομένα πιο κοντά είναι η Στυλιανού. Τελευταία ευκαιρία για όλους είναι οι Διασωματειακοί (29/06 – 01/07), καθώς στις 03/07 «κλειδώνουν» οι κατατάξεις.

ΣΤΙΒΟΣ

Ελπίδες για τέσσερεις ρίπτες

Μετά την ολυμπιακή πρόκριση της Ελένης Αρτυματά με το 21,13 (με 2,0 μ. θετικό άνεμο) στα «Μάτσεια» την περασμένη εβδομάδα, που προστέθηκε σε αυτήν του Κυριάκου Ιωάννου, άλλοι τέσσερεις-πέντε διεκδικούν το ολυμπιακό εισιτήριο.

Ο σφυροβόλος Κώστας Σταθελάκος έχει το όριο, αγωνίστηκε για πρώτη φορά με τα χρώματα της Κύπρου, καθώς εγκρίθηκε η μεταγραφή του από την IAAF και τώρα εκκρεμεί η έγκριση της ΔΟΕ.

Ο δισκοβόλος Απόστολος Παρέλλης πέτυχε 61,.86 μ. στο Χάλε την περασμένη εβδομάδα, μόλις έξι εκατοστά από το ατομικό του ρεκόρ το οποίο κατέχει από το 2010. Για να πάρει το «χαμηλό» όριο πρέπει να ρίξει 63 μ.

Στη σφαίρα ο Γιώργος Αρέστη έριξε στο Χάλε 17,10 μ., έχει όμως φετινό 19,17 μ., που δεν είναι πολύ μακριά από τα 20 μ. του «χαμηλού» ορίου.

Χαμηλά έμεινε στα «Μάτσεια» η Σκεύη Θεοδώρου αφού «κόλλησε» στο 59,45 μ., έχει όμως στα χέρια της τα 69 μ. που απαιτούνται για το Λονδίνο – ατομικό ρεκόρ 69,26 μ.

Με το 13,82 μ. στο τριπλούν, η Νίνα Σερμπέσοβα πλησίασε το ατομικό της ρεκόρ (13,98 μ.), όμως απέχει από το 14,20 μ. που είναι το «χαμηλό» όριο. Στις 30 Μαΐου θα αγωνιστεί στη Φιλοθέη.

Τις επόμενες δύο εβδομάδες οι Κύπριοι θα επιχειρούν στην Ελλάδα, πριν από τους Παγκύπριους Αγώνες (9-10/06). Για το Πανευρωπαϊκό (27/06 – 01/07) έχουν προκριθεί έως τώρα Ιωάννου και Αρτυματά.

ΚΩΠΗΛΑΣΙΑ

Εκτός Ολυμπιάδας

Στη λίμνη της Λουκέρνης «πνίγηκαν» την περασμένη εβδομάδα οι ελπίδες της κυπριακής κωπηλασίας για παρουσία στο Λονδίνο, αφού ο Βαλεντίνος Σοφοκλέους έμεινε δέκατος, σταματώντας στον δεύτερο γύρο – πέρασε από τον προκριματικό αλλά «κόπηκε» πριν από τον ημιτελικό. Η Άννα Ιωάννου ήταν επίσης δέκατη στο ίδιο αγώνισμα.

ΤΟΞΟΒΟΛΙΑ

Διπλός αποκλεισμός

Δεν θα εκπροσωπηθεί στο Λονδίνο η κυπριακή τοξοβολία καθώς η Έλενα Μουσικού εμφανίστηκε σε κακή κατάσταση στο Άμστερνταμ και στον αγώνα για τις τρεις ολυμπιακές κάρτες αποκλείστηκε από τον γύρο των «32», χάνοντας την ευκαιρία για τη δεύτερη Ολυμπιάδα της καριέρας της. Δύο γύρους πέρασε ο Λοΐζος Κωνσταντίνου που πήγε στην Ολλανδία ως αουτσάιντερ, αλλά έφτασε κοντά στην ολυμπιακή κάρτα.

ΠΟΔΗΛΑΣΙΑ

Τρίτη ολυμπιακή συμμετοχή

Μετά το Λος Άντζελες (1984) και την Αθήνα (2004) η κυπριακή ποδηλασία θα εκπροσωπηθεί και στο Λονδίνο, καθώς στο αγώνισμα της Ορεινής Ποδηλασίας η Κύπρος ήταν στην 24η θέση, με την ανακοίνωση της συμψηφισμένης κατάταξης για τα έτη 2011 και 2012. Την Κύπρο θα εκπροσωπήσει ένας εκ των Μάριου Αθανασιάδη ή ο Βασίλη Αδάμου. Την απόφαση θα πάρει το Δ.Σ. της Ομοσπονδίας, κατόπιν έκθεσης διεθνή κομισάριου. Οι δύο αθλητές θεωρούνται ισάξιοι.

ΙΣΤΙΟΠΛΟΪΑ

Δεν τα κατάφερε ο Χάρης

Στην 40ή θέση του Finn Gold Cup που έγινε στο Φάλμουθ της Αγγλίας περιορίστηκε ο Χάρης Παπαδόπουλος, χάνοντας την ευκαιρία να προκριθεί στους Ολυμπιακούς Αγώνες για τρίτη φορά στην καριέρα του, μετά την Αθήνα και το Πεκίνο. Ο ιστιοπλόος μας έπεσε εκτός 50άδας με το ξεκίνημα και κατέστη αδύνατο να αναρριχηθεί.

Η ΚΥΠΡΟΣ ΠΑΙΖΕΙ ΤΕΝΙΣ

«Ερωτευμένη» με τον Χρυσοχό η ITF

Για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, τόσο η Ευρωπαϊκή όσο και η Παγκόσμια Ομοσπονδία δείχνουν έμπρακτα το ενδιαφέρον τους για τον ταλαντούχο έφηβο αντισφαιριστή μας Πέτρο Χρυσοχό. Πώς; Μα με το να τον καλέσουν να συμμετάσχει στην περιοδεία της ITF/Tennis Europe Junior Grand Slam Touring Team! Μία ομάδα που αποτελείται από επίλεκτους έφηβους τενίστες, όχι μόνο από την Ευρώπη αλλά και από ολόκληρο τον κόσμο, που υπό την εποπτεία έμπειρων προπονητών, μετά από ένα ολιγοήμερο καμπ, θα λάβουν μέρος σε τέσσερα κατά σειρά πολύ δυνατά πρωταθλήματα.
Στην ομάδα αυτή επιλέγονται αθλητές που έχουν διακριθεί κατά τη διάρκεια των Ευρωπαϊκών Αναπτυξιακών Πρωταθλημάτων ή που με τα αποτελέσματά τους στο ευρωπαϊκό τουρ έχουν κινήσει το ενδιαφέρον υπευθύνων.
Ο Χρυσοχός ενσωματώθηκε την περασμένη Τρίτη με την υπόλοιπη ομάδα, με το ραντεβού να έχει δοθεί στο αεροδρόμιο του Μιλάνου.
Έως και σήμερα, η επίλεκτη ομάδα θα προετοιμάζεται για τον απαιτητικό μήνα που πρόκειται να ακολουθήσει, με τα τρία κατηγορίας 1 και το κατηγορίας 2 τουρνουά, όπου αναμένεται να λάβουν μέρος. Και τα τέσσερα πρωταθλήματα, όπως και η ολιγοήμερη προετοιμασία, λαμβάνουν χώρα στην Ιταλία.
Το πρόγραμμα αυτό ξεκίνησε το 1998 και χρηματοδοτείται από το Grand Slam Development Fund.
Άξιο αναφοράς είναι το ότι στο ίδιο ακριβώς τουρ είχε συμμετάσχει ακόμη ένας ταλαντούχος αθλητής μας, ο Σέργης Κυρατζής.
«Είναι πραγματικά πολύ σημαντική για εμάς η επιλογή του Πέτρου», δηλώνει στην «Κ» ο προπονητής του, Δημήτρης Ηροδότου. «Είναι σημαντική, γιατί έρχεται για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά και δείχνει την πίστη της ITF στο ταλέντο του», συνεχίζει και συμπληρώνει: «Στο αγωνιστικό κομμάτι τώρα, θα έχει την ευκαιρία να συμμετάσχει σε τέσσερα πολύ δυνατά πρωταθλήματα απέναντι σε πολύ δυνατούς αντιπάλους».

ΓΡΑΦΕΙ: www.CyprusTennisSociety.com

Συνέχεια στη μαγική σεζόν του 2012

Οι «έμποροι της ταχύτητας» ρίχνονται στη μεγαλύτερη μάχη γοήτρου για την κατάκτηση της νίκης στο 70ό Grand Prix του Μονακό

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΙΟΚΚΑ**

Διερωτώμαι εάν οποιοσδήποτε από τους σημερινούς πιλότους ενδιαφέρθηκε ποτέ να μάθει σε ποιον ανήκει το μνημείο που βρίσκεται στην πρώτη στροφή της μυθικής πίστας του Μονακό ή κατά πόσο γνωρίζει ότι ο ήρωας πίσω από το τιμόνι της αγαλμάτινης Bugatti –ο νικητής του πρώτου Grand Prix στο πριγκιπάτο– θυσίασε κάποτε τη ζωή του, ως σαμποτέρ κατά των Ναζί, προκειμένου να απολαμβάνουμε όλοι εμείς σήμερα μία ελεύθερη ζωή. Αυτή όμως είναι μία άλλη ιστορία, την οποία δεν θα αναλύσουμε σήμερα, αφού οι αστέρες του 2012 κατάφεραν φέτος να στρέψουν όλα τα κεφάλια προς το μέρος τους.

Όσοι οπαδοί της Formula 1 δεν έχουν συνειδητοποιήσει ακόμη ότι αυτό που ζούμε φέτος στις πίστες είναι ένα όνειρο, τότε καλά θα κάνουν να ξυπνήσουν και να σημειώσουν στο ημερολόγιό τους τη μοναδική ιστορία της σεζόν του 2012, έτσι ώστε να μπορούν να τη διηγηθούν κάποτε στα εγγόνια τους. Πέντε διαφορετικοί πιλότοι και ομάδες έχουν κερδίσει τα πρώτα πέντε Grand Prix της σεζόν και αυτό είναι ό,τι πιο συναρπαστικό και απρόβλεπτο έχουμε δει στο παγκόσμιο πρωτάθλημα τα τελευταία τριάντα περίπου χρόνια. Ορισμένοι, που γνωρίζουν λίγα πράγματα περισσότερο, αισθάνονται μάλιστα ότι ζουν σε κάποιου

Οσοι οπαδοί της Formula 1 δεν έχουν συνειδητοποιήσει ακόμη ότι αυτό που ζούμε φέτος στις πίστες είναι ένα όνειρο, τότε καλά κάνουν να ξυπνήσουν

είδους πλάνη: Το όνομα Alonso φιγουράρει πρώτο στον πίνακα της βαθμολογίας (ο Ισπανός μοιράζεται κατ' ακρίβεια την κορυφή με τον Vettel) γεγονός που αφήνει τους ίδιους –μαζί και όλους τους tifosi– με το στόμα διάπλατα ανοιχτό, αφού η Ferrari που έχει φέτος στα χέρια του δεν είναι τίποτε άλλο για την ώρα εκτός από ένα κόκκινο σαρδελοκούτι με τροχούς.

Η αλήθεια, ωστόσο, για τη συναρπαστική φετινή σεζόν δεν έχει να κάνει ούτε με μάγισσες ούτε με ταχυδακτυλουργικά κόλπα. Η σταθερότητα που έχουμε στους τεχνικούς κανονισμούς, σε συνδυασμό με τα άκρως περίπλοκα στον τρόπο λειτουργίας τους αλλά υπέροχα ελαστικά της Pirelli, μαζί και η παρουσία έξι παγκόσμιων πρωταθλητών στο grid, αποτελούν, κατά την άποψή μου, τα κύρια συστατικά της επιτυχίας.

Η μάχη για την κατάκτηση της δόξας στις αρένες της ταχύτητας ανανεώνεται σήμερα με τον αγώνα «κόσμημα στο στέμμα της Formula 1», που λαμβάνει χώρα στην πιο προκλητική πίστα του πρωταθλήματος. Εκεί, δηλαδή, όπου ξεχωρίζουν πάντα οι σπουδαιότεροι, ανατρέποντας με τις ακροβατικές

Ταχύτητα, θέαμα και γκλάμουρ. Το Grand Prix του Μονακό διεξάγεται στην πιο γοητευτική συνοικία του κόσμου, με φόντο την παραμυθένια μαρίνα του πριγκιπάτου.

Πριν από τριάντα χρόνια στο Μόντε Κάρλο ο Riccardo Patrese κέρδισε με τη Brabham του την πιο αγωνιώδη ίσως κούρσα όλων των εποχών.

Το μνημείο του William Grover-Williams, νικητή του πρώτου Grand Prix του Μονακό το 1929 και ήρωα της ανθρωπότητας.

Λέγεται ότι για να κινηθεί κανείς πραγματικά γρήγορα στο Μονακό θα πρέπει να χαϊδέψει με τους τροχούς του τις μπαριέρες. Χωρίς όμως να τις φιλήσει...

τους ικανότητες όλα τα εις βάρος τους προγνωστικά. Σε μία δαιδαλώδη πίστα όπως αυτήν του Μονακό, όπου οι πιλότοι ξύνουν αδιάκοπα τις μπαριέρες και τους τοίχους των ιστορικών κτηρίων του πριγκιπάτου, δεν υπάρχουν περιθώρια για λάθη ούτε για προβλέψεις.

Ξεκινώντας από τους ήρωες πιλότους του 1929 (με τις τεράστιες χειρολαβές φρένων και τη λιονταρίσια καρδιά) και προχωρώντας μέχρι τον απόλυτο κυρίαρχο της πίστας, Ayrton Senna (που έδωσε με τις εκεί εκθαμβωτικές παραστάσεις του νέα έννοια στις λέξεις ταχύτητα και πνευματική αυτοσυγκέντρωση), φτάνουμε στους έξι πρωταθλητές του 2012, που έχουν ήδη γευτεί από μία τουλάχιστον φορά τη νίκη στο Monte Carlo. Εκτός από τις νίκες που πέτυχαν φέτος οι ομάδες της McLaren και της Red Bull, είχαμε τις ομάδες της Ferrari, της Mercedes και της Williams να προκαλούν κάποιου είδους σοκ στο κατεστημένο με τις δικές τους νίκες, και δεν αποκλείεται να δούμε σήμερα να λάμπει στο Μονακό το πρόσωπο ενός έκτου νικητή.

Θάρρος ή αλήθεια;

Τι θα λέγατε εάν ο σημερινός αγώνας στο πριγκιπάτο εξελισσόταν κάπως έτσι: Ο διπλός παγκόσμιος πρωταθλητής Sebastian Vettel οδηγεί την κούρσα στα τελικά της στάδια, προτού πιάσει ψιλή βροχή. Βγαίνοντας από το Nouvelle chicane –αμέσως μετά το τούνελ της πίστας– η ουρά της Red Bull του βγαίνει εκτός τροχιάς και χτυπά στη μπαριέρα, βγαίνοντας νοκ άουτ μπροστά ακριβώς από τα χλιδάτα γιοτ της ξακουστής μαρίνας του Μονακό.

Την αρχηγία κληρονομεί τώρα, τρεις γύρους πριν από το τέλος, ο εκπληκτικός Μεξικανός άσος της Sauber, Sergio Perez, ο οποίος πλησίαζε προηγουμένως με απειλητική ταχύτητα τον Γερμανό, «κουβαλώντας» στην ουρά του τη Ferrari ενός επίμονου Alonso, φέρνοντας έτσι στον νου τη δική τους κόντρα από τον αγώνα της Μαλαισίας. Στον προτελευταίο γύρο, όμως, το μονοθέσιο του Perez γλιστρά στην περιβόητη φουρκέτα Loews και ο κινητήρας του σβήνει, επιτρέποντας στον Alonso να περάσει μπροστά και να ανεβάσει αυτομάτως το αίμα στην κερκίδα. Η χαρά των tifosi, όμως, δεν διαρκεί για πολλά ακόμη μέτρα, αφού η Ferrari σταματά στη μέση του σκοτεινού τούνελ: «Out of fuel» αναφέρει οργισμένος στον ασύρματο ο Ισπανός πρωταθλητής.

Σειρά του Lewis Hamilton να κληρονομήσει την αρχηγεία με τη McLaren, καθώς μπαίνουμε στον τελευταίο γύρο, προτού και αυτός ξεμείνει από καύσιμο (!) στον λόφο πριν από το περίφημο Casino, αφήνοντας τον Pastor Maldonado, νικητή του τελευταίου αγώνα στην Καταλονία –και σπεσιαλίστα των ελικοειδών δρόμων του πριγκιπάτου– να περάσει επικεφαλής. Το πλήθος στην κερκίδα δεν ξέρει προς τα πού να κοιτάξει. Η Williams του Βενεζουελάνου, που αγωνίζεται χωρίς το μπροστινό και το πισινό της πτερύγιο, λόγω προηγούμενων «διαφωνιών» με τους τοίχους, εγκαταλείπει προς έκπληξη όλων την κούρσα με βλάβη στο κιβώτιο ταχυτήτων. Στο μεταξύ η Sauber του Perez, που κατάφερε να πάρει ξανά μπρος, λόγω του κατηφορικού δρόμου της Loews, επιστρέφει στον αγώνα και περνά τη γραμμή του τερματισμού. Ο 22χρονος Μεξικανός δεν το γνωρίζει ακόμη αλλά… έχει μόλις κερδίσει το πρώτο του Grand Prix!

Διαβάζοντας το πιο πάνω σενάριο, ορισμένοι από εσάς ίσως να έχετε ήδη μαντέψει πως δεν είναι διόλου φανταστικό. Όσο απίστευτο κι αν ακούγεται, πριν από ακριβώς 30 χρόνια στο Μονακό, ο Riccardo Patrese κέρδισε τον πρώτο αγώνα της καριέρας του με αυτόν ακριβώς τον τρόπο. Η νίκη του Ιταλού ήρθε αφότου η Renault του Alain Prost «έφαγε» τη μπαριέρα του Nouvelle chicane στον 73ο από 76 γύρους, η Ferrari του Didier Pironi και η McLaren του Andrea de Cesaris (που

Η μάχη για την κατάκτηση της δόξας ανανεώνεται στην πίστα όπου ξεχωρίζουν πάντα οι σπουδαιότεροι, ανατρέποντας όλα τα εις βάρος τους προγνωστικά

κληρονόμησαν διαδοχικά την αρχηγεία) έμειναν από καύσιμο στον τελευταίο γύρο και μετά που η στραπατσαρισμένη Williams του Derek Daly εγκατέλειψε, λόγω του άτιμου κιβωτίου ταχυτήτων της. Εάν ο Patrese δεν ξεκινούσε ξανά τη Brabham του, τον αγώνα ίσως να κέρδιζε μία από τις δύο Lotus, των Nigel Mansell και Elio de Angelis, που έτρεχαν δύο γύρους πίσω. Ποιος ξέρει, εάν ο Perez δεν πάρει τελικά τη νίκη στον φετινό αγώνα, τότε ίσως η Lotus του Raikkonen ή του Grosjean να κάνει το «ψυχικό» για το πλήθος, που εάν επαναληφθεί κάτι τέτοιο, είμαι σίγουρος ότι ακόμη και τα ψάρια της Μεσογείου θα βγάλουν σαστισμένα το κεφάλι τους πάνω από το νερό.

Παρεμπιπτόντως, ο Patrese, που οδηγούσε τότε για την ομάδα του σημερινού τσάρου της Formula 1, Bernie Ecclestone, ήταν ο τελευταίος πιλότος που παρέλαβε το βαρύτιμο τρόπαιο της νίκης από τα χέρια της γοητευτικότατης πριγκίπισσας Grace, που θα έχανε τη ζωή της σε τροχαίο μερικούς μήνες αργότερα. Το παραμυθένιο φινάλε ενός παραμυθένιου αγώνα, σε μία παραμυθένια πίστα.

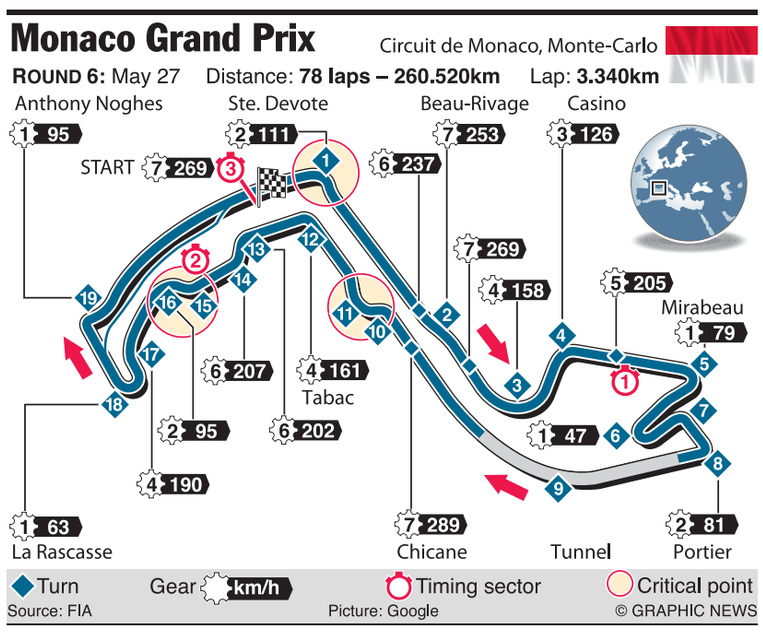

Ο Potter κατέκτησε το Glen Helen

Potter, Pagès και Agee μάγεψαν το πλήθος στον δεύτερο αγώνα του Red Bull X-Fighters

Ο Todd Potter ήταν ο κυρίαρχος της ημέρας, τολμώντας άλμα ύψους 18,3 μέτρων, το μεγαλύτερο μέχρι σήμερα στις πίστες του Red Bull X-Fighters, νικώντας τον Γάλλο Thomas Pagès σε μία συναρπαστική αναμέτρηση. Ο Αμερικανός Wes Agee σε ένα εντυπωσιακό ντεμπούτο, κατέλαβε την τρίτη θέση, κερδίζοντας μάλιστα τον τίτλο «Swatch Best Move».

Οι Potter, Pagès και Agee μάγεψαν το πλήθος των 15.000 ατόμων με συναρπαστικά flips και back flips! Πολλά από τα φαβορί, συμπεριλαμβανο-

Το θάρρος ήταν το κλειδί της νίκης στο Glen Helen, σύμφωνα με τον Potter

μένων του περσινού πρωταθλητή Dany Torres και του νικητή του πρώτου αγώνα του φετινού πρωταθλήματος Levi Sherwood, επέλεξαν να μην τολμήσουν το δύσκολο άλμα με αποτέλεσμα να πληρώσουν το βαρύ τίμημα του αποκλεισμού τους στους πρώτους γύρους. Οι αναβάτες που δεν δίστασαν να τα βάλουν με το «άλμα-πρόκληση» με κίνδυνο να κατρακυλήσουν στον απότομο λόφο, δικαιώθηκαν, εξασφαλίζοντας την πρόκρισή τους στους επόμενους γύρους.

«Είναι ένα όνειρο που εκπληρώθηκε», δήλωσε ο Potter, ο οποίος κατά τη διάρκεια των τριών knock-out γύρων κέρδισε τους θεατές με το ιδιαίτερό του στυλ και τη μοναδική επαφή του με αυτούς. Το θάρρος, ήταν το κλειδί της νίκης στο Glen Helen, σύμφωνα με τον Potter, ο οποίος προκάλεσε τους αντιπάλους του να τολμούν μεγάλα άλματα αν θέλουν να κερδίζουν σε πίστες όπως αυτή στο Glen Helen: «Νομίζω ότι πρέπει να το αποδεχτούν και να το κάνουν, αυτή είναι η ουσία. Δεν μπορείς απλώς να κάνεις κύκλους και να ανεβαίνεις σε μια ράμπα, να επιστρέφεις και να ανεβαίνεις σε άλλη ράμπα. Αυτό είναι που σε κάνει να ξεπερνάς τα όριά σου, βιώνοντας τον πραγματικό κόσμο του FMX».

Τα δύο φαβορί, Torres και Sherwood, κατέληξαν στην όγδοη και έβδομη θέση της συνολικής κατάταξης αντίστοιχα, καθώς δεν επιχείρησαν το άλμα με αποτέλεσμα να αποκλειστούν.

Ο Potter τώρα ηγείται του πρωταθλήματος με 135 βαθμούς και προηγείται του Sherwood (120), ο οποίος κέρδισε στον πρώτο γύρο στο Ντουμπάι (ΗΑΕ). Ο επόμενος αγώνας για το 2012 έρχεται στις 16 Ιουνίου, στη γειτονική Κωνσταντινούπολη, στην Τουρκία. Το πρωτάθλημα αμέσως μετά μεταφέρεται στη Μαδρίτη στις 20 Ιουλίου, για να ακολουθήσουν το Μόναχο στις 11 Αυγούστου και το Σίδνεϊ στις 6 Οκτωβρίου.

Ο Αμερικανός Todd Potter (πάνω) κατέκτησε τους λόφους του Glen Helen στη Νότια Καλιφόρνια στο δεύτερο αγώνα του Red Bull X-Fighters World Tour 2012. Το έπαθλο του πρωταθλήματος είναι ένα εκατ. δολάρια. **Οι αναβάτες** δεν δίστασαν να τα βάλουν με το «άλμα-πρόκληση» (δεξιά) με κίνδυνο να κατρακυλήσουν στον απότομο λόφο.

Αποτελέσματα

1.	Todd Potter	ΗΠΑ
2.	**Thomas Pagès**	**Γαλλία**
3.	Wes Agee	ΗΠΑ
4.	**Javier Villegas**	**Χιλή**
5.	Eigo Sato	Ιαπωνία
6.	**Rob Adelberg**	**Αυστραλία**
7.	Levi Sherwood	Νέα Ζηλανδία
8.	**Dany Torres**	**Ισπανία**
9.	Maikel Melero	Ισπανία
10.	**Nick Dunne**	**ΗΠΑ**
11.	Martin Koren	Τσεχία

Βαθμολογία

1. Potter	ΗΠΑ	135
2. Sherwood	**Νέα Ζηλανδία**	**130**
3. Villegas	Χιλή	120
4. Adelberg	**Αυστραλία**	**115**
5. Pages	Γαλλία	80
6. Sato	**Ιαπωνία**	**65**
7. Agee	ΗΠΑ	65
8. Sheehen	**Αυστραλία**	**55**
9. Torres	Ισπανία	50
10. Andre Villa	**Νορβηγία**	**45**

Πρόγραμμα

1. Ντουμπάι (ΗΑΕ)	13 Απριλίου
2. Glen Helen (ΗΠΑ)	**12 Μαΐου**
3. Κων/πολη (Τουρκία)	16 Ιουνίου
4. Μαδρίτη (Ισπανία)	**20 Ιουλίου**
5. Μόναχο (Γερμανία)	11 Αυγούστου
6. Σίδνεϊ (Αυστραλία)	**6 Οκτωβρίου**

«Μολυσμένες» ιστοσελίδες

Τα εργαλεία για να κρατήσουμε μακριά ιούς ή κώδικες που κλέβουν στοιχεία

Του **ΚΩΣΤΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ**

Μπορεί το Ιντερνετ να προσφέρει αμέτρητες δυνατότητες για ενημέρωση και ψυχαγωγία, όμως αυτό δεν σημαίνει πως δεν κρύβει απειλές. Μία από τις πιο σοβαρές είναι οι μολυσμένες ιστοσελίδες, δηλαδή ιστοσελίδες που μόλις «φορτωθούν» θα επιχειρήσουν να εγκαταστήσουν στον υπολογιστή κακόβουλο λογισμικό – κυρίως ιούς ή κώδικα που στοχεύει να κλέψει ευαίσθητα δεδομένα. Οι μολυσμένοι ιστότοποι είτε έχουν δημιουργηθεί από τους ίδιους τους χάκερ είτε πρόκειται για αθώα σάιτ στα οποία ωστόσο έχουν καταφέρει να διεισδύσουν κυβερνοεγκληματίες και να «φυτέψουν» malware. Μάλιστα, οι περιπτώσεις αυτές μόνο λίγες δεν είναι, καθώς, σύμφωνα με την εταιρεία κυβερνοασφάλειας Dasient, κάθε μήνα «παγιδεύονται» έτσι 400.000 σάιτ. «Πάντως, είναι εξαιρετικά απίθανο να "φυτευθεί" malware σε κάποιον επώνυμο ιστότοπο, αφού οι εταιρείες που τους διαχειρίζονται φροντίζουν πολύ για την ασφάλειά τους», σημειώνει στην «Κ» ο κ. Βασίλης Βλάχος, καθηγητής Εφαρμογών στο ΤΕΙ Πληροφορικής της Λάρισας. «Έτσι, μεγαλύτερο κίνδυνο διατρέχουν όσοι δεν επισκέπτονται αποκλειστικά γνωστές και δοκιμασμένες ιστοσελίδες, οι οποίοι επομένως είναι και πιο απαραίτητο να παίρνουν μέτρα αυτοπροστασίας», συνεχίζει.

Οπως όμως εξελίσσονται οι κυβερνοεπιθέσεις, έτσι εξελίσσονται και τα μέτρα αυτοπροστασίας, με στόχο το πιο ασφαλές σερφάρισμα. «Κι αυτό γιατί σήμερα υπάρχουν εργαλεία τα οποία μπορούν να προειδοποιήσουν τον χρήστη ότι μία ιστοσελίδα περιέχει κακόβουλο λογισμικό πριν καν αυτός την επισκεφθεί», τονίζει ο καθηγητής. Μία τέτοια λειτουργία διαθέτουν κατ' αρχάς αρκετά αντιιικά προγράμματα, κυρίως εμπορικά, αλλά και το δωρεάν avast antivirus, που αξιοποιούν γι' αυτό τον σκοπό «μαύρες λίστες» από σάιτ με malware, τις οποίες οι προγραμματιστές τους ανανεώνουν συνεχώς, σαρώνοντας τον παγκόσμιο ιστό. «Για όποιον δεν διαθέτει ένα antivirus με τέτοια δυνατότητα, μία καλή εναλλακτική λύση είναι ορισμένες δωρεάν πρόσθετες εφαρμογές ("add-on"), συμβατές με τους δημοφιλέστερους φυλλομετρητές, οι οποίες θα τον πληροφορήσουν για το αν είναι ακίνδυνη ή όχι η ιστοσελίδα που θέλει να "ανοίξει"», προσθέτει ο κ. Βλάχος.

Οι ιστότοποι που έχουν μολυνθεί είναι αποτέλεσμα είτε των χάκερ είτε κυβερνοεγκληματιών που κατάφεραν να διεισδύσουν στα sites.

Σήμερα, υπάρχουν τα δεδομένα τα οποία μπορούν να προειδοποιήσουν τον χρήστη ότι μία ιστοσελίδα περιέχει κακόβουλο λογισμικό πριν καν αυτός την επισκεφθεί.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το Site Advisor της McAfee, το οποίο εγκαθίσταται στη γραμμή διευθύνσεων του Firefox, του Internet Explorer και του Chrome και προσθέτει στα αποτελέσματα κάθε αναζήτησης χρωματιστά εικονίδια τα οποία υποδεικνύουν κατά πόσο οι ιστοσελίδες στις οποίες αντιστοιχούν τα link είναι ασφαλείς, κατά πόσο εμπεριέχουν κινδύνους μικρού επιπέδου ή αν συνιστούν απειλή υψηλού ρίσκου.

Οι αξιολογήσεις βασίζονται σε ελέγχους που πραγματοποιούν οι υπολογιστές της εταιρείας, ενώ το Site Advisor μπορεί κατά κανόνα να χρησιμοποιηθεί παράλληλα με οποιοδήποτε antivirus, χωρίς να δημιουργήσει προβλήματα στον υπολογιστή. «Σίγουρα αποτελεί πλεονέκτημα το γεγονός ότι προέρχεται από μία εταιρεία με μεγάλη εμπειρία στην ανάπτυξη λογισμικού ασφαλείας», εξηγεί ο καθηγητής.

Το LinkExtend, ένα πρόσθετο για τον Firefox, προέρχεται αντίθετα από τη σχετικά άγνωστη εταιρεία Linkular, ωστόσο βαθμολογεί κάθε ιστότοπο συγκεντρώνοντας στοιχεία από 8 διαφορετικές ιντερνετικές πλατφόρμες, οι οποίες εντοπίζουν ηλεκτρονικές διευθύνσεις με κακόβουλο λογισμικό.

Ακόμη καλύτερα, το LinkExtend δίνει επίσης τη δυνατότητα ελέγχου μιας ιστοσελίδας για το αν περιέχει περιεχόμενο ακατάλληλο για ανηλίκους, αν και υστερεί στον τρόπο με τον οποίο εμφανίζει όλες αυτές τις πληροφορίες στην οθόνη. «Διαφορετική λογική ακολουθεί το Web of Trust, αφού οι αξιολογήσεις του βασίζονται στις κριτικές των ίδιων των χρηστών, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι δεν είναι αποτελεσματικό», λέει ο κ. Βλάχος.

Το ατού του είναι πως υπάρχει σε εκδόσεις για τους πιο σημαντικούς φυλλομετρητές (Chrome, Internet Explorer, Firefox, Safari, Opera) και ότι πολλοί χρήστες προσθέτουν επεξηγηματικά σχόλια για τη βαθμολόγησή τους.

Δεν είναι τυχαίο άλλωστε πως και το Facebook αξιοποιεί τις βαθμολογήσεις από το Web of Trust. Προληπτικό έλεγχο των σάιτ προσφέρουν όμως και ορισμένες δωρεάν διαδικτυακές υπηρεσίες, όπως η Norton Safe Web της Symantec (http://safeweb.norton.com) και η Url Void (www.urlvoid.com), αρκεί κανείς να τις επισκεφθεί και να πληκτρολογήσει την ηλεκτρονική διεύθυνση της ιστοσελίδας που σκοπεύει να «ανοίξει». «Η γνώμη μου είναι, πάντως, ότι ο χειροκίνητος έλεγχος περιορίζει τη χρηστικότητα αυτών των υπηρεσιών», επισημαίνει ο καθηγητής.

Εξυπνα φίλτρα

Λαμβάνοντας υπόψη πως, εδώ και περίπου ένα χρόνο, και οι ίδιοι οι φυλλομετρητές χρησιμοποιούν «έξυπνα» φίλτρα ή άλλες τεχνολογίες για να προειδοποιούν όσους τους χρησιμοποιούν για τα σάιτ που περιέχουν βλαβερό περιεχόμενο, ίσως να έμπαινε κανείς στον πειρασμό να συμπεράνει ότι είναι απόλυτα προστατευμένος από τις κάθε λογής κακοτοπιές στο Ιντερνετ. «Στην πραγματικότητα, κανένα εργαλείο δεν θα μπορέσει ποτέ να παράσχει πλήρη προστασία», αντιτείνει ο καθηγητής Εφαρμογών κ. Βασ. Βλάχος, «για τον απλό λόγο ότι οι "μαύρες λίστες" που χρησιμοποιούν όλα αυτά τα εργαλεία χρειάζονται κάποιο χρόνο για να ανανεωθούν, αφήνοντας εκτεθειμένους, στο μεταξύ, τους χρήστες τους σε όποιον ιστότοπο έχει μολυνθεί πρόσφατα». Αντίθετα, συμπληρώνει, στην πράξη αποδεικνύεται ότι ο πιο «αδύναμος κρίκος» σε θέματα κυβερνοασφάλειας δεν είναι τόσο η τεχνολογία όσο ο ίδιος ο άνθρωπος. «Ετσι, το πιο σημαντικό είναι οι χρήστες να είναι επιφυλακτικοί στα link που υποτίθεται ότι παραπέμπουν σε εξωπραγματικές ειδήσεις, όπως και να αξιολογούν τα σάιτ ανάλογα με τη θεματολογία τους», συμπληρώνει.

Ακόμη πιο καχύποπτοι πρέπει να είναι στην περίπτωση ιστότοπων οι οποίοι τους ζητούν προσωπικά στοιχεία, παρόλο που σχεδόν όλα τα antivirus και τα πρόσθετα προγράμματα ελέγχουν τα σάιτ και για τυχόν επιθέσεις «ηλεκτρονικού ψαρέματος».

ΣΗΜΕΡΑ GADGETS

SAMSUNG

Υπερφορητός με οπτικό δίσκο

Παρόλο που το 14 ιντσών μοντέλο της σειράς Series 5 της Samsung ζυγίζει 1.800 γραμμάρια και έχει πάχος μόλις 2 εκατοστά, ώστε δικαιωματικά να συγκαταλέγεται στην κατηγορία των «υπερφορητών» υπολογιστών, αυτό που το διαφοροποιεί από τα υπόλοιπα κομπιούτερ της κατηγορίας του είναι πως πρόκειται για το πρώτο ultrabook που έχει ενσωματωμένο οπτικό δίσκο. Παράλληλα, διαθέτει επεξεργαστή Intel Core i5, μνήμη RAM 4 GB, όπως και έναν συνδυασμό σκληρού δίσκου στερεάς κατάστασης (SSD) 16 GB με έναν συμβατικό σκληρό δίσκο 500 GB.

VERBATIM

Ταχύτητα στην ανταλλαγή δεδομένων

Για όσους χρειάζονται ένα USB στικ που θα εξασφαλίζει υψηλή ταχύτητα κατά την ανταλλαγή δεδομένων με επιτραπέζιους και φορητούς υπολογιστές, η Verbatim ανακοίνωσε το Store 'n' Go V3, ένα USB στικ που υποστηρίζει το πρωτόκολλο USB 3.0 με σκοπό, όταν συνδέεται σε συμβατές θύρες, να πετυχαίνει διπλάσιους ρυθμούς ανάγνωσης και εγγραφής αρχείων συγκριτικά με το USB 2.0. Το νέο Store 'n' Go θα κυκλοφορήσει με χωρητικότητα 8, 16, 32 και 64 GB.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΙΕΣ

Γέρι, 5υπν 430τμ σε 740τμ οικόπεδο, έπαυλης πολυτελείας με μεγάλη πισίνα. ID.11889 _2,000,000. Γέρι, 5υπν 580τμ σε 728τμ οικόπεδο, έπαυλης πολυτελείας με μεγάλη πισίνα. ID.17413 _1,380,000. Λακατάμια, 4υπν 190τμ σε 320τμ οικόπεδο, περιοχή ΘΟΪ. ID.17742 _378,000. Λακατάμια, 5υπν 312τμ σε 570τμ οικόπεδο, σε γωνιακό οικόπεδο δίπλα από χώρο πρασίνου. ID.17743 _850,000. Δευτερά, 4υπν 320τμ σε 1200τμ οικόπεδο, έπαυλης 5 χρονών. ID.19263 _970,000. Στρόβολος, 5υπν 300τμ σε 360τμ οικόπεδο, περιοχή Κώστα Θεοδώρου. ID.19198 850,000. Δάλι, 4υπν 380τμ 3679τμ κοντά στην οικιστική. ID.19521 550,000. Γέρι, 3υπν 230τμ σε 243τμ μοντέρνα οικία σε νεόκτιστη περιοχή. ID.19069 395,000. Τσέρι, 3υπν 170τμ σε550τμ οικόπεδο με εύκολη πρόσβαση στον αυτοκινητόδρομο. ID.17476 340,000. Λατσιά, 4υπν 390τμ σε 680τμ με άνετους λειτουργικούς χώρους. ID.17340 720,000. Τσέρι, 4υπν 185τμ σε 260τμ οικόπεδο, υψηλής ποιότητας προδιαγραφές. ID.17171 360,000.G&P LAZAROU. Τηλ.: 77777771

Id 40635 Μοσφιλωτή. Ανεξάρτητη οικία 3ων υπνοδωματίων κατασκευής 2007. Αποτελείται από 170τ.μ. εσωτερικούς χώρους σε σωστό οικόπεδο 555τ.μ. σε ιδιωτικό δρόμο με άνετο σαλόνι και κουζίνα, μεγάλα υπνοδωμάτια και en-suite στο κυρίως υπνοδωμάτιο. Προσφέρει τεράστια αυλή για πισίνα και κήπο. Κτισμένη με υλικά υψηλών προδιαγραφών διαθέτει κεντρική θέρμανση και κλιματιστικά και βρίσκεται σε καταπληκτική περιοχή πάνω σε ύψωμα. Υπάρχει Έτοιμος Τίτλος. Τιμή Ευκαιρίας: 320,000 Ευρώ Δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

Id 29637 Δευτερά. Πωλείται καινούρια οικία 3ων υπνοδωματίων, 176τ.μ. εσωτερικούς χώρους ε 162 οικόπεδο. Διαθέτει en-suite shower και σοφίτα με σχέδιο που ξεχωρίζει και λειτουργία στους χώρους. Ένα έργο που προσφέρει κάτι το ξεχωριστό. Σε ήσυχο καθαρό περιβάλλον. Καλή επιλογή. Τιμή 253,000 Ευρώ. Με το Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ διαμέρισμα 125 τ.μ., 3 υπνοδωματίων στον 2ο όροφο (ρετιρέ), κατασκευή 1997 με τίτλο ιδιοκτησίας, σε πολύ καλή κατάσταση. Διαθέτει γκαράζ, αποθήκη, κεντρική θέρμανση πετρελαίου, κλιματισμό, εντοιχισμένη κουζίνα και φούρνο, 2 WC, βεράντα 20τ.μ., στην περιοχή Στροβόλου (πάροδος Περικλέους). Τιμή _180,000 (συζητήσιμη). Τηλ. επικοινωνίας 99 473653.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ διαμέρισμα 70 τ.μ., 1 υπνοδωματίου στον 2ο όροφο, κατασκευή 1997 με τίτλο ιδιοκτησίας, σε πολύ καλή κατάσταση. Διαθέτει, γκαράζ, αποθήκη, κεντρική θέρμανση στο υπνοδωμάτιο, κλιματισμό, εντοιχισμένη κουζίνα και φούρνο, στην περιοχή Στροβόλου (πάροδος Σταυρού). Τιμή _125,000. Τηλ. επικοινωνίας 99 424032.

Πωλείται διαμέρισμα στην Αθήνα ενός (1) υπνοδωματίου, περιοχή Ζωγράφου, κατάλληλο για φοιτητές, σε τιμή ευκαιρίας. Τηλ. 99721308.

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, 3 χρονών στην περιοχή της Λακατάμειας. Περιλαμβάνει υποδαπέδια θέρμανση, κατασκευές με γυψοσανίδα, αποθήκη, στεγασμένο πάρκινγκ, a/c και ηλεκτρικές συσκευές. Τιμή 160.000 ευρώ (συζητήσιμη), τηλ. 96320087, κος Δημήτρης.

ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ δύο υπνοδωματίων, γωνιακό καινούργιο διαμέρισμα σε μικρή πολυκατοικία (6 Διαμερίσματα) μέσα στην Ορόκλινη με εξαίρετη θέα την θάλασσα και το βουνό σε ήσυχη περιοχή και 6 χιλ. από το Κέντρο της Λάρνακας σε Ειδική Τιμή και με καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Εύκολοι τρόποι πληρωμής και χρηματοδότησης. Αποταθείτε: 99562717

Id 40733 Κάτω Λακατάμια. Διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων κατασκευής 2006 πλήρως επιπλωμένο κοντά στο Μετρό. Αποτελείται από 83τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 12τ.μ. καλυμμένες βεράντες. Διαθέτει όλα τα ηλεκτρικά είδη, κλιματιστικά, θερμοσυσσωρευτές, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Τιμή: 170,000 Ευρώ Δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

2. Id 40592 Αγίους Ομολογητές. Διαμέρισμα 3ων υπνοδωματίων κατασκευής 1980. Αποτελείται από 125τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 10τ.μ. καλυμμένη βεράντα. Διαθέτει κεντρική θέρμανση, 2 αποχωρητήρια, ξεχωριστή κουζίνα και άνετο καθιστικό χώρο. Βρίσκεται σε κεντρικό σημείο των Αγίων Ομολογητών και διαθέτει τίτλο ιδιοκτησίας. Τιμή: 140,000 Ευρώ συζητήσιμη Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

Id 39362 Id 39362 Διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, στο Στρόβολο, πλήρως επιπλωμένο, κατασκευής 2008. Αποτελείται από 82τ.μ. εσωτερικούς χώρους με μεγάλη καλυμμένη βεράντα 18τ.μ. Διαθέτει κλιματιστικά, εντοιχισμένες ηλεκτρικές συσκευές, ιταλική κουζίνα, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Ετοιμος τιτλος. Τιμή: 170,000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

ΟΙΚΟΠΕΔΑ

Πωλείται χωράφι στη Μοσφιλωτή εμβαδού 5464τ.μ, χώματα Κόρνου με 200 φοινικιές, διάτρηση, ηλεκτρογενήτρια 15KW κατάλληλο για εξοχικές κατοικίες. Εφάπτεται στο παλαιό δρόμο Λευκωσίας Λεμεσού. Τηλ.: 99721308

Πωλούνται τρία συνεχή οικόπεδα εμβαδού 2061τ.μ στα Λατσιά επι του νέου δρόμου που ενώνει το high way Λευκωσίας Λεμεσού κατάλληλο για εμπορική και οικιστική ανάπτυξη. Τηλ.: 99721308

Id 40434 Πωλούνται 5 οικιστικά γωνιακά οικόπεδα 609τ.μ. το καθένα, 60% Σ.Δ. στην Ανθούπολη. Τιμή από: 259,000 Ευρώ Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

Id 40438 Πωλείται οικιστικό γωνιακό οικόπεδο 610τ.μ., 60% Σ.Δ. στην Ανθούπολη. Τιμή: 260,000 Ευρώ Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

Id 40427 Πωλείται οικιστικό γωνιακό οικόπεδο 530τ.μ., Σ.Δ. 90% στον Τύμβο. Τιμή: 350,000 Ευρώ. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

Πωλείται διαμέρισμα

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στη Λυκαβητό με τίτλο ιδιοκτησίας. 75 τ.μ. εσωτερικοί χώροι, 15 τ.μ. στεγασμένες βεράντες. Περιλαμβάνει air conditions, θέρμανση, αποθήκη, χώρο στάθμευσης και άλλα έξτρα. Τιμή 155,000 ευρώ (συζητήσιμη), λόγω αναχώρησης του ιδιοκτήτη στο εξωτερικό.
Τηλ. 99427684

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ 4ος ΟΡΟΦΟΣ (100Μ²) ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΛΕΩΦΟΡΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΓΩΝΙΑ ΜΕ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΓΚΥΖΗ, ΚΟΝΤΑ ΣΤΗ ΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟ ΚΑΙ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ. ΤΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΜΠΕΡΕΣ, ΜΕ 2 ΚΡΕΒΒΑΤΟΚΑΜΑΡΕΣ, 2 ΜΠΑΝΙΑ, ΜΕΓΑΛΗ ΣΑΛΟΤΡΑΠΕΖΑΡΙΑ ΚΑΙ ΧΩΛ, ΚΟΥΖΙΝΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΗ. ΟΔΟΣ ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΚΑΙ ΒΑΡΑΤΑΣΗ 3. ΑΣΦΑΛΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗ, ΠΟΛΥ ΦΤΗΝΑ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΑ, ΚΑΙ ΜΕ ΠΑΡΟΧΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΓΙΑ ΘΕΡΜΑΝΣΗ. ΚΟΝΤΑ ΣΕ ΦΟΥΡΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ. ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ. ΕΝΟΙΚΙΟ 500 ΕΥΡΩ. ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ 99-327591, 99-527659, 00306944574849.

Ενοικιάζεται πολυτελές διαμέρισμα

Ενοικιάζεται πολυτελές διαμέρισμα 95 τ.μ. ωφέλιμοι χώροι, πλέον 50 τ.μ. βεράντες και 120 τ.μ. κήπο. Δύο υπνοδωμάτια, δυο αποχωρητήρια και δυο βεράντες. Αποθήκη και υπόγειο χώρο στάθμευσης. Εντοιχισμένο κλιματιστικό στο σαλόνι, κλιματιστικά στα υπνοδωμάτια, θυροτηλεόραση, ηλεκτρικά στόρια στα υπνοδωμάτια, θέρμανση πετρελαίου με ρύθμιση από το διαμέρισμα και ξεχωριστό μετρητή. Πιεστικό νερού, ηλιακό θερμοσίφωνα, κουζίνα Euromobil, γρανίτη caesarstone, ξεχωριστό χώρο για πλυντήριο ρούχων και στεγνωτήριο. Περιοχή Αρεταίειο Νοσοκομείο. Τηλέφωνο 97710128.

LUXURY APT TO LET NICOSIA

4 bedr. brand new floor luxury apartment, fitted kitchen, central floor heating, VRV aircondition, electric shutters, 4 wcs, 3 bathrooms, large covered veranda, big open space sitting, dining areas and TV room in a very quiet area in a small building – opposite the American and Russian embassies.

For more information call: 99328232

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ΟΙΚΙΑ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΗ ΑΝΩΓΕΙΟΣ ΟΙΚΙΑ ΣΤΗΝ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑ, 3 ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΑ, ΜΕΓΑΛΟ ΣΑΛΟΝΙ, ΚΟΥΖΙΝΑ, 2 W.C., ΒΕΡΑΝΤΑ, Α/C ΚΑΙ ΘΕΡΜΑΝΣΗ.

ΓΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΗΛ. 99 727177

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΟ

Οικιστικό, γωνιακό 6200 τ.π., σε ωραία τοποθεσία στις παρυφές του λόφου Μαντά, Ανθούπολη - Λευκωσία. Άμεση μεταβίβαση.

Τιμή 215.000 για γρήγορη πώληση.
Τηλ: 99 621 380

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ

Πωλείται καινούργιο διαμέρισμα σε μικρή πολυκατοικία, ενός υπνοδοματίου, με αποθήκη και πάρκινγκ καλυμένο σε ήσιχη περιοχή στην Λακατάμεια.
Τιμή ευκαιρείας: 79.000 ευρώ
Για πληροφορίες στο τηλ. 99685743

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΣΤΑ ΛΕΙΒΑΔΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Πωλείται καινούργιο διαμέρισμα σε μικρή πολυκατοικία ενός υπνωδοματίου μη επιπλωμένο, σε ήσιχη περιοχή στα Λειβάδια Λάρνακας. Λογική τιμή. Για πληροφορίες στο τηλ. 99-634136.

Πωλείται BMW X3

Πωλείται BMW X3 sport pack, μαύρο με αριθμούς εγγραφής KTJ 20άρι diesel, με 85.000 μίλια, εξωτερικά πατήδια και 17άρια rims. Μηχανικά ολοκαίνουργιο.
Τιμή 18.000 ευρώ. Τηλ. 96363001.

Ζητείται κοπέλα από την τριμελή οικογένεια Χατζηκλεοβούλου, άτομο για φροντίδα βρέφους και βοήθεια στις δουλειές του σπιτιού επί καθημερινής βάσης.

Τηλέφωνα επικοινωνίας:
99426826, 99489488, ΠΑΦΟΣ

ενοικιάζονται

Διαμέρισμα

2 υπνοδωματίων σε άριστη κατάσταση με αποθήκη, υπόγειο parking, Storage Heaters και Air-condition, στην οδό Νίκου Γεωργίου 8, Άγιοι Ομολογητές, περιοχή πρώην CDH, πολυκατοικία ΚΕΡΜΙΑ Block B1. Τιμή συζητήσιμη.

Γραφείο

180 τ.μ. σε άριστη κατάσταση, ευρύχωρο και λειτουργικό, με raise floor, πλήρως ανακαινισμένο και εξοπλισμένο, στο εμπορικό κέντρο GALAXIAS, Λεωφ. Μακαρίου - Λευκωσία. Τιμή συζητήσιμη.

Για πληροφορίες τηλ. 22452064, 99433610

πωλούνται

ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ

2 υπνοδωματίων σε άριστη κατάσταση με αποθήκη, υπόγειο parking, Storage Heaters και Air-condition, στην οδό Νίκου Γεωργίου 8, Άγιοι Ομολογητές, περιοχή πρώην CDH, πολυκατοικία ΚΕΡΜΙΑ Block B1. Τιμή συζητήσιμη.

ΓΡΑΦΕΙΟ

180 τ.μ. σε άριστη κατάσταση, ευρύχωρο και λειτουργικό, με raise floor, πλήρως ανακαινισμένο και εξοπλισμένο, στο εμπορικό κέντρο GALAXIAS, Λεωφ. Μακαρίου - Λευκωσία. Τιμή συζητήσιμη.

Για πληροφορίες τηλ. 22452064, 99433610

GENI HOME Developers Ltd
www.genihome.com

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΠΡΟΝΟΜΙΑΚΕΣ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΤΡΙΩΝ ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΩΝ & ΣΟΦΙΤΑ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΤΤΙΣΣΑΣ ΠΛΗΣΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΑΓΙΟΥ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ
ΓΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ GENI HOME DEVELOPERS LTD
ΤΗΛ: 99683540

ΕΘΝΙΚΗ ΕΛΛΑΔΟΣ ΓΕΙΑ ΣΟΥ!

Για πάντα πρωταθλητές. 80 χρόνια συγκινήσεις.
Η ιστορία της εθνικής ομάδας ποδοσφαίρου από το 1929
Ένα λεύκωμα-ορόσημο και ένα συλλεκτικό DVD με το **MAN** Ιουνίου

MAN + 4ΤΡΟΧΟΙ

Αντρικό Προνόμιο

ΤΕΥΧΟΣ ΙΟΥΝΙΟΥ - ΜΟΝΟ €4.90

Στα περίπτερα και στο iTunes AppStore - MAN Magazine

Available on the App Store

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
www.sppmedia.com

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
τέχνες & γράμματα
ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΜΑΪΟΥ 2012

Ο άνθρωπος είναι κατ' ουσίαν πνεύμα

Η Μέριλιν Ρόμπινσον, σύγχρονος μύθος της αμερικανικής λογοτεχνίας, μιλάει για την αισθητική, τη θρησκεία, την τέχνη

Συνέντευξη στη **ΜΑΡΙΑ ΤΟΠΑΛΗ**

Την ερχόμενη Τετάρτη, 30 Μαΐου, στις 7 μ.μ., η σπουδαία Αμερικανίδα μυθιστοριογράφος και δοκιμιογράφος Μέριλιν Ρόμπινσον (1943) θα δώσει στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών μία διάλεξη με τίτλο «Η Μεγάλη Κοινότητα». Θα την προλογίσει ο συγγραφέας και διευθυντής του περιοδικού «Νέα Εστία», Σταύρος Ζουμπουλάκης. Σύμφωνα με την πρόσκληση των διοργανωτών, θα την απασχολήσουν θέματα όπως «η παγκόσμια κοινότητα, οι παθογένειές της, οι οικουμενικές αξίες και η σημασία της ανθρώπινης ύπαρξης». Οι υπεύθυνοι των εκδόσεων Εν πλω, που εξέδωσαν στα ελληνικά (2010) το βραβευμένο με Πούλιτζερ έργο της «Γκίλιαντ: τόπος της μαρτυρίας» και, μόλις πρόσφατα, το «Στο σπίτι», επισημαίνουν ότι η συγγραφέας έχει καταπιαστεί, έμμεσα αλλά και με εκπληκτική διαύγεια και ευθυβολία, με το θέμα των σχέσεων επιστήμης και θρησκείας στο προτελευταίο της δοκιμιακό βιβλίο «Absence of Mind: The Dispelling of Inwardness from the Modern Myth of the Self», που είναι κατ' ουσίαν οι διαλέξεις που έδωσε για το θέμα αυτό στο Πανεπιστήμιο Yale, στο πλαίσιο της περίφημης σειράς Terry Lectures.

Η Ρόμπινσον είναι ένας σύγχρονος μύθος της αμερικανικής λογοτεχνίας. Με μόλις τρία μυθιστορήματα, θεωρείται κλασική, και το έργο της διδάσκεται στα πανεπιστήμια. Το πρώτο της μυθιστόρημα (Housekeeping, 1980), που σύντομα ελπίζουμε να δούμε και στα ελληνικά, θεωρείται ένα από τα 100 καλύτερα του 20ού αιώνα. Στο πρόσφατο «Στο σπίτι» (βραβείο Orange) αφηγείται ένα κομμάτι ιστορίας που υπάρχει και στο «Γκίλιαντ», αυτήν τη φορά όμως από την οπτική γωνία διαφορετικών πρωταγωνιστών.

Η πνευματικότητα του απλού και του στοιχειώδους που γευτήκαμε στο «Γκίλιαντ» δεν παραβλέπει, και εδώ, ούτε την ελάχιστη συναισθηματική απόχρωση, δεν φείδεται διαρκούς κριτικής (αυτοκριτικής, από την πλευρά των πρωταγωνιστών) περισυλλογής, αποφεύγοντας προσεκτικά και ανάλαφρα τον κίνδυνο της απλούστευσης. Η «περιπέτεια» των ηρώων της δεν είναι παρά η επίμοχθη διαρκής άσκηση και ισορροπία ανάμεσα στα δύσκολα φορτία της μνήμης από τη μία («όλοι το ξέρουν πως το να υπερβαίνει η μνήμη τα σύνορά της με αυτό τον τρόπο και να γίνεται παρόν ή και πιθανό μέλλον, αποτελεί πράγμα κάπως πένθιμο», γράφει) και στην πιεστικά λεπτομερή καθημερινότητα, από την άλλη. Ο,τι προϋποτίθεται ως πίστη και ως νόημα οφείλει, για να επιβεβαιωθεί, να περάσει διά πυρός και σιδήρου, μέσα δηλαδή από τις αμήχανες σιωπές της συνύπαρξης κάτω από την ίδια στέγη των σκορπισμένων μελών μιας οικογένειας, από τις καθημερινές χειρονομίες μιας αβάσταχτης τυπικότητας, μιας υλικής πλευράς αφόρητα πολυφορεμένης και τετριμμένης, αλλά και από τη διαρκή ευλογία και ορμή της φυσικότητας και από τα μεγάλα διλήμματα και δράματα που κρύβει μέσα του καθένας.

Με αφορμή την έλευσή της στην Αθήνα για τη διάλεξη της ερχόμενης Τετάρτης, η Μέριλιν Ρόμπινσον δέχτηκε να απαντήσει σε ορισμένες ερωτήσεις της «Κ».

Ακόμη και ο τρόμος έχει νόημα

– Η πνευματικότητα είναι ταυτόχρονα η κύρια γενεσιουργός σύλληψη που διατρέχει το έργο σας και η πιο δύσκολη να οριστεί. Θα συμφωνούσατε με αυτό; Θα μπορούσατε να μας την ορίσετε;

– Νομίζω πως οι άνθρωποι είναι κατ' ουσίαν πνευματικοί. Είτε συνειδητά είτε όχι, βρίσκονται σε συνομιλία με τον εαυτό τους γύρω από θεμελιώδη πράγματα – τον έρωτα, τον θάνατο, το νόημα. Όλα αυτά συνήθως προσλαμβάνουν τόσο συγκεκριμένη και άμεση μορφή, που μπορεί και να μη ληφθεί ποτέ υπ' όψιν το γεγονός ότι μετέχουν αυτών των μεγάλων αφαιρέσεων. Αλλά σε αυτήν ακριβώς τη μορφή είναι που τα πράγματα γίνονται καθαρά και επιτακτικά.

– Ενας μη θρησκευόμενος αναγνώστης θα μπορούσε άραγε να απολαύσει τα βιβλία σας εξίσου όπως και ένας αναγνώστης με βαθιές θρησκευτικές πεποιθήσεις;

– Δεν είμαι βέβαιη ότι αποδέχομαι τη διάκριση μεταξύ θρησκευόμενου και μη. Για μένα, το ερώτημα είναι ο βαθμός στον οποίο οι άνθρωποι παίρνουν τις ζωές τους στα σοβαρά και τις ζουν με περίσκεψη. Η τυπική θρησκεία μπορεί να τροφοδοτήσει αυτό το είδος της σοβαρότητας αλλά δεν το κάνει πάντοτε. Καμιά φορά μοιάζει να γίνεται άκαμπτη απέναντι στο αίσθημα και στον στοχασμό. Και είναι αλήθεια ότι άνθρωποι αλλόδοξοι ως προς το δικό μου θρήσκευμα ή και εντελώς άθρησκοι ανταποκρίθηκαν με μεγάλη γενναιοδωρία στο γράψιμό μου.

– Ο χώρος παίζει σημαντικό ρόλο στα βιβλία σας. Ωστόσο, είναι ένας χώρος στενός, καμιά φορά περίκλειστος, συχνά επαρχιώτικος: η κωμόπολη, το σπίτι του πάστορα κ.λπ. Ποια είναι η τεχνική με τη βοήθεια της οποίας αυτοί ειδικά οι χώροι προσλαμβάνουν μια διάσταση ευρύτερη, ίσως οικουμενική;

– Το «σύμπαν σ' έναν κόκκο άμμου», ή ίσως σε φύλλα χλοερά, είναι κάτι τόσο θεμελιώδες για την αμερικανική αφηγηματική λογοτεχνία και την ποίηση που νομίζω πως στρέφομαι σε αυτό εντελώς φυσικά. Η αφετηρία παραδοχή είναι ότι κάθε ζωή, κάθε ενέργεια, κάθε πρόσληψη είναι πλήρης νοήματος και σε βάθος. Ακόμη και ο τρόμος, ακόμη και η κενότητα είναι πλήρεις νοήματος. Τα στοιχεία που διαφοροποιούν τον αμερικανικό πολιτισμό αποδίδονται σε υπερβολικό βαθμό στην πουριτανική ή την καλβινιστική προέλευσή του, αλλά σε αυτήν εδώ την περίπτωση μπορεί πράγματι να διαδραματίζουν ρόλο.

– Ποιος είναι ο ρόλος της λογοτεχνίας σε δύσκολους καιρούς; Ποια είναι η θεώρησή σας για τον ρόλο της δικής σας λογοτεχνίας στον καιρό μας;

– Αν πράγματι σταματούσαμε να καταχρώμεθα και να κακοποιούμε τον κόσμο και αλλήλους, θα άλλαζαν οι καιροί μας μέσα σε μία νύχτα. Θέλω να επιστήσω την προσοχή στο πόσο όμορφα είναι όλα αυτά, ακόμη κι όταν μας χαρίζουν λύπες και δυσκολίες και αποτυχίες. Θέλω να βοηθήσω τους ανθρώπους να νιώσουν το προνόμιο της ύπαρξης. Αφήνουμε τον κόσμο να γίνεται βάρβαρος, λησμονώντας τον σεβασμό και την αγάπη που οφείλουμε ο ένας στον άλλον.

– Θα συμφωνούσατε ότι είστε μια «δύσκολη συγγραφέας», ότι τα βιβλία σας είναι «δύσκολα βιβλία»;

– Δεν έχω καμιά πρόθεση να είμαι δύσκολη. Λέω αυτό που θέλω να πω όσο πιο ολοκληρωμένα και καθαρά μπορώ.

– Η αισθητική είναι άραγε αναπόσπαστο μέρος της θρησκείας, της πνευματικότητας, της πίστης; Ή απλώς ένας αποτελεσματικότερος φορέας των νοημάτων τους;

– Αισθάνομαι πως η αισθητική είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη θρησκεία. Αισθητική και νόημα σχετίζονται τόσο στενά μεταξύ τους, ώστε ένα ισχυρό νόημα μπορεί να δημιουργήσει μια νέα αισθητική. Τρανή απόδειξη η θρησκευτική ποικιλομορφία. Το ίδιο ισχύει και για κάθε μορφή ζωντανής και ουσιώδους τέχνης.

– Θα μπορούσατε να μας πείτε περισσότερα για τη στιγμή του μπισκότου με τη γεύση της στάχτης από το έργο σας «Γκίλιαντ»; Πρόκειται άραγε για το δικό σας αντίστοιχο «επεισόδιο με τη μαντλέν;» Ή μήπως είναι, αντίθετα, μια αντίκρουση της κατά τον Προυστ κυρίαρχης «ακούσιας μνήμης»;

– Το «μπισκότο με γεύση στάχτης» είναι η ανάμνηση του Εΐμς από μια χειρονομία πατρικής τρυφερότητας, που την ανακαλεί ως ιερό μυστήριο για χάρη του γιου του. Μέσα από αυτό κατανοεί το Μυστήριο ως μια αποκάλυψη της φύσης του Θεού, και επίσης βιώνει βαθύτερα την αγάπη του πατέρα του για τον ίδιο και τη δική του αγάπη για τον γιο του. Κατανοεί το Μυστήριο ως μια αγιοποίηση του κοινότοπου καθημερινού ανθρώπινου βίου ή, ακριβέστερα, ως ένα φως που πέφτει πάνω στην αγιοσύνη που είναι προσφυής στον βίο αυτό. Δεν είμαι σίγουρη πως αυτό είναι και πολύ σχετικό με τον Προυστ.

> *Θέλω να βοηθήσω τους ανθρώπους να νιώσουν το προνόμιο της ύπαρξης. Αφήνουμε τον κόσμο να γίνεται βάρβαρος, λησμονώντας τον σεβασμό και την αγάπη που οφείλουμε ο ένας στον άλλον.*

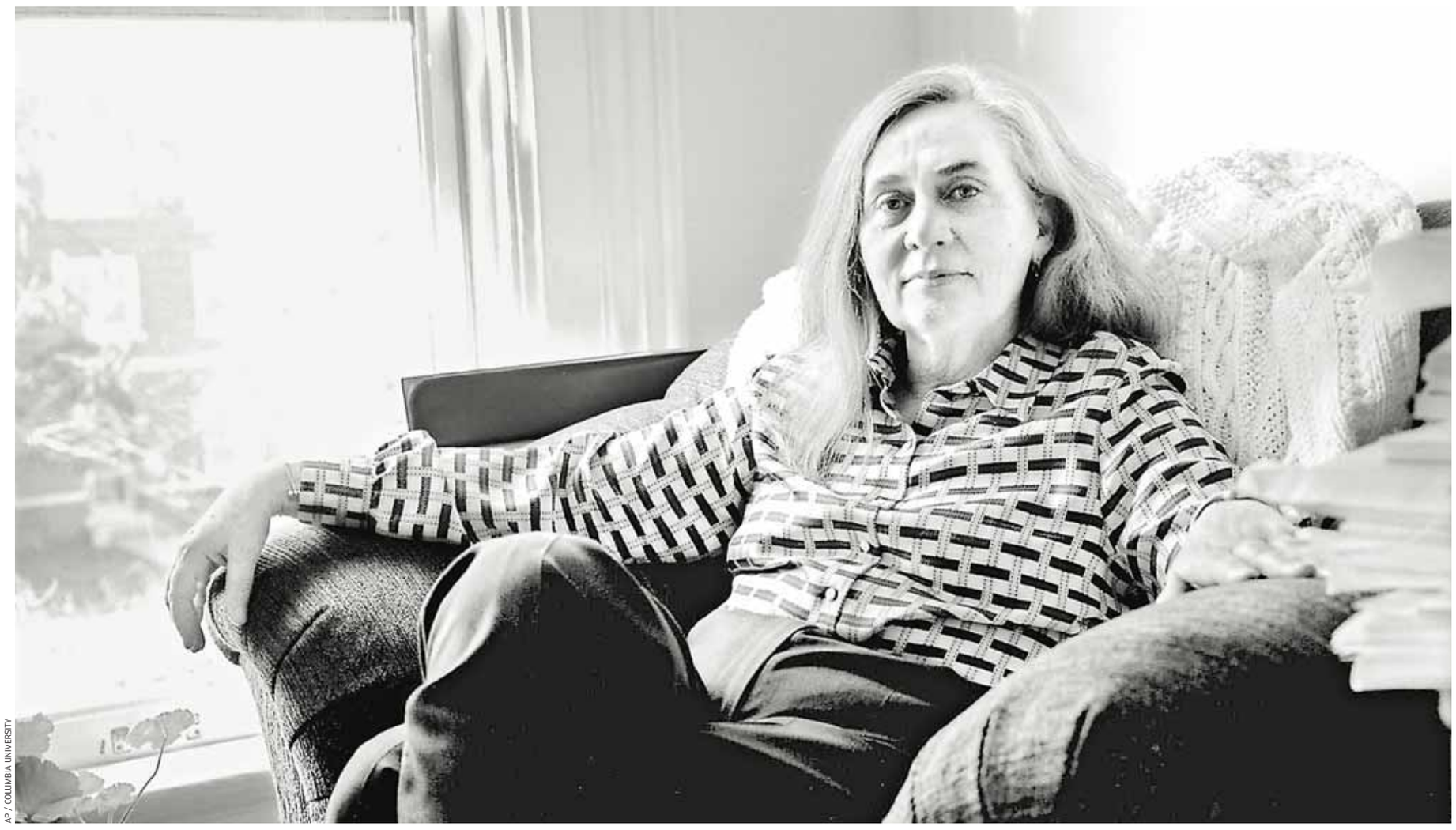

AP / COLUMBIA UNIVERSITY

Μέριλιν Ρόμπινσον: «Για μένα το ερώτημα είναι ο βαθμός στον οποίο οι άνθρωποι παίρνουν τις ζωές τους στα σοβαρά και τις ζουν με περίσκεψη. Η τυπική θρησκεία μπορεί να τροφοδοτήσει αυτό το είδος της σοβαρότητας, αλλά δεν το κάνει πάντοτε».

Η «ουσία» της Αμερικής

– Πόση «ουσία» Αμερικής εμπεριέχεται στο έργο σας;

- Η Αμερική είναι τόσο απέραντη και ποικιλόμορφη που η λέξη «ουσία» είναι λιγάκι δύσκολο να ταιριάξει εδώ. Εχω συνείδηση του ότι γράφω από την οπτική γωνία μιας ιδιαίτερης θρησκευτικής παράδοσης, ενός ιδιαίτερου τοπικού και εθνικού υπόβαθρου και ούτω καθεξής. Αυτό το κάνουμε όλοι, κατά συνέπεια δεν είμαι εξ αυτού του λόγου απομονωμένη από ένα γενικό αναγνωστικό κοινό. Η αμερικανική ιστορία με γοητεύει και είμαι ερωτευμένη με την αμερικανική λογοτεχνία, αυτό λοιπόν ασκεί τεράστια επίδραση σε οτιδήποτε γράφω. Κατά παράδοξο τρόπο, αν ποτέ η Αμερική καταλήξει να σταθεροποιηθεί γύρω από μια «ουσία», θα πάψει να είναι Αμερική.

ΕΠΙΣΗΣ / *Του* **ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ**

Στον γκρεμό με τάξη και πειθαρχία

Πριν από δύο εβδομάδες γράψαμε εδώ για εκείνη την περίφημη κουβέντα της κ. Μέρκελ που μετέφερε ο Γιώργος Παπανδρέου στην εφημερίδα «Wall Street Journal»: «Όταν ζήτησα από τη Γερμανίδα καγκελάριο ηπιότερους όρους, η απάντησή της ήταν ότι το σχέδιο διάσωσης πρέπει να πονάει. Θέλουμε να είμαστε σίγουροι ότι κανένας άλλος δεν θα το θέλει»! Μας έκανε εντύπωση το ότι η αποκαλυπτικότατη αυτή πρόθεση για επιβολή των σκληρότατων όρων-μνημονίων της δανειακής σύμβασης που έγινε με την Ελλάδα, δεν σχολιάσθηκε -σχεδόν καθόλου- από τα ελληνικά ΜΜΕ και τους πολιτικούς εκεί. Βλέπετε, έτρεχαν τα γεγονότα μετά τις εκλογές σε Ελλάδα και Γαλλία και οι επιδράσεις τους στον ευρωπαϊκό πολιτικό προβληματισμό, αφ' ενός για την αποτελεσματικότητα των πολιτικών «λιτότητας», αφ' ετέρου για την πιθανότητα εξόδου της Ελλάδας από την Ευρωζώνη. Το σίγουρο είναι πως αυτό που ήθελαν η κ. Μέρκελ και οι σύμμαχοί της το κατάφεραν. Το «σχέδιο διάσωσης», με τα πρώτα κιόλας μέτρα του, πόνεσε πολύ τους Έλληνες. Τόσο, που ανέτρεψε την πολιτική σκηνή της μεταπολίτευσης, αφού πρώτα αποσάθρωσε τα ήδη ελλιπή εισοδήματα του Δημοσίου, μειώνοντας μέσα από την τεράστια ύφεση την κατανάλωση και τα εισοδήματα εργαζομένων και επιχειρήσεων, παγώνοντας τους εισπρακτικούς μηχανισμούς και οδηγώντας ένα σημαντικό μέρος του πληθυσμού σε συνθήκες απόγνωσης. Πόνεσε πολύ και εξακολουθεί να πονάει, αν και δεν εφαρμόσθηκαν παρά πολύ λίγα από τα προβλεπόμενα μέτρα. Και το χειρότερο, αντί για «σχέδιο διάσωσης», μοιάζει όλο και περισσότερο με σχέδιο καταστροφής. Και μάλιστα «συντεταγμένης» καταστροφής! Μάλλον η πρόθεση ήταν εξαρχής η εξής: Αφού έτσι κι αλλιώς η χώρα είναι ένα οργανωτικό μπάχαλο, με επιχειρηματίες κρατικοδίαιτους και φορολογούμενους σχεδόν μόνο τους μισθωτούς, οι αλλαγές που επιβάλλουν τα μνημόνια είναι απαραίτητες, έστω κι αν την οδηγούν σε αναγκαστική έξοδό της από το ευρώ σε λίγα χρόνια. Αλλά, εάν είναι να πάει στον γκρεμό, να γίνει με τάξη και πειθαρχία... Έτσι, εν τω μεταξύ, θα έχουν μια ευκαιρία να προλάβουν να προετοιμαστούν οι υπόλοιπες χώρες της Ευρωζώνης, κι όποια αντέξει θα μείνει στο κοινό νόμισμα. Οι υπόλοιπες, πίσω στη φτώχεια τους και στα νομίσματά τους. Ο Λάρι Έλιοτ έγραφε στον «Guardian» πως: «Ακόμη και αν οι Έλληνες ψηφίσουν υπέρ των κεντρώων κομμάτων που στηρίζουν το πρόγραμμα της λιτότητας, η Ελλάδα θα συνεχίσει να είναι σε βαθιά ύφεση και θα πρέπει ακόμη να εφαρμόσει ένα σχέδιο διαρθρωτικής προσαρμογής που έχει αποτύχει. Η ώρα της κρίσεως θα έχει πάρει απλώς αναβολή». Το αποτέλεσμα των εκλογών της 6ης Μαΐου ταρακούνησε την Ευρώπη και εξακολουθεί ακόμη να επιδρά αρνητικά στους χρηματιστηριακούς δείκτες σε όλο τον πλανήτη. Πολλοί ψύχραιμοι ξένοι αναλυτές θεώρησαν το ελλαδικό αποτέλεσμα φυσικότατο, δηλώνοντας: «Εάν οι Έλληνες ψήφιζαν διαφορετικά, θα έπρεπε να αναρωτιόμαστε για τη διανοητική τους κατάσταση!». Το πόκερ του κ. Τσίπρα με το 1 τρισ. ζημιά της Ευρωζώνης σε περίπτωση εξόδου της Ελλάδας, είναι αλήθεια ότι μόνο σε αυτή τη συγκυρία μπορεί να παιχτεί. Ο Ντάριο Πέρκινς έγραψε στο «Lombard Street Research»: «Για όσο διάστημα παραμένει η Ελλάδα στο ευρώ, λύση στην κρίση της θα υπάρξει μόνο αν η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης γίνει ριζοσπαστικά πιο φιλική προς την ανάπτυξη. Αν δεν συμβεί αυτό, η ελληνική έξοδος είναι ζήτημα χρόνου». Αυτά τα επακόλουθα του «πόνου», η κ. Μέρκελ άραγε τα προέβλεψε; Κι αν «δεν», τότε τι είδους καταστροφικές «εξυπνάδες» ήταν αυτοί οι σχεδιασμοί; «Εμείς διασώσαμε τον ασθενή αλλά αυτός απέθανε». Δεν ντράπηκε ο αχάριστος!...

> *Το σίγουρο είναι πως αυτό που ήθελαν η κ. Μέρκελ και οι σύμμαχοί της το κατάφεραν. Το «σχέδιο διάσωσης», με τα πρώτα κιόλας μέτρα του, πόνεσε πολύ τους Έλληνες.*

Εκδηλώσεις - Κύπρος

Κυριακή 27.5
ΦΕΣΤΙΒΑΛ

18ο Παιδικό Φεστιβάλ Αγίας Νάπας

Ο Δήμος Αγίας Νάπας, η Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Αγίας Νάπας, το Οικολογικό Δημοτικό Σχολείο και Οικολογικό Νηπιαγωγείο Αγίας Νάπας και η Εκκλησία Παναγίας Αγίας Νάπας διοργανώνουν το 18ο Παιδικό Φεστιβάλ, στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας του Παιδιού. Ώρα 5:30 μ.μ. στην κεντρική πλατεία Αγίας Νάπας.

Δευτέρα 28.5
ΒΙΒΛΙΟ

Ανδρέας Καραγιάν και «Ανήθικες Ιστορίες»

Η Ένωση Λογοτεχνών Κύπρου και το Κυπριακό Κέντρο Συγγραφέων ΠΕΝ διοργανώνουν παρουσίαση του βιβλίου του Ανδρέα Καραγιάν «Ανήθικες Ιστορίες» (Εκδόσεις Γαβριηλίδης). Χαιρετισμός από τον κύριο Γιώργο Μολέσκη, αντιπρόεδρο της Ένωσης Λογοτεχνών Κύπρου και σύντομες παρεμβάσεις από τους: Λευτέρη Παπαλεοντίου, Νίκη Μαραγκού και Γιώργο Γεωργή. Θα ακολουθήσει videoανάγνωση από τον συγγραφέα και τον ηθοποιό Ανδρέα Τσέλεπο. Ώρα 7:30 μ.μ. στην αίθουσα εκδηλώσεων του Πολιτιστικού Κέντρου της Λαϊκής Τράπεζας (γωνία λεωφ. Αρχ. Μακαρίου Γ΄ 39 και Μπουμπουλίνας, τρίτος όροφος) στη Λευκωσία.

Τρίτη 29.5
ΘΕΑΤΡΟ

«Το σχέδιον υγείας» στη Δερύνεια

Η κυπριακή μουσική κωμωδία «Το σχέδιον υγείας» του Ανδρέα Κουκκίδη σε σκηνοθεσία Κώστα Δημητρίου και σκηνικά-κοστούμια Στέφανου Αθηαινίτη, ολοκληρώνει τον κύκλο παραστάσεών της με παράσταση στη Δερύνεια. Ένα αγόρι γεννιέται με πριαπισμό και οι γονείς του εναποθέτουν τις ελπίδες τους στη ψήφιση του νομοσχεδίου για το Γενικό Σχέδιο Υγείας (ΓΕΣΥ) για τη λύση του «προβλήματος». Το αγόρι ενηλικιώνεται με το «πρόβλημα» να εξακολουθεί να ταλαιπωρεί τον νεαρό και τους γονείς του και το νομοσχέδιο για το ΓΕΣΥ να μην έχει ακόμη ψηφιστεί... Η παράσταση είναι εμπλουτισμένη με παραδοσιακή ζωντανή μουσική και τραγούδια με τη συνοδεία λαγούτου και βολιού από τους Μιχάλη Χατζημιχαήλ και Σάββα Στεφάνου. Ώρα 8:30 μ.μ. στο Δημοτικό Αμφιθέατρο Δερύνειας. Πληρ. 77772717

Τετάρτη 30.5
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Ερατώ Χατζησάββα

Μία καλλιτέχνιδα που διαγράφει σημαντική πορεία και ξεχώρισε για την ποιότητα της δουλειάς της, τις συνεχείς αναζητήσεις, την πολυεπίπεδη έκφραση, την πειραματική χρήση εναλλακτικών υλικών και την εικαστική χρήση των πολυμέσων. Με την έκθεσή της υπό τον τίτλο «Αναδημιουργία Παρανάλωμα» έρχεται να δώσει μια νέα προέκταση στο σημαντικό ζήτημα ανανέωσης των τρόπων αναπαράστασης που απασχόλησε σε βάθος τη μοντέρνα τέχνη καθ' όλη την διάρκεια του εικοστού αιώνα έως και σήμερα. Πρόκειται για την 8η ατομική έκθεση της εικαστικού. Τα έργα της είναι αναβιώσεις από τη δουλειά της που κάπκε μετά από πυρκαγιά που προκλήθηκε στο εργαστήριο της στην Αθήνα. Μέχρι τις 16 Ιουνίου στην γκαλερί «Αποκάλυψη», Χυτρών 30, Μέγαρο Τοφάρκο, Λευκωσία. Πληρ. 22300150

Πέμπτη 31. 5
ΠΑΙΔΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

«Ένα παιδί μετράει τ' άστρα»

Ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου και ο Δήμος Λευκωσίας γιορτάζουν την Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού με την παράσταση της Παιδικής Σκηνής του ΘΟΚ «Ένα παιδί μετράει τ' άστρα» του Μενέλαου Λουντέμη. Ένα θεατρικό έργο που υποστηρίζει το δικαίωμα των παιδιών για ίση ευκαιρία στην εκπαίδευση, το δικαίωμά τους στην ελευθερία της γνώμης και την υποχρέωση της κοινωνίας να διασφαλίζει την αποδοχή της διαφορετικότητας. Την παράσταση θα παρακολουθήσουν τελειόφοιτοι μαθητές από Δημοτικά Σχολεία του Δήμου Λευκωσίας οι οποίοι, μετά την παράσταση, θα έχουν την ευκαιρία να συνομιλήσουν με τους συντελεστές. Ώρα 10:00 π.μ. στο Θέατρο «Μελίνα Μερκούρη». Πληρ. 77772717

Παρασκευή 1.6
ΘΕΑΤΡΟ

«Κυρία Μαργαρίτα»

Το Θέατρό Ένα παρουσιάζει το θεατρικό έργο «Κυρία Μαργαρίτα» του Ρομπέρτο Ατάϋντε σε σκηνοθεσία και δραματουργική επεξεργασία του Αλέξη Βασιλείου, βασισμένη στις μεταφράσεις των Πάνου Κατέρη και Κώστα Ταχτσή. Μία «ιδιαίτερη» δασκάλα που εκμεταλλεύεται ποικιλοτρόπως την εξουσία που της δίνει το επάγγελμα της έχοντας ως απώτερο σκοπό να μεταμορφώσει τους μαθητές της σε μελλοντικούς πολίτες χωρίς ταυτότητα και να τους καταστήσει ικανούς να υποστηρίξουν και να διαιωνίσουν το συστημικό μοντέλο. Το έργο θεωρείται ένα από τα πιο καυστικά και διαχρονικά σχόλια για τον εξουσιαστή και τον εξουσιαζόμενο. Πρόκειται για ένα κείμενο με έντονες πολιτικές και κοινωνικές προεκτάσεις που αναδεικνύει το σκληρό πρόσωπο μιας καταπιεστικής και εμμέσως αυταρχικής κοινωνίας. Ώρα 8:30 μ.μ. μέχρι Κυριακή 3 Ιουνίου στην Β΄ Δημοτική Αγορά (Θέατρο Ένα), Λεμεσός. Πληρ. 96458399

Σάββατο 2.6
ΘΕΑΤΡΟ

«Η Γιαλλουρού» του Μιχάλη Πασιαρδή

Το Σατιρικό Θέατρο παρουσιάζει σε σκηνοθεσία Μαριάννας Καυκαρίδου την Κυπριακή νηθογραφία του Μιχάλη Πασιαρδή «Η Γιαλλουρού» βασισμένη στο ποίημα του Δημήτρη Λιπέρτη «η Γιαλλούρα». Ο Αχιλλής, ένα φτωχό βοσκαρέτιν, είναι ερωτευμένος με την Χριστινού, τη Γιαλλουρού, αλλά η χήρα-μάνα της την προορίζει για έναν σκάπουλλον, που τον έχει κοντά του από μικρό ο θείος της «πων πέρα»... στην Αμερική. Οι δύο ερωτευμένοι κάνουν σχέδια να κλεφτούν, κι όπου τους βκάλει η στράτα, τζι ας πα να σουζουρίζει το χωρκόν τζιαί να λαλεί ό,τι θέλει... Παραστάσεις, κάθε Σάββατο και Κυριακή, ώρα 8:30 μ.μ. στο Πολιτιστικό Κέντρο Βλαδίμηρος Καυκαρίδης, Οδός Βλαδίμηρου Καυκαρίδη 11-15 Αγλαντζιά, Λευκωσία.
Πληρ. 22312940 και 22421609

ΘΕΑΤΡΟ

«Ο Ρόζενκραντζ και ο Γκίλντενστερν είναι νεκροί»

Το αριστούργημα του Τομ Στόπαρντ «Ο Ρόζενκραντζ και ο Γκίλντενστερν είναι νεκροί» σε σκηνοθεσία Νίκου Χαραλάμπους, ανεβάζει το «Αμφίκτιο» Θέατρο. Πρόκειται για μια καυστική, σατυρική κωμωδία, με πρωταγωνιστές τους Νικόλα Κουρουμτζή, Μάνο Γαλανή και Λευτέρη Σαλωμίδη. Η ιστορία του Άμλετ, ιδωμένη μέσα από τα μάτια του Στόπαρντ, έρχεται να συνταράξει τα νερά της καθημερινότητας μας, καλώντας μας να ακολουθήσουμε τους δύο πρωταγωνιστές σε απίθανες, παράδοξες, αλλά άκρως διασκεδαστικές περιπέτειες. Ώρα 9:00 μ.μ. κάθε Σάββατο και Κυριακή στο Θεατράκι του ΡΙΚ, οδός ΡΙΚ, Λευκωσία.
Πληρ. 96397552 και 99664856

Επιμέλεια: **ΚΩΣΤΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ**
art@kathimerini.com.cy

Μη χάσετε

Κυριακή 27 έως Τρίτη 29 Μαΐου

«Βραδιές γέλιου με τον Κώστα Μουρσελά»

Το Θεατρικό Εργαστήρι Ενηλίκων του Θεάτρου Διόνυσος παρουσιάζει μία παράσταση με μονόπρακτα του Κώστα Μουρσελά σε σκηνοθεσία του Χρήστου Γιάγκου. «Απαρηγόρητη Χήρα», «Η Μπουχάρα», «Συζήτηση περί ματαιότητος», «Η μεγάλη κομπίνα», «Η Κυρία δεν πενθεί», περιγράφουν την ιδιότυπη κατάσταση των Νεοελλήνων όπου τα ιδεολογικά κενά μπαλώνονται με καταναλωτική ιδιοτέλεια και συμβατική ευπρέπεια, αυτό που τελικά τους βολεύει είναι αυτό που τους παγιδεύει και η ελπίδα για τη μεγάλη κομπίνα είναι η μόνη παρηγοριά. Ο Μουρσελάς με ένα χιούμορ αιχμηρό, σχεδόν κυνικό, αλλά και σπαρταριστό τούς ακολουθεί στις τραγελαφικές τους στιγμές κι ακουμπάει στον ώμο τους με τρυφερότητα. Ώρα 8:30 μ.μ. στο Θέατρο Διόνυσος, Διαγόρου 29, Λευκωσία. Πληρ. 22818999 και 99621845

Πέμπτη 31 Μαΐου

Μπάμπης Τσέρτος και οι «Εξ αδιαιρέτου»

Σμύρνη, Πόλη, Πειραιάς, Θεσσαλονίκη, Νέα Υόρκη, Σικάγο. Ένα μουσικό ταξίδι που ξεκινά από τα τέλη του 19ου αιώνα, και φτάνει μέχρι και τα μέσα του 20ού αιώνα με σμυρναίικα, ρεμπέτικα και λαϊκά τραγούδια. Ο Μπάμπης Τσέρτος έχοντας την τύχη να προλάβει να συνεργαστεί με μεγάλους ερμηνευτές και δημιουργούς του ρεμπέτικου όπως Σωτηρία Μπέλλου, Τάκη Μπίνη, Άννα Χρυσάφη, Καίτη Γκρέϋ, Κώστα Καπλάνη, Θόδωρο Πολυκανδριώτη, Κούλη Σκαρπέλη, Χοντρονάκο έχει εγγυημένη τη γνώση και τον σεβασμό του υλικού που ερμηνεύει. Μαζί του οι «Εξ Αδιαιρέτου» και ο δεξιοτέχνης βιολιστής Κυριάκος Γκουβέντας. Ώρα 8:30 μ.μ. στο Θέατρο Ριάλτο, πλατεία Ηρώων, Λεμεσός. Πληρ. 77777745

Εκδηλώσεις - Ελλάδα

Κυριακή 27.5
ΧΟΡΟΣ

Η παράσταση αρχίζει με «ξενάγηση»

Οι ομάδες χορού «Πρόσχημα», «Yelp» και «Lemurius» οργανώνουν κοινές βραδιές στο θέατρο «Χώρα» (27, 28/5) στο πλαίσιο του 11ου Φεστιβάλ του Σωματείου Ελλήνων Χορογράφων. Η παράσταση ξεκινάει στο Σύνταγμα στις 7.30 μ.μ. όπου λεωφορείο θα παραλάβει τους θεατές για να τους μεταφέρει στο θέατρο ενώ ένας από τους χορογράφους θα έχει την ιδιότητα του «ξεναγού». Το ίδιο θα συμβεί και στην επιστροφή. Θέατρο Χώρα. Αμοργού 20, Κυψέλη, τηλ. 6972 502001

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Ενας εμβληματικός αρχιτέκτονας

Στον Κυριάκο Κρόκο, έναν από τους πλέον εμβληματικούς εκπροσώπους της νεότερης αρχιτεκτονικής στη χώρα είναι αφιερωμένη η έκθεση που παρουσιάζεται στο Μουσείο Μπενάκη της Πειραιώς. Πρωτότυπα σχέδια, σκίτσα και μακέτες από τις μελέτες.
Πειραιώς 138

ΕΚΘΕΣΗ

Εσωτερικοί Παράδεισοι

Εως τις 27 Ιουνίου παρουσιάζεται στην γκαλερί Citronne στον Πόρο η γλυπτική εγκατάσταση της Αφροδίτης Λίτη «Εσωτερικοί Παράδεισοι». Μορφές του φυτικού και του ζωικού κόσμου που σκηνοθετούν εκ νέου τη Φύση και παρουσιάζουν έναν κόσμο παραμυθιού. Πόρος

ΜΟΥΣΙΚΗ

Ενας αριθμός, νέα μουσικά ταξίδια

Οι 2132, ένα γκρουπ (Γ. Ναούμης κιθάρα-φωνή, Μ. Τρέσσου τραγούδι, Α. Κοττάς ντραμς, Ν. Δεληγιάννης μπάσο), δίχως υφολογικές ταμπέλες και στερεότυπες φόρμες, αλλά με οδηγό τη διάθεση στα τραγούδια τους εμφανίζονται στο Lazy Club. Ώρα έναρξης: 10 μ.μ. Λεωφόρος Πεντέλης 1, Χαλάνδρι

Δευτέρα 28.5
ΜΟΥΣΙΚΗ

Μουσικές Γιορτές στον Παρνασσό

Συνεχίζονται οι «Ελληνικές Μουσικές Γιορτές» στην αίθουσα του Φιλολογικού Συλλόγου «Παρνασσός» σε μια συναυλία με έργα Λ. Αλβάνα, Δημ. Λιάλιου, Αιμ. Ριάδη κ.ά. Συμμετέχουν οι Μ. Μηλολιδάκη, Ελ. Μαραγκού, Τ. Γουβέλης κ.ά. Στις 8.30 μ.μ. Πλατεία Αγ. Γεωργίου Καρύτση 8

Τρίτη 29.5
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Μεγάλες στιγμές της Ιστορίας

Εγκαίνια της πρώτης ατομικής έκθεσης του Στέλιου Καραμανώλη στην αίθουσα τέχνης Christina Androulidaki Gallery με τίτλο «Great Moments in History». Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 7 Ιουλίου. Αναγνωστοπούλου 42, Κολωνάκι

Τετάρτη 30.5
ΜΟΥΣΙΚΗ

Β. Τσαμπρόπουλος με την Καμεράτα

Ο πιανίστας και συνθέτης Βασίλης Τσαμπρόπουλος παρουσιάζει τις νέες συνθέσεις του σε έναν διάλογο με την Καμεράτα, στην Κεντρική Σκηνή της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών του Ιδρύματος Ωνάση. Στις 8.30 μ.μ. Λ. Συγγρού 107 - 109

Επιμέλεια: **ΝΕΛΛΗ ΑΜΠΡΑΒΑΝΕΛ**
abravanel@kathimerini.gr

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΒΑΡΚΕΛΩΝΗ
ΕΚΘΕΣΗ
CaixaForum Barcelona
www.obrasocial.lacaixa.es

«Goya. Luces y Sombras». Η έκθεση παρουσιάζει μια μεγάλη ανθολογία έργων του κορυφαίου Ισπανού ζωγράφου (1746-1828), τα οποία προέρχονται από το Μουσείο Πράδο της Μαδρίτης (εδώ ο πίνακας «Ντυμένη Μάγια»). Εκτίθενται περίπου εκατό έργα (ελαιογραφίες, σχέδια, χαρακτικά) σε χρονολογική παρουσίαση, η οποία επιτρέπει να αναδειχθούν όλες οι όψεις της τέχνης του Γκόγια καθώς και οι κύριες φάσεις της σταδιοδρομίας του: από την πρώιμη περίοδο, όταν το ρεαλιστικό στυλ του ήρθε σε αντίθεση με το επιτηδευμένο ροκοκό των συγκαιρινών του, μέχρι τα χρόνια του πολέμου (μετά την εισβολή στρατευμάτων του Ναπολέοντα στην Ισπανία), που σηματοδότησαν μια μεγάλη καμπή στη ζωή και στην τέχνη του. Εκτίθενται επίσης μερικά από τα έργα που ζωγράφισε στο Μπορντό, όταν έμεινε αυτοεξόριστος στη γαλλική πόλη τα τελευταία χρόνια της ζωής του. Η έκθεση θα διαρκέσει ώς τις 24 Ιουνίου.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ
ΕΚΘΕΣΗ
Fondation Beyeler
www.fondationbeyeler.ch
«Jeff Koons». Αναδρομικό αφιέρωμα στον Τζεφ Κουνς (γεν. 1955), τον Αμεριανό καλλιτέχνη ο οποίος εδώ και δεκαετίες επιχειρεί να συνδυάσει την «υψηλή» και την «μπανάλ» τέχνη με τρόπους που έχουν προκαλέσει σκληρές αμφισβητήσεις, εξασφαλίζοντάς του παράλληλα περίοπτη θέση στο καλλιτεχνικό προσκήνιο (εδώ το γλυπτό «Ο Μάικλ Τζάκσον με τον Μπαμπλς», 1988). Η έκθεση εστιάζει σε τρεις από τις σημαντικότερες σειρές έργων του, οι οποίες αντιπροσωπεύουν τα κύρια στάδια στην εξέλιξή του. Η σειρά «The New» περιλαμβάνει πρώιμα έργα («ready-made» σκεύη καθαρισμού που συμβολίζουν το καινούργιο και το αγνό), η «Banality», τα γλυπτά από πορσελάνη ή ξύλο που θυμίζουν κιτς διακοσμητικά αντικείμενα (ανάμεσά τους και τα «σκανδαλιστικά» γλυπτά με πρωταγωνίστρια την Τσιτσιολίνα, τέως σύζυγο του Κουνς), ενώ η σειρά «Celebration», με έργα των τελευταίων είκοσι χρόνων, περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, γλυπτά από ατσάλι και ζωηρόχρωμους πίνακες μεγάλου μεγέθους όπου ο Κουνς εκθειάζει την παιδικότητα και την προσιτή σε όλους απόλαυση της ομορφιάς. Εως τις 9 Σεπτεμβρίου.

ΠΑΡΙΣΙ
ΕΚΘΕΣΗ
Musee d' Orsay
www.musee-orsay.fr
«Degas et le nu». Αν και ο Εντγκάρ Ντεγκά (1834-1917) έγινε γνωστός κυρίως για τα πορτρέτα του και τις χορεύτριες μπαλέτου που συχνά πρωταγωνιστούν στους πίνακές του, το γυμνό ήταν μια θεματική στην οποία συνεχώς επανερχόταν, προχωρώντας ενίοτε στις πιο σημαντικές τεχνικές και καλλιτεχνικές καινοτομίες του στους πίνακες αυτούς. Τα εκθέματα που έχουν συγκεντρωθεί αντιπροσωπεύουν τη μεγάλη ποικιλία που χαρακτηρίζει το έργο του Γάλλου ζωγράφου στον χώρο του γυμνού. Στην αρχή της καλλιτεχνικής διαδρομής του ζωγράφισε πολλά γυμνά εμπνευσμένα από την κλασική τεχνοτροπία, ενώ αργότερα στράφηκε σε πιο νατουραλιστικές, ρεαλιστικές αναπαραστάσεις του γυμνού σώματος. Η έκθεση περιλαμβάνει επίσης έργα ζωγράφων που επηρέασαν τον Ντεγκά, όπως ο Ντελακρουά και ο Ενγκρ, συγχρόνων του ζωγράφων, όπως ο Ρενουάρ, καθώς και καλλιτεχνών που επηρεάστηκαν από εκείνον, όπως ο Πικάσο και ο Ματίς. Εως την 1η Ιουλίου.

ΣΙΚΑΓΟ
ΘΕΑΤΡΟ
Goodman Theater
www.goodmantheater.org
«The Iceman Cometh». Στο μπαρ του Χάρι Χόουπ, αγαπημένο στέκι μπεκρήδων και ονειροπόλων, οι θαμώνες καλωσορίζουν τον Χίκεϊ, έναν χαρισματικό γυρολόγο που η εκρηκτική παρουσία του είναι πάντα εγγύηση για τρελό γλέντι. Οταν όμως ο Χίκεϊ τους ανακοινώνει ότι έκανε τη μεγάλη στροφή, εγκατέλειψε το αλκοόλ και ήρθε αποφασισμένος να «τακτοποιήσει» και τη ζωή των φίλων του, τα γεγονότα που ακολουθούν αποκτούν διαστάσεις κωμικοτραγικές και κορυφώνονται με μια αποκάλυψη η οποία απειλεί να γκρεμίσει τις ψευδαισθήσεις που τους τρέφουν όλους. Το έργο του Ευγενίου Ο' Νιλ «Ο παγοπώλης έρχεται», ένα τετράωρο έπος «διαβρωτικό σαν λαθραίο ουίσκι, μακάβρια αστείο σαν κηδεία που καταλήγει σε ομαδικό αμόκ, εφιαλτικό σαν ταξίδι στο καθαρτήριο» (Chicago Sun - Times), παρουσιάζεται σε μια νέα παραγωγή, σκηνοθετημένη από τον Ρόμπερτ Φολς. Στους πρωταγωνιστικούς ρόλους εμφανίζονται δύο ηθοποιοί με μεγάλη θεατρική και κινηματογραφική θητεία: ο Νέιθαν Λέιν ερμηνεύει τον Χίκεϊ και ο Μπράιαν Ντένεχι τον αναρχικό Λάρι Σλέιντ. Οι παραστάσεις του έργου, που έχει κερδίσει ενθουσιώδεις κριτικές, θα συνεχιστούν έως τις 17 Ιουνίου.

ΤΟΡΟΝΤΟ
ΕΚΘΕΣΗ
Art Gallery of Ontario
www.ago.net
«Picasso: Masterpieces from the Musee National Picasso, Paris». Το Μουσείο Πικάσο στο Παρίσι χρηματοδοτεί τις εργασίες ανακαίνισής του «δανείζοντας» έργα της συλλογής του για εκθέσεις σε διάφορα μουσεία του κόσμου. Η έκθεση στο Τορόντο περιλαμβάνει περίπου 150 έργα (ελαιογραφίες, γλυπτά, έργα σε χαρτί) και είναι διοργανωμένη χρονολογικά, παρακολουθώντας την πολυκύμαντη πορεία του Πικάσο από τα πρώτα χρόνια της καλλιτεχνικής του διαδρομής μέχρι το τέλος (εδώ ο πίνακας «Δυο γυναίκες τρέχουν στην παραλία», 1922). Δίνει ιδιαίτερη έμφαση στους «Πικάσο του Πικάσο», έργα που είχε κρατήσει για τον εαυτό του και την οικογένειά του, ανάμεσά τους τα επηρεασμένα από την αφρικανική τέχνη έργα τα οποία προανήγγειλαν τον κυβισμό, καθώς και μια σειρά γλυπτών που δημιούργησε στη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Η έκθεση τελειώνει με μια αυτοπροσωπογραφία του ως ταυρομάχου, που τη ζωγράφισε τρία μόλις χρόνια πριν από τον θάνατό του. Εως τις 26 Αυγούστου.

Επιμέλεια: **ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΤΟΥΠΑΚΗ**

Ντουέτο για γέλια και κλάματα

Τέως «βασιλιάδες της κωμωδίας», ο Γουίλι Κλαρκ και ο Αλ Λιούις, οι διάσημοι κάποτε «Sunshine Boys», έχουν να μιλήσουν μεταξύ τους πολλά χρόνια. Οταν όμως ένα τηλεοπτικό κανάλι τούς καλεί να επανενωθούν για να εμφανιστούν σ' ένα τιμητικό αφιέρωμα, οι παλιές έχθρες έρχονται στην επιφάνεια καθώς το θρυλικό ντουέτο αρχίζει τις πρόβες για να βγει και πάλι στο προσκήνιο. Θα καταφέρουν οι βετεράνοι κωμικοί να ξεπεράσουν τις διαφορές τους για χάρη αυτής της τελευταίας παράστασης; Σε κάθε νέο της ανέβασμα, η δημοφιλής κωμωδία του Νιλ Σάιμον «The Sunshine Boys» στηρίζεται στην έλξη που ασκούν στο κοινό οι δύο πρωταγωνιστές. Και αυτή τη φορά, στο θέατρο Σαβόι του Λονδίνου, υπάρχει πράγματι «βαρύ πυροβολικό». Ο Ντάνι ντε Βίτο (Γουίλι) και ο Ρίτσαρντ Γκρίφιθς (Αλ) αναζωογονούν το «κουρασμένο» θεατρικό έργο με τις εκπληκτικές ερμηνείες τους.

Κάθε τους εμφάνιση είναι και μια γιορτή

Οι Encardia κλέβουν καρδιές με ήχους από τα ελληνόφωνα χωριά της Κ. Ιταλίας

Με καστανιέτες, κιθάρες, μαντολίνα, ντέφια, ακορντεόν και φυσαρμόνικες οι Encardia απογειώνουν το κοινό τους.

Της **ΓΙΩΤΑΣ ΣΥΚΚΑ**

Ποιος το περιμένει, ένα ελληνικό συγκρότημα που εμπνέεται και δημιουργεί πάνω στην πλούσια μουσική παράδοση της Κάτω Ιταλίας, να έχει τέτοια επιτυχία;

Οι Encardia όμως έχουν πιστό κοινό που όσο πάει και μεγαλώνει. Μικρούς και μεγάλους που χαίρονται να τραγουδούν για έρωτες, πάθη, εργατικές αδικίες και τσιμπήματα κάτω από τα μεσοφόρια. Κάθε εμφάνιση και μια γιορτή. Με καστανιέτες, κιθάρες, μαντολίνα, ντέφια, ακορντεόν και φυσαρμόνικες. Το είδαμε και στη συναυλία που έδωσαν την Πρωτομαγιά σε συνεργασία με την ΕΡΤ, το ΚΕΘΕΑ, τον Δήμο Αθηναίων και τους Γιατρούς του Κόσμου. Δύο χιλιάδες άτομα περίμεναν, και τελικά συγκεντρώθηκαν 5.000. Αντί για εισιτήριο, ένα κουτί αντιβίωσης στα χέρια οι περισσότεροι, παυσίπονα ή ένα κουτί γάλα.

Αυτές οι δράσεις συγκινούν το ίδιο το συγκρότημα. Οπως οι προσκλήσεις από πανεπιστήμια και φοιτητικές ενώσεις. «Οταν ενώνονται οι δυνάμεις και οι φορείς, χωρίς να υπάρχει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό κίνητρο, πολλά μπορούμε να πετύχουμε» λέει ο Κώστας Κωνσταντάτος, βασικό ιδρυτικό μέλος. Στις 15 του μηνός έχουν μια συναυλία στο Πάντειο Πανεπιστήμιο στο πλαίσιο μιας εργασίας για τη θεραπευτική μουσική και την ταραντέλα. Οσο για το καλοκαίρι θα τους δούμε σε διάφορα μέρη της Ελλάδας με συναυλίες και προβολές του ντοκιμαντέρ «Encardia, η πέτρα που χορεύει» του Αγγελου Κοβότσου που έλαβε το βραβείο του κοινού στο 14ο φεστιβάλ ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης.

Ταραντέλα

Ενα οδοιπορικό του συγκροτήματος στα ελληνόφωνα χωριά της Κ. Ιταλίας και τη γλώσσα των γκρεκάνων, τις παραδόσεις και τις συνήθειές τους και βέβαια μια γνωριμία με τους ξέφρενους ρυθμούς της ταραντέλας, είναι η ταινία. Τι το ιδιαίτερο όμως έχει αυτή η μουσική ομάδα και παρασύρει το κοινό; «Ισως γιατί το πρωτογενές υλικό πάνω στο οποίο δουλεύουμε προέρχεται από τις ελληνόφωνες περιοχές της Κ. Ιταλίας» απαντά ο Κ. Κωνσταντάτος. Ο ίδιος σπούδασε οικονομικά, έφτασε στην Κάτω Ιταλία ως αγιογράφος, αλλά τελικά ασχολήθηκε με τη μουσική. Είχε άλλωστε τις βάσεις από το Εθνικό Ωδείο. «Το 1993 ένας φίλος μοναχός από το Αγιο Ορος πήγε στην περιοχή και έμενε σε ένα εγκαταλελειμμένο μοναστήρι του 12ου αιώνα. Το έλεγε η καρδιά του και σύντομα ευαισθητοποιήθηκε η κοινότητα του χωριού αλλά και το υπουργείο Πολιτισμού της Ιταλίας, το οποίο αναστήλωσε το καθολικό της Μονής». Τα δικά του ταξίδια στην περιοχή σχετίζονταν με σεμινάρια αγιογραφίας, εκθέσεις και σιγά σιγά με παραγγελίες. Οταν μάλιστα αναστηλώθηκε το μοναστήρι κλήθηκε να αγιογραφήσει κάποια μέρη του. Στο μεταξύ είχε γίνει ένα με τους ντόπιους στα γλέντια και τις συνήθειές τους.

Κάπως έτσι άρχισε να του τριβελίζει το μυαλό η ιδέα ενός συγκροτήματος και έγινε πραγματικότητα το 2004 σαν συνάντησε τον υπόλοιπο πυρήνα, τον Βαγγέλη Παπαγεωργίου και την Αναστασία Δουλφή. Στην αρχή έχοντας τον πρώτο δίσκο στο χέρι πήγαν με διάθεση μαθητείας να δουν από κοντά πώς βιώνεται αυτή η μουσική στις μέρες μας. Με τον καιρό και σαν μεγάλωσε η ομάδα, ακόμη και ο Daniele Durante, από τους παλιότερους μουσικούς στην περιοχή του Σαλίντο επαίνεσε το πάθος τους να φτιάξουν καινούργια μουσική βασιζόμενοι στην παλιά. Οσο για τον 87χρονο βετεράνο G. Avantaggiato, το 2008 τους πήρε μαζί του στο μοναδικό φεστιβάλ «la notte della taranta» στην Ιταλία, με κοινό 120.000 θεατές.

– Τα γκρεκάνικα χωριά έχουν λέξεις της ελληνικής γλώσσας. Η μουσική τους έχει στοιχεία της ελληνικής μουσικής;

– Ο ρυθμός της ταραντέλας θυμίζει κάποιες φορές το δικό μας ζωναράδικο. Θα έλεγα ότι περισσότερο μπορεί να έχουν σχέση με την ενέργεια και τη δύναμη της ποντιακής και κρητικής μουσικής, παρότι πολλές κλίμακες που χρησιμοποιούν προέρχονται από την αρχαία ελληνική μουσική.

– Πολλά απ' αυτά τα τραγούδια μιλούν για πολιτικές διεκδικήσεις χωρίς τσιτάτα, με έντονο το ανθρώπινο στοιχείο παρότι γράφτηκαν έναν αιώνα πριν. Βρίσκετε αντιστοιχίες με τη σημερινή πραγματικότητα;

– Αυτή ακριβώς την κουβέντα είχαμε με τον ηθοποιό Ηλία Λογοθέτη. Λέγαμε ότι πολλά δικά μας πολιτικά τραγούδια δεν άντεξαν στον χρόνο, αντίθετα με πολλά από τα τραγούδια αυτά, ειδικότερα της βόρειας Ιταλίας, τα οποία γεννήθηκαν με φυσικό τρόπο, δεν κατασκευάστηκαν. Τέτοιο είναι το «La Lega», που τραγουδούσαν οι γυναίκες όταν εργάζονταν στις φυτείες ρυζιού της Novara - ακούστηκε και στην ταινία «1900» του Μπερτολούτσι. Ανάλογο και το «Sciur Padrum» το οποίο στον πρώτο μας δίσκο το είπε ο Αργύρης Μπακιρτζής: «Κυρ αφεντικό με τα άσπρα σου ρούχα/ βάλε το χέρι στη τσέπη και δώσε μας/ τα φράγκα για να πάμε/ και μεις στο σπίτι». Οσα ζούμε σήμερα στη χώρα μας είναι πράγματι δύσκολα, ωστόσο δεν ξέρω αν πρέπει να μας πιάνει τόσος πανικός όταν υπάρχουν άλλοι δίπλα μας που πεθαίνουν από την πείνα ή τη δίψα. Θα τα καταφέρουμε με λιγότερα, κανείς μας δεν είναι μόνος σε αυτή την περιπέτεια.

– Οταν γράφετε δικά σας τραγούδια προσπαθείτε να μείνετε πιστοί στην παράδοση ή σας αρέσει και μια δημιουργική απιστία;

– Τα μουσικά βιώματα του καθενός μας περνάνε μέσα από τα τραγούδια ενταγμένα στον ήχο που έχουμε χτίσει. Για παράδειγμα το «Αντρα μου πάει» του Franko Corliano διακρίνει κανείς στον δακτυλισμό της κιθάρας τη «σονάτα υπό το σεληνόφως» του Μπετόβεν. Επίσης στον πρώτο μας δίσκο υπάρχει ένα παραδοσιακό νανούρισμα που εξελίσσεται σε ταραντέλα, το θέμα της όμως μας βγήκε αυθόρμητα από κάποιες ασπρόμαυρες ταινίες του Θανάση Βέγγου. Στις ταραντέλες υπάρχουν και τζαζ στοιχεία ακόμη και ροκ αλλά όλα αυτά με νόημα και μέτρο.

Θέμα σεβασμού

– Εχετε δώσει πάνω από 400 συναυλίες στην Ελλάδα, την Ιταλία, τη Γερμανία, την Ελβετία ώς το Αλγέρι. Τον Οκτώβριο θα πάτε στον Καναδά, την Ουάσιγκτον και τη Ν. Υόρκη. Σε ποιους απευθύνεστε;

– Στόχος μας δεν είναι τόσο η ομογένεια όσο τα έθνικ φεστιβάλ. Αλλωστε, οι ομογενείς προτιμούν το ελληνικό λαϊκό ρεπερτόριο και είναι λογικό γιατί λείπουν από την πατρίδα. Στην Ελλάδα χτίσαμε ένα κοινό, στην Ιταλία μια άριστη σχέση με τους άλλους μουσικούς και τα συγκροτήματα.

– Είστε οκτώ άτομα με διαφορετικές συνήθειες. Τι σας ενώνει;

– Η επιμονή, η υπομονή και πίστη σε αυτό που κάνουμε. Να βάζεις στόχους και ας πετυχαίνεις λιγότερα. Χρειάζονται βαθιές σχέσεις ακόμη και με κόστος. Σέβεσαι τους άλλους και σε σέβονται.

> *Οσα ζούμε σήμερα είναι πράγματι δύσκολα. Θα τα καταφέρουμε με λιγότερα, κανείς δεν είναι μόνος σε αυτή την περιπέτεια.*

«Κάνουμε το κέφι μας με την καρδιά μας»

Στους Encardia ο Κώστας Κωνσταντάτος είναι ο αγιογράφος της παρέας, που ασχολείται με τη μουσική, κυρίως όμως με τους στίχους. Ο Βαγγέλης Παπαγεωργίου συνθέτει, ενορχηστρώνει ενώ εργάζεται ως δάσκαλος Μουσικής τα τελευταία χρόνια σε όλα τα σχολεία της Μήλου. Του αρέσουν όμως και τα μαγικά, ενώ η Αναστασία Δουλφή, που σύντομα θα γίνει μητέρα, είναι νηπιαγωγός, «ερμηνεύτρια εκπαιδευτικών προγραμμάτων» στο Παιδικό Μουσείο και απόφοιτος του Εθνικού Ωδείου. Ο δεξιοτέχνης στην κιθάρα Μιχάλης Κονταξάκης έχει διεθνή καριέρα και διακρίσεις, ο Δημήτρης Τσεκούρας, φοιτητής φωτογραφίας, που τον κέρδισε το κοντραμπάσο, ενώ η Κωνσταντίνα Καλκάνη, που τελείωσε το Πάντειο Πανεπιστήμιο, μελετά και διδάσκει συστηματικά χορούς και Ιστορία του ιταλικού Νότου, και η Γιάννα Χαμαλέλη, με σπουδές στο Πανεπιστήμιο Πειραιά, δουλεύει ως τραπεζική υπάλληλος και καθηγήτρια παραδοσιακών χορών. Πρόσφατα απέκτησαν και νεότερο μέλος, την 22χρονη Ναταλία Σπυράτου. «Εχουμε όλοι άλλες δουλειές ώστε να κάνουμε το κέφι μας με την καρδιά μας, χωρίς εκπτώσεις», λέει ο Κ. Κωνσταντάτος. «Στην πραγματικότητα παίζουμε δική μας μουσική, σημερινή. Ακόμη και τα παλιά τραγούδια είναι διασκευασμένα με έναν σύγχρονο ήχο ο οποίος καθρεφτίζει τα βιώματα όλων μας». Και όταν συναντιούνται όλοι τους πάνω στη σκηνή, «είναι σαν να μας τσιμπάει κάτι». Η ταραντούλα για την οποία τραγουδούν· ποιος ξέρει; Αλλωστε μια φορά και έναν καιρό ήταν ένας χορός που τον έλεγαν ταραντέλα. Τρελός, δυνατός, τίναζε κορμιά και αισθήσεις στον αέρα και θεραπευόταν με τα ντέφια και τις κιθάρες των μουσικών.

Ο τροβαδούρος της Νέας Ορλεάνης κάνει μια νέα αρχή

Στα 71 του, ο Dr John υπόσχεται να γίνει «καλός πατέρας» και ιχνηλατεί άγνωστους μουσικούς δρόμους στο τελευταίο του cd

Του **JAMES MCKINLEY JR.**
THE NEW YORK TIMES

Επί δεκαετίες, ο Δρ Τζον, ο διάσημος τροβαδούρος από τη Νέα Ορλεάνη, διατήρησε πεισματικά την ψυχεδελική «βουντού» σκηνική περσόνα που δημιούργησε στα τέλη της δεκαετίας του '60. Εξακολουθεί να τριγυρνάει κουβαλώντας μαζί του ένα αφρικανικό κοντάρι στολισμένο με τοτέμ, κόκαλα, ένα δόντι αλιγάτορα κι ένα φιαλίδιο γεμάτο με τις στάχτες ενός φίλου του.

Στα 71 του, όμως, όταν πολλοί μουσικοί της ηλικίας του επιδίδονται σε νοσταλγικές περιοδείες ή προτιμούν να αποσυρθούν διακριτικά, ο Δρ Τζον φαίνεται να κάνει μια μεγάλη στροφή, τόσο προσωπικά όσο και επαγγελματικά. Ηχογράφησε ένα φιλόδοξο νέο άλμπουμ, το «Locked Down», με τη συνεργασία του Νταν Αουερμπατς, του τραγουδιστή και κιθαρίστα του δημοφιλούς μπλουζ–ροκ ντουέτου Black Keys. Επιπλέον, διοργάνωσε μια σειρά εννέα κοντσέρτων στην Brooklyn Academy of Music, γιορτάζοντας τη μακρόχρονη συμβολή του στην αμερικανική μουσική.

Το άλμπουμ και οι συναυλίες συντονίζονται με την πρόσφατη προσπάθειά του να βάλει σε τάξη τη ζωή του μετά από χρόνια «αλήτικου» βίου. Λέει ότι ένας στόχος όλων αυτών είναι να «αποζημιώσει» τα παιδιά του, που τα παραμέλησε γιατί ήταν σ' όλη του τη ζωή ένας περιπλανώμενος μουσικός. Το «Locked Down» είναι αφιερωμένο στα 11 παιδιά και εγγόνια του.

«Φαίνεται ότι έχασα από το οπτικό μου πεδίο μερικά πράγματα και τώρα θέλω να κάνω μια νέα αρχή», είπε στη διάρκεια της συνομιλίας μας στο σαλόνι ενός ξενοδοχείου στην Τριμπέκα της Νέας Υόρκης. «Ενα από τα ελαττώματά μου είναι ότι καταπιάνομαι με πολλά και παραμελώ άλλα σημαντικά. Δεν θέλω πια να παραμελώ τα παιδιά μου».

Ωμό και απέριττο

Το άλμπουμ είναι πράγματι ένα νέο ξεκίνημα για τον Δρ Τζον, ο οποίος σε πρόσφατους δίσκους παρέμεινε κοντά στο μείγμα τζαζ της Νέας Ορλεάνης, φανκ και σόουλ, που χαρακτηρίζει τις συνθέσεις του από τη δεκαετία του '70. Το «Lock Down», όμως, ακούγεται ωμό κι απέριττο, με τραγούδια που τα ζωντανεύουν δυναμικοί, κοφτοί ρυθμοί συνδεδεμένοι με την αφρικανική ποπ μουσική όσο και το αμερικανικό R&B. Τραγουδάει με τη βαθιά, βραχνή φωνή του για τα βάσανα της αλήτικης ζωής, για τις εμπειρίες του στη φυλακή, για το περιστατικό όπου τον πυροβόλησαν, για τη λύπη του που ήταν ένας απών πατέρας. «Οταν έχεις μπει στα παιχνίδια που έπαιξα εγώ στη ζωή μου, η σύγχυση κυριαρχεί», λέει. «Αφήνεις τα παιδιά σου χωρίς πυξίδα».

Ο δίσκος έχει μια αφρικανική γεύση πίσω από τους ρυθμούς. Οταν ο Νταν Αουερμπατς πλησίασε τον Δρ Τζον το 2010, με στόχο να κάνουν μαζί ένα άλμπουμ, του έβαλε ν' ακούσει αιθιοπική τζαζ από τον βιμπραφωνίστα Μουλάτου Αστάτκε για να του δώσει μια ιδέα των ήχων που αναζητούσε. «Δεν ήθελα να είναι ένας δίσκος που κοιτάζει πίσω, μια ρετρό νοσταλγία», λέει, «ήθελα να τον ακούν οι νέοι και να γουστάρουν».

Προσέλαβε μετά νεαρούς μουσικούς με εμπειρία στην αφρικανική ποπ, τους οποίους στήριξαν ο Γερμανός ντράμερ Max Βάισφελντ, ειδικευμένος στους αφρο-ποπ ρυθμούς, και ο μπασίστας Νικ Μόβσον, ένας Νεοϋορκέζος που είναι γνώστης πολλών αφρικανικών στυλ. Ακουγαν αφρικανική τζαζ και έτρωγαν αιθιοπικό φαγητό επί δέκα μέρες τον περασμένο Σεπτέμβριο, όταν έγραψαν και ηχογράφησαν οργανικά κομμάτια στο στούντιο του Νταν, το Easy Eye Sound.

Οι στίχοι πολλών από τα τραγούδια αντανακλούν τη σκοτεινή, ενίοτε ακραία, κοσμοθεώρηση του Δρ Τζον. Το κομμάτι με τίτλο «Revolution» αρχίζει: «Τυφλά μάτια της δικαιοσύνης/κουφά αυτιά της εξουσίας/αναίσθητες κινήσεις του χρήματος/μας οδήγησαν στην απόγνωση». Ο δίσκος αυτός είναι το 29ο ηχογραφημένο σε στούντιο άλμπουμ του Δρ Τζον, με πρώτο το περίφημο «Gris Gris» του 1968, όταν υιοθέτησε το «καλλιτεχνικό» ψευδώνυμο Dr John, the Night Tripper (εμπνευσμένο από έναν μάγο–γιατρό του 19ου αιώνα στη Νέα Ορλεάνη). Η καριέρα του όμως πηγαίνει ακόμα πιο πίσω. Το 1957 συμμετείχε ήδη σε εφηβικές ορχήστρες, παίζοντας κιθάρα και πλήκτρα. Αργότερα πήγε στο Λος Αντζελες όπου έπαιξε σε άπειρα κοντσέρτα οργανωμένα από τον Φιλ Σπέκτορ, τον Σόνι Μπόνο και άλλους παραγωγούς.

Με νέο άλμπουμ και μια σειρά εννέα κοντσέρτων, ο Δρ Τζον γιόρτασε τη μακρόχρονη συμβολή του στη μουσική.

> *«Ενα από τα ελαττώματά μου είναι ότι καταπιάνομαι με πολλά και παραμελώ άλλα σημαντικά. Δεν θέλω πια να παραμελώ τα παιδιά μου».*

Καλτ φυσιογνωμία

Η εμπορική επιτυχία των δίσκων του δεν ήταν ποτέ τεράστια, ωστόσο απέκτησε ένα αξιόλογο κοινό πιστών θαυμαστών στις ΗΠΑ και στον κόσμο – αναμφίβολα, ανήκει στις «καλτ» φυσιογνωμίες της αμερικανικής μουσικής σκηνής. Ανάμεσα στις πιο δημοφιλείς συνθέσεις του ήταν το «Right Place Wrong Time» του 1973 και το περίφημο «Litanie de Saints» από το άλμπουμ του 1992 «Goin' back to New Orleans».

Ο Τζόζεφ Μελίλο, διευθυντής παραγωγός στην Brooklyn Academy, είπε ότι το εύρος της δουλειάς του Δρ Τζον –από ροκ εν' ρολ και ψυχεδέλεια μέχρι φανκ και τζαζ– ήταν αυτό που τον έπεισε να τον καλέσει να δώσει ανάλογες συναυλίες ο Πολ Σάιμον, το 2008.

Ο ίδιος ο Δρ Τζον δεν βλέπει τα κοντσέρτα αυτά ως αποχαιρετιστήρια. «Δεν μ' αρέσει καθόλου η ιδέα της ανακεφαλαίωσης της καριέρας μου», λέει. Δεν τον απασχολεί επίσης η ιδέα της θνητότητας, αν και ομολογεί ότι πέρασε ένα διάστημα αναστοχασμού και μεταμέλειας. Σήμερα, όπως λέει, εκείνο που εκτιμά πιο πολύ είναι οι στιγμές με τα παιδιά του.

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ

Του **ΚΩΣΤΑ Θ. ΚΑΛΦΟΠΟΥΛΟΥ**

Ρεαλπολιτίκ και ποδόσφαιρο

Η **πρόσφατη** πολιτική διαμάχη, που αφορά τους αγώνες του Euro 2012 στην Ουκρανία, μεσούσης της ευρωπαϊκής κρίσης, αναφορικά με τις συνθήκες κράτησης και την κατάσταση υγείας της Γούλια Τιμοσένκο, επανέφερε ακόμα μία φορά το δίλημμα «πολιτική ή ποδόσφαιρο;»: η καγκελάριος Μέρκελ, αλλά και άλλοι σημαντικοί Γερμανοί πολιτικοί, απείλησαν να ακυρώσουν την προγραμματισμένη επίσκεψή τους στη χώρα εν όψει των αγώνων, η Ε.Ε. συσκέπτεται σε επίπεδο υπουργών Εξωτερικών, ενώ η Ουκρανία αναφέρθηκε σε «ψυχροπολεμικά παιγνίδια». Τα σχόλια του Τύπου και οι δηλώσεις των πολιτικών σχετικά με το ενδεχόμενο ενός μποϊκοτάζ των αγώνων ή, ακόμα, και μεταφοράς των αγώνων από την Ουκρανία σε μια άλλη χώρα (Γερμανία;), όπως και η αμήχανη στάση και ένοχη σιωπή των διοργανωτών (UEFA), δημιούργησαν ήδη μία πρώτη ρωγμή στο Ολυμπιακό Στάδιο του Κιέβου (Olimpijskyj), όπου θα συναντηθούν οι φιναλίστ της διοργάνωσης, σε βαθμό που, με ποδοσφαιρικούς όρους, να μιλάμε ήδη για «πρόωρο τελικό». Η Ουκρανία είναι η χώρα της «ενδεκάδας του θανάτου» (1942) και του μεγάλου Βαλερί Λομπανόβσκι, αλλά και της αμφιλεγόμενης Pomarancheva revolyutsiya («πορτοκαλί επανάστασης»). Η διαμάχη δεν κρύβει τις γερμανικές εμμονές απέναντι στη «ρωσική αρκούδα», επαναφέρει όμως το θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και εμμέσως τις μάλλον αδιαφανείς διαδικασίες με τις οποίες προκρίθηκε η Ουκρανία ως χώρα διεξαγωγής, από κοινού με την Πολωνία, του Euro 2012.

Η πολιτική θέλει ξανά να δώσει το εναρκτήριο λάκτισμα, αν θυμηθεί κανείς τον Μεσοπόλεμο και, κυρίως, το Παγκόσμιο Κύπελλο του 1978, στην Αργεντινή του στρατηγού Βιντέλα, όταν η μισή σχεδόν Εθνική Ολλανδίας, με προεξάρχοντα τον Γιόχαν Κρόιφ, αρνήθηκε να συμμετάσχει στα τελικά της διοργάνωσης σε μια χώρα που κυριαρχούσαν τα βασανιστήρια, καθώς και τα μποϊκοτάζ των Ολυμπιακών Αγώνων, σε Μόσχα και Λος Αντζελες. Η συζήτηση (υπεν)θυμίζει επίσης τις ρηχές αντιπαραθέσεις στη χώρα μας, σχετικά με τις επιτυχίες του ελληνικού αθλητισμού στη διάρκεια της χούντας (1968, ΑΕΚ, Κυπελλούχος Ευρώπης στο μπάσκετ, 1969, Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Στίβου στο «Καραϊσκάκη», 1970, Χρ. Παπανικολάου, παγκόσμιο ρεκόρ στο άλμα επί κοντώ, 1971, Παναθηναϊκός, φιναλίστ στο Κύπελλο Πρωταθλητριών κ.ά.), αν και «τίποτα δεν είναι όπως χθες», καθώς όλα εκτυλίσσονται ταυτόχρονα σε διπλωματικό, πολιτικό και ποδοσφαιρικό επίπεδο, σε συνθήκες παγκοσμιοποίησης, της πολιτικής, αλλά και της ποδοσφαιρικής (πολιτικής) οικονομίας, που εξαρτάται πλέον άμεσα από επενδύσεις, τηλεοπτικά δικαιώματα και διαφημίσεις.

Η ομάδα μπάσκετ της ΑΕΚ ποζάρει μετά την κατάκτηση του Κυπέλλου Ευρώπης, το 1968.

Η σύγκρουση πολιτικής και αθλητισμού, σε συνθήκες παγκοσμιοποίησης, είναι αναπόδραστη: χαμένος είναι ο ελεύθερος πολίτης και ο φίλαθλος.

Πιθανόν, η ένταση να εκλείψει σύντομα, αν η κυβέρνηση του Κιέβου αντιμετωπίσει τη Γιούλια Τιμοσένκο ως πολιτικό αντίπαλο και όχι ως πολιτική κρατούμενη, και η Ευρώπη σκεφτεί ψυχραιμότερα. Ομως, ούτε ο αθλητισμός μπορεί να είναι όμηρος της πολιτικής, αλλά και των συμφερόντων των γιγαντιαίων ομοσπονδιών του, ούτε το ποδόσφαιρο επιτρέπεται να γίνεται μοχλός ή εμπόδιο στο όνομα των μεταρρυθμίσεων, που κάθε χώρα έχει ανάγκη.

Η σύγκρουση πολιτικής και αθλητισμού, σε συνθήκες ολοκληρωτικής παγκοσμιοποίησης, είναι αναπόδραστη, μέρος της «αισθητικοποίησης της πολιτικής» μέσω των σπορ, ως παγκόσμιο θέαμα: χαμένος παραμένει ο ελεύθερος πολίτης και ο φίλαθλος.

Ποδόσφαιρο και πολιτική, αθλητισμός και ιδεολογία, ηθική και σκοπιμότητα, τηλεόραση και δημοκρατία, συχνά ακολουθούν επάλληλες τροχιές, όταν πάντως συγκρούονται, ακυρώνονται αμοιβαία ή συμπεριφέρονται σαν χουλιγκάνοι.

Η ανθρώπινη αξιοπρέπεια, όμως, είναι αδιαπραγμάτευτο αγαθό.

ΔΙΑΚΡΙΝΟΝΤΑΣ

Της **ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΟΤΖΙΑ**

Αμφιβολίες

Ο **Γιώργος Λίλλης** είναι ένας καθιερωμένος ποιητής. Το μυθιστόρημά του με τον ερεθιστικό τίτλο «Ίχνη στο χιόνι» και το ελκυστικό ασπροκόκκινο εξώφυλλο των εκδόσεων Μεταίχμιο (σελ. 308) γεννά προσδοκίες. Πώς αντικρίζει τον Εμφύλιο ένας καλλιτέχνης που γεννήθηκε τη χρονιά της Μεταπολίτευσης; Πώς είναι δυνατόν να αντιληφθεί μια φρέσκια ματιά το οδυνηρό φορτίο μνήμης που όλοι σηκώνουμε και πώς εμπλουτίζει τη μακρά παράδοση, η οποία αποτύπωσε σε αδρές λογοτεχνικές σελίδες το δυσβάστακτο τραύμα;

Μάρτιος 1948. Ο δεκάχρονος Περικλής θα γίνει μάρτυρας της δολοφονίας των γονιών του από τον Εθνικό Στρατό. Υποχωρώντας οι αντάρτες τον παίρνουν μαζί τους για να τον παραδώσουν σε συγγενείς. Διασχίζοντας τα απόκρημνα ευρυτανικά βουνά, ο μικρός φυγάς φτάνει στα όρια της αντοχής του για να ζήσει κατόπιν τη σταδιακή εξόντωση της αντάρτικης ομάδας και την εμπειρία της Μακρονήσου. Δεκαετίες αργότερα, ο εβδομηντάχρονος Περικλής Αδάμος, χήρος και πρώην μέλος του ΚΚΕ, επισκέπτεται την πατρική γη συντροφιά με έναν φοιτητή Πολιτικών Επιστημών που γράφει το διδακτορικό του για τον Εμφύλιο. Κοινός στόχος να μεταδώσει ο παλαιός αγωνιστής στον νέο άντρα το βίωμα της φρικτής εμπειρίας. Το μυθιστόρημα αποτελείται από 21 κεφάλαια. Εναλλάσσονται η περιπέτεια του δεκάχρονου (γραμμένη από τη σκοπιά ενός τριτοπρόσωπου αφηγητή) με τη σημερινή παλιννόστηση (γραμμένη από την πρωτοπρόσωπη σκοπιά του φοιτητή). Το πρώτο κεφάλαιο υποβλητικό. Βελέντζες, προσανάμματα, καυσόξυλα, σακιά, λαγήνια, ντορβάδες, σκαφίδια, πεζούλες, πουρνάρια, όλα σε οικεία θέση καθώς ο μικρός Περικλής μεταφέρει στο κρησφύγετο του πληγωμένου αντάρτη πατέρα του το καθημερινό φαγητό του. Μόνο που τη μέρα εκείνη αλλόφρονες κυνηγοί κεφαλών θα καταστρέψουν το σπιτικό του.

Ο Γιώργος Λίλλης διαθέτει περιγραφική δεινότητα – στήνει τους ανθρώπους ανάμεσα στα αντικείμενα και στη φύση, δημιουργεί ατμόσφαιρα, φτιάχνει τον κόσμο. Αδυνατεί ωστόσο να προχωρήσει (με εξαίρεση κάποιες στιγμές στο βουνό) διότι δυστυχώς δεν διαθέτει επαρκή δραματουργική ικανότητα, δεν είναι σε θέση να φτιάξει ανθρώπους που σχετίζονται σε ειρηνικά ή σε ανάποδα χρόνια, ανθρώπους που ρωτούν, που συζητούν, που αντιδικούν, που βρυχώνται καθώς ξεσκίζει ο ένας τον άλλο. Αντιθέτως, τα διαλογικά μέρη μοιάζουν με πρόσχημα για να αναπτύξει ο συγγραφέας ιδέες. Ετσι, ο τρόπος που παρουσιάζει το υβρεολόγιο των εμπολέμων («μπάσταρδοι», «άτιμοι», «σκυλιά») δυστυχώς παραπέμπει σε σχολικές παραστάσεις. Το ίδιο και ο περικυκλωμένος αντάρτης που πέφτει στο έδαφος για να αμυνθεί φωνάζοντας «Καλά, πώς τα κατάφεραν μέσα από την γκρεμίλα». Λιγότερο όμως πειστικός απ' όλους είναι ο μελετητής με τις αφελείς διακηρύξεις γνώσεων και την ακατανόητη έκπληξή του («Μη μου πείτε πως είχαν πετάξει ανθρώπους εκεί μέσα;», «Αυτό δεν το περίμενα. Εχω σοκαριστεί. Μέχρι ποιου σημείου μπορεί να φτάσει η βαρβαρότητα;»). Μοιάζει να μην έχει υπόψη του ο συγγραφέας πως οι φρικαλεότητες του Εμφυλίου είναι πασίγνωστες –αν όχι από δεκάδες άλλες πηγές, τουλάχιστον από τον «Λοιμό» του Αντρέα Φραγκιά, από το «Κιβώτιο» του Αρη Αλεξάνδρου, από το «Μακάριοι οι ελεήμονες» του Νίκου Κάσδαγλη και από την «Κάθοδο των εννιά» του Βαλτινού– αδιάσειστα τεκμήρια, ανεξαρτήτως των ερμηνειών που τους επιφυλάσσει η ιστορική επιστήμη. Πώς και ο μελετητής του δεν τα γνωρίζει; Ομως, το κείμενο πάσχει ακόμα βαθύτερα. Από καιρού εις καιρόν ο παλαιός αγωνιστής αποδίδει ευθύνες και στα δύο στρατόπεδα για τις θηριωδίες, σχολιάζοντας παράλληλα το μάταιο των αγώνων της Αριστεράς που τον οδήγησαν, καθώς φαίνεται, στον αλκοολισμό. Σε ποιον βαθμό, όμως, το μυθιστόρημα στηρίζει πειστικά την κριτική στάση του ήρωά του όταν το 95% των σελίδων του εξιδανικεύει μελοδραματικά το αντάρτικο – σε πλήρη αρμονία με την ελεγειακή εξύμνηση με την οποία κατά κόρον τραφήκαμε τα τελευταία εξήντα χρόνια;

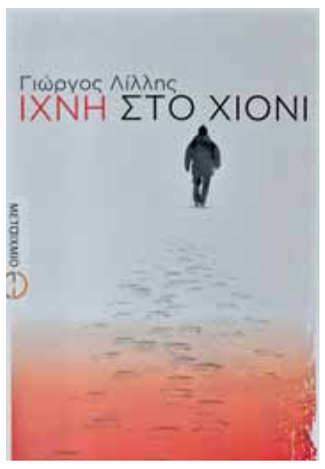

ekotzia@yahoo.gr

Η Μαριλένα Πανουργιά προτείνει:

Η κάμπια που μάγεψε γενιές παιδιών

Τον τελευταίο καιρό, περνώ περισσότερο χρόνο στο παιδικό τμήμα των βιβλιοπωλείων, καθώς η κόρη μου είναι 3 ετών. Πρόσφατα ανακάλυψα ένα βιβλίο του 1969 που έχει μαγέψει γενιές παιδιών: το «Μια κάμπια πολύ πεινασμένη» του Eric Carle σε μετάφραση Δήμητρας Σίμου (εκδ. Καλειδοσκόπιο). Πρόκειται για την τρυφερή ιστορία μιας κάμπιας που πεινάει πολύ, τρώει διαρκώς, μεγαλώνει και στο τέλος μπαίνει στο κουκούλι της και μεταμορφώνεται σε πεταλούδα. Το βιβλίο είναι πανέξυπνα σχεδιασμένο και η εικονογράφηση του Carle είναι εξαιρετικά ελκυστική για τα παιδιά, που μαθαίνουν να μετρούν ώς το 10 καθώς και τις μέρες της εβδομάδας διαβάζοντάς το. Η Ελλη λάτρεψε την κάμπια του Carle από το πρώτο βράδυ που τη διαβάσαμε μαζί.

Πρώτα σε πωλήσεις

Αυτή την εβδομάδα

Μελέτες, λευκώματα, βιογραφίες

1. **Η ζωή είναι επίλυση προβλημάτων, του Καρλ Πόπερ, μετ. Ηλίας Κρίππας (Μελάνι).** Δοκίμια, ομιλίες, συνεντεύξεις. Μια επιτομή των ιδεών του μεγάλου στοχαστή.
2. **Στου δρόμου τα μισά, του π. Φιλόθεου Φάρου (Αρμός).** Σκέψεις και απόψεις για το πώς μπορεί να αλλάξει ρότα η ζωή των ανθρώπων ακόμη και στη μέση ηλικία.
3. **Η αγανάκτηση δεν αρκεί, του Πιέτρο Ινγκράο (Εύμαρος).** Μια απάντηση στο «Αγανακτήστε» του Εσέλ: «το να αντικαταστήσει η αγανάκτηση την πολιτική (...) είναι μια αυταπάτη».
4. **Σταλινισμός: η τέταρτη μονοθεϊστική θρησκεία, των Ν. Μπελογιάννη-Αγγελικής Κώττη (Αγρα).** Μια επικριτική περιδιάβαση σε μεθόδους και πρακτικές του καθεστώτος του Ιωσήφ Βισαριόνοβιτς Στάλιν.
5. **Time out, η ελληνική αίσθηση του χρόνου, του Στέλιου Ράμφου (Αρμός).** Συνδέεται ο τρόπος που βιώνουμε τον χρόνο με την κρίση που βιώνουμε;
6. **Η παρηγοριά της φιλοσοφίας, του Αλέν ντε Μποτόν (Πατάκης).** Ο συγγραφέας με τους πολλούς αναγνώστες ξαναγυρίζει τη φιλοσοφία στον πρωταρχικό της σκοπό: να κάνει τη ζωή μας ευκολότερη.
7. **Ψωμί και τριαντάφυλλα. Θέματα τέχνης και πολιτικής, της Νάντιας Βαλαβάνη (Ταξιδευτής).** Αρθρα για το πώς επηρέασαν οι μεγάλες στιγμές της Ιστορίας και της πολιτικής την τέχνη.
8. **Ιστορίες αγάπης. Μια ψυχαναλυτική ματιά στον έρωτα, της Τζούλιας Κρίστεβα (Κέδρος).** Στο πιο προσωπικό της βιβλίο, η διάσημη θεωρητικός και ψυχαναλύτρια διερευνά τον έρωτα.
9. **Επινοώντας την καθημερινή πρακτική, του Μισέλ ντε Σερτώ (Σμίλη).** Η τέχνη του πράττειν και οι δραστηριότητες της καθημερινότητας.
10. **Φάρμακον, του Θεοφάνη Τάση (Ευρασία).** Στοχασμοί σε μικρές δόσεις από έναν νεαρής ηλικίας στοχαστή.

Η εποχή της αναζήτησης στοχαστών και στοχασμών.

Η απάντηση του ιστορικού στελέχους της Αριστεράς στον Γάλλο συνδικαλιστή και συγγραφέα.

Αυτή την εβδομάδα

Λογοτεχνία

1. **Πάσπορτ, μια αληθινή περιπέτεια, της Ελεονώρας Σουρλάγκα (Κέδρος).** Μια αυτοβιογραφική εξομολόγηση από μια γυναίκα που έζησε μια μεγάλη περιπέτεια υγείας.
2. **Ξεχασμένο βαλς, της Αν Ενράιτ, μετ. Τόνια Κοβαλένκο (Καστανιώτης).** Η αναπόληση του ερωτικού πόθου, στο Δουβλίνο, τον χειμώνα του 2009.
3. **Βαθέος γήρατος, του Γιάννη Βαρβέρη (Κέδρος).** Το κύκνειο άσμα του ποιητή και κριτικού.
4. **Ανεμώλια, του Ισίδωρου Ζουργού (Πατάκης).** Ενα μυθιστόρημα για την ανδρική φιλία και τη φυγή που αγαπήθηκε από τους αναγνώστες.
5. **Σενάριο γάμου, του Τζέφρυ Ευγενίδης (Πατάκης).** Οι Ηνωμένες Πολιτείες της δεκαετίας του '80, της ύφεσης και της αναζήτησης.
6. **Ενα κάποιο τέλος, του Τζούλιαν Μπαρνς (Μεταίχμιο).** Το Booker του 2011 ένα μοναδικό ταξίδι αυτογνωσίας στις κόγχες της μνήμης.
7. **Η Δευτέρα Παρουσία, του Ράινερ Μαρία Ρίλκε (Κίχλη).** Ποίημα με τη μορφή μονολόγου, με πρωταγωνιστή έναν μοναχό που προσεύχεται.
8. **Για την αγάπη της γεωμετρίας, της Σώτης Τριανταφύλλου (Πατάκης).** Το πικρό χρονικό της νιότης μέσα από την αφήγηση της γόνου μιας μεσοαστικής οικογένειας.
9. **Των αιωρούμενων ήχων, του Ξεν. Βερύκιου (Διάττων).** Τα ποιήματα ενός χημικού μηχανικού.
10. **Δεν είναι τίποτα και άλλα ποιήματα, του Χρίστου Ρουμελιωτάκη (Τυπωθήτω).** Ποιήματα που πατούν στην παράδοση της μεταπολεμικής γενιάς.

• Αυτή την εβδομάδα τα στοιχεία προέρχονται από το βιβλιοπωλείο «Πολύεδρο» (Κανακάρη 147, Πάτρα).

Ενα προσωπικό βιβλίο, με περιεχόμενο αυτό που κυρίως απασχολεί τους ανθρώπους.

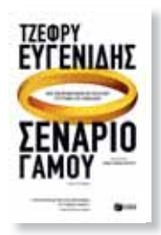

Μια οικογενειακή σάγκα, που αφουγκράζεται τα πάθη της μεσοαστικής Αμερικής στη δεκαετία του '80.

Επιμέλεια: **ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ**

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

JOHN FREELY
Τα παιδιά του Αχιλλέα. Οι Ελληνες στη Μικρά Ασία από την εποχή της Τροίας
μετ. Τιτίνα Σπερελάκη
εκδ. Πατάκη **σελ.** 382 - 20,50 ευρώ

Εχοντας ζήσει στη Νέα Υόρκη, στο Λονδίνο, στην Αθήνα και στην Κωνσταντινούπολη, ο συγγραφέας αφηγείται την επική και τραγική ιστορία της ελληνικής παρουσίας στα μικρασιατικά παράλια από τον Τρωικό Πόλεμο μέχρι το 1923 με την ανταλλαγή πληθυσμών. Οι κάποτε λαμπρές και τώρα ερειπωμένες πόλεις σε όλο το μήκος των μικρασιατικών παραλίων αποτελούν μνήμες ενός πολιτισμού που γέννησε τον Ομηρο, τον Ηρόδοτο και τους πρώτους φυσικούς φιλοσόφους. Πάνω από τρεις χιλιετίες, οι Ελληνες της Μικράς Ασίας διατήρησαν την ταυτότητα και τον πολιτισμό τους, υπομένοντας συρράξεις που οι ιστορικοί από την εποχή του Ηροδότου αντιμετώπισαν ως μια ατελείωτη σύγκρουση πολιτισμών μεταξύ Δύσης και Ανατολής.

ΜΕΤΙΝ ΑΡΝΤΙΤΙ
Το Τουρκάκι
μετ. Ρίτα Κολαΐτη
εκδ. Καλέντης **σελ.** 320

Κωνσταντινούπολη 1531. Στα σοκάκια του Μεγάλου Παζαριού περιφέρεται ένα προικισμένο αγόρι, που μαγεύεται από την τέχνη της καλλιγραφίας, από τον χρωματικό πλούτο των βυζαντινών εκκλησιών και τη θέα των κοριτσιών στο σκλαβοπάζαρο. Οι εβραϊκές καταβολές του, όμως, το εξαναγκάζουν στη φυγή. Βενετία 1574. Το Τουρκάκι, όπως το αποκαλούσε ο δάσκαλός του, έχει γίνει ο μέγας Τιτσιάνο. Βρίσκεται στο απόγειο της δόξας του. Οι ισχυροί της Γαληνοτάτης υποκλίνονται στο ταλέντο του, όταν μια παράνομη ερωτική σχέση τον οδηγεί ενώπιον του ιεροεξεταστή, όπου θα αποκαλυφθεί το μεγάλο του μυστικό.

ΟΥΙΛΛΙΑΜ ΦΩΚΝΕΡ
Καθώς ψυχορραγώ
μετ. Μένης Κουμανταρέας
εκδ. Κέδρος **σελ.** 304 - 16 ευρώ

Ενας πατέρας και τα πέντε παιδιά του –τέσσερα αγόρια και ένα κορίτσι– μαστορεύουν το κιβούρι της πεθαμένης γυναίκας και μητέρας τους για να το μεταφέρουν από τη μία άκρη στην άλλη της επαρχίας Γιοκναπατάουφα του αμερικανικού Νότου, μέσα από χίλιες περιπέτειες, κινδύνους και κωμικοτραγικά περιστατικά, όπου η βρωμιά και η απανθρωπιά δίδονται ανάγλυφα. Ο Ουίλλιαμ Φώκνερ (1897–1962) έγραψε το έργο νέος το 1929, δουλεύοντας νυχτοφύλακας, ανάμεσα στα μεσάνυχτα και στις τέσσερις το πρωί, μέσα σε έξι βδομάδες. Σήμερα θεωρείται ένα από τα αριστουργήματα της αμερικανικής λογοτεχνίας του 20ού αιώνα.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ
Φιλμ νουάρ
εκδ. Ψυχογιός **σελ.** 554

Στο Παρίσι του 1939, ο νεαρός Γάλλος δημοσιογράφος Φιλίπ Τεμπό αναζητεί στοιχεία για το παράνομο ειδύλλιο μιας Ισπανίδας δούκισσας και ενός Ελληνα εμπόρου όπλων. Η ζωή του τελευταίου γεννάει πολλά ερωτήματα για την καταγωγή του, τη δράση του και την πολιτική επιρροή του. Ποιος ήταν εντέλει ο άνθρωπος που μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο θεωρήθηκε ο πλουσιότερος του πλανήτη; Την απάντηση δίνει ο παλιός αναρχικός Μιγκέλ Θαραμπόν. Μέσα από τις διηγήσεις του αναδεικνύεται ένας κόσμος συνωμοσίας, παρασκηνιακής πολιτικής και άνομου κέρδους. Μια κοινωνία σκιών γράφει την Ιστορία ερήμην των απλών ανθρώπων, ενώ η Μικρασιατική Καταστροφή φαντάζει έμπνευση ενός αμείλικτου πρωταγωνιστή.

ΛΕΥΚΩΜΑ

ANDREW NAHUM
50 αυτοκίνητα που άλλαξαν τον κόσμο
μετ. Η. Καφάογλου, Κ. Καρανικολός
εκδ. Κλειδάριθμος **σελ.** 112 - 17,50 ευρώ

Αρχίζει από το Model T της Ford και φθάνει μέχρι το Smart. Ανάμεσά τους το κλασικό «σκαθάρι» της Volkswagen, το Citroen 2CV, το Lotus, το Elite, το Mini, η Jaguar E-type, το VW Golf, το Audi 100, το Toyota Prius και πολλά άλλα. Είναι τα πενήντα κορυφαία μοντέλα που διαμόρφωσαν τον κόσμο της σχεδίασης του αυτοκινήτου. Γνωρίζουμε τη φιλοσοφία τους, τους εμπνευστές τους, το παρασκήνιο της διαμόρφωσης αυτών των μοντέλων, τους λόγους για τους οποίους η σχεδίαση τους άσκησε επιρροή ή τελικά εγκαταλείφθηκε. Επίτιτλος του βιβλίου είναι «... και ένα που θα μπορούσε να έχει αλλάξει την Ελλάδα». Πρόκειται για το θρυλικό Pony, που η παραγωγή του ακυρώθηκε από τη σύνθετη γραφειοκρατική διαδικασία και τα εισαγωγικά συμφέροντα.

Επιμέλεια: **Ζ.Π.Χ.**

Δίκτυο μουσικής παιδείας που παράγει θαύματα

Το El Sistema στη Βενεζουέλα, αποτελείται από νεανικές ορχήστρες και προσφέρει μουσική εκπαίδευση σε φτωχά παιδιά

TRICIA TUNSTALL
Changing Lives: Gustavo Dudamel, El Sistema, and the Tranformative Power of Music
εκδ. W. W. Norton, **σελ.** 320

Στη συζήτηση **για την αξία των καλλι**τεχνικών μαθημάτων στα σχολεία, ένα αποστομωτικό επιχείρημα έρχεται από τη Βενεζουέλα, μια χώρα που οι περισσότεροι τη γνωρίζουμε για άλλα πράγματα: το πετρέλαιό της, τις φυσικές ομορφιές, την υψηλή εγκληματικότητα, τον Ούγκο Τσάβες. Η χώρα όμως είναι επίσης η πατρίδα του El Sistema, ενός δικτύου από νεανικές ορχήστρες που ιδρύθηκε το 1975 και που έχει εκπαιδεύσει αναρίθμητα παιδιά από υποβαθμισμένες συνοικίες, μετατρέποντάς τα σε επιτυχημένους επαγγελματίες μουσικούς.

Ο απόφοιτος–αστέρι του Sistema είναι ο Γκουστάβο Ντυνταμέλ, ο οποίος, μεταξύ πολλών άλλων, είναι ο μουσικός διευθυντής της Φιλαρμονικής του Λος Αντζελες. Πρόσφατα πραγματοποίησε ένα φιλόδοξο πρόγραμμα για να τιμηθεί η εκατονταετηρίδα από τον θάνατο του Γκούσταφ Μάλερ, διευθύνοντας όλες τις συμφωνίες του συνθέτη τόσο με τη Φιλαρμονική του Λος Αντζελες όσο και με τη Συμφωνική Ορχήστρα Σιμόν Μπολίβαρ της Βενεζουέλας, την alma mater του.

> *Οι νεανικές ορχήστρες γίνονται παράδειγμα για όλο τον κόσμο και αποτελούν ανάχωμα στην υποβάθμιση αστικών περιοχών.*

Ο Γκουστάβο Ντυνταμέλ, απόφοιτος-αστέρι του Sistema, είναι, μεταξύ πολλών άλλων, ο μουσικός διευθυντής της Φιλαρμονικής του Λος Αντζελες.

Η αντίληψη του Sistema έχει αρχίσει να ταξιδεύει, με νέα πιλοτικά προγράμματα στη Βραζιλία, στη Σκωτία και σε άλλες χώρες που αντιμετωπίζουν προβλήματα υποβάθμισης αστικών περιοχών. Η σχεδόν μυθολογική φήμη του El Sistema έχει ενισχυθεί από τον ενθουσιασμό του Κλάουντιο Αμπάντο, του Σάιμον Ρατλ και άλλων παγκοσμίου φήμης μουσικών, καθώς και από μια υπεραισιόδοξη αντίληψη που εκφράζεται σε πλούσιες χώρες πως η τέχνη μπορεί να θεραπεύσει όλα τα κακά. Ο ιδρυτής του El Sistema, ο Χοσέ Αντόνιο Αμπρέου, έχει μάλιστα προταθεί για Νομπέλ Ειρήνης.

Η διαδικασία

Ωστόσο, δεν είχε γίνει μέχρι τώρα μια αντικειμενική μελέτη των μεθόδων και των αποτελεσμάτων του El Sistema. Το νέο βιβλίο της Τρίσια Τάνσταλ είναι το πρώτο που τεκμηριώνει τη διαδικασία που ο Ντυνταμέλ περιγράφει ως «δημιουργό θαυμάτων». Καθηγήτρια μουσικής από τις ΗΠΑ, η Τρ. Τάνσταλ πήγε στη Βενεζουέλα μαζί με την Τζέιμι Μπερνστάιν, κόρη του αλησμόνητου συνθέτη και μαέστρου Λέοναρντ Μπερνστάιν, και συγκέντρωσε στοιχεία και μαρτυρίες, υποστηρίζοντας τις πιο αισιόδοξες εκτιμήσεις με αριθμούς.

Σε μια χώρα 29 εκατ., αναφέρει ότι περίπου 370.000 παιδιά συμμετέχουν τώρα στο Sistema, τραγουδώντας και παίζοντας κλασική μουσική για πολλές ώρες μετά το σχολείο. Το πρόγραμμα λειτουργεί με ετήσιο προϋπολογισμό 120 εκατ. δολαρίων, τα περισσότερα από τα οποία προέρχονται από την κυβέρνηση. Παρ' όλο που είναι δύσκολο να πει κανείς αν το Sistema από μόνο του δημιουργεί καλούς σπουδαστές ή αν τείνει να προσελκύει εκείνους που είναι φυσικά προικισμένοι με αυτοπεποίθηση, οι θαυμαστές του συστήματος λένε ότι το επίπεδο σπουδών είναι υψηλό και η πρόοδος των παιδιών γρήγορη, καθώς και ότι η μουσική εκπαίδευση κρατάει τους νέους έξω από τις συμμορίες των δρόμων. Ο Εντισον Πουίς, που η μητέρα του τον έστειλε στο nucleo (τον εκπαιδευτικό πυρήνα) του Καράκας στα 12 χρόνια του, παίζει τώρα κοντραμπάσο στην περίφημη Φιλαρμονική του Βερολίνου. Η Γκαμπριέλα Μοντέρο, η οποία έδωσε σόλο κοντσέρτο με τη Συμφωνική Μπολίβαρ όταν ήταν οκτώ ετών, είναι τώρα μεγάλο αστέρι του πιάνου. Εκτός από την καλλιέργεια του μουσικού ταλέντου, ο Αμπρέου φροντίζει να προμηθεύει τους μαθητές του με προσιτά όργανα, ενώ πολλά παιδιά μαθαίνουν να κατασκευάζουν μουσικά όργανα, εξασφαλίζοντας μια ενδιαφέρουσα επαγγελματική προοπτική. Οπως εξήγησε στη συγγραφέα ο 73χρονος σήμερα μαέστρος, πηγή έμπνευσής του ήταν ένας σπουδαγμένος στο Παρίσι καθηγητής πιάνου στη γενέτειρά του, το Μπαρκισιμιέντο, ο οποίος είχε μεταγράψει τη Συμφωνία του Διός του Μότσαρτ για επτά πιάνα.

Κινητήρια δύναμη

Τα παιδιά της πρώτης του νεανικής ορχήστρας προέρχονταν από «τις πιο φτωχές των φτωχών οικογενειών». Ο Εδουάρδο Μάτα, ένας Μεξικανός διευθυντής ορχήστρας, βοήθησε σημαντικά στην εκπαίδευση των σπουδαστών, διδάσκοντάς τους κυρίως συνθέσεις Λατινοαμερικανών μουσικών. Αλλά η κινητήρια δύναμη ήταν πάντα ο Χοσέ Αντόνιο Αμπρέου, ο οποίος έπεισε πολιτικούς όλων των αποχρώσεων να βοηθήσουν στην επέκταση του συστήματος σε όλη τη χώρα.

«Κανένας δεν λέει όχι στον μαέστρο Αμπρέου», άκουσε από πολλούς στη Βενεζουέλα η Τρίσια Τάνσαλ. Στο μεταξύ, ο Γκουστάβο Ντυνταμέλ, ο «απόστολος» του Αμπρέου, έχει φέρει το Sistema σε σκληρές γειτονιές του Λος Αντζελες, ενώ ένας άλλος «πυρήνας» άνοιξε στο Μπρούκλιν. Το αν αυτά τα σχολεία θα μπορέσουν να ανθήσουν χωρίς να βάλει το χέρι του κάποιος χαρισματικός ηγέτης, απομένει να το δούμε. Η Γλασκώβη και το Ρίο περιμένουν επίσης με ανυπομονησία.

Το No1 σε πωλήσεις lifestyle περιοδικό στην Κύπρο

Η κυτταρίτιδα
Το τέλος του εφιάλτη
Από τη Silvia Migliaccio

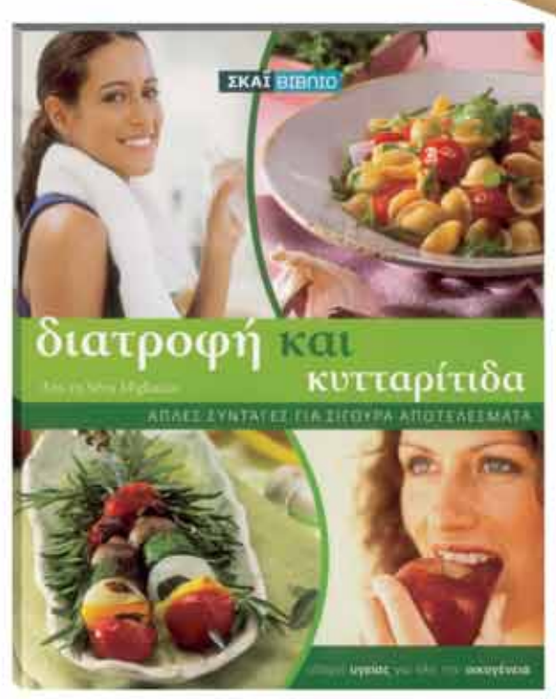

BONUS
Ο μεγαλύτερος οδηγός αγοράς.
80+ καταστήματα. 2100+
επιλογές για όλη τη σεζόν

Πώς να νικήσετε την κυτταρίτιδα με τη διατροφή.
25 συμβουλές, 40 συνταγές.
Ένα must βιβλίο για κάθε γυναίκα
μαζί με το τεύχος Ιουνίου.

ΜΟΝΟ €3.50 «ΜΕ ΔΩΡΟ €5.50»

Στα περίπτερα και στο iTunes AppStore - must magazine

Available on the App Store

The Fashion Targets Breast Cancer name and logo are licensed by the CFDA Foundation, Inc., U.S.A.

Στο DNA μας υπάρχει μια αμφιθυμία

Ο Γιώργος Πρεβελάκης, καθηγητής στη Σορβόννη, επανατοποθετεί την Ελλάδα στον ιστορικό, πολιτιστικό, γεωπολιτικό χάρτη

Της **ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ ΠΟΥΡΝΑΡΑ**

«Δεν καθορίζουμε εμείς την ιστορία. Η ιστορία μας πέφτει στο κεφάλι. Τώρα θα συνειδητοποιήσουμε αν η τελευταία τριακονταετία κατάφερε να διαβρώσει τους "γενετικούς" πολιτιστικούς κώδικες που διαθέτουμε ως Έλληνες». Η συζήτηση με τον Γιώργο Πρεβελάκη, καθηγητή Γεωγραφίας στο Πανεπιστήμιο της Σορβόννης και Γεωπολιτικής στο Ινστιτούτο Πολιτικών Σπουδών, ξεκινά με ορμή.

Τα ερωτήματα γεννιούνται από τη συνεχή και ενδιαφέρουσα αρθρογραφία του στον ελληνικό και τον γαλλικό Τύπο, όπου ακολουθεί ένα διαφορετικό αναλυτικό πλαίσιο απέναντι στην ελληνική κρίση. Με τη νηφαλιότητα που του δίνει ο ξενιτεμός, με δίψα για την ουσία και κυρίως την άποψη ότι υπάρχει περιθώριο για έναν νέο πατριωτισμό, ο Πρεβελάκης μας προσφέρει μια διαφορετική γωνία θέασης της σημερινής δύσκολης κατάστασης.

Με σπουδές αρχιτεκτονικής και πολεοδομίας, ο ανιψιός του λογοτέχνη Παντελή Πρεβελάκη, ο οποίος ζει στο Παρίσι από τη δεκαετία του '80, επανατοποθετεί την Ελλάδα στον ιστορικό, πολιτιστικό και γεωπολιτικό χάρτη του κόσμου, βλέποντας την ελληνική ιδιαιτερότητα ως το μεγαλύτερό μας διαπραγματευτικό πλεονέκτημα. Ο Πρεβελάκης αισθάνεται την ανάγκη να θέσει εξαρχής μια χρονική αφετηρία: «Η Ελλάδα βρίσκεται σε μια διαρκή περιδίνηση από την εποχή των Βαλκανικών Πολέμων, με πολέμους, εμφύλιες συρράξεις και καταστροφές που άφησαν τραύματα στον πληθυσμό. Η μεταπολίτευση έφερε μια μεγάλη αλλαγή: θεωρήσαμε ξαφνικά και αυθαίρετα ότι είμαστε ασφαλείς ως μέλη του ΝΑΤΟ, ότι μπορούμε να χαρούμε μια ανέξοδη ευημερία χάρις στην Ε. Ε. Επρόκειτο σαφώς για μια λανθασμένη εκτίμηση, που μας έκανε να γυρίσουμε την πλάτη σε δύσκολα θέματα, να μην αναρωτηθούμε ποιοι είμαστε και πώς οργανώνουμε την κοινωνία μας. Είναι τα θεμελιώδη ερωτήματα που ξεπήδησαν με την κρίση και επανέφεραν πικρίες και εντάσεις για τη χρήση (και την κατάχρηση) του εθνικισμού και του πατριωτισμού».

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΜΩΡΑΚΗ

Γιώργος Πρεβελάκης: Θα έπρεπε να αναρωτηθούμε ποιοι είμαστε και πώς οργανώνουμε την κοινωνία μας. Είναι τα θεμελιώδη ερωτήματα που ξεπήδησαν με την κρίση και επανέφεραν πικρίες και εντάσεις για τη χρήση (και την κατάχρηση) του εθνικισμού και του πατριωτισμού.

> *Δεν είναι τυχαίο ότι η διανόηση και η τέχνη παραμένουν μουγγές στη χώρα μας, που δοκιμάζεται από την κρίση.*

Η διανόηση απέτυχε

Για τον καθηγητή, ο εθνικισμός και ο πατριωτισμός -δύο εξίσου δαιμονοποιημένοι όροι- παραμένουν τα θεμέλια της πολιτικής οργάνωσης: «Η γεωγραφία μας δίνει μια πειστική απόδειξη καθώς βλέπει τον χώρο διαμερισμένο. Το οριοθετημένο εδαφικό σύστημα αποτελεί τη βάση πάνω στην οποία μπορεί να στηθεί μια δημοκρατική κοινωνία. Εχουμε ανάγκη τόσο την υλική οριοθέτηση, δηλαδή τα σύνορα, όσο και την πνευματική, δηλαδή τη γνώση του ποιος ανήκει στην ίδια ομάδα με εμάς. Ο πατριωτισμός και ο εθνικισμός έχουν πολιτιστικές αναφορές. Παλαιότερα, λ. χ., υπήρχε η ψευδαίσθηση -την οποία σήμερα απορρίπτουμε ως ρατσιστική- της ύπαρξης μιας κοινότητας αίματος. Η μυθολογική συγκρότηση της πολιτισμικής βάσης του πατριωτισμού εξελίσσεται συνέχεια σε όλα τα έθνη. Η επεξεργασία της είναι το πιο δημιουργικό έργο της διανόησης. Η διανόηση πρέπει να μεταβολίσει αυτό το υλικό, διότι ο μετασχηματισμός του καθορίζει την προσαρμογή της κοινωνίας στο περιβάλλον που αλλάζει. Αν οι διανοούμενοι δεν επιτελούν αυτή τη λειτουργία, η κοινωνία μένει στάσιμη, παρακμάζει και βουλιάζει από τις επιδράσεις του περιβάλλοντος. Αν αντιθέτως οι διανοούμενοι είναι πολύ ανοιχτοί και δεν σέβονται την προαναφερθείσα αναγκαιότητα για οριοθέτηση, τότε αναπτύσσονται φυγόκεντρες δυνάμεις και ανταγωνιστικοί μύθοι, που πάλι μπορεί να διαλύσουν την κοινωνία» τονίζει στην «Κ».

Στην Ελλάδα τι έγινε; «Καταφέραμε να πάσχουμε και από τα δύο κακά. Διαθέτουμε και τους υπέρμαχους ενός αρτηριοσκληρωτικού εθνικισμού αλλά και μια διανόηση τόσο ανοιχτή σε διεθνή ρεύματα και στη γενική αμφισβήτηση -όπως ήταν λογικό να συμβεί στον χώρο της αριστεράς μετά τον Εμφύλιο- που αγνοεί την ανάγκη για τον εθνικό μύθο, μια ζωογόνο δύναμη για την κοινωνία. Δεν είναι τυχαίο ότι η διανόηση και η τέχνη παραμένουν μουγγές στη χώρα μας, που δοκιμάζεται από την κρίση».

Ανάμεσα σε Ανατολή - Δύση

Στην αρθρογραφία του ο Πρεβελάκης κάνει συχνά λόγο για μια θεμελιώδη αντίφαση στην ελληνική ψυχή, που μας οδηγεί σε μια περίεργη αντιμετώπιση της Δύσης. «Η Ευρώπη βλέπει την Ελλάδα σαν τη χώρα -θεματοφύλακα της αρχαίας κληρονομιάς, η οποία έχει τεράστια σημασία για την ταυτότητα της Γηραιάς Ηπείρου. Επάνω στην αρχαιοελληνική αναφορά θεμελιώθηκε η νεωτερικότητα, δηλαδή η επανάσταση της Ευρώπης έναντι ενός κόσμου όπου κυριαρχούσε η θρησκευτική προσέγγιση. Ομως η Ελλάδα το διαχειρίζεται κατά τρόπο σχιζοφρενικό, το τεράστιο πνευματικό κεφάλαιο της αρχαιότητας. Το εκμεταλλεύεται κατ' επανάληψη (από την Ελληνική Επανάσταση ώς την ΕΟΚ και τους Ολυμπιακούς), αλλά ταυτόχρονα το βλέπει ως μορφή πνευματικής αποικιοκρατίας της Δύσης. Αυτό συμβαίνει διότι η ελληνική ψυχή είναι ανατολική. Το υλικό από το οποίο αποτελείται ο Ελληνας είναι οι Ρωμιοί, δηλαδή Χριστιανοί Ορθόδοξοι. Από αυτούς μια μεγάλη ομάδα ήταν ελληνόφωνοι που συνυπήρχαν με τους Αλβανόφωνους, τους Βλαχόφωνους κ. ά. Στο πολιτισμικό γενετικό μας υλικό υπάρχει μια αμφιθυμία που δημιουργεί έχθρα απέναντι στην αρχαιότητα. Την αντιπαθούμε διότι την βλέπουμε σαν στοιχείο δυτικής ηγεμονίας. Αρα την αντιμετωπίζουμε με κυνισμό, ως ένα εμπορεύσιμο αγαθό. Οι Δυτικοί από την άλλη έχουν μια πολύ ισχυρή θετική αναπαράσταση για το μεγαλείο της αρχαιότητας και τους Νεοέλληνες ως συνεχιστές της παράδοσης αυτής. Αυτός είναι και ο λόγος που το στερεότυπο καταρρέει εύκολα όταν γνωρίζουν την πραγματικότητα στη σύγχρονη Ελλάδα, από το 1821 μέχρι σήμερα. Και έτσι ο φιλελληνισμός γίνεται μισελληνισμός. Υπάρχουν κύκλοι στον τρόπο με τον οποίον η Δύση βλέπει την Ελλάδα, από την εξιδανίκευση μέχρι την ταπείνωση. Ομως ας μείνουμε σε κάτι πολύ ουσιαστικό. Η σχέση ανάμεσα στην Ελλάδα και τη Δύση είναι πάντα φορτισμένη και το ελληνικό θέμα είναι ζωτικής σημασίας για τους Δυτικούς.

Η κατάσταση αρχίζει να χαλάει από το '81 και μετά

Σύμφωνα με τον Πρεβελάκη, η αρχαιότητα είναι το πρώτο από τα τρία επίπεδα τα οποία συναποτελούν την ελληνική κουλτούρα, δηλαδή τη διανόηση και την τέχνη. «Το δεύτερο επίπεδο είναι οι μεγάλες πνευματικές μορφές της Ελλάδας που κάνουν την εμφάνισή τους στον Μεσοπόλεμο. Ανθρωποι που έχουν ζήσει τις τραγωδίες, έχουν συγκλονιστεί από τη Μικρασιατική Καταστοφή, τον Εμφύλιο κ.λπ. Και οδηγούνται σε έναν θεμελιακό προβληματισμό για τη σχέση του πολιτισμού τους με την επεκτατική Δύση. Εδώ ακριβώς παίζει ρόλο η ελληνική ιδιαιτερότητα. Αυτή έγκειται στο ότι δεν έχουμε ένα σαφές σύνορο ανάμεσα στον δικό μας και τον δυτικό πολιτισμό, καθώς υπάρχει ένα κοινό στοιχείο, η αναφορά στον ελληνισμό.

Σε εμάς η επαφή με τον ελληνισμό έρχεται αδιάλειπτα μέσα από την εκκλησία, τον συντηρητικό θεσμό που προστάτευσε την ελληνική γλώσσα από τη φθορά. Στη Δύση, η σχέση με τον ελληνισμό έρχεται από την Αναγέννηση και τον Διαφωτισμό. Ο Σεφέρης, γνήσιος εκπρόσωπος της εποχής στην οποία αναφέρομαι, καταφέρνει να κινηθεί σε διαφορετικούς χώρους και χρόνους, προσφέροντας μια συνέχεια ούτε ως Ανατολικός ούτε ως Δυτικός, αλλά ως Ελληνας. Ολοι οι μεγάλοι διανοούμενοι είχαν αυτό το κύριο υλικό, την ένταση ανάμεσα σε Ανατολή και τη Δύση, το οποίο κατάφεραν να μετασχηματίσουν σε μύθο.

Το τρίτο επίπεδο είναι η εκδημοκρατισμένη κουλτούρα, η οποία κυριάρχησε τη δεκαετία του '60. Εκεί έπαιξε ρόλο η αριστερή διανόηση που πρέσβευε ότι ο πολιτισμός πρέπει να γίνει κτήμα του λαού και εκλαΐκευσε την τέχνη. Ετσι, μορφές όπως ο Μίκης Θεοδωράκης γίνονται οι ενδιάμεσοι ανάμεσα στη λαϊκή μάζα και την υψηλή τέχνη. Το ίδιο έγινε και με τον ελληνικό κινηματογράφο εκείνης της εποχής και εν μέρει με τη λογοτεχνία. Συνυπήρχαν λοιπόν στην Ελλάδα τα τρία επίπεδα: η παρακαταθήκη της αρχαιότητας, τα μεγάλα μυαλά που μόχθησαν να γεφυρώσουν τον ελληνικό πολιτισμό με τη Δύση και η υψηλή τέχνη που έγινε κτήμα του λαού.

Ο μιμητισμός της Δύσης

Η κατάσταση αρχίζει να χαλάει από το '81 και μετά, διότι εκλείπουν τα στοιχεία αυτά. «Η αντιπαράθεση και η διαλεκτική ανάμεσα στη Δύση και την Ανατολή εξαφανίζεται προς όφελος του μιμητισμού της Δύσης. Οι ηγεσίες στέλνουν το μήνυμα πως οτιδήποτε ανήκει στον δικό μας πολιτισμό είναι ξεπερασμένο. Ο Κώστας Σημίτης ενσαρκώνει αυτήν την τάση. Ετσι, χάνουμε τον πλούτο, το καύσιμο του ελληνικού πολιτισμού. Η προσαρμογή στο ευρωπαϊκό μοντέλο δεν είναι μια απλή υπόθεση. Ο λαός υιοθετεί τα πιο επιφανειακά στοιχεία, παραμορφωνοντάς τα. Οι Ελληνες πίστεψαν ότι για να γίνουν Ευρωπαίοι πρέπει πρώτα να γίνουν καταναλωτές. Με τον ίδιο τρόπο άνθησε και η αριστερή διανόηση στην Ελλάδα, εν μέρει και ως μιμητισμός του τι συνέβαινε εκτός συνόρων. Στην Ευρώπη η διανόηση δεν ήταν αποκλειστικά αριστερή, όμως αυτός ο χώρος είχε μεγαλύτερη προβολή. Μας άρεσε να αντιγράφουμε ό,τι γυάλιζε».

Από το 1981 και μετά ξεκινά ο μιμητισμός σχεδόν παντού, ενώ το μήνυμα που κυριαρχεί είναι πως οτιδήποτε ανήκει στον δικό μας πολιτισμό είναι ξεπερασμένο.

Η Ελλάδα στο κέντρο

Πολλοί ισχυρίζονται ότι πρέπει να αναζητήσουμε την αιτία των σημερινών δεινών στην ίδια μας την ιστορία, την τουρκοκρατία, τον εμφύλιο, τη χούντα, σε μια σειρά τραυματικών εμπειριών που ακόμα μας επηρεάζουν. Τι πιστεύει ο Γιώργος Πρεβελάκης;

«Δεν θα έλεγα ότι η τύχη του ελληνισμού είναι χειρότερη από των άλλων λαών. Μάλλον καλύτερη είναι. Συμφωνώ με τον ιστορικό Μαρκ Μαζάουερ, ο οποίος λέει ότι πρέπει να αντιστρέψουμε τα δεδομένα και να δούμε πως κάθε σημαντικό γεγονός της ευρωπαϊκής ιστορίας επικεντρώνεται στην Ελλάδα. Συνεπώς η χώρα μας δεν είναι στο περιθώριο αλλά στο κέντρο. Μέχρι σήμερα πιστεύαμε ότι όταν οι Ελληνες επαναστάτησαν το 1821, οι Ευρωπαίοι τους συνέδραμαν από χρέος για την αρχαιοελληνική κληρονομιά και από φιλανθρωπία. Δεν είναι έτσι. Εκείνη την εποχή αναπτύσσεται στην Ευρώπη ο νεοκλασικισμός που είναι ζωτικός για τη νέα ιδεολογία. Ακόμα και αν δεν υπήρχαν οι Ελληνες θα έπρεπε να τους εφεύρουν.

Να μια θεώρηση που μας βγάζει από την υπανάπτυξη και τη μειονεξία του ευρωπαϊκού νότου για να μας βάλει κατευθείαν σε μια νέα απροσδόκητη θέση! Αν το συνειδητοποιήσουμε, τότε θα καταφέρουμε να ανασυγκροτηθούμε, σε μια ιδιαίτερα δύσκολη περίοδο της ιστορίας μας. Εισερχόμαστε σε μια φάση αναβρασμού, σε ένα σκηνικό ρευστότητας. Θα αναζητήσουμε την ταυτότητά μας με σπασμωδικές αντιδράσεις, με την απειλή φαντασμάτων από το παρελθόν, με ακραίες αντιδράσεις, με ερωτήματα που προς το παρόν δεν έχουν απάντηση. Είναι φυσικό να συμβεί αυτό. Τα τελευταία 30 χρόνια απωλέσαμε την ικανότητά μας να αναρωτιόμαστε. Νομίζαμε ότι όλα τα προβλήματα ήταν λυμένα. Οι διανοούμενοι μας πρόδωσαν διότι έπαψαν να επιτελούν έργο και ο πληθυσμός νόμιζε ότι μπορεί να ζει συνεχώς πολυτελώς και ευχάριστα. Ζούσαμε σε μια επίφαση ελευθερίας, με φαινόμενα λογοκρισίας. Τώρα, η κατάσταση αλλάζει, Επώδυνα, με μεγάλες απώλειες για την ποιότητα ζωής, αλλά και με κέρδη για την αυτογνωσία μας».

Ξανά στην Ανατολή;

«Η Δύση δεν θα είναι αιωνίως το κέντρο του κόσμου, ούτε εμείς μια αιώνια προβληματική περίπτωση. Ηδη βλέπουμε ρωγμές στο μοντέλο.

Οι νέες ανερχόμενες δυνάμεις -όπως η Κίνα- έχουν σπουδαίο πολιτισμό. Ενδεχομένως να ενταχθεί ξανά η Ελλάδα στην Ανατολή, μελλοντικά.

Το πλεονέκτημά μας είναι ότι έχουμε τα εργαλεία της κατανόησης. Επειδή είμαστε στο σταυροδρόμι μεταξύ δύο κόσμων έχουμε συσσωρεύσει στοιχεία στον πολιτισμό μας, τα οποία μάς επιτρέπουν να συνδιαλεχθούμε, να συναισθανθούμε και να αντιληφθούμε πολλούς διαφορετικούς συνομιλητές. Είμαστε ένας ιδιαίτερος λαός που ζει στο κέντρο της γεωγραφικής και ιστορικής κλίμακας, με συνεχείς ανακατατάξεις.

Αυτό είναι μεγάλη τύχη, η οποία επιτρέπει να έχουμε εκπληκτικές πολιτιστικές εξάρσεις, αλλά και φάσεις όπου βουλιάζουμε. Δεν πρέπει να τα κρίνουμε όλα με το μοντέλο της Δύσης. Υπάρχει και το δικό μας μοντέλο, ο πλούσιος πολιτισμός, οι βαθιές μας ρίζες, η παράδοση. Εκεί πρέπει να στραφούμε αντί να ετεροκαθοριζόμαστε διαρκώς από την Δύση...».

Μέλπω Μερλιέ: Μια πρωτοπόρος εθνογράφος

Καίρια η συμβολή της μαζί με τον φιλέλληνα σύζυγό της, Οκτάβιο Μερλιέ στη μελέτη του ελληνισμού της Μικρασίας

MELPO MERLIER
Présentation du Centre d' Etudes d' Asie Mineure. Recherches d' Ethnographie
Εισαγωγή: Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης
εκδ. Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ***

Στα χρόνια του Μεσοπολέμου, μετά τη μικρασιατική ήττα, η Ελληνίδα Μέλπω Μερλιέ μαζί με τον φιλέλληνα σύζυγό της, Οκτάβιο Μερλιέ, ιδρύει το 1930 το Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών, πρωτοπόρο ερευνητική μονάδα για τη μελέτη τού πέραν του Αιγαίου ελληνισμού. Γνωστοί από την πολυσχιδή, καίρια συμβολή τους στα δημόσια πράγματα, οι Μερλιέ μπορούν να θεωρηθούν, δικαιωματικά, και εισηγητές της μικρασιολογίας, νεόκοπης τότε επιστήμης στη χώρα μας. Ακριβώς γι' αυτό, η έκδοση την οποία παρουσιάζουμε εδώ έχει ειδικό ενδιαφέρον: πρόκειται για ένα κείμενο που συντάσσει ως διευθύντρια η Μ. Μερλιέ στα μέσα του 20ού αιώνα, στο οποίο εκθέτει τα επιστημονικά πεπραγμένα της εικοσάχρονης πορείας του ιδρύματος και τις ερευνητικές προοπτικές του στο 22ο Συνέδριο των Ανατολιστών (Congrès des Orientalistes), που διοργανώθηκε το 1951 στην Πόλη. Σήμερα, εξήντα χρόνια μετά, το Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών προβαίνει σε καλαίσθητη επανέκδοση της εισήγησης στη γλώσσα που γράφτηκε – στα γαλλικά.

> *Με την ίδρυση του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών το 1930, ο Οκτάβιος και η Μέλπω Μερλιέ μπορούν να θεωρηθούν δικαιωματικά και εισηγητές της μικρασιολογίας στη χώρα μας*

Κάτοικοι της Σμύρνης μπαίνουν στις βάρκες για τους τόπους της προσφυγιάς.

Η παρούσα ανατύπωση με τίτλο «Présentation du Centre d' Etudes d' Asie Mineure. Recherches d' Ethnographie» δεν έχει διόλου χαρακτήρα παρελθοντολογικό, μουσειακό. Αντίθετα, φιλοδοξεί να επικαιροποιήσει τα επιστημονικά ζητήματα που θέτει η εισήγηση ώστε να συμβάλει στον ζωτικό διάλογο ανάμεσα «στους προλαλήσαντες» και στη νέα γενιά των εκκολαπτόμενων ιστορικών. Στην εισαγωγή του, ο καθ' ύλην αρμόδιος καθηγητής Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης ιχνογραφεί την πνευματική διαδρομή της «μεγάλης οραματίστριας και εμπνεύστριας» Μερλιέ, όπως τη χαρακτηρίζει.

Πράγματι, η μουσικολόγος Μέλπω Λογοθέτη-Μερλιέ (1890-1979), κράμα Θρακιώτισσας και Κωνσταντινουπολίτισσας, προικισμένη με γερή ευρωπαϊκή πανεπιστημιακή παιδεία, μετά την τραγωδία του 1922 εισηγήθηκε την καταγραφή του μουσικού πλούτου των εκπατρισμένων και επωμίστηκε με τους συνεργάτες της την ερευνητική ανασύσταση των μικρασιατικών κοιτίδων μέσα από τον προσφυγικό λόγο. Κληροδότησε στον τόπο ένα μοναδικό σε πληρότητα αρχειακό υλικό μεγάλης γεωγραφικής εμβέλειας, που αριθμεί συνολικά 300.000 χειρόγραφες σελίδες. Αρωγός στην προσπάθειά της στάθηκε το ελληνικό αλλά και το γαλλικό κράτος – ένθερμοι υποστηρικτές υπήρξαν ο Ελευθέριος Βενιζέλος και ο Hubert Pernot. Ετσι μπήκε στα σκαριά η μεγαλόπνοη καταγραφή των ελληνικών οικισμών της Μικράς Ασίας.

Χίλιες μαρτυρίες

Η Ελληνίδα σύνεδρος, στο φυλλάδιό της, εκθέτει συνοπτικά τον ερευνητικό σχεδιασμό που εκπονείται για «τον τελευταίο ελληνισμό της Μικράς Ασίας», δίνοντας έμφαση στον έως τότε «άγνωστο ελληνισμό της Καππαδοκίας». Προσκομίζει ποσοτικά στοιχεία για τον φέροντα οργανισμό του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών, δηλαδή το Αρχείο Προφορικής Παράδοσης. Για τη συγκρότησή του συλλέχθηκαν μαρτυρίες από χίλιους πρόσφυγες της πρώτης γενιάς, μελετήθηκαν 17 επαρχίες και εντοπίστηκαν 2.163 κοιτίδες με αμιγή ορθόδοξο ή μεικτό πληθυσμό. Η εισηγήτρια προσανατόλισε την έρευνα στο «τριεθνές» εκείνο σημείο όπου η ελληνική συναπαντιέται με την τουρκική και τη διεθνή ιστοριογραφία.

Η συμβολή της στο Συνέδριο των Ανατολιστών συνιστά δείκτη των ιδεολογικών επιλογών μιας εποχής, εκφράζει τη γραμμή πλεύσης – γραμμή επικοινωνίας που, παρά τις αντίξοες συνθήκες, χάραξε το ζεύγος Μερλιέ απέναντι στη Δύση αλλά και στην Ανατολή. Επίκεντρο των αιτημάτων τους στάθηκαν οι ανταλλαγές σε θεσμικό επίπεδο τόσο με ευρωπαϊκούς επιστημονικούς φορείς όσο και ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία. Στο πνεύμα της ελληνοτουρκικής προσέγγισης η Ελληνίδα σύνεδρος θεωρεί εφικτή και ευκταία την καταγραφή των πολιτισμικών αλληλεπιδράσεων καθώς και την ιστορική μελέτη του κοινού παρελθόντος των δύο λαών.

Τέλος, η διευθύντρια του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών σημειώνει ότι το ίδρυμα συγκροτεί «την πρώτη Σχολή Εθνογραφίας στην Ελλάδα» – όπως προτάσσει και στον υπότιτλο: Recherches d' Ethnographie.

Ευρύτερη σκόπευση

Ο επιστημονικός όρος «εθνογραφία» που συντίθεται από τις δύο ελληνικές λέξεις «έθνος» και «γραφή» πρωτοεμφανίζεται στη γαλλική γλώσσα το 1823, κατά το λεξικό Robert. Ο «δικός μας» Στέφανος Α. Κουμανούδης αποθησαυρίζει τη λέξη και προσθέτει ότι απαντά ήδη προεπαναστατικά στον ελληνικό περιοδικό Τύπο. Δυστυχώς, η λεξικογραφική αυτή μας πρωτιά δεν βρήκε άμεση ανταπόκριση στη δημόσια σφαίρα, η βραδυπορούσα εθνογραφία δεν εντάχθηκε εγκαίρως θεσμικά στο νεοελληνικό κράτος. Μέθοδος «ανοιχτών οριζόντων», είχε να αντιπαλέψει την παραδοσιακή καθήλωση της εγχώριας ιστορικής σκέψης στη λαογραφία του 19ου αιώνα.

Σήμερα, η επαναφορά ενός παλαιού κειμένου οδηγεί σε αναστοχασμό. Οταν στη μεταπολεμική περίοδο η λαμπρή Ελληνίδα συντάσσει την παρουσίαση αυτή, το εγχείρημα της ταύτισης ενός επιστημονικού φυτωρίου για την έρευνα της Μικράς Ασίας με την εθνογραφία αποκαλύπτει μάλλον μια βαθιά λαχτάρα της Μερλιέ παρά μια πραγματικότητα με αντικειμενικό έρεισμα. Αναμφίβολα, η οραματίστρια έβλεπε πέρα από τον στενό ορίζοντα – και πάντως μακρύτερα από τον εγχώριο περίγυρό της.

Για τον λόγο αυτό, σήμερα η κριτική θεώρηση του έργου της καλό θα ήταν να ασκηθεί όχι μόνον με άξονα τα πεπραγμένα και κεκτημένα αλλά να συνεκτιμήσει και σχεδιασμούς που έμειναν στα χαρτιά. Τα ανεκτέλεστα έργα αποτυπώνουν την ευρύτερη σκόπευση του μέσα και έξω ελληνισμού, της διευθυντικής εκείνης ομάδας που στον πολιτισμό και στην πολιτική ιδεάσθηκε περισσότερα από όσα το διαθέσιμο δυναμικό της ήταν σε θέση να πραγματώσει. Αραγε, σήμερα, στον χώρο του πολιτισμού και των ανθρωπιστικών επιστημών βρισκόμαστε σε σημείο εκ διαμέτρου αντίθετο, με τις στρατιές των άνεργων επιστημόνων αδιάκοπα να προελαύνουν;

* Η κ. Ιωάννα Πετροπούλου είναι ιστορικός.

Ο Ζαμπέτας έπαιζε κι εμείς όλοι κλαίγαμε...

Σχεδόν τρεις δεκαετίες ζωντανεύουν με τη «Συνοδεία εγχόρδων» του Τάκη Τζίφα

Του **ΗΛΙΑ ΜΑΓΚΛΙΝΗ**

Δεν χρειάζεται να συμπαθείς το λαϊκό τραγούδι για να γοητευθείς από το βιβλίο του Τάκη Τζίφα «Συνοδεία εγχόρδων». Πυκνό απόσταγμα βιωμάτων και στιγμών μύησης, γραμμένο σε εξαιρετικά ελληνικά, το βιβλίο έπεσε στην τρέχουσα ελληνική βιβλιογραφία περίπου ουρανοκατέβατο. Η αποσπασματική, άκρως ποιητική εγγραφή μιας εποχής και συνάμα ένα μικρό μάθημα γύρω από το πώς μπορεί η μνήμη να μετουσιωθεί σε μυθοπλασία.

Το εξώφυλλο της φροντισμένης έκδοσης (από το Ροδακιό) κοσμείται από φωτογραφίες του Αλέξανδρου Χριστοδούλου και ένα ωραίο ζωγραφικό έργο του ίδιου του Τ. Τζίφα. Διότι ο συγγραφέας είναι ζωγράφος. Αυτή είναι η πρώτη φορά που δοκιμάζεται στην αφήγηση. «Δεν νομίζω να το επιχειρήσω ξανά» είπε, πίνοντας ουίσκι με κόκα κόλα. «Το γράψιμο έχει πολύ κόπο».

Η «Συνοδεία εγχόρδων» ήταν η αφορμή για τη συνάντησή μας - βράδυ Παρασκευής, στο «Ταξίμι», Χαριλάου Τρικούπη και Ισαύρων. Συναντηθήκαμε λίγο πριν ξεκινήσει το πρόγραμμα. Ο Τ. Τζίφας είναι καθισμένος μπροστά από μια κλασική, ασπρόμαυρη φωτογραφία με προπολεμικούς ρεμπέτες, φωτογραφημένοι κάπου στον Βοτανικό ίσως; (την άγνοια εδώ καλύπτει η φαντασία). Λέω Βοτανικό, διότι από εκεί ξεκίνησε ο Τζίφας τη δική του διαδρομή.

Ο πατέρας του είχε ταβέρνα στου Βοτανικού τα πέριξ και τα πρώτα τραγούδια τα άκουσε από «πλανόδιους γραμμοφωνιτζήδες»: περιφέρονταν παίζοντας «πλάκες» κι έπαιρναν κανένα ψιλό. Οι πιτσιρικάδες έκαναν συλλογή με τις χαλασμένες βελόνες των παλιών γραμμοφώνων. «Ήταν ιδιαίτερο μέρος ο Βοτανικός» λέει ο Τ. Τζίφας. «Προπολεμικά, και ως το '55 - '56, είχε πολλούς τεκέδες. Μουσική έπαιζαν οι ίδιοι που φούμαραν, χωρίς πρόγραμμα. Για να μπεις πιτσιρικάς εκεί μέσα έπρεπε να πάρεις την έγκριση από κάποιον τακτικό, ο οποίος φώναζε: "Πιάσε ένα περιποιημένο. Ο μικρός από δω διακορεύεται"».

Το βιβλίο ωστόσο, χωρίς να δίνει ημερομηνίες και χρονολογίες, ουσιαστικά ξεκινάει από την εφηβεία, από τα τέλη της δεκαετίας του '50, διασχίζει όλη τη δεκαετία του '60 και καταλήγει κάπου μέσα στο '70, την εποχή που ο Τζίφας γνωρίζεται και συνδέεται φιλικά με τον Τσιτσάνη - στη φάση που «ο Τσιτσάνης έχει ανακαλύψει τον ηλεκτρικό ήχο, έχει γίνει λίγο "βρώμικος"».

Για τον Βαρβέρη

Εκτός από τον Τσιτσάνη, στο βιβλίο παρελαύνουν επίσης ο Πάνος Γεραμάνης, ο Ζαμπέτας και ο Χιώτης, ο Δημήτρης Χριστοδούλου, ενώ υπάρχει και μια ιδιαίτερη αναφορά στον Γιάννη Βαρβέρη: «Ο μοναδικός θνητός που διέσχισε την Αχερουσία με ταξί». Ο συγγραφέας σχολιάζει: «Το βιβλίο γράφτηκε για τον Γιάννη. Ήθελα να το τελειώσω και να του το δείξω και πήγε και μου πέθανε. Το άκουσα ένα πρωί στο ραδιόφωνο και κοκάλωσα. Πέθανε όπως ήθελε, θα έλεγα τώρα. Μέσα στο ταξί, μετά από βραδινή έξοδο. Αστός σε όλα του. Εκλαιγε με Λεό Φερέ, κι όμως ξημεροβραδιαζόταν στα σκυλάδικα. Δεν αγαπούσε καθόλου το ρεμπέτικο. Αγαπούσε όμως τον Ζαγοραίο, είχαν και φιλική σχέση».

Στο βιβλίο περιλαμβάνεται μια έξοχη σκηνή, όπου ξημερώματα σ' ένα μαγαζί, ο Ζαμπέτας «μπουκάρει μέσα βαρυφορτωμένος και ανεξιχνίαστος», παίρνει ξαφνικά το μπουζούκι του Χιώτη και αυτοσχεδιάζει. Γράφει ο Τ. Τζίφας: «Έπαιξε ένα ταξίμι που κράτησε περίπου σαράντα λεπτά, όπως είπαν μετά, γιατί ο χρόνος είχε αυτοακυρωθεί από σεβασμό σε αυτόν τον κατιόντα συγγενή των άστρων. Οι μουσικοί, τα γκαρσόνια, ο Χιώτης, εμείς όλοι κλαίγαμε». Ρωτάω τον συγγραφέα αν εκείνες τις εποχές οι σκληροπυρηνικοί λαϊκοί σνόμπαραν λίγο τον «αμερικανό» Χιώτη. «Ναι», αποκρίνεται. «Υπήρχε κάτι τέτοιο, αλλά ήταν τρομερά άδικο. Τώρα το ξέρουμε. Ο Χιώτης ήταν πολύ μπροστά».

Επίσης, στο βιβλίο ο συγγραφέας ακούγεται επικριτικός απέναντι στη στάση μερίδας της Αριστεράς. «Σνόμπαρε το λαϊκό τραγούδι. Καβγαδίζαμε με τους σταλινικούς. Αυτοί άκουγαν πλακιώτικες καντάδες, Σοστακόβιτς, αλλά όχι Μπετόβεν διότι ήταν "παρακμιακός". Τους λέω, έχετε καμία επαφή με το τι ακούει ο λαός; Δεν είχαν».

> *«Δεν χρειάζεται να πω ότι ο Μητροπάνος ήταν ο τελευταίος λαϊκός τραγουδιστής. Παλαιάς κοπής μορφή. Αρρενωπή».*

«Υπάρχει μεγάλη παρακαταθήκη ελληνικών τραγουδιών. Μπορεί κανείς να ακούει ώς το 2050» λέει ο Τάκης Τζίφας. «Είναι όπως η τζαζ στην Αμερική. Στην ουσία, παίζουν ξανά και ξανά τραγούδια που γράφτηκαν το 1920 ή το 1930. Κάτι ανάλογο γίνεται και εδώ με το λαϊκό τραγούδι» (φωτ. Νίκος Κοκκαλιάς).

ΝΙΚΟΣ ΚΟΚΚΑΛΙΑΣ

Ο Νίκος Τατασόπουλος με το μπουζούκι του, στο «Ταξίμι». Γεννημένος και μεγαλωμένος στην Ουάσιγκτον των ΗΠΑ, πήρε τη σκυτάλη από τον πατέρα του και ήρθε στην Ελλάδα, όπως είπε, για να «δοκιμάσει τον εαυτό του στο λαϊκό τραγούδι. Διότι άλλο εκεί, άλλο εδώ».

Το λαϊκό τραγούδι δεν είναι πια το ίδιο

Καθώς τα τραπέζια γεμίζουν και τα μέλη της μπάντας αρχίζουν να παίρνουν τις θέσεις τους, ο Τάκης Τζίφας μού εξηγεί:

«Απόψε θα παίξει ο Νίκος ο Τατασόπουλος, ο οποίος είναι το καλύτερο μπουζούκι αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα. Γιος του μεγάλου Τατασόπουλου, κορυφαίου μπουζουκτσή στην Αμερική. Γεννημένος και μεγαλωμένος ώς τα δεκαεννιά του στην Ουάσιγκτον, ο Νίκος κρατάει ψηλά την παράδοση».

Σήμερα η κατάσταση ποια είναι όμως; «Βγαίνουν πολλοί νέοι που παίζουν εκπληκτικό μπουζούκι. Μουσικά καταρτισμένοι. Το μπουζούκι γνωρίζει μιαν άνθηση. Δεν μπορείς να αναβιώσεις μια εποχή, θα ήταν και ανόητο. Υπάρχει όμως μια τέτοια παρακαταθήκη ελληνικών τραγουδιών που μπορεί κανείς να ακούει ώς το 2050. Είναι όπως η τζαζ στην Αμερική. Στην ουσία παίζουν ξανά και ξανά τραγούδια που γράφτηκαν το 1920 ή το 1930. Κάτι ανάλογο γίνεται και εδώ με το ρεμπέτικο, με το ελληνικό λαϊκό τραγούδι γενικά. Υπάρχει μια μεγάλη κληρονομιά. Ο Κραουνάκης έγραψε 2 - 3 γνήσια λαϊκά τραγούδια. Είναι ίσως ο μόνος πια που μπορεί να γράψει. Επίσης, ο Ξαρχάκος δεν έχει γράψει εκπληκτικά τραγούδια; Το "Δίχτυ" είναι ανατριχιαστικό λαϊκό τραγούδι, τραγούδι αναφοράς. Με υπέροχους στίχους του Γκάτσου.

»Και φωνές θα έλεγα ότι δεν έχουμε πια. Οχι λαϊκές δηλαδή. Πια, δεν τις ξεχωρίζω. Εκτός από την Αρβανιτάκη και την Τσαλιγοπούλου ίσως. Κάτι άλλες, όμως, τις μπερδεύω. Και τη φωνή της Βίσση, παρότι η Βίσση έχει ωραία φωνή. Με την αγωνία του ενός σουξέ κάθε μήνα "το έκαψε". Η σύγκριση πάντως με τους παλαιούς δεν έχει νόημα. Είναι άδικο για τα νέα παιδιά. Και βέβαια δεν χρειάζεται να πω ότι ο Μητροπάνος ήταν ο τελευταίος λαϊκός τραγουδιστής. Παλαιάς κοπής μορφή. Αρρενωπή.

»Προσωπικά, πάντως, πηγαίνω ακόμα σε μαγαζιά. Τα καταγώγια, τα σκυλάδικα έχουν πεθάνει βέβαια. Από τη στιγμή που σε ένα μαγαζί παίζουν Ρουβά και Βίσση δεν είναι σκυλάδικο, τέρμα, τελείωσε».

«Τις κάλτσες του»...

Από τα λίγα που μπορώ να αντιληφθώ πάντως, ο Νίκος Τατασόπουλος όντως «παίζει τις κάλτσες του» με το μπουζούκι, ξεφεύγοντας από το στενό, λαϊκό παίξιμο. Ο Τάκης Τζίφας σκύβει και μου φωνάζει στο αυτί για την επίδραση που ακούει στο παίξιμο του Τατασόπουλου: μου μιλάει για τον Τζάνγκο Ράινχαρντ, τον θρυλικό κιθαριστή της τζαζ από την εποχή του σουίνγκ. Λίγο αργότερα σηκώνεται και πάει ώς τον Ελληνα ερμηνευτή και του δίνει μια παραγγελιά: να παίξει τη «Νοσταλγία», την οποία όντως παίζει ύστερα από λίγο. «Αυτό είναι ίσως το αγαπημένο μου τραγούδι» λέει ο Τ. Τζίφας. Υστερα, προσκαλεί τον Τατασόπουλο στο τραπέζι μας.

Του λέω ότι το παίξιμό του «τζάζιζε» κάπως και αν αυτό είναι ευγενές κατάλοιπο από τα χρόνια της Αμερικής. «Είναι ανάλογα με την ατμόσφαιρα», λέει. «Ο αυτοσχεδιασμός είναι μια αυθόρμητη σκέψη. Δημιουργείς ένα κλίμα. Οι επιρροές μου προέρχονται από πολλές μουσικές. Ηθελα να έρθω στην Ελλάδα. Εκπλήρωσα κάποιο σκοπό που είχα από μικρό παιδί. Να δοκιμάσω τον εαυτό μου στο λαϊκό τραγούδι. Διότι άλλο εκεί, άλλο εδώ. Παρότι στην Αμερική υπάρχει μεγάλη παράδοση, ειδικά στο ρεμπέτικο. Εδώ όμως θα φανεί η αξία σου. Αν αξίζει να υπάρχεις. Και το διασκεδάζω κιόλας».

ΠΡΟΣΩΠΑ

Της **ΡΙΤΣΑΣ ΜΑΣΟΥΡΑ**

Πολλές φορές είναι δίπλα μας. Φτάνει να απλώσουμε το χέρι. Κι ύστερα να φυλλομετρήσουμε το βιβλίο. Τόσο απλά. Μέχρι εκεί που οι αντοχές μας επιτρέπουν. Ωσπου ο νους να προδοθεί από την κόπωση. Τα βιβλία δεν είναι αναγκαστικά μικρές ή μεγάλες ανθρώπινες ιστορίες, οδυσσειακές περιπέτειες, θελκτικά ησυχαστήρια ή διηγηματικοί ροδότοποι. Δεν είναι ο Αγαπήνωρ και ο ηδονικός Ελπήνωρ της μυθολογίας. Δεν είναι διάχυτος, ατίθασος έρωτας, καρυοθραύστης, ρεμβώδης πρωταγωνιστής, ένα ανθρώπινο δράμα, λυγμός πριν κοιμηθούμε. Τα βιβλία μπορεί να είναι δοκίμια, πραγματείες, ρυμουλκά που με μαγικό τρόπο μάς οδηγούν έξω από το κλουβί των ηλιθίων.

Φυλλομετρώντας προχθές στάθηκα για λίγο στο βιβλίο των εκδόσεων Ροές: «Δημοσθένης – Ισοκράτης: Η παρακμή του Δήμου» (επιλογή, επιμέλεια Αλ. Βέλιος). Γιατί; Απλή η απάντηση: αίφνης συναντιέμαι ξανά με το παρελθόν που περιγράφει με σαφήνεια το παρόν, βοηθώντας με να διακτινιστώ στο μέλλον, όχι ως μονάδα, αλλά ως μέλος ενός σπουδαίου λαού που παρά τα προτερήματά του παραμένει απελπιστικά ευμετάβολος και ευάλωτος. Λαός εν κινδύνω! Στο βιβλίο, ο Δημοσθένης και ο Ισοκράτης κατακεραυνώνουν

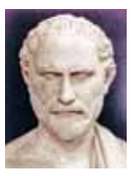

μια χώρα, όπου το πολιτικό προσωπικό ερίζει για τη νομή του δημόσιου χρήματος. Οπου το εθνικό συμφέρον γίνεται προπέτασμα στυγνών φιλοδοξιών, τα ωραία λόγια συγκαλύπτουν την ανυπαρξία πεποιθήσεων, μια κατακερματισμένη και αμήχανη κοινωνία αναζητεί εξιλαστήρια θύματα ή προφάσεις, επιστρατεύει μύθους και στερεότυπα. «Διότι και τριήρεις και στρατό και χρήματα και εφόδια διαθέτουμε και με το παραπάνω. Ολα αυτά, όμως, έχουν καταστεί άχρηστα, ατελέσφορα, ανώφελα στα χέρια εκείνων που τα εμπορεύονται», λέει ο Δημοσθένης στο Κατά Αθηναίων.

Και ο Ισοκράτης στην «Πολιτεία και Ηγεσία»: «Για τα νοσήματα του σώματος έχουν βρεθεί πολλές θεραπείες από τους γιατρούς, για τις ψυχές όμως που 'ναι γεμάτες άγνοια και πονηρές επιθυμίες δεν υπάρχει άλλο φάρμακο από τον λόγο που τολμά να επιπλήττει όσους σφάλλουν. Οι ηγέτες εκείνοι που ανταποκρίνονται στα όσα πρέπει να πράξουν, οφείλουν να αγαπούν ταυτόχρονα τους πολίτες και την πόλη τους. Γιατί ούτε ίππους, ούτε σκύλους, ούτε ανθρώπους εξουσιάζει κανείς καλά, αν δεν χαίρεται γι' αυτά που πρέπει

AP / JENS MEYER

Καταφύγιο, ελπίδα, αρχή γνώσης

Το βιβλίο δεν έγινε ποτέ δεξί χέρι του ανθρώπου. Συχνά όμως γίνεται καταφύγιο, ελπίδα και αρχή γνώσης. Η τηλεοπτική εποχή έχει τους δικούς της κανόνες. Αλλά και ο σύγχρονος άνθρωπος, τις δικές του, ελεύθερες επιλογές.

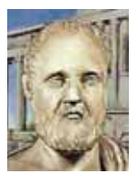

να φροντίζει. Να μεριμνούν για τον λαό και να θεωρούν πρωταρχικό να είναι ευχαριστημένος από τη διακυβέρνησή τους – αφού από τα ολιγαρχικά και απ' όλα τα άλλα καθεστώτα, τα μακροβιότερα είναι όσα υπηρετούν καλύτερα τον λαό».

Λες κι αυτές οι σκέψεις ανήκουν σε έναν σύγχρονο Ελληνα με καθαρό μυαλό. Γι' αυτόν προέχει το συλλογικό συμφέρον. Διακρίνει τους δημαγωγούς. Το ψεύδος από τη μισή αλήθεια. Διαισθάνεται πως πίσω από τις επιπόλαιες ή τις δήθεν σοβαρές πολιτικές δηλώσεις, το δίχως έλεος έρεβος πλησιάζει. Αντιφατικός ο σύγχρονος πολιτικός λόγος απέναντι σε μια κατακερματισμένη, θυμωμένη και εξαγριωμένη κοινωνία. Ελάχιστα τής εξηγούν. Τη θέλουν εγκλωβισμένη στην απόλυτη σύγχυση, ακριβώς όπως θα είναι η ζωή στο έρεβος που κινείται κατά πάνω της σαν το παγόβουνο που συνέθλιψε τον Τιτανικό, τη στιγμή που οι ολιγαρχίες διασκέδαζαν στους πάνω ορόφους και ο λαός παρέμενε εγκλωβισμένος χαμηλά.

Οχι, ο καθένας από εμάς οφείλει να βγει από το κλουβί των ηλιθίων, διαβάζοντας, μελετώντας την ιστορία και κτίζοντας πρώτα μέσα του την ελπίδα, κι ύστερα εξωτερικεύοντάς την.

Πολλοί έχουν συνειδητοποιήσει ότι ο φυσικός μας χώρος είναι η Ευρώπη, το οχυρό μας. Ακόμη και με τη σημερινή σκληροπυρηνική της μορφή. Αξίζει να δώσουμε τη μάχη της παραμονής μας σ' έναν

χώρο που, όπως υποστηρίζει ο ιστορικός Niall Ferguson (φωτ.), δεν έχει άλλο δρόμο από το να προσχωρήσει στον φεντεραλισμό, υιοθετώντας παράλληλα ένα δίκαιο δημοσιονομικό σύστημα. Παρουσιάζοντας τη διαμάχη Αθήνας – Βερολίνου με τη γνωστή έκφραση «chicken game», ο Niall Ferguson εκτιμά ότι στο παρά πέντε οι δύο πλευρές θα βάλουν νερό στο κρασί τους, οι Ελληνες επειδή θα δουν ότι το κόστος εξόδου θα αποβεί καταστροφικό και οι Γερμανοί επειδή θα αντιληφθούν ότι η τραπεζική κρίση θα οδηγήσει σε αποσταθεροποίηση και την ίδια τη Γερμανία. Ανάμεσά τους τοποθετώ εν είδει ιεροσυλίας έναν Κωστή Παλαμά: «Πότε θ' ανθίσουν τούτοι οι τόποι / πότε θα έρθουνε καινούργιοι άνθρωποι / να συνοδεύσουν την βλακεία / στην τελευταία της κατοικία!»

Από το Alien, στον Προμηθέα

Με τη νέα του ταινία, ο σκηνοθέτης Ρίντλεϊ Σκοτ επιστρέφει στο Διάστημα και στην επιστημονική φαντασία

Του **DENNIS OVERBYE**
THE NEW YORK TIMES

Λόγκαν Μάρσαλ Γκριν, Νούμι Ράπας και Μάικλ Φασμπέντερ –στον ρόλο ενός ανδροειδούς–, στον «Προμηθέα» του Ρίντλεϊ Σκοτ.

Το έτος 2089, η Ελίζαμπεθ Σο, μια αρχαιολόγος με κλίση στον πνευματισμό, σκαλίζει έναν τοίχο σε σπήλαιο της Σκωτίας και ανακαλύπτει ότι δεν είμαστε μόνοι στο Σύμπαν. Ο φακός της φωτίζει μια τοιχογραφία 35.000 χρόνων που δείχνει ανθρώπους να προσκυνούν έναν γίγαντα, ο οποίος δείχνει με το χέρι του μια μικρή συστάδα αστεριών στον ουρανό. «Νομίζω ότι θέλουν να πάμε και να τους βρούμε» λέει η αρχαιολόγος, με τα μάτια να λάμπουν.

Η πρόταση «δεν είμαστε μόνοι στο Σύμπαν» μπορεί να σημαίνει σωτηρία ή τρόμο. Αυτή είναι η αιχμή πάνω στην οποία ο Βρετανός σκηνοθέτης Ρίντλεϊ Σκοτ ισορροπεί τον «Προμηθέα», την επί μακρόν αναμενόμενη επιστροφή του στο Διάστημα μετά το «Alien» του 1979.

Ο «Προμηθέας», παραγωγή της 20th Century Fox, είναι η πρώτη ταινία επιστημονικής φαντασίας του Σκοτ μετά το «Blade Runner» του 1982 και η πρώτη σε 3D. Η ταινία, σε σενάριο των Τζον Σπέιθς και Νέιμον Λίντελοφ, παρακολουθεί τις περιπέτειες της Ελίζαμπεθ Σο, που την υποδύεται η Νούμι Ράπας, η οποία απέκτησε φήμη ως το «κορίτσι με το τατουάζ» στη σουηδική κινηματογραφική τριλογία. Επιβιβασμένη στο διαστημόπλοιο που ονομάζεται «Προμηθέας», χρησιμοποιεί έναν αρχαίο χάρτη αστεριών για να την οδηγήσει σε μιαν άγνωστη Σελήνη ενός άγνωστου πλανήτη, με την ελπίδα να συναντήσει εκεί τον δημιουργό της.

Με... παρέα

Μαζί της στη διαστημική κρουαζιέρα είναι, μεταξύ άλλων, η Σαρλίζ Θερόν, που υποδύεται μια ψυχρή εταιρική σύμβουλο, ο Μάικλ Φασμπέντερ ως ένα ανδροειδές με διφορούμενους σκοπούς, ο Λόγκαν Μάρσαλ Γκριν που παίζει τον Χόλοουεϊ, συνάδελφο και ερωτικό στόχο της αρχαιολόγου. Εμφανίζεται επίσης ο Γκάι Πιρς, ερμηνεύοντας με διάφορες μεταμφιέσεις τον Πίτερ Γουέιλαντ, ο οποίος έχει στην κατοχή του το διαστημόπλοιο και μεγάλο μέρος του Γαλαξία.

Το τι γίνεται σ' αυτή την περιπετειώδη διαπλανητική αποστολή δεν μπορεί να αποκαλυφθεί πριν από την πρεμιέρα της ταινίας, αν και υπάρχουν πολλά σάιτ που αναλύουν τα διαφημιστικά τρέιλερ και τις φωτογραφίες. Μπορούμε να πούμε πάντως ότι τα πράγματα δεν πάνε και πολύ καλά. Αλλωστε, τον Προμηθέα της ελληνικής μυθολογίας τον είχαν δέσει οι θεοί σ' ένα βράχο κι ένα όρνιο του έτρωγε το συκώτι επειδή είχε κάνει το έγκλημα να κλέψει τη φωτιά από τους θεούς για να τη δώσει στους ανθρώπους.

Μιλώντας στο τηλέφωνο από το Λονδίνο, όπου γυρίστηκε το μεγαλύτερο μέρος της ταινίας, ο Σκοτ την περιέγραψε σαν «"2001, Οδύσσεια του Διαστήματος" που πήρε αναβολικά». Είπε ότι του άρεσε η ιδέα του Στάνλεϊ Κιούμπρικ για «μια αστυνομία του Διαστήματος που θα δίνει καμιά κλωτσιά στα καθάρματα».«Ο Θεός δεν μας μισεί», πρόσθεσε. «Μπορεί όμως να έχει απογοητευτεί από μας».

> *Η πρωταγωνίστρια αρχαιολόγος χρησιμοποιεί έναν αρχαίο χάρτη αστεριών ελπίζοντας, όταν φθάσει στον προορισμό της, να συναντήσει εκεί τον δημιουργό της.*

Επιστροφή στο «Alien»

Ο χάρτης των αστεριών οδηγεί στον ίδιο πλανήτη που το διαστημόπλοιο του «Alien» θα επισκεφθεί 30 χρόνια αργότερα, αλλά ο σκηνοθέτης λέει ότι ο «Προμηθέας» δεν είναι «πρίκουελ» της ταινίας εκείνης, όπου το πλήρωμα ενός διαστημοπλοίου αντιμετωπίζει ένα τέρας που κάνει την εμφάνισή του βγαίνοντας από το στήθος κάποιου. Μετά από πέντε σίκουελ, πίστευε πως το franchise είχε τελειώσει, συγκρίνοντας το τέρας με ανέκδοτο που ξεθύμανε από τις πολλές επαναλήψεις. Πριν από τρία χρόνια, επιθυμώντας να επιστρέψει στην επιστημονική φαντασία, σκέφθηκε ότι θα μπορούσε να υπάρξει ένας τρόπος να επιστρέψει στο Alien, αναζητώντας ένα νήμα από την αρχική ιστορία το οποίο είχε παραμεληθεί.

Στην πρώτη ταινία το ατυχές πλήρωμα βρίσκει ένα σαραβαλιασμένο διαστημόπλοιο και στη θέση του πιλότου υπάρχει ένα γιγαντιαίο ανθρωποειδές που το στήθος του έχει εκραγεί. Στην επόμενη σκηνή, ένα παράξενο αυγό ανοίγει, και αυτό που υπήρχε μέσα του τυλίγεται γύρω από το κεφάλι ενός μέλους του πληρώματος, που το ερμηνεύει ο Τζον Χαρτ. Ωστόσο, όπως είπε ο Σκοτ, του έκανε εντύπωση που κανένας δεν τον ρώτησε για τον «διαστημικό τζόκεϊ», το αινιγματικό πλάσμα που βρισκόταν στη θέση του πιλότου.

«Ποιος ήταν; Γιατί προσγειώθηκε εκεί; Τι έπαθε; Και γιατί κουβαλούσε ένα τόσο φοβερό φορτίο;». Οι απορίες αυτές έδωσαν το έναυσμα για να συγκροτηθεί το σενάριο της καινούργιας ταινίας.

«Ελπίζω να μη μας επισκεφθούν»

Σε συνεντεύξεις και συζητήσεις, ο Ρίντλεϊ Σκοτ (φωτ.) έχει εκφράσει κάποια συμπάθεια για την ιδέα ότι είναι σχεδόν «μαθηματικά αδύνατον» να αναπτύχθηκε η ζωή στη γη χωρίς κάποια βοήθεια. «Ποιος την προώθησε;» ρωτάει. Μήπως έχουμε δεχτεί στο παρελθόν επισκέψεις από θεούς ή εξωγήινους; «Αν έγινε αυτό, θα πρέπει να ήταν δισεκατομμύρια χρόνια πιο προηγμένοι από εμάς σε τεχνολογία, κάτι σαν θεοί ή μηχανικοί της συμπαντικής ζωής». Και θα θέλαμε πράγματι να τους ξανασυναντήσουμε;

Ο συμπατριώτης του σκηνοθέτη, ο κοσμολόγος Στίβεν Χόκινγκ, έχει συμβουλέψει να είμαστε προσεκτικοί Εκεί Εξω. «Αρκεί να δούμε τον εαυτό μας για να διαπιστώσουμε πως η ευφυής ζωή μπορεί να αναπτυχθεί σε κάτι που δεν θα θέλαμε να συναντήσουμε», είπε ο δρ Χόκινγκ.

Ο Ρίντλεϊ Σκοτ συμφωνεί: «Ελπίζω ότι δεν θα μας επισκεφθούν».

Οπως όμως προτείνει η ταινία, πιθανόν να μην μπορέσουμε να αντισταθούμε στον πειρασμό να τους επισκεφθούμε εμείς, είτε το θέλουν είτε όχι.

Η ρύπανση ακολουθεί το έμβρυο στη ζωή του

Διατροφή, νερό, αέρας με τοξικές ουσίες αφήνουν το χημικό αποτύπωμά τους

Της **ΛΙΝΑΣ ΓΙΑΝΝΑΡΟΥ**

Μπορεί η κατάθλιψη που θα παρουσιάσει ένα κορίτσι στην εφηβεία να συνδέεται με την έκθεση σε συγκεκριμένη χημική ουσία όταν ήταν ακόμα έμβρυο; Μπορεί η ανάπτυξη ενός παιδιού να εξαρτάται από τα επίπεδα της ατμοσφαιρικής ρύπανσης πριν ακόμα γεννηθεί; Μπορεί η δυσκολία που έχει κάποιος να κάνει δικό του παιδί να έχει τις ρίζες της στην εποχή της δικής του σύλληψης; Οι επιστήμονες σήμερα απαντούν με ένα μεγάλο ναι. Ενώ παλιότερα η επικρατούσα άποψη ήταν ότι ο πλακούντας λειτουργεί ως προστατευτικός μανδύας για το έμβρυο, «αποκρούοντας» τυχόν επιθέσεις από τοξικές ουσίες, νέες μελέτες αποκαλύπτουν ότι πολλές από τις ασθένειες που θα εμφανίσει κάποιος καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του οφείλονται στους κρίσιμους πρώτους εννέα μήνες της ύπαρξής του.

Αυτό ήταν το συμπέρασμα ημερίδας που πραγματοποιήθηκε πριν από λίγες ημέρες στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, με τίτλο «Οι επιπτώσεις του περιβάλλοντος στο έμβρυο και το παιδί: Πώς αντιμετωπίζονται;». Στην ημερίδα «συναντήθηκαν» όλες οι εμπλεκόμενες ειδικότητες -οι γυναικολόγοι που παρακολουθούν τη γυναίκα καθ' όλη τη διάρκεια της κύησης, οι παιδίατροι που αντιμετωπίζουν τις πρώτες μας ασθένειες και οι επιστήμονες που ασχολούνται με την επίδραση του περιβάλλοντος στην υγεία-, προκειμένου να μπουν τα θεμέλια για τη διεπιστημονική αντιμετώπιση του προβλήματος. Διότι, όπως αναφέρει στην «Κ» η αναπληρώτρια καθηγήτρια της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και επιστημονική υπεύθυνη του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Περιβάλλον και Υγεία», κ. Πολυξένη Νικολοπούλου-Σταμάτη, «έχει γίνει πια σαφές ότι το σημερινό έμβρυο είναι ο αυριανός ενήλικας, ο οποίος κουβαλάει όλα τα περιβαλλοντικά ερεθίσματα που δέχθηκε πριν από τη γέννησή του».

Ακτιβίστριες διαδηλώνουν στη Γερμανία για τις επιπτώσεις που έχει το περιβάλλον στα μωρά που κυοφορούν.

Μπορούν να συσσωρευτούν

Ατμοσφαιρική ρύπανση, ρύπανση εσωτερικών χώρων, διατροφή, καλλυντικά, καθαριστικά, νερό, ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία, ακόμα και ηχορρύπανση. Ολα αφήνουν το χημικό αποτύπωμά τους στο έμβρυο, καθώς δρουν σαν ενδοκρινικοί διαταρράκτες. «Το δυστύχημα είναι ότι σύμφωνα με τελευταίες έρευνες οι συγκεκριμένες ουσίες δρουν ακόμα και σε πάρα πολύ μικρές ποσότητες, γεγονός που καταρρίπτει τη θεωρία της σχέσης δόσης-αποτελέσματος» τονίζει η κ. Νικολοπούλου-Σταμάτη. «Κι αυτό γιατί μπορούν να δράσουν και σε μοριακό επίπεδο, αλλά και να συσσωρευτούν, καθώς δεν έχει μάθει ακόμα ο οργανισμός να τις αποβάλλει».

Ετσι, η έκθεση στις χημικές ουσίες που βρίσκονται στο περιβάλλον κατά τη διάρκεια της κύησης, μπορεί να προκαλέσει σειρά ασθενειών όπως αλλεργίες, άσθμα, παθήσεις του αναπνευστικού, αναπτυξιακές ανωμαλίες, προβλήματα του ανοσοποιητικού, υπογονιμότητα, ακόμη και πρόκληση καρκίνων. «Χαρακτηριστικό της μεγάλης σημασίας που έχει η εμβρυακή περίοδος είναι ότι αρκεί μόνο μια έκθεση του εμβρύου σε κάποιον επικίνδυνο για την υγεία παράγοντα, για να καθορίσει ενδεχομένως επιγενετικά τουλάχιστον τρεις γενεές».

> *Νέες μελέτες δείχνουν ότι ο πλακούντας δεν είναι απρόσβλητη ασπίδα στις «επιθέσεις» χημικών*

Ερευνα που πραγματοποιήθηκε πρόσφατα από το Πανεπιστήμιο Columbia έδειξε ότι τα παιδιά που είχαν γεννηθεί σε υποβαθμισμένες περιοχές της Νέας Υόρκης με αυξημένη ατμοσφαιρική ρύπανση είχαν σημαντικά μειωμένο IQ. Αντίστοιχα έχει βρεθεί ότι η έκθεση σε ουσίες όπως το μονοξείδιο του άνθρακα ή το όζον, ιδιαίτερα κατά το δεύτερο τρίμηνο της εγκυμοσύνης, αυξάνει τον κίνδυνο για ανάπτυξη καρδιακών ανωμαλιών στο παιδί, ενώ σχετίζεται και με την εμφάνιση άσθματος, οξείας βρογχίτιδας, χρόνιου βήχα και δύσπνοιας. Απειλή αποτελούν ακόμα και από χρόνια απαγορευμένες ουσίες. Είναι χαρακτηριστικό ότι σε έρευνα του Χάρβαρντ σε περιοχή της Ρωσίας που θεωρείται μολυσμένη λόγω της μακρόχρονης λειτουργίας χημικού εργοστασίου βρέθηκε ότι τα παιδιά που είχαν τα υψηλότερα επίπεδα πολυχλωριωμένων διφαινυλίων (PCB) στο αίμα τους ήταν κατά μέσο όρο σχεδόν τρία εκατοστά πιο κοντά. Γνωστή είναι η περίπτωση της ουσίας δισφαινόλη α, ενός χημικού που χρησιμοποιήθηκε κατά κόρον στην παραγωγή πλαστικών, μεταξύ των οποίων και μπιμπερό, πριν διαπιστωθεί ότι συνδέεται με ορμονικές διαταραχές, σακχαρώδη διαβήτη και διαταραχές του ήπατος. «Η υγεία μας προσδιορίζεται πριν από τη γέννησή μας» καταλήγουν οι ειδικοί.

Η προφύλαξη των εγκύων

Πώς όμως μπορεί να προφυλαχθεί η έγκυος από την έκθεση στους αναρίθμητους περιβαλλοντικούς κινδύνους; «Κατ' αρχήν, με την ενημέρωση» τονίζει η κ. Πολυξένη Νικολοπούλου-Σταμάτη, καθηγήτρια της Ιατρικής Σχολής. «Μια ενήμερη και ευαισθητοποιημένη γυναίκα μπορεί να αποφύγει την ανεξέλεγκτη έκθεση σε τοξικές ουσίες».

Προς αυτή την κατεύθυνση, διατυπώθηκε στην ημερίδα η πρόταση να δημιουργηθεί και στην Ελλάδα σχέδιο δράσης με στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των ενδιαφερομένων και του ευρύτερου κοινού, για τη διασφάλιση της υγείας και της σωστής ανάπτυξης των παιδιών που γεννιούνται στην Ελλάδα. Ανάλογο σχέδιο δράσης έχει αναπτυχθεί στην Κύπρο με πρωτοβουλία της καθηγήτριας Περιβαλλοντικής Χημείας, κ. Στέλλας Μιχαηλίδου, η οποία συμμετείχε στην ημερίδα του Πανεπιστημίου Αθηνών. Συγκεκριμένα, από το 2004 έχει συσταθεί η Εθνική Επιτροπή «Περιβάλλον και Υγεία του Παιδιού» με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου Κύπρου, με αποστολή την προστασία του εμβρύου και του παιδιού από περιβαλλοντικούς κινδύνους που απειλούν την υγεία του, καθώς και .την προαγωγή υγιούς και ασφαλούς περιβάλλοντος με την ελάχιστη δυνατή έκθεση σε ανθυγιεινούς περιβαλλοντικούς παράγοντες. Το σχετικό σχέδιο δράσης περιλαμβάνει την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων, όπως η μείωση της έκθεσης μέσω της τροφής σε ρυπαντές, μέσω συγκεκριμένων δράσεων όπως η συστηματική παρακολούθηση του γάλακτος και η προώθηση προγραμμάτων παρακολούθησης των ουσιών αυτών.

Πρώιμη ανθοφορία φέτος την άνοιξη από τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής μέχρι την Ευρώπη. Οι επιστήμονες κατέγραψαν ότι ορισμένα φυτά ανθίζουν οκτώ φορές ταχύτερα και βγάζουν φύλλα τέσσερις φορές πιο γρήγορα.

Τα φυτά ανθίζουν πλέον νωρίτερα, λόγω της κλιματικής αλλαγής

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΦΩΤΙΑΔΗ**

Μπορεί τα πρώιμα ανθισμένα παρτέρια να έχουν ευεργετική επίδραση στην ψυχολογία μας, αυτή όμως η ανακολουθία στους κανόνες της Φύσης δεν θα πρέπει να μας αφήνει αδιάφορους. Σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποίησαν ερευνητές από το Πανεπιστήμιο San Diego της Καλιφόρνιας σε άμεση συνεργασία με συνολικά 22 Ινστιτούτα στον Καναδά, τη Σουηδία, την Ελβετία, τη Μεγάλη Βρετανία, τα φυτά ανθίζουν νωρίτερα και η άνοιξη ξεκινάει πρωθύστερα εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής.

Οι επιστήμονες συνέλεξαν και αξιολόγησαν στοιχεία για 1.634 είδη φυτών από τέσσερις ηπείρους. Το τελικό τους συμπέρασμα είναι ότι τα μέχρι τώρα επιστημονικά δεδομένα είχαν «υποτιμήσει» τον τρόπο «αντίδρασης» των φυτών στην κλιματική αλλαγή. Τα υψηλά επίπεδα διοξειδίου του άνθρακα επηρεάζουν τον τρόπο παραγωγής οξυγόνου από τα φυτά, ενώ οι αλλαγές στις βροχοπτώσεις αλλάζουν τη συμπεριφορά τους με συνέπεια να επιταχύνεται η ανθοφορία. Ως εκ τούτου, η διεθνής επιστημονική ομάδα ανέδειξε ότι ορισμένα φυτά ανθίζουν 8 φορές ταχύτερα και βγάζουν φύλλα τέσσερις φορές πιο γρήγορα. Πώς μπορεί, όμως, αυτό να επηρεάσει τη ζωή στον πλανήτη; Τα φυτά αποτελούν βάση της τροφικής αλυσίδας, φωτοσυνθέτουν απελευθερώνοντας οξυγόνο που χρειάζονται όλοι οι ζωντανοί οργανισμοί.

Επηρεάζεται η πανίδα

Φυσικά, η κλιματική αλλαγή δεν επηρεάζει μόνο τη χλωρίδα, αλλά και την πανίδα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι τα πτηνά. Ο «Ατλας για τα Αναπαραγόμενα Πουλιά της Ευρώπης και την Κλιματική Αλλαγή», που έχει στηριχθεί σε έρευνες των Πανεπιστημίων Durham και Cambridge της Μεγάλης Βρετανίας, προβλέπει ότι κατά μέσο όρο κάθε ευρωπαϊκό είδος θα μετατοπιστεί κατά 550 χλμ. βορειοανατολικά μέχρι τα τέλη του αιώνα μας. Για παράδειγμα, ένα πουλί που ενδημεί στο Ακρωτήριο Ταίναρο της Πελοποννήσου θα «μεταναστεύσει» έξω από τα βόρεια σύνορα της χώρας μας. Η εν λόγω αλλαγή θα αποτελέσει το τελειωτικό «χτύπημα» για πολλά είδη, ειδικά δε όσα βρίσκονται σε βόρειες χώρες και δεν έχουν περιθώριο περαιτέρω μετακίνησης.

Η αλλαγή της συμπεριφοράς των φυτών «εκπλήσσει, αλλά δεν ανησυχεί», σύμφωνα με τον καθηγητή του ΕΜΠ και πρόεδρο του Εθνικού Κέντρου Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης, κ. Ιωάννη Ζιώμα, «ουσιαστικά, τα φυτά προσαρμόστηκαν στα νέα δεδομένα». Για να έχουμε ασφαλή επιστημονικά συμπεράσματα, θα πρέπει να συλλέγουμε στοιχεία κατά τη διάρκεια 30 ετών, σύμφωνα με τον κ. Ζιώμα, «τότε θα μπορούμε να κάνουμε λόγο για κλιματική αλλαγή, προς το παρόν έχουμε βέβαια ισχυρές ενδείξεις ότι διανύουμε περίοδο κλιματικής αλλαγής: εδώ και δέκα χρόνια αυξάνονται τα ακραία καιρικά φαινόμενα».

> *Διεθνής επιστημονική ομάδα ερεύνησε 1.634 είδη σε τέσσερις ηπείρους*

Σε Κύπρο και Ελλάδα παρατηρήθηκε φέτος ένας ψυχρός χειμώνας, ενώ τα τελευταία χρόνια επισημαίνονται υψηλές ταχύτητες ανέμου. Οι επιστήμονες έχουν προσδιορίσει την άνοδο των 4 βαθμών Κελσίου ως την «κόκκινη» γραμμή για τη βιοποικιλότητα, τη στιγμή που υπολογίζεται ότι μέχρι το τέλος του αιώνα η θερμοκρασία θα ανέβει έως και 7 βαθμούς.

Συνυπολογισμός στοιχείων

Και αν η αύξηση της θερμοκρασίας μπορεί να είναι ανεκτή (ενδεχομένως και επιθυμητή) στις βόρειες χώρες, δεν ισχύει το ίδιο για τις Μεσογειακές χώρες, όπως η Ελλάδα και η Κύπρος. Οι μέρες καύσωνα από δύο ετησίως, όπως ήταν στο διάστημα 1961-1990, ανέρχονται σε έξι έως είκοσι τέσσερις μέχρι το 2050, ενώ έως το τέλος του αιώνα προβλέπεται να φθάσουν έως και τις 67 μέρες. Προτού, ωστόσο, «δαιμονοποιήσουμε» για κάθε «παρατράγουδο» την κλιματική αλλαγή, οφείλουμε να συνυπολογίζουμε όλους τους παράγοντες. «Στην Αττική, η βιοποικιλότητα μειώνεται δραματικά χρόνο με τον χρόνο, ωστόσο τα τελευταία χρόνια στα βόρεια προάστια εντοπίστηκε μεγάλος αριθμός πτηνών, όπως κοτσύφια» διηγείται ο κ. Ζιώμας στην «Κ». «Κάποιοι έσπευσαν να συνδέσουν το φαινόμενο με την κλιματική αλλαγή, αγνοώντας ότι όλα τα περιαστικά δάση, όπου ενδημούσαν τα εν λόγω πουλιά, καταστράφηκαν από τις πυρκαγιές του 2009». Οπως περιγράφει ο καθηγητής, «το κλίμα μετακινείται όπως το εκκρεμές σημειώνοντας συχνά ακραίες θέσεις ταλάντωσης, το ζήτημα, όμως, είναι πού τελικά θα ισορροπήσει».

ΕΙΔΑΝ

Μπάγερν – Τσέλσι Α΄ημιχρ.
145.000
Σίγμα 19/05, 52,3%

Ελλάδα έχεις ταλέντο
116.000
ΑΝΤ1 20/05, 40,9%

Ασπρα Μπαλόνια
113.000
Σίγμα 17/05, 35,2%

Πατάτες Αντιναχτές
102.000
ΡΙΚ1 17/05, 30,1%

Μηδέν
63.000
Mega 16/05, 20,1%

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

14/5/2012 - 20/5/2012

Η αποθέωση του ποδοσφαίρου

Ο τελικός του Champions League μονοπώλησε το τηλεοπτικό ενδιαφέρον

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ**

Ονειρικά νούμερα τηλεθέασης εξασφάλισε ο μεγάλος τελικός που ανέδειξε τον πρωταθλητή Ευρώπης το περασμένο Σάββατο 10/05 που μεταδόθηκε ζωντανά από την τηλεόραση του Σίγμα. Ο φετινός τελικός είχε μία διαφορετική ύφη για εμάς εδώ στην Κύπρο, πιο συναισθηματική, αφού όλοι σκεφτήκαμε, παρακολουθώντας τον, ότι η μία από τις δύο ομάδες θα μπορούσε ή καλύτερα θα θέλαμε να είναι ο ΑΠΟΕΛ. Αν και χίμαιρα είμαι σίγουρος πως έστω και για δευτερόλεπτα πέρασε από το μυαλό όλων μας. Αυτός ο τελικός του Champions League που πραγματοποιήθηκε στο Μόναχο της Γερμανίας μεταξύ Τσέλσι και Μπάγερν μάς ταξίδεψε σε εκείνες τις μυθικές πλέον διαδρομές του ΑΠΟΕΛ και της θρυλικής του πορείας στα γήπεδα της Ευρώπης. Η ομάδα που αποτέλεσε τη μεγαλύτερη έκπληξη όλων των εποχών, ο ΑΠΟΕΛ συντρόφευε τις σκέψεις μας, παρακολουθώντας τον τελικό της ελίτ του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου και μας έφερε στο μυαλό όλες εκείνες τις μαγικές στιγμές που ζήσαμε από το περασμένο καλοκαίρι. Το πρώτο ημίχρονο του ποδοσφαιρικού αγώνα βρέθηκε στην πρώτη θέση του πίνακα τηλεθέασης με τα δημοφιλέστερα προγράμματα της εβδομάδας, αφού το παρακολούθησαν 145.000 τηλεθεατές με μερίδιο τηλεθέασης 52,3%. Το δεύτερο ημίχρονο του τελικού βρέθηκε στη δεύτερη θέση με λιγότερους μεν τηλεθεατές που άγγιξαν τις 137.000 τηλεθεατές, υψηλότερα όμως νούμερα που έφτασαν το 57,1%. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τη συγκεκριμένη ώρα οι περισσότεροι που είχαν ανοιχτή τηλεόραση παρακολουθούσαν ποδόσφαιρο. Υψηλότερη όμως τηλεθέαση εξασφάλισε η παράταση του αγώνα και η φάση των πέναλτι που έφτασε στο τεράστιο 60,6%.

Η φετινή τηλεοπτική σεζόν που χρωματίστηκε σε γκρίζες αποχρώσεις ένεκα της απογοητευτικής της πορείας, με πλήθος σειρών να κόβονται, άλλες να μη βλέπονται και τις υπόλοιπες να παλεύουν να επιβιώσουν ανήκει αναμφίβολα στο ποδόσφαιρο και συγκεκριμένα στους αγώνες του Champions League. Το ποδόσφαιρο φέτος πέραν του γεγονότος ότι είναι το δημοφιλέστερο άθλημα κατάφερε να ανέβει στα ρετιρέ των μετρήσεων τηλεθέασης και λόγω του ΑΠΟΕΛ. Αναμφίβολα, λοιπόν, όταν στα τέλη του καλοκαιριού θα κάνουμε τον απολογισμό της σεζόν οι αγώνες ποδοσφαίρου θα βρίσκονται στις υψηλότερες θέσεις του πίνακα των προγραμμάτων της τηλεοπτικής σεζόν.

Λόγω, βέβαια, του μεγάλου τελικού του Champions League το Σίγμα σημείωσε αισθητή άνοδο στα ποσοστά του φτάνοντας στο 21,7%. Τα υπόλοιπα όμως κυπριακά κανάλια συνεχίζουν την πτωτική τους πορεία σε αντίθεση με την κατηγορία Others που ανέβασε τα ποσοστά της φτάνοντας στο 16,4%. Το ΡΙΚ2 την περασμένη εβδομάδα βρέθηκε για πρώτη φορά στην τελευταία θέση με μερίδιο τηλεθέασης 2,1%, ενώ οι εξελίξεις στην Ελλάδα ανέβασαν την ΕΡΤ στο 2,6%.

> *Το ποδόσφαιρο φέτος, πέραν του γεγονότος ότι είναι το δημοφιλέστερο άθλημα, κατάφερε να ανέβει στα ρετιρέ των μετρήσεων τηλεθέασης και λόγω του ΑΠΟΕΛ*

Λίγο πριν από την ολοκλήρωση της σεζόν τα τηλεοπτικά κανάλια κάνουν τον απολογισμό τους, μετρώντας τα λιγοστά κουκιά τους για την επόμενη, ίσως δυσκολότερη τηλεοπτική σεζόν με πολλές ανακατατάξεις και σίγουρα μειωμένες παραγωγές.

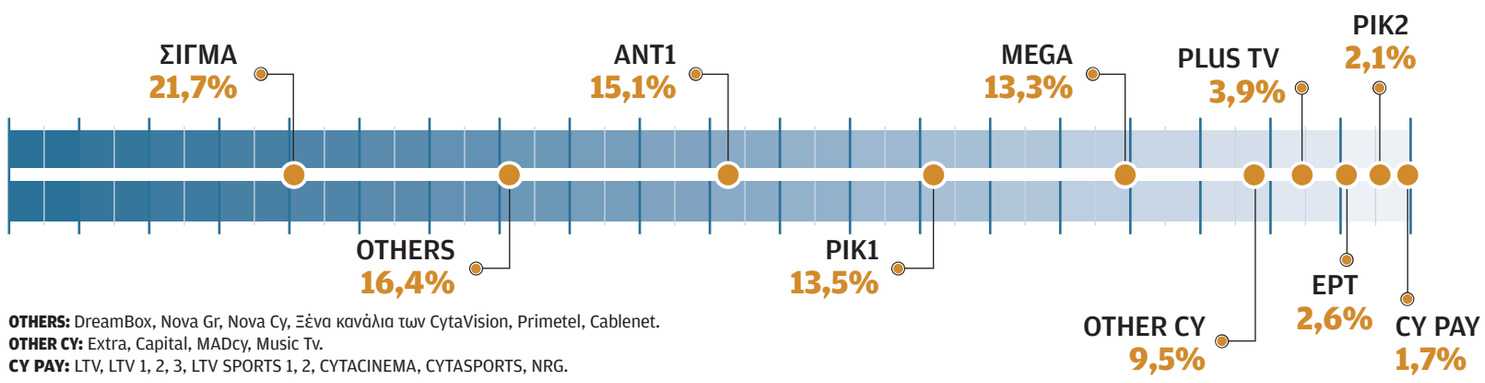

OTHERS: DreamBox, Nova Gr, Nova Cy, Ξένα κανάλια των CytaVision, Primetel, Cablenet.
OTHER CY: Extra, Capital, MADcy, Music Tv.
CY PAY: LTV, LTV 1, 2, 3, LTV SPORTS 1, 2, CYTACINEMA, CYTASPORTS, NRG.

ΠΗΓΗ: NIELSEN AUDIENCE MEASUREMENT — Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΑΝΤΙΘΕΤΟ ΠΛΑΝΟ

Και ακόμη τώρα ξεκινάμε!

Την Τρίτη 22 Μαΐου πραγματοποιήθηκε στο Δημοτικό Θέατρο Λατσιών η παρουσίαση των ψηφιακών εκδόσεων των Ειδικών Εκδόσεων στους παράγοντες της αγοράς και της κοινωνίας. Ο διευθύνων σύμβουλος των ΕΕ, Δημήτρης Λοττίδης, ξεκίνησε την αναλυτική παρουσίαση του project του Ομίλου, κάνοντας μία ανασκόπηση στο πώς έφτασαν τα ΜΜΕ στο σήμερα, ενώ μίλησε για τη «Μεγάλη Αλλαγή» που επήλθε στον Τύπο με την εμφάνιση του internet, των tablets και των smartphones. Συνολικά, οι Ειδικές Εκδόσεις διαθέτουν αυτή τη στιγμή 8 ιστοσελίδες όπου καθημερινά ανεβαίνουν 280 ειδήσεις και 10 apps για το iphone και το iPad. Σύμφωνα με το Google Analytics σε όλα τα digital sites που διαθέτουν οι Ειδικές Εκδόσεις υπήρχαν την περίοδο 17 Απριλίου μέχρι 17 Μαΐου 2012, 352.293 διαφορετικοί επισκέπτες κάθε μήνα, 1.684.588 συνολικές επισκέψεις τον μήνα, ενώ 7.886.514 σελίδες διαβάζονται κάθε μήνα (page impressions). Σ' αυτό το σημείο ο κ. Λοττίδης έδωσε μεγάλη έμφαση στα social media και τη δυνατότητα που έχει ο Όμιλος να επικοινωνεί με τους αναγνώστες online, προσφέροντας ειδήσεις σε 55.479 συνδεδεμένους λογαριασμούς σε «one button reach». Κατά την παρουσίαση μίλησε και ο Αλέξης Οδυσσέως, διευθύνων σύμβουλος της SNQ Digital, για την ανάπτυξη και τη λειτουργικότητα των εφαρμογών των ΕΕ. Το iPad Newsstand διαθέτει 1.000 τίτλους εντύπων παγκοσμίως εκ των οποίων 3 τίτλοι είναι κυπριακοί, οι οποίοι ανήκουν στις Ειδικές Εκδόσεις και είναι οι μοναδικοί ελληνόφωνοι μέχρι σήμερα. Ο κ. Λοττίδης κατά την ομιλία του, ενημέρωσε τους διαφημιστές που παρευρέθηκαν στο Δημοτικό Θέατρο Λατσιών ότι από τον Νοέμβριο του 2012 η διαφήμιση στα sites του Ομίλου θα μπορεί να γίνεται online με τη διαδικασία του «ad shop». Κλείνοντας την παρουσίαση ο διευθύνων σύμβουλος των ΕΕ έδειξε παραστατικά στους παρευρισκομένους τη λειτουργία των περιοδικών του Ομίλου που βρίσκονται στο newsstand της apple και τις δυνατότητες που δίνει η νέα τεχνολογία, η οποία, όπως τόνισε, ανήκει αποκλειστικά στις κυπριακές εταιρείες με τις οποίες συνεργάζονται οι Ειδικές Εκδόσεις.

ΡΙΚ1 — ΤΗΛ.: 22862000

21.30 The terminal

08.00 **Η πλατεία** (Ε) Κοινωνική σειρά.
09.00 **Διαγωνισμός Τραγουδιού Γιουροβίζιον 2012** (Ε) Τελικός από το Μπακού.
12.30 **Η ύπαιθρος** Εβδομαδιαία εκπομπή με θέματα από την κυπριακή αγροτική ζωή.
13.00 **Η Κύπρος κοντά σας** Εβδομαδιαία εκπομπή ποικίλης ύλης.
14.00 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
14.40 **Κυπρίων Νόστος** Εκπομπή για τους απόδημους με τον Κώστα Χαραλαμπίδη.
15.40 **Παίζουμε κυπριακά** (Ε) Τηλεπαιχνίδι, με θέμα την κυπριακή διάλεκτο.
16.40 **Reload** Νεανική εκπομπή.
17.30 **Αμύνεσθαι περί πάτρης**
18.00 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
18.15 **Airplay Charts** Εκπομπή με τον Αντρέα Μεταξά.
18.45 **Βήματα στην άμμο** (Ε) Σειρά εποχής.
19.20 **Στην άκρη του παράδεισου** (Ε) Σειρά εποχής βασισμένη σε αληθινά γεγονότα.
20.00 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
21.30 **The terminal** Δραματική κωμωδία, με τους Τομ Χανκς, Κάθριν Ζέτα - Τζόουνς, κ.ά.
23.35 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
23.50 **Επαναλήψεις προγραμμάτων**

ΡΙΚ2 — ΤΗΛ.: 22862000

19.20 Ρολάν Γκαρός 2012

08.00 **Παιδική ζώνη**
11.50 **Ζακ και Κόντι εν πλω** Οικογενειακή κωμική σειρά.
12.15 **Οι μάγοι του Γουέβερλι** Νεανική κωμική σειρά.
12.40 **Στη χώρα του Γιατί** (Ε) Παιδικό πρόγραμμα.
13.10 **Album Show**
14.00 **Ανακαίνιση σε 60 λεπτά** (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή.
14.50 **Αόρατος φακός**
15.00 **Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Ενόργανης Γυμναστικής Ανδρών** Τελικοί οργάνων.
18.00 **Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Κολύμβησης**
19.20 **Ρολάν Γκαρός 2012**
22.00 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ** στην αγγλική
22.10 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ** στην τουρκική
22.20 **Αόρατος φακός**
22.50 **Ντέιβιντ Μπέιλι** (Ε) Ξένο ντοκιμαντέρ.
23.45 **Επαναλήψεις προγραμμάτων**

MEGA — ΤΗΛ.: 22477777

21.15 Striking Distance

06.00 **Χαραυγή** (Ε)
07.00 **Θεία Λειτουργία**
10.00 **Βίος ανθόσπαρτος** (Ε) Ελληνική σειρά.
11.00 **Γλυκές αλχημείες** (Ε) Εκπομπή μαγειρικής.
11.50 **Περνάμε καλά** (Ε)
14.00 **Μέλι - γάλα** Ψυχαγωγική εκπομπή με τους Στέλλα Νικολάου, Βαγγέλη Ευαγγέλου, Χρίστο Χριστοδούλου.
16.30 **Mr. Deeds** Κωμωδία, με τους Άνταμ Σάντλερ, Γουινόνα Ράιντερ, κ.ά
18.20 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
18.30 **Daddy Cool** (Ε) Κυπριακή κωμική σειρά.
19.30 **Μουσικό κουτί** (Ε) Μουσικό τηλεπαιχνίδι με τον Γιώργο Ρούσσο.
20.20 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
21.15 **Striking Distance** Περιπέτεια με τους Μπρους Γουίλις, Σάρα Τζέσικα Πάρκερ, κ.ά.
23.00 **Lonely hearts** Δραματικό θρίλερ, με τους Τζον Τραβόλτα, Σάλμα Χάγιεκ, κ.ά.
00.00 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
00.10 **Συνέχεια της ταινίας**
01.00 **Ίχνη** (Ε) Αστυνομική σειρά.
02.00 **Μέλι - γάλα** (Ε)
04.00 **Μάνα είναι μόνο μία** (Ε) Ελληνική κωμική σειρά.
04.30 **Όλα τα κακά της μοίρας μου** (Ε)

ΑΝΤ1 — ΤΗΛ.: 22200200

19.30 Fast money

05.40 **Γλυκόξινο κρασί** (Ε)
06.30 **Πρωινή ενημέρωση**
07.10 **Αθλητικές ειδήσεις**
07.20 **Bob the builder** (Ε)
07.40 **Max Adventures** (Ε)
07.50 **Άνω κάτω** (Ε)
08.30 **40 κύματα** (Ε)
09.20 **Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου** (Ε) Ελληνική σειρά.
10.10 **Ας πρόσεχες** Ελληνική σειρά. (Ε)
11.00 **Ο θρίαμβος της αγάπης** (Ε) Τηλενουβέλα.
12.50 **Δείξε μου το φίλο σου** (Ε)
13.30 **Galileo** Τηλεπαιχνίδι με τον Γιώργο Λιανό.
14.20 **Εργαζόμενη γυναίκα** (Ε) Ελληνική σειρά.
15.10 **Είναι στιγμές** (Ε) Ελληνική σειρά.
17.10 **Ό,τι αγάπησα** (Ε) Δραματική σειρά.
18.00 **Τα νέα του ΑΝΤ1 σε 10'**
18.10 **Οικογένεια της συμφοράς** (Ε)
19.00 **Λύκε, λύκε είσαι εδώ;** (Ε) Κυπριακή κωμική σειρά.
19.30 **Fast money** Τηλεπαιχνίδι με τον Μάρκο Σεφερλή.
20.20 **Τα νέα του ΑΝΤ1**
21.00 **Ελλάδα έχεις ταλέντο** Talent show.
23.00 **Fast money** (Ε)
00.00 **Τίτλοι ειδήσεων**
00.10 **Αθλητικές ειδήσεις**
00.20 **Bring it on again** Κωμωδία με τους Αν Τζάνσον, Μπρι Τέρνερ.
02.30 **Γιάννης ο όμορφος** (Ε)
03.20 **Τα νέα του ΑΝΤ1** (Ε)
04.20 **Real Housewives of Athens** (Ε)

ΣΙΓΜΑ — ΤΗΛ.: 22580100

21.30 Οι θαλασσιές οι χάντρες

05.45 **Τολμώ** (Ε)
07.40 **Ζωή ποδήλατο** (Ε) Κυπριακή σειρά.
09.10 **Βουράτε γειτόνοι** (Ε) Κυπριακή σειρά.
10.00 **Μες στην καλή χαρά** Ψυχαγωγική εκπομπή, με τη Ναταλία Γερμανού.
14.00 **Η κουζίνα της μαμάς** (Ε)
14.20 **90210** (Ε) Ξένη σειρά.
15.10 **Σε φόντο κόκκινο** (Ε) Κυπριακή σειρά με τους Σταύρο Λούρα, Αντρέα Τσουρή, κ.ά.
16.30 **Άσπρα μπαλόνια** (Ε) Δραματική σειρά με τους Βαρβάρα Λάρμου, Γιώργο Ζένιο, κ.ά.
18.00 **Τα γεγονότα σε συντομία**
18.05 **Άσπρα μπαλόνια** Συνέχεια.
18.30 **Πάμε πακέτο** (Ε) Εκπομπή με τη Βίκυ Χατζηβασιλείου.
20.20 **Τομές στα γεγονότα**
21.30 **Οι θαλασσιές οι χάντρες** Ελληνική ταινία με τους Ζωή Λάσκαρη, Φαίδων Γεωργίτση, κ.ά.
23.20 **CSI NY** (Ε) Ξένη αστυνομική σειρά.
00.10 **Τα γεγονότα σε τίτλους**
00.15 **10η εντολή** (Ε)
01.40 **Μες στην καλή χαρά** (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή.
04.30 **Ελένη** (Ε)

MADcy — ΤΗΛ.: 22877200

19.30 Fashion music project

00.00 **Dance zone**
01.00 **All Hits Non Stop**
02.00 **Trash me**
03.00 **Insomnia Mixer**
06.00 **Wake Up... Hits**
08.00 **Breakfast**
11.00 **All New mixer**
12.00 **JukeBox**
13.00 **JukeBox Versus**
13.30 **Mad Greeks Top 10**
14.30 **All Hits Non Stop**
15.30 **JukeBox Versus**
16.00 **US Top 5**
16.30 **All Hits Non Stop**
17.00 **30 Best Videos**
19.30 **Fashion music project** Με τη Μαίρη Συνατσάκη.
20.00 **Mad CY Countdown**
21.00 **Games** Με τον Δημ. Καρέτσο.
21.30 **Greeks Only Mixer**
22.30 **Time Machine**

EXTRA — ΤΗΛ.: 25715111

16.50 Ελληνική ταινία

08.00 **Παιδική ζώνη**
12.00 **Ελληνική ταινία**
13.40 **Ζουζούνια**
14.00 **Το ταξίδι της ζωής**
15.00 **Το πάρτι της ζωής σου**
16.45 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ** Νοηματική
16.50 **Ελληνική ταινία**
18.45 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ-Extra**
19.20 **Ελληνική ταινία**
22.00 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ** Kontra Channel
22.15 **Το πάρτι της ζωής σου**
00.00 **Τίτλοι ειδήσεων**

TV PLUS — ΤΗΛ.: 22600600

22.45 Camille

07.50 **Παιδική ζώνη**
11.05 **Εξελίξεις στη showbiz** (Ε)
11.30 **Diet... please** (Ε)
12.05 **LTV Sports News** (Ε)
13.00 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ** Από το Star
13.30 **Φώτης-Μαρία Live** (Ε)
14.30 **Μεσημεριανή Μελέτη** (Ε)
15.50 **Μίλα** (Ε)
17.20 **Κορίνα η αγριόγατα**
18.10 **Η κουζίνα με την Ντίνα**
19.05 **Εξελίξεις στη showbiz** (Ε)
19.30 **Chatterbox**
21.00 **Battle in Seattle** Δραματική ταινία.
22.45 **Camille** Κομεντί με τους Σιένα Μίλερ, Τζέιμς Φράνκο.

LTV — ΤΗΛ.: 22357272

21.00 The lovely bones

07.30 **Deuce Bigalow: Male Gigolo**
09.00 **The spy next door**
11.00 **City of angels**
13.00 **Twilight**
15.20 **Spotlight** (Ε)
16.20 **Harry's Law** (Ε)
17.10 **C.S.I. Miami** (Ε)
18.00 **Brighton Rock**
20.00 **LTV sports news**
21.00 **The lovely bones**
23.30 **Lost boys: The thirst**
01.00 **Ζώνη ενηλίκων**
02.45 **The greatest**
04.35 **Elegy**

ERT WORLD

08.00 Θεία Λειτουργία **10.30** Mediterraneo **11.00** Από την Αυστραλία με αγάπη **12.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ **12.30** Απόστροφος **13.00** Αληθινά σενάρια **14.00** Ο τόπος και το τραγούδι του **15.00** Άξιον εστί **16.00** Μεσόγειος **17.00** Η μηχανή του χρόνου **18.00** Σαν σήμερα **18.15** Ελληνικό ντοκιμαντέρ **19.00** Το αλάτι της γης **21.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ **22.00** Μεσόγειος (Ε) **23.00** Αθλητική Κυριακή **01.15** ΕΙΔΗΣΕΙΣ (ΝΕΤ)

CYTAVISION CINEMA

09.15 Top Chef **11.15** Psych **13.15** House **15.15** Undercover Brother **17.15** Trapped **19.15** Something New **21.15** Mr Rock'N'Roll: The Alan Freed Story **23.15** Prince Charming **01.15** Top Chef

NOVACINEMA1

05.05 Robin Hood **07.25** Cine News **07.40** Revenge of the Bridesmaids **09.10** Rango **11.00** Thor **15.50** Mean Girls 2 **17.30** The Hit List **19.10** Your highness **22.00** The beaver **23.45** Love and other impossible pursuits **01.55** Killing Bono **03.55** Cine News **04.35** Animal Kingdom

NOVASPORTS1

13.30 Παγκόσμιο Πρωτάθλημα FIA GT1 - Race (Live) **16.00** Ευρωλίγκα - CSKA-Ολυμπιακός (Ε) **21.00** Παγκόσμιο Πρωτάθλημα FIA GT1 - Qualifying Race (Ε) **22.30** Παγκόσμιο Πρωτάθλημα FIA GT1 - Race (Ε) **01.00** Γαλλικό Πρωτάθλημα (Ε) **03.00** Μπέιζμπολ (Atlanta Braves-Washington Nationals) (Live)

LTV SPORTS 1

11.00 Αγώνες αυτοκινήτου **13.00** Ο κόσμος του στίβου **13.45** Χωρίς παρωπίδες **14.45** Ιπποδρομίες (Live) **20.00** Τένις **22.30** Επιδείξεις σκύλων **23.00** Αγώνες αυτοκινήτου **02.00** Ιστιοπλοΐα **02.30** Απίθανοι αγώνες σκύλων **03.30** Αγώνας NBA (Live)

Δαντέλα, η καταπληκτική

Το στυλ που αντιπροσωπεύει το μπουντουάρ βγαίνει στα δυνατά φώτα της μόδας

CATWALKING.COM

Η τάση της δαντέλας έχει εξαπλωθεί σε οίκους όπως οι Κριστιάν Ντιόρ (αριστερά) και Miu Miu (δεξιά).

Της **SUZY MENKES**

ΛΟΝΔΙΝΟ. Πίσω από τα στόρια των παραθύρων και τις κλειστές πόρτες, το Hampton Court Palace της Αγγλίας έκρυβε ένα νέο μυστικό στη μακρά του ιστορία: ήταν Απρίλιος του 2011 και μια ομάδα από μοδίστρες εργάζονταν για το βασιλικό νυφικό φόρεμα. Μόνον αφότου η Κέιτ Μίντλετον περπάτησε στην εκκλησία για να παντρευτεί τον πρίγκιπα Γουίλιαμ, στις 30 Απριλίου, αποκαλύφθηκαν οι δεξιότητες του Royal School of Needlework, στη μορφή απλικαρίσματος σε δαντέλα, κυρίως στο μπούστο του φορέματος που θύμιζε γλυπτό.

Από τότε, υπάρχει μια μανία του κόσμου της μόδας για δαντέλα, ακόμα και για το στυλ των εσωρούχων που φέρνουν στο νου το μπουντουάρ. Λίγο πριν κλείσει τα 30 της χρόνια, τον Ιανουάριο, η Δούκισσα του Κέιμπριτζ φορούσε ακόμη ένα δαντελωτό φόρεμα για τη λονδρέζικη πρεμιέρα της ταινίας του Στίβεν Σπίλμπεργκ, «War Horse». Αυτή τη φορά ήταν ένα κομψό, ίσιο φόρεμα με μαύρη δαντέλα με ουρά πίσω, σχεδιασμένο από την Αγγλίδα ντιζάινερ Alice Temperley.

Αυτά τα τόσο εκλεπτυσμένα στυλ με δαντέλα είναι που εμπνέουν την καλοκαιρινή μόδα: η δαντέλα δεν χρησιμοποιείται μόνο σαν διακοσμητικό στοιχείο, αλλά σαν επιπρόσθετη υφή σε σταθερά υλικά. Το εσωτερικό είναι συχνά μεταξωτό και δημιουργεί αντίθεση στο χρώμα, αντί να μιμείται την απόχρωση του δέρματος.

Αναπόφευκτα, υπάρχει μια αμυδρή υποψία σεξουαλικότητας, ειδικά όταν παραμονεύει το ημίγυμνο στοιχείο. Αλλά κυρίως η δαντέλα –από τον πρόσφατα ανανεωμένο Βαλεντίνο μέχρι τον οίκο Miu Miu της Πράντα– έχει μια σχεδόν παιδική αθωότητα.

Η ιδέα του αισθησιασμού, αντί για οτιδήποτε προκλητικό σεξουαλικά, είναι κάτι που οι οίκοι υψηλής ραπτικής κάνουν ιδιαίτερα καλά, ακόμη και στις συλλογές πρετ-α-πορτέ που ετοιμάζουν. Ο τρόπος που δουλεύεται η δαντέλα έχει οδηγήσει σε πατρόν με πιο καλυμμένα χέρια, κάτι που έμοιαζε αδιανόητο την εποχή της κυριαρχίας του στράπλες φορέματος για το κόκκινο χαλί.

Το πριγκιπικό νυφικό φόρεμα της προηγούμενης χρονιάς, από τον οίκο του Αλεξάντερ ΜακΚουίν, απαιτούσε την προσθήκη λεπτομερειών από δαντέλα που θα αναδείκνυαν διαφορετικά σύμβολα του Ηνωμένου Βασιλείου: το τριαντάφυλλο της Αγγλίας, γαϊδουράγκαθα της Σκωτίας, ασφόδελους της Ουαλλίας και ιρλανδικά τριφύλλια.

Η Σάρα Μπάρτον, καλλιτεχνική διευθύντρια στον Αλεξάντερ ΜακΚουίν, εξήγησε την τεχνοτροπία. «Πήραμε έξι διαφορετικές δαντέλες και βρήκαμε διαφορετικά μοτίβα στην καθεμία από αυτές» λέει. «Το τούλι ήταν η βάση εκεί όπου απλικαρίστηκε η δαντέλα και ύστερα κόψαμε όλο το τούλι, έτσι ώστε να έχει σκέτα σημεία με σατέν οργάντζα. Και ύστερα αυτό ράφτηκε με το χέρι πάνω στη σατέν οργάντζα. Πάλι στο μπούστο, πήραμε όλα τα διαφορετικά στοιχεία από τις δαντέλες που χρησιμοποιήσαμε και τα τοποθετήσαμε στο τούλι στο μπούστο, οπότε δημιουργήσαμε τη δική μας δαντέλα».

Το νυφικό φόρεμα είχε επίσης απήχηση στην ίδια τη Βασιλική Σχολή του Κεντήματος. Ο οργανισμός έχει παρατηρήσει αυξημένο ενδιαφέρον για τις τάξεις του και τα εισιτήρια για τις ξεναγήσεις για τους επισκέπτες εξαντλούνται καιρό πριν.

Η Σχολή συνορεύει με το Hampton Court που προσφέρει απρόσμενες εκδηλώσεις όπως «ζωντανή μαγειρική στο Tudor» και «ξενάγηση κουτσομπολιού» που διερευνά τις ιστορίες που κυκλοφορούν για τις κυρίες του βασιλείου. Αλλά τίποτα, απ' ό, τι φαίνεται, δεν μπορεί να συναγωνιστεί με την απήχηση που είχε το μοντέρνο, βασιλικό, νυφικό φόρεμα.

Στη δαντέλα υπάρχει μια αμυδρή υποψία σεξουαλικότητας, αλλά κυρίως μια, σχεδόν παιδική, αθωότητα.

AFP / DOMINIC LIPINSKI

AFP / IAN GAVAN

Η Κέιτ Μίντλετον έχει δημιουργήσει μια νέα μανία στη μόδα. Αυτή της δαντέλας.

ΣΤΗ ΜΟΔΑ

Της **SUZY MENKES**

Ρούχα για πραγματικές γυναίκες, με πραγματικές ζωές

ΠΑΡΙΣΙ. Είναι και πάλι η στιγμή μιας γυναίκας στη μόδα. Υστερα από μια δεκαετία, που χαρακτηρίστηκε από κοριτσίστικα στυλ, οι συλλογές για το φθινόπωρο και τον χειμώνα του 2012 στο Παρίσι είχαν να κάνουν με τον διαχωρισμό των γυναικών από τα κορίτσια – και τα αγόρια.

Οπως στεκόταν η Φίμπι Φίλο, ετοιμόγεννη σχεδόν, για να χαιρετήσει το κοινό της στην παρουσίαση του οίκου Celine στο σόουρουμ, ήταν δύσκολο να μην τη σκεφτείς σαν την πρωταγωνίστρια που ταυτίζεται με τη νέα γυναίκα. Η κ. Φίλο έχει οδηγήσει τη φεμινιστική μόδα ένα βήμα μπροστά, δημιουργώντας ρούχα για τις γυναίκες του 21ου αιώνα που τους επιτρέπουν τη μετάβαση, όπως και στην ίδια, από τη νεαρή γυναίκα σε μητέρα, και την ισορροπία ανάμεσα στη δουλειά και τη ζωή. Αυτή τη σεζόν, η σχεδιάστρια δεν έκανε τα ρούχα της να μοιάζουν αυστηρά ή ανδροπρεπή. Η κ. Φίλο ανάμειξε το σκληρό με το τρυφερό στοιχείο με μπλε, δερμάτινα μαντίλια, με τελειώματα σε μαύρο και λευκό, δεμένα στον λαιμό των μοντέλων. Τα παλτό ήταν μεγάλα και σταθερά αλλά, όπως πολλά από τα ρούχα, είχαν ένα στοιχείο έκπληξης. Και ύστερα υπήρχαν τα χρωματιστά τετράγωνα. Αυτή η γκαρνταρόμπα έμοιαζε να σχεδιάστηκε για μια αποφασιστική γυναίκα που θέλει χρηστικά, ευκολοφόρετα ρούχα. Οπως λέει η κ. Φίλο, «όλα έχουν να κάνουν με τα συναισθήματα».

CELINE

Το στυλ του οίκου Celine έχει δημιουργηθεί έχοντας στο νου την ισορροπία δουλειά/ζωή.

Ο Χάιντερ Ακερμαν βρίσκει τον ρομαντισμό στην απλότητα

Πολύ πριν οι σκονισμένες, καφέ αποχρώσεις που θυμίζουν φθινοπωρινά φύλλα γίνουν πορτοκαλί και χρυσές, προτού το κόκκινο του ώριμου μούρου εμφανιστεί στην πασαρέλα και πριν να κλείσει το φθινοπωρινό του σόου για το 2012 με ένα απλό φόρεμα στο μπλε του χειμωνιάτικου ουρανού, ο Χάιντερ Ακερμαν ξύπνησε συναισθήματα στο κοινό του.

Ο σχεδιαστής έχει εξελιχθεί σε σύμβολο της αργής μόδας σε έναν κόσμο τρελής, γρήγορης μόδας. «Ήταν εμπνευσμένη από τα φύλλα του φθινοπώρου. Προσπάθησα να φτιάξω μια απλή συλλογή αλλά δεν είμαι τόσο καλός σε αυτό», είπε ο κ. Ακερμαν.

Στα παρασκήνια, η Τίλντα Σουίντον, με τα καροτί μαλλιά που μπορεί να αποτέλεσαν επιπλέον πηγή έμπνευσης για τη συλλογή, αγκάλιασε τον σχεδιαστή, τον οποίο βοήθησε να μπει στον χάρτη όταν φόρεσε ένα μπλε σύνολο Ακερμαν στις Χρυσές Σφαίρες τον Ιανουάριο.

Ο κ. Ακερμαν δεν είναι απλώς ένας υπέρμαχος της αργής μόδας, έχει μάθει επίσης να ενσωματώνει αυτές τις ιδέες σε καλοσχεδιασμένες κολεξιόν. Οι ίσιες μακριές φούστες, τα καφέ δερμάτινα τζάκετ, τα παλτά με μήκος τρία-τέταρτα είναι όλα ρούχα για τον πραγματικό κόσμο. Μόνο που η παρουσίαση τους δίνει και έναν έξτρα ρομαντισμό.

Ο Lanvin φοράει τα καλά του γιατί έχει πολλά να γιορτάσει

Από τις πελώριες τούρτες γενεθλίων που εμφανίστηκαν στην πασαρέλα μέχρι την αποθέωση του Αλμπέρ Ελμπάζ ανάμεσα σε νεραϊδένια φωτάκια που αναβόσβηναν και τεράστιους πολυελαίους, το τελευταίο σόου του οίκου Lanvin ήταν μια γιορτή. Γιατί έχουν περάσει 10 χρόνια από τότε που ο κ. Ελμπάζ φύσηξε τη σκόνη από τον καταξιωμένο παρισινό οίκο και πέτυχε το απρόσμενο: την ανανέωση μιας επωνυμίας τόσο συνδεδεμένης με την ενήλικη γυναίκα ώστε να είναι δύσκολο να πιστέψεις ότι φτιάχνεται από άνδρα.

Τα φορέματα στη συλλογή για το φθινόπωρο και τον χειμώνα του 2012 ήταν στήλες από χρώμα: μουσταρδί, μοβ, τιρκουάζ, πράσινο, κόκκινο. Τα κοστούμια είχαν καμπύλες και πέπλα - το τελευταίο, τάση-κλειδί της σεζόν. Αν το σόου είχε σταματήσει εκεί, θα ήταν μια προβλέψιμη κολεξιόν Lanvin. Αλλά υπήρχε διάθεση για πάρτι με μια φούστα από τη δεκαετία του '50 συνδυασμένη με στενό, λευκό τοπ και τα μοντέλα έμοιαζαν με τα κορίτσια του «Sex and the City». Ζωντανεύοντας τη φαντασίωση των καλών γυναικών που έγιναν κακές, ο σχεδιαστής απέδειξε ότι έχει λογική και ευαισθησία.

CHRIS MOORE / KARL PROUSE

Τα ρούχα για πάρτι σημάδεψαν τη 10η επέτειο του σχεδιαστή στον οίκο Lanvin.

Μια σχεδιάστρια μόδας ανακαινίζει το σπίτι της με το δικό της στυλ

Του **ERIC SYLVIERS**

ΜΙΛΑΝΟ. Ο «μινιμαλισμός» δεν είναι η πρώτη λέξη που έρχεται στο μυαλό όταν επιθεωρείς το διαμέρισμα της Μαρίνας Σπανταφόρα στο κεντρικό Μιλάνο, με τους τοίχους βαμμένους σε χρώματα όπως κίτρινο, πορτοκαλί, πράσινο και μπλε. Κι όμως, ο μινιμαλισμός είναι εκείνο που ήθελε η Μαρίνα Σπανταφόρα, σχεδιάστρια μόδας, όταν ανακαίνισε εξ ολοκλήρου το διαμέρισμα που είχε αγοράσει το 1997 με τον σύζυγό της, Τζόρνταν Στόουν, Αμερικανό σκηνοθέτη του κινηματογράφου και παραγωγό.

«Εκείνη την εποχή είχα παθιαστεί με ένα βιβλίο με τίτλο "Minimal London" και ήθελα το σπίτι μας να είναι τελείως αφαιρετικό», είπε η κ. Σπανταφόρα σε άπταιστα αγγλικά, που έμαθε όταν ζούσε για μία δεκαετία στις Ηνωμένες Πολιτείες. «Είχα μια φίλη και μου είπε: "Τέλεια. Εχεις τρία παιδιά. Δεν θα είναι μίνιμαλ για πολύ ακόμη". Τόσο αληθινό. Ηταν όλα λευκά στην αρχή εκτός από τρεις τοίχους. Αυτό κράτησε για λιγότερο από έναν χρόνο, ύστερα τα παράτησα και είπα "ας το βάψουμε"».

Φωτισμός που περιλαμβάνει πολύχρωμες λάμπες και επιδαπέδια φώτα που αναδεικνύουν πολύχρωμους τοίχους, όπως επίσης και πορτοκαλί και πράσινες καρέκλες τραπεζαρίας και ένα πάτωμα βαμμένο με αναφορές στη φύση.

Τα 210 τετραγωνικά μέτρα απλώνονται σε τρεις ορόφους. Στον επάνω όροφο είναι η κύρια κρεβατοκάμαρα και μια βεράντα. Ο μεσαίος όροφος έχει ένα μπάνιο, γκαρνταρόμπα και ένα δωμάτιο που λειτουργεί ως διπλός χώρος – ξενώνας αλλά και γραφείο το οποίο χρησιμοποιεί ο κ. Στόουν που εργαζόταν ως παραγωγός στο φιλμ της Σοφίας Κόπολα «Somewhere» του 2010.

Τα τρία παιδιά του ζευγαριού –η Βερόνικα, η Στέλλα και ο Βίνσεντ, ηλικίας 16, 14 και 13 χρόνων– έχουν τα δωμάτιά τους στο ισόγειο. Ο κάτω όροφος έχει και το πλυσταριό, όπως επίσης και την κουζίνα που γίνεται τραπεζαρία, και σαλόνι.

«Οι Ιταλοί δεν συμπαθούν την ανοιχτή κουζίνα αλλά για μένα είναι θεμελιώδες», είπε η κ. Σπανταφόρα. Κατόρθωσε να σιγουρευτεί ότι θα έχει την ανοιχτή της κουζίνα, η οποία υπάρχει συνήθως στην Ιταλία μόνο σε μικρά διαμερίσματα, καθώς τα σχεδίασε όλα, από την κουζίνα μέχρι τα μπάνια, τις σκάλες και τα ταβάνια.

Το να σχεδιάζει κάθε λεπτομέρεια έρχεται αυτόματα στην κ. Σπανταφόρα, που έχει περάσει τη ζωή της ως σχεδιάστρια μόδας, αποφασίζοντας για το πατρόν ενός φορέματος. Υστερα από τέσσερα χρόνια ως ενδυματολόγος στο Λος Αντζελες, δημιούργησε την προσωπική της επωνυμία και από το 1989 μέχρι το 2001 παρουσίαζε τις δημιουργίες της στην πασαρέλα στο Μιλάνο. Υστερα πούλησε την επωνυμία και ξεκίνησε συμβουλευτική καριέρα, σε οίκους όπως οι Σαλβατόρε Φερραγκάμο και Πράντα.

Πίσω στο σπίτι, ήταν σε θέση να δώσει στο διαμέρισμα την αίσθηση ενός σπιτικού. Στη διάρκεια του καλοκαιριού η τραπεζαρία και το σαλόνι ανοίγουν σε αυτό που η κ. Σπανταφόρα αποκαλεί «δεύτερο σαλόνι»: έναν κήπο 70 τ.μ. Ο κήπος, πράγμα σπάνιο για το Μιλάνο, συνδυάζεται με κάτι επίσης σπάνιο για την πόλη: χώρο για να παρκάρουν δύο αυτοκίνητα. Η κ. Σπανταφόρα είπε πως το μόνο που λείπει είναι ένα άνοιγμα στον ουρανό.

ERIC SYLVIERS

Η Μαρίνα Σπανταφόρα δημιούργησε έναν έγχρωμο κόσμο με έπιπλα και τοίχους σε έντονες αποχρώσεις.

International Herald Tribune
THE GLOBAL EDITION OF THE NEW YORK TIMES